

3-1

COMMENTARIA
IN ARISTOTELIS
OPERA
A
JACOBO
BRUNO
VIRIDIVIRO
VIRIDIVIRO

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

LIBRARY OF
THE UNIVERSITY OF TORONTO

100 UNIVERSITY AVENUE
TORONTO, ONTARIO M5S 1A5

1911

COMMENTARIA
IN ARISTOTELEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS III

PARS I ALEXANDRI IN LIBRUM DE SENSU

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MCM I

ALEXANDRI
IN LIBRUM
DE SENSU
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

PAULUS WENDLAND

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MCM I

NOV 7 1950

15626

P R A E F A T I O

Commentarium in Aristotelis librum Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν inter postrema Alexandri Aphrodisiensis scripta numerandum esse videtur. nam cum ipse nusquam hoc opus commemorat¹⁾, tum in hoc commentario clare commentarium suum Περὶ ψυχῆς (commentarium enim, non libellum Περὶ ψυχῆς significari puto) et quaestionem quandam servatam in collectione, cui inscribatur Περὶ ψυχῆς B (p. 127, 28 ss. Br.), commemorat; cf. adnotata ad p. 167, 21 (89, 24). 31, 29. etiam commentaria in Physica et in libros De caelo et De meteoris prius scripta esse verisimile est, cum interdum doctrinam in tractandis his libris comparatam nobis agnoscere videamur²⁾; sed res difficilis diiudicatu est, cum Alexander Commentaria in libros Aristotelicos sua priusquam ederet, non semel in scholis explicavisse videatur. ne posteriorum quidem scriptorum quisquam praeter anonymum, quem infra edam (Additamentum IV), hoc commentarium commemorat.

Tamen codicum non exiguus numerus praesto est. de quibus iam in ephemeride, cui inscribitur *Jenaer Litteraturzeitung* 1876 p. 534bss., Hermannus Usener, Thuroti editionis censuram agens, acutissime et verissime iudicavit — quod praeceptoris dilectissimi iudicium eo magis admiror, quia

¹⁾ Errare qui aliter iudicent (Zeller, *Philos. der Griechen* III 1 p. 790) iam Thurot (p. 395) vidit. in libro enim Περὶ ψυχῆς p. 53,26 Br. ἐπὶ πλέον δὲ εἴρηται περὶ τούτων ἐν τῷ Περὶ αἰσθητῶν τε καὶ αἰσθήσεως Aristotelicum librum, non suum commentarium respicere videtur. et quod in fine Quaest. I 2 legitur testimonium ἄμεινον τέτακται τοῦτο τὸ πρόβλημα ἐν τῷ ἐπιγραφόμενῳ Λέξεων τινῶν ἐκ τοῦ Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ ἐξηγήσεις καὶ ἐπιδρομή, sive ad hoc commentarium sive, ut rectius Bruns p. ix iudicasse videtur, ad collectionem quandam deperditam selectorum locorum interpretationes ἀπὸ φωνῆς Ἀλεξάνδρου continentem pertinet, certe non ab Alexandro, sed ab eo qui Quaestiones in ordinem redegit profectum est.

²⁾ cf. Indicem locorum Aristotelicorum et adnotationes ad p. 18,13. 28,2. 68,9. 72,1. 29. 75,27. 78,19. 79,14. 80,11. 86,21. 105,18. 122,23. 134,8. 148,13.

tum accurata collatione optimorum codicum carebat¹⁾ —, postea in schedis, quas mihi tradidit, iudicium suum pluribus exemplis explicavit et confirmavit. quo factum est, ut, cum ego in Useneri locum succedens commentarium edendum suscipiebam, maiorem et difficiliorem operis partem iam confectam invenirem. relinquebatur enim, ut viri clarissimi, qui rectissime et quae ratio inter codices intercederet et quibus potissimum testibus in textu constituendo utendum esset docuit, vestigiis insisterem eiusque rationes ad singulos locos adhiberem.

Primae codicum classi, quam α nomino, hi codices adnumerandi sunt:

V VATICANUS GRAECUS 1028 bomb. saec. XIV/V continet praeter alia²⁾ nostrum commentarium a duobus librariis aequalibus scriptum, quorum unus fol. 341^r—389^v, 395^r—402^v, alter fol. 390^r—394^v, 404^r—410^v exaravit. prior 46 versibus, alter 39 fere paginas implevit. litterae sunt pallidae et angustae, partim madore corruptae, sed etiam nunc ita perspicuae, ut de verbis traditis nulla dubitatio sit; spatia reliquit librarius, ubi archetypi verba legi non poterant. in fine inde a p. 168, 12 desunt fere tres paginae. contulit codicem a. 1883/84 Ferdinandus Duemmler, cuius immaturam mortem ploramus, eundemque iam antea ad Aldinam contulerat A. Mau³⁾.

A VENETUS MARCIANUS graecus 230 chart. saec. XIV continet praeter Philoponi commentaria in Physica, Meteorologica, libros De gen. et corr. commentarium nostrum (cf. Zanetti catal. p. 118, Vitelli l. c. p. XV et *Comm.* XIV 2 p. IX; Heinze, *Comm.* V 3 p. VIII)⁴⁾. contulit cum Aldina usque ad p. 87 Chr. Belger, professor Berolinensis, librum alterum B. Niese, professor Marpurgensis.

N Cum hoc artissima familiaritate coniuncta est prior pars (p. 1—82, 26 nostrae editionis, de posteriore v. p. XI) codicis OXONIENSIS COLLEGII NOVI 232 chart. saec. XV, qui praeter Michaelis Ephesii scholia exhibet fol. 1—74 Alexandri librum. contulit M. Mowat Oxoniensis in usum Thuroti, qui

¹⁾ Cum multa egregie emendaverit Usenerus, interdum ne eas quidem eius coniecturas omittere volui, quibus nunc fortasse optimorum codicum lectiones tunc ignotas praeposuisset. iuvat enim observare, quanto acumine etiam eis locis, quibus verba genuina recuperari non poterant, sententiam sua divinatione occupaverit.

²⁾ cf. Vitelli, *Comment.* vol. XVI p. xv et *Iamblichi Protrept.* ed. Pistelli p. vii. fuerunt, qui Vaticanum, cum „antiquiorem compendiosae et intricatae scripturae speciem“ referat, saec. XIII tribuerent; sed posterioris aetatis eum esse inde efficitur, quod Iamblichi Protrepticus e Laur. 86,3 saec. XIV descriptus est. — Vitelli l. c. p. xv in discernendis manibus diversorum librorum paulum a Duemmlero discedere videtur.

³⁾ Testium nomina posui, ubi in discrepantia collationum uter erravisset dubitari poterat.

⁴⁾ Eiusdem mentionem desidero in *Comm.* XIV 1 p. vii. viii.

prioris libri collationem in appendice p. 368—379 posuit, alterius in ipso apparatu adhibuit, lectiones lemmatum Aristotelicorum p. 380. 381 adnotavit. quam arte AN (in priore parte) cohaereant, cum consensus lectionum docet tum inde apparet, quod easdem habent lacunas et eisdem locis spatia libera reliquerunt. ceterum numerus omissarum litterarum, quem adnotavi, in solum N cadit, cum collatio codicis A, quae mihi praesto erat, de litterarum numero, quem spatium capere videatur, fere taceat.

Quartus huic classi accedit, quamquam aliquantum ad alterum ordinem β vergit, PARISINUS graecus 1921¹⁾ chart. saec. XIV. primam autem eius codicis partem dico. nam ter ibi Alexandri commentarium apparet, ut infra docebo. scilicet ex pluribus codicibus Usenero teste compositus est. fundamentum enim quasi codicis, cui post alia addita sunt, efficiunt Aristotelis scripta zoologica (= Bekkeri *m*) et Parva naturalia cum Michaelis commentariis fol. 10—257 (cf. Indicem librorum fol. 66 servatum). praemissae sunt reliquiae nostri commentarii fol. 1—9. incipit fol. 1ra verbis ὁ καπνός. ἡ δὲ γῆ (= p. 46, 12 editionis nostrae), fol. 4^v primus liber finitur. fol. 5^r textus Aristotelicus incipit a verbis καὶ πρᾶσινον καὶ καυνοῦν (= p. 442^a 24). in eodem folio rubro atramento scriptum invenitur ἀρχὴ τοῦ β'. περὶ ὄσμων. iam abhinc scholia ex Alexandro excerpta pallidiore atramento textui Aristotelico ascripta sunt (incipiunt a titulo rubro atramento scripto ἀλεξάνδρου ἀφοροῦσις εἰς τὸ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν β'), alia manus aequalis aliud genus scholiorum atriore atramento scriptorum adiecit. Alexandri textum partim descripsit, partim contulit A. Brinkmann professor Regiomontanus (fol. 8. 9 H. Winnefeld). De archetypo haec observat Usener: „*Alexander Περί αἰσθήσεως ist aus einer ganz ungewöhnlich, entweder durch Feuer oder durch Wasser von aussen her zerstörten Hs. abgeschrieben und wimmelt daher von fenestralae, die immer nach bestimmtem Zwischenraum wiederkehren und dann immer zahlreich hintereinander sich zeigen. Dass in den als Scholien dem II. Buch beige-schriebenen Stücken aus Alex. die gleiche Erscheinung der Lücken sich wiederholt, macht den Zusammenhang von B. I und II, d. h. den Ursprung der Scholien aus der gleichen Quelle, der der vorhergehende Text des Alex. B. I entsprungen ist, sehr wahrscheinlich.*“ — specimen collationis praebet Additamentum I, de posteriore codicis parte v. p. IX spp.

MARGINI exemplaris editionis ALDINAE, quod Parisiis in bibliotheca M nationali servatur (R 109. I), adiectae sunt notae a viro docto saec. XVII:

¹⁾ cf. *Comm.* V 3 p. vii, *Comm.* XXIII 1 p. vii; Diels, *Doxographi* p. 114. 497; Θεοφράστου Περὶ παρῶς ed. Gereke p. 23.

B
404
B.H
V. 3. p. I

quae notae postea in postremis versuum litteris neglegentia bibliopegae margines desecantis damnum acceperunt. descripsit eas olim numero desectarum litterarum adnotato in Academiae usum A. Brandis, adhibuit etiam Thurot in edendo Alexandro¹⁾. plerasque lectiones vir doctus hausit ex codice classis α . quem perisse vel nondum inventum esse aegre ferendum est. M enim modo congruit atque id saepissime cum AN (p. 3, 7. 19, 12. 24, 7. 37, 1. 20. 21. 38, 1. 48, 7. 49, 5. 57, 2. 69, 14. 75, 19. 78, 24. 82, 14. 84, 20²⁾. 86, 1. 20. 88, 9. 90, 12. 91, 21. 93, 2. 97, 24. 99, 12. 100, 3, MN conspirant 18, 8. 41, 16. 78, 5), modo cum T (de quo infra agam, v. p. 11, 23. 25, 10. 40, 22. 59, 12. 60, 16. 82, 9. 83, 5. 88, 3. 90, 10. 95, 9. 96, 23), interdum cum V (16, 1. 37, 19. 65, 15. 85, 23. 90, 6), cum TV (22, 14. 24, 4. 58, 9. 97, 19), cum TAN (22, 9. 23. 91, 23). unde apparet codicem M ad familiam α pertinere, a nostris autem ordinis α codicibus diversum esse³⁾. accedit quod proprias habet lectiones ab omnibus nostris codicibus discrepantes, quarum nonnullas solius M auctoritate nisi in textum recepimus: v. p. 6, 9. 17, 23. 19, 1. 26, 16. 28, 12. 29, 21⁴⁾. 32, 24. 34, 8. 16. 39, 29. 42, 6. 46, 1. 55, 13. 59, 14. 61, 3. 64, 7. 71, 25. 94, 2. 95, 3. 97, 9. 99, 7. 27. et quamquam vir ille doctus ipse testatur nonnulla quae profert se coniectura invenisse (v. ad p. 9, 5. 56, 20. 66, 13. 106, 24) et ipse non pauca eius libidini tribuere malim⁵⁾ (v. e. gr. adnot. meas p. 35, 24. 26. 43, 14. etiam p. 106, 8. 126, 23 et Thurot p. 390. 391), tamen nulla dubitatio est, quin pleraque quae modo attuli codicis deperditi testimonio nitantur. quem non ea quam nunc poscimus diligentia collatum esse magnopere dolendum est.

T Ut codicis M, ita etiam versionis latinae usus suas difficultates habet. quam invenit Thurot in PARISINO latino 14714 saec. XIV et sub Alexandri textu accurate edidit. eam Thurot saec. XIII ortam esse censet et Guilelmi de Moerbeka versionibus similem esse recte iudicavit (p. 386). translator enim elegantiae sermonis minime studens, barbariam foedissimam non reformidans id unum egit, ut fidissime textum Alexandri repraesentaret, etiam lacunas vel voces evanidas libri graeci spatio relicto significaret,

¹⁾ v. Usener l. c. p. 534 b ss. equidem curavi, ut, ubi aliquid ex M enotatum erat, adesse hunc testem siglo M posito monerem. quod siglum ubicumque deest, scito virum doctum nihil e codice suo notasse. litterarum desectarum numerum non adnotavi, ubicumque congruit cum codicibus eiusdem classis.

²⁾ Abhinc solus A in censum venit. — ceterum exempla sumo e p. 1—100.

³⁾ Etiam illa spes fefellit M fortasse esse Parisinum 1921. quod secus esse docuit comparatio cum Brinkmanni apographo instituta.

⁴⁾ 32, 22 codicem M secutum esse me paenitet.

⁵⁾ Ideo interdum voces, quas solas M testatur, uncis angulatis inclusi, ne codicis lectiones statuamus, quae coniecturae viri docti esse possunt.

corruptos locos verbo tenus fere redderet; nisi quod in verbis collocandis interdum paulo liberius versatus est. etiam potentialis graeci proprietatem ita servare studuit, ut futurum poneret, ἂν voce „utique“ redderet. „que . . . et“ interdum particularum τε . . . καί vicem gerunt. ne articulum quidem coniunctum cum infinitivo vel cum praepositionibus (εἰς τὴν περὶ αἰσθησιν θεωρίαν) negligere voluit latinis pronomibus, quamquam non constanter, usus¹⁾. qua interpretandi ratione Alexandri editoribus summopere profuit. tamen consentaneum est de nonnullis discrepantiis lectionum hunc testem interrogari non posse; velut γίνεσθαι et γενέσθαι, ἐδῆλου et ἐδῆλωσε, ἵνα εὔρη et ἵνα εὔροι, ὀρίζει et ὀρίζεται, μιγνύμενος et μεμιγμένος, ἐπαί et ἐπειδή, ὑπό et ἀπό, οὔτε et οὐδέ non distinxit, numerum singularem verbi post pluralem neutrius generis ponere non ausus est, articulum et particulam τε fere non curavit. omnino codicem T, ubicumque lacuna non significata tamen testem non protuli, scito graeci sermonis proprietates non ita expressisse, ut quo loco inter discrepantes testes ponendus sit decernere liceat. item saepe dubium relinquendum est, utrum interpres corruptum exemplar graecum habuerit an in legendo vel in singulis litteris vel discernendis vocabulis a vero aberraverit an causa erroris quaerenda sit in uno potius codice latino interpretis verba corrupta tradente. quae dubitatio maxime in lacunas cadit.

Quod codices VA Parisinum 1921 MT ad eandem familiam α pertinere dixi, ea re nisus sum, quod omnes non pauca vitia fere leviora praebent, quibus altera classis β caret. de singulorum autem codicum pretio numeratis eis locis, quibus unus horum testium solus genuinam lectionem praebet, ita iudicandum videtur, ut M²⁾T sincerissimi testes sint, V, qui saepe cum T solo veram lectionem tradidit, parvo intervallo sequatur, paulo minoris pretii sint AN; qui quamquam artiore quodam vinculo cum M conexas sunt, archetypum MAN tradunt magis corruptum et mutilatum a librario negligentius archetypum illud repraesentante.

Transeo ad alteram codicum classem β, ut in singulis verbis interdum accuratiorem, ita multo gravioribus et vitiis inquinatam et lacunis mutilatam. in hunc ordinem primum refero codicem in ALDINA expressum. alii duo a eiusdem familiae testes a Thuroto adhibiti sunt:

PARISINUS 1921 (= Thuroti B), quem iam p. VII commemoravi. idem enim codex, qui primis foliis Alexandri commentarium vel excerpta ex eo

¹⁾ cf. Thuroti observationes p. 385 ss.

²⁾ Excipio in hoc iudicio errores et coniecturas quasdam temerarias viri docti, quas agnoscere mihi videor. cf. p. viii.

continet, fol. 142^r—145^v priorem partem Aristotelici libri *Περὶ αἰσθησέων καὶ αἰσθητῶν* cum scholiis marginalibus exhibet, quae teste Brandisio ex Alexandro excerpta sunt (cf. Thurot¹⁾ p. 382. 383), denique fol. 146^r—169^v tertium tradit Alexandri commentarium. hanc autem solam Parisini partem Thurot adhibuit, cum infelici casu initium codicis, quippe quod in catalogo Michaeli Ephesio tribueretur, neglegeret.

PARISINUS 1882 membr. saec. XV (= Thuroti C), Aldinae codici vel similior quam Thuroti B; praeter Alexandrum Michaelis in Parva naturalia commentaria exhibet. — horum testium *a* BC primum tantum ita adhibui, ut propria vitia Aldinae, praecipue typothetae manifestos errores omitterem exceptis eis locis, quibus ceterorum codicum lectiones vel correctiones in M obviae notandae erant. quae cum ita sint, quae ex *a* attuli, fere classis β codicum imaginem fidelem repraesentant. ad eandem classem praeter codices BC a Thuroto excussos pertinent hi libri, de quibus Additamentum II conferendum est:

1. VATICANUS gr. 271 chart. saec. XV (XVI, ut alii censent). continet Alex. et Michaellem.

2. PARISINUS Suppl. graeci 340 chart. saec. XVI, „nullius pretii“, fortasse e Paris. 1882 descriptus; certe eadem continet.

3. BODLEIANUS misc. 235 chart. saec. XVI, cf. *Suppl.* I 2 p. VII.

4. ESTENSIS MUTINENSIS 207 (III G 3) saec. XVI²⁾, cf. *Comm.* X p. X.

5. ESTENSIS MUTINENSIS 210 (III G 6) chart. saec. XVI, cf. *Suppl. Arist.* II 2 p. XX.

6. ESTENSIS MUTINENSIS 180 (III F 2) chart. saec. XV.

7. AMBROSIANUS D 111. inf. chart. saec. XV ante Alex. continet anonymi scholia in *Physica*³⁾.

8. MONACENSIS 151 membr. saec. XV.

9. MONACENSIS 91 chart. saec. XVI. de utroque Monacensi rettulit Usener *Jen. Literaturzeitung* p. 535b (cf. Rh. M. XXII p. 590).

Iam transeo ad eos classis β codices, qui non totum commentarium Alexandri, sed eius partem exhibent. ac fuit quidem olim exemplum bomb. saec. XIII, quod in duas tum partes discerptum est; quarum partium sola posterior (inde a quaternione Y fol. 177^r) nobis servata est in

P PARISINO 1925, in quo praemissa sunt Michaelis scholia in scripta zoologica et Parva naturalia. manus saec. XVI in superiore margine

¹⁾ Idem Theodori Metochitae scholia in Arist. De sensu in Paris. 1935 saec. XIV fol. 277—294 legi monet.

²⁾ De tribus Mutinensibus v. *Studi Italiani di filol. class.* IV p. 507. 508. 496.

³⁾ Ambrosianum Aldinae exemplar J. 4 correcturas ex A sumptas in margine habet.

fol. 177^a adnotavit: ἀλεξάνδρου τοῦ ἀφροδισιέως ἐξήγησις . . . περὶ αἰσθησεως καὶ αἰσθητῶν ἀριστοτέλους ἧς ἡ ἀρχὴ λείπει. incipit enim P in medio textu a verbis δεῖξει. δοκεῖ γὰρ αὐτῷ (= p. 77, 10). hunc codicem classi β adnumerandum esse inde apparet, quod multa vitia cum α (Thuroti BC) communia habet; sed interdum a classe β discedens cum melioribus codicibus consentit. itaque hunc optimum classis β testem in edendo Alexandro adhibendum esse censuimus. cum pulvisculo autem eum a. 1884 Bonnae Usenerus excussit. idem demonstravit a P pendere hos codices:

PARISINUS 1924 chart. saec. XVI, continet ante Alex. scholia Michaelis in l. I—IV de partibus animalium. incipit fol. 63 ab eisdem verbis δεῖξει. δοκεῖ γὰρ αὐτῷ atque P et adhibitus est in Thuroti apparatu siglo D notatus.

OXONIENSIS N, quem p. vi tractavi, ex duobus diversis codicibus descriptus est. priorem librarius usque ad p. 82, 26 secutus est, abhinc ex alio fonte hausit. quod vel hinc concludi potest, quod usque ad illum locum plane cum A consentit, tum omnino ab eo discedit, simul autem cum P (a quo discrepat p. 77, 10—82, 26) ita congruere incipit, ut eum a P pendere certissimum sit. qua de re ut ipsi qui legunt indicare possint, a p. 82, 26—84, 10 N adhibere perrexi, postea eum abieci. nunc addo acutissime Usenerum multis locis observasse multa vitia codicum DN explicari ex scribendi ratione librarii P facile interdum erroribus obnoxia¹⁾. ceterum verisimile est librarium N nihil novisse nisi partem adhuc nobis servatam codicis P.

Deinde etiam prioris partis nunc deperditae codicis P vestigium superesse vidit Usener. codex enim PARISINUS 1873 chart. saec. XVI in verbis ὡς προίων δεῖξει desinit, i. e. ibi finem facit, ubi P exorditur. ita autem eius textus corruptus est, ut verisimile sit complures testes inter P et Par. 1873 intercedere²⁾. cf. Additamentum III.

¹⁾ Paucas Useneri observationes hic delibo: 90,15 P ὅλως ita scripsit, ut lineola parum inflexa, qua ὡς indicatur, pro obliqua ον significante haberi possit, et habet ὅλον N. — 91,4 ἄλας P ita scripsit, ut facile ἄλοις legi potuerit (ἄλλοις N). — 91,20 πρὸς θ νῶν solus P in fenestra vi litt. om., om. etiam N in spatio iv litt., spatio nullo relicto D. — 95,19 αὐτὰς man. rec. saec. xv in P corr. in αὐτὰ, N αὐτὰ τὰς. — 100,11 proclivi errore qui codicem P sequebatur pro πνεύμονα legere poterat πνεῦμα (N). πνεύματι (D), item 101,23 τῷ (N) pro τῇ, 103,1 ἐκείναι (N) pro ἐκείναις. — 104,14 fenestras, quarum sola causa est chartae difficultas in P, servaverunt ND. — 110,26 πᾶν errore librarii P deletum om. ND. — 114,3 ἄν errore scriptum P ita in ἐν correxit, ut prior littera dispici possit, ἄν ND. — 114,14 ἐπιχειρήσα^τ P, ut ν propter scabritiem chartae non satis dilucidum sit, ἐπιχειρήσατο N. — 118,6 φθείροιτο propter tineae foramen legi poterat φέροιτο (D). — 126,8 οἶόν^τ olim P, sed ον laesa charta deletum est, οἶ cum spatio ND. — 128,21 ὑπὸ macula oppressum est, om. D. — cf. adnot. ad p. 108,27. 115,26.

²⁾ Continet etiam Alex. in Analyt. priora. eius mentionem desidero *Comm.* II 1 praef.

V. Rose (cf. Bandini *Cat. codd. Laur.* III p. 246) adnotavit in LAURENTIANO FLORENTINO 85,1 saec. XIV, qui Oceanus dicitur, post Michaelē εἰς τὸ περὶ γήρωσ fol. 694^r alterum Alexandri librum incipere, cui inscribitur τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ περὶ ὁσμῆς ἀριστοτέλους, in fine mutilum, cum fol. 700 exordiatur Alexandri comm. in Metaphysica¹⁾. haud scio an etiam haec codicis pars ex P derivata sit, quippe in quo solo hic alterius libri titulus exstet.

Quotquot enumeravi classis α et β codices, omnes ab uno archetypo pendere gravissimarum corruptelarum et lacunarum communio docet. neque enim ea est textus integritas, quam in tanta testium copia facile expectaveris. eclectica autem ratione ita utendum erat, ut sensu et iudicio ad singulos locos adhibito modo ordo α modo β praeferretur singulique familiae α codices examinarentur, classis α, quippe quae integriorem et pleniorē communis archetypi memoriam traderet, paribus momentis pluris aestimanda esset. res orthographicas, ν paragogicum, vocales servatas vel elisas, ὄτω vel ὄτως scriptum a V pendere scito. coniectura et divinatione ad emendandum textum non raro utendum erat, et saepe scriptoris sensum, non verba ipsa recuperare licebat. non pauca aliis corrigenda me reliquisse scio; quamquam audacis videtur sperare inventum iri qui huic libro emendando studeant ea aetate, qua vix inveniantur talia qui legant.

Pauca de Arabum studiis ut indagarem mihi contigit. de scripto Aristotelico Fihrist haec profert²⁾: „Abschnitt über die Schrift von der Wahrnehmung und dem Wahrnehmbaren, das sind zwei Bücher; es ist davon keine Uebersetzung bekannt, auf die man sich verlassen könnte, wird auch keine erwähnt; was erwähnt wird, ist nur, dass einiges wenige et Taberī nach Abū Bischr Mattā ibn Jānus angemerkt hat“. neque hoc Alexandri scriptum, cum alia enumeret, p. 23. 24 commemorat. contra Ger. Cremonensis († 1187) versionem ex arabico textu factam commemorat Jourdain³⁾.

Restat, ut de editionibus pauca moneam.

ALDINUM exemplar titulum habet ΣΗΜΒΛΙΚΟΙ ΤΗΟΜΝΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑ Γ' ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ ΤΗΟΜΝΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΟΥ. ΜΙΧΑΗΛΟΥ ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ ΣΧΟΛΙΑ . . . MDXXVII. — fol. 2 sequitur epistula Francisci Asulani

¹⁾ Eius mentionem desidero *Comm.* I praef.

²⁾ A. Müller, *Die griech. Philosophen in der arabischen Ueberlieferung*, Halle 1873 p. 20.

³⁾ *Recherches critiques sur l'age et l'origine des Traductions latines d'Aristote*, Paris 1843 p. 123, cf. Wenrich, *De auctorum graecorum versionibus et comm. syriacis, arabicis, armeniacis persicisque*, Lipsiae 1842 p. 276, Assemani *Bibl. Orient.* II 315.

ad Alexandrum Campegium Bononiae episcopum, fol. 3 Clementis Papae VII venia data die XXII. Aug. MDXXVI.

Codicis deterioris (v. p. IX) vitia typothetae erroribus aucta sunt. lemmata Aristotelica ¹⁾ ex vulgaribus editionibus ita ampliata et interpolata sunt, ut in eis huius testimonium neglegere maluerim eis locis perpaucis exceptis, quibus suspicio erat consensum codicis A cum Aldina fortasse errore collatoris explicari:

Magnopere de Alexandro meruit ²⁾ Carolus THUROT editione inserta volumini, cui titulus est

Notices et Extraits des manuscrits de la bibliothèque nationale et autres bibliothèques tome XXV, IIe partie. Paris, Imprimerie nationale 1875.

MT adhibitis potissimum textui opitulatus est, multa bene emendavit interdum codicum VA genuinas lectiones coniectura occupans, graecum exemplar T saepe optime restituit. sed infeliciter accidit quod plenus testis classis α ei non aderat. et ut de teste M non satis accurate legentes docuit, ita nimia audacia saepe ad mutandum textum graecum versionem latinam adhibuit. de eius memoria cum accurate referret, liberius ipse in textu latino mutando versatus est; quod nunc apparet, cum videmus ea vitia codicibus VA cum T saepe communia esse, quibus editor versionem latinam liberare volebat. denique lemmata, nisi quod de TN rettulit (v. p. VII), neglexit.

Alexandri liber quantum valeat ad textum Aristotelicum genuinum restituendum in hoc volumine saepe adnotavi, alibi accuratius exponam.

Berolini mense Iunio a. 1901.

PAULUS WENDLAND.

¹⁾ Ea olim in archetypo ampliora extabant, v. e. gr. adn. p. 131, 12. 137, 26.

²⁾ v. Usener l. c.

ADDITAMENTVM I

(ad p. VII)

Parisinus 1921 inde a p. 46,12 his locis a meo textu differt: 56,13 αὐτὴ || δι' αἰκότως (om. καὶ) || 15 αὐτῇ εἰ τεμε ἄλλο ἀντιφράττουσα αὐτὸ || 17 γεῶδ(ες) πῦ⁹⁾ || δίοπτος] δὲ || 20 δῆλον || 21 μαλακὰ || 47,1 δέχονται || 2 ἀντιφράζον || 6 ἂν om. || 7 post ὁμοίως add. δὴ || 8 οἰκειότατα || 15 οὕτω || ἐστι om. || 16 αὐτοῖς τὸ corr. ex αὐτό τὸ || τοῦ τοιούτου || 17 τούτου οἷς || τὸ om. || 20 ἡ om. || 21 εἶναι om. || 23 ταυτὸν γάρ || σωμάτων || 48,2 ἡ om. || οὕτω || 4 πέρας ὃ ταυτὸ μὲν ἔσται τῷ || 6 διαφανῇ || 7 τὰ δὲ] καὶ || 8 οὐ] ὦν || 18 τὸ om. || 20 σώματος || 49,1 πέρας οἰκεῖόν τι || 5.6 πέρας ρισμένον δὲ τοῦ ῥητοῖς στερεοῖς σώμασι διαφανῇ || 6.7 τοῦτο ως κατ ματα ἦν || 9 τ προσβιβάζει || 10.11 πέρας τοῦτο || 12.13 παραθήμενος δὲ] κατὰ || 14.15 τὸ χρῶμα καὶ τὸ τοῦ σώματος πέρας καὶ ὡς || 16 εἴ γε om. || διεστός || 18 < > om. || ἀνάγκης] α̃ || 20 εἰ] τὸ || 28 γάρ om.

p. 88,4 δὴ || 5 τῷ ὑγρῷ τὸ ξηρὸν || 9 γάρ εἶπε περὶ (=a) || 13—18 ἐποίει—οὔτε γάρ om. in spatio 3½ versum || 89,5.6 ἀλλογενῇ ¹⁾ ἄλλω γένει || 8 ὕδατι ὑπὸ || 10 τοῦτο δέχεται || 11 μὴν δ τὰς || 13 ἀποπ πῶς || 14 ἔγχυμον om. || 16 posuit ut a || 18 ἑαυτῷ || 24 τινος om. || 27 γεῦσιν (=a) || 90,8 τίσι τοῖς πλείστοις δὲ διὰ (=a) || 9 ἐν] σὺν || 10 α̃ om. || ὁσφραῖσθαι (=a) || 17 τὸ om. (=a) || 91,17 eadem add. atque a || ὦν (ὦν a).

ADDITAMENTVM II

(ad p. X)

Paris. 1921 = B Thuroti. ceteros codices 1. 2. 3. 4. 6. 8. 9 significavi numeris, quos p. X posui.

p. 1,1 ἀφροδισιέως om. praeter B || ὑπόμνημα om. B || 2 post αἰσθητῶν add. ἀριστοτέλους B || 5 τίσιν] τῆς Ba: τίνι 1 2 3 4 6 8 9 | ἐκάστων (sed ἐκάστω B) || αἷς || 6 τὸν λόγον om. || 8 post μὲν add. γάρ 3 || 10 χρήσιμος || τῇ] τὸν 2 || 14 δὲ] τε || 15 τὸ] τῷ a 1 3 4 8 9 || 16 μὴ] μὲν 3 || 2,1 καθ'αὐτὸ 2 || 4 αἰσθητῶν (sed αἰσθήσεων αἰσθητῶν 3) || 5 αἰσθητηρίου || 7 λέγη a 3 6: om. 2 || ἀκόλουθον²⁾ || 8 ὅτι om. || ἡ] ἡ τε || 10 ἐμψύχων (quod om. 2) || 11 αὐτῷ a 4 6 || τὸν (praeter B?) || 12 εὐλογον || 17 ἐνεργείας om. || τε om. || ἡ om. || 20.21 τῆς αἰσθητικῆς om. || 22 αἰσθητῶν add. || 24 ὦν a 1 6 || 3,2 καὶ—αὐτῆς om. 2 4 8 9 || 4 λόγος 2 || 5 prius καὶ om. || tert. τῶν om. || 6 καὶ add. praeter B || 7.8 διὰ—σώματος om.

ADDITAMENTUM III

(ad p. XI)

Parisinus 1873 ab Aldina (=a) his locis discedit: p. 3,9 om. καὶ || 12 οἷόν τε γὰρ ἐχόμενα || 16 prius καὶ om. || 19 ἔχοντα τὰ ζῶα || 24 πραγματείαν || 4,3 ἀλλ' cum TVAN || δὲ om. || 4.5 ἀντὶ τοῦ om. || 8,17—20 caret repetitione || 19 μὲν] δὲ καὶ || 24 δὲ cum VANT || 27 τῶν cum V || 9,7 ἐν μὲν πᾶσιν || 12 καὶ ληπτικὴ om. || 23 γευστικοῦ cum V || 10,1 ἀναφέρει || 8 ὡς τὸ γένος ἡ διαφορά

videtur igitur hic codex eodem modo ad classem α vergere atque P, qua re confirmatur Useneri de eius origine coniectura.

¹⁾ hanc fenestram ut alias nonnullas supplevit in margine.

²⁾ hic desinit collatio codicis 3. fortasse praeter Monacenses (8. 9) solus 2 ubique collatus est.

ADDITAMENTUM IV

ANECDOTON HIEROSOLYMITANUM

R. Reitzenstein professor Argentoratensis, qua est humanitate, mihi permisit, ut anecdotum ederem, quod invenit in codice Hierosolymitano Patr. 106 fol. 7 (saeculi XIII exeuntis)¹⁾. catalogi librorum, qui tum legabantur et commendatione digni videbantur, sola posterior pars tradita est, qua enumerantur libri ad rhetoricam, medicinam, theologiam spectantes, denique Aristotelica commentaria et scripta. in hac autem postrema parte ipse auctor tabulae videtur diversa genera scriptorum Aristotelis enumerasse, unicuique generi addidisse commentariorum catalogum, quae commendanda videbantur. qui ab huius tabulae auctore pendet²⁾ caput logica scripta complectens integrum posuit, c. II satis habuit commentatores nominare scriptorum Aristotelicorum catalogo omisso, denique c. III partem catalogi omissi referens scripta zoologica et Parva naturalia enumerat. artissime autem hoc anecdotum cohaeret cum catalogo, quem Fihrist exhibet. is enim c. I eodem ordine praebet, nisi quod. 7. 8 ῥητορικά et ποιητικά addit, c. II haud absimili ordine exhibet scripta Aristotelica: 1—5. 17 (tum addit ποιητικά). — 6 om. — 7. 8. 10. 9. 11. 12. — pro 13. 14 habet „Abschnitt über die Schrift vom Thiere, dies sind neunzehn Bücher“. — 15. — 16 et 18 om., habet eorum loco tres alios titulos. Arabs de commentariis multo uberiora profert, contra textus graecus praeter Psellum, Ephesium, Eustratium habet II 2 Ammonium, II 3. 4 Philoponum, II 7. 8 Simplicium, II 11 Philoponum, II 12 Alexandrum, quos Fihrist omisit. — de eis solis commentariis aliquid adnotare videbatur, quae aut perierunt aut in editione Academiae nullum locum habebunt. adnotationum ad c. I partem Maximiliano Wallies debeo.

..... Σιμοκάτου, ὁ Βασιλάκης, ὁ Ψελλός, ὅστις ἐστὶν ἀναγκαῖος. εἶτα τοὺς παλαιτέρους καὶ δεινότερους, τὸν Λουκιανόν, τὰς μελέτας τοῦ Λιβανίου καὶ τὰ προγυμνάσματα αὐτοῦ καὶ λόγους πανηγυρικοὺς εἰς τὸν Ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην· τὸν Ἰμέριον, τὸν Χορίκιον, σαφεῖς ὄντας καὶ πανηγυρικοὺς ῥήτορας· γράφουσι γὰρ ἐπιταφίους, ἐπιθαλαμίους καὶ τὰ λοιπά. Προκόπιον Γάζης· καὶ οὗτος πανηγυρικοὺς καθαρός, γράφει δὲ καὶ ἐκφράσεις καὶ ἄλλα τινά. ἐπιστολαὶ τοῦ Συνεσίου. Θεμίστιον, σαφεῖς ὄντα μικρόν τι, πανηγυρικοὺς ῥήτορας.

¹⁾ Papadopoulos—Kerameus, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη I p. 178 testatur fol. 6r—7r ferri Ἐπιγραφὰς εἰς τὰς τοῦ Λιβανίου μελέτας. quod utrum hic parum accurate rettulerit an ille in describendo numero erraverit, nescio.

²⁾ librarium non fideliter archetypum expressisse ex vitiis quibusdam, velut Ἀλέξιος, et inde apparere videtur, quod δέκα τρία ex ordine meliore archetypi explicari videtur. 1 (Θεοφυλάκτου τοῦ) Σιμ. Reitz. de Nicephoro Basilae v. Krumbacher, Byz. Lit.² p. 473 2 sc. λάμβανε sim. 4 ἡμέριον cqd. 7 μικρόν τι suspectum

γυρικὸν δέ· γράφει γὰρ πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδοσίον. Χαρίλλειαν, καὶ κατὰ
φράσιν πάνυ καλὴν <καὶ> κατὰ τὴν ἔννοιαν εὐσχημον, ἃν καὶ ἐρωτικὰ γράφη.
ἡ δὲ Λευκίππη καὶ κατὰ τὴν φράσιν ὑποδεστέρα καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν ἄσχημος.
Ἰσοκράτης, ὅστις ἐστὶν παραινετικὸς σαφής· γράφει γὰρ λόγους παραινετικούς
5 πρὸς Νικοκλέα. εἶτα τοὺς παλαιότερους καὶ δεινότερους, ὥς ἵνα μὴ εἰθίσωσιν
ἑαυτοὺς οἱ νέοι μόνον εἰς τοὺς σαφεῖς νοεῖν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δεινούς·
Λυσίαν, Δημοσθένην, Αἰσχίνην. Ἀριστείδην, θεόλογον τὸν πολὺν, τὸν μετα-
φράστην, χρονικὸν τοῦ Ζωναρᾶ, Φιλοστράτου εἰκόνας, αἰτινές εἰσιν ἐκφράσεις.
παράλληλα Πλουτάρχου καὶ τὰ ἠθικὰ αὐτοῦ, ἅτινά εἰσι καὶ κατὰ τὴν φράσιν
10 ἀναγκαῖα ὁμῶς <καὶ> δεινὰ καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν πάνυ φρόνιμα. — τούτων
δὲ τῶν ρητορικῶν βιβλίων εἰσὶ τινὰ δικανικά, ἄλλα πανηγυρικά, ἕτερα συμβου-
λευτικά καὶ ἄλλα μικτά, οἷον ὁ Λουκιανὸς καὶ λοιποί. ἐστὶ δὲ καὶ Προκόπιος
ὁ Καισαρεὺς πάνυ ἀναγκαῖος ῥήτωρ, ἀλλ' ἐστὶ καὶ ἱστορικός· γράφει γὰρ
τὰς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ γενομένας πράξεις, ἣν δὲ ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ
15 τοῦ βασιλέως. Θουκυδίδης καὶ Ἡρόδοτος. — εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι γραφαὶ καὶ
οὐκ εἰσι μικταί· οὐδὲ γὰρ ἔχουσιν ἐν εἶδος τῆς ρητορικῆς ἢ δύο ἢ τρία,
ἀλλὰ γράφουσι μόνον λελογισμένα, <ἀναγκαῖα δέ>· ἔχουσι γὰρ ῥυθμὸν καὶ
συνθήκην λόγων καὶ ἰδέας καὶ σχήματα, οἷον τὰ ἱστορικά, εἰς ἃ τίθενται
πολλάκις καὶ ἐνθυμήματα καὶ ἐπιστολαὶ καὶ ἄλλα τινά. ὁμοῦ ῥήτορες τριά-
20 κοντα.

Τὰ ἱατρικά, ἃ ἀναγινώσκουσιν, εἰσὶ ταῦτα· φυσικά πρῶτον, εἶτα περὶ
αἰτίας, διαγνωστική, πρὸς Γλαύκωνα θεραπευτική, περὶ διαφορᾶς πυρετῶν,
ἀπλᾶ κατ' εἶδος καὶ κατὰ γένος, τὰ περὶ τροφῶν, περὶ κρίσεων, σφυγμική,
περὶ χρεῖας μορίων, περὶ διαίτης ὑξέων, ἀνατομή, περὶ κρισίμων ἡμερῶν.
25 καὶ Διοσκουρίδην συγγραφέα τῶν ἀπασῶν βοτανῶν.

Οἱ ἐξηγηταὶ τῆς θείας γραφῆς τῆς τε παλαιᾶς καὶ τῆς νέας. εἰς τὴν
γένεσιν ὁ μέγας Χρυσόστομος, ὁ μέγας Βασίλειος, καὶ ὁ Νύσσης εἰς τινά.
εἰσὶ δὲ καὶ διάφοροι ἐξηγηταὶ εἰς ὅλην τὴν παλαιάν, οἷον ὁ ἅγιος Κύριλλος,
Γεννάδιος, Σεβήρος Ἀντιοχείας, Θεοδώρητος, Ὀλυμπιόδωρος καὶ ἕτεροι. εἰς

1 Χαρίλλειαν] Heliodori Aethiopica dicit 2 καὶ addidi 3 Λευκίππη] Achillis Tatii
librum dicit 5 νικο^λ = νικόλαον cod. 7 <τὸν> θεολόγον Reitz., i. e. Gregorium
Nanziazenum πολὺ cod. 7. 8 τὸν μεταφράστην Symeonem dicit 10 ὁμῶς
cod. καὶ add. Reitz. 15 tert. καὶ] αἵ conicio 17 suppl. Reitz.
19. 20 τριάκοντα] nunc 24 nomina numerantur; sed plus sex nomina rhetorum Byzanti-
norum initio excidisse probabiliter conicit Reitzenstein, cum Zonaram, Thucydidem, He-
rodotum inter rhetores numerari veri dissimile sit 21—25 de his titulis ad Galeni
libros spectantibus haec adnotanda videbantur Ioh. Ilbergio: „ἀπλᾶ κατ' εἶδος καὶ κατὰ
γένος sind die 11 Bücher περὶ κράσεως καὶ δυνάμεως τῶν ἀπλῶν φαρμάκων (de sim-
plicium medicament. temperamentis ac facultatibus XI 379—XII 377 K). — Unter δια-
γνωστική vermuthe ich περὶ τῶν πεπονθότων τόπων (de locis affectis libri VI, bei Kühn,
VII 1—452). — φυσικά πρῶτον, εἶτα περὶ αἰτίας auf bestimmte Bücher zu beziehen,
hat wegen der Allgemeinheit dieser Bezeichnungen etwas Missliches. Vielleicht geht φυσικά auf
περὶ φυσικῶν δυνάμεων (de naturalibus facultatibus libri III, bei Kühn II, 1—214), und
περὶ αἰτίας möglicherweise auf περὶ τῶν ἐν τοῖς νοσήμασιν Αἴτιων (de causis morborum,
VII 1—41 K.), doch bin ich nicht sicher.“ 28. 29 horum nominum notitiam e catenis
fluxisse verisimile est 29 Θεοδώριτος hic et infra

τὸ ἐξκαιδεκαπρόφητον εἰς τὸ ὅλον εὐρίσκεται Θεοδώρητος, εἰς τὸν Ἡσαΐαν ὁ ἅγιος Βασίλειος καὶ εἰς τινὰς τῶν προφητῶν ὁ ἅγιος Κύριλλος, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τινὰς πέντε τῶν προφητῶν εὐρίσκεται Θεοφύλακτος ὁ Βουλγαρίας. εἰς τὸ τετραβασίλειον εὐρίσκεται συναγωγὴ διαφόρων καὶ ὁ Θεοδώρητος λύων
 5 τὰ ἐν τούτῳ ἄπορα. εἰς τὰ παραλειπόμενα συναγωγὴ ὁμοίως. εἰς τὸν Ἰώβ συναγωγὴ διαφόρων τοῦ Ἡρακλείας. εἰς τὸν ψαλτῆρα εὐρίσκεται ὁ μέγας Χρυσόστομος, ὅστις ἐστὶν καὶ δυσεύρετος, καὶ Θεοδώρητος καὶ τοῦ Ἡρακλείας συναγωγὴ καὶ Ζιγαβηνὸς πάνυ καλός. εἰς τὰ τρία βιβλία τοῦ Σολομῶντος ὁ μὲν Νύσσης εἰς τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτων, καὶ ὁ Ὀλυμπιόδωρος εἰς τὸ αὐτό.
 10 εἰς δὲ τὰ τρία ἐξήγησις συνεπτυγμένη Προκοπίου χριστιανοῦ σοφιστοῦ καὶ ἐτέρων τινῶν. ὁμοῦ βιβλία ἑπτὰ. — εἰς τὸ εὐαγγέλιον ὁ μέγας Χρυσόστομος καθολικὸς ἐξηγητής, ὁ Βουλγαρίας καὶ ἡ τοῦ Ἡρακλείας συναγωγὴ. εἰς τὰς πράξεις ὁ μέγας Χρυσόστομος· εὐρίσκονται δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς σχολιασταί. εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ μεγάλου Παύλου ὁ μέγας Χρυσόστομος καὶ
 15 ὁ Βουλγαρίας καὶ συναγωγὴ τοῦ Μουζάλωνος εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴν μόνην. εἰς τὰ ἔπη τοῦ μεγάλου θεολόγου Δαβὶδ Χριστιαν(ός). εὐρίσκεται δὲ εἰς ὅλην τὴν παλαιὰν συναγωγὴ Προκοπίου χριστιανοῦ Γάζης, ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ τετραβασίλειον. ὁμοῦ βιβλία τέσ(σρα).

Iam sequitur CATALOGUS ARISTOTELICUS, quem secundum ordinem libros-que numeris discripsi.

I. Τὰ Ἀριστοτελικά βιβλία καὶ οἱ ἐξηγηταί εἰσιν οὗτοι· ἡ λογικὴ πραγματεία, ἥτις περιέχει

1 δέκα κατηγορίας

2 τὸ περὶ ἐρμηνείας

3 πέντε] cf. Bongiovannum apud Migne, P. Gr. CXXVI p. 559 sqq. 4 talis catena nobis servata est, v. Lietzmann, *Catenen* p. 18. 41sqq. 5 in Paralipomena catena adhuc ignota videtur, sed probabile est Procopium praeter commentarium in Paralip. nobis servatum, ut solebat, catenam scripsisse 6 De Nicetae Heracleotae in Iobum catena v. Lietzmann p. 22. 23, Ehrhard apud Krumbacher *Byz. Litt.*² p. 215 8 de Nicetae in Psalmos catena v. Ehrhard l. c., de Euthymio Zigabeno ibid. p. 83 9 Ehrhard p. 127: „Die Vorrede zu diesem Kommentar (Predigerkommentar) scheint anzudeuten, dass Ol. auch das Hohelied erklärt hat“. 10 de his Procopii commentariis v. Ehrhard p. 126 11 ὁμοῦ βιβλία ἑπτὰ. „Der Autor will, dass die Kommentare zu den verschiedenen Schriften in je einem Codex vereinigt werden, wie das in jüngeren Handschriften ja auch mehrfach geschieht.“ (Reitz.) numeravisse videtur Octateuchum, prophetas, IV Reg., II Paralip., Iob, Psalmos, Salomonem 12 de Nicetae in Evang. catenis v. Sickenberger, *Archiv für die älteren christlichen Schriftsteller* VI 1 p. 42 sqq. — manus recentior in mg. addidit: ὁ ἅγιος Κύριλλος εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην. 15 hoc Nicolai Muzalon (cf. Krumbacher p. 474) scriptum adhuc ignotum videtur 16 Nicetae Davidis paraphrasis edita est apud Migne, P. Gr. XXXVIII p. 681 sqq. 17 συναγωγὴ, si conferas v. 4. 5. 6. 8. 12 Procopii catena (Ἐκλογαί), non commentarium, esse videtur 18 cf. ad v. 11. quomodo numeraverit, dubito.

3 τὰ τρία σχήματα. τὰς μίξεις. τὸ περὶ εὐπορίας προτάσεων. τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν

4 ἀποδεικτική. τὰ δεύτερα τῶν πρώτων

5. 6 τὰ τοπικά, ἃ καλοῦνται καὶ διαλεκτική, καὶ σοφιστικοὶ ἔλεγχοι.

II. 1 Εἰς τὰς κατηγορίας ἐξηγῆται ὁ Φιλόπονος Ἰωάννης, ὁ Συμπλίκιος ὁ πολὺς,

2 εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας παράφρασις τοῦ Ψελλοῦ ἢ ἐξηγητῆς Πορφύριος. ἢ Ἀμμώνιος, ὃς καὶ κρείττων ἐστίν. ἀλλὰ πρὸς τὸ τέλος (?)

3. 4 εἰς τὰ τρία σχήματα ὁ Φιλόπονος μέχρι καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς, εἰς τὰ δεύτερα τῶν πρώτων ὁ Ἐφέσιος,

5 εἰς τὰ τοπικά τὰ ὅκτῳ ὁ Ἀφροδισιεὺς Ἀλέξιος, εἰς τοὺς σοφιστικοὺς ἐλέγχους ὁ Ἐφέσιος,

6 εἰς τὰ ἡθικά ὁ Νικαίας μέχρι καὶ τέλους, εἰς τινὰ ὁ Ἐφέσιος,

7 εἰς τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν εἰς τὸ ὅλον Φιλόπονῳ ἢ Συμπλίκιον ἢ παράφρασιν Θεμιστίου· ὁδηγεῖ γὰρ καὶ ἡ παράφρασις κατὰ πολὺ,

8 εἰς τὰ περὶ οὐρανοῦ εἰς μὲν τὸ ἐν Θεμιστίῳ, εἰς δὲ τὰ τρία Συμπλίκιον,

9 εἰς τὰ μετέωρα τὸ ὅλον τὸν Ἀλέξανδρον,

10 εἰς τὸ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὸ ὅλον Φιλόπονῳ,

11 εἰς τὸ περὶ ψυχῆς τὸ ὅλον Φιλόπονῳ, ὃς καὶ κρείττων, ἢ Συμπλίκιον ἢ Θεμιστίου παράφρασιν,

12 εἰς τὸ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν εἰς τὸ ὅλον βιβλίον Ἀλέξιον,

13 εἰς τὸ περὶ ζώων γενέσεως τὸ ὅλον Ἐφέσιον,

14 τὸν αὐτὸν καὶ εἰς τὸ περὶ ζώων μορίων,

15 εἰς τὰ μετὰ τὰ φυσικά εἰς τὸ ὅλον βιβλίον Ἀλέξιον καὶ Ἐφέσιον, σαφέστερος δὲ ὁ Ἐφέσιος,

16 καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μονόβιβλα τοῦ Ἀριστοτέλους τὸν Ἐφέσιον (μονόβιβλα δὲ ὀνομάζονται ὅσα οὐ διαιροῦνται εἰς ἐπιβιβλίδας),

17 εἰς τὴν ῥητορικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους τὸν Ἐφέσιον,

18 εἰς τὴν ἀριθμητικὴν τὸν Φιλόπονῳ ἢ τὸν Τραλλιανόν· τέως δὲ ὁ Φιλόπονός ἐστιν κρείττων, ὁμοῦ βιβλία δέκα τρία.

3 (τὰ πρῶτα ἀναλυτικά, τουτέστι) τὰ τρία conicio. — τὰ τρία σχήματα i. e. Aa c. 1—8 — τὰς μίξεις i. e. Aa c. 9—26 v. Ammonium *Comm.* IV 6 p. 38 ss. et adnot. ad *Comm.* II 1 p. 290,7. — τὸ περὶ εὐπορίας προτάσεων i. e. Aa c. 27—31 v. adnot. ad *Comm.* II 1 p. 290,8. — τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν i. e. Aa 32—46 v. adnot. ad *Comm.* II 1 p. 340,1. 418,20. ceterum de hoc et de proximo titulo ἀποδεικτική v. Fibrist (A. Müller, *Die griech. Philos. in der arab. Ueberlieferung*) p. 13, M. Steinschneider *Al-Farabi* p. 27, 28, Ammonius *Comm.* IV 4 p. 5, 14, Philoponus *Comm.* XIII 1 p. 5, 8—11, Olympiodoros aqud Littig, *Andronikos von Rhodos*, München 1890 p. 52, 81 (Zeller II 2³ p. 71) 5. 6 de titulo διαλεκτική

(„τοπικά, das bedeutet die disputation“ Fibrist) et de Elenchorum cum Topicis cognatione v. *Organon* ed. Waitz II p. 435. 528 II 2 de Psello et Porphyrio v. Busse *Comm.* IV 5 p. v. vi. xxxiv. xxxv 3. 4 de hoc Michaelis commentario aliunde nihil mihi innotuit 5 Ἀλέξιος leg. Ἀλέξανδρος, cf. infra. — Ἐφέσιος] confirmat anonymus vetustiorum codicum de comm. nobis tradito iudicium, v. *Comm.* II 3 p. v 6 ὁ Νικαίας] i. e. Eustratius 7 ad accusativos subaudi λάμβανε 15 de hoc Ephesii comm. v. *Comm.* I p. v. 17 fort. Ephesii est aliquid commentariorum, quae Rabe vol. XXI 2 edidit. 18 Philoponi in Nicomachi Arithmetica comm. dicit. Τραλλιανός est Asclepius, v. Fabricii *Bibl.*⁴ V p. 635. — δέκα τρία βιβλία sunt a numero 6—18.

III. Τὰ δὲ ζῳικά πάντα ταῦτά εἰσι·

- 1 περὶ ζώων μορίων
- 2 περὶ ζώων πορείας
- 3 περὶ ζώων γενέσεως
- 4 περὶ βραχυβιότητος καὶ μακροβιότητος
- 5 περὶ γήρως καὶ νεότητος
- 6 περὶ θανάτου καὶ ἀναπνοῆς
- 7 περὶ μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν
- 8 περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως
- 9 περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς
- 10 καὶ περὶ ζώων κινήσεως.

ALEXANDRI
IN LIBRUM DE SENSU
COMMENTARIUM

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ
ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ.

Ed. Thuroti

p. 5

Εἰπὼν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς περί τε ψυχῆς τῆς συμπάσης κοινῶς καὶ
καθόλου καὶ ἰδίᾳ περὶ ἐκάστης τῶν δυνάμεων αὐτῆς, πόσαι τέ εἰσι καὶ
5 τίνες καὶ ἐν τίσιν ἐκάστη αὐτῶν τὸ εἶναι, ἐν οἷς καὶ περὶ τῆς αἰσθητικῆς 5
δυνάμεως ποιησάμενος τὸν λόγον, καὶ τίς τέ ἐστὶν εἰπὼν καὶ εἰς πόσας
αἰσθήσεις διαιρεῖται, καὶ ἰδίᾳ περὶ ἐκάστης τῶν αἰσθήσεων διεξελθὼν καὶ
εἰπὼν, τίς μὲν ἡ δύναμις αὐτῶν ἐκάστης, ἅφ' ἧς τὸ αἰσθάνεσθαι, τίς δὲ 6
ἡ ἐνέργεια καὶ περὶ τί, ποιησάμενος δὲ καὶ περὶ τοῦ καθ' ἐκάστην αἰσθήσιν
10 αἰσθητοῦ λόγον, ἅφ' ὅσον ἦν χρήσιμον αὐτῷ πρὸς τὴν τῶν αἰσθήσεων
ἐνέργειαν, ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ περὶ τε τῶν αἰσθητηρίων λέγει, τί τὸ
αἰσθητήριον ἐκάστης αἰσθήσεως καὶ ἐκ τίνος, ἐπεὶ μὴ οἷόν τε ἦν ἄνευ 5
αἰσθητηρίου αἰσθάνεσθαι (διὰ γὰρ σώματος ἡ τῆς αἰσθητικῆς ψυχῆς ἐνέρ-
γεια, ὥσπερ οὖν καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἢ τῶν γε πλείστων ἀεὶ), ἔτι δὲ περὶ
15 τῶν αἰσθητῶν, τί τὸ ἐκάστη αἰσθήσει αἰσθητὸν καὶ τίνα ὄντι αὐτῷ κατὰ
τὴν οἰκείαν φύσιν τὸ αἰσθητῷ εἶναι ὑπάρχει, ἐπεὶ μὴ ταῦτόν τοις αἰσθη-
τοῖς τό τε εἶναι καὶ τὸ αἰσθητοῖς εἶναι, ἦν δὲ εἰρημένον αὐτῷ περὶ αὐτῶν 10
ὥς περὶ αἰσθητῶν.

1 tit. om. T, sed v. alterius libri tit. p. 184 Th. ἀφροδισιέως N: ἀφροδισέως VA:
om. a ὑπόμνημα om. VN: post αἰσθητῶν (v. 2) A 2 post αἰσθητῶν add.
ἀριστοτέλους N 3 ἐξεῖπὼν V ἐμπάσης a (corr. M) κοινῇ AN
4 αὐτῶν VA 5 τίσιν scripsi: τοῖσιν NA²: τοίνυν A¹: τίτι TV: τῆς a ἐκάστη
TV: ἐκάστω AN: ἐκάστων a ἐν οἷς MTAN: ἐν αἷς Va: de leam ut emendationem vel
interpretamentum corrupti illius ἐν τοῖσιν: debbat enim Alex. scribere ἐν οἷς . . . ἐποιήσατο
6 τὸν λόγον MTVAN: om. a 9 τοῦ] τὸν V 10 ἦν] ἡ V χρήσιμον
TVN: χρήσιμος Aa αὐτοῦ V 12 ἐκ] ὑπὸ V ἦν] om. V: est T
14 αἱ om. V τῶν ἄλλων] omnium aliarum T (cf. p. 4,11): τῶν ἄλλων (δυνάμεων)
exspectes, sed v. p. 11,13 πλείστων ἀεὶ] π spatio xii litt. relicto V
δὲ TVAN: τε a 15 τὸ] τῷ a (corr. M) αἰσθητὸν] αἰσθητῶν V τίτι
τίσι V ὄντι αὐτῷ in lac. xii litt. om. V 16 τὸ αἰσθητῷ ANa: τῷ αἰσθητῷ
M: τὸ αἰσθητὸν V: sensible T ὑπάρχει] ὑπ . . . V 16. 17 τοῖς αἰσθητοῖς]
τὸ αἰσθητὸν V: sensible T 17 καὶ τὸ αἰσθητοῖς Va (cf. p. 87,7 Th.): καὶ τὸ τοῖς
αἰσθητοῖς (!) M: καὶ τὸ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς AN: καὶ τὸ αἰσθητῷ ex T Thurot 18 αἰσθη-
τῶν] sensible T

Δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ βιβλίου τὴν πρόθεσιν τῆς κατ' αὐτὸ 6
πραγματείας. λέγων δὲ περὶ αἰσθητηρίων τε καὶ αἰσθητῶν ἐν αὐτῷ Περὶ
αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν ἐπέγραψεν αὐτό, ὡς καὶ τοῦ περὶ τῶν αἰσθη-
τηρίων λόγου εἰς τὴν περὶ τῶν αἰσθήσεων συντελοῦντος θεωρίαν· κοινὴ γὰρ
5 ἡ αἰσθησις ψυχῆς καὶ σώματος. ἡ αἰσθήσεων ἀντὶ τοῦ 'αἰσθητηρίων'. | 15
αἰσθήσεις γὰρ καὶ τὰ αἰσθητήρια καλοῦσιν. 7

Ἀρχόμενος δὲ τοῦ βιβλίου πρῶτον λέγει, ὅτι ἐστὶν ἀκόλουθος τῇ περὶ
ψυχῆς θεωρίᾳ [ὅτι] ἡ περὶ τῶν ζώων καὶ τῶν ἐμψύχων πάντων καὶ [ἡ]
περὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν, τῶν τε κοινῶν καὶ τῶν ἰδίων καθ' ἕκαστον
10 εἶδος αὐτῶν· ἀρχὴ γὰρ τῶν ψυχὴν ἐχόντων ἀπάντων ἡ ψυχὴ. λέγει δὲ 5
καὶ τίνες μὲν αὐτῶν κοιναί, τίνες δὲ ἴδιαι. τοῦ δὲ περὶ τῶν τῆς ψυχῆς
ἐνεργειῶν λέγοντα εὐλόγως λέγειν περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν τε ζώων καὶ
τῶν ζώην ἐχόντων αἰτίαν ἀποδέδωκε τὴν ὅτι αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν αἷ τε
κοιναὶ καὶ αἱ καθ' ἕκαστον ἴδιοι σχεδὸν πᾶσαι κοιναὶ τῆς τε ψυχῆς καὶ
15 τοῦ σώματος· δι' οὗ καὶ αὐτοῦ βεβαιουῦται τὸ ἐντελέχειαν εἶναι τὴν ψυχὴν 10
σώματος φυσικοῦ ὁργανικοῦ. πίστιν δὲ παραθέμενος τοῦ τὰς τῶν ἐμψύχων
ἐνεργείας κοινὰς εἶναι ψυχῆς τε καὶ σώματος τὸ πάσας ἡ δι' αἰσθήσεως
ἡ μετ' αἰσθήσεως γίνεσθαι, ὅτι ἡ αἰσθησις καὶ ἡ κατ' αὐτὴν ἐνέργεια
κοινὴ | ψυχῆς τε καὶ σώματος ὡς ἐναργὲς λαβὼν εὐλόγως τοῦ περὶ τῶν 8
20 αἰσθητηρίων ἄρχεται λόγου, ἐπειδὴ φθάνει μὲν εἰρησθαι αὐτῷ ὁ περὶ τῆς
αἰσθητικῆς ψυχῆς λόγος, κοινὴ δὲ ἡ τε αἰσθησις καὶ ἡ κατ' αὐτὴν ἐνέρ-
γεια ψυχῆς τε καὶ σώματος, ἔδει δὲ τὸν περὶ τῶν κοινῶν λέγοντα πρῶτον 5
περὶ αἰσθήσεως λέγειν· κοινοτάτη γὰρ αὕτη πᾶσι τοῖς ζώοις καὶ φανερω-
τάτη τῶν κατὰ ψυχὴν ἐνεργειῶν.

2 καὶ (post τε) om. V 3 αἰσθήσεων conl. Thurot. p. 397, cf. v. 4. 5 et ad p. 184,1
Th., sic Arist. codd. MSE¹; sed αἰσθήσεως Alexander citat ipse etiam Quaest. I 2 (II p. 7,18
Bruns) 3 ὡς om. V τοῦ] τῆς V περὶ om. AN 4 αἰσθητῶν a
(corr. M) περὶ τῆς αἰσθήσεως conl. Diels (cf. p. 8.27) 5 ἡ] καὶ V
αἰσθήσεως recte commendat Usener, *Jen. Literaturztg.* 1876 p. 536 a αἰσθητηρίων
MTN: αἰσθητηρίου VAa 7 πρῶτον λέγει hic posuit Diels: v. 8 post θεωρίᾳ habent
libri addito iterum ὅτι: del. Usener et βιβλίου <δείκνυσιν> conl. (cf. p. 3,3) λέγη a
(corr. M) ἀκόλουθος VN: ἀκόλουθον TAa: T anceps. τῇ] ἡ V 8 ὅτι
MTVAN: om. a prius ἡ VAN: ἡ τε Ma καὶ τῶν Ta: καὶ ἡ περὶ τῶν VAN
καὶ (post πάντων) om. A ἡ delevi, cf. p. 3,5 10 ψυχὴν ἐχόντων TVAN:
ἐμψύχων a 11 αὐτῶν TVAN: αὐτῷ a τοῦ VAN: τὸν a 12 λέγοντος
V: ambiguo comp. A εὐλόγως VAN: εὐλογον Ta 13. 14 ὅτι ἐνέργεια αὐτῶν,
tum sp. XII litt. rel., καὶ αἱ καθ' V 14 <εἶδος> ἴδιοι conicio, cf. v. 10 et p. 3,6
πᾶσι AN τε om. V 15 ἐντελέχειαν] cf. Arist. de anima B 1 16 περι-
θέμενος V τῶν om. AN 17 ἐνεργείας om. a (habet etiam M) τε VAN:
om. a τὸ] om. V: τῷ M ἡ TVAN: om. a 18 γίνεται V 19 τε
post κοινὴ add. V τε om. V 20. 21 τῆς αἰσθητικῆς MTVAN: om. a
22 κοινῶν] αἰσθητῶν M post λέγοντα (!) add. αἰσθητῶν a 23 κοινὴ AN
24 τῶν] ὧν a (corr. M)

p. 436^a1 Ἐπεὶ δὲ περὶ ψυχῆς καθ' αὐτὴν διωρίζεται πρότερον 8
καὶ περὶ τῶν δυνάμεων ἐκάστης κατὰ μόριον αὐτῆς.

Ἀρχόμενος τοῦ βιβλίου, ὅτι ἀκόλουθος ἡ ἐν αὐτῷ πραγματεία τῇ περὶ
ψυχῆς δείκνυσιν, ὡς εἶπον· ἀκόλουθος μὲν γὰρ τῷ περὶ ψυχῆς λόγῳ ὁ
5 περὶ τῶν ζώων τε καὶ ψυχὴν ἔχόντων λόγος καὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν τούτων, 10
τῶν τε ἰδίων καθ' ἑκάστον εἶδος τῶν ζώων καὶ τῶν κοινῶν. αἱ δὲ ἐνέρ-
γειαὶ αὐτοῖς οὐκ ἄνευ σώματος· διὰ γὰρ αἰσθήσεως αἱ πλεῖσται σχεδόν,
ἡ δὲ αἰσθησις κοινὴ ψυχῆς | τε καὶ σώματος. καθ' αὐτὴν δὲ εἶπε περὶ 9
ψυχῆς διωρίζεται ἀντὶ τοῦ ἰδία τε κοινῶς καὶ καθόλου περὶ ὅλης ψυχῆς
10 καὶ ἰδία περὶ τῶν μορίων τε καὶ δυνάμεων αὐτῆς ἐκάστης. ἐν γὰρ
τοῖς Περὶ ψυχῆς πρῶτον μὲν καθόλου περὶ ψυχῆς ἐποιήσατο τὸν λόγον 5
καὶ ὠρίσατο αὐτὴν, ὡς ἦν οἶόν τε τὰ ἔχοντα ἐν αὐτοῖς τὸ μὲν τι πρῶτον
καὶ ἀτελέστερον τὸ δὲ δεύτερον καὶ τελειότερον ὀρίσασθαι· ἔπειτα περὶ
ἐκάστης τῶν δυνάμεων διεξῆλθε, περὶ τῆς θρεπτικῆς, περὶ τῆς αἰσθητικῆς,
15 περὶ τῆς φανταστικῆς, περὶ τῶν ἄλλων ἐκάστης. ἡ περὶ ψυχῆς καθ'
ἑαυτὴν, ὅτι μὴ καὶ περὶ τοῦ σώματος, σὺν ᾧ τῇ ψυχῇ καὶ τὸ εἶναι· 10
διὰ τοῦτο γὰρ νῦν περὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐρεῖ. εἰπὼν δὲ περὶ τῶν ζώων
ἐπόμενον εἶναι τὴν ἐπίσχεψιν ποιήσασθαι, προσέθηκε τὸ καὶ περὶ
τῶν ζώων ἔχόντων, ὅτι μὴ πάντα τὰ ψυχὴν ἔχοντα ζῶα, εἴ γε ὠρίζεται
20 τὸ ζῶον, ὡς ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἴρηται, | αἰσθήσει. ἡ δὲ θρεπτικὴ ψυχὴ 10
πρὸ τῆς αἰσθητικῆς οὕσα ἐν οἷς ἐστι μόνη, ταῦτα ἔμψυχα μὲν ἐστι καὶ
ζῶων ἔχει, οὐ μὴν καὶ ζῷά ἐστιν· ὅποιά ἐστι τὰ φυτά. λέγοι δ' ἂν ζῶων
ἔχειν καὶ τὰ μόρια τῶν ζώων. τίς δὲ ἡ περὶ τε τῶν ζώων καὶ ἡ περὶ
τῶν ζώων ἔχόντων πραγματεία, ἔδειξε διὰ τοῦ εἰπεῖν τίνες εἰσὶν ἴδιαι 5

1 de lemmate codicis N nihil adnotavit Thurot p. 380 καθ' αὐτὴν V
πρότερον om. TA et Arist. codd. praeter LPSU 3 ἀκόλουθος om. T 4 εἶπον
VANa: εἰπὼν T; cf. p. 2,7 περὶ ψυχῆς om. T λόγῳ] λόγος V: sermonem T
5 καὶ τῶν MVAN: καὶ περὶ τῶν ex T Thurot: τῶν a τῶν (ante τούτων) om. Na
6 ante καθ' hab. καὶ a 7 αὐτοῖς] ambiguo comp. V οὐκ ἄνευ σώματος sec.
Brandis om. M(?) διὰ γὰρ αἰσθήσεως TV: διὰ γὰρ σώματος MAN: διὰ—σώματος (S)
om. a 8 ἡ δὲ om. M ἑαυτὴν a 9 διωρίζεται TAN: διωρίζεται Va
ἰδία] ἰδίως N ἰδία τε deletat Thurot, at tuetur Usener l. c. p. 537^b ante
κοινῶς add. καὶ T(?) VNa: om. A (delebat Usener) 10 τῶν VAN: om. a
δυνάμεων TVAN: δυνάμεως a ἐκάστης a: ἐκάστου VAN: unius cuiusque T
γάρ] δὲ V 11 τοῖς] τῆς N prius ψυχῆς] ψυχὴν V καθόλου TV:
om. ANa 12 οἶόν τε ἦν V ἔχοντα TV: ἐχόμενα ANa αὐτοῖς libri
μὲν τι Va: μέντοι AN: om. T 13 τὸ δὲ] et T ἀτελέστερον] ἀτέλευτον a
τελεόστερον N ὠρίσασθαι A 14. 15 post θρεπτικῆς, αἰσθητικῆς, φανταστικῆς
add. et T 15 ἐκάστων a (corr. M) post ἡ add. καὶ a 16 ἑαυτὴν
TVAN: αὐτὸ a τοῦ om. V alt. καὶ om. T 17 τῶν] om. V 18 τὸ
VA: τί a: om. Thurot N(?) 19 ψυχὴν] ζῶων conji. Thurot (cf. p. 5,31. 6,22), sed
cf. v. 21. 22 et p. 4,9. 10 γε] om. V spatio ni litt. rel. 20 Περὶ ψυχῆς] B 2
p. 413^b2 21 μόνα V 22 λέγει Va ζῶων TVAa: καὶ ζῶων N(?) Thurot
23 alt. ἡ del. Usener (cf. p. 4,9 et 2,8) ἡ περὶ om. T 24 πραγμάτων N

καὶ τίνες κοιναὶ πράξεις αὐτῶν. εἴη δ' ἂν τὸ τίνες εἰσὶ ἴδιαι 10
καὶ τίνες κοιναὶ ἴσον τῷ 'περὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν κοινῶν'. οὐ γὰρ διαί-
ρεσιν αὐτῶν προτίθεται ποιήσασθαι, ἀλλ' εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. τῷ δὲ τῆς
πράξεως ὀνόματι καὶ νῦν, ὥσπερ οὖν καὶ ἐν ἄλλοις εἶωθε, κοινότερον ἀντί
5 τοῦ τῆς ἐνεργείας κέχρηται. κυρίως γὰρ πράξις λογικὴ ἢ ἐνέργειά ἐστιν, 10
ἣς οὐδὲν τῶν ἀλόγων οἶόν τε κοινωνεῖν.

p. 436^a 5 Τὰ μὲν οὖν εἰρημμένα περὶ ψυχῆς.

Εἰρηκῶς ἀκολουθεῖν τοῖς περὶ ψυχῆς εἰρημένοις τὴν περὶ τε ζώων
καὶ τῶν ζώων ἐχόντων θεωρίαν (ἐκάστου δὲ τούτων δύναμεις καὶ εἶδος ἢ
10 ψυχῆ), καὶ διελὼν τὸν περὶ | τούτων λόγον εἰς τε τὰς κοινὰς ἐνεργείας 11
αὐτῶν καὶ εἰς τὰς ἰδίους, περὶ τῶν κοινῶν πρῶτον ἐνεργειῶν ἢ πάντων
τῶν ἐμφύχων ἢ τῶν γε πλείστων ποιήσεται (τὸν λόγον), καὶ μετὰ τοῦτο περὶ
τῶν ἰδίων ἐνεργειῶν ἐκάστου εἶδους ἐρεῖ ζώων, πρῶτον περὶ ζώων ἱστο-
ρήσας· χρήσιμος γὰρ ἢ περὶ ζώων ἱστορία καὶ διαίρεσις πρὸς τὰς ἰδίας 5
15 ἐνεργείας ἐκάστου τε εἶδους ζώων καὶ τῶν μυρίων αὐτῶν. αἱ γὰρ κοιναὶ
τῶν ἐμφύχων ἐνέργειαι συνάπτουσί πως τῷ κοινῷ περὶ ψυχῆς λόγῳ· τίνες
δὲ εἰσιν αὗται, ἐξῆς ἐρεῖ.

Ὅσα, φησὶν, ἡμῖν περὶ ψυχῆς εἴρηται, ταῦτα κείσθω ὡς ἀρχαὶ τῶν
μελλόντων λέγεσθαι. ὑποθέσεις γὰρ ἔθος τοῖς ἀνδράσι τὰς ἀρχὰς λέγειν 10
20 τὰς ἀναποδείκτους, αἷς καὶ ἀξιώματα λέγουσιν. ὑποθέσεις δὲ λέγουσι καὶ
ἃ ἔχοντα ἀποδείξιν χωρὶς τῆς οἰκείας ἀποδείξεως λαμβάνουσί τε καὶ ὑπο-
τίθενται, ὡς δεῖξοντες αὐτὰ ὕστερον, χρησόμενοι δὲ αὐτοῖς νῦν πρὸς ἄλλα
ὡς ἀρχαῖς. (τὰ περὶ ψυχῆς) | οὖν, φησὶν, εἰρημμένα τε καὶ δεδειγμένα 12
νῦν ὡς ὑποθέσεις καὶ ἀρχαὶ τῶν μελλόντων λέγεσθαι κείσθω. φθάνει γὰρ
25 δεδειχθαι, καὶ οὐκέτι περὶ ἐκείνων νῦν ποιήσεται τὸν λόγον.

1 πράξεις—ἴδιαι om. TAN αὐτὸν V 1. 2 ἴδιαι καὶ τίνες κοιναὶ V: κοιναὶ καὶ
τίνες εἰσὶν ἴδιαι a 2 τῷ Ta: τῷ τε AN: τότε V alt. τῶν om. a
3 ἀλλ' TVAN: δεῖ a: οὐδὲ δεῖ M: οὐδ' ἴδιαι Usener, sed v. p. 5,1 4 καὶ νῦν om. a
(habet etiam M) 5 κέχρηται a: κεχρησθαι TVAN λογικὴ ἢ VT? (ratio vel):
λογικὴ Aa: λοξικὴ ἐν N 8 εἰρηκῶς—εἰρημένοις a (suspecta habet Usener): εἰρηκῶς ut
vid. T (cum dixisset) : εἰρημένου AN: εἰρησθῶσαν V τε] τῶν coni. Usener (cf. p. 2,8
3,17): τε (τῶν) conicio (cf. p. 3,23) 10 τούτου N εἰς] ὡς V 11 ἰδίους
VAN: ἰδίας M, sed v. p. 2,14: ἰδίου a 12 τὸν λόγον (sermonem) T: om. VANa
τοῦτο a: τοῦτον TVAN 13 prius ζώων TVN: ζώου a: ζώων A 14. 15 τὰς
ἰδίους ἐκάστου τε ἐνεργείας εἶδους V 16 κοινῷ Va: κοινῇ AN: in communi T
post λόγῳ add. κοινὴ δὲ ἢ τε αἰσθησις V 18 ἀρχὴ V 19 λέγεσθαι] γίνεσθαι N
ἔθος τοῖς] ἔθετο V 20 λέγουσιν (utroque loco)] λέγει AN 21 ἀποδείξεως] ἀποδεῖν N
21. 22 ὑποτίθενται V 22 αὐτὰ a: αὐτάς TVAN, quod servari potest, si scribas
αὐταῖς χρησόμενοι Thurot: χρησάμενοι libri 23 ὡς] ἐξ a ἀρχαῖς
Thurot (principio T): ἀρχῆς libri τὰ περὶ ψυχῆς add. Usener, unde falsa terminatio
vocis ἀρχῆς explicatur εἰρημένου a δεδειγμένα AN (ostensa T): δεδειδαγμένα V
(=δεδειδαγμένα recte ut vid. cf. p. 8,31): ἀποδεδειγμένον a: ἀποδεδειγμένα Thurot
24 ἀρχὰς Aa κείσθωσαν a 25 νῦν om. AN ποιήσεσθαι V

Ὅτι δὲ περὶ ὧν προσέθετο ὡς ἐπομένων τῇ περὶ ψυχῆς θεωρίᾳ εἰπεῖν 12
λέγει, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ζώων τίνες εἰσὶ καὶ διὰ 6
τί γίνονται θεωρῆσαι, ἀλλ' οὐ προθέμενος περὶ ζώων λέγειν πρῶτον περὶ
ἄλλων τινῶν τὸν λόγον ποιεῖται, ὥς τινες ᾤήθησαν, νῦν μὲν περὶ αἰσθη-
5 τηρίων τε καὶ αἰσθητῶν λέγων, μετὰ ταῦτα περὶ ζωῆς τε καὶ θανάτου
καὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως καὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς, εἰθ' ὕστερον 10
περὶ ζώων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα τῆς προτεθείσης ἔχεται πραγματείας (ἐστὶ γὰρ
τῶν κοινῶν τὰ μὲν τοῖς ζώοις πᾶσι, τὰ δὲ καὶ τοῖς ζώῳ ἔχουσιν ὑπάρ-
χοντα), αὐτὸς ἐδήλωσε δι' ὧν ἐπιφέρει. εἰπὼν γὰρ τὰ μὲν εἰρημένα
10 περὶ ψυχῆς ὑποκείσθω, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, φησί, λέγωμεν καὶ |
πρῶτον περὶ τῶν πρώτων, εἰπὼν ἐπιφέρει· φαίνεται δὲ τὰ μέγιστα 13
καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια τῶν ζώων κοινὰ τῆς τε ψυχῆς ὄντα καὶ
τοῦ σώματος. ἐστὶ δὲ ὃ λέγει ὅτι τὰ [μὲν] μέγιστα τῶν κατὰ τὰς τῶν
ζώων ἐνεργείας τὰς τε κοινὰς αὐτῶν καὶ τὰς ἰδίας ἐκάστου γένους φαίνεται
15 κοινὰ εἶναι ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ οὐ τῆς ψυχῆς αὐτῆς καθ' αὐτήν, 5
δεικνύς ἡμῖν ὅτι καὶ τὴν περὶ αὐτῶν θεωρίαν οὕτω χρὴ ποιεῖσθαι, συν-
επισκεπτομένους καὶ τὰ τοῦ σώματος μέρη, ἐν οἷς καὶ δι' ὧν αἱ τῶν
ψυχῆν ἐχόντων ἐνέργειαι. ὅτι δὲ αἱ πλείσται τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν διὰ
σώματος καὶ ἐν τοῖς Περι ψυχῆς προσείρηκε.

20 Τίνα δὲ ἐστὶ τὰ μέγιστα τε καὶ κοινὰ ἔργα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώ- 10
ματος, ἐξῆς λέγει. αἰσθησις γὰρ καὶ μνήμη καὶ θυμὸς καὶ ἐπιθυ-
μία καὶ ὄλως ὄρεξις καὶ πρὸς τούτοις ἡδονὴ καὶ λύπη φανερώτατα
μὲν καὶ τῶν ζώων σχεδὸν ἀπάντων ἐστὶν ἔργα καὶ | κοινὰ ἐνέργειαι 14
αὐτῶν. ἐστὶ δὲ ταῦτα πάντα κοινὰ ψυχῆς τε καὶ σώματος, περὶ ὧν τῶν
25 μὲν πλείστων ἐν τοῖς Περι ψυχῆς προσείρηται, περὶ δὲ ἐνίων ὕστερον ἐρεῖ.
αἰσθησις μὲν οὖν καὶ ἐπιθυμία καὶ ἡδονὴ καὶ λύπη κοινὰ πάντων, θυμὸς
δὲ καὶ μνήμη τῶν πλείστων. ἡρτῆται δὲ ταῦτα πάντα τῆς αἰσθήσεως· 5
ἢ τε γὰρ μνήμη, ὡς δείξει (ἐρεῖ δὲ περὶ μνήμης ἐν τοῖς ἐξῆς, οὐ γὰρ
προείρηκέ πω), * * * περὶ τε ὀρέξεως καὶ ἡδονῆς καὶ λύπης ὅτι ἔπεται
30 ταῦτα τοῖς αἰσθησιν ἔχουσιν ἐν τοῖς Περι ψυχῆς δέδεικε.

Πρὸς τούτοις δὲ ἄλλα τινὰ ἐστὶ τὰ μὲν πάντων τῶν ζώῳ μετεχόντων 10

1 ψυχῆ N	2 τε post τίνες add. a	4 μὲν VT: δὲ ANa	9 ἐδήλωσε
Va: ἐδήλου AN	10 φησί deleam	λέγωμεν VA (Arist. codd. EY)	
11 post πρῶτον add. δὲ A, γε N	εἰπὼν del. vel ἔπειτα scrib. (cf. p. 9, 19)	12 alt.	
τὰ om. Arist. codd. LPSU	τε om. Arist. cod. E (alii?) et edd.	13 μὲν del.	
Usener	14 ἰδίους V	ἐκάστου] ἐκατέρου a	15 εἶναι κοινὰ a
αὐτὴν VAN	16 δεικνύς Va: δείκνυσι A: δείκνυσιν N: ostenditque T (unde δείκνυσι		
τε Thurot); δεικνύς fort. ad ἐπιφέρει (v. 11) referendum, ut v. 13 — 15 in parenthesi			
ponantur	καὶ a: κατὰ TAN: om. V	16. 17 συνεπισκεπτομένους VAN: συνε-	
πισκεπτομένου a: συνεπισκεπτομένων M	17 τὰ] τῶν M	μορίων M	18 ante
ψυχὴν add. τὴν V	20 δὲ om. T	τε om. N	22 tertium καὶ] τε καὶ
Arist. codd. EMY	23 τῶν] om. V	24 κοινὰ om. ANa	τῆς ψυχῆς V
τε om. a	25 μὲν om. Ta	27 πάντα om. AN	29 που T
			post
			ὅτι add. δὲ M, equidem lacunam suspicor, quia τε v. 28 non habet quo referatur
30 δέδεικται V	31 τῶν τῆς ζωῆς AN	μετασχόντων V	

κοινά, τὰ δὲ τῶν ζώων τὰ μὲν πάντων τὰ δὲ τῶν πλείστων, καὶ περὶ ὧν 14
ἐφεξῆς τὴν θεωρίαν κατὰ τὴν πρόθεσιν ποιήσεται, ὁμοίως τοῖς εἰρημένους
κοινὰ ψυχῆς τε καὶ σώματός ἐστι. διὸ καὶ ἅμα περὶ ἑκατέρου αὐτῶν
ποιήσεται τὸν λόγον. | τίνα δὲ ἐστὶν αὐτὰ ἐξῆς ἐκτίθεται λέγων· τυγχά- 15
5 νοῦσι δὲ τούτων τὰ μέγιστα τέτταρες οὔσαι συζυγίαι τὸν ἀριθ-
μὸν, καὶ καταριθμεῖται αὐτάς, περὶ ὧν μετὰ τὸν περὶ αἰσθητηρίων τε καὶ
αἰσθητῶν λόγον τὴν θεωρίαν παραδίδωσι. πρῶτον δὲ περὶ τούτων λέγει,
καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐρεῖ. τὸ δὲ καὶ γὰρ ταῦτα σχεδὸν ὑπάρχει πᾶσι τοῖς 5
ζώοις εἶπε διὸ προσθήσει· οὐ γὰρ μόνον τάδε κοινά, ἀλλὰ καὶ κεῖνα. λέγει
10 δὲ φυσικοῦ εἶναι τὸ περὶ ὑγείας καὶ νόσου τὰς πρώτας ἰδεῖν ἀρχάς,
τούτέστιν ἐκ τίνων πρώτων ἀρχῶν τε καὶ ἐν τίσι πρώτοις ἡ ὑγεία καὶ ἡ
νόσος, ὅτι ἐν συμμετρίας τῶν πρώτων δυνάμεων, ἐξηρῶν ὑγρῶν, θερμῶν
ψυχρῶν. καὶ ὅτι οἰκεία ἡ περὶ τούτων θεωρία τῇ περὶ ζώων ἔδειξεν 10
εἰπών· οὔτε γὰρ ὑγείαν οὔτε νόσον οἶόν τε γίνεσθαι τοῖς ἐστε-
15 ρημένοις ζώῃς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν τεττάρων συζυγιῶν ὧν προεῖρηκε φέρεται ἐν τῇ
πραγματείᾳ τῇ Φυσικῇ αὐτοῦ βιβλίᾳ, δι' ὧν περὶ αὐτῶν ἐπραγματεύσατο,
λέγω δὲ Περὶ ἐγρη|γόρσεως καὶ ὕπνου καὶ νεότητος καὶ γήρως καὶ ἀναπνοῆς 16
καὶ ζωῆς καὶ θανάτου· τὰ δὲ Περὶ ὑγείας καὶ νόσου, εἰ ἐγένετο, οὐ σφύ-
20 ζεται. ἔστι δὲ καὶ τούτων κοινὰ μὲν πάντων τῶν ζώων ἐγρηγόρσις καὶ
ὕπνος, εἰ μὴ που γένος ἰχθύων ἔστι τι ἄγρυπνον, ὃ ζητεῖ ἐν τῇ Περὶ
ζώων ἱστορίᾳ, ἡ δὲ νεότης καὶ τὸ γῆρας πάντων τῶν ζώῃς μετεχόντων 5
κοινά, οὐ τῶν ζώων μόνον (καὶ γὰρ ἐν τοῖς φυτοῖς ἡ τε νεότης καὶ τὸ
γῆρας, ὥσπερ οὖν καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος), ἀναπνοὴ δὲ καὶ ἐκπνοὴ
25 κοινὰ τοῖς πλείστοις τῶν ζώων ὅσα πνεύμονα ἔχει.

Ὅτι δὲ τὸ περὶ ὑγείας τε καὶ νόσου τὰς πρώτας ἀρχάς ἐπισκέψασθαι, 10
τίνες εἰσὶ, τοῦ φυσικοῦ καὶ φιλοσόφου, συνίστησι καὶ ἐκ τοῦ τῶν τε φυσι-
κῶν τοὺς πλείστους περὶ αὐτῶν πεποιῆσθαι λόγον καὶ ἐν τούτοις παύεσθαι

- 1 prius δὲ om. T 2 ὁμοία a 3 ἐστὶ ante ψυχῆς a ἑκατέρου VAN
(cf. p. 7,23): ἑκατέρας a: ἑκατέρων ex T (*utrisque*) Thurot αὐτῶν TVA: αὐτοῖς N:
αὐτῆς a 4 τὸν om. V αὐτὰ TVA: αὐτῶν AN 5 τέσσαρες V
οὔσαι om. Arist. codd. EMY 8 τὸ δὲ T: τόδε VANa 9 προσθήσει (sc. τὰς
συζυγίας)] προστίθῃσι ex T (*apponit*) Thurot, sed v. p. 8,25 μόνα Ta
τάδε M: τὰ (T)VANa 10 ὑγείας V τὰς] τοῦ V 11 πρῶτον V
τε suspectum habet Usener prius ἢ om. V 12 συμμετρία TV: συμμέτρῳ
ANa: fort. συμμετρία <ἢ ἀσυμμετρία>; cf. Bonitzii Ind. p. 117^b 16 τεττάρων MTVN:
δ' A: ἰδίων a 17 τῆς φυσικῆς a βιβλίον AN ἐπραγματεύσατο περὶ
αὐτῶν Aa 18 καὶ ἀναπνοῆς post θανάτου ponere debbat, sed etiam p. 5,5 ordinem
non tenuit 19 ὑγείας Aa 21 ζῆται V 22 ζώων] γένους V 21. 22 Περὶ
ζώων ἱστορίᾳ] Δ 10 22 τῶν] τῆς a 23 μόνον TVA: μόνων Aa τε om. V
24 δὲ T: τε VANa 26 ὑγείας Aa τε om. a (habet etiam M) ἀρχάς om. a
(habet etiam M) 27 καὶ φιλοσόφου vid. del. prius καὶ TN: om. VAa
ἐκ] εἰς V τοῦ τῶν τε N (coni. Usener, cf. Arist.): τούτων τε A: τούτων γε τῶν a:
τοῦ ἔστι τε V 28 πεποιεῖσθαι a: ποιεῖσθαι (cf. p. 7,2) aut infra πεπαῦσθαι coni. Usener
ἐν] τῶν AN post τούτοις spatium iv litt. A post παύεσθαι spat. i litt. N

τὴν φυσικὴν θεωρίαν καὶ τῶν ἰατρῶν τοὺς χαριστάτους ἀπὸ τούτων τὴν
ἀρχὴν | τῆς τῶν ἱατρικῶν θεωρίας ποιῆσθαι ὡς φυσικῶν ὄντων. ὅμα 17
καὶ δεῖκνυσιν ἡμῖν, κατὰ τί συνῆπται ἡ ἱατρικὴ τῇ φυσικῇ, καὶ ὅτι ἔστιν
ὑπὸ τὴν φυσικὴν τὰς ἀρχὰς παρ' ἐκείνης ἔχουσα, ὡς ὀπτική μὲν παρὰ
5 γεωμετρίας, ἀρμονικὴ δὲ παρ' ἀριθμητικῆς, κυβερνητικὴ δὲ παρὰ ἀστρο- 5
λογίας.

Ὅτι δὲ πάντα τὰ λεχθέντα κοινὰ τῆς ψυχῆς ἐστὶ καὶ τοῦ
σώματος, προσιπὼν τὸ φαίνεται δὲ τὰ μέγιστα καὶ τὰ κοινὰ καὶ
τὰ ἴδια τῶν ζώων κοινὰ τῆς ψυχῆς ὄντα καὶ τοῦ σώματος καὶ
10 μετὰ ταῦτά τινα ἐξ αὐτῶν τούτων παραθέμενος (ἦν δὲ ταῦτα αἰσθήσεις, 10
μνήμη, θυμός, ἐπιθυμία, ἡδονή, λύπη), πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἄλλα εἰπὼν
εἶναι τὰ μὲν κοινὰ τῶν ζώων ἐχόντων πάντων τὰ δὲ ζώων τινῶν, καὶ τὰ
μέγιστα καὶ φανερώτατα τῶν κοινῶν ἐκθέμενος καὶ τὰς συζυγίας δείξας
τὰς πέντε, περὶ ὧν καὶ ποιήσασθαι πρῶτον λόγον ἐπηγγείλατο, ἐπειδὴ
15 καὶ κατὰ φύσιν ἐστὶ πρῶτα, ὅτι δὲ ταῦτα κοινὰ τῆς τε ψυχῆς ἐστὶ καὶ 15
τοῦ σώματος δεῖκνυσιν διὰ τοῦ | μηδὲν αὐτῶν χωρὶς αἰσθήσεως γίνεσθαι. 18
πάντα γὰρ μετ' αἰσθήσεως, τὰ δὲ μετ' αἰσθήσεως διὰ σώματος. ὅτι δὲ
οὐδὲν αὐτῶν χωρὶς αἰσθήσεως δεῖκνυσιν λέγων πάντα γὰρ τὰ μὲν μετ'
αἰσθήσεως συμβαίνει, τὰ δὲ δι' αἰσθήσεως. ἐγγήγορσις μὲν γὰρ
20 μετ' αἰσθήσεως, εἴ γε διακρινομένης τῆς τροφῆς καὶ τῶν αἰσθήσεων διε- 5
γειρομένων καὶ ἐξ ἀργίας εἰς ἐνέργειαν μεταβαλλουσῶν ἢ ἐγγήγορσις. ὁμοίως
καὶ μετὰ αἰσθήσεως ἡδονή τε καὶ λύπη, ἔτι δὲ ὕγεία τε καὶ νόσος. δι'
αἰσθήσεως δὲ νεότης τε καὶ γῆρας· ἐκάτερον γὰρ τούτων ἐν τῷ πως ἔχειν
τὰς αἰσθήσεις.

25 Πάθος δὲ τῆς αἰσθήσεως ὕπνος ἂν εἴη· ταύτης γὰρ τι πασχούσης 10
ὁ ὕπνος· ἡ γὰρ ἐκ τῆς τροφῆς ἀναθυμιάσις ὅταν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀθρόα
ἀνενεχθεῖσα καὶ καταψυχθεῖσα ὑπὸ τῶν περὶ τὸν ἐγκέφαλον εἰς τὸ κάτω
πάλιν, ὅθεν ἀνηνέχθη, κατενεχθῇ, βαρουμένη ἢ αἰσθησις ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῇ

- 4 ἐκείνης Ta: ἐκείνων VAN μὲν] δὲ V παρὰ Ta: περὶ VAN 5 γεωμετρίας
—παρὰ om. V παρὰ Ta: περὶ AN 7 πάντα Arist. restituendum cum LP
τῆς] τε Arist. codd. LPS: τῆς τε Arist. EMYU 9 καὶ τοῦ σώματος ὄντα a
10 τινα] que T αὐτῶν om. T παρθέμενος a 11 καὶ om. T
ἄλλοις à (corr. M) 12 ζώων] ζώων N ζώων] ζώων AN 13 φανερό-
τητα a: φανερότατα M 14 τὰς om. M: τῶν AN πέντε TVANa: τέτταρας M,
sed numeravisse vid. etiam ὕγειαν et νόσον. 15 prius καὶ om. N πρῶτα] *primum*
eorum T δὴ Thurot, vix recte, cf. ad p. 8,24 et p. 40,12. 77,11 Th.; repetitur prior
protasis (v. 6), ipsa quoque pendens a δεῖκνυσιν. 16 τοῦ alterum] τὸ AN 17 τὰ
δὲ μετ' αἰσθήσεως — μετ' αἰσθήσεως (19) om. AN τὰ δὲ μετ' αἰσθήσεως om. a
18 αὐτῶν οὐδὲν V 20 μετ' δι' AN εἴτε Na: γὰρ M 20—22 cf. Arist.
p. 458^a10 ss. 20 τροφῆς] τροπῆς V καὶ om. a 20. 21 διαγειρομένων M:
διεγειρόμενος a 21 καὶ om. a μεταβαλλομένων AN(T?) 22 αἰσθήσεως]
αἰσθήσεων V δὲ T: τε VNANa τε VA: om. Na 23 τε TVAN: om. a
25 ss. cf. Arist. p. 456^b17 ss. 25 γὰρ] δὲ a τι scripsi: τῆς VAN: om. a
26 τροφῆς] τροπῆς V τὴν om. a 27 καὶ ψυχθεῖσα M: om. a 28 ἀνηνέχθη]
κατηνέχθη N βαρούμενος a αὐτῇ VAN: αὐτῷ a

ὕγρότητος αὐτὴ τε | ἐμποδίζεται πρὸς τὸ ἐνεργεῖν καὶ ἡσυχάζει καὶ αἰτία 19
τοῖς ζώοις ὕπνου γίνεται. ἔτις δὲ ἡ αἴσθησις ἂν εἴη· ἐν γὰρ τῷ αἰσθῆσιν
ἔχειν τὸ εἶναι τοῖς ζώοις. φυλακαὶ δὲ καὶ σωτηρίαι αἱ μνημαὶ καὶ αἱ
ἀναμνήσεις, φθοραὶ δὲ καὶ στερήσεις αἱ ληθαί τε καὶ ὁ θάνατος. ὅτι
5 μὲν οὖν μετ' αἰσθήσεως καὶ οὐκ ἄνευ αἰσθήσεως αἱ προειρημέναι συζυγαί, 5
διὰ τούτων γινώριμον. κοινότερον δ' ἂν λέγοιτο ἐπὶ τῶν φυτῶν τὸ γῆρας
καὶ ἡ νεότης· ἡ δὲ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος καὶ ἐν τοῖς οὐκ ἔχουσιν αἴσθησιν
τῶν ἐμψύχων ἐστίν, ἀλλ' ἐν γε τοῖς ζώοις καὶ ταῦτα μετ' αἰσθήσεως.

ἽΟτι δὲ ἡ αἴσθησις διὰ τοῦ σώματος γίνεται καὶ διὰ λόγου, 10
10 φησί, γινώριμον καὶ χωρὶς τοῦ λόγου ἐναργές. καὶ γὰρ αὐτόθεν ἐναργές
τὸ τὰς αἰσθήσεις διὰ σωματικῶν ὀργάνων γίνεσθαι, καὶ διὰ τοῦ λόγου ῥᾶον
δεῖξαι· τὸ γὰρ αἰσθάνεσθαι ἐστὶ τὸ τῶν αἰσθητῶν ἀντιλαμβάνεσθαι διὰ τῶν
αἰσθητηρίων, ᾧ ἐστὶ σώματα.

p. 436^b8 ἽΑλλὰ περὶ μὲν αἰσθήσεως καὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι, τί τέ
15 ἐστὶ καὶ διὰ τί συμβαίνει τοῖς ζώοις τοῦτο τὸ πάθος, εἴρηται
πρότερον ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. |

Δείξας ὅτι δι' αἰσθήσεως τὰ κοινὰ ἔργα τε καὶ πάθη τῶν ζώων, 20
ἔχων δὲ καὶ τὸ τὴν αἴσθησιν κοινὸν ἔργον εἶναι ψυχῆς τε καὶ σώματος,
ἔχει μὲν ἐπόμενον τοῖς εἰρημένοις τὸ δεῖν περὶ αἰσθήσεως εἰπεῖν πρὸ τού-
20 των ᾧ δι' αἰσθήσεως ἢ μετὰ αἰσθήσεως ὑπὸ τῶν ζώων γίνεται· πρῶτον 5
γὰρ τῶν κοινῶν, οὗ τᾶλλα προσδεῖται. ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν εἴρηται περὶ αἰσθή-
σεως τὰ δὲ ῥηθήσεται, τῶν μὲν εἰρημένων ἡμᾶς ὑπομινῆσκει (εἴρηται
δὲ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς περὶ τῆς αἰσθητικῆς ψυχῆς καὶ δυνάμεως καὶ περὶ
τῆς ἐνεργείας τῆς κατ' αὐτήν)· τούτων δὲ ὡς εἰρημένων καὶ ἐν οἷς εἴρηται
25 ὑπομινῆσκει ἡμᾶς, προσθήσει δὲ νῦν τὸν περὶ τῶν αἰσθητηρίων λόγον 10
(κοινὸν γὰρ ἦν ἡ αἴσθησις ψυχῆς τε καὶ σώματος, ὥστε ὁ περὶ τῶν αἰσθη-
τηρίων λόγος τῷ περὶ αἰσθήσεως συνῆπται), ἔτι δὲ τὸν περὶ τῶν αἰσθητῶν,
ἐπειδὴ περὶ ταῦτα ἡ τῆς αἰσθήσεως ἐνέργεια· περὶ ὧν καὶ αὐτῶν ἐπ'
ὀλίγον μὲν προεῖρηται καὶ ἐν | τοῖς Περὶ ψυχῆς, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ἀκρι- 21
30 βέστερον νῦν ῥηθήσεται. ὑπομινῆσκει δὲ ἡμᾶς διὰ βραχέων τε καὶ σαφῶς
τῶν περὶ αἰσθήσεως εἰρημένων τε καὶ δεδιδαγμένων ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς

2 ἡ om. a εἴη ἂν V 3 alt. αἱ om. a 4 τε TVAN: om. a 6 τούτου T
κοινώτερον AN 7 ἐν om. T 8 ταῦτα] hoc T 9 τοῦ om. Arist.
διὰ (τοῦ) λόγου ex Arist. vid. scrib., cf. v. 11 10 φημί a (φησί etiam M)
χωρὶς] ἄνευ a 11 post ῥᾶον add. τοῦτο V 12 prius τὸ] τοῦτο a: τοῦτο τὸ N(?)
14 τε om. Arist. codd. 16 τοῖς TVa: τῷ AN 17—20 τὰ κοινὰ—δι' αἰσθή-
σεως rep. a 18 δὲ] τε T εἶναι om. V 19 ἔχει Na: ἔχειν VA: est T
δεῖν cum T om. Thurot 21 περὶ a: δι' AN (per sensum T): om. V 21. 22 αἰσθη-
σεως om. V 23 post ψυχῆς add. τε V 24 δὲ VANT: δὴ a (cf. ad p. 7,15)
26 τε om. Aa 27 τὸν ANa: τῶν V: ὁ M αἰσθητηρίων AN 28 ἐπειδὴ
VN: ἐπεὶ Aa ταῦτα] hoc T post αὐτῶν add. μὲν V 31 Περὶ ψυχῆς]
cf. ad p. 3,20

αὐτῷ, ὅτι πᾶσι μὲν τοῖς ζώοις ἀνάγκη αἰσθῆσιν ἔχειν· ταύτῃ γὰρ τὰ ζῷα 21
τῶν μὴ ζώων χωρίζεται. ἔδειξε δὲ ἐκεῖ ὅτι ἀπτά ὄντα καὶ μὴ ἀπλά 5
ἀλλὰ σύνθετα καὶ ἐν συμμετρίας τινὶ τῶν ὑποκειμένων τὸ εἶναι ἔχοντα, εἰ
μὴ ἀπτόμενα ἦν καὶ αἰσθάνόμενα ὡς φυλάσσεσθαι τὰ φθαρτικά αὐτῶν,
5 ὑπὸ τῶν ὑπερβολῶν ἂν τῶν ἐν τοῖς ἀπτομένοις αὐτῶν ἐφθαιρέτο. πάθος
δὲ τὴν αἰσθῆσιν εἶπεν, ὅτι αἰσθάνεσθαι διὰ πάθους.

Οὐδέτι μέντοι ἐν πᾶσι τοῖς ζώοις πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις, ἀλλ' ἐν πᾶσι 10
μὲν ἀφῆ τε καὶ γεῦσις. ἐδείχθη γὰρ ἐπὶ τέλει τοῦ τρίτου Περὶ ψυχῆς
ὅτι τῆς ἀφῆς τὰ ζῷα στερηθέντα ἄμα καὶ τοῦ εἶναι παύεται (τῆς γὰρ
10 μεσότητος καὶ συμμετρίας τῶν σωμάτων. ἐν ἣ τοῖς ζώοις τὸ εἶναι, φθορά
ἐστὶν ἢ τῆς ἀφῆς φθορά), ἀλλὰ | καὶ ὅτι ἡ γεῦσις τῆς τροφῆς οὕσα κρι- 22
τική τε καὶ ληπτική ἀναγκαῖα τοῖς ζώοις, εἴγε χωρὶς τοῦ τρέφεσθαι
ἀδύνατον αὐτὰ σφῆζεσθαι. ἐστὶ γὰρ ὁ χυμὸς τοῦ γευστικοῦ μορίου τῶν
ἐν ἡμῖν πάθος, τουτέστι τῆς γεύσεως. ἡ γὰρ γεῦσις, δι' οὗ τρεφόμεθα
15 μόριον ἡμῶν οὕσα, τούτου ἀντιλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τούτου πάσχει πως· τὸ 5
γὰρ ἡδὺ διακρίνει ἡμῶν τὸ δι' οὗ γεύμεθα, ὅπερ ἐστὶν ἡ γλῶττα· αὕτη
γὰρ ὑπὸ τοῦ χυμοῦ πάσχουσα αἰσθάνεται αὐτοῦ καὶ γεύεται.

Εἰπὼν δὲ τὸ γὰρ ἡδὺ διακρίνει καὶ τὸ λυπηρὸν αὐτῇ περὶ
τὴν τροφήν, ὥστε τὸ μὲν φεύγειν τὸ δὲ διώκειν ἐπήνεγκε τὴν αἰτίαν
20 ὅτι ὁ μὲν χυμὸς, οὗ αἰσθάνομεθα, πάθος ἐστὶ τοῦ γευστικοῦ μορίου. 10
διὸ εὐλόγως ἡμῖν εἴρηται τὸ τὴν γεῦσιν τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν διακρίνειν
τὸ ἐν τῇ τροφῇ ἐν τῷ πάσχειν· τὸ γὰρ γευστικόν, ὃ ἐστὶ μόριον ἡμῶν,
ὑπὸ τοῦ γευστοῦ πάσχον τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν καὶ τὸ τρόφιμον καὶ μὴ
διακρίνει. γράφεται καὶ ἀντὶ τοῦ 'γευστικοῦ μορίου' 'τοῦ θρεπτικοῦ
25 μορίου πάθος', καὶ οὕτως ἂν λέγοιτο τῆς θρεπτικῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς 23
πάθος ὁ χυμὸς εἶναι, ὡς ὑπὸ τοῦ χυμοῦ πασχούσης τῆς δυνάμεως ταύτης.
ἄτοπον δὲ τὸ λέγειν ὑπὸ χυμῶν πάσχειν τὴν θρεπτικὴν δύναμιν· τὸ μὲν
γὰρ ὑπὸ χυμῶν πάσχειν τὸ αἰσθάνεσθαι χυμῶν ἐστὶ, τὸ δὲ θρεπτικόν 5
ἄλλο τοῦ αἰσθητικοῦ. διὸ ἄμεινον, εἰ οὕτως εἴη ἔχουσα ἡ γραφή, μὴ ἐπὶ

1 ἔχειν αἰσθῆσιν a 2 ἐκεῖ om. AN cf. Arist. p. 424^a28 ss. 435^b7 ss.
3. 4 *habentia sunt tangentia et sentientia* T 3 εἰ] ἡ AN 4 ἦν om. AN 5 ὑπὸ (γρ.)
M: ἀπὸ VANa αὐτῶν] ὄντων V: *que ipsa* T 6 αἰσθάνεται V, <τὸ> αἰσθά-
νεσθαι conicio 7 πᾶσα αἰσθήσις a 8 ἐπὶ VAN: ἐν τῷ a (*in fine* T) Περὶ
ψυχῆς] p. 435^b4 ss. 11 τροφῆς] ἀφῆς a (corr. M) 12 τε om. a (*habet etiam* M)
ἀντιληπτικὴ Thurot (*receptivus* T), cf. v. 15 et p. 10.4 post ζώοις addebat δῆλον Thurot,
equidem aliter distinxi 13 possibile T 14 οὗ ex T Thurot (cf. v. 16 et p. 10,2):
ἡς libri 15 μόριον] κέριον N ἡμῶν om. T πως om a (*habet etiam* M)
16 τὸ om. a αὕτη libri 17 ὑπὸ N: ἀπὸ VAa 18 αὐτῇ VN: αὐτὴ Aa
ipse T 19 τροπὴν V ὥστε—διώκειν om. a (*habet etiam* M) 20 μὲν ὁ N
γευστικοῦ Arist. codd. LU (*ceteri* θρεπτικοῦ, cf. v. 24), μορίου om. Arist. codd. EMY
21 τὸ δὲ τὴν AN 22 ἐν] τροφῇ (!) V ἐν τῷ πάσχειν] om. T: πάσχον N
ἡμῶν om. T 23 γευστικοῦ V πάσχον a: om. TVAN καὶ τὸ τρόφιμον
om. T καὶ μὴ TVAN: om. a 24 καὶ om. a 24. 25 τοῦ θρεπτικοῦ
μορίου om. T 25 λέγοι a δυνάμεως om. T 26 εἶναι supra ras.
extensis litteris scripsit V ὡς] καὶ a 28 χυμοῦ a 29 εἰ om. a

τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς ἀναφέρειν τὸ θρεπτικόν, ὥς φησι δεῖν ἀκούειν τῆς 23
λέξεως Ἀσπάσιος, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μόνον δι' οὗ τρεφόμεθα (τούτου γὰρ ὁ
χυμός), ἐν' ᾗ τοῦ τρέφειν δυναμένου μορίου πάθος τὸν χυμὸν λέγων, οὗ
ἐστὶν ἡ γεῦσις ἀντιληπτική. ἀμείνων δὲ ἡ πρότερον ῥηθεῖσα γραφή. 10
5 γράφεται καὶ οὕτως· καὶ ὅλως ὁ χυμός ἐστὶ τοῦ γευστικοῦ θρεπτι-
κοῦ μορίου πάθος. καὶ ἡ οὕτως γεγραμμένον, εἴη ἂν τὸ λεγόμενον
ὅτι τοῦ γευστικοῦ μορίου ὃ ἐστὶ θρεπτικὸν ὁ χυμός πάθος, ἐν' ᾗ τὸ μὲν
γευστικὸν ὡς γένος, διαφορὰ δὲ τοῦ γευστικοῦ τὸ θρεπτικὸν καὶ μή. τοῦ
δὴ γευστικοῦ θρεπτικοῦ, ὃ ἐστὶ μόνον ἢ | εἶδος τοῦ γευστικοῦ, πάθος 24
10 ἐστὶν ὁ χυμός, γευστικὸν δὲ ἡ αἴσθησις ἡ γευστική. καὶ εἴη ἂν αὕτη ἡ
γραφὴ ἔχουσα ἀμφοτέρω τὰ εἰρημένα ἐν ταῖς πρὸ ταύτης δύο γραφαῖς.

Ἡ μὲν οὖν ἀφή τε καὶ ἡ γεῦσις κοινὴ πᾶσι τοῖς ζώοις· αἱ δὲ διὰ 5
τινῶν μεταξὺ ἄλλων γινόμεναι αἰσθήσεις, οἷα εἰσιν αἱ καταλειπόμεναι
τρεῖς, οὐκέτι πάντων εἰσὶ κοινὰ τῶν ζώων, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Περὶ
15 ψυχῆς εἶρηκεν. ἐν οἷς μέντοι εἰσὶν, ὥσπερ πρὸς σωτηρίαν αὐτοῖς συντε-
λοῦσαι εἰσιν, ὡς καὶ τοῦτο ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἶρηκε. τῷ γὰρ κατὰ
τόπον εἶναι κινητικὰ καὶ μεταβλητικὰ τῆς τε ὀψεως δεῖται, ὅπως φυλάττεται 10
καὶ μὴ περιπίπτῃ τοῖς φθαρτικοῖς αὐτῶν, καὶ τῆς ὁσφρήσεως, ὅπως προ-
αισθάνηται τῆς τροφῆς. ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ψόφων ἀντίληψις εἰς σωτηρίαν
20 συντελεῖ· πολλοὶ γὰρ ψόφοι † τῶν ζώων εἰσὶ φθαρτικοί, οὓς φυλάσσεται.
ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλὰς τὰς ἐξ ἀλλήλων φυλάσσεται τὰ ζῶα διὰ τοῦ | ψόφου 25
προαισθανόμενα αὐτῶν. ὃν ποιεῖ ἡ προσιόντα ἢ ὑποχωροῦντα ἢ ὑφιστά-
μενα. ἀλλὰ καὶ τροφῆς † εὐπορίαν πολλάκις τοῦ ψόφου σημάναντος· πολλὰ
γούν τῶν σαρκοφάγων τῷ ψόφῳ † διακρίνουσιν ἀλώσιμα αὐτοῖς ζῶα, καὶ
25 οὕτως αὐτοῖς ἐπιτίθεται.

Πᾶσαι μὲν οὖν αἱ αἰσθήσεις σωτηρίας ἕνεκα τοῖς ζώοις ὑπάρχουσιν, 5
ἥδη δὲ καὶ εἰς φρόνησιν τινες αὐτῶν συντελοῦσι τοῖς φρονήσεως δεκτικοῖς,
ὡς μὴ μόνον τοῦ ἀναγκαίου χάριν αὐτάς ἐν αὐτοῖς εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῦ εὖ.

2 λέξεως] λεγούσης N Ἀσπάσιος TAA: ἀσπασίως N, in spatio viii-x litt. om. V
3 τοῦ] τὸ a 4 δὲ] δὲ καὶ V πρότερον Aa (cf. p. 57, 11 Th.): προτέρα VN (prior) T
6. 7 καὶ—πάθος TV: om. ANa 7 ὅτι V: om. T 9 gustativi itaque et nuri-
gini T δὴ] δὲ M 10 alt. ἡ V(T): καὶ ANa 14 αὐτὸς om. T
τοῖς] τῷ N(?)a 15 εἶρηκεν] εἶπεν a, cf. Arist. Γ 12 p. 434 b 22 ss. εἰσὶν, ὥσπερ
om. T, et ὥσπερ fort. del. 16 τοῦτο VAN: ἐν τούτῳ a: om. T εἶρηκε TVA:
εἶρηται Na 16. 17 τὰ γὰρ κατὰ τόπον κιν. κ. μ. ὄντα τῆς ex T Thurot, probante
Usenero p. 537 b, qui καὶ—ὄντα deletat 17 κινητὰ V καὶ] γίνεται a 17 μετα-
βατικὰ V 18 αὐτοῦ Na 19 ante τῆς add. καὶ V 20 τῶν ζώων ψόφοι V
τῶν del. et φθαρτι(κῶν σημαντι)κοί, ὃ conicio φυλάττεται V 21 φυλάττεται Aa
22 προαισθανόμεθα N ὃν] ὢν V tertium ἢ T: καὶ VANa 22. 23 ὑφιστά-
μενα MT (subsistentia) NA: ἀφιστάμενα Va 23 ἀλλὰ—σημάναντος] sed et alimentis
habundantiam significantia T τροφῶν a (sed v. Arist. p. 596 b 21) εὐπορίαν MTN:
ἀπορίαν VAA, εὐπορίαν ἔχει vel εὐπορία πολλοῖς (pro πολλάκις) coni. Thurot, an εὐπορεῖ vel
εὐπορίαν (πορίζεται) πολλάκις? πολλάκις] om. a (habet etiam M) ψόφου] πόρου a
σημάναντος a 24 ἀλώσιμα] ἐδώδιμα ex T (esipilia) Thurot: διακρίνει τίς' ἀλώσιμα
conicio 26 ἕνεκεν AN 27 τινὸς NA 28 ὡς MVAN: καὶ a
ἐν αὐτοῖς post ὡς ponit M: om. a καὶ] multi T (simul?)

πολλὰς γάρ, φησί, εἰσαγγέλλουσι διαφοράς, ἐξ ὧν ἡ τε τῶν νοη- 25
 τῶν ἐπιγίνεται φρόνησις καὶ ἡ τῶν πρακτῶν. λέγει δὲ ταῦτα περὶ 10
 τε τῆς ὀψεως καὶ τῆς ἀκοῆς, ὡς καὶ αὐτὸς προΐων δηλοῖ. ὅτι δὲ ἀρχαί
 πράξεως τε καὶ θεωρίας αἱ δι' αὐτῶν ἀντιλήψεις καὶ διαφοραὶ τούτων ὧν
 ὁ ἀντιλαμβάνονται, δηλόν. αἷ τε γὰρ τῶν ὁρατῶν διαφοραὶ εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς
 ἤγαγον | φωτὸς τε καὶ σκότους, τουτέστιν ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ἀφ' ὧν 26
 ὁρμώμενοι τὰ ποιητικὰ τούτων ἐζητήσαμεν. ὅθεν ἡ περὶ τοῦ κόσμου καὶ
 τῶν ἐν αὐτῷ θεωρία, ἡ ποιητικὰ νυκτός τε καὶ ἡμέρας ἀνὰ μέρος ὁρῶντες
 γινόμενα καὶ ἀριθμοῦ ἐπίνοιαν ἔσχομεν, ὥς φησι Πλάτων. ἀλλὰ καὶ τὸ 5
 10 τὴν σελήνην μὴ αἰεὶ ὁμοίως πεφωτισθαι εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς ἤγαγεν, ὅτι μὴ
 οἷκεῖον αὐτῆς τὸ λαμπρὸν τοῦτο φῶς· ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν κινήσεων τῶν
 ἀστρῶν καὶ μεγεθῶν φαινόμεναι διαφοραὶ (καὶ γὰρ τούτων ἡ ὄψις ἀντι-
 λαμβάνεται μάλιστα, εἰ καὶ κοινὰ αὐτῇ ταῦτα τὰ αἰσθητὰ καὶ πρὸς ἄλλας·
 πάντων γὰρ τῶν σωμάτων τὰ μεγέθη καὶ αἱ κινήσεις καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ 10
 15 τὰ σχήματα τῇ ὄψει αἰσθητὰ, ἐπεὶ καὶ ὁρᾶται πάντα τὰ σώματα τῇ
 κεχρῶσθαι. διὰ γὰρ τῶν ἰδίων αἰσθητῶν καὶ μετὰ τούτων ἡ τῶν κοινῶν
 αἰσθησις ἐκάστη γίνεται· διὸ ἡ ἀκοή τοῦ ἐν ψόφῳ μεγέθους μόνου αἰσθά-
 νεται καὶ τοῦ ἐν τούτῳ ἀριθμοῦ καὶ τῆς | ἐν τούτῳ κινήσεως, ὁμοίως δὲ 27
 καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων ἐκάστη) περὶ τε τῆς κατὰ κίνησιν ὁμαλότητος
 20 αὐτῶν εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς ἤγαγε καὶ περὶ τῆς αἰδιότητος αὐτῶν καὶ περὶ
 τοῦ μεγέθους τοῦ κατὰ ἀλήθειαν αὐτῶν ἐξετάσεως. προσήγαγε δὲ ἡμᾶς
 ἡ τούτων θέα καὶ ἐπὶ τὴν ζήτησιν τοῦ πρώτου αἰτίου, ὃ τῆς τοιαύτης 5
 τάξεως τε καὶ φορᾶς αὐτοῖς αἰτίον ἐστι. καὶ πρὸς τὰς πράξεις δὲ ἡμᾶς
 παιδεύει πως· περὶ γὰρ τὰ καθ' ἕκαστα αἱ πράξεις, αἱ ἐστὶν αἰσθητὰ τε
 25 καὶ ὁρατά, ἐκ δὲ τῆς περὶ ταῦτα ἐμπειρίας τὸ πλεῖστον τῆς φρονήσεως.
 παρατηρήσαντες γὰρ ἐκ τῶν συμβαινόντων ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τὰ τε ὠφέλιμα
 καὶ τὰ βλαβερά καθόλου περὶ αὐτῶν δόξαν λαμβάνομεν, τὰ μὲν τοιαῦτα 10
 λέγοντες εἶναι φευκτά τε καὶ βλαβερά, τὰ δὲ τοιαῦτα αἰρετά τε καὶ ὠφέ-

- 1 πολλὰ N εἰσαγγέλλουσι cum Arist. (annuntiant T) scripsi: διαγγέλλουσι VANa, cf.
 p. 12,18 διαφορὰ N 2 ἐγγίνεται Arist., sed v. p. 13,2 περιγίνεται hoc T
 3 post ὀψεως add. τε a alt. τῆς om. a δηλοῖ] ἐρεῖ N(?)a 7 ἐζητή-
 σαμεν VN (exquirimus T): ἐξετάσαμεν A(?)a περὶ om. V 8 ἐνταυτῶν a
 (ἐν αὐτῷ etiam M) τε ante νυκτός transpon. N: om. a post ἡμέρας add.
 γίνεται VAN: post ὅθεν v. 7 ut vid. T (non recepi, quod ἐγένετο Alex. scripsisset): om. a
 9 post ἀριθμοῦ add. ἐπὶ AN (et N τε s. s.) ἐπίνοιας N ἔχομεν TV
 Πλάτων] Tim. p. 39B 10 ὁμοίαν a (corr. M) περιφωτισθαι V 11 αὐτῇ V
 12 prius καὶ TVa: om. MAN 12 φαινόμεναι MTAN: γινόμεναι Va 13 αὐτῶν a
 (corr. M): *ipsis* T 14 τῶν om. a 17 ἐκάστη conicio ζόφῳ V μόνου
 μεγεθους a 19 αἰσθήσεων TVN: αἰσθήσει A: αἰσθητηρίων a ἕκαστον a
 20 ἤγαγεν N: ἤγαγον bene coni. Thurot 20. 21 καὶ <εἰς τὴν> περὶ τῆς—ἐξετάσιν
 conicio 21 ἐξετάσεως TV: ἐξε^T A (i. e. ἐξετάσιν, fort. recte): ἐξέως N: ἐξετάσαι a
 22 ἡ] ἡ περὶ a ἐπὶ τὴν—αἰτίου VANa (τὴν om. a): ἐπὶ τὸ πρῶτον αἷτιον ex T
 Thurot 23 αἷτιόν ἐστι MT: ἐστὶν αἷτιον VAN: αἷτιον a 24 καθέκαστον a
 τε om. a (habet etiam M) 25 δὲ a: om. TVAN 26 ἐκ] καὶ a (corr. M)
 συμβ. ἐν τοῖς αἰσθ. TVAN: ἐν τοῖς αἰσθ. συμβ. a 27 μὲν om. a (habet etiam M)

λιμα· ἐξ ὧν τὸ βουλευέσθαι ἡμῖν περὶ τῶν μελλόντων. ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ 27
καλοῦ καὶ ἡ τοῦ αἰσχροῦ ἔννοια βεβαιούται ἡμῖν ὑπὸ τῆς ὀψεως· ὁρώμενα
γὰρ τὰ αἰσchrά μισητότερα, καὶ τὰ καλὰ τε καὶ σεμνὰ ζηλωτότερα. ὅτι 28
δὲ καὶ ἡ ἀκοή πρὸς τε πρᾶξιν καὶ θεωρίαν χρήσιμος, πρόδηλον, εἴγε
5 ἀκούοντες μανθάνομεν τὰ κατὰ τὰς ἐπιστήμας.

Συγχαρίνων δὲ τὴν τε ὄψιν καὶ τὴν ἀκοήν, ὥς καὶ πρὸς φρόνησιν εἶπε
τοῖς φρονήσεως δεκτικοῖς συντελεῖν τὴν τε πρακτικὴν καὶ τὴν θεωρητικὴν, 5
λέγει πρὸς μὲν τὰ ἀναγκαῖα χρησιμωτέραν τὴν ὄψιν εἶναι καθ' αὐτήν
(ὧν γὰρ ἐστὶ καθ' αὐτήν ἀντιληπτική, ταῦτα πρὸς σωτηρίαν τοῖς ἔχουσιν
10 αὐτήν ἐστὶ χρήσιμα· καὶ γὰρ ἃ δεῖ προσφυλάξασθαι δείκνυσι, καὶ τίνα
αἰρεῖσθαι δεῖ), πρὸς μέντοι τὴν ἐπιστήμην τὴν ἀκοήν φησι κατὰ συμ-
βεβηκὸς πλεόν συντελεῖν· διὰ γὰρ ταύτης αἱ μαθήσεις τε καὶ ἱστορίαι. 10
κατὰ συμβεβηκὸς δὲ εἶπεν, ὅτι προηγουμένως μὲν ἡ ἀκοή ψόφω ἐστὶν
ἀντιληπτική, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ λόγων· ὅτι γὰρ καὶ ὁ λόγος ψόφος
15 τίς ἐστι, [τούτων] ἀκοή ἀντιλαμβάνεται αὐτοῦ. |

Ὅτι δ' ἡ μὲν ὄψις πρὸς τὰ ἀναγκαῖα χρησιμωτέρα καθ' αὐτήν, ἡ 29
δὲ ἀκοή πρὸς νοῦν καὶ φρόνησιν κατὰ συμβεβηκὸς, δείκνυσι διὰ τοῦ τὴν
μὲν ὄψιν πολλὰς εἰσαγγέλλειν διαφορὰς τῷ πάντα τὰ σώματα μετὰ χρώ-
ματος εἶναι ὁρατά, μὴ εἶναι δὲ τὰ χρώματα καθ' αὐτά. πάντα οὖν τὰ 5
20 χρώματα ἢ ὄψις ὁρῶσα αἰτία γίνεται τοῦ τὰ μὲν οἰκεία αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ
ἀλλότρια φεύγειν τε καὶ ἀποστρέφασθαι· πλείσται δὲ αἱ τῶν χρωμάτων
διαφοραί. αἰσθανομένη δὲ πάντων τῶν σωμάτων τῷ κεχρῶσθαι αὐτὰ
τῶν κοινῶν αἰσθητῶν μάλιστα ἐστὶν αἰσθητική· μάλιστα γὰρ τοῖς σώμασι
παρακολουθεῖ, ὧν αἰσθάνεται. μέγεθος γὰρ καὶ σχῆμα καὶ κινήσεις καὶ 10
25 ἀριθμὸς ἐν τούτοις πρώτως τε καὶ κυρίως. ἀπὸ γὰρ τῶν ἀριθμητῶν καὶ
καὶ ἡ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπίνοια, ἀριθμητὰ δὲ τὰ αἰσθητά, ἃ τῷ κεχωρισμένα
ἀλλήλων ὁρᾶσθαι καὶ ἀριθμητὰ ἐστὶν. ἡ δὲ αἰσθησις αὕτη καὶ μεγέθους
καὶ κινήσεως καὶ σχήματος καὶ ἀριθμοῦ αἰσθάνεται διὰ τῆς τῶν χρω-
μάτων ἀντιλήψεως. πλείστας οὖν διαφορὰς ἢ ὄψις ἡμῖν μηνύει, ἐξ ὧν τὸ 30

1 post ὧν cum T (*evenit*) add. συμβαίνει Thurot 2 ἡ τοῦ VAN: om. a ἡμῖν
βεβ. TVNA: βεβ. ἡμῖν a 3 σεμνότερά τε καὶ ζηλωτότερα cum T Thurot, recte ut
vid. [ζηλωτότερα] βελτιώτερα a 5 ἀκούοντος N 7 τῷ et δεκτικῷ a
8 τὰ μὲν a ὄψιν MTVAN: γνῶσιν a ἑαυτὴν Aa 10 αὐτὰ ἦν N: *ipsa* T
ἐστὶ MTVAN: om. a χρησίμη a προσφυλάξασθαι VB, προσφυλάξεσθαι N
11 αἰρεῖσθαι ex T (*querere*) Thurot (cf. v. 20): αἰτεῖσθαι libri μέντοι Ta: μὲν
τοίνυν VAN 12 τε om. a 13 ἐστὶν om. a (*habet etiam* M) 14 λόγων
Va: λόγον AN: λόγου T 15 τίς ἐστι, τούτων VANa: τίς ἐ. ἀκοή T: ἐστὶν M:
τίς ἐστι, τούτῳ καὶ ἡ a 16 πρὸς τὰ om. a 17 καὶ] τε καὶ AN
18 μὲν ὄψιν] μέμψιν V ἀγγέλλει Arist. cod. E (*male Biehl*) 21 τε om. a
24 παρακολουθεῖ N: παρακολου V: παρακολουθοῦσιν Aa καὶ κινήσεις om. T
25 τούτῳ V 26 δὲ om. V κεχωρισμένῳ N: κεχρωσμένα a 27 ἀλλήλων]
εἶναι a ὁρᾶται τε καὶ M 28 διὰ TVa: μὲν, διὰ δὲ M: δὲ διὰ AN: *<αἰσθάνεται>*
δὲ διὰ coniciebam 28. 29 τοῦ χρώματος T

χρήσιμον ἡμῖν τὸ κατὰ τὰς αἰρέσεις μὲν τῶν ὠφελίμων φυγὰς δὲ τῶν 30
βλαβερῶν περιγίνεται, οὐ τοῖς λογικοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἔχουσιν
αὐτὴν.

Ἡ δὲ ἀκοὴ διαφορῶν μὲν οὐ πολλῶν ἐστὶν αἰσθητική· τὰς γὰρ τῶν 5
5 ψόφων διαφορὰς διαγιγνώσκει καθ' αὐτὴν μόνας, ὥστε τοῖς πλείστοις τῶν
ἐχόντων αὐτὴν ὀλίγον παρέχεται τὸ χρήσιμον· τοῖς δὲ λογικοῖς καὶ λόγου
αἰσθησὶν τε καὶ σύνεσιν ἔχουσιν οὐ τὰς τῶν ψόφων μόνον διαφορὰς, ἀλλ'
ἡδὴ καὶ τὰς τῆς φωνῆς σημαίνει. ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος αἴτιος τῶν μαθήσεων 10
ἀκουστὸς ὢν (ψόφος γὰρ καὶ αὐτὸς ἢ διὰ ψόφου· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ
10 ἡ ἀκοὴ τοῦ λόγου αἰσθητική· οὐ γὰρ ὡς λόγου, ἀλλὰ ἐπεὶ συμβέβηκεν
αὐτῇ ψόφῳ εἶναι), αἰτία ἡμῖν ἡ ἀκοὴ ἐπιστήμης τε καὶ θεωρίας γίνεται.
διὰ τί δὲ γίνεται ἡ ἀκοή, τοῦ λόγου οὔσα ἀκουστική, μαθήσεως ἡμῖν |
αἰτία, ἔδειξε· διὰ γὰρ τὸ τὸν λόγον ἐξ ὀνόματων συγκατεῖσθαι, τὰ δὲ ὀνό- 31
ματα σύμβολά τινων εἶναι καὶ σημεῖα· φωναὶ γὰρ σημαντικαὶ τὰ ὀνόματα
15 (ὀνόματα γὰρ καὶ τὰ ῥήματα λέγει νῦν), ὁ λόγος γὰρ ἐκ τούτων ἔχει τὴν
σύνθεσιν. ὅτι δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἡ ἀκοὴ ἡμῖν αἰτία τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι 5
λόγου, ὁῦλον ἐκ τοῦ τῶν μὴ ὁμοφώνων ἡμᾶς ἀκούειν μὲν ὁμοίως, ἀλλὰ
μὴ ὡς λόγου τῶν λεγομένων συνιέναι· οὐ γὰρ ἐν τῇ ἀκούειν τὸ συνιέναι,
ἀλλὰ διὰ τὸ ἀκούειν. εἴη δ' ἂν τὸ ἀκόλουθον τῆς λέξεως· ὁ γὰρ λόγος
20 αἴτιος τῆς μαθήσεως, ὢν κατὰ συμβεβηκὸς, ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸν ἀκουστός·
οὐ γὰρ ἡ λόγος ἀκουστός καθ' αὐτόν, ἀλλ' ἡ ψόφος. 10

Ὅτι δὲ πρὸς φρόνησιν καὶ ἐπὶ πλεόν ἡ ἀκοὴ τῆς ὀψεως συντελεῖ,
σημεῖον ἐτίθετο τὸ καὶ τῶν ἐστερημένων ἑκατέρας τῶν αἰσθήσεων τούτων
ἐκ γενετῆς τοὺς τυφλοὺς τῶν | κωφῶν <καὶ ἐνεῶν> φρονημωτέρους εἶναι, ὡς 32

- 1 φυγὴν a (corr. M) 2 μόνον TVAa: δὲ μόνον MN 4 ἐστὶν om. a (habet etiam M)
5 γινώσκει a καθ' αὐτὴν V (secundum se T): καθ' αὐτὰς ANa 7 οὐ τὰς MTVAN:
αὐτὰς a μόνων a 8 τὰς] τὰ M σημαίνει VN (ση^μ A): σημεῖα Ma: σημασίας
Thurot (significationes T) ἐπειδὴ ὁ a 9 διὰ] cum T ψόφου] ψόφον V:
ψόφου <κατὰ συμβεβηκὸς> conl. Thurot 10 ἐπεὶ om. T 11 αἰτία VAN: αἴτιον Ma
ἡμῖν om. a (habet etiam M) τε om. a (habet etiam M) 12 τῇ] τὸ AN
ἀκουστή a (ἀκουστική etiam M) 13 αἰτία V 14 cf. Vahlen ad Arist. Poet.
p. 47 15 λέγω a γὰρ] δὲ bene conl. Thurot 16 ἡμῖν] verbi T (corr.
nobis?) 17 τούτων N ὁμοφωνεῖν AN ἡμῖν M post μὲν add.
ἡμᾶς M ὁμοίως om. a (habet etiam M) 17. 18 ἀλλὰ μὴ Ma: ἀλλ' ἡ TVAN
18 λόγων T οὐ a: om. TVAN συνιέναι Ta: ναι AN: ναι V
19 ante ἀλλὰ spat. vii litt. T δ' om. AN λέξεως] ὡς AN 21 prius
ἡ VANa alt. ἡ T: ἡ a: ἡ VAN 22 ὅτι] τοῦ a καὶ MVAN: om. Ta
ἐπὶ πλεόν] plus T ἡ ἀκοὴ ex T Thurot: τὴν ἀκοὴν libri; ceterum T alibi coniunc-
tionem pro infinitivo ponit; sed hic ei fido, cum etiam VAN ὅτι praestent, v. ad v. 22
συντελεῖ ex T Thurot: συντελεῖν libri 23 ἔθηκε Thurot (posuit T): ἔθετο conicio (παρέ-
θετο dicere solet) ὢν ἐστέρη AN τούτων om. a 24 τοὺς ἐκ γενετῆς transpon.
a (sed v. Arist.) καὶ ἐνεῶν addidi (v. Arist. et p. 14,1 ss.): inde corruptum ἐκ γενετῆς
(a necessitate) hic rep. T: spatium iii litt. N: om. VAa φρονημωτέρους V (prudenter
T), et sic Arist.: σοφωτέρους MN(?): συνεωτέρους Aa 24. p. 14,1 ὡς—ἔχοντας VANa
(cf. v. 11 ss.): tamquam habentes auditum, qui magis est causa prudentie T: ὡς τὴν ἀκοὴν

τὴν τῆς φρονήσεως αἰτίαν ἔχοντας. λέγει δὲ [έννεοὺς] τοὺς μὴ δυναμένους 32
τῇ ἀκοῇ κεχρηῆσθαι κωφοὺς, (έννεοὺς δὲ τοὺς μὴ λαλοῦντας) μηδὲ ἀκούοντας·
ἀκόλουθον γὰρ κωφοῖς τε καὶ έννεοῖς εἶναι. εἴη δ' ἂν πρὸς μὲν τὴν ἐξ
ἀρχῆς ζήτησιν καὶ αἰσθησιν τῶν ἐν θεωρίᾳ ἢ ὄψις συμβαλλομένη πλέον, 5
5 πρὸς δὲ τὴν τῶν εύρημένων μάθησιν ἢ ἀκοή.

p. 437^a17 Περὶ μὲν οὖν τῆς δυνάμεως, ἣν ἔχει τῶν αἰσθήσεων
ἐκάστη, πρότερον εἴρηται.

Ὅτι δ' ἀναγκαῖος ὁ περὶ αἰσθήσεως λόγος τῷ περὶ τῶν κοινῶν ένερ-
γειῶν τῶν ζώων τὸν λόγον ποιουμένῳ, ἥτις θεωρία τῇ περὶ ψυχῆς
10 συνῆπται, φανερόν. κοινότατόν τε γὰρ τοῖς ζώοις πᾶσιν ἔργον τὸ αἰσθά- 10
νεσθαι, καὶ προσέτι καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἔργον τῶν κοινῶν δι' αἰσθή-
σεως ἢ μετ' αἰσθήσεως γινόμενον δέδεικται. ἀλλ' ἐπεὶ ἡ | αἰσθησις, 33
ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἄλλων ένεργειῶν αἰ πλεῖσται τῶν ὑπὸ τῶν ζώων
ένεργουμένων, κοινὴ σώματός τε καὶ ψυχῆς ἐστὶ, φθάνει δὲ περὶ τῆς
15 αἰσθητικῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἰρησθαι, τοῦτο μὲν
ἡμᾶς ὑπομιμνήσκει τοῦ μὴ νῦν πάλιν περὶ τούτου λέγειν τὴν αἰτίαν ἀπο- 5
διδούς, περὶ δὲ τοῦ σώματος δι' οὗ ἡ αἰσθησις γίνεται (ἐστὶ δὲ τοῦτο τὰ
αἰσθητήρια) νῦν προτίθῃσι. λέγει δὲ τινὰς τῶν περὶ αἰσθήσεων εἰρηκότων
ζητεῖν ἐκάστην αἰσθησιν ἐξ ἐκάστου τῶν σωματικῶν στοιχείων ποιεῖν, καὶ
20 [πέντε τῶν αἰσθήσεων οὐσῶν] οὐκ εὐποροῦντας συνάγειν εἰς τέσσαρα στοι-
χεῖα πέντε οὕσας αὐτάς ζητεῖν περὶ τῆς πέμπτης, ἐκ τίνος αὐτὴν χρὴ 10
λέγειν εἶναι σώματος. λέγοιτο δ' ἂν τοῦτο περὶ τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ δόξης,
ἥτις ἀναφέρεται μὲν εἰς τοὺς Πυθαγορείους, εἴρηται δ' ἐν τῷ Τιμαίῳ.
ἐκεῖ γὰρ τὴν ὁσφρησιν ὁ Τίμαιός φησι καὶ τὸ τῶν ὁσμῶν γένος ἡμιγενὲς

ἔχοντας, ἡ μᾶλλον ἐστὶν αἰτία φρονήσεως secundum T coni. Thurot: ὡς τὴν (ἀκοὴν τὴν μᾶλλον
τῆς) φρονήσεως αἰτίαν ἔχοντας malim, sed Usener interpolatum censet T 1 αἰτ' . . .
ἔχοντ . . . λέγει N ἔχοντα V έννεοὺς V: spat. vi litt. TAN: καὶ έννεοὺς a:
delevi: λέγει δὲ κωφοὺς τοὺς μὴ δυναμένους τῇ ἀκοῇ κεχρηῆσθαι καὶ έννεοὺς τοὺς μήτε λα-
λοῦντας μήτε ἀκούοντας coni. Thurot 2 κωφοὺς TVa: σοφοὺς AN: σοφοὺς κωφοὺς M
έννεοὺς—λαλοῦντας e. gr. addidi (cf. ad p. 13,24 et Bonitzii Ind. p. 250b) μηδὲ Va:
om. N, spatio (iv litt. T) relicto TA 3 ἀκόλουθον—εἶναι om. T in spatio xii litt.
γὰρ τοῖς κωφοῖς ἐκ γενετῆς τὸ καὶ coni. Thurot γὰρ om. VAN έννεοῖς AN:
έννεοῖς Va 4 συμβαλλομένων V 9 θεωρεῖα AN 10 φανερόν ἐστὶ ex
T Thurot τε γὰρ Aa: γε γὰρ N: γὰρ TV ζώοις om. AN 11 ἔργων
TV: ἔργον ANa 12 γινομένων V δέδεικται] p. 7,16 ss. 14 κοιναὶ a
(corr. M) τε om. a (habet etiam M) ἐστὶ TVAN: εἰσι a 15 αἰσθητῆς V
15. 16 μὲν ἡμᾶς] enim T 16 post τοῦ add. δὲ a 16. 17 ἀποδίδωσι a
17 ante δι' add. ἡ T 17. 18 τὰ αἰσθητήρια TVN: τὸ αἰσθητήριον Aa 18 προσ-
τίθῃσι a (apponit T) ένιοι, quod legit Alex., Arist. restituendum contra Arist.
codd. EMY αἰσθήσεων Ta: αἰσθήσεως VAN 19 αἰσθησιν] sensuum T
20 πέντε—οὐσῶν Ta: πέντε τῶν αἰσθήσεων VAN: haec potius quam v. 21 interpolata censeo
Aristotelicum verborum ordinem secutus 21 πέντε οὕσας αὐτάς om. T 23 ἡ a
(ἥτις etiam M) δ'—Τιμαίῳ om. T 23 Τιμαίῳ] p. 66 D. E 24 post
γένος add. καὶ ANa: om. TV ὁμογενὲς V

εἶναι καὶ μικτόν πως· ‘μεταβάλλοντος γὰρ ὕδατος εἰς ἀέρα ἢ ἀέρος εἰς ὕδωρ ἐν τῷ μεταξὺ τούτων’, | φησί, “γεγόνασι.” καὶ εἴη ἂν ἡ ὁσφρησις 34 αὕτη (ἡ) πέμπτη ‘περὶ ἧς ἐγλίχοντο’. τῶν γὰρ ἄλλων πυρὸς μὲν τὴν ὄψιν ἐποιοῦν, ἀέρος δὲ τὴν ἀκοήν καὶ τὴν γεῦσιν ὕδατος, τὴν δὲ ἀφὴν γῆς. 5

5 Πλὴν τὴν ὄψιν φησί ποιεῖν ἐκ πυρὸς πάντας, ἥτοι τοὺς εἰς τὰ στοιχεῖα ἀνάγοντας τὰ αἰσθητήρια ἢ καὶ τοὺς ἄλλως περὶ τούτων εἰπόντας· καὶ γὰρ πάντες ἀπλῶς πυρὸς εἶναι εἶπον, Δημόκριτος δὲ ἐξ ὕδατος. ἢ τὸ πάντες ἀντὶ τοῦ πάντως. ἥτοι εἴρηκεν οἱ πάντα τὰ αἰσθητήρια * * *, ὥς εἶναι τὸ πάντες ἀντὶ τοῦ πάντες πάντα. καὶ ὅθεν ὀρμηθέντες 10 ὑπολαμβάνουσι τὴν ὄψιν πυρὸς εἶναι, λέγει· διὰ τὸ πάθους τινὸς γινόμενου περὶ τὴν ὄψιν ἀγνοεῖν τὴν αἰτίαν. τὸ δὲ πάθος, οὗ τὴν αἰτίαν ἀγνοοῦσι καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐκ πυρὸς αὐτὴν εἶναί φασιν, ἐπιφέρει· θλιβο- 10 μένου γὰρ καὶ κινουμένου τοῦ ὀφθαλμοῦ φαίνεται πῦρ ἐκλάμπειν.

15 Τὸ γινόμενον καὶ τὸ ἀναπεῖσαν αὐτοὺς ἐκ πυρὸς λέγειν προθεῖς προστίθῃσι καὶ τὸ χρήσιμον αὐτῷ εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι μὴ διὰ τὸ εἶναι ἐκ πυρὸς ἢ ὄψις διὰ τοῦτο λάμπει. | λέγει γάρ· τοῦτο δὲ ἐν τῷ σκότειι πέφυκε 35 συμβαίνειν ἢ τῶν βλεφάρων ἐπικεκαλυμμένων· γίνεται γὰρ καὶ

1 ἢ ἀέρος] ἀέρος τε Plato 3 αὕτη TMVΝ: om. a ἡ add. Thurot, v. Arist. p. 437a22 ἐγλίχοντο V (coni. Thurot, v. Arist.): ἡλέγχοντο TAN: ἡλέγχοιτο a 5 *verumtamen aut facere ex igne, scilicet* T φησί om. AN ποιεῖν ἐκ πυρὸς πάντας Va: ποιεῖν ἐκ πυρὸς TAN, unde ποιεῖν πάντας ἐκ πυρὸς fort. scrib. τοὺς a: τὰς V: om. AN τὰ V: spat. iii litt. AN: om. a: τέτταρα T, fort. recte (cf. p. 14,20) 6 τὰ] τὰς AN 6. 7 ἢ—εἶπον] *aut et dicentes aut ipsorum et dicentes simpliciter ignis esse* T ἄλλως Va: ἄλλους MAN 6 περὶ τούτων] om. A: τοὺς N 7 καὶ] ἢ a γὰρ πάντες ἀπλῶς V: spat. vi litt., tum ἀπλῶς AN: γὰρ ἀπλῶς πάντες a εἶναι TANa: om. V εἶπον V(T?): εἶπεν a: spat. viii litt. AN, in hoc eodem spatio om. Δημόκριτος δ’ AN Δημ. — ὕδατος TV: ἐξ ὕδατος AN: ἢ τὸ αἰσθητήριον a (cf. ad v. 8) 7. 8 ἢ—πάντως V: spat. viii litt. AN, xi litt. T 7—9 ἢ τὸ—πάντα om. a 8 πάντως scripsi: πάντες V οἱ πάντα om. N, in spatio A, in spatio x litt. T non intellego, an suppl. αἰσθητήρια (εἰς τὰ στοιχεῖα ἀνάγοντες)? post αἰσθητήρια spat. viii litt. N 9 ὥς — πάντα V: ὥσει τὸ πάντες ἀντὶ τοῦ . . . AN (A om. etiam τὸ): *ut dicebant omnes per hoc* T ὀρμᾶ . . . N, ὀρμᾶ A, post ὀρμηθέντες spat. vii litt. T 10 τὴν ὄψιν Va: spat. vii litt. AN, v litt. T τὸ Va: spat. v litt. N, om. A πάθος AN 10. 11 γινόμενον AN, tum spat. vii litt. 11 ἀγνοεῖν τὴν αἰτίαν TV (Arist.): αἰτίαν AN: τὴν αἰτίαν ἀγνοεῖν a τὸ δὲ πάθος TANa: τί τὸ δὲ πάθος V 11. 12 οὗ—φασιν om. Aa, in spat. iv litt N 11—13 οὗ—γὰρ καὶ om. T in spatio v litt. 13 γὰρ καὶ] spat. iv litt. AN ὀφθαλμοῦ] spat. vi litt. AN post ὀφθαλμοῦ spat. xi litt. T 13. 14 ἐκλάμπειν T (Arist.): ἐκλάμπων V: ἐκ AN: om. a 15 ut τὸ γινόμενον intellegas, v. v. 10. 11 15. 16 τὸ γιν.—εἶναι ἐκ in spat. lxxxiv fere litt. om. T ἀνάπαλιν ANa (sed v. p. 43,5 Th.) 15 αὐτοὺς] τοὺς AN: om. a λέγειν προθεῖς scripsi: λέγειν προστιθεῖς V: spat. iii litt. AN: om. a 15. 16 προστίθ . . . τὸ AN: προστίθῃσι τὸ a 16 αὐτοῦ (αὐτῷ scripsi, v. p. 16,1) —δεῖξαι V: spat. vi litt. AN: om. a μὴ ANa: μὲν V: δὲ M διὰ τὸ V: διὰ τοῦ AN: διότι Ma εἶναι V: καὶ AN: om. a 17 λάμπει TVAN: λάμπει δῆλον M: λάμπειν δοκεῖ coniciebat Usener (cf. p. 16,9) 18 ἢ a, s. s. V: εἰ prius V: τὴν AN: om. T

τότε σκότος. πῶς οὖν αὐτῷ τὸ ἐν τῷ σκότει τοῦτο γίνεσθαι περὶ τὴν 35
ὄψιν χρήσιμον, προσελθὼν ὀλίγον ἑρεῖ· τὰ γὰρ λεῖα πέφυκεν ἐν τῷ
σκότει λάμπειν.

Τὸ δὲ θλιβομένου τοῦ ὀφθαλμοῦ φαίνεσθαι πῦρ ἐκλάμπειν 5
ἐξ αὐτοῦ φησιν ἔχειν καὶ ἐτέραν ἀπορίαν, ὡς καὶ τοῦ προειρημένου ἀπορίαν
παρέχοντος τοῖς μὴ λέγουσιν ἐκ πυρὸς τὴν ὄψιν εἶναι ἢ τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν
ἀπορίαν ταύτην κατενεχθέντων τινῶν ἐπὶ τὸ ἐκ πυρὸς λέγειν τὴν ὄψιν
εἶναι· ὡς γὰρ λυτικὸν τοῦ ἀπορουμένου τοῦτο φέρουσιν. ἀπορεῖται γὰρ 10
τί αἴτιον τοῦ δοκεῖν ἐν τῇ θλίψει τοῦ ὀφθαλμοῦ πῦρ ἐκλάμπειν. ἔστι δὲ
τὴν προστίθησιν ἀπορία αὕτη, εἰ μὴ ἔστι λανθάνειν αὐτὸν αἰσθανό-
μενον καὶ ὁρῶντα, ὡς δοκεῖν μὲν ὁρᾶν. | μηδὲν δὲ ὁρᾶν ὁρώμενον. 36
ἂν γὰρ ἡ ὄψις τότε ὁρᾷ τι, ὁῖον ὅτι ἑαυτὴν ὁρᾷ· οὐ γὰρ δὴ ἄλλο γέ
τί ἐστι τότε ὁρώμενον ὑπ' αὐτῆς. εἰ δὲ αὐτὴ ἑαυτὴν ὁρᾷ, ἀπορήσαι ἂν
τις διὰ τί ἡρεμοῦσα καὶ μὴ θλιβομένη ἑαυτὴν οὐχ ὁρᾷ, καὶ ἔτι μᾶλλον
15 πῶς ἑαυτὴν· οὐ γὰρ αἰσθάνεται τὰ αἰσθητήρια, εἰ μὴ αἰσθησις πρὸς τι 5
καὶ ἄλλου τινός.

Προαπορήσας δὲ τῷ ἐξῆς λύσιν ἀμφοτέρων πειράται, τὴν τε τοῦ
δοκεῖν πῦρ εἶναι τὴν ὄψιν καὶ τὴν τοῦ αὐτὴν ὁρᾶν, ὅταν θλίβηται καὶ
παράγῃται, ἡρεμοῦσαν δὲ μηκέτι. τὸ δὲ αἴτιον τούτου τε καὶ τοῦ ἡρε-

1 τότε σκότος TNAa, prius V (Arist. codd. EMYP): τότε ἐν σκότει M, e corr. V (Arist. codd. LSV), sed v. p. 37,7 Th. πῶς—γίν.] τὸ οὖν αἴτιον τοῦ ἐν σκότει τοῦτο γίνεσθαι coniciebat et χρήσιμον (cf. p. 15,16) debebat Usener πῶς scripsi (cur T): ποῦ VANA: πόθεν Thurot αὐτῷ cum T om. Thurot τὸ ἐν τῷ σκότει scripsi (cf. p. 15,17): τῷ ἐν τῷ σκότῳ V: τὴν τῷ σκότῳ AN: τὸ ἐν σκότει a: τὸ σκότος ὥστε Thurot (oportune sunt tenebre ut hoc fiat T) 2 πεφύκασιν V 4 φαίνεσθαι Usener (cf. p. 15,13): γίνεσθαι libri (accidit T) 5 αὐτῆς V 6 παρέχοντος ut vid. T ἢ τὴν—εἶναι (8) om. a (habet etiam M) 8 φέρουσιν TV: φέρει ANa 9 δοκεῖν om. a (habet etiam M) 10 προτίθησιν conicio ἀπορία TA: ἀπορίαν VNa εἰ γὰρ μὴ Arist.] γὰρ Alex. non legit aut neglexit αὐτὸν VAA: αὐτοῦ N 11 ὡς δοκεῖν μὲν ὁρᾶν V: ὡς δοκεῖν ὁρῶν a: est ut quidem videre T: ὡς ὁρᾶν AN: ὡς ὁρᾶν μὲν (del. δοκεῖν) conicio ὁρώμενον scripsi, eadem corruptio p. 63,7 Th. (cf. Arist.): ὁρῶν VA: videns T: ὁρᾶν a: ὁρώσα MN 12 ἂν γὰρ VA: ἂν N et ut vid. T: γὰρ a: δὲ M ἢ om. N τότε V (sc. θλιβομένου τοῦ ὀφθαλμοῦ): τότε δὲ TANA: ὅτε M: τότε γε conl. Thurot ὁρῶ τι a ὁρᾶν οὐ A(?)a (corr. M) γέ] τε V 13 τότε] τὸ a: τότε (τὸ) conicio ἑαυτὴν V: αὐτὴν N: αὐτὴν Aa ὁρῶ a (corr. M) ἀπορήσαι scripsi: ἀπορήσοι VAN: ἀπορήσειεν a 14 ἑαυτὴν V: αὐτὴν AN: αὐτὴν a 15 fort. ἑαυτῆς (αἰσθάνεται)· οὐ γὰρ αἰσθάνεται scrib. sic enim defectus codicum (v. infra) facilius explicatur οὐ γὰρ T (cf. Thurot p. 452 et ἡ γὰρ, quod modo commemorabo): om. VANA τὰ αἰσθητήρια TAN: om. Aa εἰ μὴ TAN: ἢ γὰρ Va πρὸς τι TVa: om. AN 17 προαπορήσας Usener: προσαπορήσας libri (cum dubitationem movit T) τῷ V: τοῦ AN: om. a λύσιν ἀμφοτέρων Aa: λύειν ἀμφοτέρα TVN πειράται] an προτίθεται? 18 πῦρ εἶναι TVa: εἶναι πῦρ AN αὐτὴν VAN 19 μηκέτι] non T τὸ δὲ αἴτιον Va: ὅταν γὰρ τὸ δὲ (τόδε N) αἴτιον AN: cum enim scita fuerit causa T, sed v. Arist. p. 437^a29. 30 τὰ δ' αἰτία, unde fort. commendatur V, refutatur T et codicum AN lectio ὅταν γὰρ

μούντι τῷ ὀφθαλμῷ μὴ συμβαίνειν τοῦτο καὶ τῆς ἀπορίας καὶ τῆς διὰ τί 36
 θλιβομένη ἢ ὄψις αὐτὴν ὁρᾷ, ἡρεμοῦσα δὲ οὐ, καὶ ὅλως τοῦ δοκεῖν πῦρ 11
 εἶναι τὴν ὄψιν ἐντεῦθεν ληπτέον. καὶ λέγει, λύων τὰ εἰρημένα, ὅτι τὰ
 λεῖτα πέφυκεν ἐν τῷ σκότει λάμπειν, οὐ μέντοι γε φῶς ποιεῖν. |
 5 ὁ καὶ φθάνει εἰρηχεῖναι καὶ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. ὅσα γὰρ αὐτὰ μὲν σκότους 37
 ὄντος ὁρῶμεν, οὐ μέντοι δι' αὐτὰ καὶ ἄλλα, ταῦτά ἐστιν ἃ στίλβει μὲν,
 φῶς δὲ οὐ ποιεῖ. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ μέλαν καὶ μέσον,
 ὃ κόρην καλοῦμεν, λεῖδόν τε καὶ διὰ τὴν λειότητα στίλβον. τῷ μὲν οὖν
 στίλβειν σκότους καὶ αὐτό, ὡς τὰ λεῖτα, ὁρατόν ἐστι σκότους· διὸ καὶ ὁρᾶται 5
 10 τότε. προσεῖπε γὰρ ὅτι τοῦτο δὲ ἐν τῷ σκότει πέφυκε συμβαίνειν
 ἢ τῶν βλεφάρων ἐπικεκαλυμμένων· γίνεται γὰρ καὶ τότε σκότος.
 Κινουμένου δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦτο συμβαίνει, ἀλλ' οὐκ ἡρεμοῦντος,
 ὅτι ἡ αἴσθησις τῶν πρὸς τί ἐστι καὶ πρὸς ἄλλο. ἕως μὲν οὖν ἂν ἡρεμῇ 10
 ἐπιμύουσα, μία ἐστὶ καὶ οὐδὲν ὁρᾷ· ὅταν δὲ θλίβηται καὶ κινῆται, ἐν τῇ
 15 ταχείᾳ παραγωγῇ μία οὔσα δύο πως γίνεται, ὁρωμένη τε καὶ ὁρῶσα, ὁρω-
 μένη μὲν ἐν τῇ παραγωγῇ, ὁρῶσα δὲ ἐν τῇ εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανόδῳ. |
 στίλβει μὲν γὰρ καὶ παραγομένη, καὶ ἔστιν ὅσον ἐπὶ τούτῳ ὁρατὸν τότε, 38
 οὐχ ὁρᾷ δέ, ὅτι μία ἐστὶ καὶ αὐτὴ ἐστὶ δι' ἧς ὁρῶμεν, ἀλλ' οὐχ ἦν
 ὁρῶμεν. ὅταν δὲ ταχέως κινήθῃ παραχθεῖσα καὶ ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν
 20 αὐτῆς χώραν, διὰ τὸ τάχος καὶ ὁρῶσα καὶ ὁρωμένη γίνεται, καταλαμβά- 5
 νουσα τὴν ἐν τῇ παραγωγῇ στίλβηδόνα, ἣν ἐποίησεν αὐτὴ παραχθεῖσα πρὸ
 τοῦ παύσασθαι διὰ τὸ τάχος τῆς κινήσεως, καὶ ὁρῶσα ὡς ἀπ' ἄλλου τινὸς
 γινομένην. καὶ γὰρ ἑώρα (ἄν), εἰ ἦν ἀπ' ἄλλου καὶ μὴ ἀπ' αὐτῆς· ἦν δ'

1 hoc, hinc sumenda est (ex v. 3) causa dubitationis (τοῦτο, ἐντεῦθεν ληπτέον καὶ τὸ αἷτιον
 τῆς ἀπορίας Thurot, sed v. Arist.) 1. 2 prius τῆς—οὐ suspecta habet Thurot 1 alt.
 καὶ dele aut pro καὶ τῆς scribe ταύτης alt. τῆς om. a 2 θλιβομένη om. T αὐτὴν AN
 2. 3 εἶναι πῦρ a 3 ἐντεῦθεν ληπτέον (ληπτόν V) hic posuit etiam Arist. (de T
 v. ad. v. 1) cf. V. Rose, Arist. Pseudop. p. 373 λέγων λύει a post prius
 τὰ spat. iv litt. AN 4 σκότῳ et ποιῇ Arist. codd. EMY 5 prius καὶ om. a
 Περὶ ψυχῆς] B 7 p. 419^a2 ss. μὲν ante γὰρ V: om. T σκότους a, fort. recte
 6 ε] ὧ AN¹ 7 τοῦ ὀφθαλμοῦ ante ὁ κόρην v. 8 transpon. T μέλαν καὶ μέσον T (Arist.):
 μέσον τὸ μέλαν VANa 8 τε TAA: τι N: δὲ V τῷ] τὸ V 9 prius σκότους
 M (cf. Alex. De an. p. 42,5. 43,17. 56,14 Br.): σκότει V: σκότος Na: σκότω A: tenebris T
 alt. σκότους AN: in tenebris T: om. Va 10 δὲ om. T 11 σκότος om. T
 12 ante τοῦτο add. καὶ T ἀλλ' MTVAN: om. a 13 ὅτι ἢ V: τί ἢ N: τί
 Aa: διὰ τί (quare) T, fort. recte αἴσθησις V: αἴσθησις οὖν TANa οὖν ἂν a:
 ἂν οὖν VAN: igitur T 14 μύουσα V, sed v. p. 18,2 alt. καὶ Ta: τι καὶ VAN
 κινεῖται V 15 ταχεία] oculi T, corr. veloci τε TVANa: πως V 16 μὲν
 om. AN τὸ] τὰ N 17 post prius καὶ add. ἢ ὄψις T: spat. iii litt. AN: om. Va
 παραγομένη] cecus factus (πηρουμένη?) et etiam super hoc videt tunc T
 ὅσον V: spat. iii litt. AN: om. a τούτου V ὁρατόν a: ὁρᾷ TVAN: ὁρατὴ conicio
 18 αὐτὴ ἐστὶ VAN (ipse et T, est scrib. pro et): ἢ αὐτὴ a ἦν VAN(T): ὃν a: δ Thurot
 (ex M?) 20 αὐτῆς VAN: propriam T: αὐτὴν a 20. 21 καταλαμβάνουσα ANa:
 apprehendens T: καταλαβοῦσα V 21 παραχθεῖσα VAN: κινήθεῖσα Ta 21—23 πρὸ
 —γινομένην] antequam ab alio aliquo factus cum videt T 22 τινὸς del. Thurot
 23 γινομένην A¹Na: γινομένη MVA² prius καὶ M: ἦν VANa: om. T; ἦν ex γινομένην
 ortum effecit, ut καὶ intercideret γὰρ om. T ἂν T (utique): om. VANa

ἀν τοῦτο, εἰ αὐτῆς κατὰ χώραν μενούσης ἄλλο τι ἦν στίλβον ἐνταῦθα 38
 κείμενον, εἰς δ' αὐτῇ παρήχθη * * * τὴν ἀπ' αὐτῆς στίλβηδόνα ἐπιμύουσα 10
 οὔσαν ἐντὸς τῶν βλεφάρων ἑώρα ἄν (οὐ γὰρ δὴ φωτὸς χρεῖα πρὸς τὴν
 τῶν στίλβόντων ὄψιν, ἀλλ' ἱκανὰ αὐτὰ τὴν αἰτίαν αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα τοῦ
 5 ὁρᾶσθαι παρέχειν, ἂν ἢ μόνον ἐν διαφανεῖ). ταύτην δὴ, ἐπεὶ μὴ ἀπ'
 ἄλλου ἐστὶν ἀλλ' ἀφ' αὐτῆς, ἀεὶ μὲν ἐπιμύουσα | οὐχ ὁρᾷ· ὅταν δὲ οὕτως 39
 κινήθῃ, ὥς γίνεσθαι τρόπον τινὰ διὰ τὸ τάχος τῆς κινήσεως δύο σημεῖα,
 (ἐπεὶ) ἔστι διαφανὲς καὶ ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, διὰ τοῦτο στίλβουσα ὁρᾶται.

Τί δὴ ποτ' οὖν τὸ μέσον τοῦ ὀφθαλμοῦ, περὶ οὗ λέγει ὅτι (λάμπει), 5
 10 οὐχ ὁρᾶται νυκτὸς καὶ ὑπὸ τῶν εἰς αὐτὸ ἀποβλεπόντων, ὥσπερ τὰ ἄλλα
 τὰ στίλβοντα, ὧν ἓν καὶ αὐτὸς παρατίθεται (κεφαλαὶ γὰρ ἰχθύων
 τινῶν καὶ ὁ τῆς σηπείας θολός, ἀλλὰ καὶ ὀφθαλμοὶ λεόντων καὶ λαγῶν
 δὲ καὶ ἄλλων τινῶν ζώων, τούτων δὲ ἐστὶ καὶ ἡ πυγολαμπίς); ἢ αἰτιατέον
 τούτου τὸ ἐπικείμενον δέρμα· ἐπισκοτεῖ γὰρ ὁ ὑμὴν οὗτος τῇ κόρῃ στίλ- 10
 15 βούσῃ πρὸς τὸ (μὴ) ὑπὸ τῶν ἔξωθεν ὁρᾶσθαι. οὐ γὰρ ὅμοιος πάντων τῶν
 ὀφθαλμῶν ὁ ἐπικείμενος ὑμὴν αὐτοῖς· ἀλλ' οὐδὲ ἡ στίλβηδὼν ὁμοία τῶν
 λείων πάντων. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τὰ λεγόμενα εὐλογα, ἴσως δ' ἐκεῖνο
 δυσπαράδεκτόν τισι δόξει τὸ δύνασθαι αὐτὸν (καὶ) ὁρῶντα καὶ ὁρώμενον 40
 γίνεσθαι διὰ τὸ τάχος τῆς παραγωγῆς ὥς ἄλλον γινόμενον καὶ ἄλλον. εἰ
 20 μὲν γὰρ ὑπομένειν ἐδύνατο καὶ ἐπ' ὀλίγον ἡ στίλβηδὼν ἢ ἐπὶ τῇ παρα-
 γωγῇ γενομένη καὶ † ἄλλο τι μόνον ἀπὸ τῆς κόρης † ἔν τινι ἄλλῳ γινο-
 μένῃ ἐστὶ τὸ διαφανές, ἦν πιθανὸν τὸ ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ γενομένην τὴν 5

2 κινούμενον a αὐτὸ AN παρήχθη Usener (cf. p. 19,1, *emitteret cum proximis*
coniunctum T): παραχθῇ VAN: παραχθῇ a: παραχθείη conl. Thurot e. gr. ἀλλὰ
 καὶ τοῦτο οὐ χαλεπὸν λύειν, εἰ τις λέγοι ὅτι μὴ supplet Thurot, fort. *sententia erat haec*:
 εἰ οὖν κατ' ἄλλο τι μόνον ἔν τινι ἄλλῳ γινομένης τῆς κόρης ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἦν (cf.
 v. 8 et adnot. ad v. 21) τὸ διαφανές, εἰς δ' ἂν παραχθῇ ἀπ' ἐπ' V ἐπιμύουσα
 οὔσαν a: ἐπιμύουσαν οὔσαν VAN: *interclusum T* 3 ἑώρα ἄν om. T 4 αὐτοῖς
 MVANa τὰ τοιαῦτα MTVAN: om. a 5 ἢ μόνον AN: ἢ μόνον V: ἡ μόνον a:
 μόνον ἢ T, fort. recte (cf. M): μὴ ἢ M δὴ] δὲ a 6 ἀφ' ἑαυτῆς a: ἀφ' αὐτῆς
 <ποιεῖ> aut ἀπ' αὐτῆς conicio 7 ὥς] ὥστε a 8 ἐπεὶ add. Thurot, cf. e. gr.
 p. 26,11 διάφορα MN: διαφορᾶς A τοῦτο στίλβουσα TV: τοῦ στίλβοντος ANa
 9 περὶ MTVAN: om. a ὅτι MTAN: om. Va λάμπει addidi 10 ὁρᾶται—
 ὥσπερ om. T ὑπὸ a: ἀπὸ VAN (M teste Thuroto) ὥσπερ VAN: ὥς a
 11 κεφαλαί] καὶ φασὶ in compendio N 12 τινὲς Arist. codd. EMYU tertium
 καὶ om. a 13 prius δὲ] τε a: om. T τινῶν MTVAN: om. a τούτων TV:
 τοῦτο ANa ἐστὶ om. T καὶ alt. om. a (habet etiam M) ἢ] ἢ AN
 πυγολαμπίς V (cf. Alex. De an. II p. 128,6 Bruns; Them. d. a. 60,9 H.): πυγολαμπεῖς AN:
 πυγολαμπῆς a: πυρολαμπῆς T αἰτιατέον MTVAN: πρῶτον a 14 τούτου Ma: τοῦτο
 TVAN οὐ μὴν a οὕτως TV 14. 15 στίλβούσῃ om. T 15 μὴ T: om. ceteri
 17 εὐλογον a 18 δόξῃ a αὐτῶν a: τὸν αὐτὸν conl. Thurot prius καὶ
 T: om. VANa 19 καὶ ante διὰ add. T παρωγῆς a (παραγωγῆς etiam M)
 20 ἡδύνατο ANa καὶ] καὶ Thurot καὶ ἐπ' ὀλίγον om. T 21. 22 καὶ
 ἄλλο—διαφανές sic corrupta ANa (γινομένης a): ἔσται τὸ διαφανές ceteris om. V: καὶ ἐγίνετο
 ἔν τινι ἄλλῳ κατ' ἄλλο τι μόνον ἀπὸ τῆς κόρης τὸ διαφανές e T Thurot: γενομένη κατ' ἄλλο
 τι μόνον ἀπὸ τῆς κόρης, <ῆς> ἔν τινι ἄλλῳ γινομένης ἔσται τὸ διαφανές conl. Diels

ὄψιν καταλαμβάνουσιν ἔτι τὸ αὐτῇ πάθος ἐγγινόμενον ἐκεῖ ἔνθα παρήχθη 40
 ὁρᾶν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀδύνατον (οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν στιλβόντων
 τοιοῦτον γίνεται, ἀλλ' ἅμα τῷ παρενεχθῆναι τὸ στιλβόν καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν
 παύεται στιλβηδών· οὐ μόνον γὰρ τοῦτο ἐπὶ τῶν στιλβόντων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
 5 πάντων τῶν ὁρωμένων γίνεται, τῷ μηδὲν χρῶμα τὸ διαφανὲς παθητικῶς 10
 ἐν αὐτῷ δέχεσθαι, ὅτι μηδὲ τὴν ἀρχὴν τὸ φῶς· καὶ γὰρ ἐκεῖνο ἐκ(στάν)
 τοῦ διαφανοῦς συμπαύεται τῷ φωτίζειν πεφυκότι), εἰ δὲ ἐπὶ πάντων οὕτως,
 πῶς ἂν ἡ κόρη ἐν τῷ κατὰ φύσιν γινομένη, εἰ καὶ ταχέως κινηθείη.
 δύναιτο καταλαμβάνειν τὸ στιλβόν· ὃ ἐν αὐτῇ ἐστι καὶ συμμεταφέρεται
 10 αὐτῇ; ὥς γὰρ οὐ δύναται | ἅμα καὶ ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, 41
 καὶ ταχέως κινηθῆναι, οὕτως τὴν στιλβηδόνᾳ τὴν ἀπ' αὐτῆς ὁρᾶν ὥς οὖσαν
 κατ' ἄλλο. μήποτ' οὖν οὐχ οὕτως χρὴ δύο γίνεσθαι τὴν ὄψιν ὑπολαμβάνειν
 ἐν τῇ κινήσει, ὥς δύο ὁλοκληρῶν γινομένων καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ
 ὁρῶντός τε ἅμα καὶ ὁρωμένου, μορίου δὲ ὁρωμένου. ὅταν γὰρ οὕτως 5
 15 παραχθῇ, ὥς μήτε τῆς οἰκείας χώρας πάντῃ ἔξω εἶναι πᾶσα μήτε πάντῃ
 μένειν κατὰ φύσιν ἔχουσα (παρήχθη δὲ ἐπὶ τι οὕτως, ὥς τὸ καταλειπό-
 μενον ὑπ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ ὁρᾶν ἔτι δύνασθαι, τῷ ἐπ' εὐθείας
 εἶναι τοῖς φλεβίσις, δι' ὧν ἐγένετο τὴν κατὰ τὸ ὁρᾶν γινομένην κίνησιν δια-
 πέμπειν ἐπὶ τὴν πρώτην αἴσθησιν τὴν στιλβηδόνᾳ τὴν ἐπὶ τοῦ παραχθέντός 10
 20 μέρους ὥς ἀπ' ἄλλου τινὸς γινομένην), ὁρᾶ τὸ μέρος τὸ αὐτῆς ὥς ἄλλο,
 τῷ ὁρατὸν ἐν τῷ παρὰ φύσιν αὐτὸ γινόμενον τόπῳ ἀντὶ ὁρῶντος γεγο-
 νέναι. | τοιοῦτον γὰρ καὶ τὸ ὁρώμενόν ἐστι τότε· οὐ γὰρ ὁλόκληρός τις ἡ 42
 ὄψις γίνεται. δύναται δὲ καὶ πᾶσα μὲν παρήχθαι· ἐν δὲ τῇ εἰς τὸ κατὰ
 φύσιν ἐπανόδῳ τὸ φθάσαν μόριον αὐτῆς [οὐ] ἐπανεληλυθέναι τὸ [γὰρ]

1 ἔτι scripsi: ἐπὶ VANa: om. T αὐτῇ M: αὐτῆς TVAN: αὐταῖς a 2 ὁρᾶν
 p. 18,22 post χώρᾳ T ἐπεὶ om. et τοῦτο δὲ transpon. M ἐπὶ] ἐπεὶ V alt.
 τῶν om. a 3 τοῦτο a (τοιοῦτον etiam M) τῷ] τὸ V 6 αὐτῷ libri
 ἐκ(στάν) scripsi: ἐκ libri 7 τοῦ] τῶν V δὲ] δὴ coni. Thurot (cf. ad
 p. 7,15) 8 κινηθῆναι a (corr. M) 10 οἰκείᾳ om. a 11 οὕτως (οὐδὲ)
 conicio ὁρᾶν MVAN: om. Ta 12 τὴν ὄψιν om. T ὑπολαμβάνειν
 TVa: ὑπολαμβάνεσθαι MAN 14 μορίου—ὁρωμένου om. a μορίου] μόνου T
 ὅταν γὰρ TAN: ὅτι γὰρ V: ἀλλ' ὅταν M: ὅταν a 15 χώρας om. a πᾶσα TVa:
 πᾶσι AN: πᾶσαν M teste Thuroto 16 μὲν ἢ κατὰ AN ἔχουσιν Aa
 ἐπὶ τι VAN: ἐπὶ τούτῳ a: om. T 16. 17 καταλαμπόμενον a 17 ὑπ' αὐτῆς
 scripsi: ὑπὸ τῆς VAN: om. Ta ἐν—χώρᾳ] iuxta debitum T ὁρᾶν a: ὁρῶν
 TVAN 18 ἐγένετο om. a; ἐγένετο ἢ κατὰ τὸ ὁρᾶν κίνησις, (ἐκεῖνα δὲ) coni. Thurot
 γινομένην a: γινομένη ἢ VAN: recte om. vid. T κίνησιν a: κίνησις TVAN 18. 19 δια-
 πέμπειν Thurot: διαπέμ^π VA: διαπέμπει N: transmittat T: διαλάμπει A 19 alt. ἐπὶ] ἀπὸ
 Thurot 20 γινομένου M: γινομένων a ὁρᾶν V (video T, videt corr. Thurot) αὐτῆς
 libri ὥς T: ὁρῶσα VANa; an ὁρῶσα ὥς? ἄλλῳ a: om. M 21 prius τῷ] τὸ a
 ὁρατὸν V ἐν τῷ—τόπῳ post γεγονέναι T (Thurot) παρὰ] περὶ V
 αὐτῷ a: om. T, fort. recte 21. 22 γεγονός M 22 ὁλόκληρος om. T ἡ a: om. VAN
 24 φθάσαν a οὐ del. M teste Thuroto: ὅτε coni. Thurot ἐπανελήλυθε T,
 quo recepto fort. οὐ servari potest γὰρ deleui: γε coni. Thurot

καταλειπόμενον ἔτι καὶ ἐν τῇ παραγωγῇ ὃν ὁρᾷ· οὐ γὰρ ἀμέγεθες σῶμα 42
 δι' οὗ ὁρῶμεν. τοῦτο δὲ καὶ τοῦ πῦρ εἶναι αὐτὴν δόξειαι τισὶν αἷτιον. ὅτι 6
 γὰρ τὸ πῦρ στίλβει, ὑπέλαβον καὶ πᾶν τὸ στίλβον πῦρ εἶναι, φανερώς κατὰ
 τὴν ἀντιστροφὴν διαμαρτάνοντες· πολλὰ γὰρ στίλβει οὐκ ὄντα πῦρ, ὡς τὰ
 5 πρὸ ὀλίγου εἰρημένα.

Τὸ δὲ ἐκείνως δὲ αὐτὸς αὐτὸν ὁρᾷ ὁ ὀφθαλμὸς ὥσπερ καὶ 10
 ἐν τῇ ἀνακλάσει ἴσον ἐστὶ τῷ 'οὕτω δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ κινήσει καὶ
 θλίψει τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτὸς αὐτὸν ὁρᾷ ὁ ὀφθαλμὸς, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς
 κατόπτροις καὶ ἐν πᾶσιν, ἐν οἷς κατὰ ἀνάκλασιν αὐτὸν ὁρᾷ.' καὶ γὰρ ἐπ'
 10 ἐκείνων ὥσπερ δύο ὁ εἰς γίνεται, ὁ μὲν κατὰ τὴν ἔμφασιν τε καὶ ὁρῶμενος
 ἐν τῷ κατόπτρῳ, ὁ δὲ ἀφ' οὗ ἡ ἔμφασις, ὅς ἐστιν ὁ | ὁρῶν. ὅτι δὲ ὁρᾷ 43
 ὁ ὀφθαλμὸς καὶ μὴ πάντα ὧν ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ, δηλοῦσιν οἱ τὴν ὄψιν
 διάστροφοι.

p. 437^b10 'Επεὶ, εἴ γε πῦρ ἦν, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς φησιν καὶ
 15 ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραπται.

Δείξας τοῦ γινομένου πάθους ἐν τῇ τοῦ ὀφθαλμοῦ θλίψει τὴν αἰτίαν, 5
 ὅφ' οὗ πάθους ἀνεπίσθησάν τινες ἐκ πυρὸς εἶναι τὴν ὄψιν λέγειν, νῦν ὅτι
 μὴ οἷόν τε αὐτὴν εἶναι ἐκ πυρὸς δείκνυσιν ἀντιλέγων Ἐμπεδοκλεῖ τε καὶ
 Πλάτῳ, οἱ ταύτης ἐγένοντο τῆς δόξης καὶ φασιν ἐκ πυρὸς οὔσαν αὐτὴν,
 20 τῷ ἐκπέμπειν ἐξ αὐτῆς φῶς, ὡς ἀπὸ τῶν λαμπτήρων φῶς ἐκπέμπεται,
 οὕτως ὁρᾶν. εἰ γὰρ οὕτως τὸ ὁρᾶν γίνεται, διὰ τί, φησὶν, οὐχὶ καὶ ἐν 10
 τῷ σκότει ἡ ὄψις ὁρᾷ, εἴγε ἐν τῷ φωτὶ μὲν ὁρᾷ, φῶς δὲ αὐτὴ ἑαυτῇ
 παρεῖχεν ἐκπέμπουσα ἐξ αὐτῆς;

Εἰπὼν δὲ τοῦτο, ἦν αἰτίαν ὁ Πλάτων τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν ὄψιν
 25 ὁρᾶν ἐν τῷ σκότει φέρει, ταύτην δείκνυσιν οὔσαν κενήν. λέγει γὰρ τὸ
 φῶς τοῦτο τὸ ἀπὸ τῆς ὀψεως | ἐξίόν, ὅταν μὲν φωτὸς ὄντος ἐξίῃ, σφίξεσθαι 44

- 1 ἐπαγωγῇ V ἀμέγεθος AN 2 δι' οὗ om. T πῦρ MTVAN: om. a αἷτιον]
 αἰτία a: fuit causa T (male ἐγένετο add. Thurot) 3 alt. πῦρ om. V φανερώς
 om. a: post ἀντιστροφὴν transpon. Thurot 5 πρὸ ὀλίγου] p. 18,11 ss. 6 ἐκείνως
 M (Arist. codd. LPSU): ἐκείνος VANa (Arist. codd. EMY): om. T αὐτὸς om. Arist.
 codd. EMY αὐτὸν VAa 6—8 ὁ ὀφθαλμὸς—ὁρᾷ om. AN 6. 7 ὡς ἐν a:
 quemadmodum in T 7 ἴσον ἐστὶ τῷ] tantum videlicet T post τοιούτῃ add. τε V, fort.
 post κινήσει transpon. 8 αὐτὸν Va ὥσπερ καὶ AN: ὡς καὶ a: ὡς V: quemad-
 modum T 9 αὐτὸν libri: ad se ipsum T 11 ἐν τῷ κατόπτρῳ om. T alt. ὁ
 om. V, sed v. p. 25,10 ὅτι] ὁ AN 12 πάντα Ta: πάντα VAN ὧν om. V
 ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ T (propria) a (αὐτοῦ): ἐν τῇ αὐτῇ χώρα V: ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ AN
 14 εἴ γε AN (Arist.): εἴτε V: si T 17 ἐκ τοῦ πυρὸς λέγειν τὴν ὄψιν νῦν εἶναι ANa, nisi
 quod εἶναι νῦν a post ὅτι add. δὲ N 18 αὐτὴν—πυρὸς om. T ἐκ πυρὸς
 om. AN 19 οἱ Ta: οἱ ἐπὶ VAN τοῦ πυρὸς a 20 αὐτῆς libri
 21 prius ὁρᾶν] ὁρᾷ V 22 σκότῳ V 22. 23 εἴ γε—ἐξ αὐτῆς] emittens autem
 ex se ipso lumen ipsum ipsi exhibet T cet. om. 22 αὐτὴ ἑαυτῇ Ta: αὐτῇ VAN
 23 παρέχει ex T Thurot αὐτῆς libri 24 εἶπον V τοὺς N
 25 σκότῳ V 26 τὸ om. V ἐξίῃ Thurot: ἐξ ἴσης TVAN: ἐξεῖσι a

τε καὶ μιγνόμενον συγγενεῖ ὄντι τῷ ἐκτὸς φωτὶ αἵτιον ἡμῶν γίνεσθαι τοῦ 44
 ὁρᾶν, ὅταν δὲ σκότος ᾖ, πρὸς ἀνόμοιον τὸ περιέχον ἐκπίπτει ἀποσβέννυσθαι.
 ἡ δὲ λέξις ἡ ἐκ τοῦ Τιμαίου δι' ἧς ταῦτα λέγει αὕτη· “τοῦ πυρὸς ὅσον 5
 τὸ μὲν καίειν οὐκ ἔσχε, τὸ δὲ παρέχειν φῶς ἡμερον οἰκτεῖον ἐκάστης ἡμέρας,
 5 σῶμα ἐμνηχανήσαντο γίνεσθαι. τὸ γὰρ ἐντὸς ἡμῶν ἀδελφὸν τούτου πῦρ
 εἰλικρινὲς ἐποίησαν διὰ τῶν ὁμμάτων βεῖν λεῖον μὲν καὶ πυκνὸν ὅλον μὲν,
 μάλιστα δὲ τὸ μέσον συμπιλήσαντες τῶν ὁμμάτων, ὥστε τὸ μὲν ἄλλο ὅσον
 παχύτερον στέγειν πᾶν, τὸ τοιοῦτον δὲ μόνον αὐτὸ καθαρὸν (διηθεῖν). ὅταν 10
 οὖν μεθήμερινὸν ᾖ φῶς περὶ τὸ τῆς ὕψεως βεῦμα, τότε ἐκπίπτει ὁμοιον
 10 πρὸς ὁμοιον, ἑμπαγὲς γενόμενον, ἐν σῶμα οἰκτειωθὲν ξυνέστη κατὰ τὴν
 τῶν ὁμμάτων εὐθυωρίαν, ὅπουπερ ἂν ἀντερειδῇ τὸ προσπίπτειν ἐνδοθεν |
 πρὸς ὃ τῶν ἔξωθεν συνήντησεν. ὁμοιοπαθεῖς δὲ δι' ὁμοίωτα πᾶν γενό- 45
 μενον, ὅτου τε ἂν αὐτό ποτε ἐφάπτηται καὶ ὃ ἂν ἄλλο ἐκείνου, τούτου
 τὰς κινήσεις διαδιδὼν εἰς ἅπαν τὸ σῶμα μέχρι τῆς ψυχῆς αἰσθησιν παρέ-
 15 σχετο ταύτην, ἣν δὲ ὁρᾶν ἔφαμεν, ἀπελθόντος δὲ εἰς νύκτα τοῦ συγγενοῦς 5
 πυρὸς ἀποτέμενται. πρὸς γὰρ ἀνόμοιον ἐξίον ἀλλοιοῦται αὐτὸ καὶ κατα-
 σβέννυται, ξυμφυὲς οὐκέτι τῷ πλησίον ἀέρι γινόμενον ἅτε πῦρ οὐκ ἔχοντι·
 παύεται οὖν ὁρᾶν, ἔτι δὲ ἐπαγωγὸν ὕπνου γίνεται”. ὅτι δὲ τοῦτο κενῶς
 λέγεται τὸ ὑπὸ τοῦ σκότους ἀποσβέννυσθαι τὸ ἐξίον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
 20 φῶς, δείκνυσι. τίς γὰρ ὅλως ἐστὶν ἀπόσβεσις φωτός; τὸ γὰρ θερμὸν 10
 τε καὶ ξηρόν, τουτέστι τὸ πῦρ, πέφυκεν ἀποσβέννυσθαι ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ τε
 καὶ ψυχροῦ, ὥσπερ ὁρῶμεν τὸ ἐν τοῖς ἀνθράξι καὶ ξύλοις πῦρ καὶ τὴν
 φλόγα· ὣν τῷ φωτὶ οὐδέντερον ὑπάρχειν φησί, τὸ ἀνθρακῶδες πῦρ ἢ φλόγα
 εἶναι. | εἰ δὲ τοῦτο, οὐδ' ἂν ἀποσβεννύοιτο ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ἢ τοῦ ὑγροῦ. 46

- 1 συγγενεῖ] *eiusdem* T (add. *generis*) · φωτός a (corr. M) 2 ἐκπίπτει V
 3 Τιμαίου] p. 45 B—D λέγω αὕτη V 4 ἡμερον Plato: ἡμέτερον VAN: nobis
 T: ἡμέρας a ἐκάστης Plato: ἐκ δὲ τῆς libri 5 ἐμνηχανήσαντο a ἐκτὸς
 a (corr. M) τούτου] τοῦτο V: ὃν τούτου Plato 6 εἰλικρινέστατον a
sincerum sincerum (sic) *huius faciens* T ἐποίησαν a: εἰς ποιῆσαν V: ἐκποιῆσαν AN
 ὁμμάτων] ὀφθαλμῶν a prius μὲν om. Plato, alt. T 7 τὸ μέσον om. AN
 ἄλλων a ὅσον om. T 8 στέγειν N Plato: στέργειν V: στένειν A: στέλγειν a:
obsistat T διηθεῖν Plato: om. libri 9 οὖν] μὲν οὖν V ἐκπίπτει V
 10 πρὸς ὁμοιον om. a (habet etiam M) ἑμπαγὲς N: συμπαγὲς V: ἑμπαθεῖς a:
 συμπαθεῖς A: *simul totum* T γινόμενον V συνέστηκε A: *constat* T
 11 τῶν om. a ὅπουπερ V ἀντερείση N ἐνδοθεν a: ἔξωθεν MVAN:
exiens T 12—18 πρὸς ὃ—γίνεται om. a 12 πρὸς ὃ τῶν Plato: πρόσω τῶν
 V: πρόσω τῷ AN: *antequam defectus* T ἔξω Plato συνέπεσεν Plato
similitudines T 12. 13 παραγενόμενον AN 13 τε ἂν Plato (T): τ' ἐάν VAN
 ἐφάπτηται Plato (T): ἐφῆπται VAN τούτων Plato 14 διδὼν AN
 14. 15 *exhibet propter causam quam videre* T 15 ἣν] ἡ cum Platone vid. scrib.
 φαμέν Plato 16 ἀποτέμεται V (ἀποτέμνεται Plato), cf. p. 69,10 Th. ὁμοιον VAN
 ἄλλοι τοῦ αὐτοῦ AN ante αὐτὸ add. τε Plato (sic Alex. p. 69, 10 Th.) καὶ
 T (v. p. 69,11 Th.): om. VAN 17 ξυμφυὲς T (v. p. 69,11 Th.): ξυμφύει VAN
 τῷ Plato (v. p. 69,11 Th.): τοῦ VAN 18 οὖν] τε οὖν meliores Platonis
 prius δὲ] τε Plato ἔτι] τί a (ἔτι etiam M) 19 τῆς σκοτίας ANa δεξιὸν V
 23 αἰ, sed carbonalem ignem T post φλόγα add. τοῦτο a

ἢ οὐδέτερον ὑπάρχειν τῷ φωτί φησι τῶν οἷς τὸ πῦρ σβέννυται· οὔτε γὰρ 46
 ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ οὔτε ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ σβέννυται. ἢ μᾶλλον ἢ γραφή ἐστι
 τοιαύτη· οἷον δοκεῖ τὸ ἐν τοῖς ἀνθρακώδεσιν εἶναι πῦρ καὶ ἡ φλόξ ἐν τῷ 5
 φωτί. οὐδέτερον δὲ φαίνεται ὑπάρχον περὶ τὸ σκότος. τοῦτο γὰρ οὔτε
 5 ὑγρὸν οὔτε ψυχρὸν, οἷς ἀποσβέννυται. ᾧ καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἀκόλουθόν
 ἐστίν.

p. 437^b19 Εἰ δ' ἄρα ὑπάρχει μὲν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἡρέμα λανθάνει.

Εἰ γὰρ τις λέγει ὑπάρχει μὲν τῷ σκότει ἢ ἄμφω ταῦτα ἢ τὸ ἕτερον, 10
 διὰ δὲ τὸ ἡρέμα αὐτῷ ὑπάρχειν ἡμᾶς μὲν λανθάνει, σβέννυσσι μέντοι τὸ
 10 φῶς τῇ ἐνούσῃ μὲν ἐν αὐτῷ δυνάμει, ἡμῖν δὲ ἀδήλω ὥς ἂν λεπτόν ᾖ
 καὶ εὐπαθές', ἔδει τούτῳ τῷ λόγῳ μεθ' ἡμέραν ἀποσβέννυσθαι ὑπὸ τοῦ- 47
 των, ὑφ' ὧν καὶ τὸ ἰσχυρότερον, φλόξ, ἀποσβέννυται, ἐν τε τῷ ὕδατι διὰ
 τὴν ὑγρότητα καὶ ἐν τοῖς πάχοις διὰ τὴν ψυχρότητα, ὥς γίνεσθαι ἐν τοῖς
 πάχοις σκότος· τὸ γοῦν ἐν τοῖς ἀνθραξὶ πῦρ καὶ ἡ φλόξ ταῦτα πᾶσχοντα
 15 ὁράται. οὐδὲν δὲ τοιοῦτον ὁρῶμεν γινόμενον. εἰ δὲ ὑπὸ τούτων μὴ ἀπο- 5
 σβέννυται τὸ φῶς, οὐδ' ἂν ἐν τῷ σκότει τὸ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκπεμπό-
 μενον ἀποσβεννύοιτο. εἰ δὲ μὴ σβεννυμένου αὐτοῦ ἔδει ὁρᾶν ἡμᾶς, εἰ
 ἐξέπεμπετο, οὐχ ὁρῶμεν δέ, οὐδ' ἂν ἐκπέμποιτο τὴν ἀρχήν, ὥς ὁ Τίμαιος
 λέγει. ὅτι δὲ μὴ ἐστὶ τὸ σκότος ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν, ἅπερ ἐστὶ σβεστικὰ
 20 πυρός, καὶ ἐντεῦθεν δῆλον· γίνεται γὰρ καὶ ἐν τοῖς ξηροῖς καὶ θερμοῖς 10
 τόποις, οὐ μόνον ἐν τοῖς ἀντικειμένοις. ἔτι εἰ ἦν τῷ ἐκπέμπειν φῶς τὸ
 ὁρᾶν, οὐκ ἔδει τὰ ἐν τῷ ὕδατι ὄντα ὁρᾶν. πῶς γὰρ οἷόν τε ἐν ὕδατι πῦρ
 τε καὶ φῶς τοιοῦτον διαμένειν καὶ μὴ σβέννυσθαι; ἔτι εὐλογώτερον ἦν
 τὸ ὀλίγον φῶς τοῦτο ἐκπεμπόμενον | ἡμέρας ἀποσβέννυσθαι μᾶλλον ἢ 48

1 ἦ] ἢ τὸ a φημι a (corr. M) τῶν] τῷ N 2 ἡ γραφή MTVAN: ὑγρά a
 3 τὸ] τε a πῦρ MTVAN: om. a 4 τὸ σκότος Ta: τε τοῦ σκότους VAN
 5 ᾧ] ὧν V διαφερόμενον a 8. 9 εἰ γὰρ—λανθάνει om. a (habet etiam M)

8 λέγοι AN (λέγει etiam M) ὑπάρχει TN: ὑπάρ^χ VA: ὑπαρχ... M σκό^{τ'} V
 9 αὐτῷ MTAN: αὐτὸ V λανθάνειν MAN σβέννυσσι τοῦτο φῶς AN: *extinguit*
quidem igitur tale lumen T 10 μὲν om. Ta ἀδήλω scripsi ex T (*occulta*,
 ἀφανεῖ Thurot): ἄτε δὴ VANa 11 ἀπαθές a cf. Theophr. De sens.
 p. 504, 15ss. D. 12 ἰσχυρότερον TV: ἰσχυρότατον ANa: ἰσχυρόν M φλόξ scripsi,
 v. Arist. p. 437^b22: φῶς MTVAN: om. a: πῦρ coni. Thurot ἀποσβέννυσθαι a
 (corr. M) 12. 13 διὰ—πάχοις om. T 14 πῦρ TVa: om. AN an τοῦτο? πᾶσχοντα
 MTV: παρασχόντα AN: παρέχοντα a 15 μὴ post δὲ a 16. 17 τὸ φῶς—ἀποσβεν-
 νύοιτο om. a (testatur M) 16 σκότω V 17 ἀποσβεννύοιτο Thurot: ἀποσβέννυται
 MTVAN alt. εἰ om. a 18 ἐξέπεμπετο om. M 19 μὴ δὲ N ἐστὶ a:
 ἔσται TVAN σβεστικὰ V 20 ἐνταῦθα V θερμοῖς καὶ ξηροῖς a 21 ss. cf.
 ad p. 31,1 21 τῷ TVAN: τὸ a: ἐν τῷ ex T male Thurot, T enim saepe praeposi-
 tionem in vertendo instrumentali ponit v. ad p. 23,3 22 τῷ om. a post γὰρ
 add. καὶ a 23 διαμένειν V: διαβαίνειν MTAN: μεταβαίνειν a 24—p. 23,4 cf.
 Alex. De an. II p. 128,3—5 Bruns

σκότους· ὁρῶμεν γὰρ τὸ πλεῖον πῦρ καὶ τὸ πλεῖον φῶς τοῦ ὀλίγου φθαρ- 48
 τικά. ἃ γὰρ νυκτὸς φωτίζει, ταῦτα ἡμέρας οὔσης ἐξασθνεῖ· ὥστε εὐλο-
 γώτερον, εἰ τῷ ἐκπέμπειν φῶς τὸ ὁρᾶν, νυκτὸς μᾶλλον ὁρᾶν τὰ ζῶα ἢ
 μεθ' ἡμέραν.

5 Εἰπὼν δὲ ταῦτα περὶ τῆς δόξης τοῦ Πλάτωνος ἐπὶ τὴν Ἐμπεδοκλέους 5
 μέτεσι δόξαν. λέγει δὲ αὐτὸν ποτὲ μὲν τὸ ἀπὸ τῆς ὕψεως ἐκπεμπόμενον
 φῶς αἰτιασθαι τοῦ ὁρᾶν, ποτὲ δὲ ἀπορροίας τινὰς ἀπὸ τῶν ὁρωμένων.
 καὶ πρῶτόν γε παρατίθεται αὐτοῦ τὰ ἔπη δι' ὧν ἡγεῖται καὶ αὐτὸς πῦρ
 εἶναι τὸ φῶς καὶ τοῦτο ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν προχεῖσθαι τε καὶ ἐκπέμπεσθαι 10
 10 καὶ τούτῳ τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι. ἀπεικάζει γὰρ διὰ τῶν ἐπῶν τὸ ἐκπεμπό-
 μενον ἀπὸ τῆς ὕψεως φῶς τῷ διὰ τῶν λυχνούχων φωτί. ὥς γὰρ ὁδοι-
 πορεῖν τις νυκτὸς μέλλων λύχνον παρασκευασάμενος ἐντίθῃσιν εἰς λαμπτήρα
 (ὁ γὰρ λαμπτήρ τὰ μὲν ἔξωθεν πνεύματα | ἀπείργει τε καὶ κωλύει, τοῦ 49
 δὲ πυρὸς τὸ λεπτότατον εἰς τὸ ἔξω διίησιν, ὅπερ ἐστὶ φῶς), οὕτω, φησί,
 15 καὶ ἐν ταῖς μῆνιξι καθειργόμενον τὸ πῦρ ὑπὸ λεπτῶν ὑμένων περιέχεται,
 οἷ τὰ μὲν ἔξωθεν προσπίπτοντα λυμαντικά τοῦ πυρὸς ἀπείργουσι καὶ οὐκ
 ἐῷσιν ἐνοχλεῖν τῇ κόρῃ, τὸ δὲ λεπτότατον τοῦ πυρὸς εἰς τὸ ἔξω διῶσιν. 5
 ἀμουργοὺς δὲ τοὺς λαμπτήρας λέγει ἄν τοὺς ἀπειρκτικούς ἀπὸ τοῦ ἀπε-
 ρύκειν τὰ πνεύματα καὶ σκέπειν τὸ περιεχόμενον ὑπ' αὐτῶν πῦρ· ἢ
 20 ἀμουργοὺς τοὺς πυκνοὺς καὶ διὰ πυκνότητα ἀπερύκοντας τὰ πνεύματα,
 ταναὸν δὲ τὸ πῦρ τὸ διὰ λεπτότητα τεινόμενόν τε καὶ διεκπίπτειν διὰ
 τῶν πυκνῶν δυνάμενον. κατὰ βηλὸν δὲ κατὰ τὸν οὐρανόν· Ὅμηρος· 10
 „ρίπτεσκεν τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὅφρ' ἂν ἔκχηται γῆν ὀλιγηπελέων“. λεπ-
 τῇσι δὲ ὀθόνησιν ἐχεύατο κύκλοπα κούρην εἶπεν ἀντὶ τοῦ λεπτοῖς

1 σκότος A *videmus enim sine die extingui amplius lumen paucioris corruptivum* T
 (interpolata ex eis quae praecedunt *emissum die extingui*) πλεῖστον a ὀλίγου]
 ἡλίου V 1. 2 φθαρτικόν Ta 3 τῷ] τὸ a: ἐν τῷ ex T Thurot, v. ad p.22,21
 5 <τῆς> τοῦ conicio 6 τὸν αὐτόν a 7 δὲ] δὲ καὶ V τινὰς TVa: τινός AN: τὰς
 Usener (cf. Arist. p. 438^a4 et Alex. p. 24,4) 8 πρῶτά γε V αὐτὰ τὰ V
 8. 9 εἶναι πῦρ AN 10 καὶ τούτῳ scripsi (et *hiis* T): καὶ τούτων VAN: ἀὰ τούτων a:
 καὶ οὕτω Usener (cf. p. 24,6. 20) prius τὸ a: om. VAN ἀπεικάζει Ta: ἀπει-
 κάζειν VAN 11 λυχνούχων φωτί MTVAN: λυχναίων φώτων a 12 τις TAN
 (Emped.): τῆς Va εἰς om. a (habet etiam M) 13 γὰρ om. AN 14 prius
 τὸ om. AN εἰς M(T)VA: ὡς Na διίησιν Thurot: δέισιν libri 15 καὶ
 MTVAN: om. a περιέχεται a 16 προσπίπτοντα] *ostendentia* T corr. in *offen-*
dentia 17 ὀχλεῖν V εἰς] ὡς a (corr. M) διῶσιν Usener: δέισιν libri
 18 ἀμουργοὺς δὲ] spat. vi litt. T: ἀμουργοὺς δὲ Arist. codd. EMY τοὺς λαμπτήρας
 om. AN λέγοι ἄν hic habet TV: post δὲ ANa ἀπειρκτικούς MN: ἀπειρητικούς
 VA(?): παρεκτικούς a τοῦ] τῆς N 19. 20 καὶ σκέπειν—πνεύματα om. AN
 19 αὐτῶν om. T 19. 20 ἢ ἀμουργοὺς] spat. iii litt. T 20 ἀμουργεῖς a
 καὶ TV: om. a πυκνότητος ἀπερύκοντας V τὰ πνεύματα Ta: om. V
 21 τανσόν N: spatium x litt. T λεπτότατον N 22 κατὰ βηλὸν in spatio xv
 litt. om. T alt. κατὰ om. a (habet etiam M) Ὅμηρον V (Il. XV 23)
 23 versum om. in spatio T ῥίπτεσκε libri ὀλιγῇ πλέων AN 23. 24 λεπτό-
 τησι V: *subtilissimis* T 24 χθονίησι λοχάζετο Arist. codd. EMY ante κύκλοπα
 add. κυκλοτερῆν V κύκλωπα a εἶπεν—κούρην (p. 24,1) om. Va τοῦ om. A

ὕμεσι περιέλαβε τὴν κυκλοτερῇ κόρην¹, πρὸς τὸ ὄνομα τῆς κόρης χρησά-
μενος ποιη|τικῶς ταῖς ὁθόναϊς ἀντὶ τῶν ὕμένων. δεῖξας δὲ αὐτὸν διὰ 50
τούτων τῶν ἐπῶν ταῦτα λέγοντα, προστίθῃσι τὸ ὅτε μὲν οὕτως ὁρᾶν
φησιν, ὅτε δὲ ταῖς ἀπορροαῖς ταῖς ἀπὸ τῶν ὀρωμένων ἀπορρεῖν
5 τινά, ἃ προσπίπτοντα τῇ ὄψει, ὅταν ἐναρμόσῃ τοῖς ἐν αὐτῇ πόροις τῷ 5
εἶναι σύμμετρα, εἴσω τε χωρεῖν καὶ οὕτως τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι. ταύτης τῆς
δόξης καὶ Πλάτων μνημονεύει ὡς οὔσης Ἐμπεδοκλέους ἐν Μένωνι, καὶ
ὀρίζεται κατὰ τὴν δόξαν τὴν ἐκείνου τὸ χρῶμα ἀπορροὴν σωμάτων ὄψει
σύμμετρον καὶ αἰσθητήν.

10 p. 438^a 5 Δημόκριτος δ' ὅτι μὲν ὕδωρ φησὶν εἶναι, λέγει καλῶς,
ὅτι δ' οἴεται τὸ ὁρᾶν εἶναι τὴν ἔμφασιν, οὐ καλῶς.

Ἀντειπὼν τοῖς ἐκ πυρὸς τὴν ὄψιν ποιοῦσιν ἐπὶ τὴν Δημοκρίτειον 10
δόξαν μετελήλυθε, καὶ τὸ μὲν ἐξ ὕδατος τὴν ὄψιν λέγειν αὐτὸν εἶναι ἐπαινεῖ,
τὸν δὲ τρόπον καθ' ὃν γίνεσθαι τὸ ὁρᾶν λέγει οὐκ ἀποδέχεται. λέγει γὰρ
15 Δημόκριτος τὸ ὁρᾶν εἶναι τὴν ἔμφασιν τὴν ἀπὸ τῶν ὀρωμένων δέχεσθαι. 51
ἔστι δὲ ἡ ἔμφασις τὸ ἐμφαινόμενον εἶδος ἐν τῇ κόρῃ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν
τοῖς ἄλλοις τῶν διαφανῶν, ὅσα οἷά τε τὴν ἔμφασιν φυλάττειν ἐν αὐτοῖς.
ἡγεῖται δὲ αὐτός τε καὶ πρὸ αὐτοῦ Λεύκιππος καὶ ὕστερον δὲ οἱ περὶ τὸν
Ἐπίκουρον εἰδωλὰ τινὰ ἀπορρέοντα ὁμοιόμορφα τοῖς ἀφ' ὧν ἀπορρεῖ (ταῦτα 5
20 δὲ ἔστι τὰ ὁρατά) ἐμπίπτειν τοῖς τῶν ὀρώντων ὀφθαλμοῖς καὶ οὕτως τὸ
ὁρᾶν γίνεσθαι. οὗ τεκμήριον παρατίθεται τὸ αἰεὶ τῶν ὀρώντων ἐν τῇ κόρῃ
εἶναι τὴν τοῦ ὀρωμένου ἔμφασιν καὶ εἰδῶλον· ὃ δὴ καὶ τὸ ὁρᾶν εἶναι.
ἀντιλέγει δὲ πρὸς τὴν δόξαν τοῦ Δημοκρίτου ταύτην τοῦτο μὲν συμβαίνειν
(λέγων τὴν ἔμφασιν) διὰ τὸ τὸ ὅμμα λεῖον εἶναι· τὰ γὰρ λεῖα πάντα 10
25 πέφυκε τὴν τιαύτην ἀπὸ τῶν ὁρατῶν ἔμφασιν δέχεσθαι, οὐχ ὁ ὀφθαλμὸς
μόνος. ὅτι δὲ οἴεται τὸ ὁρᾶν εἶναι τὴν ἔμφασιν, οὐ καλῶς τοῦτ'
ἔστιν ὅτι δὲ οἴεται τὴν ἔμφασιν αἰτίαν εἶναι τοῦ ὁρᾶν, οὐ καλῶς.

1 κυκλοτερῇ Thurot: κυκλοτερῆν AN: *circularem* T; *luisse Graecos saepe in homonymo*
κόρη notum est, v. Περὶ ὕψους c. 4,4 3 τούτων om. T τῶν om. V ὅτως V
4 *defluxibus. ab hiis enim quae videntur* T ἀπορροαῖς MTV: ἀπορίαις ANa
alt. ταῖς MVAN: om. a ἀπὸ] ἀπὸ γὰρ ex T Thurot ἀπορεῖν AN: ἀπορρεῖν
<γὰρ> conicio (cf. quod modo adnotavi) 5 αὐτῷ a 6 τε χωρεῖν] *accipit*
suscipi T 7 οὔσαν AN ἐν Μένωνι Thurot (p. 76 C): *etiam Mennone* T:
ἐμμένων εἰ MAN: εἰ Va 8 alt. τὴν V: τε N: om. Aa ἀπορροὴν] ἀπὸ V
σωμάτων libri: *corpori* T: σχημάτων Plato vulg.: χρημάτων Plato γρ. T cf. Diels *Berl.*
Sitzungsber. 1884, 348 sqq. 9 αἰσθητόν N 10—12 δ' ὅτι—Δημοκρίτειον om. V
10 ὅτι] ὁ τὸ N εἶναί φησι Arist. 12 Δημοκρίτου AN 16 ἡ (sic) M: τὸ a:
om. VAN κόρει V ὅμοιον a 17 οἷά τε scripsi: οἴεται VANa (*putantur* T),
cf. ad p. 29,5 αὐτοῖς libri 21 παρατίθετο V 23 ἀντιλέγει a: ἀντι-
λέγων TVAN, quod servari potest, si v. 24 scribas <λέγει> λέγων <τὴν> τοῦ conicio
(v. ad v. 8) post μὲν add. γὰρ V συμβαίνει TVN 24 alt. τὸ om. AN
25 *non quia oculus* T 26 μόνον V (v. p. 26,5): om. T 26. 27 τὸ—οἴεται
om. V 27 οὐ Va: om. TAN

p. 438^a7 Καὶ ἔστιν οὐκ ἐν ἐκείνῳ, ἀλλ' ἐν | τῷ ὁρῶντι· ἀνά- 52
κλασις γὰρ τὸ πάθος.

Δοκεῖ μοι σφόδρα βραχέως εἰρησθαι τὸ λεγόμενον, διὸ καὶ ἀσαφές
εἶναι. ἔστι γὰρ ὃ λέγει· 'καὶ ἔστιν οὐκ ἐν ἐκείνῳ τὸ ὁρᾶν, τουτέστιν οὐ
5 διὰ τὴν ἔμφασιν οὐδὲ ἐν τῇ ἐμφάσει ἐστὶ τὸ ὁρᾶν, ἀλλ' ἐν τῷ ὁρῶντι,
τουτέστι τῷ ἔχοντι τὴν ὁρατικὴν δύναμιν· ἡ γὰρ ἔμφασις ἀνάκλασις τίς
ἐστὶ καὶ πάθος'. ἡ τὸ καὶ ἔστιν οὐκ ἐν ἐκείνῳ, ἀλλ' ἐν τῷ ὁρῶντι·
ἀνάκλασις γὰρ τὸ πάθος ἴσον ἐστὶ τῷ 'καὶ ἔστιν οὐκ ἐν τῇ ἐμφάσει
τὸ ὁρᾶν, ἀλλ' ἐν τῷ ὁρῶντι ἡ ἔμφασις'. οὗ δεικτικὸν τὸ ἐπενεχθὲν τὸ ἀνά-
10 κλασις γὰρ τὸ πάθος. ἐν γὰρ τῷ ὀφθαλμῷ, ὅς ἐστιν ὁ ὁρῶν, ἡ
ἔμφασις, διότι λεῖος. ἡ γὰρ ἔμφασις πάθος τί ἐστὶ κατὰ ἀνάκλασιν γινό- 10
μενον ἐν τοῖς λείοις τε καὶ σύστασιν τινα ἔχουσιν, ὡς δύνασθαι σφῆζειν
τὸ ἐμφαινόμενον διὰ τοῦ μεταξὺ διαφανοῦς γινόμενον, ὁποῖόν ἐστι καὶ ὁ
ὀφθαλμός. ὅθεν πάλιν ὡς τὸ ὁρατὸν ἔχοντος ἐν αὐτῷ, τοῦτο δὲ ἐστὶν ἡ
15 ἔμφασις, ἐπ' ἄλλο τι διάδοσις τῆς ἐμφάσεως γίνεται καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν
ὁρῶντα. τῷ οὖν | καὶ τὸν ὀφθαλμὸν τοιοῦτον εἶναι (λεῖος γάρ) γίνεται 53
καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἔμφασις κατὰ τὴν τῶν ὁρωμένων ἀνάκλασιν διὰ τοῦ μεταξὺ
διαφανοῦς, ὅταν κατ' ἐνέργειαν τοιοῦτον ᾖ. κοινότερον δὲ χρῆται τῷ τῆς
ἀνακλάσεως ἐπὶ τῆς ἐμφάσεως ὀνόματι, ὡς καθωμιλημένῳ ἐπὶ τούτων·
20 ἐπεὶ ὅτι γε οὐ κατ' ἀνάκλασιν ταῦτα γίνεται, ὡς δοκεῖ τοῖς ἀπὸ τῶν μαθη- 5
μάτων, ἀλλὰ τῇ τοῦ διαφανοῦς διακονίᾳ, ὃ πάσχον πῶς ὑπὸ τοῦ ὁρωμένου
διαδίδωσιν ὃ πάσχει πάθος τοῖς λείοις τε καὶ στέγειν αὐτὰ καὶ σφῆζειν δυνα-
μένους, ὅταν ἐπ' εὐθείας ᾖ ταῦτα τοῦ ὁρωμένου κείμενα, ἀπὸ τούτων
πάλιν πάσχον ὡς ἀπ' ἀρχῆς τις τὸ πάθος διαδίδωσιν ἐπὶ ταῦτα ἀφ' 10
25 ὧν τὴν ἀρχὴν ἔπαθεν, εἴρηκεν, ὅτε ἔλεγεν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς περὶ τοῦ
πῶς ὁρῶμεν. εἰπὼν δὲ τὴν ἔμφασιν οὐ τὸ ὁρῶμενον εἶναι ἀλλὰ πάθος
τι καὶ ἀνάκλασιν, προστίθησιν ὅτι μηδέπω περὶ τῶν ἐμφάσεων τε καὶ
ἀνακλάσεων ὅληον <ἦν> τῷ | Δημοκρίτῳ ἴσως, μήτε τί εἰσιν αἱ ἐμφάσεις 54

1 ὁρᾶν τι N 5 ἀλλ' a: om. TVAN 7 ἡ τὸ Va: ἤτοι AN: que T 8 τῷ
Ta: τὸ V: τοῦ AN 9 prius τὸ] τοῦ AN ἐμφάνεια AN 10 γὰρ τὸ πάθος
MT: πάθος γὰρ Va: πάθος γὰρ τὸ AN ἐν γὰρ TVAN: τὸ ἐν M: ἐν a
11 prius ἐμφάνεια M διότι VAN: ὅτι Ma post κατὰ add. τὴν a 13 δια-
φύρως a (διαφανοῦς etiam M) γινόμενου AN 14 ἔχοντος AN: ἔχοντες Va:
habens T αὐτῷ libri 15 τὸν om. A¹N 16 γίνεται MTVAN: om. a
17 ἀνάκλησιν N 18 ss. cf. Alex. in Meteor. p. 141 Hayduck 19 καθωμιλη-
μένων V τούτῳ a 20 γίνεται ταῦτα a τῶν om. a 22 δια-
δίδωσιν Thurot (διαδιδόν ex T scrib.): δίδωσιν VANa σφῆζειν αὐτὰ καὶ στέγειν AN
23 ante ὅταν add. καὶ Thurot, sed v. ad v. 22 ne hic et v. 24 ἀπὸ mutes, v. Alex. in
Meteor. p. 141, 27. 28 24 πάσχον Thurot: patiens T: πάσχουσα Va: πάσχει AN ἀπ'] ἐπ' V
25 ὅταν V Περὶ ψυχῆς B 7 p. 419^a13—15? (πῶς ὁρῶμεν huic capiti Alex. inscribit,
item inscripserat libello, quo hoc caput tractaverat: quem ipse commemorat De an. p. 43, 16
Br., Alexandri interpolator ut vid. (V. Rose, Arist. Pseudep. p. 374) in Comm. in Meteor.
p. 141, 11); ceterum cf. Arist. p. 435^a5 ss. 27 ἀνάκλησιν V μηδέπω VAN: μήπω a
(οὐδὲν πῶ Arist. codd. PS, ceteri οὐδέπω) τε om. a 28 ἦν T (Arist.): om. VANa

μήτε πῶς γίνονται μήτε ὅτι τὰ λεῖα καὶ στέγειν δυνάμενα πάντα τῶν 54
 τοιούτων ἐμφάσεων δεκτικά, οὐχ αἱ ὅψαις μόνον. εἰπὼν δὲ ταῦτα προστί-
 θησιν ὅτι καὶ τοῦτο ἄτοπον τὸ μὴ ἐπελθεῖν αὐτῷ ἀπορῆσαι διὰ τί 5
 πλειόνων ὄντων τῶν τὰς ἐμφάσεις καί, ὡς αὐτὸς ἡγεῖται, τὰ εἰδῶλα δεχο-
 5 μένων μόνος ὁ ὀφθαλμὸς ὁρᾷ. εἰ γὰρ ἐπέστησε τούτῳ, οὐκ ἂν ἐδόκει
 αὐτῷ ἐμφασίς ἢ ὁρῶσα εἶναι. πολλὰ γὰρ ἄψυχα δέχεται τὴν τοιαύτην
 ἐμφασιν, ἀλλ' οὐχ ὁρᾷ.

p. 438^a12 Τὸ μὲν οὖν εἶναι τὴν ὄψιν ὕδατος, ἀληθές μὲν, οὐ
 μέντοι συμβαίνει τὸ ὁρᾶν ἢ ὕδωρ.

- 10 Ἀληθές μὲν φησι τὸ ὑπὸ Δημοκρίτου λεγόμενον εἶναι, τὸ ὅτι ἡ ὄψις 10
 ὕδατός ἐστιν· οὐ μὴν διότι ὕδωρ ἐστὶ καὶ ἐξ ὕδατος, διὰ τοῦτο ὁρᾷ, ἀλλὰ
 καθότι συμβέβηκε τῷ ὕδατι διαφανεῖ εἶναι· διὰ γὰρ διαφανοῦς τὸ ὁρᾶν.
 διὸ καὶ δι' ὕδατος· διαφανὲς γὰρ καὶ τοῦτο. | ἐξῆς δὲ προστίθῃσι καὶ τὴν 55
 αἰτίαν δι' ἣν, ὀφείλοντος διαφανοῦς εἶναι τούτῳ ᾧ ὁρῶμεν, ὄντος δὲ δια-
 15 φανοῦς οὐκ ἔλαττον τοῦ ἀέρος ἢ τοῦ ὕδατος, ἔστιν ὕδατος ὁ ὀφθαλμὸς.
 λέγει γάρ· διὰ τὸ εὐφυλακτότερον εἶναι τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος καὶ δύνασθαι
 μᾶλλον σφῆζεσθαι ἐν ᾧ ἂν ἀποληφθῇ (ὁ γὰρ ἀήρ εὐδιάπνευστός τε καὶ 5
 δυσἀπόληπτος τῷ διαπνεῖσθαι ῥαδίως) εἴη ἂν ἐξ ὕδατος, καὶ διὰ τὸ φυλα-
 κτικώτερον εἶναι τοῦ τόπου τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος καὶ μᾶλλον συνεστάναι
 20 (τούτου γὰρ τὸ εὐποληπτότερον ὄνομα, ᾧ κέχρηται, σημαντικόν)·
 σύστασιν γὰρ μᾶλλον ἔχει, εὐρίπιστος γὰρ ὁ ἀήρ. καὶ ἔστιν ὁ μὲν ἀήρ
 διαφανῆς μόνον διὰ λεπτότητα, τὸ δὲ ὕδωρ καὶ διαφανὲς καὶ ἐμφανές. 10
 δι' οὗ μὲν οὖν ὁρῶμεν ἀρκεῖ τοῦτο διαφανὲς εἶναι, ᾧ δὲ ὁρῶμεν, τοῦτο
 καὶ ἐμφανὲς καὶ τοιοῦτον οἶον δέχεσθαι δύνασθαι τε καὶ σφῆζειν τὰ
 25 τῶν ὁρωμένων εἶδη· ἢ οὐδὲν ἢ ἐμφασίς πρὸς τὸ ὁρᾶν συντελεῖ, ἀλλ' ἱκανὴ
 ἢ διαφάνεια, ὡς εἶπεν. ἔτι δύο ὑπεροχῶν οὐσῶν ἐν τῷ διαφανεῖ καὶ |
 ὄντος ἄκρως μὲν ἀραιοῦ τοῦ ἀέρος, στερεῶν δὲ πάλιν τῶν ὠρισμένων 56
 διαφανῶν (ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἴδιον πέραις ἔχοντα, ὡς ὕελός τε καὶ τῶν

- 1 ὅτι TVa: τὸ τί VN 2 οὐχί Aa μόναι a (cf. ad p. 24,26) 2. 3 προστί-
 θησιν om. T 3 ante ὅτι et post τοῦτο spat. in a 4 τῶν om. V ἡγεῖται] αὐτ V
 6 ἢ ὁρῶσα] τὸ ὁρᾶν coni. Thurot (cf. p. 24, 22. 26), vix recte 6. 7 cf. Theophr.
 De sens. p. 509,23 D. 8 τὴν ὄψιν εἶναι A(?)a Arist. 9 ἢ TV 10 Δημο-
 κρίτω V 11 μὴν] μὲν V ὁρᾷ om. V 12 καθότι] κάτω N 13 δι' om. AN
 et per hoc T 14 ᾧ V: τοῦ AN: om. a: ut (= ὡς) T ὁρωμένου AN 15 alt.
 ὕδατος om. a (habet etiam M) 16 εὐφυλακτότερον M(T) (Arist.): εὐφυλακτικώτερον VAN:
 ἀφυλακτότερον a cf. p. 75,8 Th. post εἶναι add. τοῦ τόπου V (cf. v. 19) 18 δυσ-
 πόλειπτος N τῷ τὸ V ῥαδίον a 19 εἶναι om. a (habet etiam M)
 20 εὐποληπτότερον Arist. codd. EMY ὡς AN 21 εὐρίπιστος A: εὐρίπυστος N
 γὰρ TVAN: δὲ a 22 λεπτότητος N prius καὶ] om. a 23. 24 δι' οὗ — ἐμ-
 φανές om. T 23 ante δι' οὗ add. διὸ a μὲν οὖν scripsi: μόνον libri ὁρῶμεν
 A(?)a: ὁρῶμενον VN ᾧ δὲ VAN: ὁ δὲ νῦν a 24 τε καὶ ante δύνασθαι a
 25 εἶδη] ydola T συντελεῖ om. T 26 ὡς εἶπεν om. T 27—p. 27,6 cf. Alex.
 De an. p. 142,24 — 143,1 Br. 27 ἄκρους N ἀρεοῦ AN 27. 28 ὁρω-
 μένων ANa 28 ὕελός V τε] τις A

λίθων οἱ τοιοῦτοι), μέσον ἐστὶν ἑκατέρου τῶν ἄκρων τούτων τὸ ὕδωρ· 56
 ἔδει δὲ τὸ ἑκατέρων ἀντιληφόμενον τῶν ὑπερβολῶν ἐν μέσῳ εἶναι ἑκατέρου 5
 (εἰ γὰρ ἦν ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ἄκρων, οὐκ ἂν ἀντελαμβάνετο τοῦ ἑτέρου
 πόρρω ὄντος καὶ κατὰ πολὺν διαστώσεως, ἐπεὶ, ὥς αὐτὸς εἴρηκεν ἐν τῷ
 5 δευτέρῳ Περὶ ψυχῆς, δεῖ εἶναι τὸ δι' οὗ αἰσθανόμεθα). ἔστι δὲ τοιοῦτον
 τὸ ὕδωρ πρὸς τὰ ἄλλα διαφανῆ· εἰκότως οὖν ἐκ τούτου ἡ ὄψις.

Ἵτι δὲ ἐξ ὕδατός ἐστιν ἡ κόρη δι' ἧς ὁρῶμεν, καὶ ἐξ αὐτῶν δεῖ 10
 κнуσι τῶν ὀφθαλμῶν· διαφθειρομένων γὰρ τούτων τὸ ἐκρέον ὕδωρ φαίνεται
 ὄν. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς παντελῶς ἔτι τῶν ἐμβρύων νεογνοῖς φησι τῇ τε
 10 ψυχρότῃ καὶ τῇ λαμπρότῃ ὑπερβάλλειν τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑγρὸν. † δὴλὸν
 ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν ἀνατομῶν | τὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ· οὐ γὰρ ἄλλο τί ἐστὶν ἢ 57
 ὑγρὸν τὸ περιεχόμενον ἐν ἐκείνῳ τῷ χιτῶνι, ἔνθα ἡ κόρη. λέγει δὲ καὶ διὰ
 τοῦτο ἐν τοῖς ἐναίμοις τῶν ζώων τὸ λευκὸν τοῦ ὁμματος λιπαρὸν εἶναι μάλιστα,
 ὅπως διαμένῃ τὸ ὑγρὸν τὸ αὐτόθι ἄπηκτον θαλπόμενον διὰ τούτου. διὸ
 15 ἀρριγότατος ὁ ὀφθαλμός ἐστι. τὰ μὲν οὖν τῶν ζώων ἔναιμα ταύτην τὴν 5
 βοήθειαν ἔχει πρὸς τὸ μὴ πηγνυσθαι αὐτῶν τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑγρὸν·
 τὰ δὲ ἄναιμα πιμαλὴν μὲν οὐκ ἔχει, σκληρόφθαλμα δὲ ἐστὶ διὰ τὴν τῶν
 περιχειμένων χιτῶνων τῷ ὑγρῷ δι' οὗ ὁρῶσι στερέωτητα καὶ ὑπὸ τούτων
 σκέπονται.

20 p. 438^a 25 Ἄλογον δ' ὅλως τὸ ἐξιόντι τινὶ τὴν ὄψιν ὁρᾶν.

Εἰπὼν μεταξὺ τὴν Δημοκρίτου δόξαν ἐπάνεισι πάλιν ἐπὶ τὴν πρότερον 10
 ῥηθεῖσαν. καὶ ἐπεὶ οἱ ἐκ πυρὸς τὴν ὄψιν ποιῶντες ἔλεγον τὸ ὁρᾶν γενέσθαι
 ἐξιόντος τινὸς φωτὸς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, καθόλου ἐνστάς πρὸς τὸ ἐξιόντι
 τινὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι, ἀνελὼν τοῦτο συναναιρήσει 58
 25 αὐτῷ καὶ ὁ τούτῳ εἶπετο· εἶπετο δὲ καὶ τὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τὴν ὄψιν εἶναι.
 τῷ δὲ μὴ ἐξιόντι τινὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι συναναιροῖτ'
 ἂν καὶ τὸ ἀνάκλασιν γίνεσθαι. ἄλογον γάρ, φησὶν, ὅλως τὸ ἐξιόντι τινὶ
 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι. ἐπεὶ δὲ τῶν ὁμοίως λεγόντων τὸ 5

- 1 ἑκάτερον a 2 prius ἑκάτερον a: ἑκατέρας conicio (*susceptivum utrumque* T) 4 πόρου V
 4. 5 ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ ψυχῆς] c. 2 p. 423^b 7 8 ὀφθαλμῶν Ta: ὀφθαλμῶν τῶν
 περὶ αὐτῶν V: περὶ αὐτῶν AN διαφθειρομένου γὰρ τούτου V 10 aut cum
 Thuroto δῆλα (*patent* T) scrib. aut v. 11 τῶν pro τὰ et (ὥς) δῆλον 11 ἐστὶ καὶ VN:
 ἐστὶν A: δὲ ἐστὶν a (Thurot): *etiam* T 13 ante τοῦ add. τὸ AN αἵματος TAN
 14 διαμένει AN αὐτόθεν V: om. T διὸ a: δι' οὗ VAN: *quod* T
 15 ἀρριγότατος V(T): ἀρριγώτατος a: . . . γότατος A: . . . γότατα N: fort. ἀρριγότατον
 cum Arist. scrib. ἔναιμα τῶν ζώων a(T?) τὴν om. AN 16 αὐτῶν
 τὸ αἶμα καὶ τὸ ἐν T 18 ὁρῶμεν T στερεώτητα N: στερότητα a
 19 σκέπονται V 20 ὅλως] ὄντως V τὸ] τῷ V 21 τὴν] τοῦ V
 22 οἱ om. AN γίνεσθαι a 23 φωτὸς MTVAN: om. a ἐξιόν a (corr. M)
 24 ἀνελὼν A'N 25 καὶ ὃ τοῦτο AN alt. καὶ TANa: om. V τοῦ om.
 N, fort. recte 26 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν TV: om. ANa 26—p. 28,1 συναναιροῖτ'
 — alt. γίνεσθαι om. V 26 ἐναναιροῖτ' a 27. 28 ἄλογον — γίνεσθαι om. a
 (habet *etiam* M) 27. ἀνάλογον A 28 ἐπεὶ a: ἐπὶ AN: om. T

ὁρᾶν γίνεσθαι οἱ μὲν μέχρι τοῦ ὁρωμένου ἡγροῦντο τὸ ἐξίον ἀπὸ τῶν 58
ὀφθαλμῶν ἀποτείνεσθαι, ὥσπερ οἱ μαθηματικοί, οἵτινες δι' ἀκτίνων
ἐξιουσῶν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ μέχρι τῶν ὁρωμένων ἀποτεينوμένων ὁρᾶν
ἡμᾶς λέγουσι (κῶνον γὰρ τινά φασιν ἐκ τῶν ἀκτίνων γίνεσθαι κορυφὴν
5 ἔχοντα τὴν ὄψιν, βάσιν δὲ τὸ ὁρώμενον, καὶ τούτῳ τῷ κώνῳ περιλαμβά- 10
νεσθαί τε τὰ ὁρώμενα καὶ οὕτως ὁρᾶσθαι, τῆς τοῦ κώνου βάσεως περι-
λαμβανούσης αὐτά), οἱ δὲ μέχρι τινὸς τὸ ἐκπεμπόμενον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
φῶς προϊέναι φασίν, ἔπειτα συμμιγῆς γίνεσθαι τῷ ἔξω φωτὶ καὶ τούτου
τοῦ ἐξ ἀμφοῖν συστάντος τε καὶ συμφύοντος φωτὸς | κατὰ τὸ πέρας τοῖς 59
10 ὀφθαλμοῖς προσπίπτοντος καὶ διαγγέλλοντος τὸ πάθος τῷ ὀφθαλμῷ τὸ
ὁρᾶν γίνεσθαι, ὡς Πλάτωνι δοκεῖ, ἀμφοτέρας φησὶ τὰς δόξας ἀτόπους, πρὸς
μαθηματικούς οὐδὲν ἀντιλέγων ἄλλο, πρὸς δὲ τοὺς τὸ φῶς ἐξιέναι λέγοντας,
ἔπειτα συμφύεσθαι τῷ ἀπὸ τῶν ὁρωμένων φωτὶ λέγει, ἐπειδὴ τῶν πῦρ 5
τὴν ὄψιν εἶναι λεγόντων αὕτη ἡ δόξα ἐστίν, ἣν αὐτῷ προηγουμένως ἀνελεῖν
15 πρόκειται.

Λέγοιτο δ' ἂν καὶ πρὸς ἐκείνους πρῶτον μὲν ὅτι ἀνάγκη σῶμα εἶναι
τὸ ἐκπεμπόμενον· οὐ γὰρ δὴ οἷόν τε ἀσώματόν τι κινηθῆναι καθ' αὐτὸ
τοπικῶς. ὅντος δὲ σώματος τοῦ ἐκπεμπομένου, πῶς οὐκ ἀναλίσκεται τὰ 10
ὁρῶντα τοσοῦτον ἀφροστώτα τοῦ ὁρωμένου, ὅσον ὁ οὐρανὸς ἡμῶν; καὶ γὰρ
20 εἰ λεπτότητι τὸ ἐκπεμπόμενον σῶμα διαφέρει, ἀλλ' οὖν τὸ πλῆθος τοῦ
διαστήματος ἱκανὸν καὶ μεῖζον καταναλῶσαι σῶμα οὐ τὰ ζῶα ἔχει, καὶ
εἰς λεπτότατόν τις αὐτὸ ἀναλύσῃ. | νῦν δὲ οὐδὲν ἐλάττον' ὁρᾶται τὰ ζῶα 60
γινόμενα, ὅτε τὰ ἀπὸ τοσοῦτου διαστήματος ὁρᾷ ἢ ὁπότε ἐπιμύσει. ἔτι εἰ
λεπτὸν οὕτως τὸ προχερόμενόν ἐστιν, ὡς δύνασθαι ἐπὶ τοσοῦτον ἀποτεινό-
25 μενον μηδὲν φανερώς ἀπαναλίσκειν τοῦ ἀφ' οὗ προχέεται σώματος, πῶς 5
οὐκ εὐφραρόν ἐστιν ὑπὸ τοῦ τυχόντος; τὰ γὰρ λεπτότατα τῶν σωμάτων
εὐπαθῆ. φαίνεται δὲ τοῦτο μηδὲ ὑπὸ τῶν βιαιοτάτων ἀνέμων ἐκτρέπεσθαι
δυναμέμενον τῆς ἐπ' εὐθείας τάξεως. ἔτι εἰ οὕτως ἐστὶ λεπτόν, διὰ τί δὴ

2 ἀποτείνεσθαι V 2 ss. cf. Alex. in Meteor, p. 141,3 ss. H. 2 μαθητικοί V
οἵτινες MVAN: οἱ a 4 τινά MTVAN: om. a φησιν a (corr. M) κορυφὴν V
5 τὸ ὁρώμενον] *idem quod videtur* T 6 τε om. AN 6. 7 παραλαμβανούσης AN
8 τοῦτο a (τούτου etiam M) 9 cf. Alex. De an. p. 127,32. 129,10 Br.

10 προσπίπτοντά καὶ διαγγέλλον V τῷ ὀφθαλμῷ MTVAN: τῶν ὀφθαλμῶν a
11 πρὸς] om. AN: πρὸς (μὲν) conicio 12 μαθητικούς V πρὸς M: προστίθῃσι
TVANa 13 ὁρωμένων] *oculis* T λέγει a: λέγειν TVAN τῶν] τοῦ N
14 αὐτὸ V 16 cf. Alex. De an. II p. 127,28 ss. Br. ὅτι om. V
17 τι om. a καθ' αὐτὸ a: κατ' αὐτὸ VAN 18 σώματος post ἐκπεμπομένου a
20 εἰ om. V λεπτό... N διαφέρει V τοῦ] εἶναι V 21 οὗ]
δ MT ἔχει T: ἔξει VANa καὶ] *et* T 22 τις TV: τι ANa ἐλάττον'
scripsi: ἐλάττον TVANa post ἐλάττον add. αὐτὸ a, αὐτὸν M 23 γινόμενα Aa
δ γε V 23—26 cf. De an p. 129,20—24. 128,26. 27 23 ὁρᾶν a: *videntur* T
23. 24 εἰ λεπτόν εἴη τοῦτο τὸ a 24 προχερόμενον οὕτως ὡς M ἐστίν om. a 25 τοῦ
a: τὸ TVAN πρόχεται V: προχεῖται Thurot (v. p. 29,1) 26 εὐφραρόν V τὴν γὰρ
λεπτότητα N 27 εὐπαθῆ MTAN: ἐνπαθῆ V: ἀπαθῆ a μηδὲ V: μηδ' a: μηδὲν MTAN
28 τ ἐξως (!) V δὴ Diels: μὴ MTVANa, sed recte p. 29,2 οὐχ ponit, cf. p. 29,8

καὶ ἐπιμυόντων ἡμῶν οὐ προχεῖται διὰ τῶν ἐν τῷ βλεφάρῳ πόρων; καὶ 60
 διὰ τί οὐχ ὁρῶμεν καὶ τότε; πολὺ γὰρ λεπτότερον τὸ ρεῦμα τὸ τῶν ἀκ- 10
 τίνων τῶν ἰδρώτων οἱ ἐκκρίνονται δι' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ τὰ βλέφαρα ἐπι-
 μυόντων οὕτως ἤρμυσται πρὸς ἀλλήλα, ὥς μὴ δύνασθαι τὰς ἀκτῖνας οὕτως
 5 οὕσας λεπτὰς προχεῖσθαι. καὶ γὰρ εἰ διὰ τῶν στερεῶν διαφανῶν οἰαί τε
 εἰσι διέρχεσθαι (ὁρῶμεν γὰρ διὰ τῶν τοιούτων τὰ ἐπέκεινα, ὥς διὰ τῶν
 σπέκλων τε καὶ τῶν φεγγιτῶν | λίθων), δῆλον ὡς καὶ διὰ τοῦ δέρματος 61
 τοῦ βλεφάρου δύναται ἂν προχεῖσθαι. ἔτι διὰ τί οὐκ εἰς στενὸν ἀπολή-
 γουσιν αἱ ἀκτῖνες ἐκπεμπόμεναι, ὥσπερ καὶ πάντα τὰ ἀπὸ τινων; ἀπορρέον
 10 γὰρ ὕδωρ ἐν τῇ προόδῳ στενόμενον ὁρῶμεν, ἀλλὰ καὶ ἡ φλόξ εἰς ὅξυ
 ἀπολήγει. ταύτας δὲ τοῦναντίον ἐκχεομένας πλατύνεσθαι φασὶ καὶ ἀπο- 5
 λήγειν εἰς κώνου βάσιν. ἔπειτα εἰ σῶμά ἐστι τὸ ἐκπεμπόμενον, δῆλον
 ὡς καὶ τόπον καθέξει. εἰ δὲ μηδὲν ἐστι κενόν, ἥτοι σῶμα διὰ σώματος
 χωρήσει καὶ δύο σώματα ἅμα ἐν τῷ αὐτῷ ἔσται τόπων ἢ καὶ πλείω, εἰ
 15 πλείους ἅμα εἶεν οἱ ὁρῶντές τι ταυτόν, ἢ ἀντιπερίστασις ἔσται, εἰ μὲν ἐν
 ἀέρι ὁρῶμεν, ἀέρος, εἰ δὲ ἐν ὕδατι, ὕδατος. εἰς τί οὖν ἡ ἀντιπερίστασις; 10
 οὔτε γὰρ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὴν κόρην οἷόν τε δέχεσθαι τὸ ἀντι-
 μεθιστάμενον ταῖς ἀκτῖσιν ὕδωρ, ὅταν δὴ ἐν ὕδατι βλέπωμεν, οὔτε διὰ τῆς
 ἀναπνοῆς ἡμᾶς δέχεσθαι αὐτό· οὐδὲ γὰρ ἀναπνέομεν τὴν ἀρχὴν | ἐν ὕδατι 62
 20 ὄντες. ζητητέον οὖν (ἐν) τῇ τοῦ ὕδατος ἀντιπεριστάσει τὸ πρὸς τί ἀντι-
 περιίσταται τοῦτο τὸ σῶμα τὸ δι' οὗ φέρεται ὁ κῶνος. ἐνὸς μὲν γὰρ
 ὁρῶντος τῷ ἐκείνου κώνῳ ἂν ἀντιπερίστατο· εἰ δὲ καὶ δεύτερος ὁρῶν
 καὶ τρίτος τὸ αὐτό, πῶς ἔτι, καθ' ὃ συμβάλλουσιν ἀλλήλοις οἱ κῶνοι,
 ἀντιπερίστασις ἔσται; εἰ γὰρ τὸ μῦριον τοῦ κώνου τῷ μορίῳ τοῦ κώνου 5
 25 ἀντιπερίσταται, εἰς ἂν μόνος ὁρῶν, οὗ τοῦ κώνου τὸ μῦριον κατέχει τὸν
 τύπον ἐκείνον τὸν πρὸς τῷ ὁρωμένῳ. ὦν γὰρ ἀντιπεριέστη τὰ μέρη τῶν
 κώνων, πῶς ἂν ἔτι ὁρῶεν οὗτοι; ἀλλὰ μὴν πάντες ἅμα ὁρῶσιν. ἀνάγκη
 ἄρα δι' ἀλλήλων χωρεῖν τοὺς κῶνους καὶ πολλὰ σώματα ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν 10

1 prius καὶ om. a (habet etiam M) ἡμῶν MVAN: om. a (clausis oculis T) οὐ om. Ma
 2 prius τὸ om. a 3 sudoris qui segregatur T αὐτῆς V 4 alt. οὕτως om. T
 5 λεπτοὺς V οἶεται AN 6 διέρχεται AN cf. De an. p. 129,25 alt. τῶν om. a
 7 σπλέκων V τε καὶ—λίθων om. T φεγγιτῶν N: φεγγιτῶν τῶν M: φεγγίων VA:
 φεγγίων τῶν a ὥς a: om. TVAN: δηλονότι conicio 8—11 cf. De an. p. 128,27—33
 8 εἰς om. T 9 ὥς a τινων (ἀπορρέοντα); ἀπορρέον conicio (cf. De an.) 10 τὸ
 ὕδωρ a ἢ om. V, ut testatur Mau ὁξύτητα a: ὁξύτητα M 11 λήγει a φησι V
 12—20 cf. De an. p. 128,34—129,5 12 ἐστι om. a (habet etiam M) 15 ἀντιπαρά-
 στασιν V 16 ὕδωρ N (dubium, quo pertineat) 17 τὸ a: τὸν AN: om. V 18 ταῖς]
 ἐν ταῖς V ὅταν δὴ scripsi: ὅταν δ' VAa: ὅταν ὁ N: quandoque T 19 ἡμᾶς om. a
 οὐδὲ Thurot (T?): οὔτε libri 20 ζητητέος V οὖν ἐπὶ τοῦ ὕδατος, εἰς τί T (Thurot)
 ἐν addidi 21 τοῦτο M: τοῦ a: ποῦ VAN: om. T μὲν γὰρ scripsi: μὲν MVAN:
 γὰρ Ta 22 τῷ om. a (habet etiam M) ἂν ἀντιπερίστατο VAN: ἀντιπερίστατο a:
 ἀντιπερίσταται T ὁρῶν a: ὁρῶν TVAN 23 τὸ om. a πῶς om. a
 καθὼς libri ἔτι a: ἐστὶ VAN: igitur T: om. M ἀλλήλοις om. T 24 τῷ—
 κώνου om. T 25 εἰς ἂν a: ἴσα ἢ VAN (forte aut T) ὁρῶν a: ὁρῶν TVAN
 οὗ a: ἢ οὐ TVAN 26 ἐκείνων V τῶν ὁρωμένων AN ἀντιπερίστη AN:
 depelluntur T 27 ἅμα om. a 28 ἕνα TVAN: ἐν a: εἶναι ἅμα M

κατέχειν τρόπον, ὃν καὶ τὸ τοῦ ἐνὸς κώνου μόνον κατέχει. ἔτι εἰ πᾶσα 62
κίνησις ἐν χρόνῳ, κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀκτίνων ἔκχυσιν τε καὶ τάσιν ἐπὶ τὸ
ὁρώμενον τὸ ὁρᾶν, ἐν χρόνῳ ὁψόμεθα. ἀλλὰ | μὴν ἀδύνατον τὸ αὐτὸ τι 63
καὶ ἰσοταχῶς κινούμενον ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ κινηθῆναι τόδε τι τὸ διάστημα
5 καὶ τὸ τούτου πολλαπλάσιον. ὁρῶμεν δὲ ἅμα τῷ ἀναβλέψαι, εἰ φῶς εἴη,
τά τε ἐγγύς καὶ τὰ πορρωτάτω. ἔτι εἰ πολλοὶ ἅμα τὸ αὐτὸ ὁρῶεν ἐκ
διαφόρων τόπων καὶ φέροντο οἱ κῶνοι ἢ ὅ τι δὴ καὶ ἔστι τὸ φερόμενον 5
ἀπὸ τῆς ὕψεως ἐπὶ τὸ ὁρώμενον ἀπὸ πάντων τῶν ὁρώντων, ἀνάγκη δι'
ἀλλήλων φέρεσθαι τὰ φερόμενα καὶ περιλαμβάνοντα τὸ ὁρώμενον. οὕτως
10 δὲ τέμνονται ἂν ὑπ' ἀλλήλων οἱ κῶνοι. οὗ γινομένου ἀνάγκη λύεσθαι
τὴν τῶν ἐκπεμπομένων σωμάτων ἐπὶ τὸ ὁρώμενον συνέχειαν, διαιρουμένης
δὲ ταύτης οὐδ' ἂν ὁρᾶν ἔτι δυνατόν εἴη. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ἀνάγκη 10
γίνεσθαι καὶ εἰ δύο τινὲς εἶεν οἱ ὁρῶντες ἀντικρυς ἐστῶτες ἀλλήλων, εἴη
δὲ ἐπ' εὐθείας ἑκατέρῳ τῶν ὁρώντων ὁρατόν τι κείμενον, οἱ δὲ ὁρῶεν |
15 μὴ τὰ καθ' αὐτοὺς ἀλλ' ἑκατέρως αὐτῶν τὸ τῷ ἐτέρῳ ἐπ' εὐθείας κεί- 64
μενον· καὶ γὰρ οὕτως ἀνάγκη κατὰ τὸ μέσον συμβάλλειν τε τοὺς κῶνους
ἀλλήλοις καὶ τέμνεσθαι ὑπ' ἀλλήλων, ἢ τὸν ἕτερον διὰ τοῦ ἐτέρου χωρεῖν·
οὕτως δ' ἂν πάλιν δύο σώματα γένοιτ' ἐν τῷ αὐτῷ. ἔτι οἱ ἐξ ἐναντίας 5
ἀλλήλους ὁρῶντες πῶς ὁρᾶν δυνήσονται; ἢ γὰρ οἱ κῶνοι ἀπαντῶντες ἀλλή-
20 λοις οὐ προσελύσσονται, εἰ εἶεν ἰσοσθενεῖς, ὥστε οὐδέτερος οὐδέτερον ὄψεται,
ἢ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον ὄψεται, οὐκέτι δὲ καὶ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον. ἔτι εἰ
σῶμά ἐστι τὸ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπορρέον ᾧ ὁρῶμεν, ἥτοι ἀήρ ἐσται ἢ
πῦρ· ταῦτα γὰρ λεπτότατα τῶν ἐν ἡμῖν σωμάτων. ἀλλ' αἴρα μὲν οὐκ 10
εὐλογόν ἐστιν. ἔστι γὰρ καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ πρὸ τῆς κόρης ἀήρ·
25 μάτην οὖν ἐνδοθεν ἐκπέμποιτο ἄν. εἰ δὲ πῦρ τὸ ἐκπεμπόμενον (τοῦτο γὰρ
λεπτότερόν τε καὶ εὐκίνητότερον), πυρὸς δὲ ἡ ἄνω κίνησις κατὰ φύσιν,
πῶς οὐκ εἰς τὸ ἄνω μόνον ὁρῶμεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑφ' ἡμᾶς καὶ κάτω, καὶ 65
ἰσοταχῶς γε καὶ ὁμοίως; ἢ τί ἐσται τὸ μετὰ τὸ προχυθῆναι ἐκ τῶν

- 1 δν] εἰ T τοῦ om. AN 1—6 v. De an. p. 130,6—10 2 cf. De an.
p. 127,28 ἀκτίνων ἔκχυσιν καὶ πρόπτωσιν τε MVAN: om. a ἐπὶ a (super T):
κάπειτα VAN 4 ἴσῳ om. a (habet etiam M) post τὸ add. δι V 5 cf. De
an p. 130,2 τῷ] τὸ a 6 ἐγγύθεν a πορρωτέρω a πολλαὶ VAN
τὸ αὐτὸ om. T ὁρῶεν Ta: ὁρῶν VAN 7 τόπων] τούτων a (corr. M) prius καὶ
om. M 7—10 ἢ ὅ τι—κῶνοι om. a (habet M) 7 ἢ ὅ τι δὴ V: ἢ εἰ τι δὴ AN:
quacumque male T 8 ἀνάγκη scripsi (necesse T): ἂν ἀρκῇ VAN: . . . ρη M: χρῇ
Thurot 9 ὁρώμενον T (cf. ad p. 16,11): ὁρᾶν M: ὁρῶν VAN 10 ὑπ'] ἐπ' V
11 διαιρούμενος a (διαιρουμένης etiam M) 13 ἐστῶτες om. a post ἀλλήλων add.
διεστῶτα a (om. etiam M) 14 ἀρατόν a 15 τὰ TVA: om. N(?)a ἐαυτοὺς Aa
16 κώνου a (κῶνους etiam M) 18 ἂν] αὖ a: om. T γένοιτ' V: γένοιτο AN:
γίγνοιτο a ἐν] ἂν V (om. teste Duemmlero) 18—21 cf. De an p. 130,2—6
18 οἱ om. V 19 ἀλλήλους De an. p. 130,3: ἀλλήλοις libri (invicem T) ἢ a: εἰ TAN:
om. V οἱ γὰρ V 20 εἰ om. TV 21 καὶ om. V 22 ᾧ om. V 23. 24 cf.
Alex. De an. II p. 127,33. 34 Bruns 25 ἐκπέμποιντο AN 25—p. 31,1 cf. De an.
p. 128,18 ss. 26 λεπτότερον cum T scripsi (sc. aere): λεπτότατον VANa εὐκίνητότερον
TV: εὐκίνητότατον AN: ἀκίνητότατον a πῦρ N κίνησις V 28 γε VAN: δὲ a:
om. T: αὐτὸ M, quod ad vocem τὸ refert Thurot τὸ a: αὐτὸ TVAN προχεθῆναι a

ὀφθαλμῶν τὸ πῦρ εἰς τὸ κάτω αὐτὸ βία κινουῖν; ἔτι πῶς τὰ κατὰ τοῦ ὕδατος 65
ὀρώμεν; πῦρ γὰρ πᾶν ἐν ὕδατι σβέννυται, καὶ ὅσῳ ἂν λεπτότερόν τε ἢ
καὶ ἑλαττον, θάττον. ἀλλ' οὐδὲ διὰ τῆς ὕψεως εὐλογον φέρεσθαι πῦρ· 5
ὕδατος γὰρ καὶ ἡ κόρη. ἔτι εἰ πῦρ ἐστὶ τὸ ἐκπεμπόμενον, ἔδει αὐτό, εἰ
καὶ μὴ μεθ' ἡμέραν, ἀλλὰ νυκτὸς γε ὁρᾶσθαι. ἀλλὰ ἐφωτίζειτ' ἂν ὁ ἀῆρ
ὁ περὶ τοὺς ὀρώντας, εἴγε πλείους ἄμα νυκτὸς ἐώρων ἐν ὀλίγῳ ἀέρι
συγκεκλεισμένοι· τὸ γὰρ λέγειν ἀποσβέννυσθαι διὰ τὴν παχύτητα τοῦ
ἀέρος τοῦ σκοτώδους τὸ ἐκπεμπόμενον ἐκ τῆς ὕψεως νύκτωρ πῦρ εὐήθες· 10
πολὺ γὰρ τὸ ὕδωρ παχύτερον ἢν οὐ σβέννυσιν αὐτό. εἰ δὲ λέγοιεν φῶς
τὸ ἐκπεμπόμενον εἶναι, δεικτέον αὐτοῖς ὅτι τε ἀσώματον καὶ οὐχ | οἶόν τε 66
ἐκπέμπεσθαι καὶ προχεῖσθαι, ὥς φασι. γίνεται γὰρ κατὰ σχέσιν τοῦ φωτί-
ζεσθαι πεφυκότης πρὸς τὸ φωτίζειν δυναμένον· διὸ οὐδὲ κίνησις φωτὸς
ἐστίν. ἄμα γοῦν ὀρώμεν καὶ τὰ ἐγγύς καὶ τὰ πόρρω τοῦ φωτίζειν πεφυ-
κότης φωτιζόμενα, ὅσα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ διαστήματος οἶά τε φωτίζεσθαι ὑπ' 5
αὐτοῦ· ὁ ἦν ἂν ἀδύνατον, εἰ ἦν τὸ φῶς σῶμα. ὅτι δὲ σχέσις τις καὶ
κατὰ σχέσιν τοῦ φωτίζοντος πρὸς τὸ φωτιζόμενον καὶ μὴ οὐσία τις καὶ
σῶμα τὸ φῶς, ὁῖον καὶ ἐκ τοῦ μηδ' ἐπ' ὀλίγον ὑπομένειν αὐτὸ τοῦ
φωτίζοντος παρενεχθέντος.

Καὶ ταῦτα μὲν καὶ τοιαῦτα λέγοιτ' ἂν πρὸς τοὺς ἐκπέμποντάς τι σῶμα
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἕως τῶν ὀρωμένων. ἀλλ' οὐδ' ἀπὸ τῶν ὀρωμένων 10
εὐλογον ἀπορρέον τι προσπίπτειν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ οὕτως τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι.
σχεδὸν γὰρ ὅσα ἔπεται ἀδύνατα τοῖς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν λέγουσί τι ἀπορρεῖν,
ἔπεται καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ὀρωμένων, πρὸς δὲ ἐκείνοις ἔτι καὶ τὸ μὴ οἶόν
τε εἶναι τοῦ μεταξὺ διαστήματος τοῦ τε ὀρώντος καὶ τοῦ | ὀρωμένου 67
αἰσθήσιν γίνεσθαι τινα, εἰ οὕτως γίνοιτο τὸ ὁρᾶν. πῶς δὲ ἔτι ἀθρόον τι
ὀφθήσεται; ἀνάγκη γὰρ κατὰ τοσοῦτον ὁρᾶσθαι, ὅσον ἡ κόρη δέχεται·
τοσοῦτον γὰρ καὶ δέξεται τῆς ἀπορροῆς. πῶς δὲ οὐ κάμνει ἡ ὄψις τοσοῦ-
των καὶ οὕτως συνεχῶν ἐμπιπτόντων αὐτῇ σωμαμάτων, οὕσα οὕτως εὐπαθήs; 5
ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν ἄλλοις ἐπὶ πλέον εἴρηται.

1. 2 cf. De an. p. 128,16. 17 1 κινούμενον V κατὰ] κάτω a τοῦ om. AN
2 ὀρώμενα V πάντα AN καὶ] ἢ a (καὶ etiam M) τε om. Aa
3 οὐδὲ] οὐ a τὸ πῦρ a 4 γὰρ TAA: δὲ VN 4—7 cf. De an. p. 128,7—11
4 αὐτὸν a 4. 5 αὐτὸ νυκτὸς καὶ μεθ' M 4 alt. εἰ om. a 5 μὴ om. a
post ἀλλὰ add. καὶ a, ad quod ing. M ἕως μὴ adnotat φωτίζετο VN 6 ὁ om. a
νυκτὸς MTVAN: om. a ἐνεώρων M 7 συγκεκλεισμένοι Thurot: συγκεκλεισμένω
Ta: συγκεκλιμένοι N: συγκεκλιμένω VA τοῦ a: τοῦ αὐτοῦ TVAN 8 εὐήθες
MTVAN: ἄηθες a 10 δείκνυται a (corr. M) τε om. M καὶ οὐχ om. M
12 πεφυκότης a 14 οἶάγε V ὑπ'] ἀπ' V 15 καὶ TVAN: ἐστὶ a: ἐστὶ καὶ M
16 τοῦ φωτιζομένου πρὸς τὸ φωτίζον T (cf. v. 12) πρὸς MTVAN: om. a 17 καὶ]
et enim T μηδ' a: μὴ TVAN αὐτὸ TV: αὐτοῦ AN: αὐτὸ τῷ a
18 παρενεχθέντος (T)N: παρεχθέντος V: παρενεχθέντι A(?)a 21 ἀπορρεῖν T, quo
recepto προσπίπτον servari potest προσπίπτειν a: προσπίπτον TVAN 22 ἀδύ-
νατον TAN λέγειν N 24 εἶναι om. AN 25 γένοιτο a ἔτι δὲ
πῶς conicio ἔτι] adhuc si T 25. 26 argumentum etiam Theophrastum, De
sens. p. 509,19. 20 Diels 27. 28 cf. Theophr. p. 509,20 28 αὐτῇ TV: om.
ANa ἐμπαθήs V 29 post ἀλλὰ add. γὰρ V ἐν ἄλλοις] De an. l. c.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης εἰπὼν ἄλογον δὲ ὅλως τὸ ἐξιόντι τινὶ τὴν 67
 ὄψιν ὁρᾶν καὶ ἀποτείνεσθαι μέχρι τῶν ἄστρον, ἢ μέχρι τινὸς
 ἐξιουσαν συμφύεσθαι, καθάπερ ἔλεγον τινες, καὶ τῆς ἐτέρας δόξης
 τὴν ἀτοπίαν ἐνδειξάμενος διὰ τοῦ εἰπεῖν ἀποτείνεσθαι μέχρι τῶν ἄστρον 10
 5 (παραλογώτατον γὰρ τοσοῦτον δύνασθαι ἐκπέμπεσθαι σῶμα ἔκ τινος τῶν
 ὁρώντων, ὡς ἀποτείνεσθαι αὐτὸ μέχρι τῶν ἄστρον [δύνασθαι]), πρὸς τοὺς
 συμφύεσθαι λέγοντας τὸ ἐκπεμπομένον φῶς τῷ ἐκτὸς φωτὶ λέγων φησί·
 τοῦτου μὲν γὰρ βέλτιον τὸ ἐν ἀρχῇ συμφύεσθαι τοῦ ὅμματος,
 ἀλλὰ καὶ τοῦτο εὐήθες. λέγει δέ, ὅτι βέλτιον ἦν τοῦ λέγειν τῷ
 10 ἐκπεμφθέντι ἐκ τῆς ὀψεως φωτὶ | ἐκτὸς γινομένῳ τὸ ἐκτὸς φῶς συμ- 68
 φύεσθαι τὸ λέγειν τὸ ἐκτὸς τῷ ἐντὸς πρὸ τοῦ ἐκπεμφθῆναι συμφύεσθαι
 πρὸς τῇ κόρῃ καὶ ἐν τῇ κόρῃ· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ἐν ἀρχῇ συμ-
 φύεσθαι τοῦ ὅμματος. διὰ τί δὲ τοῦτο βέλτιον; ἢ ὅτι οὐδὲν ἐδεῖτο
 τῆς ἀπὸ τῆς ὀψεως τοῦ φωτὸς ἀπορροίας, εἰ μὴ ἤμελλεν αὐτὸ περι- 5
 15 λήψεσθαι τὸ ὁρατόν, ἀλλ' εἶναι μετὰ φῶς τὸ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶσθαι
 τὸ ὁρώμενον παρασχόν; ὁ γὰρ τῷ ἐκπεμπομένῳ φωτὶ πρὸς τὸ ὁρᾶν φασιν
 αὐτὸ συντελεῖν, τοῦτο ἐδύνατο καὶ μὴ ἐκπεμφθέντι συντελεῖν πρὸς αὐτῇ
 τῇ κόρῃ καὶ χωρὶς ἀπορροίας. πῶς γὰρ τῷ ἐκπεμφθέντι φωτὶ ἢ ὀψις
 ὁρᾷ καὶ τί πάσχοντι ὑπὸ τοῦ ἐκτὸς φωτός; οὐ γὰρ διαδιδόντος τὸ τοῦ 10
 20 ὁρατοῦ εἶδος· ἄμεινον οὖν ἦν λέγειν ἐντὸς ὄντι αὐτῷ διαδίδοσθαι ὑπ' αὐτοῦ.
 καὶ γὰρ εἰ μὲν πεφώτισται τὰ μέχρι τῆς κόρης, τί δεῖ δευτέρου φωτὸς
 τοῦ ἐκπεμπομένου; εἰ δὲ σκότος μὲν ἐστὶ περὶ τὴν κόρην, πορρωτέρω δὲ
 τὸ φῶς, τὸ ἐξιὸν φῶς | εἰς σκότος [ἐξιὸν] σβεσθήσεται πρὸ τοῦ συμφυῆς 69
 ἐκείνῳ γενέσθαι, εἴγε σβεστικόν ἐστὶν αὐτοῦ τὸ σκότος, ὡς λέγουσί τινες·
 25 οὕτως δὲ πρὸς οὐδὲν ἂν εἴη χρήσιμον. διὰ δὲ ταῦτα ἄμεινον, φησὶν, ἦν
 τὸ ἐκτὸς φῶς συμφύεσθαι λέγειν τῇ κόρῃ καὶ τῷ ἐν αὐτῇ φωτὶ.

Εὐήθες δὲ καὶ τοῦτο, φησί, καὶ διὰ τί εὐήθες προστιθήσῃ. τό τε 5

1 τὸ] τῷ V ἐξιόντι MTVN: ἐξιὸν N: δεξιόν τι a 4 ἀδοξίαν V post
 ἄστρον add. δύνασθαι a 5 παραλογώτατα V 6 post ἄστρον add. δύνασθαι
 VANa: om. T post πρὸς add. δὲ a 7 τὸ VN(T): ὅτι τὸ A: καὶ τὸ a
 τῷ ἐκτὸς φωτὶ MTVAN: τὰ ἐκ φωτὸς a cf. De an. p. 129,13. 14 φασὶ V
 8 γάρ] γὰρ ἐστὶ N τὸ A: τοῦ V ὀνόματος N 9 καὶ om. TN 9—11 τῷ—
 λέγειν om. T 10 φωτὶ ἐκ τῆς ὀψεως a ἐκτὸς γινομένῳ om. T γινομένῳ N
 φῶς a: φωτὸς VAN: om. T post alt. ἐκτὸς add. φῶς V 11 πρὸς τὸ V
 13 τοῦ ὀνόματος AN: cum oculo T ὅτε V 14 fort. ἔδει cum T scrib. (cf. v. 21
 et ad p. 73,5 Th.) τοῦ τῆς ὀψεως a εἴμελλεν a αὐτῇ V: visus T (legisse vid.
 αὐτῇ) 14. 15 ἐπιλήψεσθαι AN 15 αὐτοῦ om. T 16 φησιν a ἡδύνατο a
 17 <ἂν> καὶ Thurot 19 πάσχοντι Thurot: πάσχον TVANa διαδιδόντος N:
 διαδιδόντι TVAa 20 οὖν a: om. TVAN ἐντὸς] ἐκτὸς T post αὐτῷ lacunam
 satuit Thurot, vix recte 21 τὰ] etiam T τί δεῖ Ta: τὸ δὲ VAN δευτέρων V
 22 τοῦ om. V τὴν κόρην M: τῇ κόρῃ TVANa (cf. ad p. 84,8. 85,7 Th.) 23 τὸ φῶς
 VANa: om. T alt. ἐξιὸν om. MT 24 ἐκείνῳ M: ἐκείνο VAN: ἐκείνη a: om. T
 γενέσθαι Ma: γίνεσθαι VAN τινες om. a 25 δὲ VANa: om. T: δὴ con.
 Thurot χρήσιμον] utile utrumque T (utique? i. e. ἂν) δὴ om. N ἦν] esse T
 26 τὸ ἐκ φωτὸς φῶς V <πρὸς> τῇ con. Thurot τῷ] τὸ AN (lumen T)
 αὐτῇ TV: αὐτῷ ANa 27 καὶ διεύηθες AN τί] τὸ V τό τε VANa Arist.:
 τὸ M: quomodo T

γὰρ συμφύεσθαι τί ἐστὶν φωτὶ πρὸς φῶς; ὁ γὰρ Πλάτων σύμφυσιν 69
εἶπε γίνεσθαι τοῦ τ' ἐξίνοντος ἐκ τῆς ὀψews φωτὸς καὶ τοῦ ἐκτός. λέγων
γὰρ τὴν αἰτίαν τοῦ σκοτίους ὄντος μὴ ὁρᾶν ἔτι τὴν ὀψιν φησίν. “ἀπελ-
θόντος δὲ εἰς νύκτα τοῦ συγγενοῦς πυρὸς ἀποτέμενεται. πρὸς γὰρ ἀνόμοιον 10
ἐξὶν ἄλλοιούται τε αὐτὸ καὶ κατασβέννυται, συμφύες οὐκέτι τῷ πλησίον
ἀέρι γινόμενον ἅτε πῦρ οὐκ ἔχοντι.” διότι οὖν [ἐν] ἐκείνῳ τῷ τὸ πῦρ καὶ
τὸ φῶς ἔχοντι ἀέρι συμφύεται τὸ ἐξὶν ἐξ ἡμῶν φῶς, διὰ τοῦτο ὁρᾶν
φησιν ἡμᾶς. τὸ | δὲ συμφύεσθαι λέγειν φωτὶ φῶς εὐχθές εἶναι λέγει. 70
τί γὰρ τὸ συμφύεσθαι σημαίνει; † οὐδὲ γὰρ ἀσωμάτων τὸ συμφύεσθαι
οὐδὲ τὸ τυχὸν τῷ τυχόντι συμφύεται, ἀλλὰ θεῖ πρῶτον μὲν σώματα εἶναι
τὰ συμφυόμενα, ἔπειτα οἰκειότητά τινα ἔχειν πρὸς ἄλληλα. τὸ δὲ λέγειν
τὰς ὀψεις καὶ τὸ ἀπ' αὐτῶν φῶς τῷ ἐκτός φωτὶ συμφύεσθαι ἀτοπώτατον. 5
ἀσώματόν τε γὰρ τὸ φῶς, καὶ προσέτι ἐναργές τὸ μηδεμίαν σύμφυσιν
φωτὸς πρὸς φῶς γίνεσθαι. ὁρῶμεν γὰρ ὅτι, ὅταν φῶς φωτὶ ἀπὸ διαφόρων
15 τῶν φωτιζόντων ἅμα γένηται, οὐδεμία αὐτῶν γίνεται σύμφυσις, ἀλλὰ πάλιν
διίσταται δισταμένων τῶν ἀφ' ὧν τὸ φῶς ἐστι. δύο οὖν λύχνων καιομένων 10
ἐν τῷ αὐτῷ ἂν τὸν ἕτερόν τις χωρίσῃ, συγχωρίζεται αὐτῷ καὶ τὸ ἀπ'
αὐτοῦ φῶς ἐπιδήλως. ἔλαττον γὰρ τὸ καταλειπόμενον γίνεται. πῶς δ'
οὐκ ἄλογον τὸ αὐτὸ ταῖς μὲν ὀψεσι μὴ δύνασθαι ὁρᾶν ἡμᾶς μηδὲ τῷ
20 φωτὶ τῷ ἐκπεμπομένῳ | διὰ τῶν ὁμμάτων, τῷ δὲ ταύταις ταῖς ὀψεσι καὶ 71
τῷ φωτὶ τούτῳ συμπεφυκῶτι, ὅταν προσπέσῃ τινὲ τῶν ὁρατῶν; ἔπειτα δὲ
πότερον, καὶ πλεόνων ὀψεις πρὸς τὸ αὐτὸ φῶς προσπέσωσιν, ἅπασαι
τούτῳ προσφύονται καὶ πάντες ὁρῶσι διὰ μιᾶς ὀψεως; ἢ τίς ὁ τῆς συμ-
φύσεως αὐταῖς τρόπος; καὶ τίς ἡ τοῦ φωτὸς τοῦ ἐκάστου ἐν τῇ συμφύσει 5
25 τῇ πρὸς † τὴν ἐκάστου τῶν ὁρώντων † ἰδίῳν διαίρεσις;

Ἀπορήσας δὲ πῶς λέγειν οἶόν τε φῶς φωτὶ συμφύεσθαι, προσάπορεῖ
καὶ πῶς τῇ κόρῃ καὶ τῷ ἐν αὐτῇ φωτὶ τὸ ἐκτός φῶς συμφύεται. πῶς

1 τί ἐστὶν Va (Arist.): τ' ἐστὶ N: ἔστι A (accidit T, unde συμβαίνει Thurot) 1. 2 ὁ—
φωτὸς om. a (habet etiam M) 3 ἐντός N: ὄντος ἐν τῷ A 3 Tim. p. 45 D
(cf. p. 21,15—17) 4 συγγενοῦς Na ἀποτέμενεται scripsi (cf. p. 21,16): ἀποτεί-
νεται VANa: ἀποσβέννυται T 5 συμφύες a 6 ἀέρι] aliquando aeri T
ἐν delevi τῷ om. V 7 ἔχοντα V 8 φωτὶ] φωτὸς N 9 τί γὰρ
τὸ TVAN: τί γὰρ τί a: τὸ γὰρ M συμφέρεσθαι VA οὔτε conī. Thurot, οὐ
conicio ἀσωμάτων Thurot: ἀσωμάτως TVANa ἐμφύεσθαι a (corr. M)
10 οὔτε conī. Thurot 13 σύμφυσιν a 14 ὅτε V φωτὸς a (φωτὶ etiam
M): lumina T ἀπὸ om. T (nisi leg. lumini a) διαφορᾶς a (corr. M)
16 γοῦν AN fort. recte 17 τὸν] τὸ N 19 οὐκ ἄλογος N ταῖς] τῆς N
ὁρᾶν ἡμᾶς V: ἡμᾶς ὁρᾶν ANa: ὁρᾶν T 21 συμπέφυκεν ὅτι AN ὁρατῶν om. a
(habet etiam M) 21. 22 visibilium? ad quodcumque, et si T 21 ἔπειτα] ἐπὶ AN
δὲ om. V 22 φῶς om. a (habet etiam M) ἅπασαι TVAN: ἅπαντα a
23 συμφύονται T?, fort. recte πάντες—ὀψεως TV: διὰ μιᾶς ὀψεως πάντες ὁρῶσιν ANa
23. 24 ἐμφύσεως a (corr. M) 24 αὐτῶν T alt. τοῦ om. V ἐκάστου] ἐκτός
conicio συμφυεῖσθαι N 25 τὴν] τὸ conicio ἐκάστην a (corr. M) ἰδίῳν
VAa: ὁσιῶν N: uias (ὁδῶν?) T: om. M: ἴδιον ὀψιν conī. Thurot, ἴδιον conicio
διαίρεσιν VA (N?) 26 φωτὶ] φωτὸς a (corr. M) 27 prius πῶς Ta: πρὸς
VAN: πῶς πρὸς ex T Thurot, sed v. p. 32,26

γὰρ τὸ ἐντὸς τῆς ὀφθαλμοῦ τῷ ἐκτὸς φωτὶ συμφύεται; εἰ γὰρ τῷ συμφύεσθαι 71
τὸ ἀφ' ἡμῶν τῷ ἐκτὸς τὸ ὁρᾶν ἐστι, πῶς ἐκείνῳ τῷ ἐντὸς συμφύεται 11
τὸ ἐκτὸς; οὐ γὰρ ἡ κόρη ἐστὶν ἡ ὁρῶσα οὐδὲ ὁ ὀφθαλμός· οὐ γὰρ ἐπὶ
τῷ ἐσχάτῳ τοῦ ὅμματος ἡ ψυχὴ οὐδὲ τὸ αἰσθητικόν, ὥς φησιν, 72
5 ἀλλὰ ἐστὶ τὸ αἰσθητικὸν ἐν ἄλλῳ, ὥς ἔδειξεν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. δῆλον
οὖν ὅτι καὶ τῷ ἐντὸς δι' οὗ ὁρῶμεν ἐνδεῖ τοῦ ἐκτὸς φωτός· πᾶν γὰρ
ὁμοίως δεῖ διατίθεσθαι τὸ μέχρι τῆς αἰσθητικῆς ἀρχῆς. ἀλλὰ μὴν οὐχ
οἶόν τε λέγειν τὸ ἐκτὸς φῶς συμφύεσθαι τῷ ἐντὸς φωτί· μέση γὰρ ἡ μήνιγξ 5
οὕσα κωλύσει ταύτην τὴν σύμφυσιν, εἴγε σῶμα τὸ φῶς * * * διὰ τὸ
10 ἀσώματα μὴ ἀλλήλοις συμφῦναι. εἰ δὲ δεῖ μὲν συμφῦναι τὸ ἐντὸς φῶς
τῷ ἐκτὸς φωτί, ἵνα αἰσθηται ἡ ψυχὴ, τοῦτο δὲ ἀδύνατον μὴ εἰσιόντος
φωτός πρὸς αὐτήν, οὐδ' ἂν ὁρώη. εἰ γὰρ τῷ μιχθέντι φωτὶ ὁρῶμεν,
τὸ δὲ ἐντὸς οὐ μίγνυται τῷ ἐκτὸς, οὐδ' ἂν ὁρώημεν ἐκείνῳ· οὐ γὰρ δὴ 10
ἄκρα ὀφόμεθα τῇ κόρῃ. μήνιγξ δὲ ἂν λέγοι τὸν τὴν κόρην περιέχοντα
15 χιτῶνα· οὕτω καὶ Ἐμπεδοκλῆς λέγων ἐδείχθη πρὸ ὀλίγου ὥς δ' ὅπου
ἐν μήνιγι ἐργαζόμενον ὡγύγιον φῶς. ὥστε ἄμεινον μὲν τοῦ ἐκ- 73
πέμπεσθαι λέγειν τὸ ἐντὸς φῶς πρὸς τὸ ἐκτὸς εὐθύς τῇ ἐντὸς ἢ χάρα
συμφύεσθαι, ἀδύνατον δὲ καὶ οὕτως· τὸ γὰρ ἐκτὸς φῶς οὐκ ἂν συμφύοιτο
τῷ ἐντὸς τῷ μέσῃ εἶναι τὴν μήνιγξ. οὐκ(ουν) ἂν διὰ τῆς συμφύσεως
20 τοῦ φωτός γίνοιτο τὸ ὁρᾶν, εἰ εἴη τὸ φῶς σῶμα καὶ δεοί αὐτὸ ἀφασθαι 5
τοῦ ἧ συμφύεται.

- 1 τῷ MTAN: τὸ Va: ἐν τῷ male ex T Thurot, v. ad. p. 22,21 2 <φῶς> τῷ fort. T
τῷ ἐκτὸς om. T alt. τὸ V: om. ANa ἐστι om. AN συμφύεται TAa:
συμφύεται VN 3 ὁ om. a 3. 4 ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου (τοῦ add. SU) ὅμματος Arist.
et sic Alex. p. 36,5 4 οὐδὲ] ἢ Arist. ὥς] ὁ V 5 ἀλλὰ] sed etiam T
Περὶ ψυχῆς] B c. 11 p. 423^b 20 ss. 6 ὅτι] εἰ Na (corr. M) 6—8 δι' οὗ—φωτί
om. a (habet etiam M) ἐνδεῖ T (indiget) VN: εἰ δεῖ A (V ut testatur Mau): δεῖ M,
sed antea spatium rel. ut vid. 7 οὐχ] οὐδὲ T 8 intrinsecum lumen copulari et
extrinsecum T τῷ M: καὶ τῷ VAN (καὶ τὸ T?) ἐντὸς] ἐκτὸς N post γὰρ add.
καὶ a (om. etiam M) 8. 9 ἡ μήνιγξ οὕσα e corr. A: ἡ μίξουσα N 9 κωλύει a
(corr. M) ταύτην τὴν σύμφυσιν MTVAN: τὸ συμφύεσθαι a lacunam statui, e.
gr. εἰ δὲ ἀσώματον, οὐδ' ὅλως δυνήσεται συμφύεσθαι τὸ φῶς suppleo διὰ τὸ in spatio in
litt. om. T τὸ a: τὰ VAN 10 ἀσώματα scripsi (v. p. 33,9): ἄψυχα TVANa
μὴ scripsi: μὲν VANa: om. T ἀλλήλοις a: ἀλλήλων VAN: invicem T prius συμ-
φύεσθαι a εἰ δὲ δεῖ V: erit (et si Thurot) oportet T ἐντὸς] ἐκτὸς N
11 τῷ] τὸ a (corr. M) 12 ὁρώης AN 13 δὲ om. a (habet etiam M)
ἐκείνῳ a 14 ἄκρα om. T ὀφόμεθα a 15 λέγων om. T ἐδείχθαι N
πρὸ ὀλίγου] Arist. p. 437^b 32 δ' ὅπου M: δ' ὅπου VANa (dopote T): δὲ τότ' (ὅτε S)
Arist. codd. 16 ἐν—φῶς om. in spatio T ἐν M: om. VANa μήνιγξ V
ἐργαζόμενον Arist.: εἰργαζόμενον N: εἰργόμενον Aa: ἐρυσμένον V τοῦ] τὸ a (τοῦ etiam M)
17 ἐκτὸς <τὸ> conicio εὐθύς om. T τῇ] ἐν τῇ ex T Thurot τῷ ἐντὸς
κόρης (cf. v. 1 et p. 32,26) aut τῇ ἐντὸς κόρη (cf. p. 35,18) conicio 19 μέσον a
ουν add. Thurot (non igitur per T), fort. 16 potius ὥστ' εἰ scrib. 20 γίγνεται a
δεοίτο a αὐτὸ TAN: αὐτοῦ Va

p. 438^b 2 Περὶ μὲν οὖν τοῦ μὴ δύνασθαι ὁρᾶν ἄνευ φωτὸς εἴρηται 73
ἐν ἄλλοις.

Ἀντειπὼν πρὸς τοὺς λέγοντας ἐξιώντι τινὶ ἀπὸ τῆς ὀφθαλμοῦ τὸ ὁρᾶν
γίνεσθαι καὶ δεῖξας πῶς λέγουσιν ἄτοπα, λέγει αὐτὸς τὴν αὐτοῦ ὁδόν.
5 καὶ περὶ μὲν τοῦ μὴ δύνασθαι ὁρᾶν ἄνευ φωτὸς φησιν ἐν ἄλλοις 10
εἰρησθαι· εἴρηκε δὲ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. τὸ γὰρ χρώμα, ὅπερ ἐστὶν
ὁρατὸν καθ' αὐτό, εἶπε κινητικὸν εἶναι τοῦ κατ' ἐνέργειαν διαφανοῦς, κατ'
ἐνέργειαν δὲ διαφανὲς | τὸ πεφωτισμένον, ἐπειδὴ καὶ τὸ φῶς ἐτέθη ἐνέρ- 74
γεια εἶναι τοῦ διαφανοῦς ἢ διαφανές. εἴτε οὖν φῶς τὸ μεταξὺ τοῦ τε
10 ὁρωμένου καὶ τῆς ὁρώσης ὀφθαλμοῦ εἴτε ἀπὸ πεφωτισμένου, ἢ διὰ τοῦτου
γινομένη κίνησις ὑπὸ τοῦ ὁρατοῦ ἐστὶν ἢ τοῦ ὁρᾶν αἰτία· κινητικὸν γὰρ τὸ
ὁρατὸν τῆς τοιαύτης φύσεως. τὸ δὲ εἴτε φῶς εἴτε ἀπὸ ἐστὶ τὸ μεταξὺ 5
εἶπεν, ὅτι τὸ φῶς μὲν αἴτιον, οὐ μὴν τοῦτο χωρὶς ἀέρος ἢ ἄλλου τινὸς
διαφανοῦς οἷον τε εἶναι· τῆς γὰρ τοιαύτης φύσεως ἔδειξε τὸ φῶς εἰδὸς τε
15 καὶ ἐντελέχειαν ὄν. τὸ οὖν εἴτε ἀπὸ ἴσον ἐστὶ τῷ 'εἴτε σῶμά τι τοιοῦτον
οἷον ἔχειν ἐν αὐτῷ τὸ φῶς'.

Διὸ καὶ εὐλόγως, φησί, τὸ ἐντὸς ἐστὶν ὕδατος (τουτέστιν ἡ κόρη· 10
αὕτη γὰρ ἐντὸς, ἀλλ' οὐ μεταξὺ ἐστὶ τοῦ τε ὁρωμένου καὶ τοῦ ὁρᾶτος).
τὸ γὰρ ὕδωρ διαφανὲς καὶ τοιοῦτον οἷον δέχεται τὸ φῶς. δεῖ γὰρ ὥσπερ
20 τὸ ἐκτὸς τὸ μεταξὺ πεφωτισθαι, οὕτω καὶ τὸ ἐντὸς τὸ μέχρι τῆς αἰσθη-
σεώς τε καὶ τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως πεφω|τίσθαι, εἰ μέλλει τι ὁραθῆ- 75
σεσθαι. ὥς γὰρ ἔξω μὴ ὄντος φωτὸς ἀδύνατον ὁραθῆναι τι, οὕτως οὐδὲ
ἐντὸς, εἰ μὴ φωτισθῇ τὸ μέχρι τῆς αἰσθητικῆς ψυχῆς, οὐκ ἂν ὁραθῇ τι.
διὸ καὶ τὸ ἐντὸς <χρῆ> διαφανὲς εἶναι καὶ τοιοῦτον οἷον φωτίζεσθαι.
25 ἀναγκαῖον ἄρα ὕδωρ εἶναι τοῦτο, ἐπεὶ μὴ ἀπὸ ἐστὶν. ἔλαβε δὲ μὴ εἶναι 5
<ἀέρα> τὸ ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἥτοι ὅτι μὴ λέγει τις τοῦτο, ἢ ὅτι μὴ
φαίνεται μήτε ἐν ταῖς ἀνατομαῖς μήτε ἐν ταῖς πληγαῖς ἀπὸ ἐμπεριειλημ-
μένος ἐκεῖ, ἢ ὅτι δεῖ μὲν, ὥσπερ εἴρηκε, διαφανὲς εἶναι τὸ ἐντὸς τοῦ

1 τοῦ ἄνευ φωτὸς μὴ ὁρᾶν Arist. 3 post λέγοντας add. καὶ V 4 ἄτοπον a
αὐτοῦ VAa 6 εἴρηται e T Thurot εἴρηκε] ἔοικε V Περὶ ψυχῆς] B 7
p. 418^b 2 σῶμα a (corr. M) 7 κινητικὸν a (Arist.): κινητὸν TVAN
8 prius τὸ a: τε TVAN συνετέθη a 8. 9 ἐνέργεια] συνεργὸν V 9 ἢ N: ἢ V
φῶς om. a (habet etiam M) τὸ (T) a: τοῦ VAN 10 εἴτε ἄλλο πεφωτισ-
μένον a 12 ὁρατὸν TV: ὁρᾶν ANa alt. εἴτε Aa (Arist. cf. v. 10. 15):
ἢ TVN 14 ἔδειξε] Περὶ ψυχῆς B 7 p. 418^b 9 ss. 15 ὄν TVa: εἶναι ὄν AN
ἀπὸ] ἄκρον AN σῶμά τι TAN: σώματι a: σώματος V 16 αὐτῷ VANa
17 καὶ om. T ἀλόγως T τουτέστιν] τοῦ τί AN 18 ἐστὶ] ἔτι AN
σώματος V 20 alt. τὸ] τῷ V πεφωτισται N τὸ et τε (21) om. a
21. 22 ὁραθήσεται a: videri T 22 φωτὸς om. a (habet etiam M) 24 χρῆ
M: om. TVANa: fort. si χρῆ coniectura sit (cf. ad. p. 30,8), v. 25 potius post φωτίζεσθαι
scrib. <ἀνάγκη> ἀναγκαῖον 26 ἀέρα M: om. TVANa: fort. potius cum T μὴ εἶναι
τοῦτο τὸ scrib., nisi verba hoc non esse quod periphrasi articuli τὸ inserviunt λέγει T:
λέγοι VAa: λέγη N 27. 28 ἐνπεριειλημμένος V 28 δεῖ μὲν a: δίδομεν TVAN
ὥς a εἴρηκε] cf. p. 438^a 14 ss. (supra p. 26,13 ss.) ἐντὸς] γένος V

ὀφθαλμοῦ, εὐφυλακτότερον δὲ καὶ εὐποληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος, 75
κατ' ἄμφω δὲ εὐφυλακτότερον, ὅτι τε οὐ μόνον διαφανὲς ἀλλὰ καὶ ἐμφανές, 10
ὥς μᾶλλον τὰ εἶδη τῶν ὁρατῶν δέχεσθαι, καὶ ὅτι μᾶλλον στέγειν τι καὶ
φυλάσσειν δύναται· ὁ γὰρ ἀήρ ῥευστός τε καὶ διαπνευστός. |

5 p. 438^b8 Οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου ὄμματος ἡ ψυχὴ ἢ τῆς ψυχῆς 76
τὸ αἰσθητικόν.

Εἰπὼν ὁράται δὲ ὥσπερ καὶ ἔξω οὐκ ἄνευ φωτός, οὕτω καὶ
ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ δεῖν καὶ τὸ ἐντὸς διαφανὲς εἶναι αἰτίαν παρατίθεται,
ὅτι μή ἐστιν ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ὁρατικὴ δύναμις ἐν τῷ ὀφθαλμῷ. εἰ γὰρ ἦν
10 ἐπ' ἄκρου τοῦ ὀφθαλμοῦ, οὐδὲν ἔδει τὸ ἐντὸς εἶναι διαφανές· αὐταρχες 5
γὰρ ἂν ἦν τὸ ἐκτός. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐστιν αὐτοῦ (ἦν γὰρ ἂν καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων αἰσθητηρίων ὁμοίως· οὕτως δὲ οὐκ ἂν ἦν συναίσθησις τις γινομένη,
ἄλλου μορίου τῆς ψυχῆς ἐν ἄλλῳ ὄντος καὶ ἐπ' ἄλλου τεταγμένου, οὐδ'
ἂν ἐδυνάμεθα ὅτι ἕτερα τὰ ὦν αἰσθανόμεθα ἀλλήλων τοῖς διαφόροις
15 αἰσθητηρίοις κρίνειν, μὴ ἔχοντες ἐν τὸ ἀντιλαμβανόμενον αὐτῶν, ὡς εἶπεν 10
ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς· τοῦ γὰρ αἰσθανομένου τινῶν τὸ καὶ τὰς διαφορὰς
κρίνειν αὐτῶν. ὥσπερ γάρ, εἰ ἄλλος μὲν ἤκουεν, ἄλλος δὲ ἑώρα, οὐχ οἷόν
τε ἦν κρίνειν τὸν ὁρῶντα τὰ τοῦ ἀκούοντος, οὕτως δὲ καὶ ἐφ' ἡμῶν
ἀπηρητημέναι ἂν ἦσαν | αἱ δυνάμεις ἀλλήλων), οὐχ οὕτως δὲ ἔχοντος 77
20 ὁρῶμεν (ὅτι δὲ οὐκ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὀφθαλμοῦ ἡ ὁρατικὴ ψυχὴ καὶ ὅτι τὸ
μέχρι τῆς δυνάμεως ἐκείνης διαφανές ἐστι, δι' οὗ φωτιζομένου τὸ ὁρᾶν
γίνεται, πιστοῦται καὶ ἐκ τῶν ἀποβαινόντων· τρωθεῖσι γάρ, φησίν, ἐν
πολέμῳ τισὶ περὶ τὸν κρόταφον οὕτως, ὥστε ἀποτμηθῆναι τοὺς 5
τοῦ ὄμματος πόρους, ἐν οἷς τὸ διαφανές, ἔδοξεν ἐξαίφνης σκότος γίνεσθαι
25 ὡς ἀποσβεσθέντος λύχνου, διὰ τὸ ἀποτμηθῆναι ἀπὸ τοῦ μετὰ τὴν κόρην
διαφανοῦς τὴν κόρην οὔσαν ὥσπερ τινὰ λαμπτήρα φωτίζοντα, δι' ἧς τὸ

1 εὐποληπτότερον V δὲ] τε a ἐμφυλακτότερον AN 2 τε] δὲ V
3 στέγειν T: στέγεσθαι VAN: λέγεσθαι a, δέχεσθαι quod antecedit errorem scribae effecit
τι] τε a φυλάσσειν T: φυλάσσεσθαι VANa 5 in extremo oculi T. cf. p. 34,4
8 τοῦ om. a δεῖ ἄρα καὶ M καὶ om. T τὸ] τοῦ V αἷτιον a
περιτίθεται V 9 ἦν om. a (habet etiam M) 10 οὐδὲν] non T 11 γὰρ ἂν
ἦν τὸ a: γὰρ ἦν τὸ V: δὲ ἦν ἦτοι AN: autem esset T αὐτῷ V ἂν om. a
12 γινομένη T (N?): γινομένου VAa 13 τῆς ψυχῆς om. a (habet etiam M)
14 ἡδυνάμεθα N 15—18 μὴ ἔχοντες—κρίνειν om. T 15 ἔχοντα V
ἐν om. a 16 Περὶ ψυχῆς] Γ 2 p. 426^b12 ss. τὸ om. a (habet etiam M)
17 ἤκουον N 18 ἦν V: om. ANa τὰ] τὸν V τοῦ om. a (habet etiam M)
ἀκούοντα a (corr. M.) δὲ TVAN (M teste Thuroto): δὲ δὴ a: δὴ coni. Thurot
post ἡμῶν male add. εἰ M 19 ἀπηρητισμέναι AN ἀλλήλων αἱ δυνάμεις AN
ἔχοντος TANA: ἔχοντες M: ἔχοντα V 20 οὐκ om. AN 22 φησὶ post πολέμῳ V
22. 23 ἐν πολέμῳ om. T 23 περὶ] παρὰ AN (Arist.) ἐκτμηθῆναι Arist. codd.
EMYL τοὺς om. a. 24 post διαφανές cum T(?) add. ἦν Thurot 25 τοῦ διαφανοῦς
p. 438^b16 legisse vid. 26 κόραν a post φωτίζοντα add. τὴν κόρην MTN

ἐντὸς πᾶν τὸ μέχρι τῆς ὁρατικῆς δυνάμεως ἐφωτίζεται ἀπὸ τοῦ ἐκτὸς φωτός, 77
οὗ τὴν συνέχειαν ἡ πληγὴ διελοῦσα καὶ κωλύσασα αὐτὸ φωτίζεσθαι 10
ὥσπερ ἔσβησε τὸ ἐν αὐτῷ φῶς), εἰ δὲ μὴ ἄκρῳ τῷ ὀφθαλμῷ ὁρῶμεν,
καὶ διὰ τοῦτο δεῖ καὶ τὸ ἐντὸς διαφανὲς εἶναι τὸ μέχρι τῆς αἰσθητικῆς
5 ψυχῆς. οὐ διαφανὲς δὲ τὸ πῦρ, ὡς ἡ ὄψις. |

p. 438^b16 "Ὡστ' εἴπερ ἐπὶ τούτων συμβαίνει καθάπερ ἐλέγομεν. 78

Δείξας τὴν ὄψιν ὕδατος οὕσαν, εἰ οὕτως, φησὶν, ἐπὶ τῆς ὀψεως ἔχει
καὶ διὰ τοῦτο, καθὰ ἐγλίχοντό τινες, ἕκαστον αἰσθητήριον ἐκάστῳ τῶν
στοιχείων ἀνατίθεται, τὴν μὲν ὄψιν ὕδατος εἶναι θιτέον, τὴν δὲ ἀκοὴν
10 ἀέρος (αὕτη δὲ ἡ τῶν ψόφων ἀκουστική), τὴν δὲ ὄσφρησιν πυρός. 5

Καὶ πῶς οἷόν τε προσβιβάζειν καὶ δεικνύειν ὅτι ἡ ὄσφρησις πυρός,
λέγει· ὁ γὰρ ἐνεργεία ἡ ὄσφρησις, τοῦτο δυνάμει τὸ ὀσφραντικόν,
διὰ τούτου δεικνὺς οὕτως ἐκ πυρός (τοῦναντίον γάρ, ὡς δεῖξει ἄλλοθι, ἡ
ἐνεργεία <καὶ ἡ δύναμις, ἡ δὲ ἐνεργεία> περὶ τὴν ὄσφρησιν, ἀλλ' οὐ τὸ 10
15 ὀσφραντικόν), καίτοι ἐπὶ τῆς ὀψεως εἰπὼν τὸ ὁρατικόν | ὕδατος εἶναι 79
καὶ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς ἀέρος τὸ τῶν ψόφων αἰσθητικόν. ἔστι δὲ ὁ λέγει
'ὁ ἐστὶ κατ' ἐνεργείαν ἡ ὄσφρησις, τοῦτο δυνάμει ἐστὶ τὸ ὀσφραντικόν'.
δυνάμει γὰρ τὰ ὁρατὰ ἡ ὄψις πρὸ τοῦ ὁρᾶν, καὶ δυνάμει τὰ ἀκουστὰ ἡ
ἀκοὴ πρὶν ἀκούειν, καὶ ἡ ὄσφρησις οὖν δυνάμει τὰ ὀσφραντὰ πρὶν 5
20 ὀσφραῖσθαι. ἡ γὰρ κατ' ἐνεργείαν ὄσφρησις τὸ ὀσφραντὸν ἐστίν, ὥσπερ
ἡ κατ' ἐνεργείαν ὄψις τὸ ὁρατὸν, εἴ γε τῇ τῶν εἰδῶν τῶν αἰσθητῶν λήψει

1 ἐντὸς] ἐν τῷ V τὸ om. a ὁρατικῆς T (visivae): ὀρ V: ὁρώσης MAN:
ὀρωμένης a ὑπὸ conī. Thurot ἐκτὸς] ἐντὸς a (corr. M) 2 κωλύουσα a
3 ἔσβησαν N αὐτὸ AN δέ] δὴ conī. Thurot, sed v. ad p. 7,15 et iam p. 36,19
δὲ in epanalepsi protasis positum est τοῦ ὀφθαλμοῦ (T)a 5 οὐ — ὄψις
suspecta habet Thurot, sed respicit opinionem, quam p. 15,15 ss. aliis argumentis redarguit
6 ἐπὶ τούτων] τούτων τι male Arist. codd. EMY λέγομεν Arist. 7. 8 aque esse
vel sicut in visu, ait, et ideo, sicut putaverunt quidam T εἰ a (cf. Arist.): ἡ TAN:
om. V φησὶν] φησὶ καὶ V 8 διὰ τοῦτο Ta: δι' d V: spatium in litt. AN
10 prius δέ] γὰρ a 11—13 καὶ πῶς—πυρός om. a (habet M, qui adnotat ad. v. 13:
haec verba minus quadrare hic videntur i(deo)que adhibui τὸ □ σημει(ον τοῦ) ἄλλο
τι λείπειν) 11 προσβιβάζειν Thurot: προβιβάζειν libri, sed v. p. 38,12 et p. 102,10 Th.:
affirmare T 12 ὁ γὰρ] γὰρ ὅτι MAN 13 τούτου scripsi: τοῦτο libri οὕτως]
τοῦτο ? ὡς δεῖξει V: ὡς δεῖξη a: ὡς δείξας AN: omnis T ἄλλοθι T (cf. e. gr.
p. 445^b30. 449^a1): ἄλλο τι VANA 14 lacunam statui et καὶ ἡ δύναμις, ἡ δὲ ἐνεργεία
addidi περὶ TV: παρὰ ANa οὐ] non circa T 15 καὶ τι a
15. 16 καίτοι—αἰσθητικόν v. 13 suum locum habere censet Thurot, parenthesin statui
<ἀπλῶς> εἰπὼν adde vel subaudi, oppositum est v. 13 δεικνὺς 17 ὁ] ὅτι a
ἡ a (v. v. 12): om. VAN post τοῦτο add. ὁ M δυνάμει—ὀσφραντικόν om. a
(habet etiam M) 18 ante δυνάμει lacunam statuit Thurot γὰρ] μὲν γὰρ V
19 ἀκούει N ἡ om. MV οὖν om. T τὰ ὀσφραντὰ T: τὰ ὀσφραντικά V:
ὀσφραντικὴ ANa 20 ὀσφραντὸν TVa: ὀσφραντικόν MAN ἐστίν om. N
20—p. 38,1 ὥσπερ—ἀν δ om. Ta 21 εἰδῶν τῶν V: ἰδόντων MAN: ἰδίων conī. Usener
αἰσθητὸν M ἀντιλήψει conī. Usener (sed v. p. 41,13 et De an. p. 83,14. 91,7 Br.)

τὸ αἰσθάνεσθαι, καὶ εἴη ἂν † ὁ λέγει ὁ γὰρ ἐνεργείᾳ ἢ ὄσφρησις, 79
 τοῦτο δυνάμει τὸ ὄσφραντικόν ἐστι. ἢ δ' ἐνεργείᾳ ὄσφρησις ἢ αὐτῇ
 τῇ κατ' ἐνέργειαν ὄσφραντῶ· τὸ γὰρ ὄσφραντὸν καὶ ἢ κατ' ἐνέργειαν
 ὄσφρησις τὸ αὐτό. ἀλλὰ μὴν τὸ ὄσφραντὸν καὶ ἢ ὁσμῇ, ἧς ἢ ὄσφρησις
 5 ἀντιλαμβάνεται, ξηρὰ καὶ καπνώδης ἐστὶν ἀναθυμιάσις· ἢ δὲ τοιαύτη 10
 ἀναθυμιάσις πυρώδης τε καὶ ἐκ πυρός (τοῦτο δὲ ὁῦλον ἐκ τε τῶν θυμω-
 μένων — ὁσμὴν γὰρ τότε μάλιστα ποιεῖ —, καὶ τὰ ἄνθη δὲ ἐν θερμο-
 τέρῳ ἀέρι πλείονα τὴν ὁσμὴν ποιεῖ, ὥσπερ τινὸς ἀναθυμιάσεως γινομένης
 ἀπ' αὐτῶν)· | διὰ γὰρ τῆς τοιαύτης ἀναθυμιάσεως ἢ εἰς πῦρ μεταβολή. 80
 10 ἐρεῖ δὲ προϊῶν περὶ τοῦ τί ποτέ ἐστι τὸ ὄσφραντόν· τοιαύτη γὰρ καὶ ἢ
 κατ' ἐνέργειαν ὄσφρησις.

Προσβιβάζων δὲ πῶς ἂν τις τὴν ὄσφρησιν τοῦ πυρός εἶναι λέγοι 5
 βουλόμενος ἕκαστον αἰσθητήριον ἐκάστῳ τῶν στοιχείων ἀνατιθέναι (οὐ γὰρ
 δὴ ἀρέσκοντα αὐτῷ λέγει· εἶπε γὰρ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς μὴτ' ἐκ πυρός
 15 μόνου μὴτ' ἐκ γῆς εἶναί τι δύνασθαι αἰσθητήριον, καὶ τὴν γε ὄσφρησιν
 ἐν ἐκείνοις ἀνέθηκεν ἢ ἀέρι ἢ ὕδατι) φησὶ δὴ καὶ κατὰ τοῦτο δύνασθαι
 δείκνυσθαι τὴν ὄσφρησιν πυρός οὖσαν, ὅτι τὸ τῆς ὄσφρήσεως αἰσθητήριον 10
 περὶ τὸν ἐγκέφαλόν ἐστι. δεῖ μὲν γὰρ τὴν τοῦ θερμοῦ ὕλην ψυχρὰν εἶναι,
 ψυχρότερος δὲ ὁ ἐγκέφαλος τῇ αὐτοῦ φύσει. τοιαύτη ἄρα καὶ ἢ δυνάμει
 20 ὄσφρησις καὶ τὸ δυνάμει ὄσφραντικόν. ἀλλ' εἰ τὸ δυνάμει τι ὄν ὕλη |
 ἐκείνου ὁ δυνάμει, δυνάμει δὲ καὶ ἢ ὄσφρησις τὸ ὄσφραντόν <ὄν> εἴη ἂν 81
 ὕλη τοῦ ὄσφραντοῦ, ὕλη δὲ τὸ ψυχρὸν τοῦ θερμοῦ καὶ ἔστι ψυχρὸν τὸ
 ὄσφραντικόν τῷ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου τε καὶ περὶ τὸν ἐγκέφαλον εἶναι, τὸ
 ὄσφραντόν ἄρα θερμόν. εἰ δὲ τοῦτο, ἢ κατ' ἐνέργειαν ὄσφρησις θερμὴ τε 5
 25 καὶ διὰ θερμοῦ γινομένη παρουσίαν, καὶ οὕτως ὁ λέγων τὴν ὄσφρησιν

1 ἂν <ἀληθές> conicio, neque enim interpretatio loci Aristotelici sequitur ὁ λέγει ὁ γὰρ V:
 ὄν τὸ γὰρ MAN: ἐπεὶ δὲ μὲν Ta: ὅπερ ὄν coni. Usener post ὄσφρησις add. ἐστὶ Ta
 2 ante τὸ ὄσφραντικόν add. τὸ ὄσφραντόν ἀέρι ἐνέργεια ἢ ὄσφρησις ἐστὶ, τοῦτο δυνάμει M
 ἐστὶ om. MN, tum add. δυνάμει τὸ ὄσφραντόν ἐστὶν ἐπεὶ ὁ μὲν ἐνεργείᾳ (ἢ ἐνέργεια N) ὄσφρησις
 ἐστὶν, τοῦτο δυνάμει τὸ ὄσφραντικόν (ἐστὶν add. N) AN, i. e. plenum textum (= V) et
 decurtatum (= Ta) iuxta ponunt 3 ὄσφραντικόν V 4 ὄσφρησις MTVAN:
 αἰσθησις a ὄσφραντικόν V 5 ἐστὶν] ἐστὶ καὶ V 5. 6 ἢ δὲ — πυρός post αὐτῶν
 v. 9 transpon. Thurot, equidem parenthesin posui 6. 7 τεθυμιαμένων a 7 δὲ
 om. V 7. 8 θερμοτέροις τόποις πλείονα a 8 γενομένης a 9 ἀπ'] ἐξ a
 10 ἐρεῖ] p. 444^a24 ante τοιαύτη sine causa lacunam statuit Thurot et ὅτι ἢ τῆς
 ὁσμῆς δύναμις θερμὴ τὴν φύσιν ἐστὶ. ἢ ὄσφρησις οὖν πυρός, εἰ πυρός τὸ ὄσφραντόν add.
 11 ἐνέργεια V 12 προσβιβάζων V (coni. Thurot): προβιβάζων ANa: confirmans T
 δὲ del. M teste Thuroto λέγοι TV: λέγει ANa 14 αὐτῷ VN: αὐτὰ A
 Περὶ ψυχῆς] Γ 1 p. 425^a4—8 15 δύνασθαι hic habet V: post αἰσθητήριον AN: post
 γῆς Ta γε] τε a 16 ἐν om. V δὲ a (corr. M) 17 προσοῦσαν a
 (πυρός οὖσαν etiam M) 18 ψυχρὸν VA (sed v. Arist.) 19 ψυχρότερον V
 (anceps T), sed v. Arist. αὐτοῦ VAa 20 ὄσφρησις VAN: αἰσθησις a: om. T
 21 δ Thurot: οὗ libri (om. T) alt. δυνάμει om. T τὸ] καὶ τὸ T 21. 22 ὄσφραντόν
 —alt. τὸ om. V ὄν add. Thurot 22 ὄσφραντικοῦ a alt. τοῦ om. AN
 23 τῷ MTN: τὸ VAa 24 εἰ] ἢ a (corr. M) ὄσφρησις MTVAN: αἰσθησις a

πυρός εἶναι εὔ ἂν δοκοίη λέγειν. δυνάμει γὰρ θερμὴ ἢ τοῦ ψυχροῦ 81
ὕλη ἐστὶν ἀντὶ τοῦ 'ἢ ἐκ τοῦ ψυχροῦ'. οὐ τὸ αἰσθητήριον οὖν δείκνυσι
πυρός, ὅτι ἡγεῖται τὴν ἀρχὴν ἀδύνατον τοῦτο, ἀλλὰ τὸ ὁσφραντὸν καὶ τὴν
κατ' ἐνέργειαν ὁσφρησιν.

- 5 Λέγει δὲ καὶ τὴν τοῦ ὅμματος γένεσιν τὸν αὐτὸν ἔχειν τρόπον· ἀπὸ 11
γὰρ τοῦ ἐγκεφάλου τὴν σύστασιν ἔχει, ὅς ὑγρότατός τε καὶ ψυχρό-
τατος τῶν ἐν τῷ σώματι μορίων ἐστί. τοιοῦτον δὲ τὸ | ὕδωρ, δι' 82
οὗ ἢ ὅψις ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου τὴν γένεσιν ἔχουσα * * * οὐ πυρός, ἀλλὰ
ὕδατος εἰσι, δῆλον ὅτι οὐδ' ἂν ἢ ὁσφρησις πυρός, εἴ γε ἐξ ἐκείνου, εἴη.
10 προσελθὼν μέντοι λέγει διὰ τοῦτο εἶναι τὴν ὁσφρησιν καὶ τὸ αἰσθητήριον
τοῦτο περὶ τὸν ἐγκέφαλον, ὅπως εἰς συμμετρίαν αἰσθήσεως ἄγεται ὁ περὶ 5
τὸν ἐγκέφαλον τόπος. τὰ γὰρ ὁσφραντὰ καὶ ἡ ὁσμὴ θερμά· τοιαύτη γὰρ
ἢ καπνώδης ἀναθυμιάσις. ἀλλ' εἴ τις ἔποιτο τοῖς εἰρημένοις, λέγοι ἂν
ὁμοίως τῇ ὁσφρήσει καὶ τὴν ὅψιν εἶναι θερμοῦ τε καὶ πυρός, εἴγε τὸ μὲν
15 ψυχρὸν ὕλη ἐστὶ τῶν ὁρατῶν, τούτοις δὲ ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἢ κατ' ἐνέργειαν
ὅψις, ὡς τοῖς ὁσφραντοῖς ἢ ὁσφρησις. ἀλλὰ δῆλον ὡς ἄλλως ἐπιχειρῶν 10
ταῦτα λέγει, οὐχ ὡς ἀρεσκόμενος αὐτοῖς. ἢ ἀμφοτέρα μὲν περὶ τὸν
ἐγκέφαλον ψυχρὸν ὄντα, ἀλλὰ τὸ μὲν ὁσφραντικόν, ἢ ψυχρὸν ἐστὶν, ὁσφραν-
τικόν (οἷο καί, ἢ τοιοῦτον, αἰσθητικὸν δυνάμει καὶ θερμόν), τὸ δὲ ὁρατικόν
20 οὐχ ἢ ψυχρὸν | ὁρατικόν, ἀλλ' ἢ ὑγρόν τε καὶ διαφανές· διαφανοῦς γὰρ 83
ἐνέργεια τό τε φῶς καὶ τὸ χρῶμα.

Τὴν δὲ ἀφὴν ἀναθετέον, φησί, τῇ γῇ, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ γευστικόν
ὄργανον, ἐπεὶ ἡ γεῦσις ἀφῆς τι εἶδος, ὡς εἶναι τῶν τεσσάρων σωμάτων 5
γῆς μὲν τὰς δύο, ἀφὴν τε καὶ γεῦσιν, ὕδατος δὲ τὴν ὅψιν, αἶρος δὲ τὴν
25 ἀκοήν, πυρός δὲ τὴν ὁσφρησιν. ὅτι δὲ μὴ ἀρεσκόμενος ταύτῃ τῇ δόξῃ,
ἀλλὰ πιθανολογῶν τίθησι, πρόδηλον· ἔδειξε γὰρ ὅτι μὴ οἷόν τε ἐκ γῆς
εἶναι τι αἰσθητήριον καὶ διὰ τοῦ τῶν ἐν ἡμῖν ὅσα πλέον γῆς ἔχει ἀναίσθητα
εἶναι, ὡς τρίχας, ὄνυχας, ὅστ' αἰ. ἀλλὰ καὶ τὴν γεῦσιν ἐν ὑγρότητι καὶ δι' 10
ὑγρότητος γινομένην ἔδειξεν. ἢ οὐδὲ νῦν τὰ αἰσθητήρια ἐκ γῆς φησιν

- 1 πῦρ N δοκοίη a(T): δοκεῖη V: δεικνύη N: δείκνυσι A δυνάμει V
2 ἀντὶ in spatio om. V ἢ om. a τοῦ om. V οὐ om. T
3 ἡγεῖται om. a ἀδύνατα V 4 ὁσφρησιν MTVAN: αἰσθησιν a 5. 6 ἀπὸ
γάρ] εἰ δὲ ἀπὸ M 6 τε om. N (Arist.) 7 τῷ om. a 8 post ὅψις e.
gr. ἀλλὰ μὴν ἐπεὶ ὅσα add. Thurot ἔχουσα VT: ἔχει ANa lacunam statuo
et e. gr. ἐπεὶ δὲ ὅσαι αἰσθήσεις ἐντεῦθεν τὴν γένεσιν ἔχουσιν addam 9 ἐκείνου scripsi:
ἐκείνων TVAN: ἐκείνης a 10 λέγει] p. 444^a 28—b2 12 ὁσφραντικά a
13 εἰρημένοις Thurot: ὀρωμένοις libri λέγει N 14 εἶναι om. AN 15 τῶν
om. V τούτοις T: τούτων VANA ἐστὶν ἢ V: ἐστι ANa 16 ὡς TV:
καὶ a: om. AN τοῦ ὁσφραντοῦ M <ὅτι> ὡς ἄλλοις conl. Thurot. ὡς Ta:
οὕτως VAN 17 λέγω V ἀρέσκοντα αὐτῷ T (v. p. 38, 14), sed etiam v. 25
ἀρεσκόμενος non intellexit 18 τὸν V μὲν TVa: γὰρ AN 18. 19 ἢ—
ὁσφραντικόν om. N 19 ἢ V: erit T 20 τε om. a διαφανῇ AN
γάρ] om. AN: δὲ T 25 alt. δὲ om. AN 26 ἔδειξε] De an. A c. 5 p. 410^a 30 ss.
27 τι] τὸ a τοῦ Usener: τούτου V: τοῦτο TANA ὑμῖν a 29 ὑγρό-
τητα a ἔδειξεν] De an. B 10 p. 422^a 17 ss. οὐδὲν αὐτὰ N ἐκ MTV:
ἐν ANa φησιν M: εἰσιν TVANA

ὄντα, ἀλλὰ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν τοιαύτας γίνεσθαι, ὃν τρόπον ἔδειξε καὶ ἐπὶ τῆς ὁσφρήσεως. |

Ἔτι δὲ πιθανολογῶν καὶ δεικνὺς πῶς ἂν τις ἐπιχειρήσειεν πρὸς τὸ 84
ἐκάστην αἰσθησιν ἐκάστου τῶν στοιχείων εἶναι καὶ ἐξ οὗ, προστίθησι λέγων·
5 καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τῇ καρδίᾳ τὸ αἰσθητήριον αὐτῶν, τῆς γεύ-
σεως καὶ τῆς ἀφῆς· ἀντίκειται γὰρ τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτῇ, καὶ
ἐστὶν θερμώτατον τῶν μορίων. εἰπὼν γὰρ ἐκ πυρὸς τὴν ὁσφρησιν
εἶναι καὶ διὰ τοῦτο περὶ τὸν ἐγκέφαλον εἶναι τὸ τῆς ὁσφρήσεως ἴδιον 5
αἰσθητήριον (ὕλη γὰρ τὸ ψυχρὸν τῷ θερμῷ, ἐπεὶ καθόλου τὸ ἐναντίον
10 τῷ ἐναντίῳ ὕλη· θερμὴ δὲ ἡ ὁσφρησις, εἴγε τῆς καπνώδους ἀναθυμιάσεως),
πάλιν φησὶ διὰ τοῦτο τὰ τῆς ἀφῆς τε καὶ τῆς γεύσεως ὄργανα εἶναι περὶ
τῇ καρδίᾳ, ὥς τούτων μὲν τῶν αἰσθητηρίων ὄντων θερμῶν τῇ αὐτῶν
φύσει (ἡ γὰρ σὰρξ οὐ τοιαύτη), τῆς δὲ ἐνεργείας αὐτῶν περὶ ψυχρὰ γίνο- 10
μένης μᾶλλον, εἴγε γῆς καὶ τῶν ἀντιτυπίαν ἔχόντων γεωδῶν μάλιστα ἡ
15 ἀφή ἀντιλαμβάνεται. οὐδὲ τοῦτο δὲ ὑγιῶς δόξει λέγεσθαι· οὐδὲ γὰρ ἡ
ἀφή γῆς (ὥς | εἶπε πρὸ ὀλίγου περὶ τῆς ὁσφρήσεως λέγων πυρὸς δὲ τὴν 85
ὁσφρησιν), ἀλλ' εἶπε τὸ δὲ ἀπτικὸν γῆς, τὸ αἰσθητήριον οὕτω γῆς
λέγων· οὐ θερμὸν δὲ ἡ γῆ. μήποτ' οὖν οὐχ ὥς ὁμοίων οὐσῶν τῶν αἰσθη-
σεων καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον περὶ τῇ καρδίᾳ, καθ' ὃν [ἡ] περὶ τῷ
20 ἐγκεφάλῳ ἡ τε ὁσφρησις καὶ ἡ ὄψις, λέγει, ἀλλ' ὅτι ὁμοίως ὥς περὶ 5
ἐκεῖνῳ ὄντι ψυχροτάτῳ τῶν ἐν τῷ σώματι μορίων ἡ τε ὁσφρησις καὶ ἡ
ὄψις, οὕτω περὶ τῇ καρδίᾳ ἡ τε ἀφή καὶ ἡ γεῦσις οὕση θερμοτάτῃ τῶν
μορίων. θερμὴ γὰρ ἡ καρδιά καὶ κατὰ τοῦτο ἀντικειμένη τῷ ἐγκεφάλῳ·
διὸ ἐκεῖνος μὲν ὕλη τῷ θερμῷ, ἡ δὲ καρδιά τῷ ψυχρῷ. οὐκέτι περὶ τὸν 10
25 ἐγκέφαλον δὲ λέγων αἰσθητήριά τινα εἶναι ἤδη καὶ τὴν αἰσθητικὴν
ψυχὴν τὴν διὰ τούτων αὐτοῦ λέγει εἶναι· διὰ γὰρ τοῦτο εἰπὼν διὸ καὶ
περὶ τὸν ἐγκέφαλον προσέθηκε τῷ τόπῳ. μίαν | γὰρ τῷ ἀριθμῷ τὴν 86
αἰσθητικὴν ψυχὴν λέγει, καὶ ταύτην ἐν τῇ καρδίᾳ λέγει. διὸ οὐδὲ τὰ πρὸς

- 1 ὄντα] εἶναι conī. Thurot post αὐτῶν add. τῶν N ἔδειξε] v. p. 37,11 ss.
2 ἐπὶ] etiam T 3 πιθανολογεῖ a (corr. M) ἐπιχειρήσειεν MVA(T): ἐπιχειρήσῃ N:
ἐπιχειρήαν a 5 τῆς] τῆς τε Arist. codd. LSUP 6 τὸ ἐγκέφαλον V
8 τὸ] τοῦ V 10 δέ] γὰρ AN 11 ante πάλιν spat. vi litt. A πάλιν
om. a φησὶ VAN: autem T: om. a τε om. a (habet etiam M) alt. τῆς om. V
11. 12 περὶ τῇ καρδίᾳ VAN (πρὸς τῇ καρδίᾳ Arist. cf. v. 19): circa cor T: περὶ τὴν καρδίαν Ma
post καρδίαν add. φησὶν M αὐτῶν VAN 13 οὐ om. V πενιχρὰ V
13. 14 γενομένης a 14 τῶν] τὴν V ἀντιτύπων a (corr. M) 15 prius οὐδὲ
om. T δὴ conī. Thurot 16 τῆς om. a 17 ἀπτικὸν V οὕτω
TVa: οὐ τὸ (τῆς add. N) AN 18 οὐ] καὶ a (οὐ etiam M) 19 prius περὶ
VANa: πρὸς MT (apud) ἡ del. Thurot alt. περὶ VANa: πρὸς MT (apud)
20 ὁμοίον a ὥς περὶ scripsi: ὥσπερ libri: ὥσπερ (πρὸς) conī. Thurot 21 τῷ
V: om. ANa, sed v. p. 39,7 22 ὄψις] γεῦσις T περὶ VANa: πρὸς MT (apud)
γεῦσις] ὄψις a (corr. M) οὕση TVN: οὐσαι M: οὐσα Aa 23 καὶ a: καὶ ἡ T (et qui) VAN
24 οὐκέτι ante ἤδη v. 25 ponit M v. Indicem 25 δὲ post περὶ (v. 24) transpon. AN
λέγων MN(?): λέγει TVA 26 αὐτῷ a καὶ om. a (habet etiam M)
28 prius λέγων N cf. p. 469a5 alt. λέγει Ta: λέγει καὶ VA: λέγειν καὶ N: λέγει
εἶναι conicio

τῷ ἐγκεφάλῳ ὄργανα αἰσθητικὰ ἀπὸ τούτου τὴν ἀρχὴν ἔχει, ἀλλ' ἄρχεται 86
 μὲν ἀπὸ τῆς καρδίας, διὰ δὲ τούτου πρώτου ἢ ὁδοῦ αὐτῶν· ἀπὸ γὰρ τῆς
 καρδίας πόροι τινὲς ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον διατείνουσι τρεῖς, εἴτα ἀπὸ τοῦ 5
 ἐγκεφάλου ὁ μὲν αὐτῶν ἐπὶ τὴν ὄψιν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν ἀκροήν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν
 5 ὄσφρησιν καθήκουσιν. οἱ δὲ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς γεύσεως εὐθὺς ἐπὶ τὴν
 καρδίαν ἐπ' εὐθείας τέτανται, ἀλλ' οὐ διὰ τῆς ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον ὁδοῦ.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα περὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐξῆς ἐπὶ τὸν τῶν αἰσθητῶν 10
 μέτεσι λόγον τῶν καθ' ἕκαστον αἰσθητήριον (οὐ γὰρ περὶ τῶν κοινῶν
 αἰσθητῶν νῦν λέγει). καθόλου μὲν οὖν τί τὸ ἔργον αὐτῶν ἐστὶν ἐκάστου
 10 ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς φησιν εἰρησθαι (τίνες δὲ εἰσιν οἱ καθόλου περὶ αὐτῶν
 λόγοι προστίθουσιν). ὅτι γὰρ τὸ διατιθέναι πως τὴν τε αἴσθησιν καὶ τὸ
 αἰσθητήριον, | καὶ ὅτι τὸ ἐνεργεῖν καθ' ἕκαστον τῶν αἰσθητηρίων 87
 τό τε εἶδος τῶν αἰσθητῶν χωρὶς τῆς ὑποκειμένης ὕλης αὐτοῖς δέχεσθαι,
 καὶ ὅτι ἡ κατ' ἐνέργειαν αἴσθησις καὶ τὸ αἰσθητὸν τὰ αὐτά, περὶ τούτων
 15 προεῖρηται. τί δὲ ποτε ἕκαστον ὄν τῶν ἐκάστη αἰσθήσει αἰσθητῶν αἰσθητὸν
 τῇ οἰκείᾳ αἰσθήσει γίνεται, νῦν λέγει τε καὶ προστίθῃσι τὴν ἐκάστου αὐτῶν 5
 φύσιν, τίς ποτέ ἐστι δεικνύς, ἐπεὶ μὴ ταῦτ' αὐτοῖς τό τε εἶναι καὶ τὸ
 αἰσθητοῖς εἶναι. κοινὸν μὲν οὖν τὸ αἰσθητόν, περὶ οὗ εἴρηται (τὸ γὰρ
 αἰσθήσει ἀντιληπτόν), ἴδιον δὲ ἐκάστου ἡ οἰκεία φύσις τε καὶ οὐσία, καθ'
 20 ἣν διαφέροντα ἑτέρα τε ἀλλήλων ἐστὶ καὶ οὐ τῇ αὐτῇ αἰσθήσει αἰσθητὰ 10
 πάντα. τὸ δὲ ὁμοίως καὶ περὶ ἀφῆς ἐπισκεπτέον εἶπεν ἀντὶ τοῦ
 'περὶ ἀπτοῦ'. τοῦτο γὰρ τὸ αἰσθητόν, ἡ δὲ ἀφῆ αἴσθησις. καὶ πρῶτόν γε
 περὶ χρωμάτων εἰπεῖν προτίθεται, ἃ ἐστὶ τῇ ὄψει αἰσθητὰ.

p. 439^a 12 Ἔστι μὲν οὖν ἕκαστον διχῶς λεγόμενον, τὸ μὲν 88
 25 ἐνεργεῖα, τὸ δὲ δυνάμει [λεγόμενον].

Εἴρηται δὲ ἡ διαίρεσις αὕτη ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. τὸ μὲν οὖν ἐνερ-

τ'

2 πρώτου T Aa: πρῶ V: πρώτη N (M teste Thuroto) αὐτῶν scripsi: αὐτοῦ libri
 (illuc T) ἀπὸ ANa: αὐτοὶ V: ibi T 4 αὐτῷ a (αὐτῶν etiam M) 5 εὐθὺς
 V: εὐθὺ AN: ἐξῆς M: om. a 6 ἐπ' εὐθείαν V: directum T τέτμηται V
 7 ἐξῆς TVAN (fort. huc potius referenda erat nota, quam ad v. 5 addidit M): εὐθὺς a
 (εὐθὺς Thuroti codd.) τὸν a: om. VAN 8 λόγων V αἰσθητήριον T:
 αἰσθητηρίων VANa (Arist. cod. L) 9 ἐκάστῳ a 10. 11 τίνες — προστίθουσιν
 notam marginalem delet Thurot 11 disponi T 12. 13 cf. Περὶ ψυχῆς B 12
 p. 424^a 18 ss, 13 δέχεσθαι om. T post δέχεσθαι ex Arist. De an. καὶ ὑπ' αὐτῶν
 πάσχειν κατὰ λόγον τινὰ add. Thurot 14 cf. Arist. p. 425^b 26 αἴσθησις — τὸ om. AN
 αἰσθητὰ A τὸ αὐτὸ conicio 15 τί] ὅτι M ποτε om. T ὄν add.
 Thurot (cf. Arist. p. 439^a 17 et infra p. 42, 15) ἐκάστης M: ἐκάστων N
 αἰσθήσει TVA: αἰσθήσεως Ma: αἰσθήσεων N αἰσθητὸν om. AN 16 αἰσθήσει
 — αὐτῶν om. T αὐτῶν MN (Thuroti cod. B): αὐτοῦ VAa 17 ἐπεὶ μεταυτὸν N

τ'

τὰ αὐτά a (corr. M) 18 αἰσθητοῖς Aa (cf. p. 1, 17): αἰσθη V: αἰσθητὸν N: sensibilia T
 αἰσθητήριον V γὰρ [αἰσθητὸν] conii. Thurot 21 καὶ] δὲ καὶ Arist
 22 γὰρ ἐστὶ τὸ a πρῶτα V 25 alt. λεγόμενον del. Thurot. (om. Arist.)
 26 Περὶ ψυχῆς] Γ 2 p. 426^a 23 ss. 26. p. 42, 1 ἐνέργειαν αἰσθητῶν V

γεία αἰσθητὸν πῶς ταῦτὸν τῇ κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσει καὶ πῶς ἕτερον ἐν 88
 τοῖς Περὶ ψυχῆς φησιν εἰρησθαι· εἴρηται δὲ ὅτι τῷ μὲν ἀριθμῷ ἐν τῷ 5
 κατ' ἐνέργειαν αἰσθητὸν καὶ ἡ κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεις, τῷ λόγῳ δὲ ἕτερα.
 ἄλλο δὲ ἐστὶ τῷ λόγῳ κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσει εἶναι καὶ ἄλλο κατ' ἐνέρ-
 5 γειαν αἰσθητῷ. ἀντὶ δὲ τοῦ ταῦτα εἰπεῖν φησι· τὸ μὲν οὖν ἐνεργεία
 χρῶμα καὶ ὁ ψόφος (πῶς ἐστὶ τὸ αὐτὸ ἢ ἕτερον ταῖς κατ' ἐνέρ- 10
 γειαν αἰσθήσεσιν). οὐ γὰρ τὸ κατ' ἐνέργειαν χρῶμα ταῦτόν ἐστι τῇ
 κατ' ἐνέργειαν ὅψει οὐδὲ ὁ κατ' ἐνέργειαν ψόφος ὁ αὐτὸς τῇ ἀκοῇ· δύνανται
 γὰρ ἐνεργεία ταῦτα εἶναι καὶ μὴ ὁρώμενα, ἀλλ' οὐκέτι οἷόν τε ἐνεργεία
 10 αὐτοῖς αἰσθητοῖς εἶναι χωρὶς αἰσθήσεως. ἔστιν οὖν τὸ λεγόμενον· 'τὸ
 μὲν οὖν ἐνεργεία χρῶμα αἰσθητὸν καὶ ὁ | ἐνεργεία ψόφος αἰσθητὸς πῶς 89
 ἐστὶ ταῦτά τὸ μὲν τῇ κατ' ἐνέργειαν ὅψει, τὸ δὲ τῇ κατ' ἐνέργειαν ἀκοῇ,
 καὶ κατὰ τί ἕτερα, ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἴρηται'. ἐδήλωσε δὲ τοῦτο διὰ
 τοῦ εἰπεῖν ταῖς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεσι· ταύταις γὰρ τὰ κατ'
 15 ἐνέργειαν αἰσθητὰ ἀντίκειται. τί δὲ ὃν ἕκαστον αὐτῶν, τό τε χρῶμα καὶ 5
 ὁ ψόφος καὶ ἕκαστον τῶν κατὰ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὁμοίως, δυνάμει ἐστὶν
 αἰσθητὸν (διὰ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ποιήσει τὴν αἰσθήσιν καὶ τὴν ἐνέρ-
 γειαν τὸ δυνάμει αἰσθητὸν ἐδήλωσεν), ὅπερ ἦν τὸ ἕτερον τῶν εἰς α ἢ
 διαίρεσις αὐτῷ τοῦ αἰσθητοῦ ἐγεγόνει, περὶ οὖν τοῦ οὕτως αἰσθητοῦ νῦν,
 20 φησί, λέγωμεν, τουτέστι τοῦ δυνάμει. 10

p. 439^a 18 "Ὡσπερ οὖν εἴρηται περὶ φωτὸς ἐν ἐκείνοις, ὅτι ἐστὶ
 χρῶμα τοῦ διαφανοῦς κατὰ συμβεβηκός.

Ἵπομινύσκει ἡμᾶς τῶν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἰρημένων περὶ φωτός,
 ὅτι ἐστὶ χρῶμα τοῦ διαφανοῦς κατὰ συμβεβηκός. ἐδείχθη γὰρ ἐν
 25 ἐκείνοις ὅτι τὸ φῶς ἐστὶν ἐντελέχεια τοῦ διαφανοῦς, ἣ διαφανές, καὶ 90
 ὥσπερ χρῶμα τοῦ διαφανοῦς, οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι μὴ
 παθητικῶς ἀναδέχεται τὸ διαφανές τὸ φῶς, ἀλλὰ κατὰ σχέσιν τὴν πρὸς

1 ταῦτόν T: τῇ κατ' αὐτόν V: καὶ ταυτόν ANa 2 Περὶ ψυχῆς] Γ 2 p. 425^b 25 ss.
 φησιν om. a (habet etiam M) 2. 3 τὸ κατ' — καὶ ἡ om. T 4 (τὸ) κατ' coni.
 Thurot αἰσθήσει a: αἰσθήσεις TVA: αἰσθήσιν N 5 αἰσθητῷ VAA: αἰσθητόν TN
 δὲ om. a (habet etiam M) ταῦτα Ta: om. VAN φησί a: om. TVAN
 post φησι spat. v litt. a τὸ] τῇ AN ἐνέργειαν V post ἐνεργεία spat. vii
 litt. a, add. καὶ T 6 ὁ om. V (Arist. codd. SU) 6. 7 πῶς—αἰσθήσεσιν M:
 om. TVANA: spat. x litt. a (item Thuroti cod. C) 8 ὁ] ἡ V 9 prius ἐνεργεία
 om. a (habet etiam M) ταῦτά T post ὁρώμενα add. μὴδὲ ἀκούόμενα Thurot, fort.
 recte alt. ἐνεργεία om. T 10 ἔστιν a(T): ἔστι V: ἔστι μὲν AN 11 ἐνέρ-
 γειαν V ὁ om. a ἐνέργειαν V αἰσθητόν a 12 ταῦτα AN 13 ἐδήλωσε
 V (manifestavit T): ἐδήλου ANa (sed cf. v. 18) 14 ταῖς] τῇ N τὰ om. V
 16 καὶ om. T εἰσὶν a 17 αἰσθητὰ a 17. 18 διὰ γὰρ—αἰσθητόν om. V
 17 ποίη N 18 ἐδήλου N 19 νῦν om. Arist. codd. PSU 20 τοῦ] τῇ V
 22 ante κατὰ add. ἡ TN συμβεβηκός AN 23 Περὶ ψυχῆς] B 7 p. 418^b 2 ss.
 24—26 ἐδείχθη — συμβεβηκός om. V 26 χρῶμα om. a (habet etiam M)
 διαφανῇ N 27 ἀναδέχεται MTVAN: ἀναδέχεσθαι a

αὐτὸ ποιᾶν τοῦ φωτίζειν πεφωκός ποτὲ μὲν πεφώτισται, ποτὲ δὲ οὐ. 90
 διὸ οὐκ οἰκεῖον αὐτοῦ χρῶμα τὸ φῶς ὥσπερ τῶν ἄλλων τῶν κεχρωσμένων· 6
 ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ μένει τὸ χρῶμα ὡς οἰκεῖον ὄν, ἐπὶ δὲ τοῦ φωτός οὐχ
 οὕτως· καὶ [ὁ] αὐτὸς ἐξηγούμενος προσέθηκε τὸ ὅταν γὰρ ἢ τι πυρῶδες
 5 ἐν διαφανεῖ. καὶ τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς χρῶμα τοιοῦτον· πῶς δὲ
 γίνεται κατὰ σχέσιν πυρῶδους τινὸς ἐν διαφανεῖ προσέθηκεν (ἢ μὲν γὰρ 10
 παρούσῃα τοῦ τοιοῦτου ἐν διαφανεῖ φῶς, ἢ δὲ ἀπουσίᾳ σκοτός), πῶς
 κατὰ συμβεβηκὸς φῶς τὸ χρῶμα τοῦ διαφανοῦς ὑπομιμνήσκων. τῷ δὲ
 ὥσπερ οὖν εἴρηται περὶ φωτός ἐν ἐκείνοις ὅτι ἐστὶ χρῶμα τοῦ
 10 διαφανοῦς οὐδὲν δοκεῖ ἀνταποδεχέσθαι. εἴη δ' ἂν ἀκόλουθον τὸ 'κεῖσθαι 91
 τοῦτο καὶ μενέτω', μεθ' ὃ εἴη ἂν τὸ ὃ δὲ λέγομεν διαφανὲς οὐκ ἔστιν
 ἴδιον αἲρος ἢ ὕδατος. μέλλων δὲ περὶ χρωμάτων λέγειν εὐλόγως
 ὑπομιμνήσκει ἡμᾶς ὅτι καὶ τὸ φῶς χρῶμα ὃν μάλιστα τε καὶ πρῶτον
 (ὄρατόν), εἴγε δι' αὐτοῦ καὶ ἡ τῶν ἄλλων χρωμάτων αἴσθησις οὐκ ἐν 5
 15 ἄλλῳ τινὶ γίνεται ἢ ἐν διαφανεῖ, δεικνὺς καὶ συνιστὰς διὰ τούτου ὅτι ἡ
 τιαύτη φύσις χρωμάτων ἐστὶ δεκτικὴ.

Λαβὼν δὲ τὸ φῶς χρῶμα ὃν ἐν διαφανεῖ γίνεσθαι, ἐξῆς τίς ἐστὶν ἡ
 φύσις τοῦ διαφανοῦς ἢ τῶν χρωμάτων δεκτικὴ καὶ ἐν τίσιν ἐστὶ καὶ τίς 10
 ἢ τῶν διαφάνειαν ἐχόντων σωμάτων πρὸς ἄλληλα διαφορὰ ἐνδείκνυται·
 20 εἴτα καὶ τὴν τῶν κεχρωσμένων πρὸς τὰ πεφωτισμένα δείξει διαφοράν, καὶ
 ὅτι εὐλόγως τὰ μὲν οἰκεῖον ἔχει τὸ χρῶμα καὶ τοῦτο ἐν τῷ πέρατι, τὰ
 δὲ πεφωτισμένα οὔτε οὕτως οὔτε ἐν τούτῳ. ὃ γὰρ λέγομεν, φησί, δια-
 φανὲς οὐκ ἔστιν ἴδιον αἲρος ἢ ὕδατος, ὧν ἐστὶ τε καὶ γίνεται τὸ φῶς 92
 χρῶμα κατὰ συμβεβηκός. εἰπὼν δὲ ὅτι μὴ ἴδιον τὸ διαφανὲς αἲρος ἢ ὕδατος,
 25 προσέθηκεν ὅτι μηδὲ ἄλλου τινὸς τῶν οὕτως λεγομένων σωμάτων·

1 πεφώτισται Thurot: πεφωτισθαι libri 2 αὐτοῦ Ta: αὐτὸ VAN χρῆμα AN
 alt. τῶν] τοῦ N 4 ὁ del. Thurot (ipsemet T) 4. 5 καὶ—διαφανεῖ post σκοτός
 v. 7 transpon. Thurot 4 ἢ] ἐνῇ Arist. 5 post ἐν add. τῷ a (Arist. codd.
 EMY) post χρῶμα add. τὸ φῶς εἶναι τοῦ διαφανοῦς Thurot 6 γίνεται Ta:
 γίνεται τὸ πῦρ VAN (immo τὸ φῶς) πυρῶδες a τινὸς om. a 7 post
 τοιοῦτου add. τινὸς M, quam notam fort. ad v. 6 referre debebat 7. 8 ἢ δὲ—φῶς
 om. T 7 ἀπορία V 8 τὸ φῶς transpon. Thurot τὸ δὲ AN: hoc T
 9 errat Alex., v. Bieblii notam ad Arist. p. 439^a18 10 δ' om. a 10. 11 autem
 τ'

utique dicens sequens, erit autem utique quod dicit transparentia non est T 11 του V
 ἂν] δ' ἂν AN λέγεις ἐν διαφανεῖ AN 12 ἴδιον om. V 13 color
 existens maxime oportet et primo T ὃν TVAN: ἂν a πρῶτα V
 14 post πρῶτον add. εἴη M; sed id coniectura inventum vid.: ὄρατόν addidi (v. p. 47,
 τ')

1. 13 et De an. p. 89,1 Br.) 15 ἐν] ἐν τῷ V τούτου TAN: του V: τούτων M:
 τούτω a 16 χρώματος a δεικτικὴ V 17 τὸ bis habet a (cf. p. 44,8)
 19 διαφορὰν AN 19. 20 ἐνδείκνυται. εἴτα om. T 20 εἴτα a: εἶναι VAN
 τὴν] τὸ A 23. 24 ὧν—ὕδατος om. T 23 γίνεται MVAN: γίνεσθαι a
 φῶς om. a 24 ὅτι MVAN: om. Ta 25 ὅτι om. a(T?)

λέγονται γὰρ διαφανεῖς λίθοι τινές. οὐδὲ τούτων οὖν τινος ἴδιον ἢ διαφά- 92
νεια, ἀλλ' ἔστι κοινή φύσις τις καὶ δυνάμεις οὐ χωριστὴ οὔσα οὐδὲ 5
καθ' αὐτὴν ὑφίστασθαι δυναμένη, ὥσπερ οὖν οὐδ' ἄλλη τις δυνάμεις, ἀλλ'
ἐν τε τούτοις οὔσα ἡ διαφανῆ λέγομεν, ἀέρι λέγω καὶ ὕδατι, καὶ ὧν κατη-
5 γοροῦμεν τὸ διαφανές, καὶ ἐν ταῖς ἄλλοις πᾶσι σώμασι, τοῖς μὲν
μᾶλλον, τοῖς δὲ ἥττον, τῷ πάντα τὰ σώματα ἔχειν τι τῆς δυνάμεως
ἐν αὐτοῖς.

Λαβὼν δὲ τὸ τὴν διαφάνειαν φύσιν τινὰ καὶ δυνάμιν εἶναι ἐν πᾶσι 10
τοῖς σώμασι, τοῖς μὲν μᾶλλον, τοῖς δὲ ἥττον, προσλαμβάνει τούτῳ τὸ ὡς
10 τῶν σωμάτων, καθὼς σώματα, ἀνάγκη τι εἶναι ἔσχατον καὶ πέρας,
ἐπειδὴ μηδὲν ἄπειρον σῶμα, ὡς δέδεικται, καὶ ἔστι τοῦτο ἐπιφάνεια, οὕτως
φησὶν ἔσχατόν τι | τοιοῦτον εἶναι καὶ τῆς διαφανείας. τοῦτο δὲ τὸ τῆς 93
διαφανείας πέρας οὐχ ὡς κεχωρισμένον τῆς ἐπιφανείας οὕτως ἐστὶ τοῦ
σώματος πέρας, ἀλλ' ὡς ἐν ταύτῃ καὶ σὺν ταύτῃ ὄν· ὡς γὰρ ἔχει πρὸς
15 ἄλληλα τό τε διαφανές καὶ τὸ σῶμα, οὕτως ἔχει καὶ τὰ πέρατα αὐτῶν
πρὸς ἄλληλα. ἐπ' ἐκείνων δὲ οὐχ ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ σῶμα, ἄλλο δέ τι 5
κεχωρισμένον αὐτοῦ τὸ διαφανές· ἀλλ' ἔστι τὸ σῶμα αὐτὸ διαφανές, κατὰ
τὴν τοιαύτην δὲ δυνάμιν χρωμάτων δεκτικόν. ἔστι δὲ καὶ τὸ πέρας αὐτοῦ
ἐπιφάνεια τοιαύτη κεχρωσμένη, ὡς εἶναι, καθὼς μὲν σῶμα, τὴν ἐπιφάνειαν
20 αὐτοῦ πέρας, καθὼς δὲ τοιόνδε καὶ διαφανές, τὸ χρῶμα. [ἐστὶ ποιότης ἐν
τῇ ἐπιφανείᾳ, καθὼς μὲν σῶμα, ἐπιφάνειαν, καθὼς δὲ τοιόνδε, λευκὴν]. 10
ἔστι γὰρ φύσις ἐν τοῖς σώμασι δεκτικὴ χρωμάτων, ἥτις ἐστὶν ἡ διαφάνεια.
ὡς γὰρ θερμότητος ἢ ψυχρότητος ἢ ὑγρότητος ἢ ξηρότητος ἢ μανότητος
ἢ πυκνότητος οἷόν τε τὰ μὲν μᾶλλον μετέχειν τῶν σωμάτων, τὰ δὲ ἥττον, 94
25 οὐχ οὐσῶν χωριστῶν δυνάμεων, οὕτως καὶ τῆς διαφανείας. ὡς γὰρ πᾶσι
τοῖς ἐν ἄλλῳ πεφυκόσι γίνεσθαι τε καὶ εἶναι ἔστι τι ὑποκείμενον ἐπιτη-
δειότητα ἔχον πρὸς τὸ κατ' αὐτὸ εἰδοποιεῖσθαι καὶ ὕλη ἐστὶν αὐτῶν (καὶ

1—7 cf. Alex. De an. p. 147,27—30 Bruns 1 οὐδενὸς οὖν τινος τούτων ἢ a (om. ἴδιον, quod habet etiam M) τούτων] *horum huius* T τινες V 2 τις a (ante ἔστι Arist. codd. EMYLP, om. SU): γὰρ VAN: om. T 3 ἐαυτὴν Aa ἐφί-
στασθαι V 4 τε VAN: γε a: om. T (ut saepe τε non vertit) 5 ἅπασιν AN
6 πάντα τὰ AN: πάντα MV: πᾶν τὰ a τῆς ANa: om. V: ταύτης τῆς conicio 7 αὐτοῖς
libri 8 φύσει V 9 σώμασι] πᾶσι V δὲ ἥττον om. T προσλαμβάνουσι V
τοῦτο T 11 ἐπειδὴ V: ἐπεὶ ANa ἔτι V ante οὕτως add. καὶ N(?)a οὕτως
om. TA 12 dubito, utrum φησὶν deleam an anacoluthon statuam εἶναι τοιοῦτον
TAN fort. recte καὶ τῆς διαφανείας a: καὶ τῆς V: om. TAN 12. 13 διαφανείας—
τῆς om. V 14 σὺν ταύτῃ] τοσαύτῃ V 16 τι scripsi: τὸ VAN(T?): om. a
17 post αὐτὸ add. τὸ V 18 prius δὲ om. T δεκτικὴ V καὶ om. a (habet
etiam M) 19 κεχρωσμένη a: κεχρωσμένος V: κεχρωμένου AN: *coloratum* T
20. 21 ἐστι—λευκὴν del. Usener 20 <τὸ δὲ χρῶμά> ἐστὶ conii. Thurot 21 ἐπι-
φάνεια et λευκὴ T 22 ἔστι] ὡς V φύσις om. T 23 primum ἢ] καὶ T
ἢ ξηρότητος om. a (habet etiam M) 24 μᾶλλον om. T 25—p. 45,4 repetuntur
De an. p. 148,25—30 (cf. 147,28 ss.) 26 καὶ om. V τι] τε AN 27 αὐτὸ libri
et De an.: αὐτὰ conicio εἰδοποιεῖσθαι a (De an.): εἶδος ποιεῖσθαι VAN: *fiat species* T
ὁ ante prius καὶ add. De an. αὐτῶν scripsi (sic De an): αὐτῷ TVAN: ἐν αὐτῷ a

γὰρ βαρεῖ καὶ κούφω καὶ μεγάλω καὶ μικρῷ καὶ θερμῷ καὶ ψυχρῷ καὶ 94
 τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀνάλογον τούτοις ἔχουσιν ὅλη τις ὑπόκειται), οὕτω δὲ καὶ 6
 τοῖς χρώμασι καὶ τῇ κατὰ ταῦτα ἐναντιώσει (καὶ γὰρ ταῦτα τῶν ἐν ἄλλοις
 γίνεσθαι πεφυκότων), καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἐν τοῖς σώμασι διαφάνεια. καὶ
 5 τὰ σώματα, καθό ἐστι διαφανῆ, καὶ τὸ χρῶμα ἔχει τε καὶ δέχεται· πᾶν
 γὰρ σῶμα κατὰ τὴν τοιαύτην δύναμιν χρώματός ἐστι δεκτικόν. ἔστι δὲ 10
 οὐκ ἐν πᾶσιν ἴση ἡ φύσις αὕτη τοῖς σώμασιν, ἀλλ' ἐν οἷς μὲν μᾶλλον, ἐν οἷς
 δὲ ἥττον· καὶ τὰ μὲν ἐστὶν αὐτῶν ἀόριστα, τὰ δὲ διωρισμένα. κατὰ δὲ τὰς
 διαφορὰς ταύτας καὶ ἡ τῶν χρωμάτων ἐν αὐτοῖς διαφορά. πάντα μὲν οὖν τὰ
 10 σώματα τῆς φύσεως ταύτης τῆς διαφανείας κεκοινώνηκεν, ἀλλὰ τὰ μὲν μᾶλλον,
 τὰ δὲ ἥττον. ἰδίως δὲ διαφανῆ, ὥς εἴθισται λέγεσθαι, τῶν σωμάτων μόνον 95
 τὰ δίοπτα, ἀπὸ τοῦ * * * φαινόμενον μὲν κυρίως λέγεσθαι τὸ τῇ ὀψει ἀντι-
 ληπτὸν παρὰ τὸ φάος (φάος δὲ τὸ φῶς), ὣν δὴ τοῦτο χρῶμα, ταῦτα ἰδίως
 διαφανῆ. τὰ γὰρ δεχόμενα τὸ φάος ἡτοὶ φῶς, δι' οὗ πάντα τὰ ὁρώμενα ὁράται, 5
 15 ταῦτα λέγεται συνήθως διαφανῆ κατὰ ἄμφω, ὅτι τε τὸ φῶς δέχεται, ὃ ἐστὶ
 φάος, καὶ διότι τοῖς ἄλλοις πᾶσιν αἴτια ταῦτα τοῦ φαίνεσθαι τε καὶ ὁρᾶσθαι·
 τὰ γὰρ χρώματα διὰ τούτου ὁράται καὶ τούτου κινητικὰ. δέχεται δὲ τὸ
 φῶς τὰ ἀόριστα διαφανῆ τῷ μὴ ἔχειν οἰκεῖον χρῶμα· τὰ γὰρ ἀόριστα,
 ὥσπερ τὸ πέρας ἴσχει παρ' ἄλλου οὐκ ἔχοντα οἰκεῖόν τε καὶ ὠρισμένον, 10
 20 οὕτω δὴ καὶ τὰ χρώματα. δι' οὗ δὴ ταῦτα φαίνεται, τοῦτο δὲ ἰδίως κα-
 λοῦμεν διαφανές. οὐ πάντα γάρ, ὥς εἴρηται, τὰ ἔχοντα τὴν διαφάνειαν
 ὁμοίως ἐστὶ διαφανῆ· ἀλλὰ τὰ μὲν μᾶλλον αὐτῆς, τὰ δὲ ἥττον μετέχει.
 καὶ ἔστι τὰ μὲν ἀόριστα τῶν σωμάτων διὰ τὸ <μηδεμίαν> μοῖραν στερεοῦ
 τε καὶ γῆς ἔχειν ἐν αὐτοῖς [ᾧ] καὶ μᾶλλον διαφανῆ καὶ ἐν τῷ βάθει, τὰ 96
 25 δὲ ἕτερα ἥττον, διότι γῆς ταῦτα ἐν αὐτοῖς μετέχει, ἥτις ἐλάχιστα διαφανῆς
 ἐστὶ· τὸ γὰρ μᾶλλον τε καὶ ἥττον μίξει τοῦ ἐναντίου. μάλιστα μὲν γὰρ

2 ἔχει AN δὴ a (δὲ etiam De an.): om. T 3 τοῖς χρώμασι MT (De an.):
 χρώμασι a: χρώματα V: τὸ χρῶμα AN 4 ἡ om. V (ut testatur Mau) 5 ἐκ-
 δέχεται a 5—11 cf. De an p. 148, 31—149,2 7 αὕτη ἡ φύσις a αὕτη AN
 8 ἐστὶν T: ἐνεστὶν VAN a τὰ δὲ διωρισμένα om. T ὠρισμένα conl. Thurot, sed.
 v. De an. p. 149,36 tert. δὲ a: om. VAN: et (τε?) T, sed saepius sic vertit δὲ
 10 alt. τῆς a: om. VAN διαφανεία N 11—14 cf. De an. p. 148,7—9 11. 12 τῶν
 σωμάτων—λέγεσθαι om. V 12 a *fanee fanomenon; proprie enim dicitur* T (ἀπὸ τοῦ
 <φαίνειν>· φαιν. μὲν <γὰρ> κυρίως λέγεται Diels) φαινομένου AN 13 παρὰ] περὶ V
 παρὰ τὸ φάος om T τὸ φάος· φάος δὲ om. a δὲ pro δὴ T (Diels) τούτου V
 χρώμενα AN 14 ἡτοὶ] ἐστὶ V: *sicut* T post ταῦτα add. δὲ T 15 κατὰ ἄμφω
 om. a τὸ om. N 17 γὰρ om. A τοῦτο ut vid. T post δὲ add. καὶ AN
 18 χρώμενα N 19 ὥσπερ] *et sicut* T ἔχει N 20 prius δὴ om. T: δὲ conicio
 alt. δὴ TVa: om AN: δὲ M (cf. Alex. De an. p. 148,8 Br.) δὲ] δὴ M (teste Thuroto,
 δὲ teste Brandisio) 21 διαφάνειαν N γὰρ πάντα a 22 post ἀλλὰ add. καὶ V
 23. 24 διὰ—γῆς] *quandoque solidum neque terram* T 23 διὰ τὸ μοῖραν a: om. VAN
 μηδεμίαν add. Thurot 23. 24 στερεοῦται καὶ V 24 ἔχει V αὐτοῖς V
 d delevi 25 ἕτερα ἥττον om N, in spatio A ante ἐν add. μὲν a αὐτοῖς V
 25—p. 46,6 cf. De an. p. 148, 12—22 (149,13—17) 26 τὸ] τὰ a, sed v. De an.
 p. 148,12 μὲν γὰρ <διαφανές τὸ> conl. Thurot

ὁρατὸν καὶ διαφανὲς τῶν σωμάτων, ὃ αὐτό τέ ἐστιν ὁρατὸν καὶ διαφανὲς καὶ τοῖς 96
 ἄλλοις τοῦ ὁραῖσθαι αἴτιον γίνεσθαι· τοιοῦτον δὲ σῶμα τὸ φωτίζειν πεφυκός, ὥσπερ 5
 τό τε θεῖον καὶ τὸ πῦρ. κατὰ λόγον δὲ κατὰ τὴν πρὸς τοῦτο χειρτνίασιν
 καὶ οἰκειότητα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον κεκοινώνηκε τῆς διαφανείας, ἀπὸ
 5 μὲν μᾶλλον (διὸ καὶ τάχιστα οὗτος φωτὸς ἀναπύμπλαται), δευτέρως δὲ τὸ
 ὕδωρ, τελευταία δὲ ἡ γῆ· διὸ καὶ ἐλάχιστα αὕτη διαφανής· καὶ γὰρ ὅσα 10
 ἐκ γῆς εἶναι δοκοῦντά ἐστι διαφανῆ, ὕδατος μᾶλλον ἢ γῆς ὄντα αὐτὰ εὗροι
 τις ἄν· καὶ τῇ ταύτης δὲ μίξει τὰ ἐλαττον διαφανῆ τῶν σωμάτων οὕτως
 διαφανῆ. καὶ γὰρ δὴ ὁ μὲν ἀπὸ οἰκειότητος πως τῷ πυρὶ· διὸ καὶ ταχέως
 10 ἐμπύμπλαται φωτός. τὸ δὲ ὕδωρ καὶ τροφή δοκεῖ τῷ πυρὶ εἶναι· καὶ γὰρ ἐν 97
 τοῖς καιομένοις ὅλοις ἡ ὑγρότης ἐστὶν ἡ ἐν αὐτοῖς καιομένη, καὶ ἐφ' ὅσον
 ταύτην ἔχει, καίεται· τοιοῦτον γὰρ καὶ ὁ καπνός. ἡ δὲ γῆ πορρωτάτω
 ἀφέστηκεν αὐτοῦ (διὸ καὶ ἥμιστα αὕτη διαφανής)· διὸ καὶ εἰκότως τὴν τῆς
 στερησέως πως τοῦ φωτὸς χώραν ἔχει, οὔτε αὕτη δεχομένη τὸ φῶς ἐν 5
 15 αὐτῇ, ὅτῳ τ' ἂν ἄλλῃ μιχθῇ, ἀντιφράττουσα αὐτῷ καὶ κωλύουσα φωτίζει-
 σθαι δι' ὅλου, ὡς ὁρῶμεν ἐπὶ τοῦ ἀέρος ἐν ᾧ καπνός ἐστι· πολὺ γὰρ τὸ
 γεῶδες ἐν τῷ καπνῷ. οὐδὲ ἡ φλόξ δίοπτos, διότι καὶ αὕτη γεῶδες τι ἔχει
 μεμιγμένον, εἴγ' ἐστὶ καπνὸς καιόμενος καὶ ἡ φλόξ. διὸ οὐ κονιορτοῦ ὄντος
 ἐν τῷ ἀέρι διαφανής ἐτι ὁ ἀπὸ μένει. κέρας δὲ καὶ τὸ χελώνιον διαφανῆ 10
 20 ἐργασθέντα πως γίνεσθαι, ὅτι τὸ πλεῖστον ὕδατος ἐν αὐτοῖς· δηλοῖ δὲ τῷ
 μαλακτὰ εἶναι. τὰ μὲν οὖν μάλιστα διαφανῆ τῶν σωμάτων τὸ μάλιστα

1 ὁρατὸν ANa: ὁρατός V: ἀόριστον T τε om. a (habet etiam M) ὁρατὸν a:
 ἀόρατον VAN: ἀόριστον T καὶ διαφανὲς M: καὶ διαφανὲς (ὃ ἐστι τε add. T) ὁρατὸν

τ'
 TVAN: om. a 3 του V 4 τῆς] τὰς V 5 ἀναπύμπλαται AN δευτέρα
 AN τὸ om. VN 6 τελευταῖον V αὕτη Ta: αὕτη V: αὐτὸ AN 7 εὗροι VA:
 εὗρη N: εὐρήσει Ma: *inveniet* T, qui fut. pro potentiali ponere solet 8 ἄν om. a
 (habet etiam M) 8—12 repetuntur De an. p. 149,10—14 9 ταχέως VANa
 (ταχὺ De an.): *perfecte* T (τελείως Thurot) 10 ἐμπύμπλαται φωτός Na (cf. v. 5): ἐμπί-
 πλαται VA: ἐμπύμπραται T: ἐκπύμπραται De an.: non potuit quasi novum praedicare ali
 ignem aqua, si idem de aere dixisset; ideo ἐμπύμπραται sprevi post ὕδωρ add.
 δευτέρως M 11 ὅλοις TVAN: ξύλοις a (De an.), sed cf. [Arist.] Περὶ χρωμάτων

ἡ
 p. 791^b19 prius ἡ] καὶ V ἡ cum libro De an. p. 149,12 addidi
 καιομένη Ta (De an.): καὶ δεομένη AN: καὶ δεομένου V 12 ταύτης AN γῆ] τῇ
 N 13—15 repetuntur De an. p. 149,20—23 13 τῇ] τὰ N 14 πως om.
 T De an. χωρὶς N δεχομένως a 15 αὐτῇ T De an: αὐτὴ a: αὐτῷ ἡ
 VAN ὅτῳ τ' ἂν De an.: τῷ ὅτε ἐν VAN: *aut quia quando in* T: καὶ ὅτε ἐν a: καὶ
 ὅτῳ ἂν conī. Thurot, sed οὔτε... καὶ stare non potest αὐτὸ Va (om., sed post
 κωλύουσα add. αὐτὸ De an.) 16 διότι ὡς a: διότι οὐχ M 16—22 cf. De
 an. p. 149,23—29 16 ὁ καπνός a, sed. v. De an. p. 149,23 τὸ om. a
 17 γαιῶδες V οὐδὲ] καὶ M δίοπτos e libro De an. corr. Thurot: δὲ libri
 γαιῶδες V 18 εἴγ' Ta: εἴτ' VAN ἐτι a 18. 19 διὸ — μένει bene post
 καπνῷ v. 17 transpon. Thurot, quod liber De an. commendare videtur 20 πλεῖον De
 an., cf. p. 47,8 δῆλον cum T Thurot, sed δηλοῖ, quod male mutat Bruns, etiam
 De an. 21—47,3 cf. De an. p. 149,32—35

ὁρατὸν | τῶν χρωμάτων δέχεται, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ φῶς, καὶ δι' ὧν αὐτῶν, 98
 τῷ μὴ ἔχειν τὸ ἀντιφράττον καὶ τῷ ἀόριστα εἶναι· δι' ὃ καὶ τῶν ἄλλων
 χρωμάτων ὁρατὸν ἕκαστον· τῷ δὲ εἶναι ὑγρά τε καὶ ἀόριστα καὶ μὴ δύνα-
 σθαι στέγειν τοῦτο ὃ δέχεται οὐ παθητικῶς χρώννυται. διὸ οὐκ ἀεὶ τὸ
 5 χρῶμα τοῦτο ἔχει, ἀλλ' ἀπελθόντος τοῦ πεφυκότος φωτίζειν αὐτὰ ἐν στερήσει 5
 τούτου γίνεται· ὥς εἴγε στέγειν ἐδύνατο τὸ χρῶμα, ἣν <ἄν> ἀεὶ φῶς ἐν
 αὐτοῖς. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα χρώματα ὁμοίως δέχεται· κινεῖται γὰρ ὑπὸ
 τούτων δι' οἰκειότητα. ὅσα δὲ στερεὰ τῶν σωμάτων καὶ γῆς ἔχοντα πλεῖον,
 οὔτε δίοπτα ταῦτα, διότι μηδὲ ὁμοίως διαφανῆ, οὔτε τὸ φῶς ἔτι δέχεται· 10
 10 οὐ γὰρ τῶν τοιούτων σωμάτων οἰκεῖον χρῶμα τὸ φῶς. ἔχει μέντοι οἰκεῖον
 τι χρῶμα· στερεὰ γὰρ ὄντα καὶ στέγειν δυνάμενα τοῦτο ὃ τὴν ἀρχὴν
 ἐδέξατο καὶ ἔσχεν ἐκ τῆς τῶν διαφανῶν | ἐν αὐτῷ ποιᾶς μίξεως, ὁράται 99
 μὲν διὰ τοῦ φωτός, ὃ κυριώτατά τε καὶ μάλιστα ὁρατόν, οὐ μὴν αὐτὸ τὸ
 φῶς ὥς χρῶμα δεχόμενα· καθόσον δὲ μετέχει τῆς διαφανείας, κατὰ τοσοῦτον
 15 καὶ οὕτως κέχρωσται. ὅσα μὲν γὰρ μᾶλλον αὐτῶν ἐστὶ διαφανῆ φωτοειδὲς
 ἔχει τὸ χρῶμα, ἔχοντα μεμιγμένον ἐν αὐτοῖς τὸ τοιούτου χρώματος αἶτιον, 5
 τὰ δ' ἐγγὺς τούτοις λευκόν· τὰ γὰρ μᾶλλον ὁρατὸν ἔχοντα τὸ χρῶμα μᾶλλον
 ἐστὶ καὶ διαφανῆ. τὰ δὲ μέλανα στερήσει διαφανείας τοιαῦτα, ὥς τὸ σκότος
 ἀπουσία τοῦ φωτίζειν πεφυκότος· καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τοῦ χρώματος φύσις
 20 καὶ ἡ τῆς ἐν τοῖς σώμασι διαφανείας.

p. 439^a25 "Ὡσπερ οὖν ἐπὶ τῶν σωμάτων ἀνάγκη τι εἶναι ἔσχατον. 10

Λαβὼν ὅτι τὸ χρῶμα ἐν τῷ διαφανεῖ (καὶ γὰρ τὸ φῶς ἐν τούτῳ καὶ
 τοῦτο ὃν κατὰ συμβεβηκὸς χρῶμα — τοῦτο γὰρ τῆς τῶν χρωμάτων φύσεως
 δεκτικόν — καὶ τούτῳ συμβεβηκὸς ὥς ὑποκειμένῳ τῷ χρώματι τούτου
 25 ἐστὶ τὸ χρῶμα, λέγω | δὴ τοῦ διαφανοῦς) * * * ὥς γὰρ τοῦ σώματος, 100

1. 2 *et quae per totum ipsorum non habent* T αὐτῶν] οὖν εἶναι V 2 τῷ μὴ
 ἔχειν a: τὸ μὴ ἔχον VAN 2 τὸ VAN: om. a ἀντιφράζον V διὸ libri
 2. 3 δι' ὃ — ἕκαστον bene pōst φῶς v. 1 transpon. Thurot, quod commendare vid. liber
 De an. p. 149,34 4 παθητικὰ A: παθητικὸν N 6 τοῦτο a ὥστε a
 στέγειν V ἡδύνατο a ἄν add. Thurot 7 ἀλλὰ om. T post ὁμοίως
 add. δὲ V, & T 8—19 cf. De an. 149,36—150,12 8 πλεῖστον T (πλεῖον etiam
 De an. p. 150,1) 11 τι om. a (habet etiam M) τοῦτο ὅτι χροᾶν a τοῦ δια-
 φανοῦς T 12 αὐτοῖς conicio (cf. v. 16) 13 κυριωτάτως a μάλιστα καὶ a (καὶ
 μ. etiam M) 15 οὗτος AN 16 αὐτοῖς Aa: αὐτῷ V 17 τὰ] τὸ V τούτοις
 De an. p. 150,8: hoc T: τούτου οἷς VN: τούτου οἷον A (?) a τὸ a: om. VAN (De
 an.) 18 καὶ om. T διαφανές N δὲ om. T 19 τῶν χρωμάτων a
 20 ἡ τῆς om. a ἐν τοῖς om. AN διαφάνεια a 21 εἶναι om. T 23 prius
 τοῦτο TVAN (cf. p. 102,3 Th.): τούτου Thuroti codd. BC: τούτω a ὃν AN
 alt. τοῦτο a: ταυτὸν TVAN χρωμάτων a: σωμάτων TVAN 24 δεικτικόν TV
 τούτω a: τοῦτο TVA: τοῦτο κατὰ N: τούτω κατὰ M τῷ χρώματι VANa: τῷ σώματι
 T: om. M 25 δὴ] δὲ T: καὶ V (δὲ καὶ ut testatur Mau) φησιν add. Thurot,
 maiorem suspicor lacunam

καθὸ σῶμά ἐστιν, ἀναγκαίως ἐστὶν ἔσχατόν τι καὶ πέρας (οὐδὲν γὰρ ἄπειρον 100
 σῶμά ἐστι, παντὸς δὲ σώματος ἔσχατον ἢ ἐπιφάνεια), οὕτως καὶ τῆς ἐν
 τοῖς σώμασι διαφανείας καὶ τῶν σωμάτων, καθὸ ἐστὶ διαφανῆ, ἀναγκαῖον
 εἶναί τι πέρας, ταῦτόν μὲν ὃν τῷ ἀριθμῷ τῷ τοῦ σώματος πέρατι, ὅτι καὶ
 5 τὰ ὧν πέρατα ταῦτα ἐν κατ' ἀριθμόν, οὐ ταῦτόν δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι μὴδὲ 5
 ταῦτόν ἦν τό τε σώματι εἶναι καὶ τὸ διαφανεῖ· σώματα μὲν γὰρ ἀλλήλων
 οὐκ ἔστι μᾶλλον καὶ ἥττον, διαφανῆ δὲ τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἥττόν ἐστι.
 τοῦ μὲν οὖν σώματος, ὡς σώματος, πέρας ἢ ἐπιφάνεια, τοῦ δὲ διαφανοῦς,
 ὡς διαφανοῦς, τὸ χρῶμα· διὸ καὶ ταῦτόν πως καὶ οὐ ταῦτόν ἐπιφάνειά τε 10
 10 καὶ χρῶμα. τὸ δὲ πέρας τοῦ διαφανοῦς χρῶμα· κατὰ δὲ τὸ πέρας ὁράται
 τὰ κεχρωσμένα, ὥστε πέρας τὸ χρῶμα. καθὸ μὲν γὰρ ὁράται, | κατὰ 101
 τοῦτο καὶ χρῶμα ἔχει· κατὰ δὲ τὸ πέρας ὁράται· κατὰ τοῦτο ἄρα ἔχει τὸ
 χρῶμα, καὶ τοῦτό ἐστιν αὐτῶν, ὡς διαφανῶν, πέρας. οὐκέτι γὰρ τὰ
 οὕτω διαφανῆ καὶ διὰ βάθους ἐστὶ τοιαῦτα· τῶν γὰρ ἀορίστων διαφανῶν
 15 ἢ διαφάνεια διὰ βάθους.

p. 439^a26 Ἡ μὲν οὖν τοῦ φωτὸς φύσις ἀορίστω διαφανεῖ ἐστι.

Ἀόριστον μὲν γὰρ διαφανὲς τὸ ὑγρὸν καὶ μὴ ἔχον οἰκεῖον ὄρον, ὃ 5
 ἀντιδιαίρεται τὸ στερεὸν σῶμα, σῶμα ἀπλῶς λέγων αὐτό, ὡς ἐμφαινομένης
 τῆς στερεότητος ἐν τῷ σώματι, ἐπεὶ οὐδὲν γε ἔλαττον καὶ τὸ ἀόριστον
 20 σῶμα σῶμα. τὴν διαφορὰν δὲ φωτὸς τε καὶ χρώματος καὶ τῶν ἐν 10
 οἷς ταῦτα διαφανῶν δείκνυσι διὰ τούτων. τὸ μὲν γὰρ φῶς ἐν τῷ ἀορίστω
 διαφανεῖ καὶ οἰκεῖον οὐκ ἔχοντι τέλος. ὡς γὰρ οὐκ ἔχει τὰ | τοιαῦτα 102

- 1 post σῶμα add. εἶναι M 1.2 ἀναγκαίως — ἐστὶ om. T 1 ἀναγκαῖον a
 ἐστὶ om. a: post τι AN 1—4 οὐδὲν — πέρας om. a (habebat M, sed desectus
 est unus versus, ut restet δὲν γ (= v. 1), plenus sit inde a voce διαφανῆ v. 3)
 2 δὲ V: γὰρ AN: om T ἢ om. AN τῆς ἐν TAN: om. V (sed v. p. 47,20)
 3.4 ἀναγκαίως εἶναι τὸ πέρας M 4 ταῦτόν] τοῦτο M ὃν a: ἐστὶ (ταῦτόν
 add. M) MAN: ἔσται TV alt. τῷ om. AN 4.5 corporis et quia et
 quorum termini T 4 καὶ om. a 5 post ταῦτα add. ἐστὶν T ἀριθμόν]
 ὁρισμόν (terminum) T 6 σώματα et διαφανῆ a σώματα] σώματι V
 7 τὰ μὲν VANa: om. T τὰ δὲ MAN: καὶ TVa 8 ὡς σώματος om. V
 9 διαφανῶς V 10—13 cf. De an. p. 150,13 — 18 10 alt. χρῶμα] χρώ-
 ματα TV alt. δὲ] γὰρ conicio 11 κεχρωσμένα V: ὁρισμένα male con. Thurot
 ὥστε] quia T 12.13 κατὰ δὲ—χρῶμα om. a (habet M) 12 alt. κατὰ] καὶ MN
 τοῦτο om. M ἔχει om. M 13 αὐτῶν] οὐ τῶν a: τῶν M 14 βάθος V
 post διαφανῶν add. καὶ MN (?) 16 ἀορίστω libri (minato T, corr. interminato): ἀορί-
 στω τῷ Arist. codd. EY: ἐν ἀορίστω (τῷ) ceteri Arist. codd. et E³ (cf. Alex. v. 21)
 17 γὰρ om. a post ὄρον add. ὃ ἀντιδιαίρει a 18 ἀντιδιαίρεται MTVAN: ἀντι-
 διαίρει a τὸ a: om. MVAN 18—20 alt. σῶμα—alt. σῶμα om. a (habet etiam M)
 18 ne λέγω conicias, v. p. 105,15 Th. et Arist. p. 439^a28 19 post τῷ add. στερεῷ M
 καὶ om. T 20 alt. σῶμα om. T post alt. σῶμα add. ἐστὶ M δὲ] τὲ V
 τε om. a χρώματος a: σώματος TVAN 21 τούτου T γὰρ om. V
 ἐν om. T 22 διαφανῆ a οὐκ ἔχοντι οἰκεῖον Ta

σώματα, καθὸ σώματα, οἰκεῖόν τι πέρας, ἀλλ' αἰεὶ ὑπὸ ἄλλου ὁρίζεται καὶ 102
περατοῦται, οὕτως οὐδὲ χρῶμα οἰκεῖον ἔχει τῷ τὸ μὲν χρῶμα πέρας καὶ
τοῦτο εἶναι τοῦ σώματος, καθὸ διαφανές τε καὶ χρώματος δεκτικὸν καὶ
ὁρατόν, ταῦτα δὲ μὴ ἔχειν οἰκεῖον πέρας. ἐπεὶ δὲ ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς στερεοῖς 5
5 ἡ διαφάνεια καὶ οἰκεῖον ἔχει πέρας ταῦτα καὶ ὠρισμένον, τοῦ ἐν τοῖς στερεοῖς
σώμασι διαφανοῦς ἀνάγκη μὲν εἶναι ἔσχατόν τι καὶ τοῦτο ὠρισμένον, ὥσπερ
καὶ καθὸ σώματα ἦν· συνοδεύει γὰρ καὶ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ τό τε ὡς σώ-
ματος καὶ τὸ ὡς διαφανοῦς πέρας.

Τοῦτο δ' ὅτι τὸ χρῶμά ἐστι προσβιβάζει ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων. τὸ
10 γὰρ χρῶμα ἢ ἐν τῷ πέρατι τοῦ σώματος ἐστὶ ἢ πέρας τοῦ σώματος
ἐστὶ. καὶ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, παρατίθεται τὴν τῶν Πυθαγορείων δόξαν,
ὅτι τὴν ἐπιφάνειαν, ὅ ἐστι πέρας τοῦ σώματος, χρῶμα ἔλεγον. παραθέμενος
δὲ τὴν ἐκείνων δόξαν, ἐπαγορεύων αὐτὴν λέγει εἶναι μὲν ἐν τῷ πέρατι τοῦ 103
σώματος, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἐπιφάνεια, τὸ χρῶμα, οὐ μὴν εἶναι τὸ τοῦ σώματος
15 πέρας. καὶ * * * ὡς σώματος ἐστὶ πέρας τὸ χρῶμα· τὸ μὲν γὰρ
chrōma ποιότης, ἡ δὲ ἐπιφάνεια ποσόν, εἴγε μέγεθος ἐπὶ δύο διεστώς·
καὶ πᾶν μὲν σῶμα ἐπιφάνειαν ἔχει, οὐ πᾶν δὲ κέχρωσται. καὶ οὕτε, εἰ 5
μία (κατ' ἀριθμὸν ἐπιφάνεια), ἐξ ἀνάγκης ἐν κατ' ἀριθμὸν χρῶμα (δύναται
γὰρ ἐν τῇ μιᾷ κατ' ἀριθμὸν ἐπιφάνειᾳ καὶ τὰ ἐναντία εἶναι χρώματα),
20 οὕτε, εἰ ἐν κατ' ἀριθμὸν χρῶμα, ἀνάγκη καὶ ἐπιφάνειαν κατ' ἀριθμὸν εἶναι
μίαν. ὅτι δὲ μὴ τοῦ σώματος, καθὸ σῶμα, πέρας τὸ χρῶμα, ἀλλὰ τοῦ
διαφανοῦς, καὶ αὐτὸς διὰ τῶν ἐξῆς δείκνυσι, καὶ ὅτι τὸ διαφανές ἐστὶ τὸ 10
ἐν τοῖς σώμασι χρώματων δεκτικόν.

p. 439^a33 Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν δεῖ φύσιν νομίζειν.

25 Προθέμενος δεῖξαι ὅτι τὸ χρῶμα οὐ τὸ τοῦ σώματος πέρας ἐστίν, |
ἀλλ' ἐν τῷ τοῦ σώματος πέρατι, πέρας ὃν οὐχ ὡς σώματος, ἀλλὰ τοῦ 104
διαφανοῦς, καθὸ διαφανές, πρῶτον δείκνυσιν ὅτι τὸ ἐν τοῖς στερεοῖς σώ-
μασι διαφανές ἐστὶ τὸ χρωμάτος δεκτικόν. τὴν γὰρ αὐτὴν, φησί, δεῖ

1 καθὸ σώματος V ἄλλου om. T 3 καθὸ] καὶ AN 4 τοῦτο T post
στερεοῖς add. σώμασιν a 5 ἡ om. V 5. 6 καὶ οἰκεῖον—διαφανοῦς in spatio xviii
litt. om. a 5 ταῦτα hic habent TV: post ὠρισμένον MAN ἐν om. T 6 μὲν]
μὴ a: om. M τι om. N 7 prius καὶ om. a σώματος V alt. καὶ om. T
τό] τῷ a 7. 8 τε ἡ σώματα V 8 τὸ] τῷ M 10 prius ἢ] τὸ AN(T)
τοῦ—πέρας om. N 11 ἐστὶ TVA: om. a post τοῦτο add. οὐχ a (om. etiam M)
περιτίθεται V post δόξαν add. καὶ T 12 περιθέμενος V 13 αὐτὴν λέγει Ta:
αὐτὸν λέγει N: λέγει αὐτὴν VA 14 χρῶμα] σῶμα V 14. 15 οὐ μὴν—τὸ χρῶμα
om. T 15 post καὶ add. οὐχ M: δηλον ὅτι οὐ τοῦ σώματος addam (cf. p. 48,8 et vv. 21. 26)
ὡς] δ AN σώματος] σῶμα τί V ut testatur Mau γὰρ om. AN 16 διεστώς A(?)a
17 εἰ a: ἡ VAN(T) 18 κατ' ἀριθμὸν ἐπιφάνεια add. Thurot (cf. Alex. De an. I
p. 46,15 Br.) 19 τῇ om. a 20 εἰ Ta: τὸ VAN καὶ MTVN: om. Aa
21 σῶμα Ta: σώματος V: σώματα AN 24 φύσιν δεῖ Arist. 25 alt. τὸ MVN:
om. Aa 26 ὃν N 27 πρῶτα V τὸ V: om. ANa 28 χρώματος
Ta: χρωμάτων V: χρῶμα AN post αὐτὴν add. δεκτικὴν V φησί om. T δεῖν V

νομίζειν φύσιν καὶ ἐν τοῖς στερεοῖς εἶναί τε καὶ συνθέτοις σώμασι τὴν 104
 τοῦ χρώματος δεκτικὴν, ἥτις καὶ ἔξω τῶν στερεῶν σωμάτων ὁράται χρω- 6
 ματιζομένη· τοιαύτη δὲ ἀήρ τε καὶ ὕδωρ. δείκνυσι δὲ διὰ τούτων ὅτι τὸ
 διαφανὲς χρώματος δεκτικόν. ἔξω δὲ εἶπε ταῦτα χρωματίζεσθαι, ὅτι ὑπό
 5 τινος ἔξωθεν φωτίζεται τε καὶ χρώννυται οἰκεῖον οὐκ ἔχοντα <χρῶμα> (τὰ
 γὰρ ἐξ αὐτῶν καὶ οἰκεῖον ἔχοντα χρῶμα ἐντὸς κεχρῶσθαι λέγει, διότι 10
 οἰκεῖον ἔχει καὶ ἐν αὐτοῖς τὸ χρῶμα καὶ τὸ αἷτιον τοῦ χρώματος)· ἡ γὰρ
 αὐγὴ καὶ τὸ φῶς τὸ ἐν τοῖς ἀορίστοις διαφανέσι γινόμενον, οἷά ἐστιν ἀήρ
 καὶ ὕδωρ, ἀλλὰ καὶ κίνησις | ἡ ὑπὸ τῶν χρωμάτων τούτων † ἐστὶ χρωματί- 105
 10 ζεται· ἐν γὰρ τούτοις αὐγὴ τις γίνεται, καὶ ἐν τῷ ἀέρι καὶ ἐν τῷ ὕδατι,
 ὑπὸ τινων ἀνθῶν, ὡς χρώννυσθαι δοκεῖν αὐτά. ἡ αὐγὴν τὸ φῶς εἶπε τὸ
 γινόμενον ἐν αὐτοῖς, χρῶμα ὃν πως αὐτῶν. καὶ ἐν τοῖς στερεοῖς ἄρα ἡ
 φύσις ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἡ τὰ χρώματα δεχομένη. 5

Ἐξῆς δὲ προστίθησι, κατὰ τί αὐτοῖς ἡ διαφορὰ, τούτοις τε τοῖς ἀορίστοις
 15 διαφανέσιν, ἃ εἶπεν ἔξω * * * ὄντα χρωματίζεσθαι, καὶ τοῖς ὠρι-
 σμένοις. ἐπὶ μὲν γὰρ ἐκείνων διὰ τὸ ἀόριστα αὐτὰ εἶναι καὶ μὴ παθητικῶς
 ἀναδέχεσθαι τὰ χρώματα οὐ τὸ αὐτὸ φαίνεται χρῶμα οὐδὲ ἡ αὐτὴ αὐγὴ 10
 ἐγγὺς τε προσιόντων καὶ ἀφισταμένων πορρωτέρω (κατὰ γὰρ ποιὰν σχέσιν
 καὶ θέσιν τῶν δι' αὐτῶν ὁρωμένων πρὸς τὰ ὁρῶντα καὶ ποσὴν ἀπόστασιν
 20 διάφορον τὸ ἐν αὐτοῖς χρῶμα φαίνεται καὶ μεταβάλλον τῷ μὴ αὐτὰ ἀνα-
 δέχεσθαι τὸ χρῶμα τὸ ὁρώμενον· κινούμενα δὲ πως ὑπ' αὐτῶν αἷτια τοῖς
 ὁρῶσι τοῦ ὁρᾶσθαι ταῦτα γίνεται), ἐν δὲ τοῖς σώμασι (πάλιν δὲ σώματα 15
 τὰ στερεὰ λέγει) | τὸ αὐτὸ μένει τὸ ὁρώμενον, ἐγγὺς τε καὶ πορρωτέρω 106
 ἀποχωρούντων, ἂν γε ἢ τὸ διάστημα σύμμετρον· οὐ γὰρ τὸ ἐν τούτοις
 25 χρῶμα ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει, ἀλλ' ἐστὶν ἐν αὐτοῖς τοῦτο δι' οὗ
 αὐτὰ ὁράται, ἀλλ' οὐ διὰ τούτων. ἀλλ' ἐπειδὴ πολλάκις καὶ ἐν τοῖς οἰκεῖον
 ἔχουσί τι χρῶμα καὶ στερεοῖς τὸ περιέχον ἢ πυκνότερον ὢν ἢ λεπτότερον, 5

1 τε] τι N: del. Thurot alt. καὶ] et in T (καὶ ἐν τοῖς Thurot) 2 τῶν χρω-
 μάτων V extra corpus videtur T 3 prius δὲ Na: om. TVA 3. 4 ostendit
 quia hoc quod dyafanum T 5 ἔξωθεν om. V ἔχοντος V χρῶμα add. Thurot
 6 αὐτῶν VAa καὶ om. M ἔχει M 6—8 κεχρῶσθαι—ἀορίστοις om. a
 6 λέγει om. T 7 prius καὶ om. T αὐτοῖς MVA 8 διαφανὲς a: διαφανέσι
 διαφανὲς M οἷα om. TV 9 ante ἀλλὰ lacunam statuit Thurot, (cf. Alex. De an.
 II. p. 145,32 ss.) ἡ Thurot σωμάτων AN τούτοις <αἷτια> ἐστὶ <τοῦ> χρωμα-
 τίζεσθαι dubitanter conicio (cf. v. 21) 9. 10 χρωματίζεσθαι a: coloratus T 10 καὶ
 ἐν τῷ ὕδατι om. AN 11 ἀνθῶν om. V ὡς VAN: καὶ a εἶπε τὸ φῶς V
 12 ἀέρα V 14 αὐτοῖς ἡ (ἡ om. V) διαφορὰ TVN: ἡ διαφορὰ αὐτοῖς A(?)a
 15 <χρῶμα οἰκεῖον οὐκ ἔχ>οντα suppleam (sim. Thurot) 16 ὀριστὰ AN 17 οὐ] non
 enim T ἡ αὐτὴ om. T αὐγῇ] αὐτῇ N 18 προσιόντων T: προϊόντων VANa
 20 μεταβάλλον] permutatur T μὴ om. T αὐτὰ TVA: τὰ αὐτὰ MAN: παθητικῶς
 αὐτὰ conicio 20. 21 ἀναδέχῃ V 21 τὰ χρώματα τὰ ὁρώμενα conicio propter αὐτῶν
 τῶν ὁρωμένων coni. Thurot 21—23 κινούμενα—ὁρώμενον om. AN 21 αἷτια a:
 αἷτια ut vid. T: αἷτιαν V 21. 22 τοῖς ὁρῶσι om. V 22 alt. δὲ om. V 23 τὰ
 om. V λέγων T μένειν T (V ut testatur Mau) τε Ta: δὲ VAN τε <προσ-
 ιόντων> e. v. 18 conicio 24 ἂν] ἦν a (ἂν etiam M) γε a: τε MVAN(T)
 25 MTANa: ἦν V 25 τοῦτο <τὸ> conicio 26 οὐχ <ὅ> conicio 27 ὃν AN: om. T

μᾶλλον πεφωτισμένον ἢ ἦττον, κατὰ ποιὰν τοῦ φωτὸς σχέσιν πρὸς τὰ χρώ- 106
ματα καὶ τὴν μῖξιν τὴν πρὸς ταῦτα ἄλλοτε ἄλλοιᾶ ποιεῖ φαίνεσθαι τὰ ὁρώ-
μενα, ὥς ἐπὶ τοῦ τῆς περιστερᾶς τραχήλου, διὰ τοῦτο ἀσφαλῶς προσέθηκεν
τὸ εἶναι μὴ τὸ περιέχον ποιῆ μεταβάλλειν, ὥριστα καὶ ἡ φαν- 10
5 τασία τῆς χροῶς. ἢ τὸ εἶναι μὴ τὸ περιέχον ποιῆ μεταβάλλειν
εἶπεν ἐπὶ τῶν σωμάτων, λέγων τὰ στερεά· πολλάκις γὰρ καὶ τούτων τὸ
χρῶμα ἄλλοιον ὑπὸ τοῦ περιέχοντός γίνεται ἢ θερμότερου ἢ ψυχρότερου
ἢ ὅλως τοιούτου ὄντος, ὥς ὑπ' αὐτοῦ πάσχειν τὸ κεχρωσμένον καὶ μετα-
βάλλειν. |

10 Προσθεῖς δὲ τὴν διαφορὰν τῶν τε ἐν τοῖς ἀόριστοις διαφανέσι χρω- 107
μάτων καὶ τῶν ἐν τοῖς ὥρισμένοις, τὴν αἰτίαν ἀποδιδοῦς (χρήσιμον γὰρ
ἦν αὐτῷ πρὸς τὸ μὴ ἡγεῖσθαι τινας διὰ τοῦτο τὰ μὲν ἀόριστα διαφανῆ
εἶναι, τὰ δὲ ὥρισμα μὴκέτι) ὁῦλον, φησὶν, ὅτι ἡ αὐτὴ φύσις καὶ τὸ 5
αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς στερεοῖς καὶ ἐν τοῖς ἐκτός τε (χρωματιζομένοις) καὶ
15 ἀόριστοις χρώματός ἐστι δεκτικόν, καὶ ἔστι τοῦτο διαφανές. καθ' ὅσον
ἄρα ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς σώμασιν ἡ διαφάνεια, κατὰ τοσοῦτον αὐτοῖς
καὶ χρώματος μέτεστιν. ὅτι δὲ τοῖς μὲν μᾶλλον τοῖς δὲ ἦττον ὑπάρχει ἡ
φύσις αὕτη οὕσα ἐν πᾶσι, προειρήκαμεν.

Εἰπὼν δὲ τοῦτο καὶ λαβὼν ὅτι ἐν τῷ διαφανεῖ, νῦν προστίθῃσιν ὅτι 10
20 ἐν τῷ πέρατι τούτου, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ τοῦ σώματος, ὥς ἐδόκει τοῖς Πυθα-
γορείοις. ὅτι μὲν γὰρ ἐν πέρατι ἡ χροῶς ὡς ἐναργὲς λαμβάνει· ὁρατὰ γὰρ
τὰ σώματα κατὰ τὸ πέρας. καθ' ὃ γὰρ ἕκαστον τῶν ὁρατῶν ὁρατὸν ἐστι,
τοῦτο τὸ χρῶμά ἐστιν αὐτοῦ· κατὰ δὲ τὸ πέρας τὰ ὥρισμα διαφανῆ 108
ἐστι· τὸ πέρας ἄρα τοῦ ὥρισμένου διαφανοῦς, καθὼ διαφανές, χρῶμά ἐστι.
25 τὰ γὰρ ἐν βάθει τῶν σωμάτων λέγοιτ' ἂν δυνάμει χρῶμα ἔχειν, ὥσπερ
καὶ ὁρατὰ εἶναι· ὥς γὰρ τὸ ὁρατὰ εἶναι ἔχει, οὕτως ἔχει καὶ τὸ κεχρωσθαι.
πᾶν γὰρ χρῶμα ὁρατὸν τῇ αὐτοῦ φύσει, εἰ καὶ μὴ τὸ εἶναι αὐτῷ ἐν 5

1 περιπεφωτισμένον V 1.2 *secundum aliquam circumdantis habitudinem habens ad colores* T
2 ἄλλοτε ἄλλο τὰ ποιὰ τὰ ὁρώμενα N (*alios alia qualia videntur* T) 3 περιστερᾶς
τραχήλου] exemplum Carneadeum ante διὰ add. καὶ a 4 post ποιῆ add. τὸ
Arist. codd. EMYL 4. 5 ὥριστα—χροῶς del. Thurot 4 καὶ om. T 5 prius
τὸ a: om. TVAN 6 σωμάτων Thurot: χρωμάτων libri λέγων a: λέγει TVAN
7 θερμότερον ἢ ψυχρότερον a 10 post δὲ add. καὶ V ἀόριστοις om. T
11 ante τὴν add. καὶ a ἀποδιδοῦς (T)AN: ὑποδιδοῦς V: ἀποδοῦς a 12 αὐτὸ V
τινός V: *quedam* T μὲν om. AN 13 εἶναι om. T μὴκέτι a: ὁ μὴκέτι
TVAN φησιν] ἐστιν T ἡ αὐτὴ TV: αὐτὴ A: αὐτά N: ἡ τοιαύτη a
φύσις] φησι N 14 alt. ἐν] ἐκ AN: om. a χρωματιζομένοις add. Thurot
15 χρώματα δὲ ἐστὶ V διαφάνεια AN 16 καὶ Ta: om. VAN τὸ τοῦτον a
(τοσοῦτον etiam M) 17 χρώματος] σώματος V 18 προειρήκαμεν] p. 44,5ss. al.
17—19 ἦττον—διαφα *typothetae errore* post p. 52,1 τὸ δὲ φῶς habet a (corr. M)
20 ἐν τῷ TV: ἐν A: ἐντός Na 20. 21 Πυθαγορείοις N 21 λαμβάνει om. T
λαμβάνειν ὁράται V 22 γὰρ] ἄρα Usener 23 prius τὸ a: om. VAN
24 διαφανῆ a (διαφανοῦς etiam M) 25 λέγει τ' N 26 ὁρατὸν V
ὁρατὸν V οὕτως ἔχει om. a (habet etiam M) 27 πᾶν] πῶς V σῶμα a
(corr. M) τῆς αὐτοῦ φύσεως V ἐν om. V

τούτω. τὸ δὲ φῶς οὐκ ἂν εἴη χρώμα τι ἀπλῶς οὐδὲ ὑπὸ τὸν τοῦ χρώ- 108
ματος λόγον, ὅτι μὴ παθητικῶς αὐτὸ ἔχει τε καὶ δέχεται τὰ διαφανῆ.
προστίθῃσι δέ, βεβαιῶν τὸ πέρας εἶναι τὸ χρώμα, ὅτι καὶ αὐτῶν τῶν δια-
φανῶν εἴ τι οἰκεῖόν ἐστὶ τινος χρώμα, καὶ τοῦτο κατὰ τὸ πέρας ὁρατόν 10
5 ἐστὶ· τὸ γὰρ φῶς οὐ χρώμα ἦν αὐτῶν· οὐ γὰρ ἴδιον.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα ἐξῆς προστίθῃσι καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τῶν χρωμάτων
τῶν ἐν τοῖς σώμασι διαφορᾶς | λέγων· ἐστὶ μὲν οὖν εἶναι ἐν τῷ 109
διαφανεῖ τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐν τῷ ἀέρι ποιεῖ φῶς. ἐστὶ δὲ τὸ λεγό-
μενον τὸ φῶς τὸ ἐν τοῖς ἀορίστοις γινόμενον διαφανέσι χρώμα πῶς ὄν·
10 καὶ γὰρ αὐτὸ παρουσίᾳ φωτὸς ἢ τινος φύσεως φωτίζειν τε καὶ χρωρύνουσαι
δυναμένης γίνεται, ἧς ἀπελθούσης σκότος ἐν τῷ διαφανεῖ γίνεται, στέρησις 5
φωτὸς ὄν. ὥς οὖν ἐπὶ τῶν ἀορίστων διαφανῶν ἔχει τὸ ἐν ἐκείνοις χρώμα
παρουσίᾳ γινόμενον τοῦ φωτίζειν δυναμένου, οὕτως φησὶν ἔχειν καὶ ἐπὶ
τῶν ὠρισμένων τὸ χρώμα τὸ οἰκεῖον αὐτῶν ἐκάστου. ἐν οἷς μὲν γὰρ
15 αὐτῶν οὗσι διαφανέσι ἐστὶ καὶ τὸ ὑφ' οὗ χρώνυσθαι πέφυκε τὸ διαφανές
(τοιαύτη δὲ ἦν ἡ λαμπρὰ καὶ πυρῶδης φύσις), ταῦτα ὁρατά τε μᾶλλον 10
καὶ μᾶλλον χρώννυται ἔχοντα τὸ χρώμα ὠρισμένον τε καὶ μένον, ὅτι καὶ
τὸ παρεκτικὸν καὶ αἷτιον τοῦ χρώματος ἐν αὐτοῖς ἔχει, καὶ ταῦτ' ἐστὶ τὰ
λευκὸν ἔχοντα τὸ χρώμα· καὶ γὰρ ἡ χιών, διότι πλεῖστον ἀέρος ἔχει, |
20 ἔτι δὲ καὶ [ἐξ] ὕδατος, διαφανῶν ἀμφοτέρων, μάλιστα † δὲ διαφανῆς καὶ 110
λευκὴ διὰ τὴν κίνησιν τε καὶ τριψὶν τοῦ ἀέρος <δ> κινούμενος τοῦ λευκοῦ
καὶ ἀφρώδους χρώματος αἷτιος· ἡ γὰρ κίνησις αὐτὸν συνάγουσα διὰ τὴν
περιέχουσαν τοῦ νέφους ψυχρότητα παχύτερον ποιεῖ θερμαίνουσα καὶ συνί- 5
στησι, καὶ οὕτως κρατηθεῖς ὑπὸ τοῦ ἐκτὸς ψυχροῦ πῆγνυται. ἐν οἷς δὲ
25 μὴ ἔστιν ἢ ἥττον ἐστὶν ἡ τοιαύτη φύσις, ταῦτα μέλανά τε καὶ ἐν στερήσει
χρώματος ἀνάλογον τῷ σκότῳ <τῷ> ἐν τοῖς διαφανέσιν ὄντι, ὁπόταν μὴ
παρῇ τὸ φωτίζειν τε καὶ χρωρύνουσαι αὐτὰ δυνάμενον. καὶ τὰ μεταξὺ δὲ

1 χρώμα τι ἀπλῶς TA: χρώματι ἀπλῶς N: χρώματος ἀπλῶς V: ἀπλῶς χρώματι M: χρώ-
ματι ταυτὸν a post οὐδὲ add. γὰρ M τὸν] τῶν AN 2 post λόγον
add. πίπτει M 3 βεβαιῶν T prius τὸ a: τό τε VAN 4 ἐστὶ Ta: εἶναι VAN

6 hoc T (sic saepe errat) 7 τῶν] τῆς a λέγων] λοῦ V ἔτι T
μὲν] μὴν V εἶναι TVN: ἐνεῖναι A(?) a Arist. 8 καὶ] ἐστὶν V φῶς] τὸ φῶς V
9 ὄν] ὄν ἐστὶ a: ἐνεστι male con. Thurot 10 παρουσίας V ἢ om. T
φύσει V 11 ἦς] ὡς a (ἦς etiam M) ἐν] τὸ ἐν T γίνεται TVAN:
γίνεσθαι πέφυκε a στέρησιν V: *privatio habens* T 12 ἔχει] ἔστι V
13 ἔχει Aa 14 οἰκεῖων AN αὐτῶν MTAN: αὐτοῖς V: αὐτοῦ a 15 prius
τὸ om. N alt. τὸ om. AN 16 ἦν] est T 17 ἔχοντι N τε καὶ
μένον om. T 18 σώματος AN αὐτοῖς libri 19 λευκὸν om. T
post χρώμα add. ἡ N ἀέρος scripsi: ἀέρα libri 20 ἔτι TAN: ἔστι Va
ἐξ delevi δὲ VANa: ἐστὶ e T Thurot: δὴ conicio διαφανές V 21 ante
alt. τοῦ add. ἡ a, ἡ M δς addidi κινούμενος scripsi: κινουμένου libri
22 αὐτὸ V συνελκουσα a (συνάγουσα etiam M): *congregatis* T: συναγόμενον con. Thurot
22. 23 διὰ—ψυχρότητα v. 24 post οὕτω transpon. Thurot 23 τοῦ νέφους Ta: τὸ
νέφος VAN 23. 24 συνίστη V 25 ἢ Ta: om. VAN ἥττων N 26 τῷ
addidi ὄντα a 27 αὐτὸ V alt. καὶ om. T

χρώματα δῆλον ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τῆς ποιᾶς τοῦ ἐν τούτοις 110
 παρουσίας τε καὶ μίξεως γένοιτο ἄν, ὃ ἐφεξῆς ζητήσῃ. ἔοικε δὲ οὐ τῇ 11
 τοῦ διαφανοῦς ἐπιτάσσει τε καὶ ἀνέσει τὴν τῶν χρωμάτων ἀνατιθέναί δια-
 φοράν, ἀλλὰ τῇ τοῦ φωτίζειν καὶ χρωρύνουσαι πεφυκότος αὐτὸ παρουσίᾳ τε
 5 καὶ ἀπουσίᾳ. ἢ ἐξ ἀμφοῖν | ἄν γένοιτο· καὶ γὰρ τῇ διαφανείᾳ καὶ τῇ 111
 παρουσίᾳ τοῦ χρωρύνουσαι πεφυκότος τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον εἶναι εἴη ἄν
 καὶ τὸ διαφανέει μᾶλλον <ἢ ἥττον> τοῖς στερεοῖς ἐν τῇ ποιᾷ μίξει τῶν
 προειρημένων.

10 p. 439^b18 Περὶ δὲ τῶν ἄλλων χρωμάτων ἤδη διελομένοις πο-
 σαχῶς ἐνδέχεται γίνεσθαι λεκτέον.

Ἐν τοῖς στερεοῖς σώμασι τὴν μὲν μίξιν καὶ παρουσίαν τοῦ φωτίζειν 5
 πεφυκότος ἐν τῷ διαφανεῖ τὸ λευκὸν χρῶμα ποιεῖν εἰπὼν, τὴν δὲ ἀπουσίαν
 τούτου τὸ μέλαν ἀναλόγως τῷ ἐν τῷ ἀορίστῳ διαφανεῖ γινομένῳ φωτί τε καὶ
 σκότῳ, ἐφεξῆς ζητεῖ περὶ τῶν μεταξὺ χρωμάτων τοῦ τε λευκοῦ καὶ τοῦ
 15 μέλανος, πῶς γίνεται. ἐπεὶ δὲ δοκεῖ μίξει γίνεσθαι τῶν ἐναντίων, ἐκτίθεται 10
 τοὺς τρόπους, καθ' οὓς δύναται ἢ κατὰ τὰ χρώματα διαφορὰ γίνεσθαι ἐκ
 τῆς τοῦ λευκοῦ τε καὶ μέλανος μίξεως.

Ἐνδέχεται μὲν γάρ, φησί, καὶ παρ' ἀλλήλα τιθέμενα τό τε μέλαν
 καὶ τὸ λευκόν, ὥς ἐκάτερον μὲν αὐτῶν εἶναι διὰ μικρότητα ἀόρατον, τὸ δὲ
 20 ἐκ τῆς συνθέσεως αὐτῶν ὁρατὸν γίνεσθαι, ποιεῖν ἄλλου τινὸς ὅψιν χρώμα-
 τος.' ἔστι γάρ τινα ἃ κατ' ἰδίαν μὲν | ὄντα ἐκφεύγει τὴν ὀψιν, συντεθέντα 112
 δὲ ἀλλήλοις ὁράται. ἀπὸ γοῦν διαστήματος τινος πυρὸν μὲν ἔνα κείμενον
 οὐκ ἄν τις ἴδοι· εἰ δὲ σωρὸς πυρῶν γένοιτο, ὁρῶτο ἄν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ δια-
 στήματος. ὥς δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ διαστήματος τούτων τὸ μὲν ὁρατόν, τὸ
 25 δὲ οὐ, οὕτως δύναται τινα διὰ μικρότητα μηδ' ὅλως κινεῖν τὴν ὀψιν καθ' ὃ
 αὐτά. τὸ δὲ ἐκ τῆς τοιαύτης τῶν προειρημένων χρωμάτων παραθέσεως
 ὁρώμενον οὐδετέρῳ μὲν ταυτὸν ἔσεσθαι τῶν παρακειμένων ἀλλήλοις, ἔσεσθαι

1 χρώματος V	ἀνάλογον V: ἀναλόγως AN	τοῦ] τῆς V	2 post δ add.
καὶ a	3 τοῦ om. a (habet etiam M)	ἀντιτιθέναί AN	4 χρωρύνουσαι
Ta: χρωρύνουσαι VAN	αὐτὰ T	5 ἢ] εἰ T	γένοιτο a
χρωρύνουσαι add. τι Va	πεφυκότι V	εἶναι om. a	6 post
φανές TANA	ἢ ἥττον addidi (καὶ ἥττον add. Thurot)	9 ἤδη om. T	
διελομένους Arist. codd. praeter L (T? dividentem)	12 διαφανεῖ τὸ om. V in fine versus		
spatio apto relicto, item v. 13 τῷ ἐν τῷ, v. 14 τῶν μεταξὺ	ποιεῖν om. a (habet M)		
εἰπὼν om. AN	τὴν δὲ ἀπουσίαν Thurot: τῇ δὲ ἀπουσία libri	13 ἐν om. T	
διαφανοῦς N	14 σκότῳ MVA: τῷ σκότῳ N(?)a	μεταξὺ] ἐφεξῆς a (μεταξὺ etiam M)	
ante prius τοῦ cum T add. μεταξὺ λέγω Thurot	καὶ] τε καὶ AN	alt. τοῦ om. N	
15 δὲ om. AN	16 δύναται] γίνεται V	τὰ om. VA	χρώματος V
Aristotelicum habet etiam M	20 ante ποιεῖν add. καὶ T	21 μένοντα TVA	
ἐκφεύγοντα AN (om. τὴν)	22 δὲ] γάρ V	23 ἄν τὰ ἴδη N	σωρὸν V
24 ὥς—διαστήματος om. AN	25 οὐ om. N	σμικρότητα a	26 δὲ T
τῆς om. a	εἰρημένων V	27 ὁρώμενον om. T	δευτέρῳ TV
scripsi (ἔσται Thurot): ἔστι (οὐ add. A) VAa: οὐ NT	ἀλλήλων V (—οις etiam M)		
27, 54, 1 alt. ἔσεσθαι—χροῖας om. a	ἔσται T, qui saepe verbum finitum pro inf. ponit		

μέντοι τί χρώμα, εἶγε καὶ ὁρατόν· ἄλλο ἄρα τι εἶδος χροιάς. ἔσεσθαι δὲ 112
κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν παρατιθεμένων τε καὶ συντιθεμένων ἀλλήλοις 10
λευκῶν τε καὶ μελάνων τῶν διὰ μικρότητα ἀοράτων πλείω καὶ διαφέροντα
ἀπογεννώμενα χρώματα· ἄλλο | μὲν γὰρ ἴσων ἴσοις παρατιθεμένων, ἄλλο 113
5 δὲ κατὰ τὴν ἑκατέρου τε ὑπεροχὴν καὶ τὴν τῆς ὑπεροχῆς ἀναλογίαν· οὐ
γὰρ ὁμοίον διπλασίων τε τῶν λευκῶν ὄντων καὶ ἡμιολίων ἢ ἐν ἄλλῃ τινὶ
ὑπεροχῇ. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ μέλανος ὑπεροχῆς. καὶ τὰ 5
μὲν ἐν λόγῳ τινὶ καὶ σύμμετρα τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ἀλλήλα ἔσεσθαι, τὰ 5
δὲ ἐν ὑπεροχῇ ἀπλῇ, καὶ ἔσεσθαι αὐτῶν ἡδέα μὲν καὶ προσηγῇ τὰ ἐν
10 λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς ὄντα σύμμετρα, οὐ τοιαῦτα δὲ τὰ ἀσύμμετρα ἀνάλογον
τοῖς κατὰ τὰς συμφωνίας· καὶ γὰρ ἐν ἑκείνοις ἡ διαφορὰ κατὰ τοὺς ἐν τοῖς
ἀριθμοῖς τῆς ὑπεροχῆς λόγους. ἡ μὲν γὰρ ἔχουσα ὡς δύο πρὸς ἐν δια-
πασῶν καλεῖται τε καὶ ἔστιν, ἡ δὲ τῶν τριῶν πρὸς τέσσαρα διατεσσάρων· 10
ὅταν δὲ μηδὲνα λόγον ἔχωσιν οἱ φθόγγοι πρὸς ἀλλήλους, ἀνάρμωστον καὶ
15 ἀσύμφωνον τὸ ἀκουόμενον ἔστιν, ἀκουόμενον μέντοι. οὕτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς
τῶν λευκῶν τε καὶ μελάνων παραθέσεως τῶν διὰ μικρότητα | ἀοράτων 114
ἔξιν τὰ ἀπογεννώμενα χρώματα, οἷον τριῶν δυσὶν ἢ τεσσάρων δυσὶν ἢ
τριῶν τέττασι παρατιθεμένων τε καὶ μιγνυμένων, καὶ τῶν μὲν ἐν ἀναλογίᾳ,
τῶν δὲ ἔξω ταύτης, καὶ ἡδέα μὲν τὰ ἐν ἀναλογίᾳ τῶν συντιθεμένων, ὡς
20 τὸ ἀλουργόν καὶ τὸ φοινικοῦν καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ ὅσα πληκτικὰ 5
καὶ ἀηδῇ οὐκ ἐν ἀναλογίᾳ. καὶ ὀλίγα φησὶν ἔσεσθαι τὰ ἡδέα διὰ τὴν αὐτὴν
αἰτίαν, δι' ἣν καὶ τὰ συμφώνως ἡρμωσμένα τοιαῦτα, ἢ καὶ πάσας μὲν τὰς
χρόας ἐν ἀριθμοῖς τισὶ τῶν παρατιθεμένων ἀλλήλοις γίνεσθαι, ἀλλὰ τὰς
μὲν τεταγμένας παραθέσεις αὐτῶν εἶναι, ἐξ ὧν τὰ ἡδέα χρώματα, τὰς δὲ
25 ἀτάκτους, γίνεσθαι δὲ τὰς ἀτάκτους οὐκ ἐν τῇ τῆς ὑπεροχῆς ἀσυμμετρίᾳ, 10
ἀλλ' ἐν τῇ τῆς παραθέσεως ἀταξίᾳ. ἔστι γὰρ τὰ δέκα τοῖς πέντε ποικίλως
παρατιθέναι, καθ' ὧς διαφορὰς παραθέσεων διαφορὰν ἔσεσθαι καὶ τῶν
χρωμάτων.

- 1 μέντοι MTAN: μέν V prius τι] τι τὸ V ut testatur Mau ἄρα om. M εἶδος
om. T χρεῖας M, tum (ἔσ)εσθαι add. M, ἔσται Thurot ἔσεσθαι VAN: ἔσται MTa
3 τῶν om. a (habet etiam M) μικρότητα N ἀοράτων] non videntur omnino T
4 ἀπογεννώμενα ANa ἴσων MVAN: ἴσον Ta ἴσος AN παρατιθεμένων
om. T 5 ἑκατέραν V τε] τε καὶ V ἀναλόγως N 6 ὁμοίον
scripsi: ὁμοίων TV: ὁμοίως ANa τε a: τε καὶ VAN καὶ ἡμιολίων a:
ἢ μειόνων VAN: ἢ μειζόνων T 8 τῶν om. a (habet etiam M) ἄλλη AN
ἔσται e T Thurot, sed v. ad p. 53,27 9 ἔσται e T Thurot τὰ] τὸ V
10 συμμέτρῳ A: οὐμμέτρῳ N ἑσύμμετρα a: σύμμετρα V(T): συμμέτρῳ AN
12 λόγοις AN: rationem T ἔχουσα om. T 13 τῶν MAN: om. Va
τριῶν] τρίτῃ a 15 ἀκουόμενον μέντοι om. T δὲ om. T τῆς om. N
16 τε om. V μικρότητα a 17 ἔξιν e T Thurot post τριῶν add. καὶ N
τεττάρων AN 18 τεσσάρων V: τέσσαρσι conicio καὶ] ἢ T ἐν om. Ta
ἀλογία N 20 ἀλουργόν V: ἀλουργοῦν a (Arist. codd. EMY): ἄλευρον TAN prius
καὶ om. T alt. τὸ om. Arist. codd. EMYL καὶ τὰ τοιαῦτα om. T πληκτικὰ
MVAN: inepta T: om. in spat. xviii litt. a 21 ante οὐκ add. καὶ AN 22 ἢ] εἰ T
23 χροιάς V γενέσθαι V 24 χρήματα V 25 συμμετρία Ta 26 ἀλλ']
ei T (corr. set) 27 διαφορὰς om. T διαφορὰ ἔσται e T Thurot

Μὴ καθαρὰς δ' ἂν λέγοι παραθέσεις τὰς μὴ ὁμοίων. καθαρὰ μὲν γάρ, εἰ παρὰ δύο φέρε εἰπεῖν ἐν | εἴη κείμενον ἐν πάσῃ τῇ μίξει, οὐ 115 καθαρὰ δέ, ὅταν τὰ μὲν παρὰ δύο, τὰ δὲ παρὰ τρία, τὰ δὲ παρὰ ἕν. εἰς μὲν οὖν τρόπος οὗτος τοῦ πλήθους τῶν χρωμάτων, δύο μὲν ὄντων κατὰ 5 τὸ ὑποκείμενον τῶν χρωμάτων, πολλῶν δὲ γινομένων τῷ λόγῳ καὶ τῇ μίξει τε καὶ παραθέσει τῇ ποιᾷ τούτων, ἐν φαντασίᾳ τὸ πλῆθος τῶν 5 χρωμάτων ἐχόντων, οὐκ ἐν ὑποστάσει. οὕτως τινὲς καὶ τὰς κράσεις γίνεσθαι λέγουσιν.

10 p. 440a7 Εἰς μὲν οὖν τρόπος τῆς γενέσεως τῶν χρωμάτων οὗτος, εἰς δὲ τὸ φαίνεσθαι δι' ἀλλήλων.

Εἰπὼν τὴν δόξαν τὴν τῇ ποιᾷ παραθέσει τοῦ λευκοῦ τε καὶ μέλανος τὴν τῶν ἄλλων χρωμάτων φαντασίαν γίνεσθαι λέγουσαν, δευτέραν πάλιν ἐκτίθεται δόξαν, καθ' ἣν δοκεῖ καὶ αὐτὴν δύνασθαι μὴ ὄντων ἄλλων χρω- 10 μάτων φαντασίαν γίνεσθαι, μόνων ὄντων ἐν ὑποστάσει τοῦ τε λευκοῦ καὶ 15 τοῦ μέλανος. ἔστι δὲ αὕτη ἡ τῷ δύνασθαι δι' ἀλλήλων τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ὁρᾶσθαι τὴν τῶν μετὰ χρωμάτων φαντασίαν ἀνατιθεῖσα. πῶς δὲ διαφαίνεσθαι δι' ἀλλήλων τὰ χρώματα δύναται καὶ φαντασίαν διάφορον 116 ἀποτελεῖν δεικνὺς παρέθετο τοὺς γραφεῖς. οὗτοι γὰρ ὑπαλείφοντές τινα ἐναργεστέραν χροάν, εἰτα ἐπαλείψαντες ἔξωθεν αὐτῇ τινα ἔλαττον ἔχουσαν 20 τὸ ἐναργὲς ποιοῦσιν ἄλλην φαίνεσθαι καὶ οὐχ ὅποια ἦν· τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, ὅταν ὡς ἐν ὕδατι ἢ ἐν ἀέρι βούλωνται τι ποιῆσαι φαινόμενον. 5 ἀλλὰ καὶ ὁ ἥλιος διὰ μὲν καθαροῦ τοῦ ἀέρος λευκὸς φαίνεται, ὅταν δὲ δι' ἀχλύος ἢ καπνοῦ βλέπηται, φοινικοῦς ὁρᾶται. τὸ γὰρ ἐπιτιθέμενόν χρῶμα ὅταν διαφέρων ἢ τοῦ ὑποκειμένου, οὐδετέρου φαντασία ὁλόκληρος σφίζεται, 25 ἀλλ' ἄλλο τι παρ' ἐκάτερον αὐτῶν τὸ φαινόμενόν ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτον 10 τὸν τρόπον πλῆθος χρωμάτων κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν τε διορωμένων καὶ τῶν δι' ὧν διορᾶται, ὄντων γε λευκοῦ τε καὶ μέλανος. εἰ μὲν γὰρ εἴη ὑπερέχον τὸ ἐν βαίνει ὃν λευκὸν τοῦ ἐπιπολῆς ὄντος μέλανος, ἄλλου χρώ-

1 ante τὰς add. καὶ AN μὴ] οὐδὲ V ὁμοίων Thurot: ὁμοίως TANA: ὁμοίας V
3 καθαρὰς N prius τὰ δὲ] ἢ καὶ a (τὰ δὲ etiam M) 4 οὖν om. AN οὗτος
Thurot: αὐτὸς libri (iste T) <τῆς γενέσεως> τοῦ conicio (v. Arist.) 4. 5 δύο—
χρωμάτων om. V 5 πολλά N 6 τε] περὶ V post καὶ add. τῇ AN
τούτων] τῶν a 10 τὸ] τῷ TN (Arist. codd. SU) ἀλλήλα V 11 τῇ a:
τῶν VAN θέσει τοῦ λευκοῦ om. in spatio V καὶ] καὶ τοῦ V 12 λέγει AN
13 ἐκτίθεται om. in spatio V 13. 14 δύνασθαι μὴ ὄντων φαντασίαν γίνεσθαι λέγουσι μὴ
ὄντων ἄλλων χρωμάτων, μόνων a 13 μὴ ὄντων M (cf. a): μὴ τῶν VAN: om. T
ἄλλων om. M 14 μένων V ὄντων om. V 15 δὲ] δὲ καὶ a ἢ] om. V: ὦ N
καὶ VAN: τε καὶ a alt. τὸ om. a 19 ἐναργεστέραν a ἐπαλείψαντος V
ἔξωθεν om. T ἔξω θανατὴ τινά AN ἔχοντα AN 20 καὶ om. T
21 ὡς—ἢ om. T βούλονται a: βάλονται N τινα AN: τι post ὕδατι Arist. codd. EMYL
23 βλέπηται] φαίνεται V 25 ἐκάτερον Thurot (alterum T): ἕτερον libri ἐστιν] εἰ V:
om. T ἔσται δὲ conicio (v. Arist.) 26 ὁρωμένων a(T?) 27 τῶν om. a ὁρᾶται
a(T?) γε scripsi: τε TVAN: om. a post εἴη add. ὁ a, τὸ M 28 ἐπὶ πολλῆς V

ματος ἢ φαντασία, εἰ δὲ ἰσάζοι, ἄλλη, | καὶ εἰ ἀνάπαλιν λαμβάνοιτο, ἄλλη 117
καὶ διάφορος κατὰ τοὺς λόγους τῶν ὑπεροχῶν ἢ τοῦ ἐν βάθει ἢ τοῦ ἐπι-
πολῆς. ὅτι δὲ μὴ ἡ αὐτὴ δόξα αὕτη τῇ πρὸ ταύτης, δῆλον· ἐκεῖ μὲν
γὰρ παράθεσις ἦν ἀοράτων κατ' αὐτά, ἐνταῦθα δὲ ὁρατῶν σύνθεσις, τῶν
5 μὲν ὑποτιθεμένων, τῶν δὲ ἐπιτιθεμένων. 5

p. 440^a15 Τὸ μὲν οὖν ὥσπερ οἱ ἀρχαῖοι λέγειν ἀπόρροϊαν εἶναι
τὴν χροϊάν.

Ἐκθίμενος τὰς δόξας τὰς δύο, καθ' ἃς αἱ τῶν πλειόνων χρωμάτων
φαντασίαι κατὰ μῖξιν τῶν ἐναντίων, τοῦ τε λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος, γίνε-
10 σθαι † δοκεῖ ἐν ἡ ἦν δόξα προκαταβεβλημένη περὶ τοῦ ὁρᾶν ὑπὸ τῶν ἀρ-
χαίων, ὡς ἄρα τοῦ ὁρᾶν κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὁρωμένων ἀπόρροϊαν γίνο- 10
μένου· εἰδῶλα γὰρ τινα ὁμοιόμορφα ἀπὸ τῶν ὁρωμένων συνεχῶς ἀπορ-
ρέοντα καὶ ἐμπίπτοντα τῇ ὄψει τοῦ ὁρᾶν ἡτιῶντο. τοιοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ
τε περὶ Λεύκιππον καὶ Δημόκριτον, οἳ καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀοράτων διὰ | μι- 118
15 κρότητα παραθέσεως τὴν τῶν μεταξὺ χρωμάτων φαντασίαν ἐποιοῦν· ἀλλὰ
καὶ Ἐμπεδοκλῆς οὕτω τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι λέγει, ὡς πρὸ δλίγου ἐμνημόνευσεν.
ὅτι δὲ μὴ ὑγιῆς ἡ δόξα μηδὲ οὕτως οἶόν τε τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι, ἀλλ' ὡς
αὐτὸς ἔδειξεν, ὑπομινῆσκει ἡμᾶς καθόλου δεικνὺς ὅτι μὴ κατὰ τὰς ἀπορ- 5
ροϊάς τὰς ἀπὸ τῶν ὁρωμένων τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι οἶόν τε. εἰ γὰρ οὕτω, δι'
20 ἀφῆς ἡ ἀντίληψις τῇ ὄψει ἔσται, εἴγε τὰ ἀπορρέοντα σώματα ὄντα τῷ
ἐμπίπτειν αὐτά † ἡ ὁραθισῶν * * * οὐκέτι προσέθηκεν τὸ ἐπόμενον
ἄτοπον. εἴη δ' ἄν, εἰ εἴη δι' ἀφῆς, δεῖν αὐτὴν ψυχροῦ θερμοῦ, ὑγροῦ (ξηροῦ)
καὶ τῶν ἀπτῶν ἐναντιώσεων ἀντιλαμβάνεσθαι· οὐδενὸς δὲ τούτων ἀντιληπτικῆ. 10

1 ἡ] ἐν V ἴσα AN λαμβάνει V 2 τὸν λόγον V 2. 3 ἐπὶ
πολλῆς V 4 ἀοράτων Thurot: ἀόρατος libri κατ' αὐτά AN: κατ' αὐτὴν V:
καθ' αὐτά a: per se T 5 τῶν δὲ ἐπιτιθεμένων Ta: om. VAN 6 post ὥπερ add.
καὶ Arist. codd. EMY ἀπείροισιν VA: ἀπορροϊάς Arist. codd. EMYL item 7 τὰς χροϊάς
9. 10 γίνονται e T Thurot 10 δοχοῦσιν conicio ἐν ἡ ἦν VAa: ἐνιην N: περιῆν Diels:
ἀναλαβεῖν (resumere T) τὴν ex T Thurot: δοκεῖ δλίγον τι ἐκβαίνειν, ἐπεὶ ἦν e. gr. Usener:
ἐναντιοῦται (vel ἀντιλέγει) δόξῃ προκαταβεβλημένη conicio δόξαν προκαταβεβλημένην
TN(?) 11 ὡς] οἱ M ἄρα τοῦ ὁρᾶν om. M τὴν] τῶν N ἀπὸ om. T
11. 12 γινόμενων a 12 γάρ om. a 13 πίπτοντα a ἡτιῶντο a: ἡτέων N:
αἰτίων A: αἰτία ἦν V: αἰτία T τοιοῦτον N 14 τε om. a post περὶ
add. τὸν a ὁρατῶν a 14. 15 σμικρότητα ANa 16 πρὸ δλίγου] p. 438^a4
17 δὲ MTV: om. ANa 17—19 τὸ ὁρᾶν—οἶόν τε om. a (habet etiam M)
18 (αὐ)τῷ M ἔδοξεν MAN 20 ad ἔσται, εἴ γε „hic desunt nonnulla“ adnotat M
σώματα ὄντα om. V 21 εἰ πίπτειν V ἡ ὁραθισῶν om. MT (spat. xiii litt. T)
in fine lacunae verba Aristotelica p. 444^a15—17 excidisse videntur αὐτά <τοῖς
ὀφθαλμοῖς αἰτία τοῦ ὁρᾶν τῶν ὀφθαλμῶν ἄπτεται. ἀλλ' > οὐκέτι con. Thurot οὐκέτι]
καὶ M 22 ἄτοπον a: om. TVAN, sed v. p. 59, 16. 62, 7 alt. εἴη om. a δέον
con. Diels ψυχροῦ—ὑγροῦ om. TV ξηροῦ add. Thurot 23 καὶ M: om. ceteri
τῶν <ἄλλων> conicio, cf. p. 163, 10 Th. ἀπτῶν a (v. Alex. De an. II 128, 23):
αἰτίων VA: αἰτίων N: causam T 23—57, 10 cf. Alex. De an. II p. 134, 31—135, 2
Bruns 23 post ἀντιληπτικῆ add. ἡ ὄψις a

ἔτι εἰ συνεχῆς ἀπὸ τῶν ὁρωμένων ἀπόρροια, πῶς οὐκ ἀναλίσκεται ταχέως
 τσαύτης σωματικῆς ἀποκρίσεως ἀπ' αὐτῶν γινομένης; εἰ δὲ ἀντιπροσκρι-
 νεται αὐτοῖς ἄλλα, πρῶτον μὲν διὰ τί | τοῦτο οὐκ ἀεὶ γίνεται ἐπ' αὐτῶν, 119
 ὥστε ἴσα [τε] αὐτὰ διαμένειν; τίς τε αἰτία τοῦ ὀρισμένως αὔξεσθαι
 5 καὶ πάλιν ὀρισμένως μειοῦσθαι; ἔπειτα πῶς ὁμοιοσχήμονα διαμένει; τὰ
 μὲν γὰρ ἀπορρέοντα ὁμοιόμορφα (διὰ τοῦτο γούν καὶ χρωμάτων ἡ ὄψις
 ἀντιλαμβάνεται)· τὰ δὲ προσκρινόμενα διὰ τί τοιαῦτά ἐστι; καὶ εἰ συνεχῆς 5
 ἡ ἀπόρροια ἀφ' ἐκάστου καὶ κατὰ πάντα τὰ μέρη, πῶς οὐκ ἐμποδίζει τὰ
 ἀποκρινόμενα τοῖς φερομένοις, ἵνα (μὴ) προσκριθῇ, ἢ ἐκεῖνα τούτοις, ἵνα μὴ
 10 φέρεται; πῶς δὲ λεπτά ὄντα οὐ σκεδασθήσεται ἀνέμων ὄντων; ὁρῶμεν γάρ,
 καὶ ἄνεμος ἢ μεταξὺ. ἔτι πῶς διαστήματος ἀντίληψις γίνεται, εἰ τὰ ἐμ-
 πίπτοντα ὁ ὀφθαλμὸς ὁρᾷ; πῶς δὲ καὶ μύοντες οὐκ ὀφόμεθα, εἰ οὕτως 10
 ἐστὶ τὰ φερόμενα λεπτά; δυνήσεται γὰρ καὶ μυόντων διὰ τῶν πόρων εἶσω
 χωρεῖν. διὰ τί δὲ καὶ ἐπιτεθέντος τοῦ ὁρωμένου <τοῖς ὀφθαλμοῖς> οὐκ ὀφύ-
 15 μεθα; καὶ γὰρ τότε ἀπορρεύσεται τὰ εἰδῶλα καὶ δέξεται αὐτὰ ὁ ὀφθαλμός.
 ἢ διὰ τί φωτὸς χρεῖα πρὸς τὸ ὁρᾶν, δεχομένου τὸ ὁρώμενον τοῦ | ὀφθαλ- 120
 μού, γίνεται; ἔτι ἥτοι τὰ ἀπορρέοντα παράκειται τῷ ὀφθαλμῷ ἢ τότε
 φέρεται, ὅταν εἰς αὐτὰ ἐπιστραφῇ. εἰ μὲν οὖν παράκειται, οὐδ' ὅλως
 διαστήματος ἀντίληψις ἔσται· εἰ δὲ τότε φέρεται, πρῶτον μὲν ἐν πλείονι
 20 χρόνῳ τὰ πλεῖον ἀφεστῶτα ὀφόμεθα, ὅπερ οὐχ οὕτως γινόμενον ὁρῶμεν· 5
 εἴτα εἰ τῷ τοῦ αἵρος τοῦ πρότερον ἀπορρέοντός τε καὶ ἐμπίπτοντος τοῦ
 εἰδῶλου τῇ ὄψει ποσῶ, ὅς καὶ αὐτὸς ἐμπίπτει τῇ ὄψει, κατ' αὐτοὺς τὸ
 διάστημα ὁραθήσεται, πρῶτον μὲν πῶς τοσοῦτον αἶρα ἡ ὄψις δέξεται (καὶ
 ἐκάστην γὰρ φορὰν εἰδῶλου τοσοῦτον αἶρα δέξεται, ὅσος ἐστὶν ὁ μεταξὺ
 25 αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὁρωμένου); εἴτα ἕξει τινὰ ἰσχὺν τὰ ἀπορρέοντα εἰδῶλα, 10
 ὥς τοῦτον προωθεῖν δύνασθαι; εἴτα πῶς, ὅταν ἄνεμος ἦ, τοῦτο ἔτι σωθήσεται;
 ὁ γὰρ ἄνεμος ὁρᾶται παρασύρων τὸν μεταξὺ αἶρα. εἰ δὴ τὰ εἰδῶλα λεπτό-
 τερα ὄντα διαδύεται τὴν τῶν ἀνέμων βίαν, πῶς οὐχὶ διὰ τοῦ αἵρος δια- 121

2. 3 ἀντιπροσκρίνεται T (De an.): ἀντιπροσκρίνεται V: ἀντιπροσκρίνηται MAN: ἀντεισκρίνηται a
 3 πρῶτα V 4 τε om. T, del. Thurot 5 πῶς om. V 6 χρώματα V
 7 καὶ εἰ a: om. VAN: ἔτι εἰ T, fort. recte 8 ἐκάστης a καὶ om. V 9 prius
 μὴ T: om. VANa 10 cf. De an. p. 136,3—5 σκεδασθήσεται a: σκεδασθή-
 σονται VAN post ἀνέμων add. γε a 11 ἄνεμος ἢ μεταξὺ in spatio om. V
 11. 12 cf. De an. p. 135,2. 3 et Theophr. De sensu p. 515,1 Diels 11 διαστήματι V
 εἴτα VN 11. 12 ἐμπίπτοντα Ta: ἐμπίπτων ὅτι V: ἐμπίπτοντος AN 12 ὁρῶ V
 καὶ—ὀφύ in spatio om. V 14 χωρεῖν διὰ τί δὲ in spatio om. V ἐπιτεθέντος T:
 ἐπιτεθέντος VANa τοῖς ὀφθαλμοῖς T: om. VANa 15 ἀπορρεύσεται scripsi: ἀπορεύσει
 a: καὶ πορεύσει VAN αὐτὰ ὁ ὀφθαλμός in spatio om. V 17—28 cf. De an.
 p. 136,11—24 17 τότε om. T 18 αὐτὸ V 19 τότε φέρεται] referuntur T
 τότε] τοῦτο V πρῶτα V 20 πλείστον a ὁρῶμεν TV: ἔσται ANa
 21 πρότερον Usener: πρώτου VANa: πρῶτον (primo) T? (cf. etiam De an. p. 135,4)
 τε om. a 22 ποσῶ] πῶς a τῇ ὄψει ἐμπίπτει AN 23. 24 καθ'—δέξεται om. V
 24 φορὰν Usener: διαφορὰν libri ὅς a 25 αὐτῆς conicio εἴτα] ἔπειτα coni.
 Usener τίνα ἕξει coni. Thurot 26 πῶς om. T 27 δὲ coni. Thurot et Usener
 27. 28 λεπτότατα a, sed v. De an. 136,22 28 διαδύεται] spat. vii litt. T
 ἡ... βία coni. Thurot (T?) 28. 58,1 διαδύσεται om. T

δύσεται; τί δὲ ἔσται καὶ τὸ ἀναμετροῦν τὸν εἰσιόντα εἰς τὴν ὄψιν ἀέρα; πῶς δὲ 121
 καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ὁρωμένου ἢ ὅψις κρινεῖ, κατὰ τὸ τῆς κόρης
 μέγεθος δεχομένη ἀπὸ τοῦ φερομένου εἰδώλου μέρος; καὶ γὰρ εἰ πολλάκις 5
 καὶ πολλὰ δέχεται, πῶς καὶ διὰ τί ἄλλοτε ἄλλο μέρος τοῦ εἰδώλου δέξεται,
 5 καὶ οὐχὶ αἰεὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐκ διαστημάτων; εἰ δὲ καὶ αἰεὶ τὸ παρακαίμενον,
 τίς ἢ σύνθεσις τούτων ἐν τῇ ὄψει, ὡς θέατρον ἢ ναὸν δοκεῖν ἑωρακέναι διὰ
 οὕτω μικρῶν μορίων τῶν ἐμπιπτόντων ἀπὸ τοῦ ἀπ' αὐτῶν εἰδώλου φερομένου;
 πῶς δὲ οὐ μεταξὺ ἀπ' ἄλλων τινῶν εἰδῶλων ἐμπιπτόντων τῇ ὄψει τινὰ 10
 διασπάσει τὴν τῆς ὄψεως τῆς τοῦ πρώτου συνέχειαν, εἰ δεῖ τοσαυτάκις καὶ
 10 τοσαῦτα εἰδῶλα ἐνεχθῆναι ἀπὸ τινος πρὸς αὐτήν, ὡς κατὰ τὸ τῆς κόρης
 μέγεθος δεχομένην ἀπ' αὐτῶν τι ὅλον αἰεὶ δέξασθαι, ἄλλο ἀπ' ἄλλου εἰδῶ-
 λου μέρος λαμβάνουσιν; πῶς δὲ καὶ ἀπὸ τῶν λείων ὡς ἐσχηματισμένα
 τὰ εἰδῶλα λαμβάνει, οὐκ ἐχόντων ἐξοχάς; ἢ πῶς ἀπὸ τῶν κατόπτρων; 122
 ἢ πῶς αἰεὶ ἐξοχαὶ ἀφ' ὧν δύναται φέρεσθαι μένουσιν ἐν τῇ ὄψει, εἰ οὕτως
 15 ἐστὶ λεπτά καὶ ἀσθενῆ τὰ εἰδῶλα, καὶ οὐ συγχέονται; διὰ τί δὲ καὶ ὅλγιον
 ἀπελθόντος τοῦ ὁρωμένου, ταῦτα μένει ἢ ἢ ἐξ ὧν ἐν τῇ ὄψει; τὸ δὲ λέγειν
 μυωπίζεσθαι τὴν ὄψιν ὑπὸ τῶν φερομένων ἐπ' αὐτήν εἰδῶλων καὶ διο- 5
 ρίζεσθαι καὶ πρὸς τὸ ὁρᾶν παρασκευάζεσθαι οὐκέτι τηρούντων ἐστὶ τὸ διὰ
 τῶν εἰδῶλων γίνεσθαι τὸ ὁρᾶν. ὁῦλον γὰρ ὅτι μυωπισθεῖσα ἢ ὅψις ὑπὸ
 20 τοῦ εἰδώλου ἄλλο τι ὄψεται, εἰ μὴ τὸ εἰδῶλον. τί οὖν ταῦτα καὶ πῶς;
 καὶ ταῦτα μὲν καὶ τοιαῦτα λέγειν ἔστι πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν ὁρατῶν ἀπορρεῖν 10
 τι λέγοντας καὶ οὕτως ὁρᾶσθαι τὰ ὁρώμενα.

Αὐτὸς δὲ μόνον ὑπομνήσας ὅτι μὴ εὐλογον οὕτως τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι,
 ἔχων δεδειγμένον ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι μηδὲ ἀπὸ τῆς ὄψεως οἶόν τε
 25 λέγειν ἀπορρεῖν τι καὶ οὕτως ἡμᾶς ὁρᾶν, τίθησι | τὴν αὐτοῦ δόξαν, ἣν ἐν 123
 τοῖς Περὶ ψυχῆς κατεσκεύασε, λέγων· ὥστ' εὐθύς κρεῖττον φάναι τῷ
 κινεῖσθαι τὸ μεταξὺ τῆς αἰσθήσεως ὑπὸ τοῦ αἰσθητοῦ γίνεσθαι

1—12 cf. De an. p. 135,5—15 2 κρινεῖ Thurot: κρίνει libri 4 ante ἄλλο add. καὶ α
 δέχεται V 5 τὸ αὐτὸ αἰεὶ a 7 σμικρῶν a ἀπ' om. V φερομένων V
 8 πιπτόντων a (ἐμπ. etiam M) τινὰ hic habet AN: ante τῇ Va: om. T 9 τοῦ
 πρώτου om. T συνεχείας AN δεῖ MTV: δὴ ANa 10 εἰδῶλα om. T
 τὸ om. V 11 δεχομένου V ὅλον Usener: ὅλων libri ὅλον αἰεὶ δέξ.]
 eo quod suscipiat T 12 λαμβάνου AN: om. T 12. 13 cf. De an. p. 135,24—26
 13 ante τὰ add. ἐστὶ e T Thurot sed cf. De an. πῶς δὲ καὶ ἀπὸ τῶν λείων τοίχων ὡς
 ἐσχηματισμένα λαμβάνει τὰ εἰδῶλα οὐκ ἐχόντων ἐξοχὰς καὶ εἰσοχὰς; λαμβάνομεν V
 13. 14 cf. De an. p. 135,22—24 13 ἐξοχον V 14 εἰ om. V 15 De an.
 p. 135,30 διὰ τί δὲ καὶ μένοντα οὐχὶ καὶ ἀπελθόντος τοῦ ὁρωμένου καὶ ἐπ' ὀλίγον μένει; unde
 δὲ <οὐχὶ> καὶ <ἐπ'> conicio aut v. 16 μένειν οὐχ οἶόν τε ἐν καὶ V 16 ταῦτα
 μένοι καὶ ἐξ conij. Thurot, ἢ ἔξω ἢ ἐν conij. Diels μὲν εἴη ἐξ a (μένει etiam M, qui
 ἢ ἐξ ὧν del.) 16—18 cf. De an. p. 136,6—11 16 post λέγειν spat. xiii litt. T
 17. 18 διεγείρεσθαι conicio (De an. p. 136,10) 20 τι] τε V post τι cum T add.
 οὐκ Thurot εἰ] καὶ conij. Diels ταῦτα om. T 21 ὁρατῶν Usener: ὁρώντων
 libri 22 λέγοντα V 23 μόνος VA οὕτως] ὅτω a 24 ante
 ἔχων add. καὶ M ἐν τοῖς ἔμπροσθεν] p. 437^b 10 ss. μηδὲ T: μηδὲν VANa
 25 λέγειν] dicere et T αὐτοῦ libri 26 Περὶ ψυχῆς] B 7 27 post
 αἰσθήσεως add. τὸ αἰσθητὸν AN

τὴν αἰσθησιν ἢ ἀφ' ἧ καὶ ἀπορροία. δοκεῖ γὰρ αὐτῷ πάσχουσα μὲν 123
καὶ ἡ ὄψις ὑπὸ τῶν ὁρατῶν αἰσθάνεσθαι, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων αἰσθησέων
ἐκάστη, ἀλλ' οὐχὶ ποιουσά τι καὶ ἐκπέμπουσα, πάσχουσα δὲ οὐ τῷ δέχε-
σθαι ἀπορρέοντά τινα ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ τῷ τὸ μεταξὺ τῆς τε ὄψεως 5
καὶ τοῦ ὁρωμένου διαφανές, ὅταν κατ' ἐνέργειαν ἢ τοιοῦτο (τοιοῦτον δέ
ἐστὶ τὸ πεφωτισμένον), κινεῖσθαι ὑπὸ τῶν ὁρατῶν, τουτέστι τῶν χρωμάτων
(κινήτικόν γάρ τὸ χρῶμα τοῦ κατ' ἐνέργειαν διαφανοῦς). τὸν αὐτὸν δὲ
τρόπον ὑπὸ τῶν χρωμάτων κινεῖσθαι τὸ κατ' ἐνέργειαν διαφανές, ὡς κινού- 10
μενον ὑπὸ τῆς τοῦ φωτίζειν πεφυκότος παρουσίας τὸ δυνάμει φῶς δέχεταιί
τε καὶ φωτίζεται. κινούμενον γάρ πως καὶ διατιθέμενον τὸ κατ' ἐνέργειαν
διαφανές ὑπὸ τῶν ὁρατῶν τὸ εἶδος αὐτῶν διαδίδωσι τῇ κόρῃ, ὁμοίως ὡς ἔλαβεν,
οὕση καὶ αὐτῇ διαφανεῖ. καὶ | οὕτως διὰ ταύτης δεχομένης διὰ τοῦ διαφανοῦς 124
τοῦ μεταξὺ <τὸ> εἶδος τοῦ ὁρωμένου καὶ μέχρι τοῦ πρώτου αἰσθητικοῦ δια-
διδούσης αὐτὸ τῷ τὸν μεταξὺ πόρον τοῦ τοιούτου σώματος εἶναι πλήρη, τὸ ὁρᾶν
15 γίνεσθαι εὐλογον, καὶ ὅτι οὐ κατὰ τὰς ἀπὸ τῶν ὁρατῶν ἀπορροίας. ἐξῆς
λέγει καὶ τὸ ἐπόμενον ἄτοπον τοῖς ἅμα μὲν τῇ παραθέσει τῶν ἀοράτων διὰ 5
μικρότητα [τῶν] χρωμάτων τὴν μῆξιν τῶν παρὰ τὸ λευκὸν τε καὶ μέλαν
χρωμάτων γίνεσθαι λέγουσιν, ἅμα δὲ τὴν ἀπόρροϊαν τοῦ ὁρᾶν αἰτιωμένοις.

p. 440^a20 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν παρ' ἄλληλα κειμένων ἀνάγκη ὥσπερ
20 καὶ μέγεθος λαμβάνειν ἀόρατον οὕτω καὶ χρόνον ἀναίσθητον.

Ἔστι δὲ ὃ λέγει ὅτι τοῖς τῇ παραθέσει ταύτῃ τὴν ὁρατὴν τῶν χρω- 10
μάτων μῆξιν τε καὶ φύσιν ἀνατιθεῖσιν, ἔτι δὲ τὸ ὁρᾶν τῇ ἀπὸ τῶν ὁρωμένων
ἀπορροία γίνεσθαι λέγουσιν ἔπεται, ὥσπερ σῶμά τι καὶ μέγεθος λαμβάνουσιν
ἀόρατον τῇ αὐτοῦ φύσει, οὕτως λέγειν καὶ χρόνον τινὰ ἀναίσθητον εἶναι.
25 πᾶσα μὲν | γὰρ κίνησις ἐν χρόνῳ. διὸ καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ὁρωμένων ἀπόρ- 125
ροια διὰ κινήσεως ἐπὶ τὰς ὄψεις ἀφικνουμένη δηλονότι ἐν χρόνῳ ἂν τι
ἀφικνοῖτο. τοῦ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἀναίσθητον αὐτοῖς ἀναγκαῖον εἶναι
λέγειν καὶ τὴν αἰτίαν παρατίθησιν.

1 ἢ—ἀπορροία TV (cf. p. 61,12 et Arist. codd. LSUP): ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἀπόρροια AN: ἀφ' ἧ
καὶ μὴ ταῖς ἀπορροίαις Arist. codd. EMY (ταῖς ἀπορροίαις Alex. p. 61,11 sed v. ibid. 14)
1—10 cf. Alex. De an. p. 141,30—142,4 Bruns 1 αὐτὸ N: om. T μὲν post
δοκεῖ V 2 prius καὶ om. T 4 τὸ om. V 5 prius τοιοῦτον AN a
7. 8 τὸν—τρόπον in spatio om. V 9 τοῦ φωτίζειν in spatio om. V 9. 10 δέχεταιί
τε MTVAN: φαίνεται a 11 δίδωσι V 11—14 cf. De an. p. 142,31—143,1
12 διὰ om. a τοῦ MT: τὸ VANa 13 τὸ add. Thurot αὐτὸ VAN:
αὐτῷ a: om. T 14 τοῦ M: om. VANa 15 ὅτι del. Thurot 16 λέγει—
διὰ om. AN ἀοράτων Thurot: ὁρατῶν libri 17 μικρότητα a τῶν del. Thurot
σώματων coni. Thurot; cf. p. 60,9. 14, sed fort. postea a coloribus (v. p. 53,19) invisibilibus
ad corpora transit τὴν MVAN(T): μὲν a παρὰ] περὶ VN: ab T 18 λέγει AN
αἰτιωμένου V 19 ἐπεὶ AN 21 τοῖς om. A ταύτῃ τὴν TVA: ταύτην Na
22 ἀνατιθεῖσιν N: ἀνατίθησιν A 23 λέγει A σώματι a: τι σῶμα V: om. T
24 αὐτοῦ ANa: αὐτῇ V 25 ἐν om. VA διότι a ἀπὸ om. a 26 ad visum T
ἐν χρόνῳ om. AN 27 ἀφικνεῖτο N τοῦ δὲ τοῦτον scripsi: τοῦτον δὲ TANa: τοιοῦτον δὲ V
ἀναίσθητον Na: οὐκ αἰσθητὸν V: αἰσθητὸν TA 28 λέγειν om. N(?)a καὶ Na: οὐ TVA

p. 440^a22 Ἵνα λανθάνωσιν αἱ κινήσεις ἀφικνούμεναι καὶ ἐν δοκῇ 125
διὰ τὸ ἄμα φαίνεσθαι.

Ἐπεὶ γὰρ κατὰ βραχὺ γίνεται τῇ ὄψει κατὰ τοὺς οὕτω λέγοντας τὸ ὁρᾶν 5
(ὅσον γὰρ οἷα τε δεῖσθαι ἢ κόρη τοῦ εἰδώλου, τοσοῦτον καθ' ἐκάστην
5 ἔμπτωσιν ὁρᾶ), δοκεῖ δὲ ὡς ἅπαξ καὶ μιᾷ προσβολῇ καὶ ὡς ἐν ὁρᾶν τὸ
ὁρώμενον, δεῖ ἐν ἀναισθήτοις χρόνοις τὰς τῶν τηλικούτων ἐμπτώσεις γινο-
μένας διαλανθάνειν, ἵνα μὴ κατὰ μικρὰ ἀλλ' ἀθρόον αὐτὸ ὁρᾶν δοκῇ. 10
πᾶσι μὲν οὖν τοῖς οὕτω τὸ ὁρᾶν λέγουσι γίνεσθαι ἀναισθήτων χρόνων χρεῖα·
τοῖς δὲ καὶ τὴν τῶν χρωμάτων διαφορὰν τῇ τῶν ἀναισθήτων σωμάτων
10 παραθέσει ἀνατιθεῖσιν, εἴγε καὶ τῇ ἀπορροίᾳ λέγοιεν τῇ ἀπὸ τῶν | ὁρω- 126
μένων τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι, διπλασιάζεται τὸ ἄτοπον. οὐ γὰρ μόνον ἀναισθητα
μεγέθη τοῦτοις ἀνάγκη λέγειν, ἀλλὰ καὶ χρόνους ἀναισθήτους. δύναται
καὶ ὡς ἰδίως ἐπόμενον τὸ δεῖν λέγειν ἀναισθήτους χρόνους εἶναι τοῖς καὶ
τῇ τῶν σωμάτων κατὰ μικρὰ παραθέσει τὴν τῶν χρωμάτων διαφορὰν ἀνα-
15 τιθεῖσιν εἰρηκέναι. οὕτως δ' ἂν ἢ πολλὰ ἂν τὰ ὁρώμενα ὡς ἐν ὄψεται τις,
εἰ λανθάνοι ἢ ἀφ' ἐκάστου αὐτῶν ἀπόρροια καθ' αὐτὴν ἐμπίπτουσα τοῖς
ὀφθαλμοῖς καὶ δοκεῖ ὡς μία ἅπαξ καὶ ἢ ἀφανὲς τοῦ ὁρωμένου γίνεσθαι.

p. 440^a23 Ἐνταῦθα δὲ οὐδεμία ἀνάγκη.

Ἐνταῦθα λέγει ἐπὶ τῆς δόξης τῆς δι' ἀλλήλων τὰ χρώματα ὁρᾶσθαι 10
20 λεγούσης καὶ οὕτως αὐτῶν τὴν μῆξιν ποιούσης. τὸ γὰρ ἐπιπολῆς χρῶμα
κινούμενον ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου αὐτῷ ἀλλοίαν τὴν φαντασίαν ποιήσει τοῦ
ὁρωμένου, καὶ κατὰ τὰς τῶν ὑποκειμένων διαφορὰς ἔσται | καὶ ἢ τοῦ ὁρω- 127
μένου φαντασία διάφορος. ὅτι δὲ βελτίων ἢ δόξα αὕτη ἢ περὶ μίξεως χρω-

- 1 ἵνα λανθάνωσιν om. TA λάθωσιν Arist. codd. EMYL, sed cf. v. 16 δοκεῖ TVA:
an δοκῇ εἶναι cum Arist.? v. p. 62,3 3 ἢ ὄψει AN 4 ὅσοι V τοιοῦτον N
5 ἐμπίπτουσιν N 6 δεῖ Ta: δὴ V: δοκεῖ AN αἰσθήτοις TAN 7 διαλανθά-
νουσιν V: *percipere* T μικρὰ TV: σμικρὰ A: μικρὸν AN: σμικρὸν M, sed v. v. 14
8 οὖν om. N 9 καὶ om. T καὶ τὴν] κατὰ V τῇ om. M
αἰσθητῶν a (corr. M) 10 ἀνατίθουσιν AN 11 διπλασιασθήσεται T, fort. recte
(v. p. 61,18) 11. 12 ἀναισθητῶν μέγεθος V 12 χρόνους a: χρόνος A ἀναισθητος A
δύναται TVAN: διὰ τοῦτο a 13 ὡς a: ὧ VAN: cum T τὸ a: τοῦ VAN:
τοῦ T ἀναισθήτου χρόνου AN 13. 14 καὶ τῇ . . . παραθέσει Thurot (cf. v. 9):
(δὲ add. T) κατὰ τὴν . . . παράθεσιν libri 14 σωμάτων T: χρωμάτων VANA
σμικρὰ a τῇ . . . διαφορᾷ a (corr. M) 14. 15 ἀνατιθεῖσιν Ta: ἀνατίθουσιν VAN
15 εἰρηκεν a prius ἂν fort. del. aut ἅμα scrib.; neque enim Alex. ἂν cum futuro
coniunxit (δ' ἅμα πολλὰ ὄντα <τὰ> Diels) πολλὰ ἂν om. T alt. ἂν del. Thurot,
fort. recte ὄψεται] ὀφθαλμῶν Thurot, sed v. p. 62,2 15. 16 τις εἰ scripsi:
τις libri: εἰ M 16 λανθάνει T et Thuroti cod. B ἀφ'] ἐφ' V 16. 17 τοῖς
ὀφθαλμοῖς MT: τῶν ὀφθαλμῶν VANA 17 δοκοῖ conii. Thurot, sed v. p. 62,3
ἀφανῆς AN: ἀφ' ἐνός conicie, v. 5 et p. 62,2 19 λέγω T ἐπὶ] περὶ M:
super T 20 ἐπὶ πολλῆς V 21 αὐτοῦ V 22 ἔσται scripsi: τε V et
Thuroti codex B: om. TANA 23 alt. ἢ V: τὰ AN: om. Ma περὶ VAN(T):
τῶν a: περὶ τῆς M 23. 61,1 τῶν χρωμάτων M, sed v. Arist. p. 440^a28

μάτων τῆς πρὸ αὐτῆς ἐδείξεν ἐπενεγκὼν τὸ ὥστ' εἰ μὴ ἐνδέχεται 127
 μηδὲν εἶναι μέγεθος ἀόρατον, ἀλλὰ πᾶν ἔκ τινος ἀποστήματος
 ὁρατόν. ταύτη γὰρ ἐκείνης αὕτη πλέον ἔξει, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ταύτην 5
 ἀόρατόν τι σῶμα. περὶ μέντοι τοῦ ἀναισθήτους χρόνους μὴ ἔσεσθαι ἐπὶ
 5 ταύτης οὐδὲν εἶπεν, ὅτι ἀνάγκη τοῦτο ἐπὶ ταύτης γίνεσθαι, εἰ κατὰ ἀπορ-
 ροίας τῶν ὁρωμένων λέγοι τις γίνεσθαι τὸ ὁρᾶν.

Δύναται τὸ λεγόμενον οὕτως εἰρησθαι. ἐκθέμενος τὰς δύο δόξας, καθ' 10
 ἃς οἷόν τε πλείω φαίνεσθαι τὰ χρώματα, τὴν τε κατὰ παράθεσιν τῶν διὰ
 μικρότητα ἀοράτων, ἧτις ἦν δόξα τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ τὴν κατὰ ἐπιπρόσθησιν,
 10 ἐξῆς εἶπε πῶς γινόμενου τοῦ ὁρᾶν δύναται σώζεσθαι τὸ τὴν τῶν χρωμάτων
 μῖξιν κατὰ | τινὰ γίνεσθαι τούτων τῶν τρόπων· οὐ γὰρ ταῖς ἀπορροαίαις. ὥς 128
 ὄντο οἱ πρὸ αὐτοῦ (ἀφή γὰρ οὕτω καὶ ἡ ὄψις ἔσται), ἀλλὰ τῇ τοῦ με-
 ταξὺ τῆς ὄψεως καὶ τοῦ ὁρωμένου διαφανοῦς κινήσει ὑπὸ τῶν ὁρατῶν.
 εἰπὼν δὲ ὅτι ἄτοπον τὸ τῇ ἀπορροίᾳ τὴν ὄψιν γίνεσθαι λέγειν καὶ δεικνύς
 15 πῶς, παρατίθεται καὶ δείκνυσιν τὸ συμβαῖνον ἄτοπον τοῖς παραθέσει τῶν 5
 ἀοράτων τὴν τῶν χρωμάτων μῖξιν (γίνεσθαι) λέγουσιν, εἰ ἀπορροία γίνε-
 σθαι λέγοιεν τὸ ὁρᾶν. οὐ γὰρ μόνον αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἔσται ἀόρατά τινα
 μεγέθη λέγειν, ἀλλὰ καὶ ἀναίσθητον χρόνον, καὶ διπλασιασθήσεται τὸ
 ἄτοπον, εἴγε μήτε ἀναίσθητον τῇ αὐτοῦ φύσει μέγεθός ἐστιν, ὥς ἔρεϊ, 10
 20 μήτε ἀναίσθητος χρόνος. πᾶσι μὲν γὰρ τοῖς ἀπορροίας αἰτιωμένοις ἀκο-
 λουθεῖ τὸ ἀναίσθητον χρόνον εἶναι λέγειν. εἰ δὲ τινες τῇ τῶν ἀοράτων
 παραθέσει τὴν μῖξιν τῶν χρωμάτων αὐτῶν γίνεσθαι λέγοιεν, ὥς ἔλεγον
 οἱ πρὸ αὐτοῦ, τούτοις ἀκολουθήσει ἅμα μὲν μεγέθη ὑποτίθεσθαι ἀόρατα 129
 εἶναι, ὃ καὶ αὐτὸ ἄτοπον, ἅμα δὲ καὶ χρόνον ἀναίσθητον, ὥς ἴσον εἶναι
 25 τὸ ἐπὶ μὲν οὖν τῶν παρ' ἄλληλα κειμένων τῷ 'ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν
 παρ' ἄλληλα κειμένων, ὥς μεγέθη τινὰ ὑποτίθεσθαι ἀόρατα εἶναι, οὕτως
 ἀνάγκη ἔσται καὶ χρόνους ἀναισθήτους λέγειν.' οὕτως γὰρ τὰ κατὰ μικρὸν 5

- 1 αὐτῶν AN ὥστ' εἰ μὴ a (Arist. cf. p. 62,26): ὥς τι μὴ AN: ὥς εἰ μὴ V
 3 ταῦτα V: ista T ἐκείνης αὕτη M: ἐκείνης αὐτῆς V: αὐτῆς ἐκείνης AN: ἐκείνης
 αὐτῇ a: ἐκείνης T ἔχει T ταύτην] ταῦτα VA 4 ἀόρατόν τι σῶμα
 MTVAN: ὁρατόν τι χρῶμα a 5 ταύτης] ταῦτα V 6 λέγει a γίνεσθαι
 τὸ ὁρᾶν TV: τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι ANa 7 καὶ ante οὕτως add. a 9 ἐπιπρόσ-
 θεσιν V 10 τὴν om. V 12 ἡ om. V ἐστὶ T 13 τοῦ a: τῇ τοῦ
 V: τῆς τοῦ AN τῶν] τὴν V 14 ὅτι om. V δὲ τὸ ἐπόμενον ἄτοπον τοῖς
 ... λέγουσιν T (*inconveniens quod sequitur dicentes visum fieri per defluxum*) καὶ T:
 ἡ VANa δείξας e T Thurot, fort. recte 15 πῶς om. T δείκνυσιν om. T
 τοῖς a: τῆς V: τῇ AN παραθέσεως V 16 ὁρατῶν a γίνεσθαι addidi cf. v. 22:
 post ἀοράτων add. Thurot εἰ om. V 17 ἐστὶ T ἀόρατα Va: ὁρατά T:
 δὲ ὁρατά AN 18 διπλασιασθήσεται V 19 μήτε Ta, e corr. A: μή τι VN,
 prius A αὐτοῦ libri ἔρεϊ] p. 448^b 2 ss. 20 αἰσθητός N 21 post
 τὸ add. καὶ TN λέγων V ὁρατῶν a 22 χρόνων AN αὐτῶν om. T
 del. Usener) 23 sequitur T μέγεθος V ἀόρατον V 25 τὸ] τῷ M
 (*impositis* T, corr. *in positis* prius μὲν om. M οὖν om. Ma ἀλλήλων V
 25. 26 τῷ—κειμένων Va: om. TMAN 26 ὑποτίθεσθαι a: ὑποτίθεσθαι ὥς M: ὑπο-
 τίθεται VAN: om. T ὁρατά AN ante εἶναι add. τινὰ a (om. etiam M) 27 χρόνον
 ἀναίσθητον TAN 27. 62,1 τὰ ... ἐμπίπτοντα μόρια Thurot: τὸ ... ἐμπίπτον μόριον libri

ἐμπίπτοντα μόρια τῇ κόρῃ καὶ κατὰ τοσοῦτον, ὅσον ἡ κόρῃ δέξασθαι δύνα- 129
ται, ὡς ἔν τε καὶ συνεχὲς ὁραθήσεται, εἰ λανθάνοι ἡ διαφορὰ τῶν χρόνων
καθ' οὗς ἐμπίπτει τῇ κόρῃ τὰ ὁρώμενα εἰδῶλα καὶ εἰς δοκεῖ εἶναι ἐν ᾧ
τὸ πᾶν ὁρᾶ. δύο δὲ ἄτοπα ἀκολουθήσει τῇ τοιαύτῃ δόξῃ, τὸ τε μεγέθη
5 τινὰ λέγειν ἀόρατα καὶ χρόνους ἀναισθητόους, ὧν οὐδέτερον ἀληθές, ὡς 10
προελθὼν δείξει.

Εἰπὼν δὲ τὸ ἐπόμενον ἄτοπον τοῖς τὸ ὁρᾶν ταῖς ἀπὸ τῶν ὁρωμένων
ἀπορροαῖς ἀνατιθεῖσι καὶ δείξας αὐτὸ ἐπὶ παραδείγματος τοῦ τὴν τῶν χρω-
μάτων μῆξιν ἐκ τῆς τῶν ἀοράτων παραθέσεως γίνεσθαι (ἔπεται γὰρ καὶ
10 χρόνους | ἀναισθητούς τίθεσθαι), ὅτι μὴ τοῦτο ἔπεται τὸ ἄτοπον τοῖς διὰ 130
τῆς τῶν μεταξὺ κινήσεως τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι λέγουσιν ἐπιφέρει, πάλιν ἐπὶ
τούτου παραδείγματι χρώμενος τῇ δόξῃ τῇ κατὰ τὴν ἐπιπρόσθησιν τῶν
χρωμάτων τὴν μῆξιν αὐτῶν γίνεσθαι λεγούσῃ. λέγει γὰρ ἐνταῦθα 5
οὐδεμία ἀνάγκη, τὸ ἐνταῦθα λέγων ἐπὶ τῆς δόξης τῆς διὰ τῆς κινή-
15 σεως τοῦ μεταξὺ τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι λεγούσης, ἣν προέκρινεν αὐτός. οὐκέτι
γὰρ τοῖς οὕτω λέγουσι γίνεσθαι τὸ ὁρᾶν ἀνάγκη λέγειν ἀναισθητόν τι μέγε-
θος ἢ ἀναισθητόν τινα χρόνον εἶναι, καὶ διὰ τί δείκνυσιν ἐπὶ τῶν χρω-
μάτων τῶν ἐπαληλιμμένων ἀλλήλοις· οὔτε γὰρ ἀναισθητα οὕτως τὰ κεχρω- 10
σμένα λαμβάνουσιν οὔτε χρόνου δεησόμενα πρὸς τὸ τὰς ἀπὸ τούτων ἀπορ-
20 ροίας πρὸς τὴν ὕψιν ἐνεχθῆναι. ἀλλὰ τὸ ἐπιπολῆς χρῶμα τῷ διαφανεῖ
τῷ μεταξὺ τῆς τε ὕψεως καὶ ἑαυτοῦ γειννῶν ἄλλως μὲν διαθήσει τὸ δια-
φανὲς τὸ μεταξὺ ἀπλοῦν τε καὶ καθ' | ἑαυτὸ ὄν, ἄλλως δέ, εἰ εἴη τι αὐτῷ 131
ὑποκείμενον ὑφ' οὗ πάσχει. οὐ γὰρ ὡς ἀπλοῦν ἔτι διατίθῃσι τὸ μεταξὺ
διαφανές, ἀλλ' ὡς μεμιγμένον καὶ ἕτερόν τι ὄν διὰ τὴν τοῦ ὑπαληλιμμένου
25 χρώματος αὐτῷ διαφορὰν καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ πάθος γινόμενον ἐν αὐτῷ.
εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ δείξας ἐπιφέρει· ὥστ' εἰ μὴ ἐνδέχεται μηδὲν 5
εἶναι μέγεθος ἀόρατον, ἀλλὰ πᾶν ἔκ τινος ἀποστήματος ὁρατόν,

1. 2 δύναται δέξασθαι V 2 τε] γε a συνεχῆς AN 3 *inciderunt* T
εἰς V: εἰ ὁ ANa: *non* T (*unum?*) δοκοῖ conl. Thurot, sed v. p. 60,17 4 τὸ πᾶν]
esse T μέγεθος a 5 ἀόρατον V 6 προῖων a, v. ad p. 61,19 7 τοῖς]
τῆς V 8 αὐτὸ TV: αὐτὰ Aa: αὐτοῦ V 9 ὁρατῶν a καὶ <μεγέθη ἀόρατα
καὶ> conicio 10 χρόνος ἀναισθητός AN τίθεσθαι Thurot (*ponere* T): ἐντίθεσθαι V:
ἐκτίθεσθαι Aa: γὰρ τίθεσθαι N post ὅτι add. δὲ a τοῖς διὰ Ta: om. VAN
11 τῶν] om. a (*habet etiam* M): τοῦ conicio λεγούσης AN 12 τοῦ V
παραδείγματος VN χρώματος V post παραδείγματί add. τινι T τὴν om. AN
ἐπιπρόσθησιν AN 13 αὐτῶν Ta: αὐτῆς V: αὐτοῖς AN λεγούσῃ Ta: λέγουσι VAN
λέγεται V 13. 14 *enim hoc neque nullam necessitatem* T 13 post ἐνταῦθα cum Arist.
add. δὲ a 16 γὰρ om. AN 18 ἐπαληλιμμένων V γὰρ om. T 19 λαμ-
βάνει N χρόνον N δεησόμενα Ta: δεησόμεθα VAN τὸ] τοῦ V
19. 20 *defluxum* T 20 ἐλεχθῆναι V ἐπὶ πολλῆς VN 21 τῷ] τὸ V
ἑαυτῷ V γειννῶντι a: *movens* T διαθήσει scripsi (T? *disponet*): διαθέσει VAN:
διαθείη a (T?): <ἄν> διαθείη conl. Thurot 22 τε om. V αὐτὸ V ὄν]
ἦν AN αὐτῶν V 23 πάσχει Va 24 ἄλλως T ὡς om. V
μεμιγμένα V ὑπαληλιμμένου AN: ὑπαλειλιμμένου V: ἐπαληλιμμένου Ta 25 αὐτῆς V
τὸ repetit a ὑπ' αὐτῆς V, tum τὸ add. VAN 26 μὴ ἦν δέχεται AN
27—63,2 ἀλλὰ—ἀόρατα om. V

καὶ αὕτη τις ἂν εἴη χρωμάτων μῖξις, λέγων ὅτι εἰ μὴ εἴη μεγέθη 131
 τινὰ ἀόρατα, ἣ ἐκείνως λεγομένη μῖξις γίνεσθαι τῶν χρωμάτων κατὰ τὴν
 τῶν ἀοράτων παραθέσιν οὐκ ἂν εἴη, εἴγε μὴδὲν μέγεθος ἀόρατον, αὕτη δὲ
 ἣ δευτέρα δόξα ῥηθεῖσα γίνοιτ' ἂν καὶ αὕτη τῆς τῶν χρωμάτων μίξεως 10
 αἰτία, ἣ κατὰ τὴν ἐπάλειψιν καὶ ἐπιπρόσθησιν ἄλλου ἄλλω. ἔρεϊ γὰρ καὶ
 ἄλλην τινὰ καὶ τήνδε κυριωτέραν.

Καὶ μὴ ὄντων δὲ μεγεθῶν ἀοράτων τινῶν, ὅμως φησὶ μὴδὲν κωλύειν 132
 καὶ τῇ παραθέσει τῶν χρωμάτων δόξαι τινὰ μῖξιν γίνεσθαι τοῖς ἀπὸ πλείονος
 διαστήματος ὁρῶσι τὰ τοῦτον τὸν τρόπον παρακείμενα. περὶ γὰρ τοῦ μὴδὲν
 εἶναι μέγεθος ἀόρατον τῇ αὐτοῦ φύσει μὴδὲ οὕτως δύνασθαι τὴν μῖξιν τῶν
 χρωμάτων γίνεσθαι, ὥς ἐκ τῆς τῶν ἀοράτων πυρῶν παραθέσεως, ἐν ὑστέρω, 5
 φησί, δειχθήσεται.

p. 440^a31 Εἰ δέ ἐστι μῖξις τῶν σωμάτων μὴ μόνον τὸν τρόπον
 τοῦτον ὅνπερ οἴονται τινες, παρ' ἄλληλα τῶν ἐλαχίστων τιθε-
 μένων, ἀδήλων δὲ ἡμῖν διὰ τὴν αἴσθησιν.

Διὰ τούτων τίθησι τὴν αὐτοῦ δόξαν, ἣ συγκατατίθεται μᾶλλον τῶν
 προειρημένων. αἱ μὲν γὰρ προειρημέναι οὐ μῖξιν χρωμάτων, ἀλλὰ φαν-
 τασίαν μίξεως εἰσάγουσιν· διὸ οὐδὲ ὑπόστασιν τινὰ διδύασι τοῖς ἄλλοις χρώ- 10
 μασιν. <καθ'> ἣν δὲ αὐτὸς νῦν τίθησι δόξαν, μῖξις τε ἀληθῶς ἐστὶ χρω-
 μάτων, καὶ ὑπαρξίς ἐστι δὲ ἣ κατὰ μῖξιν τῶν σωμάτων γινομένη. εἰ γὰρ
 ἐστὶ μῖξις τῶν σωμάτων, οὐ κατὰ παραθέσιν μόνον, ὥς ὥοντο οἱ πρὸ
 αὐτοῦ, παρ' ἄλληλα τιθεμένων τῶν | ἐλαχίστων καὶ ἀδήλων ἡμῖν διὰ τὸ 133
 ἀναίσθητα εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὄλων δι' ὄλων τρεπομένων, ὥς ἐν τοῖς Περὶ
 γενέσεως δέδειχε περὶ μίξεως λέγων (τοῖς μὲν γὰρ παραθέσει τὴν μῖξιν
 γίνεσθαι λέγουσιν ἀκολουθεῖ ταῦτα μόνον μίγνυσθαι λέγειν ἀλλήλοις, ὅσα
 ἐνδέχεται διελεῖν εἰς τὰ ἐλάχιστα. ἐστὶ δὲ ταῦτα ἐφ' ὧν οἶόν τε τῶν 5

1. 2 τινὰ μεγέθη AN	2 τινὰ om. T	ἣ] ἣ V: ἣ TN	λέγομεν ἣ TAN
μῖξιν V	3 ὁρατῶν a	περίθεσιν V	4 ἣ δευτέρα] sive T
om. T	γίνοιτ' V	αὕτη AN	5 ἣ N
καὶ Ta: om. VAN	ἄλλω T: ἄλλως VANa	ἔρεϊ MTVAN: τὸ εἰ a	
ἔρεϊ] p. 440 ^b 14 ss.	6 τῆσδε coni. Thurot	κυριωτάτην V	7 post
μεγεθῶν add. καὶ VAN	μηδὲ V	8 τὴν παράθεσιν V	δόξαι scripsi
(cf. Arist. φαίνεσθαι): δόξει VAN: δόξαι a: om. T	περικείμενα V	10 αὐτοῦ libri	11 πυρῶν T (cf.
MTVN: om. A(?)a	πύρων ANa: πύρων V	ἐν] et in T	ἐν ὑστέρω] v. ad p. 61,19
14 περὶ ἀλλήλοις V	15 ἀδήλων T: ἄδηλον VA: ἄδηλα N	16 ante τὴν add.	
nobis T	αὐτοῦ ANa: αὐτῷ V	συνεκτίθεται N	18 ἄγουσί V
add. Thurot	αὐτὸ N	νῦν om. T	νῦν τίθησι] συντίθησι V
ἀληθῶς Λa: ἀληθῆς TV: ἀληθῶν N	20 δὲ om. a	post κατὰ add. τὴν a	
χρωμάτων a	20. 21 γινομένη - σωμάτων rep. N	21 χρωμάτων a	οὐ a:
om. TVAN	21. 22 οἱ πρὸ αὐτοῦ] quidam T	22 διὸ V	23 ἀναίσθητον AN
ἀλλ' V	καὶ A ¹ a: δι' N, εἰ e corr. A: om. TV	ὄλων] ὄλου ἡμῖν a	
23. 24 Περὶ γενέσεως] A 10 p. 327 ^b 31 ss. cf. Philop. p. 192,22 ss. Vit.	24 δέδεικε N:		
δέδεικται V	παραθέσεως V		

ὁμοειδῶν ἓν τι κατ' ἀριθμὸν λαβεῖν, ὃ μῆκέτι εἰς ὅμοια διαιρεῖται· διὸ 133
καὶ ἀδιαίρετον ταύτη. ἔστι δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν στερεῶν τε καὶ ἀνομοιομερῶν,
οἷον ἀνθρώπων, ἵππων, κυνῶν, βοῶν, σπερμάτων. ἐν ἐκάστη γὰρ τούτων
ἔστί τι τὸ κατ' ἀριθμὸν ἓν, ὃ καὶ ἐλάχιστόν ἐστι τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει,
5 τῷ μῆκέτ' εἰς ὅμοια διαιρεθῆναι δύνασθαι· οὔτε γὰρ ὁ εἰς κατ' ἀριθμὸν 10
ἄνθρωπος εἰς ἀνθρώπους ἔτι διαιρεῖται οὔτε ὁ ἵππος οὔτε ἄλλο τι τῶν
τοιούτων. τῶν δὴ τοιούτων καὶ οὕτως ἀδιαίρετων ἐκάστων κατὰ παρά-
θεσιν μῖξις. ἵπποι γὰρ κυσὶ καὶ | ἀνθρώποις καὶ κριθαῖ πυροῖς καὶ κέγχροις 134
οὕτω μίγνυνται τῇ τῶν ἐλαχίστων ἐν αὐτοῖς σωζομένων παραθέσει, ὅταν
10 πολλὰ ἤ· οὐ γὰρ δὴ εἰς ἵππος ἐνὶ ἀνθρώπῳ παρατεθείς μεμιχθαι λέγεται
ἢ εἰς πυρὸς κριθῇ μιᾷ. ὅσα δὲ ὑγρά τε καὶ ὁμοιομερῇ καὶ μὴ οἶόν τε
αὐτῶν τὸ ἐλάχιστον λαβεῖν, ταῦτα οὐκέτι οἶόν τε τῇ παραθέσει τῶν 5
ἐλαχίστων μίγνυσθαι λέγειν, ἀλλ' ἐν τούτοις διὰ παντὸς ἡ μῖξις, ἃ καὶ
κυρίως μεμιχθαι λέγεται· ἔστι δὲ ταῦτα ἐφ' ὧν τὸ κεκρᾶσθαι κατηγοροῦ-
15 μεν. πῶς δὲ τοῦτο δυνατόν ὅλον τι δι' ὅλου μίγνυσθαι ἔδειξεν ἐν τοῖς
Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, ὅτε περὶ μίξεως ἔλεγε· διὸ καὶ λέγει ἐν τοῖς
Περὶ μίξεως εἰρηκέναι. εἶπε γὰρ ἐκεῖ τὸ τὴν ὕλην [δι'] ἀμφοτέρων τῶν
μεμιγμένων εἶναι τὴν αὐτήν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκάτερον αὐτῶν καὶ ποιητικὸν
τοῦ ᾧ μίγνυται καὶ παθητικὸν ὑπ' ἐκείνου εἶναι, ὅταν ἰσάζωνται ταῖς δυ-
20 νάμεσι τὰ μίγνύμενα [ῆ], ὥς μὴ τὸ ἕτερον αὐτῶν κατισχυῶσαν θάτερον εἰς
τὸ ἴδιον εἶδος | αὐτοῦ μεταβάλλειν, ἀλλ' ὥς ἐκάτερον ἅμα ποιῶν τε καὶ 135
πάσχον, ἀποβάλλοντα τὰς ὑπεροχάς, ὧν παρούσων ἦν ἀλλήλων διαφέροντα,
καὶ τὸ μὲν ὕδωρ φέρε εἰπεῖν, τὸ δὲ οἶνος, ἐν μέσῳ καταστή, καὶ ἓν τι
εἶδος ἐξ ἀμφοτέρων γένηται καὶ † ἡνωμένα, ἀλλ' οὐ παραθέσει τῷ εἶναι 5
25 εὐόριστα καὶ ὑγρά † τό τε δι' ὅλων τι μεμιχθαι. καὶ ἡ τοιαύτη μῖξις

- 1 ἓν] ἔστι N λαβεῖν] λέγειν V ὄνομα V 2 ταῦτα V ἀδιαίρετον
TV: ἀδιαί... AN: ἀδιαίρετα a 3 κυνῶν] *et canibus* T 4 τὸ A(?)a: om. VN,
fort. recte ἐν ὃ MTVAN: ἐν ᾧ a καὶ om. T ἔστι om. V
6 εἰς] *est (et?) in* T ὃ om. V alt. οὔτε Ta: ἢ ὅτι AN: ἢ V 7 τῶν
δὴ τοιούτων om. Ta διαιρετῶν V ἐκάστων M: ἕκαστα VANa: om. T
8 μῖξις AN κέγχρω V: spat. iv litt. AN 9 μίγνυται V αὐτῷ σωζομένων V
περιθέσεις V 10 περιτεθείς N 11 ὁμοιομερῇ καὶ om. T 14 ἔστι MTVAN:
γίνεται a τὸ κεκρᾶσθαι] spat. v litt. T 15 τοῦτο] om. T: τούτων N
τι om. T 16 *quod et de mixtura horum diximus* T 17 εἴρηται cum Arist. T
ἐκεῖ] De gen. et corr. A 10 p. 328^a19 ss. τὸ Va: τῷ AN: del. Thurot
δι' a: διὸ V: δὲ AN: om. T 18 prius καὶ om. T 19 τοῦ] τῶν N
post ἐκείνου lacunam statuit Thurot, in qua exposita esse censet quae apud Aristot.
328^a24—28 leguntur εἶναι scripsi: ἵνα MTVAN: om. a ἰσάζονται ANa
20 ἢ deleui κατισχυῶσαν om. T aut *possit* vertit 21 αὐτοῦ T: αὐτὸ VANa
21. 22 ποιεῖν τε καὶ πάσχειν conicio 21 ποιῶντα καὶ a 22 πάσχοντα M
ἀποβαλόντα conicio (cf. De mixtione p. 230,31 Br.) ὧν—ἦν] spat. xxii litt. T
ὧνπερ οὐσῶν a post ἀλλήλων add. τὰ N 23 φέρει V τὰ δὲ VA:
τάδε N 24 γένηται in spatio om. V ἡνωμένον conicio: ἡνωμένα ἢ coni.
Thurot ἀλλ' οὐ a: om. TVAN παρθεύσεως (!) V τῷ Ta: τὸ VAN
εἶναι] *sicut* T 25 εὐόριστα T: ἀόριστα VANa, sed v. Arist. p. 328^a24 et Alex. De

ἄμα καὶ κρᾶσις καλεῖται), οὕτω δὴ μιγνυμένων τῶν σωμάτων ἀνάγκη 135
καὶ τὰ χρώματα τὰ ἐν τοῖς σώμασι τοῖς μιγνυμένοις μίγνυσθαι ἀλλήλοις
ἔλα δι' ἑλων.

Ὡςπερ οὖν καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν πάθη, οὕτω δὴ καὶ ἡ τῶν ἐναντίων 10
5 χρωμάτων μῖξις ἔστιν, ἣν καὶ αἰτίαν φησὶ τοῦ πολλὰς εἶναι χρώας· οὐ γὰρ
τὴν ἐπιπόλασιν οὐδὲ τὴν παράθεσιν πολλὰ ποιεῖν χρώματα, ἀλλὰ μόνον
φαντασίαν πλειόνων. ἐπὶ δὲ τῆς τοιαύτης μίξεως πρὸς ἀλήθειαν πολλὰ
τὰ χρώματα γίνεται. ὅτι γὰρ μὴ τῷ φαίνεσθαι μόνον τὸ πλῆθος τῶν
χρωμάτων, ἀλλὰ | τῇ ὑποστάσει, ἔδειξε διὰ τοῦ εἰπεῖν οὐ γὰρ πόρρωθεν 136
10 μὲν ἐγγύθεν δὲ οὐ φαίνεται μία χροιά. τὰ γὰρ τῇ φαντασίᾳ πολλὰ καὶ
διαφέροντα, οὐ τῇ ὑποστάσει, πόρρωθεν μὲν ὁρώμενα ἄλλα φαίνεται, ἐγγύθεν
δὲ τὰ αὐτά, ὥςπερ καὶ τὰ ἔξω † τὴν τῶν ἄλλων μῖξιν ποιῶσι. πολλὰς 5
δὲ φησὶ διαφορὰς ἔσεσθαι χρωμάτων τῶν κατὰ τὴν τοιαύτην μῖξιν τῷ κατὰ
διαφέροντας λόγους αὐτῶν τὴν μῖξιν γίνεσθαι, καὶ τὰ μὲν ἐν ἀναλογίᾳ τινὶ
15 καὶ λόγῳ τῶν μιγνυμένων γίνεσθαι, τὰ δὲ καθ' ὑπεροχὴν μόνον, ὥςπερ
ἐλέγετο καὶ ἐπὶ τῆς παρ' ἀλλήλα τῶν ἀοράτων θέσεως ἢ τῶν ἐπιτιθεμένων
ἄλλων ἄλλοις. ὥς γὰρ ἐπ' ἐκείνων λέγεσθαι ἐδύνατο τὸ πλῆθος γίνεσθαι 10
τῶν χρωμάτων τῇ ποιᾷ σχέσει τῶν παρακειμένων ἢ ἐπιπροσθούντων, οὕτω
καὶ ἐπὶ τῆς μίξεως τῇ ποιᾷ τῶν μιγνυμένων σχέσει πρὸς ἀλλήλα. διὰ
20 γὰρ τὴν τοιαύτην τῶν μιγνυμένων διαφορὰν ἔσται καὶ τὰ μὲν ἡδεᾶ | μᾶλλον, 137
τὰ δὲ ἥττον τῶν χρωμάτων.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἶδη τῶν χρωμάτων ἐστὶν ὠρι-
σμένα, ἀλλ' οὐχὶ ἄπειρα, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν, χυμῶν τε
καὶ φόφων καὶ τῶν ὁσφραντῶν τε καὶ ἀπτῶν, ὕστερόν φησιν ἐπισκεπτέον· 5
25 ἔρεϊ δὲ τὴν αἰτίαν προΐων. ὦν γὰρ ἐστὶ τὰ πέρατα καὶ τὰ ἔσχατα ὠρι-
μένα, τούτων ἀνάγκη καὶ τὰ μεταξὺ ὠρίσθαι. ἐν οἷς δὲ γένεσις ἐστὶν

mixtione p. 228,36 Br. ἐν τοῖς εὐορίστοις τε καὶ ὑγροῖς ἢ ὡς κρᾶσις μῖξις, et εὐόριστα scrib.
Quaest. p. 5,13 Br. τότε T: τῷ δὲ conicio (τῷ iam Thurot), v. eandem oppositionem
p. 63,23ss., fort. graviōr corruptela statuenda 1 μιγνυμένων (ut vid. T) a: μιγνύμενα
VAN, tum καὶ add. N 2 alt. τὰ a: τοῦ AN τὰ ἐν τοῖς σώμασι in spatio om. V
μιγνυμένοις] *visibilibus* T 4 οὖν—δὴ om. T τὰ om. V πάθη—δὴ καὶ
in spatio om. V 4. 5 τῶν χρωμάτων τῶν ἐναντίων V 5. 6 οὐ γὰρ—ἐπιπό-
λασιν in spatio om. V 6 ἐπιπόλευσιν a 7 ante πρὸς add. καὶ a
8 πράγματα V ὅταν V τῷ] τὸ V 9 τῇ] τὴ V τοῦ] τῶν N
10 μὲν a (Arist.): om. TVAN ante μία add. ἢ a μία om. AN χροᾶ
a (Arist.) 12 δὲ τὰ V (τὰ T): δὲ οὐ τὰ a: om. AN ὥςπερ <οὐ> κατὰ τὰ ἔξω
coni. Diels 13 τῶν T: τὰ VAN: τὰς a 13. 14 κατὰ . . . λόγους] male πολλοῖς
λόγοις Arist. codd. LSUP 14 διαφέροντι V λόγους om. V ἐναντιολογία a
(corr. M) 15 λόγῳ] λέγει V τὰ MV: τὸ A: τί Na 16 ἢ τῆς ἐπιπροσθή-
σεως T? cf. p. 63,5 17 post γὰρ add. καὶ T post ἐκείνων add. μὲν V (ut
testatur Mau) ἐλέγετο δύνασθαι ex T Thurot 19 τῇ ποιᾷ om. V 23 post
ἄλλων add. τῶν AN ἀναισθήτων N 24 ὁσφραντῶν a: ὁσφρητῶν VAN
25 ὦν γὰρ T (cf. Arist. p. 445^b23): τί γὰρ ὦν V: ὅτε γὰρ ὦν AN: ὅτι γὰρ ὦν a
26 ἀναγκαῖον Arist. codd. EYM τὰ om. a ὠρίσται V γένεσις] spat. m
litt. AN

ἐναντία, πέρατα τούτων τὰ ἐναντία· τὰ μὲν γὰρ ἐναντία πλεῖστον ἀλλήλων 137
 διέστηκε, τὰ δὲ πλεῖστον διεστῶτα πέρατα, ὅταν ἐν ταυτῷ ἢ διάστασις αὐτῶν
 ᾗ γένει. πάντα δὲ τὰ αἰσθητὰ ἐναντίωσιν ἔχει, ὥστε πάντων τῶν αἰσθη- 10
 τῶν τὰ πέρατα ὄρισται, καὶ διὰ ταῦτα καὶ τὰ μεταξύ. καὶ τί μὲν ἐστὶ τὸ
 5 χρῶμα καὶ διὰ τίνα αἰτίαν πολλὰ χρώματα καὶ διαφέροντα ἀλλήλων ἔστιν
 εἰρησθαί φησιν, ὅπερ ἦν προκείμενον. |

p. 440^b27 Περὶ δὲ φόφου, φησίν, εἴρηται πρότερον ἐν τοῖς Περὶ 138
 ψυχῆς.

Προθέμενος περὶ αἰσθητῶν λέγειν, περὶ μὲν χρωμάτων, ἃ ἐστὶν ὁρατά,
 10 εἴρηκε, περὶ δὲ φόφου καὶ φωνῆς ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς φησιν αὐτάρκως
 εἰρησθαι. εἴρηκε δὲ ἐν ἐκείνοις ὅτι φόφος μὲν ἐστὶ τοῦ ποφητικοῦ ἐνέργεια,
 ἔστι δὲ ποφητικὸν μὲν ὁ ἀήρ, ἡ δὲ ἐνέργεια αὐτοῦ γίνεται ὡς ποφητικοῦ 5
 ὑποκειμένου, ὥστε καὶ πληγῇ τοιαύτῃ τε καὶ ὑπὸ τοιούτων ὑφ' ὧν θρύ-
 πτεσθαι φερόμενος κωλύεται· γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν θάπτον ἢ ἀπὸ τῆς
 15 πληγῆς κίνησις ἐν αὐτῷ γένηται τῆς οἰκίας αὐτοῦ θρύψεως. φωνὴ δὲ
 πληγῇ τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ὑπὸ τῆς ἐν τοῖς μορίοις τούτοις ψυχῆς πρὸς 10
 τὴν καλουμένην ἀρτηρίαν μετὰ τινος φαντασίας.

p. 440^b28 Περὶ δὲ ὁσμῆς καὶ χυμοῦ λεκτέον· σχεδὸν γὰρ ἐστὶ τὸ
 αὐτὸ πάθος, οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς δέ ἐστὶν ἐκάτερον αὐτῶν.

20 Περὶ ὁσμῆς καὶ χυμοῦ προθέμενος λέγειν, ὧν τὸ μὲν τῇ ὁσφρήσει
 αἰσθητόν ἐστι, τὸ δὲ τῇ γεύσει, τοῦ ἅμα αὐτῶν μνημονεῦσαι τὴν αἰτίαν 139
 παρέθετο εἰπὼν σχεδὸν γὰρ ἐστὶ τὸ αὐτὸ πάθος, οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς
 δέ, τὸ μὲν αὐτὸ πάθος, ὅτι δοκεῖ αὐτῷ καὶ ὁ χυμὸς καὶ ἡ ὁσμὴ ἐναπο-
 πλυνομένου καὶ ὥσπερ ἀποματτομένου τοῦ ἐν χυμοῖς ξηροῦ ἐν τῷ ὑγρῷ 5
 25 γίνεσθαι, οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ δέ, ὅτι ὁ μὲν χυμὸς ἐν τῷ ὕδατι, ἡ δὲ ὁσμὴ
 μάλιστα μὲν ἐν τῷ ἀέρι, γίνεται δὲ καὶ ἐν τῷ ὕδατι. ἀλλὰ περὶ μὲν

1 primum ἐναντία VAN: ἐν αἰτία a: om. T ἀλλήλων om. T 3 γένει post ταυτῷ
 e T posuit Thurot 2. 3 διάστασιν ἐν γένει ἢ a 3 πάντα] *differentia* T
 4 τοῦτο T alt. τὰ a: om. VAN: τὸ T 4. 5 τί—prius καὶ om. T 5 τίνα
 om. T 6 εἰρήσεσθαι V 7 post φόφου add. καὶ φωνῆς Arist., ipse Alex. v. 10
 τοῖς] τῆς N 9 μὲν om. a (add. etiam M) 10 φωνῶν N τοῖς] τῆς N
 11 ἐν ἐκείνοις] De an. B 8 13 ὑποκειμένης V 13. 14 ὥστε—δὲ τοῦτο] infra
 lineam duxit et ἐνταῦθα ἥτοι λείπει τι (ἢ τὸ) τῇ γραμμῇ σημειωθὲν περισσεύει adnotat M
 13 πληγῇ τοιαύτῃ e T (*plaga tali*) scripsi: πληγῆς τοιαύτης (τοιαῦτα V) VANa ὑπὸ
 τούτων V 15 πληγῆς] γῆς a (corr. M) οἰκίας V 16 τούτοις TVNa
 (Arist. p. 420^b28): τοῖς φωνητικοῖς M: τοῖς φωνητικοῖς τούτοις A (cf. Alex. De an. p. 49,
 10 Br.) 17 μετὰ] *ab* T 18 post χυμοῦ add. νῦν A(?)a (Arist. codd. EMYL), sed
 v. p. 184,4 Th. 19 οὐκουν τοῖς V 20 ὁσφρήσει] αἰσθήσει AN 21 τοῦ]
 τῶν N 22. 23 οὐκ—πάθος om. AN 23. 24 ἐναποπλυνομένου Ta: ἐναποπλυνο-
 μένη NVA 25 γίνεσθαι a: γενέσθαι VAN (*facta esse*) T ὅτι a: om. TVAN
 26 prius μὲν om. a (habet etiam M)

τούτων προΐων δείξει. εἰπὼν δὲ σχεδὸν τὸ αὐτὸ πάθος εἶναι, τουτέστι δι' 139
 ὁμοίου πάθους ἑκατέραν τῶν ποιότητων τούτων γίνεσθαι, τοῦ ὁμοίου ὄντων
 αὐτῶν καὶ ὁμοίως γινομένων ἐναργέστερον τὸν χυμὸν ἡμῖν τῆς ὁσμῆς εἶναι 10
 τὴν αἰτίαν προστίθουσιν, ὅτι γὰρ χειρίστην [τε] ἔχομεν αἰσθήσιν τὴν
 5 ὁσφρησιν τῶν τε ἄλλων ζώων καὶ πασῶν τῶν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς αἰσθη-
 σεων, ἀκριβεστάτην πάλιν τὴν ἀφῆν τῶν τε ἄλλων αἰσθήσεων καὶ τῶν
 ἄλλων ζώων (διὰ τοῦτο γοῦν οὐδὲ τὰς ὑπερβολὰς τὰς κατὰ τὸν χειρῶνα καὶ
 θέρος φέρειν | ὁμοίως τοῖς ἄλλοις δυνάμεθα). καὶ ἡ γεῦσις δὲ ἀφῆς. εἴρηκε 140
 δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς.

10 p. 441^a3 'Η μὲν οὖν τοῦ ὕδατος φύσις βούλεται ἄχυμος εἶναι.

Πρῶτον τοῦ περὶ χυμῶν ἄρχεται λόγου, καὶ τὸ μὲν <τὸ> ὕδωρ ἄχυμον
 εἶναι καθ' αὐτὸ καὶ μὴ αἰσθητὸν τῇ γεύσει ὡς ἐναργὲς λαμβάνει (τὰ γὰρ 5
 μάλιστα καθαρὰ καὶ εἰλικρινῇ ὕδατα τιαυῖτα), οὐδ' ἄλλο δέ τι τῶν ἀπλῶν
 σωμάτων ἔγχυμον καθ' αὐτό, ὡς ἔρεϊ. ἐπεὶ δὲ δοκεῖ ἐν τοῖς ὑδατώδεσιν
 15 ὁ χυμὸς εἶναι καὶ ἡ γεῦσις διὰ τοῦ τοιούτου ὑγροῦ γίνεσθαι (ἄνευ γὰρ
 τοιαύτης ὑγρότητος οὐχ οἷόν τε γεῦσιν γίνεσθαι, <ὡς> ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς 10
 εἴρηται, ἀλλ' ἔστι παρὰ τὰς τῶν ὑγρῶν μεταβολὰς), πῶς δ' ἐν τούτῳ
 γίνεται ζητεῖ, καὶ πρῶτόν γε ἐκτίθεται τὰς προκαταβεβλημένας δόξας περὶ
 τούτων, αἷς ἀντειπὼν ἐκτίθεται τὴν δόξαν τὴν ἑαυτοῦ. ἡ γὰρ ὡς Ἑμπε-
 20 δοκλεῖ δοκεῖ, ἀνάγκη τὸ ὕδωρ ἔχειν ἐν | αὐτῷ πάντα τὰ γένη πάντων 141
 τῶν χυμῶν, τουτέστι πάντα τὰ εἶδη τῶν χυμῶν, ἐγκαταμειγμένα,
 ἀναίσθητα δὲ διὰ μικρότητα, τουτέστι διαφεύγοντα τὴν αἰσθήσιν διὰ
 τὴν μικρότητα, καὶ δηλονότι διεσπάρθαι καὶ ὀλίγον ἔγχυμον μεμῖχθαι, ὅταν

1 προΐων] p. 441^b15 ss. 2 ἑκατέρων V τούτων om. V 2. 3 τοῦ ὁμοίου
 ὄντων αὐτῶν καὶ V: *quare similibus et eisdem* T: τοῦ ὁμοίου (ὁ^μ A) ὢν αὐτῶν καὶ AN:
 τῶν ὁμοίων αὐτῷ καὶ a 3 χυμὸν ἡμῖν in spatio om. V 4 προσέθηκεν a
 γὰρ *epexegeticum esse vid. cf. ad. p. 238,2 Th.* τε *delevi* αἰσθήσιν om. a
 5 ἄλλων om. T et Arist. codd. PSU (cf. p. 218,3 Th.) πασῶν om. a αὐτοῖς a
 (v. p. 218,4 Th. et Arist.): om. TVAN 5. 6 post αἰσθήσεων add. τῶν δὲ λοιπῶν
 αἰσθήσεων a 6 prius τῶν — καὶ om. T 7 alt. τὰς] τῶν V 8 ἀφῆ conl.
 Thurot (ἀφῆ τις Arist.), cf. p. 195,12 Th., an <δι> ἀφῆς? 9 καὶ om. a (habet etiam M)
 Περὶ ψυχῆς] B 9 p. 421^a9 ss. 11 τοῦ] τῆς N χυμῶν TN: χυμοῖς V: χυμοῦ Aa
 τὸ add. Diels 12 post εἶναι add. et rursus del. λέγεται V ἐνεργές V 12—14 τὰ—
 ἔρεϊ om. a (habet etiam M) 13 καθαρὰ om. V δ' ἔτι N: *aliquid adhuc* T
 14 ἔγχυμα N ὡς om. T 15 τοῦ om. a (habet etiam M) φαίνεσθαι T? (*apparere*)
 16 γεῦσιν] χυμὸν V ὡς add. Thurot Περὶ ψυχῆς] B 10 p. 422^a17 ss.
 17 παρὰ] περὶ VN ὑγρῶν] *corporum* T δ' del. aut δὴ conl. Thurot
 18 γίνεται om. T καταβεβλημένας V 19 ἐκτίθεται V (*inducit* T): περὶ ANa
 post ἑαυτοῦ add. στρέφεται a 20 bis τὸ habet A αὐτῷ V Aa: ἑαυτῷ N πάντων
 post χυμῶν AN: om. T (Arist. et πάντα et πάντων om.) 21 τουτέστι bis habet V
 τουτέστι—χυμῶν om. T 22 post διὰ add. τὴν V σμικρότητα Aa: σμικρότητος N
 23 σμικρότητα a δῆλον ὅτι VN ἔγχυμα AN 23—68,2 *cum autem a saporibus et plantis que putantur aliquem habere tactum fiunt et congregati fuerint* T

δὲ ὑπὸ τῶν φυτῶν ἢ βίως ὑπὸ τῶν χυμὸν τινὰ ἔχειν δοκούντων ἐλχυσθῆ 141
καὶ ἀθροισθῆ τε καὶ ἅμα γένηται πλείω ὅμοια ἀλλήλοις, τότε αἰσθητὰ ἐν 6
τούτοις αὐτὰ γίνεσθαι καὶ διαφέροντα <τὰ> ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἐλχυσθέντα
ἀναίσθητα.

- 5 "Η δεῖ τοὺς χυμοὺς οὕτως ἐκ τοῦ ὕδατος αἰεὶ γίνεσθαι, ἢ μὴ ἔχειν μὲν
τὸ ὕδωρ τοὺς χυμοὺς ἤδη κατ' ἐνέργειαν, εἶναι δὲ αὐτὸ ὕλην τῶν χυμῶν. 10
τὸ δὲ οἶον πανσπερμίαν χυμῶν εἶπεν ἀντὶ τοῦ πάντων τῶν χυμῶν
ἔχειν ἐν αὐτῷ τὰ γεννητικά, οὐ μὴν κατὰ ταύτῃ μόνον δεκτικὸν εἶναι. καὶ
γὰρ οἱ πάντα ἐν πᾶσι μεμιλῆσθαι λέγοντες, ὡς Ἀναξαγόρας, ἐκ πάντων μὲν 142
10 πάντα ἐκκρίσει γεννώσιν, οὐ μὴν δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μορίου διαφέροντα. ἐκ
γὰρ τοῦ αὐτοῦ μίγματος τῇ μὲν ἐκκρίσει τῶν ὁσίων καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλα
συγκρίσει ὁστοῦν φησι γίνεσθαι, τῇ δὲ τῶν νεύρων νεῦρον, ἀλλ' οὐ τῇ
τῶν ὁσίων νεῦρον. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸ ὕδωρ φησὶν ὕλην τῶν 5
χυμῶν εἶναι, οὐχ ὡς ἐκ τοῦ τυχόντος τὸν τυχόντα χυμὸν γίνεσθαι, ἀλλ'
15 ὡς ἐκ τοῦδε τίνδε κατ' ἐπιτηδειότητα τοῦ λαμβανόμενου ὕδατος πρὸς
ἕκαστον τῶν χυμῶν, ὡς ἅπαντας μὲν ἐξ ὕδατος γίνεσθαι, ἄλλον δὲ ἐξ
ἄλλου μέρους καὶ κατὰ τὰς τῶν διαφόρων ὑδάτων πέψεις τε καὶ συστάσεις
τὴν τῶν χυμῶν διαφορὰν, τῷ εἶναι μὲν ἐν τῷ ὕδατι τὰ πάντων γεννη- 10
τικά τῶν χυμῶν σώματα, οὐ μὴν ἐν πᾶσι ταῦτά, ἀλλ' ἐν μὲν τῷδε τινι
20 τὰ τούτων, ἐν δὲ τῷδε πάλιν τὰ ἄλλου τινός, καὶ οὕτως γίνεσθαι μὲν τοὺς
χυμοὺς ἐκ τοῦ ὕδατος πάντας <ὡς> ἐξ ὕλης, <ὡς>, ἐξ ὧν τὸ ὕδωρ ἐστίν, | ἐκ 143
τούτων γίνεσθαι τοὺς χυμοὺς, οὐ μὴν τὸν τυχόντα χυμὸν ἐκ τοῦ τυχόντος
ὕδατος τῷ μὴδ' ἔχειν πᾶν μόνον ὕδατος τὰ πάντων τῶν χυμῶν γεννη-
τικά σώματα ἐν αὐτῷ. εἴη δ' ἂν διὰ τούτων μνημονεύσας τῆς δόξης τῶν
25 περὶ Δημόκριτον, οἱ τὰς ἀτόμους στοιχεῖα πάντων ἔθεντο. ὅτι δὲ ἡ δόξα 5
αὕτη ἄλλη τῆς Ἐμπεδοκλέους δῆλον· κατὰ μὲν γὰρ τὴν Ἐμπεδοκλέους δόξαν
προϋπάρχουσιν ἐνέργειά οἱ χυμοὶ ἐν τῷ ὕδατι, κατὰ δὲ ταύτην γίνονται
[καὶ] κατ' ἐπιτηδειότητα τὴν πρὸς αὐτοὺς τῶν τοῦ ὕδατος μορίων.

- 1 prius τῶν om. a (habet etiam M) alt. τῶν] τὸν V 2 τε om. a
αἰσθητὰ a: αἰσθητὸν TVAN 3 αὐτὸν γενέσθαι TVAN τὰ T (cf. notam proximam):
om. VANa post ὕδατος add. ἐν τοῖς διάφορα τὰ (διαφόροις τοῖς a) ἀπὸ τοῦ ὕδατος VAa:
om. TN ἐλχυσθεῖσιν a 5 ἢ δεῖ MVA (sed oportet T): εἴδη a: ἢ δεῖ γούν N (e corr.
Thuroti B) 6 αὐτὴν V 7 οἶον σπέρμα χυμοῦ V 8 ἔχειν om. T αὐτῷ libri
καθ' αὐτὸ τὸ μόνον a μόνον om. V 9 οἱ] εἰ AN πάντων T (Alex.
apud Simpl. in Phys. p. 173,20 D.): παντὸς VANa 10 πάντα T: πᾶν τῇ VANa
11 ὁπῶν a (corr. M) 12 συγκινήσει V τῶν om. a (habet etiam M)
νεῦρον] νεῦρα a 13 δὴ] δὲ T φησὶν TAN: φασὶν V: φησὶ post τρόπον a
15 τοῦ om. AN λαμβανόμενον AN: accipere T 16 ἅπαν V: ἅπαντα Aa
ἄλλα a 17 στάσεις V 18 τὴν om. N διαφορὰς N 19 ταῦτι V:
ταῦτα a 20 prius τὰ om. V sed in hoc quidem quedam horum, in hac autem iterum
qui huius aut que alicuius alterius iterum et sic fieri T 21 prius ὡς T: om. VANa
alt. ὡς (tamquam) T: om. VANa 23 μὴ Ta (μηδὲ etiam M) ὕδατος] σώματος T
τῶν om. AN 24 αὐτῷ VAa εἴη δ' ἂν] non tamen in omnibus eadem T
recordatur T τῆς] τοῖς AN δόξης τῶν om. AN τῶν a: τῆς V(T?)
25 αἶ] οἶον N δς . . . ἔθετο T πάντα V 26 μὲν om. a (habet etiam M) 27 ἐνέργεια
post χυμοὶ a οἱ χυμοὶ om. T in aquis T 28 καὶ cum T del. Thurot

Τρίτην προστίθῃσι δόξαν ταῖς προειρημέναις τὴν λέγουσαν τὸ μὲν 143
 ὕδωρ αὐτὸ μηδεμίαν ἔχειν διαφορὰν ἐν αὐτῷ, ὡς ἐκ τοῦδε μὲν τοῦ μέρους 11
 αὐτοῦ τόνδε γίνεσθαι τὸν χυμὸν, ἐκ τοῦδε δὲ ἄλλον, ἀλλ' ὅμως παντὸς
 χυμοῦ ὕλην εἶναι, αὐτὸ δὲ τὸ ποιητικὸν τῶν ἐν τῷ ὕδατι χυμῶν γινομένων
 5 τῆς τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων χυμῶν διαφορᾶς αἴτιον γίνεσθαι, οἷον εἴ τις
 τὸν ἥλιον ἢ ὅλως τὸ θερμὸν | λέγοι ποιητικὸν τῶν χυμῶν. τῷ γὰρ μᾶλλον 144
 ἢ ἥττον [τῷ] θερμαίνειν καὶ τῇ τῆς θερμότητος διαφορᾷ καὶ τῆς πέψεως
 τῆς ἀπὸ τῆς θερμότητος γινομένης τὴν τῶν ἐν τῷ ὕδατι χυμῶν διαφορὰν
 ἀνάπτουσιν.

10 Εἰς † δὲ τὰς προειρημένας δόξας, πρῶτον πρὸς τὴν Ἐμπεδοκλέους 5
 ἐνίσταται καὶ δείκνυσιν αὐτὴν ψευδῇ τε καὶ ἐπιπόλαιον. εἰ γὰρ ἐν τῷ
 ὕδατι οἱ χυμοὶ καὶ τῷ ἔλκειν αὐτοὺς τὰ φυτὰ οἷ τε ἐν τοῖς καρποῖς
 χυμοὶ καὶ οἱ ἄλλοι καὶ αἱ διαφοραὶ αὐτῶν ἐν τῷ ἐλκομένῳ ὕδατι καὶ
 ἀπὸ τούτου, ἔδει, ὅτε μὴ ἔλκει τὰ φυτὰ τὸ ὕδωρ, μηκέτι μεταβολὴν τῶν
 15 χυμῶν τῶν ἐν τοῖς καρποῖς αὐτοῖς γίνεσθαι, ἀλλὰ μένειν αὐτοὺς τοιούτους, 10
 ὅποιοι ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἐλήφθησάν τε καὶ εἰλκύσθησαν. νῦν δὲ ὁρῶμεν
 μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τοὺς καρποὺς ἐκ τῶν φυτῶν καὶ τεθῆναι ἐν τῷ ἡλίῳ,
 ἀφαιρεθέντων αὐτῶν τῶν σχεπόντων αὐτοὺς περικαρπίων, ὡς ἐπὶ τῶν κα-
 ρύων, πλείστην αὐτοὺς μεταβολὴν ἐν τῷ θερμαίνεσθαι λαμβάνοντας. | καὶ 145
 20 τὸ ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ περικαρπίῳ μεταβάλλοντας ἴσον ἂν εἴη τῷ
 'ἀλλὰ παρὰ τὴν τοῦ περικαρπίου μονήν τε καὶ ἀφαίρεσιν ἀλλασσομένους
 καὶ μεταβάλλοντας ἐν τούτῳ καὶ γινομένους ὅποιοί εἰσιν.' οὗ σημεῖον τὸ
 περιαιρεθέντων αὐτῶν μεταβάλλειν κατὰ τοὺς χυμοὺς αὐτὰ δύνασθαι. ἀλλὰ 5
 καὶ τὸ ἀφαιρουμένων τῶν περικαρπίων εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ 'τῶν καρπῶν
 25 ἀφαιρουμένων ἀπὸ τῶν φυτῶν', οἱ ἀφαιροῦνται τῷ τὰ ἐν οἷς εἰσιν ἀφαιρε-
 θῆναι. εἰσὶ δὲ ἐν τοῖς περικαρπίοις ἄπεπτά τέ τινα καὶ πικρά, ἃ ἀφαιρε-
 θέντα μείναντά τινα χρόνον πέσσειαί τε καὶ ἐδώδιμα γίνεται, ὡς τοῦ ὄντος
 ἐν αὐτοῖς ὕγρου μεταβάλλοντας κατὰ τοὺς χυμοὺς, ἀλλ' οὐκ ἐκ τοῦ ἐκτὸς 10
 ὕδατος τῶν χυμῶν σπωμένων. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν καρπῶν διακριθέντες
 30 τε καὶ χωρισθέντες οἱ χυμοί, ὡς ἀπὸ τῶν σταφυλῶν ὁ οἶνος καὶ τὸ ἔλαιον

1	προτίθῃσι N	opinionem aliam a predictis T	2	αὐτὸ om. T	αὐτῷ libri
3	ὁμοίως a	4 τῶν] τῷ a (τῶν etiam M)	5	ante τῆς add. καὶ T, fort. recte	
	αἴτιον] tamen T	6 ἢ om. V	τὸ] τὸν V	7 ἢ] καὶ T	τῷ del. Thurot cum T
	τῇ om. AN	8 ὑπὸ AN	χυμῶν om. a (habet etiam M)	10	εἰπὼν δὲ
	coni. Diels	δὲ] δὴ a	τὸν Ἐμπεδοκλέα a	11	ἐπιπότατον V
	μηκέτι MAN	15	αὐτοῖς T: αὐτῶν VANa	17	καὶ om. AN: τῷ ?T
	δεθῆναι V	18	περικαρπίων V	19	μεταβολῶν a (corr. M)
	20 τὸ] τῷδε N	αὐτῷ] τῷ V	μεταβάλλοντες A: μεταβάλλον N: permutante T	21	παρὰ
	τῷ V: τοῦ AN: om. a	20. 21	τῷ ἀλλὰ in spatio vi litt. om. T	21	παρὰ
	scripsi (cf. p. 74,20): περὶ TVAN: κατὰ M: om. a	τὴν τοῦ (T)Va: τοῦ τὴν AN			
	21. 22 ablationem sed salvatos (= ἀλλὰ σωζομένους) et permutatos hoc factos T	22	prius		
	καὶ T: ἢ VANa	ἐκ τούτου V	alt. καὶ om. AN	23	δύνασθαι Thurot (T?):
	δύναται VANa	ἀλλὰ om. V	24 τὸ καὶ V	περικαρπίων V	εἰρηχέναι V
	τοῦ om. N	26 δ a: om. TVAN	27	πέττεται AN	28 κατὰ] καὶ V
	29 σπωμένων Thurot: σπομένους V: σπωμένου TANa	καὶ om. T	διακριθέντος TAN		
	30 τε om. a	τε καὶ om. T	χωρισθέντος TAN	χυλοί coni. Thurot	

ἀπὸ τῶν ἐλαίων, πολλὰς ἴσχουσι διαφορὰς κατὰ τοὺς χυμοὺς καὶ μεταβολάς. 145
 ἐξ ὧν δῆλον ὅτι μὴ τῷ ἀπὸ τοῦ ὕδατος αὐτοὺς ἐγγίνεσθαι ἐνυπάρχοντας
 αὐτῷ ἐνερ|γείᾳ τὴν οὐσίαν ἔχουσιν. ἀλλὰ καὶ ἐφόμενοι οἱ χυμοὶ παντο- 146
 दाποὶ γίνονται· καίτοι γε οὐκέτι σπῶνται ἐκ τοῦ ὕδατος. οὕτως ἐφόμενος
 5 ὁ οἶνος καὶ τὰ ἄλλα τοὺς χυμοὺς ἐν τῇ ἐψήσει παντοδαποὺς ἴσχει.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα πρὸς τὴν δόξαν τὴν Ἐμπεδοκλέους, ὁμοίως τούτῳ 5
 φησὶν ἀδύνατον καὶ τὸ πανσπερμίας ὕλην εἶναι τὸ ὕδωρ τῷ ἐξ ἄλλου
 μορίου αὐτοῦ ἄλλον γίνεσθαι χυμόν. ὁρῶμεν γὰρ ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος
 διαφέροντες χυμοὶ γίνονται, ὥσπερ καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς τροφῆς διαφέροντα
 10 σώματα· καὶ γὰρ νεῦρον καὶ ὀστοῦν καὶ σὰρξ καὶ φλέψ. ἡ γὰρ τῷ τὰ
 λαμβάνοντα τὸ ὕδωρ διαφέρειν ἀλλήλων, ὡς τὰ φυτὰ ἐγγὺς ἀλλήλων 10
 ὄντα, εἰ τὸ μὲν εἴη ἄμπελος, τὸ δὲ συκῇ, τὸ δὲ ἐλαία, τὸ δὲ ἄλλο τι·
 ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκάστῳ φυτῷ <δῆλον> ἄλλον μὲν χυμόν <εἶναι> τοῦ φύλλου,
 ἄλλον δὲ τοῦ περικαρπίου, καὶ αὐτοῦ τούτου ἄλλον μὲν ὄντος ἀπέπτου,
 15 ἄλλον δὲ πεπεμμένου. ἀλλὰ καὶ ὅλως πλασματώδης ἡ δόξα καὶ οὐδὲν
 πιθανὸν ἔχουσα. |

Δεῖξας δὲ καὶ ταύτην τὴν δόξαν ἄτοπον, ἐπὶ τὴν τρίτην μέτεισιν, 147
 ἥτις αὐτὸ μὲν τὸ ὕδωρ ἀδιάφορον ἔλεγεν εἶναι, αἴτιον δὲ τὸ πάντων ποιη-
 τικὸν καὶ κινητικὸν αὐτοῦ, τοῦτο δὲ ἦν τὸ θερμόν, <ῶ> τῆς ἐν αὐτῷ τῶν
 20 χυμῶν γενέσεώς τε καὶ διαφορᾶς τὴν αἰτίαν ἀνατίθησιν. αἰτιᾶται δὲ καὶ 5
 ταύτης τῆς δόξης τὸ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ λέγειν μόνου ἐν τῷ ὕδατι γίνεσθαι
 χυμοὺς· συνεργὸν μὲν γὰρ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ θερμόν τῇ τῶν χυμῶν γενέσει,
 ὡς γῆ, ἐν τῷ ὕδατι, ὡς καὶ αὐτός φησιν, οὐ μὴν μόνον αὐτὸ δύναται
 ποιητικὸν εἶναι τῶν χυμῶν. ὁ δεικνὺς λαμβάνει ὅτι λεπτότατον πάν- 10

1 ἐλαίων a post ἐλαίων add. κειμένων VA, κειμένοις N πολλά a 2 ἐνυπάρ-
 χοντας V: ἐνυπάρχοντος TANa, quo servato αὐτοῖς conī. Thurot 3 ἔχουσιν TV: ἐχουσῶν a:
 ἔχει AN χυλοὶ conī. Thurot 4 οὐκ ἐπισπῶνται a post σπῶνται add. γε VN
 5 ἴσχει TVAN: ἔστιν ὅτε ἔχει a 7 πανσπερμίας (T)a (Arist. codd. EMSP): πανσπερμίαν
 AN (Arist. LUY): πᾶν σπέρμα V εἶναι τὸ ὕδωρ ὕλην Arist. codd. praeter PS τῷ]
 τὸ A 8 prius αὐτοῦ TAN: αὐτῷ V: αὐτῶν a 9 prius διαφέροντα V καὶ om. TV
 10 ἡ] καὶ a (Thurot): si T οὐ γὰρ τοι τὰ . . . διαφέρει μόνον expectem, aut fort.
 post διαφέρειν lacuna statuenda est: εἰ γὰρ τῷ λαμβάνειν τὸ ὕδωρ διαφέρουσιν ἀλλήλων T?
 11 διαφέρειν <διαφέρουσιν> Thurot τὰ om. a (habet etiam M) 13 καὶ om. T
 ἐν] εἰ N φυτῷ om. T δῆλον (palam) et εἶναι T: om. VANa ἄλλων V
 χυμόν MTVAN: om. a φύλου V 15 πεπεμμένον N οὐδὲν TAa: οὐδὲ VN
 16 ἔχουσα Ta: ἔχουσαν V: ἔχει AN 17 et cum ostendisset hanc T δὲ om. AN
 18 αἴτιον δὲ τὸ πάντων a (cf. Arist. p. 441^a9): πάντων δὲ TVAN 18. 19 ποιητικῶν
 καὶ κινητικῶν A: ποιητικὰ καὶ κινητικὰ N 19 ῶ Thurot: ὁ T: om. VANa 20 αἰτίαν]
 αὐτὴν V ἀνατίθησιν T: ἀνατιθεῖσα Va: ἀνατιθεῖ AN 21 cave mates ταύτην
 τὴν δόξαν (sic T) τοῦ ὑπὸ (v. p. 74,22) τὸ] τῷ T μόνους N (μόνον Aristoteli
 restituendum cum LP, v. p. 71,14. 20) 22 συνεργόν TAN (cf. p. 71,14): συνεργεῖν
 Va: συνεργεῖ Thurot μὲν om. T καὶ—καὶ om. T post πῦρ add. τε Aa
 τῇ] τῷ a (τῇ etiam M) 23 ὡς γῆ om. a alt. ὡς Ta: om. VAN, quos neque
 hic neque infra (δύνασθαι) secutus sum, ne cogerer vocem γῆ in γῆν mutare
 δύναται T: δύνασθαι VANa 24 ὅτε N 24. 72,1 τῶν πάντων male Arist.
 codd. EMY

των τῶν οὕτως ὑγρῶν, τουτέστι τῶν ἀναπληστικῶν, τὸ ὕδωρ ἐστί. διὸ 147
οὐδὲ παχύνεται θερμαινόμενον καθ' αὐτό. εἰ δὲ μὴ παχύνεται, οὐδὲ χυ-
μὸν τινα λαμβάνει αὐτὸ καθ' αὐτό θερμαινόμενόν τε καὶ ἐψόμενον· πάντες
γὰρ οἱ χυμοὶ πάχος ἔχουσι. εἰπὼν δὲ λεπτότατον εἶναι πάντων τῶν τοι-
5 οὔτων ὑγρῶν τὸ ὕδωρ, τὸ ἔλαιον ἐπιπολάζειν τῷ ὕδατι φησιν οὐ διὰ λεπτό- 15
τητα, ἀλλὰ | διὰ γλισχρότητα, καὶ ταύτη καὶ ἐπεκτείνεσθαι ἐπὶ 148
πλέον καὶ ἀναπληστικὸν μᾶλλον τοῦ ὕδατος εἶναι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.
τὸ δὲ ὕδωρ ψαθυρὸν καὶ εὐθρυπτον· διὸ καὶ οὐκ εὐφύλακτον οὐδὲ ἀνα-
πληστικὸν ὁμοίως. λαβὼν δὲ τὸ εἶναι λεπτότατον τὸ ὕδωρ, πιστοῦται 5
10 τοῦτο καὶ διὰ τοῦ θερμαινόμενον αὐτὸ καθ' αὐτό [τῷ] μηδεμίαν σύστασιν λαμ-
βάνειν· διὰ δὲ τὴν λεπτότητα οὐ παχύνεται ἐψόμενόν τε καὶ θερμαινόμενον.
πάντες δὲ οἱ χυμοὶ ἐν συστάσει τινί, ὥστ' εἰ μὴ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ
συνίσταται καθ' αὐτό, οὐδ' ἂν τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων χυμῶν τὸ θερμὸν
μόνον αἴτιον εἴη, ἀλλὰ συναίτιον. 10

15 Εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ δεΐξας ὅτι τὸ θερμὸν συναίτιον μὲν τῆς τῶν χυ-
μῶν ἐν τῷ ὕδατι γενέσεώς ἐστιν, οὐ μὴν αἴτιον, ἐφεξῆς τὴν αὐτοῦ δόξαν
προστίθῃσι λέγων· φαίνονται δὲ οἱ χυμοὶ ὅσοιπερ καὶ ἐν τοῖς περι-
καρπίοις οὗτοι ὑπάρχοντες καὶ ἐν τῇ γῇ. λαμβάνει δὲ διὰ τούτων
τάς τῶν | χυμῶν ποιότητας πάσας καὶ ἐν τῇ γῇ εἶναι. δι' οὗ πιστοῦται 149
20 τὸ μὴ μόνον τὸ ὕδωρ αὐταρκες πρὸς χυμῶν σύστασιν τε καὶ γένεσιν εἶναι.
ἀλλὰ τῷ παρὰ τῆς γῆς τι λαμβάνειν γίνεσθαι τοιοῦτον. τούτου δὲ μαρ-
τυρίοις χρῆται τῇ τε τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων τῶν πλείστων δόξει, οἱ 5
τοιοῦτόν φασι τὸ ὕδωρ εἶναι, δι' οἷας ἂν γῆς πορεύηται, ὥς παρὰ
τῆς γῆς τοῦ ὕδατος τὸν χυμὸν λαμβάνοντος, ἀλλὰ καὶ [ἐκ] τῇ ἐναργείᾳ. τὰ τε
25 γὰρ ἄλμυρά τῶν ὑδάτων τῷ διὰ τῆς τοιαύτης γῆς διηθεῖσθαι τοιαῦτά
ἐστίν (οἱ γὰρ ἅλλες εἰδός τι τῆς γῆς εἴσι, δι' ὧν τὸ διηθούμενον ὕδωρ ἄλ-
μυρὸν γίνεται), καὶ καθόλου ὅποια ἂν ἡ τῆς γῆς ποιότης ᾖ, τοιοῦτος καὶ 10
ὁ χυμὸς τοῦ δι' αὐτῆς ῥέοντος γινόμενος ὁρᾶται, διὰ μὲν ἀσφαλιώδους
ἀσφαλιώδης, διὰ δὲ πικρᾶς πικρός· τὰ γοῦν διὰ τῆς τέφρας διηθούμενα

1 οὕτως] om. a (Arist.): ὄντως V, cf. v. 4

4 πάχος] πάντος A: πάντως N 8 δὲ] τε a

prius καὶ om. T

9 alt. τὸ om. AN

θερμαίνοντος VANa τῷ cum T del. Thurot

αἰσθόμενον V

13 ante καθ' add. καὶ V

αὐτοῦ Va (*proprium* T): αὐτὴν AN

17 προτίθῃσι N

λέγων] εἰπὼν AN

19 καὶ om. a (*habet* M)

20 χυμὸν V

21 ss. cf. Quaest. p. 98, 27 ss. Br.

post ἀλλὰ

add. καὶ a

παρὰ Ta: περὶ VAN

τούτου Thurot: τούτοις TVANa

21. 22 μαρ-

τυρῶν V

22 φυσιολογία τῶν πιστῶν δόξη V

φιλοσόφων T

τῇ δόξη a

23 πορεύηται

ex Arist. Thurot: πορεύοιτο VANa

ὥς om. A

παρὰ] περὶ V

24 τῇ ἐναργείᾳ

scripsi: ἐκ τῆς ἐναργείας V: ἐκ τῆς ἐνεργείας TAN (sed T om. καὶ, unde ortum est inter-

25 τῶν ὑδάτων MTVAN: om. a

polatum ἐκ): ἐκ τῆς ἐ. <τῇ πίστει> male coni. Thurot

διηγεῖσθαι V: διαθεῖσθαι AN

τῆς τοιαύτης M: τοιαύτης TVAN: τῆς αὐτῆς a

26 γὰρ] μὲν V

ἄλλες AN

τῆς om. V

ἐστί V

27 ἡ Va: ἡ A:

ἦν N ἧ om. N

28 ὕδατος add. T, fort. recte

28. 29 σφαλιώδους σφαλιώδης V

πικρὰ γίνεται. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πλεῖσται πηγῶν καὶ κρηνῶν εἰσι δια-
 φοραί· | αἱ μὲν γὰρ πικραὶ τῶν κρηνῶν εἰσιν, αἱ δὲ ὀξεῖαι παρὰ τὰς 150
 τῆς γῆς δι' ἧς ῥέουσι διαφοράς. ἱστόρηται δὲ τὰ τοιαῦτα Θεοφράστῳ ἐν
 τοῖς Περὶ ὕδατος. διὰ τοῦτο οὖν φησιν εὐλόγως καὶ τοὺς χυμοὺς ἐν τοῖς
 5 ἐκ τῆς γῆς φυομένοις, τουτέστιν ἐν τοῖς φυτοῖς, καὶ ταύτῃ τρεφομένοις
 μετὰ ὑγρότητος ἐγγίνεσθαι μάλιστα. λαμβάνει γὰρ καὶ σπᾶ τὸ ἀπολαύσαν 5
 τῆς γῆς ὕδωρ, ἐν ᾗ καὶ δι' ἧς ῥέον αὐτὰ τὰ φυτὰ δέχεται αὐτό. οὐχ ὡς
 τῆς γῆς δὲ ἐγχύμου κατὰ τὴν αὐτῆς φύσιν οὔσης λέγοι ἄν (οὐδὲν γὰρ τῶν
 ἀπλῶν σωμάτων τῇ αὐτοῦ φύσει ἐγχυμον εἶναι δοκεῖ), ἀλλ' ὡς πρώτης
 10 αὐτῆς κατὰ τὴν [ὡς] πρὸς τινα ὑγρότητα ὑπὸ θερμότητος μῆξιν πασχούσης 10
 τε καὶ δεχομένης ταῦτα. οὐ γὰρ τοῦτο λέγει, ὅτι παρὰ τῆς γῆς ἐχούσης
 ἤδη τοὺς χυμοὺς πάντας ἐνεργεῖα τὸ ὕδωρ λαμβάνει· οὐκέτι γὰρ ἂν ἦν ὁ
 λόγος αὐτῷ καθόλου περὶ γενέσεως χυμῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐν τῷ ὕδατι.
 τοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ ξηροῦ τοῦ ἐν τῇ γῇ τὴν γένεσιν τῶν χυμῶν ἐν τῷ ὑγρῷ
 15 γίνεσθαι μαρτύριον παρέθετο τὸ καὶ | τῆς ἤδη ποιότητάς τινας ἢ χυμοὺς 151
 ἐχούσης γῆς ἀπολαύειν τὸ διηθούμενον ὕδωρ δι' αὐτῆς, ὡς πεφυκὸς πάσχειν
 ὑπ' αὐτῆς· ὑγρότης δ' ἂν τις εἴη καὶ ἡ ἐν τῇ γῇ τὸν χυμὸν δεδεγμένη.
 Εἰπὼν δὲ τοῦτο, καὶ κατὰ τί εὐλογον πάσχειν τι τὸ ὕδωρ ὑπὸ γῆς 5
 λέγει. πάσχειν γὰρ πέφυκε τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου,
 20 ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐναντία ὑπὸ τῶν ἐναντίων αὐτοῖς. ἐναντίον δὲ τῷ
 ὑγρῷ τὸ ξηρόν· ἔστι δὲ ξηρὸν ἡ γῆ μάλιστα. ἔστι μὲν γὰρ καὶ τὸ πῦρ
 ξηρόν, διὸ καὶ ὑπὸ τούτου πάσχει τὸ ὑγρὸν· ἀλλ' ἔστι τὸ μὲν πῦρ μάλιστα
 εἰδοπεποιημένον κατὰ τὸ θερμόν, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἔστι καὶ ξηρόν, ἡ δὲ 10
 γῆ κατὰ τὸ ξηρόν, εἰ καὶ ψυχρά ἐστιν. εἶπε δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς πάσχειν
 25 αὐτό, οὐκ ἀργῶς· εἰς γὰρ τὴν τῶν χυμῶν τῶν γινομένων ἐν αὐτῷ γένεσιν
 καὶ τὸ θερμόν συντελεῖ, οὐχ ἡ γῆ μόνη. εἰρησθαι δὲ φησι ταῦτα ἐν τοῖς
 περὶ | στοιχείων, λέγων τὰ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. ἐν ἐκείνοις γὰρ 152
 μάλιστα τὸν περὶ τῆς φύσεώς τε καὶ οὐσίας τῶν τεσσάρων σωμάτων, α
 καὶ στοιχεῖα λέγεται, λόγον πεποιήται. ἐν οἷς εἶρηκε καὶ κατὰ τί μάλιστα
 30 εἰδοποιεῖται τῶν σωμάτων τῶν ἀπλῶν ἕκαστον, ὅτι γῆ μὲν μᾶλλον ὑπὸ 5

1 ss. cf. Alex. in Meteor p. 88,24 ss. H. πλεῖσται καὶ a πλεῖσται om. AN
 ante πηγῶν add. καὶ V πηγῆς N 3 τροφάστῳ N 4 Περὶ ὕδατος]
 cf. Oder, Philologus, Suppl. vii p. 280 εὐλογία V χυμοῖς V 5 τῆς om. a
 ταῦτα V 8 δὲ] δι' N: om. T αὐτῆς ANa (*proprium* T): αὐτὴν V οὔσα V
 10 ὡς om. T θερμότητος N: τῆς θερμότητος V: θερμότητα Aa 11 παρὰ] περὶ V
 ἔχει AN 12 ἂν om. A 13 αὐτοῦ V 14 ἐκ τῶν ὑγρῶν AN
 15 καὶ τὸ a καὶ om. T 16 ὕδωρ om. N πεφυκῶς V 17 ἡ om. V
 δεχομένη Ta 18 καὶ om. T καὶ κατὰ τί in spatio om V 18. 19 ὑπὸ τῆς
 γῆς a 19 αὐτῷ ἐναντίου in spatio paullo minore om. V αὐτῷ Thurot (T?):
 ἐν αὐτῇ AN: ἐν αὐτῷ a 20. 21 τὸ ὑγρὸν τῷ ξηρῷ a 21 δὲ] γὰρ TAN
 22 μὲν τὸ V 23 εἰδοπεποιημένον (T)a: εἰδοποιούμενον VAN καὶ τὸ ξηρόν AN
 24 ψυχρά (T)a: ψυχρόν VAN εἶπε] εἶτα AN alt. καὶ om. V ἀπὸ V
 25 alt. τῶν om. V 27 λείων N ἐκείνη V 28 τῆς om. V 29 εἶρηκε]
 De gen. et corr. II 3 p. 331^a3—6 (cf. Quaest. p. 14,4 ss. Br.; Philoponi comm. p. 229.
 230 V., in quo agnosces frustula Alexandri) alt. καὶ om. T

τοῦ ξηροῦ ἢ τοῦ ψυχροῦ, ὕδωρ δὲ ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ μᾶλλον ἢ ὑγροῦ, ἀήρ 152
δὲ ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ μᾶλλον ἢ θερμοῦ, πῦρ δὲ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ μᾶλλον
ἢ ξηροῦ.

Εἰπὼν δὲ τὰ ἐναντία ὑπὸ τῶν ἐναντίων πάσχειν, διὸ καὶ τὸ ὑγρὸν
5 ὑπὸ τοῦ ξηροῦ καὶ ἔμπαλιν (τὸ γὰρ πλεονάζον ποιητικόν [εἶναι]), εἶναι δὲ 10
καὶ τὸ πῦρ ξηρόν, μάλιστα δὲ τὴν γῆν, προστίθῃσι τούτοις ὅτι καθὸ τὸ
μὲν πῦρ ἐστὶ τῶν στοιχείων, τὸ δὲ ὕδωρ, τὸ δὲ γῆ, τὸ δὲ ἀήρ, οὐδὲν οὔτε
ποιεῖν οὔτε πάσχειν πεφύκασιν· οὐσία γὰρ αὐτά, οὐσία δὲ οὐσία οὐκ ἐστὶν
ἐναντία, ἐν δὲ τοῖς ἐναντίοις τὸ ποιεῖν τε καὶ πάσχειν. διὸ καὶ προσέθηκεν
10 οὐδ' ἄλλο | οὐδέεν· οὐδὲν γὰρ σῶμα, καθὸ σῶμα, ποιεῖ ἢ πάσχει, ὅτι 153
μηδ' ἐναντιότης ἐν αὐτοῖς· καθὸ δὲ ἐν ἐκάστω αὐτῶν ἐναντιότης
ἐνυπάρχει, κατὰ τοῦτο ποιητικά ἐστὶν ἀλλήλων καὶ παθητικά. ἐναντιότης
δὲ ἐν τῷ ὕδατι πρὸς μὲν τὴν γῆν κατὰ τὴν ὑγρότητα (ξηρὰ γὰρ ἡ γῆ
μάλιστα), πρὸς δὲ τὸ πῦρ κατ' ἄμφω μὲν (καὶ γὰρ κατὰ τὴν ξηρότητα 5
15 καὶ θερμότητα, τὸ γὰρ ὕδωρ ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν [όν]), μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν
ψυχρότητα, ἐπεὶ τούτῳ μὲν τὸ ψυχρὸν οἰκειότερον, τοῦ δὲ πυρὸς οἰκεῖον
τὸ θερμὸν μάλιστα.

Μάθοι δ' ἂν τις ἐκ τούτων τὴν Ἀριστοτέλους δόξαν περὶ τῶν ποιούν-
των τε καὶ πασχόντων. οὔτε γὰρ τὰ σώματα αὐτῷ δοκεῖ ποιεῖν τε καὶ 10
20 πάσχειν, ὡς ἀρέσκει τοῖς ἀπὸ Στωῶς, οὔτε πάλιν τὰ ἀσώματα, ὡς ἐδόκει
τοῖς περὶ Πλάτωνα, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς ἐναντιώσεις οὐσας ἀσωμάτων.
πῶς οὖν, εἰ τῷ μὲν ὕδατι τὸ εἶναι ὕδατι ἐν ὑγρότητι καὶ ψυχρότητι, τῷ
δὲ πυρὶ ἐν θερμότητι καὶ ξηρότητι, οὐκ ἐναντίον τὸ ὕδωρ τῷ πυρὶ καὶ καθὸ 154
ὕδωρ καὶ πῦρ; ἢ εἰ καὶ ὅτι μάλιστα κατὰ ταῦτα εἰδοποιεῖται ἐκάτερον
25 αὐτῶν, ἀλλ' οὐ ταῦτά ἐστι τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ· οὐ γὰρ ἐστὶν εἶδη μόνον,
ἀλλ' ἐστὶ καὶ ὑποκείμενόν τι αὐτοῖς ἔχον ταύτας τὰς ποιότητας, σὺν ᾧ
τὸ μὲν ὕδωρ ἐστί, τὸ δὲ πῦρ. ἢ γοῦν ῥοπή αὐτοῖς οὐκ ἐστὶ πρῶτως 5
ἐναντία· οὐ γὰρ ὥσπερ τὸ πῦρ κουφότατον, οὕτως καὶ τὸ ὕδωρ βαρύ-
τατον· ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλης τὸ εἶναι αὐτοῖς, ἥτις ἐστὶν ἡ αὐτὴ ἐν πᾶσιν
30 αὐτοῖς.

Εἰπὼν δὲ ὅτι εὐλογον πάσχειν τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ ξηροῦ (ἦν δὲ τὸ
μὲν ἐν τῷ ὕδατι, τὸ δὲ ἐν τῇ γῇ), πῶς ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ γῇ ξηροῦ πάσχει 10

1 ὑγροῦ μᾶλλον ἢ ψυχροῦ T	5 τὸ] ὦ AN	ἐπλεονάζεν AN: <i>humidius</i> T
prius εἶναι del. Usener: ἐστὶν coni. Thurot		6 καθὸ V(T): καθότι a: om. AN
7 τὸ δὲ ἀήρ, τὸ δὲ γῆ T	8 αὐτῇ V	οὐσία a: om. TVAN <i>nihil</i> T
9 ἐναντίον TV	alt. καὶ Aa: om. TVN	10. 11 ὅταν δὲ AN
ἐναντίον a	12 κατὰ τοῦτο] καὶ τὰ τούτων V	11 μηδὲν
T om. Thurot	post γάρ add. καὶ N	13 γάρ] δὲ A
(cf. v. 23): ὑγρότητα καὶ ψυχρότητα coni. Thurot		14 μὲν cum
Usener	μαλλον Usener: μᾶλλον, μάλιστα T (Thurot): μάλιστα ceteri, sed ὃν vesti-	14. 15 θερμότητα καὶ ξηρότητα T
gium genuinae lectionis	δὲ] μὲν N	15 γάρ MTVAN: om. a
om. A	20 ἀρέσκειν V	15. 16 τὸν ψυχρότατον A
κατὰ V: καθὸ T	τῆς Στωῶς AN	16 μὲν
24 πυρὶ AN	22 καὶ] τε καὶ V	23 καὶ καθὸ]
25 ταυτὸν V	τὸ ὕδωρ] τῷ πυρὶ V	26 τι αὐτοῖς om. T
om. Ta	ὅλης N	29 καὶ MTVAN:
εἶναι] ὕδωρ a (corr. iam M)		32 ξηρῷ N: καιροῦ V

τὸ ἐν τῷ ὕδατι ὑγρὸν ἐν τῇ τῶν χυμῶν γενέσει λέγει. ὥς γὰρ οἱ ἐνα- 154
 ποπλύνοντες ἐν τῷ ὑγρῷ τὰ κεχρωσμένα χρωματίζουσι καὶ τὸ ὕδωρ τῷ
 τοῦ ἐναποπλυνομένου χρώματι, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ τὰ τοὺς χυμοὺς ἔχοντα
 (ἀπολαύει γὰρ τὸ | ὕδωρ τῶν χυμῶν τῶν ἐν τοῖς ἀποπλυνομένοις ἐν αὐτῷ), 155
 οὕτω φησὶ καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεσθαι· τὸ γὰρ ξηρὸν καὶ γεῶδες ἐνα-
 ποπλύνουσιν τῷ ὑγρῷ καὶ διὰ τούτου διηθοῦσαν αὐτὴν τὸ ὑγρὸν, χρω-
 μένην τῷ θερμῷ καὶ διὰ τούτου κινουσαν αὐτὸ γεννᾶν ἐν αὐτῷ τὸν χυμὸν.
 τῷ δὲ οὕτω καὶ ἡ φύσις τὸ ξηρὸν καὶ γεῶδες λείποι ἂν τὸ 'ἐνα- 5
 ποπλύνει τῷ ὑγρῷ.' τοῦ δὲ καὶ διὰ τοῦ ξηροῦ καὶ γεώδους διηθοῦσα
 10 ἐξηγητικὸν ἂν εἴη τὸ 'ἐναποπλύνουσα καὶ χρωμένη ἐν τῇ διηθήσει τῷ
 θερμῷ καὶ κινουσα αὐτό, τουτέστιν ἀλλοιούσα αὐτὸ καὶ συνιστῶσα καὶ
 πέσσουσα, ποτὸν παρασκευάζει· ἔγχυμον γάρ.' ἀνατίθῃσι δὴ τὴν γένεσιν 10
 τῶν χυμῶν τῇ διηθήσει τοῦ ὑγροῦ ἐν τῷ ξηρῷ τῷ ἐν τῇ γῇ ὄντι κινου-
 ντος αὐτὸ καὶ μεταβάλλοντος καὶ συνιστῶντος τοῦ θερμοῦ. ἐν γὰρ τῇ δι'
 15 ἐκείνου διηθήσει καὶ τῇ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ γινομένη ἐν αὐτῷ πέφει τε καὶ
 συστάσει ἡ γένεσις τοῦ χυμοῦ, οὐ τῆς γῆς ἐχούσης τὸν χυμὸν ἐν αὐτῇ, ὥς
 ἐδόκει πρὸ ὀλίγου λέγειν βουλόμενος συστήσαι τὸ | ἀπολαύειν τινὸς τὸ ἐν 156
 τῷ ὕδατι ὑγρὸν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ γῇ ξηρότητος διηθούμενον δι' αὐτῆς. εἰ
 γὰρ ἦν ἡ γῆ ἔχουσα ἐνεργείᾳ τοὺς χυμοὺς καὶ παρ' αὐτῆς τὸ ὕδωρ ἀπε-
 20 μάττετο, οὐκ ἔδει αὐτοὺς παρὰ τὴν τῶν δεχομένων τὸ τοιοῦτον ὕδωρ δια-
 φορὰν φυτῶν ἀλλάσσεσθαι, ἀλλ' αὐτοὺς ποιεῖν ἐν αὐτοῖς τοὺς ὁμοίους 5
 χυμοὺς τὸ ὅμοιον. τοῦτο γὰρ ἡτιάσατο καὶ τῶν πανσπερμῶν τὸ ὕδωρ λε-
 γόντων εἶναι τῶν χυμῶν καὶ οὕτως ὕλην. εἰ δὲ ἡ γένεσις τῶν χυμῶν ἐν
 τῇ διηθήσει τοῦ γεώδους ξηροῦ τοῦ ἐν τῇ γῇ ἐν ὕδατι διὰ τὴν ὑπὸ θερ-
 25 μότητος κίνησιν, καὶ εἴεν ἂν καὶ οἱ ἐν τῇ γῇ χυμοὶ τοῦτον ἐγγινόμενοι
 τὸν τρόπον ἐγκαταμίξει τινὸς ὑδατώδους ὑγροῦ καὶ θερμότητος ποιᾶς· ἔχει 10
 δὲ ἡ γῆ ἐν αὐτῇ καὶ θερμότητα καὶ ὑγρότητα ἐγκαταμεμιγμένας.

- 1 τῷ om. a λέγω V 1. 2 ἐναποπλύναντες V 2-4 alt. τῷ—ὕδωρ om. AN
 2 καὶ om. T alt. τῷ] τοῦ V 3 χρώματος V 4 ἀπολαύει V (v. 17 et
 Alex. in Meteor. p. 84,16 H.): ἀπολαμβάνει M: *assumit* T (eadem corruptela p. 196,3 Th.):
 ἀποπλύνει a τῶν χυμῶν VAN (*sapores* T): τὸν χυμὸν a ἐν τοῖς om. MT
 ἀποπλυνομένοις ANa: ἐναποπλυνομένοις V: ἀποπλυνομένων MT 5 καὶ ὑπὸ om. N
 γὰρ om. a (habet etiam M) 5. 6 ἐναποπλύνουσα V 6 τοῦτο VA: τούτω N
 διηθοῦσης N: *et per penetrantem* T 7 τοῦτο V 8 τῷ] τὸ T καὶ οὕτως AN
 καὶ τὸ γ. Arist. codd. EMYL ante λείποι spat. v litt. T 8. 9 ἐναποπλύνει V
 9 prius τοῦ M: τὸ TVNa διηθοῦσα e corr. N et Thuroti codd. BC: διηθοῦσαν TVAN¹a
 10 τὸ a: τοῦ TVAN χρώμενα VA: χρωμένους N¹ 12 πεσοῦσα N post γένεσιν
 add. *humidi et* T 14 τῇ] τοῖς A δι'] *ab* T 15 θερμῷ A γενομένη Va
 16 ἡ γένεσις—χυμὸν om. AN χυμοῦ TV: θερμοῦ a αὐτῇ VAN 17 πρὸ
 ὀλίγου] v. p. 72,8 ss. ὀλίγω N συστήναι T? (*consistere*) 18 αὐτῆς Ta: αὐτοῦ
 VAN 19 ἐνάργειαν V τὸν χυμὸν a αὐτοῦ VN 20 παρὰ] περὶ V
 τὸ] καὶ V 21 ἀ... σσεσθαι N: ἀλα, tum spat. A αὐτοῖς libri
 22 ἡτιάσατο] p. 70,6 ss. καὶ om. T τῶν] τῇ N 23 prius τῶν om. a
 (add. etiam M) prius τὸν χυμὸν e corr. V εἰ] ἡ V: ἔστι a (probat Usener)
 24 ξηρῷ N 25 prius καὶ vid. del. alt. καὶ om. T 26 ποιεῖς N
 27 αὐτῇ V¹a prius καὶ om. a alt. καὶ] τὸ N ὑγρότατον N

Εἰπὼν δὲ πῶς γίνεται ὁ χυμὸς, ὀρίζειται αὐτόν. λέγει γὰρ χυμὸν εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ γῇ ξηροῦ γινόμενον πάθος ἐν τῷ ὑγρῷ τῆς γεύσεως τῆς κατὰ δύνάμιν ἀλλοιωτικὸν εἰς ἐνέργειαν. διὰ μὲν οὖν τοῦ τὸ πάθος λαβεῖν καὶ τὸ θερμὸν συμπαραλαβὼν δι' οὗ τὸ ἐγγι- 157
5 νόμενον πάθος ὑπὸ τοῦ ξηροῦ ἐν τῷ ὑγρῷ· τὸ δὲ τῆς γεύσεως τῆς κατὰ δύνάμιν ἀλλοιωτικὸν εἰς ἐνέργειαν σημαίνει μὲν αὐτὸ τὸ κινεῖν οὕτω τὴν γεῦσιν καὶ ἀλλοιοῦν, ὥς ἄγειν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ 5 ἐνεργείᾳ· ποιητικὸν γὰρ ὁ χυμὸς τῆς κατ' ἐνέργειαν γεύσεως.

Ὅτι δὲ προὑπαρχούσης τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως ὁ χυμὸς εἰς ἐνέργειαν 10 κινήτικὸς γίνεται, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς τῆς δυνάμεως τῆς γευστικῆς αἵτις, δηλοῖ δι' ὧν προστίθῃσι λέγων· οὐ γὰρ κατὰ τὸ μανθάνειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ θεωρεῖν ἐστὶ τὸ αἰσθάνεσθαι. ὃ ἴσον ἐστὶ τῷ ἄγειν γὰρ ἐγγίνεται ἡ αἰσθητικὴ δυνάμει ἐν τῷ αἰσθάνεσθαι, ὥς ἡ ἐπιστήμη ἐν τοῖς μανθάνουσιν, 10 ἀλλὰ προὑπάρχουσα καὶ οὕσα δυνάμει ἐνεργεῖ, ὥς ὁ ἔχων πρότερον τὴν ἐπιστήμην, ἔπειτα ἐνεργῶν κατὰ ταύτην. τίς δὲ ἡ δυνάμει αἰσθησις καὶ τίς ἡ κατ' ἐνέργειαν εἴρηκεν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. τὸ δὲ ἄγει γὰρ τὸ 158 αἰσθητικὸν εἰς τοῦτο δυνάμει προὑπάρχον ἴσον ἐστὶ τῷ ἄγεται γὰρ τὸ αἰσθητικὸν ὑπὸ τοῦ αἰσθητοῦ εἰς ἐνέργειαν, ὃν τοιοῦτον δυνάμει πρὸ τούτου. ὃ προσέθηκε καὶ τὰ ἐξῆς δηλωτικὰ ὄντα τοῦ εἰς ποίαν ἐνέργειαν 20 ἄγεται καὶ ἐκ ποίας δυνάμεως. ἐπεὶ δὲ μὴ μόνον τὸ κατὰ τὸν χυμὸν 5 πάθος ἐν τῷ ὑγρῷ ὑπὸ τοῦ ξηροῦ ἐγγίνεται (καὶ γὰρ χρῶμα ἐναποπλυθῇ, ὁμοίως καὶ τὸ ὕδωρ χρώννυται), ἀλλὰ καὶ ὁσμαι ὁμοίως ἐν αὐτῷ γίνονται, διὰ τοῦτο εὐλόγως προσέθηκε τὸ ἴδιον τοῦ ὡς χυμοῦ * * * πάθος ἐστὶ τῆς γεύσεως τῆς κατὰ δύνάμιν ἀλλοιωτικὸν εἰς ἐνέργειαν.

Ὅτι δὲ ἡ ξηρότης ἡ ἐν τῇ γῇ τῆς τῶν χυμῶν γενέσεως αἰτία, ὅτληον 10 καὶ ἐκ τῆς τῶν ἐφομένων ὑδάτων διαφορᾶς, ἡ γίνεται παρὰ τὴν ἐγκατά- μειν τῆς γεώδους ξηρότητος· τῶν γοῦν ὑμβρίων ὑδάτων τὸ μὲν | τοῦ χει- 159

1 ὀρίζει AN	λέγει γὰρ] <i>dicens</i> T	3 συνέργειαν AN	3—6 διὰ—ἐνέρ-
γειαν om. a
φησι A: φαμέν N	μὲν om. N	4 alt. τὸ om. MAN	3 διὰ TV: φασί M:
conferre T	δι' οὗ Thurot (cf. p. 76,28): διὸ VAN: διὰ T	5 πάθος] πολὺ M	5 post ἐνέργειαν rep. διὰ
ὑπὸ V (cf. p. 76,27): ἀπὸ AN	δὲ TV: γὰρ MAN	6 post ἐνέργειαν rep. διὰ	μὲν TV:
μὲν οὖν—ἐνέργειαν (v. 3—6) V, ut, quae modo ex eo notavi bis testetur	γὰρ ANa	7 ἀλλοιεῖν N	9 post δὲ add. καὶ V
αὐτῷ Va	10 αὐτὸ V	τῆς δυνάμεως om. a (habet etiam M)	
εἰς om. V	ἐνεργεία V	14 προὑπάρχει AN	οὔσαι δυνάμεις N
12 τῷ] ταυ . . N	ἡ] γὰρ AN	14 προτέραν V	15 ἔπειτα] ἐπὶ τῶν TAN
ἐνεργεία TN	ὡς] <i>quod</i> T	κατὰ a: καὶ TVAN	16 Περὶ ψυχῆς] B 5 p. 417 ^a 6ss.
ἐνεργεία AN: ἐνεργειῶν T	17. 18 εἰς—αἰσθητικὸν om. V	17 τοῦτο MTAN: τὸ a	
ἄγει] αἰεὶ T	19 τούτου] τοῦ AN	καὶ MAN: om. TVa	20 ἐπεὶ]
δυνάμει om. T	20 ἐπὶ N	δὲ om. Va (habet etiam M)	τῶν χυμῶν AN
21 γίνεται T? (<i>hī</i>)	ἐναποπλυθῇ Va	23 διὰ τοῦτο om. V	εὐλόγως] οὐ λόγος vel οὐ λόγον V
24 ἀλλοιωτικὴν N	ὡς χυμὸς e T Thurot	lacunam statuo (v. proximam notam) et πάθους ὡς addam	
25 αἰτίον AN	26 ἡ γίνεται Thurot: αἶ γίνονται TVANa	παρὰ] περὶ V	
26. 27 ἐνκατάμειν V	27 ss. cf. Alex. in Meteor. p. 84,4 ss. H.		

μῶνος γλυκύτατον, τὸ δὲ τοῦ θέρους ἦττον, ἥκιστα δὲ τὸ μετοπώρου. 159
 πάλιν δ' αὖ βορείοις μὲν πατιμώτερον τὸ ὑόμενον, νοτίοις δὲ ἀλυκώτερον,
 καὶ ταῖς μὲν ἐπομβρίαις γλυκύ, ταῖς δὲ αὐχμοῖς ἀλυκόν· χειμῶνος μὲν γὰρ
 ὑγρῶν τῶν περὶ τὴν γῆν ὄντων ἄμικτοι αἱ ἀναθυμιάσεις ἀνάγονται τῆς 5
 5 γεώδους ἐξηρότητος, θέρους δὲ ἦττον ὄντων ὑγρῶν τῶν περὶ τὴν γῆν συν-
 αναφέρεται τι τῇ ἀναθυμιάσει συνεπισπώμενον τοῦ γεώδους· ἔτι δὲ μᾶλλον
 τοῦ μετοπώρου πλεόν ἀνασπᾶται τοῦ γεώδους διὰ τὸ μάλιστα τότε πάντα
 ἀνεξέηράνθαι ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ θέρει καύματος. πάλιν τοῖς μὲν βορείοις ἅτε
 πνέουσιν ἀπὸ τῶν ἐνύγρων πολὺ τὸ πότιμον, νοτίοις δὲ διὰ τὸ ἀπὸ ξηρῶν 10
 10 καὶ κατακεκαυμένων πολὺ τὸ γεῶδες. οὕτω δὲ καὶ ἐν τοῖς αὐχμοῖς· καὶ
 γὰρ ἐν τούτοις ἀνάγεται τὸ γεῶδες καὶ ἀλυκὸν πολὺ, ἐναντίον δὲ ἐν ταῖς
 ἐπομβρίαις. οὕτως οὖν εὐλογον καὶ τοὺς χυμοὺς ἅπαντας γίνεσθαι τῇ | τε 160
 ἐγκαταμίξει τῆς γεώδους ἐξηρότητος καὶ τῇ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ γινομένη πέψει
 αὐτῶν [ἡγεῖται] διὰ τῆς συμμέτρου θερμότητος. φθείρονται γοῦν οἱ χυμοὶ
 15 πολλάκις, ὅταν ὑπὸ τοῦ φύχους αἱ πέψεις αὐτῶν ἀναλυθῶσι καὶ ἐξυγραν-
 θῶσιν, ὥσπερ διακρινομένης τῆς ἐγκαταμεμιγμένης τῷ ὑγρῷ ἐξηρότητος. 5
 μετὰ γὰρ τὴν ὑπὸ τοῦ φύχους γινομένην πῆξιν ἐν αὐτοῖς λυόμενα ἐξυγραίνεται
 τε καὶ ἐξασροῦται· ἐνυπάρχει γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐν τοῖς χυμοῖς. οὐ γὰρ ἐκκρίσει
 τινὲ τοῦ ὑγροῦ ἀπὸ τοῦ ξηροῦ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ γινομένη οἱ χυμοί, ἀλλὰ
 20 πέψει καὶ συστροφῇ· ὅτι γὰρ ἐνυπάρχει τὸ ὑγρὸν ἐν τοῖς πεττομένοις, δῆλον
 ἐκ τοῦ λυθείσης τῆς πέψεως ἀνυγραίνεσθαι αὐτά. πολλοὶ δὲ τῶν καρπῶν 10
 τὴν ἀρχὴν ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις οὔτε πεπαίνονται οὔτε τὸν ἴδιον χυμὸν
 λαμβάνουσιν, ὥς τοῦ θερμοῦ ποιητικοῦ γινομένου τῆς πέψεως αὐτῶν καὶ
 τῶν ἐν αὐτοῖς χυμῶν. |

25 p. 441^b23 Ὅτι δὲ οὐ παντὸς ξηροῦ ἀλλὰ τροφίμου οἱ χυμοὶ ἢ 161
 πάθος εἰσὶν ἢ στέρησις, δεῖ λαβεῖν ἐντεῦθεν.

Εἰπὼν τὸν χυμὸν εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ ξηροῦ τοῦ ἐν τῇ γῇ ἐν τῷ ὕδατι
 γινόμενον πάθος διὰ θερμότητος τῆς γεύσεως τῆς κατὰ δύναμιν ἀλλοιωτικὸν

- 1 γλυκύτερον a alt. τὸ a: om. TVAN 2 τὸ ὑόμενον om. a (habet etiam M)
 4 ὑγρῶν post γῆν AN 6. 7 ἔτι—γεώδους om. AN 7 πάντα τότε V
 8 ἐν τῷ θέρει] *ipsius* T 8. 9 ἅτε πνέουσιν TVAN: ἀναπνέουσιν a 9 ἀπὸ a:
 ὑπὸ VAN: om. T ἐνύγρων A: ἐνύγρον a: ἐνύδρων N: ὑγρῶν V(T?) prius τὸ
 om. a (habet etiam M) 10. 11 οὕτω—γεῶδες om. V 10 δὲ TN: om. Aa
 καὶ] καὶ N 11 ὑλικόν N post δὲ add. καὶ N 11. 12 τοῖς ἐπομβρίοις V
 13 τοῦ θερμοῦ] τούτου AN πέμψει a 14 ἡγεῖται om. T: ἢ γίνεται M, fort. recte
 (ἡ—θερμότητος del. Diels): vix puto vocem ἡγεῖται stare posse, si scribas v. 12 εὐλόγως.
 coniunxisset enim, ut solet εὐλόγως ἡγεῖται οὖν AN 15 ἀκολουθῶσι a (corr.
 iam M) 16 ἐγκατα μεμιγμένης Ta: ἐγκατατεμιγμένης AN: ἐγκαταμιγνυμένης V
 17 τὴν—φύχους a: ὑπὸ τοῦ φύχους AN: τοῦ φύχους τὴν ὑπὸ V γενομένην N
 18 τε] τῆς N ἐξασροῦται a: ἐξοροῦται VAN: *separatur* T γὰρ om. TV
 19 γενομένης N 20 ὅταν . . . ἐνυπάρχη a 22 τὴν ἀρχὴν hic habet TV: post
 τόποις ANa 23 ὥς] a si T, corr. *quasi* 24 αὐτῷ V 25 τοῦ τροφίμου
 Arist. (cf. p. 77,6 ss.), sed deest τοῦ etiam p. 172,13 Th. 26 εἰσὶν Arist. (cf. p. 172,13
 Th.): ἐστὶν VAN: om. T 27 τῇ γῇ ἐν om. a (habet etiam M)

εἰς ἐνέργειαν, ὅτι εὐλόγως προσέθηκε τῷ λόγῳ τὸ τῆς γεύσεως τῆς κατὰ 161
 δύνανται ἀλλοιωτικὸν εἰς ἐνέργειαν νῦν δείκνυσιν. οὐ γὰρ πᾶν πάθος 5
 ἐν τῷ ὑγρῷ ὑπὸ τοῦ ξηροῦ γινόμενον χυμός· καὶ γὰρ ἡ ὁσμὴ ὑπὸ ξηρό-
 τητος ἐν ὑγρῷ γίνεται, ὡς προῖον δείξει, ἀλλ' οὐ χυμός τοῦτο. ἔτι δὲ
 5 καὶ ἀπτὴ ἡ τροφή, ἀλλ' οὐ, καθὼς ἀπτὴ, τρέφει, ἀλλὰ κατὰ τὸ πάθος τὸ
 γευστόν. ὃ δηλώσαι βουληθεὶς εἶπεν ἀλλὰ τοῦ τροφίμου, τῷ τροφίμῳ
 ἀντὶ τοῦ γευστοῦ χρησάμενος. 10

Εἰπὼν δὲ τοῦ τροφίμου πάθος εἶναι τοὺς χυμοὺς προσέθηκεν ἡ στέ-
 ρησις, λέγων τοῦ τροφίμου στέρησιν, τουτέστι τοῦ γλυκέος· τοῦτο γὰρ τὸ
 10 τρώφιμον, ὡς δείξει. δοκεῖ γὰρ αὐτῷ ὁ μὲν γλυκὺς χυμὸς τρώφιμος εἶναι,
 στέρησις δὲ τούτου ὁ πικρὸς τε καὶ ἀλμυρὸς, γευστοὶ δὲ | ἀμφοτέρων· ὡς 162
 γὰρ ἐπὶ τῶν χρωμάτων τὸ ἐναντίον τῷ μάλιστα ὁρατῷ (τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ
 λευκόν), ὅπερ ἐστὶ τὸ μέλαν ὁρατὸν ὃν καὶ αὐτό, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν χυ-
 μῶν τὸ ἐναντίον τῷ μάλιστα γευστῷ (μάλιστα δὲ γευστὸν τὸ τροφιμώτατον,
 15 τοιοῦτον δὲ τὸ γλυκὺ) στέρησις τούτου. καὶ γὰρ καθόλου τῶν ἐναντίων 5
 δοκεῖ αὐτῷ τὸ ἐν τῇ χεীরονι συστοιχία στέρησις εἶναι. ἐπεὶ τοίνυν καὶ τὸ
 γλυκὺ καὶ τὸ τούτῳ ἐναντίον, τὸ πικρὸν, γευστά τε καὶ χυμοὶ καὶ ἐκ τῆς τού-
 των ποιᾶς μίξεως πάντες οἱ ἄλλοι χυμοί, ὥσπερ τὰ χρώματα ἐκ τε τοῦ λευκοῦ
 καὶ τοῦ μέλανος, τὸ γευστὸν καθόλου ἐδήλωσε τὰ ἐν ταῖς χυμοῖς ἐναντία
 20 εἰπὼν, ἐξ ὧν οἱ πάντες χυμοί· ταῦτα δὲ ἐστὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν. ὡς 10
 ἐπεὶ τὸ γλυκὺ τρώφιμον, τοῦ τροφίμου ξηροῦ πάθος εἶπεν ἐν τῷ ὑγρῷ τὴν
 χυμὸν ἢ τῆς τούτου στερέσεως ἀντὶ τοῦ πικροῦ· τούτου γὰρ ἐναντίον,
 ἐναντίον δὲ τῷ γλυκεῖ καὶ ἡ στέρησις αὐτοῦ. ὅτι μὲν γὰρ οὔτε τὸ | ξηρὸν 163
 αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὔτε τὸ ὑγρὸν τρέφει, ὡς γνώριμον λαμβάνει· ἐν γὰρ τῇ
 25 τούτων μίξει ποιᾶ ἡ τροφή. λείπει δὲ τῷ ὅτι οὔτε τὸ ξηρὸν ἄνευ τοῦ
 ὑγροῦ οὔτε τὸ ὑγρὸν ἄνευ τοῦ ξηροῦ τὸ 'χυμός καὶ τροφή'· τούτῳ
 γὰρ ἀκολουθεῖ τὸ τροφή γὰρ οὐχ ἓν μόνον.

ἽΟτι δὲ μὴ πᾶν πάθος τὸ γινόμενον ἐκ τῆς τῶν τοιούτων μίξεως 5

1. 2 ὅτι—ἐνέργειαν om. V 2 πλῆθος a 4 δείξει] p. 442^b 28 ss. in voce
 δείξει incipit P, v. Praef. 5 post καὶ add. ἡ AN alt. τὸ om. N 8 πάθους V
 8. 9 στέρησιν P 9 στέρησιν APA: στέρησις TVN τουτέστι om. P alt. τοῦ om. a
 10 δείξει] p. 442^a 2 ss. δόξει P 11 τε om. P 13 post ὅπερ add. δ' V
 καὶ αὐτὸ ὃν a αὐτοὶ V post αὐτὸ add. στέρησις τοῦ λευκοῦ Thurot, sed
 fort. consulto v. 15 τούτου (non τοῦ γλυκέος) scripsit, ut etiam ad v. 13 referri posset
 15 post γλυκὺ add. ὅπερ ἐστὶ τὸ πικρὸν γευστὸν ὃν καὶ αὐτὸ Thurot στέρησιν ut
 vid. T 16 αὐτῶν A τὸ] τῷ a (corr. M) 17 prius τὸ om. a (habet
 etiam M) alt. τὸ om. ANP πικρὸν om. P gustabiles habet actus et sapor ex T
 19 ἐδήλου AN 20 εἰπὼν om. T post ὧν add. fiunt V ὡς] ὥστε Thurot;
 sed v. p. 82,1 et p. 218,9 Th. 21 ἐπὶ TV 21. 22 τῶν χυμῶν AN 22 τὸ ἐναν-
 τίον AN, quo recepto fort. τοῦτο leg. 23 καὶ ὑστέρησις V ὅτι] δ V
 24 γνώριμα V 25 ὅτι] οὔτι V τὸ om. a 26 οὔτε a: οὐδὲ VAN
 26. 27 τούτου τῷ γὰρ AN (huius huic enim T) 27 οὐχ ἓν μόνον (αὐτῶν) Aristoteli
 cum Alex. et Arist. codice S (cf. UP) restituendum: οὐδ' αὐτοῖς Arist. codd. EMY:
 οὐδὲν αὐτῶν Arist. L 28 πᾶν] πῇ N ἐκ τῆς τῶν] αὐτῶν V τῶν om. A
 τούτων AN

χυμός ἐστιν, ἐξῆς δείκνυσιν· ἡ γὰρ προσφερομένη τροφή τοῖς ζώοις καὶ 163
ἀπτή ἐστι. διὰ τοῦτο γοῦν καὶ τὴν γεῦσιν εἰδός τι ἀφῆς λέγει εἶναι, ὅτι καὶ
τῶν ἀπτῶν ἐναντιότητων ἐστὶν ἀντιληπτική. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἡ τροφή τροφή,
καθὸ ἀπτή ἐστιν. οὐ γάρ, καθὸ θερμὴ ἢ ψυχρὰ ἢ μαλακὴ ἢ τινα ἄλλην 10
5 ἀπτήν ἐναντίωσιν ἔχει, τρέφει· ἀλλὰ καθόσον μὲν ἀπτή ἐστι, κατὰ τοσοῦτον
αὐξήσεως ἐστὶ τοῖς τρεφομένοις καὶ φθίσεως αἰτία. καθὸ γὰρ θερμὸν ἢ
ψυχρὸν ἐστὶ τὸ τρέφον, ἢ προσκρίνεται ἢ ἀποκρίνεται· | τὸ γὰρ θερμὸν καὶ 164
τὸ ψυχρὸν πέψεως καὶ ἀπεψίας αἷτιον, ὧν ἡ μὲν πέψις προσκρίσεως τε καὶ
αὐξήσεως αἰτία, ἡ δὲ ἀπεψία φθίσεως τε καὶ ἀτροφίας. συνεργεῖ δὲ πρὸς
10 τὴν σύμφυτον ἐν τοῖς ζώοις θερμότητα, δι' ἧς αἱ πέψεις, τῇ θρεπτικῇ
ψυχῇ (τούτῃ γὰρ ὀργάνῳ πρὸς τὴν πέψιν ἡ δύναμις αὕτῃ χρῆται) καὶ ἡ 5
τῶν προσφερομένων θερμότης τε καὶ ψυχρότης. ὥστε κατὰ μὲν τὸ πάθος
τοῦτο τὸ ἀπτόν γινόμενον καὶ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ξηροῦ ἐν τῷ ὕγρῳ (ἐκ τούτων
γὰρ ἡ τροφή οὕσα καὶ ἀπτή ἐστιν) οὐκ εἰσιν οἱ χυμοί. δύναται γὰρ ἡ
15 τροφή, καθόσον ἀπτή ἐστὶν, αὐξήσεως εἰρῆσθαι αἰτία, ὅτι τὸ σῶμα ἀπτόν·
ἡ γὰρ ἀντιτυπία ἀπτόν, ἐν ᾗ τῷ σώματι τὸ εἶναι· ἀλλὰ καὶ ἀφ' ὧν εἶδο- 10
ποιεῖται τὰ πρῶτα σώματα, ἐν οἷς αὐτοῖς τὸ εἶναι, ἀπτά καὶ ταῦτα. κατὰ
δὲ σώματος προσθήκην τε καὶ ἀπουσίαν αἱ αὐξήσεις τε καὶ αἱ μειώσεις.
ὥστε ἡ τροφή, καθὸ μὲν σῶμα, αὔξει, ὡς ἐν τοῖς Περὶ γενέσεως εἶπε |
20 (καθὸ γὰρ σῶμά ἐστι, ποσόν ἐστι), καθόσον δὲ γλυκεῖα, τρέφει, καὶ κατὰ 165
τοῦτο δὲ καὶ κινητικὴ τῆς κατὰ δύναμιν γέσεως εἰς ἐνέργειαν.

p. 441^b29 Τούτων μὲν γὰρ αἷτιον ἢ θερμὸν ἢ ψυχρὸν.

Τούτων, λέγει αὐξήσεως καὶ φθίσεως, αἰτίαν τὴν τροφήν εἶναι, καὶ
θερμὴ ἐστὶ καὶ ψυχρὰ καὶ ὅλως ἀπτή. ταῦτα γὰρ, φησί, ποιεῖ καὶ 5
25 αὐξήσιν καὶ φθίσιν, ἥτοι λέγων τὰ ἀπτά ἀπλῶς ἢ τῶν ἀπτῶν τὸ θερ-
μὸν καὶ τὸ ψυχρὸν. καθ' ὃ πάθος ἄρα ἐγγινόμενον τῷ ὕγρῳ ὑπὸ τοῦ ξηροῦ

1 γάρ] δὲ a (γάρ etiam M) προσφερομένη] τροφή φερομένη a (corr. M) 2 λέγει]
p. 441^a3 3 καὶ om. T ἐναντιώτατον V alt. τροφή om. T
4 ἐστὶν om. P post alt. καθὸ add. ἢ A, ἢ N ἢ μαλακὴ om a 5 ἀπτήν TP:
ἀπτόν V: om. A(?)a: post ἐναντίωσιν transpon. MN 6 καὶ φθίσεως] ante τοῖς a:
καθίσεως V καθά V 7 prius τὸ om. N 7. 8 *frigidum enim calidum digestionis* T
8 αἰτία a 9 τε om. V 10 τὴν om. AN 12 τῶν τρεφομένων a (corr. M)
τε καὶ ψυχρότης suspecta habet Thurot 13 τὸ om. P 14 εἰσὶ δὲ χυμοί Pa
γάρ Pa: om. TVAN: δὲ conicio 15 ἀπτή] αὕτῃ V αἰτίαν N 16 ἀντι-
τυπία] spat. vi litt. T ἀπτή APa καὶ om. T 16. 17 εἰδοποιεῖσθαι a
(corr. M) 17 τὸ εἶναι αὐτοῖς AN 18 alt. αἱ om. Pa 19 μὲν om. a
(habet etiam M) ἐν τοῖς Περὶ γενέσεως] A 5 p. 322^a25—28 (cf. Olympiodori Comm.
p. 120, 14 ss. V.) 20 ποσὴ Pa καθὸ δὲ Pa γλυκεῖα a τρέφει Pa:
θρέψει TVAN (αὔξει causa erroris est) 21 δὲ om. T καὶ om. Pa
22 τοῦτο N prius ἢ om. T ἢ θερμὸν καὶ ψυχρὸν Arist. codd. EMY
23 λέγει] δὲ a αἰτίαν om. V καὶ Pa (corr. M) 24 ἐστὶ] ἢ Thurot
(sit T) καὶ MAN: ἀν V: καὶ Pa prius καὶ om. T 25 ἥτοι om. T
ἀπτά a: ἀπλᾶ TVANP 26 ἐγγινόμενων AN ἀπὸ a

τό τε γεύεσθαι τοῖς ζώοις καὶ τὸ τρέφεσθαι, κατ' αὐτὸ τοῦτο ὁ χυμὸς. 165
κατὰ τί οὖν τρέφει; καθὼς γευστόν ἐστι δηλονότι, ἀλλ' οὐ καθὼς ἀπτόν.

Ἀπλῶς οὖν δεικτικὸν παρέθετο (τούτου) τὸ πᾶν τὸ τρεφόμενον ἢ γλυκεῖ 10
χυμῷ ἀπλῶς ἢ μεμιγμένῳ τρέφεσθαι, ἃ ἐστὶ γευστά, ἀλλ' οὐχ
5 ἀπτά, ὡς ἄνευ γλυκέος μὴ δυναμένης τροφῆς εἶναι. ἡ δὲ μικτὴ εἴη ἂν 166
ἔκ τε τῆς γλυκείας καὶ τῆς ἐναντίας ταύτῃ τῆς πικρᾶς, (ὥσπερ αἱ λιπαρό-
τητες)* τῷ γάρ, ὡς προῖων ἐρεῖ, τὸ γλυκὺ καὶ τρόφιμον ἐπιπολαστικὸν εἶναι,
τούτῳ καὶ μίξεώς τινος ὁ τοιοῦτος χυμὸς πρὸς τὸ τρέφειν δεῖται. ἐπι-
πολαστικὸν δὲ τὸ γλυκὺ τῷ κοῦφόν τε εἶναι καὶ ἄνω φέρεσθαι· διὰ τοῦτο ο
10 γὰρ καὶ τρόφιμον.

Εἶναι μὲν οὖν φησι τὸν περὶ τοῦ τίσι καὶ πῶς τρεφόμενά τε καὶ
αὐξόμενά τοις περὶ γενέσεως λόγοις οἰκεῖον. εἴρηκε δὲ περὶ μὲν αὐξή-
σεως ἰδίως ἐν τοῖς Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, περὶ δὲ τροφῆς ἐν τοῖς 10
Περὶ ζώων γενέσεως. διὸ τὴν μὲν ἀκριβῆ περὶ αὐτῶν λόγον εἰς ἐκείνας
15 ἀνατίθεται ὡς οἰκειοτέρας τὰς πραγματείας, νῦν δὲ ὅσον ἀναγκαῖον πρὸς
τὴν τοῦ προκειμένου | δεῖξιν ἐπιμνησθῆναι φησι δεῖν αὐτῶν. λέγει δὲ τὸ 167
θερμὸν τῆς τε αὐξήσεως τοῖς σώμασιν αἴτιον διὰ τῆς πέψεως τῆς τροφῆς
γίνεσθαι καὶ τῆς δημιουργίας τε καὶ γενέσεως τῆς τροφῆς· ποιητικὸν γάρ
αὐτῆς τοῦτο τῷ φύσιν ἔχειν ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ τοῦ χυμὸν ἔχοντος ἥδη τὸ κοῦφον ο
20 μὲν καὶ γλυκὺ ἔλκειν, τὸ δ' ἄλμυρόν καὶ πικρὸν καταλείπειν διὰ
τὸ βάρος· τὸ γὰρ κορυφότερον αὐτῷ συναναφέρει κινούμενον εἰς τὸν ἄνω
(τόπον) κατὰ φύσιν, τὸ δὲ βαρὺ καταλείπει.

Τοῦτο δὲ ὡς γνώριμον ἀπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων λαμβάνει· οὕτω γὰρ

1 κατ' αὐτὸ T: καθ' αὐτὸ VNP: καθ' ἑαυτὸ Aa 2 τι οὖν VANPa: τι μὲν T 3 τούτου
add. Diels 4 ἀπλῶς] post μεμιγμένῳ Pa: om. T μεμιγμένως Arist. codd. EMYL
lacunam post τρέφεσθαι statuit et τοῦ τοῖς προσφερομένοις τρέφεσθαι add. Thurot (v. Arist.)
ἄ] ἡ conl. Thurot 5 ἀπτά Thurot: ἀπλᾶ TVAP: ἀπλῶς Na ἡ δὲ μικτὴ]
ἢ δεκτικὸν Pa: τὸ δὲ μεμιγμένον falso Thurot ex T. in quo, cum praecedat alimento
(= τροφῆς), fuisse ἡ δὲ μικτὴ censeo 6 ταύτης VA τῆς om. N
6. 7 ὥσπερ αἱ λιπαρότητες e T add. Thurot 7 τῷ VAN: τὸ Pa: καὶ M
τῷ—προῖων om. T τὸ] τῷ τὸ M καὶ om. AN τρόφιμον καὶ trans-
ponam (Arist. p. 442^a 11 τρόφιμον εἶναι τὸ γλυκὺ καὶ λίαν ἐπιπολαστικόν) τρόφιμον
del. Thurot 8. 9 ἐπιπολαστικόν—φέρεσθαι ante τούτῳ transponit Thurot 9 τῷ]
τὸ N 9. 10 γὰρ τοῦτο Pa 9 post τοῦτο add. τὸ γλυκὺ Thurot 11 λόγον
post τὸν add. T, fort. recte τοῦ] τοῦ σίτου a: τοῦ σίτου λόγον M τίσι om. M
τε om. P 12 τοῖς] τῆς V οἰκείων V δέ] οὖν P post μὲν
add. οὖν N μὲν om. P 13 Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς] A 5 δὲ om. N
14 Περὶ ζώων γενέσεως] locus non reperitur (II 5. 6 dubitanter neque recte confert Thurot),
cf. Simpl. In libros Arist. De an. p. 116 Hayduck et Trendelenburgium ad Arist. De an.
libros² p. 296 18 γίνεσθαι a: γίνεται VAN: γινόμενης T? (per alimentum
digestione facta et operatione) 19 αὐτοῖς V τῷ Ta: τοῦ VP: τὴν A: om. N:
τῷ τὴν conl. Thurot ἔχειν] ταύτην Thurot ex T (sed hanc fort. corruptum ex habere)
alt. τοῦ] τὸν N 20. 21 διὰ βάρος a (Arist. codd. EMYs) 21 αὐτῷ P συμφέρει
a (corr. M) 22 τόπον T: om. VANPa (potest antea scribi τὸ ἄνω) 23 δὲ om. N
ἀπὸ om. T οὕτω] οὐ ANP 23. 80,1 γὰρ—γίνονται om. P

αἱ ἀναθυμιάσεις γίνονται. τοῦτο δὴ οὖν δ' ἐν τοῖς ἔξω σώμασι τὸ θερμὸν 167
 ὁρᾶται ποιοῦν, ποιεῖν φησιν αὐτὸ καὶ ἐν τῇ φύσει τῶν ζώων τε καὶ φυτῶν, 11
 ἔλκειν μὲν τὸ ἔνδον θερμὸν ἀπὸ τῆς τροφῆς τῆς ἐνεθείσης τὸ κοῦφον καὶ
 γλυκὺ καὶ προσκρίνειν, καταλείπειν δὲ τὸ βαρὺ τῷ εἶναι πικρὸν τε καὶ ἀλ-
 5 μυρόν, ὃ ἐστὶ τὸ περίττωμα. εἰ γὰρ ταῦτα βαρέα ὄντα καὶ πικρὰ ὑπο- 168
 μένει, δῆλον ὡς τὸ κοῦφον καὶ ἐναντίον τούτοις γλυκὺ. καὶ εἴη ἂν αἰτία
 τις καὶ αὕτη τοῦ τοῖς γλυκέσι τρέφεσθαι τὰ τρεφόμενα. ὅτι δὲ γλυκὺ τὸ
 ἀναφερόμενόν τε καὶ † τρέφον ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καὶ οὐχ ἀπλῶς κοῦφον,
 ἀλλ' ἐστὶ τὸ κοῦφον καὶ γλυκὺ, δῆλον καὶ αὐτὸ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων· 5
 10 πᾶν γὰρ τὸ ὄμβριον γλυκὺ, καίτοι τοῦ πλείστου ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀτμι-
 ζομένου οὔσης ἀλμυρᾶς· εἴρηται δὲ περὶ τούτων ἐν τοῖς Μετεωρολογικοῖς.
 Προηγουμένως μὲν οὖν ὁ γλυκὺς χυμὸς τρόφιμος· οἱ δὲ ἄλλοι χυμοὶ
 ἀναμίγνυνται εἰς τὴν τροφήν, ἣν ἔξωθεν προσφερόμεθα, ἀντὶ τοῦ ἡδύσματος, 10
 φησὶν, οὐχ ὡς τρόφιμοι καθ' ἑαυτοὺς, ὥσπερ τὸ ἀλμυρόν καὶ τὸ ὀξύ· ὡς
 15 γὰρ τούτους τοὺς χυμοὺς ἡδύσματος χάριν τοῖς γλυκέσι παραμεμιγμένους
 ὁρῶμεν παραμυθουμένους τὴν καθ' ἑκάστην γεῦσιν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτη-
 τος, οὕτως καὶ τοὺς ἄλλους χυμοὺς τῆς χρείας χάριν ταύτης τοῖς γλυ- 169
 κέσιν ἀναμίγνυσθαι ἀντισπῶντας τὸ τοῦ γλυκέος ἐπιπολαστικόν, ἀλλ' οὐχ
 ὡς τροφίμους καθ' αὐτούς. ἀφ' ὧν δῆλον ὅτι τὸ ἔνδον θερμὸν τοῖς γλυ-
 20 κέσι τρέφει καθ' ὃν καὶ προεῖρηκε τρόπον.

p. 442^a12 Ὡσπερ δὲ τὰ χρώματα ἐκ λευκοῦ τε καὶ μέλανος ὁ
 μίξις ἔστιν.

Εἰπὼν τρόφιμον μὲν εἶναι χυμὸν τὸν γλυκύν, ἐναντίον δὲ καὶ κατὰ
 στέρησιν τούτου τὸν πικρόν, δείκνυσιν ὅτι πάντες οἱ χυμοὶ ἐκ τῆς τούτων
 25 τῶν ἐναντίων ποιᾶς μίξεως, ὥσπερ καὶ τὰ χρώματα ἐκ λευκοῦ τε καὶ μέ-
 λανος, καὶ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς μίξεως τῶν ἐναντίων χυμῶν πρὸς 10
 ἀλλήλους γίνεσθαι τὴν τῶν μεταξὺ διαφορὰν, ὡς ἐπὶ τῶν χρωμάτων, εἴτε

1 *hoc enim in* T δ om. NP 2. 3 φησιν—θερμὸν om. AN 2 ante ἐν
 habent τὸ Arist. codd. PSU (om. etiam Sophoniae Paraphrasis in libros De an. p. 96,5 H.)
 τε om. a 3 ἔλκειν TV: ἔλκει Pa τῆς ἐνεθείσης om. T ἐνεθείσης VN:
 ἐνθείσης APA: ἐντεθείσης Thurot 4—9 καὶ προσκρίνειν—γλυκὺ om. V 4 προσ-
 κρίνει, καταλείπει M teste Thuroto 5 *hoc* T (*hec* corr. Thurot) 6 τούτου AN
 7 καὶ om. P τούτοις a 8 τρέφον τε καὶ ἀναφερόμενον conl. Thurot
 τρέφον] τρεφόμενον NP: προσκρινόμενον conicio 9 alt. καὶ om. P ἐκ om. T
 10 τοὺς πλείστους V θαλάττης Aa 11 post οὔσης add. γε a Μετεωρο-
 λογικοῖς] B 3 (cf. Alex. Comm. p. 81,17—87,23 H. passim) 12 προηγουμένης V
 οὖν om. P ὁ om. V 13 τοῦ om. a (Arist.) 14 αὐτοὺς V 15 παρα-
 μεμιγμένους T: παραμεμιγμένοι a: παραμεμιγμένοι VANP 16 περιμυθουμένους V
 καθ' om. a (habet iam M) 18 ἀντισπῶντας TVa: ἀντειπὼν AN: κολάζοντας, sed supra
 scr. ἀντειπόντας P (ἀντισπᾶν τῷ Arist. cum Bekkero restituendum e LSVP, Sophonia
 p. 96,8 H.) τὸ om. a (habet etiam M) 20 καὶ om. Ta προεῖρήκαμεν a
 21 δὲ om. T τε om. A(?)a (Arist.), sed cf. v. 25 23 καὶ om. Aa 24 prius
 τούτοις T τὸν om. V (ut testatur Mau) δείκνυμεν N 25 τῶν om. N
 27 ἀλλήλα N διαφορὰν V εἴτε AN (*sive in* T): εἴγε VP: εἴ τι a

πάντων τῶν χυμῶν κατ' ἀριθμούς τινες ὁρισμένους καὶ ἀναλογίας ἐκ τῆς 169
τῶν ἐναντίων μίξεως γινομένων, εἴτε τῶν μὲν τὴν ἡδονὴν ποιούντων οὕτως,
τῶν δ' ἄλλων ὡς ἔτυχεν. |

Ἐξῆς δὲ καὶ τὰ εἶδη τῶν χυμῶν ἐκτίθεται καὶ λέγει τινες αὐτῶν 170
5 τοῖς ἄκροις τε καὶ ἐναντίοις συντάσσειν δεῖ, τινες δὲ ἐκ τῆς μίξεως τῶν
ἐναντίων γίνεσθαι λέγειν. τὸν μὲν οὖν λιπαρὸν χυμὸν τῷ γλυκεῖ φησι τὸν
αὐτὸν εἶναι (τρώφιμος γὰρ οὗτος), τὸν δ' ἄλμυρόν τῳ πικρῷ, τὸν δὲ ὀριμὸν 5
καὶ αὐστηρὸν καὶ στρυφνὸν καὶ ὀξὺν ἐν μέσῳ εἶναι, γινομένους ἐκ τῆς ποίᾳς
τῶν ἄκρων μίξεως.

10 Εἰπὼν δὲ ὁμοίως γίνεσθαι τοὺς μεταξὺ χυμοὺς ἐκ τῆς τῶν ἐναντίων,
τοῦ τε γλυκέος καὶ τοῦ πικροῦ, μίξεως, ὡς καὶ τὰ χρώματα τοῦ λευκοῦ 10
καὶ τοῦ μέλανος μιγνυμένων, νῦν κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τὴν ὁμοιότητα
δείκνυσιν οὕσαν· ἐπτὰ γὰρ εἶδη εἶναι ἀμφοτέρων, τῶν μὲν χυμῶν
ᾧ κατηρίθμηκε· καὶ γὰρ τὸ ἄλμυρόν ὡς εἰδὸς τι ἄλλο καὶ οὐ πάντη
15 ταῦτόν τῳ πικρῷ εἶναι. ὡς δὲ τὸ λιπαρὸν τῳ γλυκεῖ συνῆψεν, οὕτω
φησὶ καὶ ἐν τοῖς χρώμασι δεῖν | τὸ ξανθὸν ἐν τῳ λευκῷ καταριθμεῖν, 171
τὸ δὲ φαιὸν ἐν τῳ μέλανι πως εἶναι, ὥσπερ ἦν καὶ ἐν τοῖς χυμοῖς τὸ
ἄλμυρόν ἐν τῳ πικρῷ. ὡς δ' ἐπ' ἐκείνων ἦν μὲν πως τὸ ἄλμυρόν ἐν τῳ
πικρῷ, ἄλλο μὴν εἶδος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπτὰ χυμῶν εἶδη, οὕτως καὶ ἐπὶ
20 τῶν χρωμάτων ἔσεσθαι κατὰ τὸ φαιὸν εἶδος τι χρώματος· οὕτω γὰρ λέ- 5
γοντος αὐτοῦ σώζοιτο ἂν τὸ τὰ εἶδη τῶν χρωμάτων ἐπτὰ εἶναι. τὸ γὰρ
φοινικοῦν καὶ τὸ ἀλουργές καὶ τὸ πράσινον καὶ τὸ κυανοῦν, ᾧ λέγει μεταξὺ
τῶν τριῶν ἐκείνων, τοῦ τε λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος καὶ τοῦ φαινοῦ, τὰ ἐπτὰ
εἶδη ποιήσει τῶν χρωμάτων. εἰ μὲν οὖν φυλάσσει τις τὸ μὲν ξανθὸν ἐν 10
25 χρώμασι καὶ συνάπτει τὸ φαιὸν καὶ τὸ μέλαν, ἐν δὲ τοῖς [πικροῖς] χυμοῖς
τὸ * * * πικρὸν καὶ τὸ ἄλμυρόν, ἐπτὰ εἶδη ἑκατέρου αὐτῶν ἔσται, ὡς

1 ἀναλόγως AN ἐκ τῆς scripsi (v. p. 80,24 et v. 5. 8. 10): τῆς κατὰ VANPa: τῆς ἐκ
ut vid. T 2 γενομένων P, e sil. Duemmleri V (Thurot, e BC?) alt. τῶν om. T
3 (cf. v. 6) p. 442^a16 recte cum LSUP ἐν ἀριθμοῖς μόνον. ὁ μὲν οὖν legisse vid.
6 λέγει V οὖν post λιπαρὸν N: om. A τῳ γλυκεῖ TAPa: τὸ γλυκὺ VN, e corr. A
6. 7 τὸν αὐτὸν om. AN 7 τὸν et ὀριμὸν om. T 8 ante αὐστηρὸν add. τὸν P
στρυφνὸν V γινομένης V 10. 11 εἰπὼν—μίξεως om. P 11 alt. τοῦ om. a
12 καὶ] τε καὶ a τοῦ om. a μιγνυμένων Va: γινομένων AN: μιγνυμένου P:
μιγνυμένους T 13 εἶναι εἶδη TAN τῶν μὲν χυμῶν del. Thurot μὲν om. a
13 μὲν] respondet liberius ὡς δὲ κτλ. (15) 14 prius καὶ] τὸ V πάντα V 15 τὸν VP
γλυκὺ V 16 τὸ Pa: τὸν VAN 17 καὶ om. N 18 ὡς—ἐν (in spatio xxx
litt. a) om. TPa (habet etiam M), TP om. etiam τῳ πικρῷ 19 ἀλλ' οὐ μὴν εἶδеси AN:
ἄλλοις μὲν εἶδеси P καὶ—εἶδη om. T εἶδη χυμῶν AN 19—21 οὕτω—
εἶδη] ὥσπερ καὶ P 20 ἔσεσθαι κατὰ in spatio xvi litt. om. a (habet etiam M)
τι] τι τοῦ N 21 prius τὸ in spatio vii litt. om. a (habet etiam M) 21. 22 εἶναι—
primum καὶ in spatio xiv litt. om. a (habet etiam M) 22 ἀλουργὸν prius P (alurgum T)
Arist. alt. et tert. τὸ a: om. VANP μεταξὺ] ἀνὰ μέσον Arist. codd. EMY
23 ante τὰ add. καὶ a 24 ποιοῦσι N φυλάσσει AN ἐν om. V
25 συνάπτει TPa: συνάπτει VAN τοῖς χυμοῖς πικροῖς χυμῶν P, sed χυμοῖς rursus del.
πικροῖς delevi 26 τὸ (μὲν λιπαρὸν καὶ τὸ ἡδὺ διαίρολη, συντιθεῖται δὲ τὸ) πικρὸν conicio
ἔσται post εἶδη a

εἰρήκει· ὥς, εἰ δὴ τις ἢ μήτε ταῦτα συντιθεῖη καὶ τὰ πρῶτα | διαιροίη, 172
 ἴσα μὲν καὶ οὕτως ἔσται τὰ τε τῶν χυμῶν εἴδη καὶ τὰ τῶν χρωμάτων,
 οὐ μὴν ἐπτά, ἀλλ' ἢ ἕξ ἢ ὀκτώ. ἐπεὶ δὲ γίνεταί τινα χρώματα οὐ μόνον
 κατὰ τὴν τοῦ λευκοῦ τε καὶ μέλανος μίξιν, ἀλλὰ καὶ τῶν μεταξὺ πάλιν
 5 μιγνυμένων ἀλλήλοις (διὸ καὶ ἄπειρά πως εἶναι δοκεῖ τὰ χρώματα), τὰ 5
 ἄλλα φησὶν ἐκ τῆς τούτων γίνεσθαι μίξεως, τῶν πρώτων χρωμάτων ὄντων
 ὅσων εἴρηκεν.

Εἰπὼν δὲ τὴν μίξιν ὁμοίως τῶν τε χρωμάτων καὶ τῶν χυμῶν γίνεσθαι,
 καὶ τὰ εἴδη ἴσα εἶναι αὐτῶν κατ' ἄλλην τινὰ ὁμοιότητα δεῖκνυσιν αὐτῶν
 10 (ὥς γὰρ τὸ μέλαν ἐναντίον <ὄν> τῷ λευκῷ στέρησις ἐν διαφανεῖ λευκοῦ, 10
 οὕτως τὸ ἀλμυρὸν καὶ τὸ πικρὸν στέρησις τοῦ γλυκέος ἐν τῷ τρο-
 φίμῳ ὑγρῷ), ἅμα διὰ τούτων ἐξηγούμενος ἡμῖν, πῶς εἶπε τὴν πρὸ
 ὀλίγου λέξιν τὴν "ὅτι δὲ οὐ παντὸς ξηροῦ, ἀλλὰ τροφίμου οἱ χυμοὶ ἢ
 πάθος εἰσὶν ἢ στέρησις". τὴν γὰρ στέρησιν | λέγει τοῦ γλυκέος, ὃ καὶ 173
 15 τρόφιμον δέδειχε, τὸ πικρὸν τε καὶ ἀλμυρὸν· ἐξ ὧν ἡ τῶν ἄλλων γένεσις
 ἀπάντων. ὃ μὴ νοήσαντες οἱ ὑπομνηματισάμενοι τὸ βιβλίον ἀλλοκότως
 τὴν λέξιν ταύτην ἐξηγήσαντο. σημεῖον δὲ τοῦ στέρησιν εἶναι τοῦ γλυκέος
 τὸ πικρὸν παρέθετο τὸ καὶ τὴν τέφραν τῶν κατακαιομένων πικρὰν εἶναι· 5
 τοιαύτη γὰρ γίνεται τῷ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τὸ γλυκὺ πᾶν καὶ πότιμον ἐξιχυά-
 20 ζεσθαι.

p. 442^a29 Δημόκριτος δὲ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν φυσιολόγων ὅσοι
 λέγουσι περὶ αἰσθήσεως ἀτοπώτατον ποιοῦσι.

Δείξας ὅτι ἡ τροφή, καίτοι ἀπτὴ οὖσα, οὐ καθὼ ἀπτὴ ἐστὶ τροφή
 ἐστὶ, διὰ τούτων αἰτιᾶται τὸν τε Δημόκριτον καὶ τῶν φυσιολόγων τοὺς
 25 πλείστους ὥς πάσας τὰς αἰσθήσεις ἀφὰς ποιούντας καὶ πάντα τὰ αἰσθητὰ 10
 ἀπτά τε καὶ δι' ἀφῆς γνωρίζεσθαι λέγοντας. πῶς δὲ ἀφὰς ἐποίου

1 dixit T sensus hic est: εἰ δὴ τις ἢ ἀμφοτέρω ταῦτα συντιθεῖη (ἢ καὶ τὰ δεύτερα) καὶ
 μήτε] ἢ coni. Thurot συντεθεῖη a (fort. V) καὶ] ἢ coni. Thurot διαιροίη
 T: διαιρεθῇ VANPa 2 post μὲν add. οὖν V 3 prius ἢ om. T alt. ἢ
 om. a (habet etiam M) 4 τοῦ om. V 5 δοκεῖ om. a (habet etiam M) post alt.
 τὰ add. δ' P 6 φασὶν N γίνεταί P 8 prius τῶν om. a (habet etiam M)
 9 <τὸ> τὰ coni. Usener εἴδη MT (fort. cum T post αὐτῶν pon. τὰ εἴδη): om. VANPa
 εἶναι] τῶν V: ὄντα coni. Thurot 10 ὄν add. Thurot στερήσει AN: καὶ
 στέρησις P ἐν] ἢ μὲν ANP: γὰρ ἐν T: ἐν τῷ Arist. . . . φανεῖ N λευκῷ
 ANP: τοῦ λευκοῦ fort. cum Arist. scrib. 11 alt. τὸ om. Arist. codd. EMYP
 ἐν M: a T: om. VANPa 12. 13 πρὸ ὀλίγου] p. 441^b23 13 δὲ om. a τοῦ
 τροφίμου Arist., cf. ad p. 76,25 14 εἰσὶν] ἐστὶν a (corr. M) δ MAN: ὦ P:
 ὄν V: quoniam T: ἦν a 15 τὸ πικρὸν Thurot: τὸν πικρὸν VANP: τῶν πικρῶν a
 τε] γε P ἀλμυρῶν a 18 καὶ om. Ta, sed v. Arist. καομένων Arist. codd.
 EMP πικρὰν TPa (Arist.): πικρὸν VAN 21 δέ] τε NP πλεῖστοι T
 (Arist.), cf. v. 25: λοιποὶ VANP 22 post ἀτοπώτατόν add. τι Arist. codd. EMYP
 23 καίτοι] om. T: καὶ τὴν a (corr. M) 25 πάντα] ταῦτα V 26 γνωρίζεσθαι]
 γινώσκωμεν PN. abhinc fere quin N e P descriptus sit, dubium non est, v. Praef.; ut
 alii indicare possint, usque ad p. 84,10 N adhibere pergo, tum abicio δέ] enim T
 ἀφῆν A: ἀφῆς PN ἐπεὶ οὖν APN

πάσας τὰς αἰσθήσεις, λέγει· τῷ γὰρ πάντα τὰ αἰσθητὰ ἅπτα ποιεῖν, τῶν
 δὲ ἁπτῶν ἀφῆν | αἰσθησιν, ἁπάντων ἂν τῶν αἰσθητῶν ἀφῆ αἰσθάνοιτο 174
 καὶ γίνονται ἂν πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις ἀφαί. ἅπτα δὲ ἐποιοῦν πάντα τὰ
 αἰσθητὰ, ὅτι τῇ ἀπορροίᾳ τῇ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν καὶ τῇ τούτων ἐμπτώσει
 5 εἰς τὰ αἰσθητήρια τὴν ἀντίληψιν ἔλεγον γίνεσθαι, τῶν αἰσθητηρίων κινου-
 μένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὰς τῶν ἐν αὐτοῖς σχημάτων τε καὶ μεγεθῶν 5
 καὶ λειοτήτων καὶ τραχυτήτων διαφοράς. ἔτι τὸ λευκὸν καὶ τὸ γλυκὺ
 καὶ τὸ εὐώδες καὶ τῶν ἄλλων δὲ ἕκαστον αἰσθητῶν οὐδενὶ ἐτέρῳ φασὶν
 ἀλλήλων οἱ περὶ Δημόκριτον διαφέρειν ἢ τοῖς σχήμασι καὶ τοῖς μεγέθεσι
 10 καὶ ταῖς λειότησί τε καὶ τραχύτησι. ταῦτα γὰρ τοῖς αἰσθανομένοις τοιαῦτα 10
 φαίνεται, ὅποια φαίνεται, παρὰ τὸ τὴν ἀφῆν τὴν καθ' ἑκάστην αἰσθησιν
 ὑπ' αὐτῶν ἐμπιπτόντων οὕτω πάσχειν τε καὶ διατίθεσθαι.

Εἰπὼν δὲ γίνεσθαι πάσας τὰς αἰσθήσεις ἀφᾶς κατὰ τοὺς οὕτω λέγοντας,
 τοῦτο δέ, φησὶν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν οὐ χαλεπὸν συνιδεῖν. λέγει
 15 δ' ἂν τοῦτο, ὅτι, εἰ πᾶσαι ἀφαί, ἔδει τῶν ἁπτῶν αὐτὰς ἐναντιώσεων |
 ἀντιλαμβάνεσθαι, ὧν ὁρῶμεν τοὺς ἁπτομένους τινῶν ἀντιλαμβανομένους· 175
 ἔστι δὲ ταῦτα σκληρὰ μαλακά, τραχέα λεῖα, θερμὰ ψυχρά, ὑγρὰ ξηρὰ καὶ
 τὰ ὅσα ἅπτα· νῦν δὲ τούτων ἂν τις ἀψάμενος αἰσθηται, οὐδενὸς ἀντιλαμ-
 βάνεται ὁσώδους καὶ γλυκέος καὶ πικροῦ καὶ λευκοῦ καὶ μέλανος. ἔτι
 20 δὲ εἰ ἀφῆ ἡ ὄψις ἦν, ἔδει αὐτὴν ἐπιτιθεμένων αὐτῇ τῶν ὁρατῶν ἀντι- 5
 λαμβάνεσθαι, ὁμοίως καὶ τὴν ὁσφρησιν ὁσφραίνεσθαι καὶ τὴν ἀκοὴν ἀκούειν·
 νῦν δὲ ἂν μὴ ἐξ ἀποστήματος καὶ διὰ μέσου τινός, οὐκ αἰσθάνονται.
 ἔτι εἰ πᾶν αἰσθητὸν τῇ ἀφῇ προσπίπτει, τοῦτο οὐκ ἔδει πικρὸν, ἂν οὕτω
 τύχη, τῇ γεύσει δοκεῖν ἢ μέλαν τῇ ὄψει ἢ οὐσῶδες τῇ ὁσφρήσει. ἀλλὰ 10
 25 καὶ ταύταις λεῖον ἢ πάντως γε τοιοῦτον ὃ κατάλληλον ἂν τῷ λεῖῳ εἴη,
 καὶ πᾶν τὸ λεῖον αἰεὶ ἢ πικρὸν ἢ γλυκὺ ὁμοίως εἶναι, ἀλλ' οὐ τῶν λεῖων
 τὸ μὲν πικρὸν τὸ δὲ γλυκὺ ἢ τὸ μὲν λευκὸν τὸ δὲ μέλαν· ἐκ γὰρ τῆς

- 1 τῷ] τὰ P 2 *tangibilia autem tactus sensum* T ἂν] ἄρα PN αἰσθά-
 νοινοτο VA 3 ἑπτὰ V πάντες TVA τὰ] *ipsa* T 4 ἀπορίᾳ a
 (corr. M) τούτων] *ab his* T 5 αἰσθητηρίων MT: αἰσθητῶν VAPNa
 6 καὶ μεγεθῶν om. V 7 καὶ λειοτήτων om. T 8 εὐώδες in spatio om. V
 ἐκάστων V 9 post *περὶ* add. τὸν A 10 γὰρ VAa: δὲ TPN 11 παρὰ
 PNa (*apud* T): *περὶ* VA alt. τὴν] τῶν PN 12 ὑπὸ τῶν conicio 14 φησί ante
 τοῦτο a ὅτι ἐστὶ δυνατόν APN ἐστὶν om. Arist. codd. EMYP, ante ἀδύνατον habent
 LSU συνιδεῖν ante οὐ PN 15 post πᾶσαι add. αἱ VAa ἔδει scripsi (cf. v. 20.
 23 et p. 84,3): αἱ δεῖ PN: *ἀς δεῖ* TVNa: *πάσας δεῖ* Thurot 16 ἀντιλαμβάνεσθαι om. T
 17 ante *λεῖα* add. καὶ A *frigida calida* T 18 τὰ om. a (T?) αἰσθηται scripsi:
 (si) *tangat* T: αἰσθοίτο VAPNa 18. 19 ἀντιλαμβάνεται Thurot: ἀντιλαμβάνονται libri
 19 εὐώδους conicio, cf. vv. 8. 24 post γλυκέος add. καὶ χυμοῦ PN 20 εἰ] ἡ A
 ἔδει] δι' A αὐτὴν] τῶν PN ἐπιτιθεμένων TAPa: ὑποτιθεμένων V: ἐπιτιθέντων N
 20. 21 ἀναλαμβάνεσθαι V 22 καὶ om. T διὰ om. a (*habet etiam* M)
 23 ἔτι—αἰσθητόν] αἴτιον ὃν ἂν (ἂν om. A) APN: *enorop* (sic) T εἰ πᾶν] εἶπεν V
 προσπίπτει Ta: προσπίπτει VA: προσπίπτει PN 25 ταῦτα A ἡ] εἰ TAPN
 γε om. TPN τοιοῦτον om. T κατάλληλον ἂν] *spatium in* litt. T
 26 εἶναι ὁμοίως A(?)a

διαφορᾶς τῆς τοιαύτης ὁτλήον ὥς ἄλλων | τινῶν φύσεων περὶ τὰ ὑποκεί- 176
μενα αἱ αἰσθήσεις αὐται ἀντιληπτικαὶ καὶ οὐ τῶν αὐτῶν. ἔτι τε εἰ πᾶσαι
ἀφαί, τί πλείονων αἰσθήσεων ἔδει; ἐξήρκει γὰρ καὶ μίαν εἶναι.

p. 442^b4 "Ἐτι δὲ τοῖς κοινοῖς τῶν αἰσθήσεων πασῶν χρῶνται ὥς
5 ἰδίους· μέγεθος γὰρ καὶ σχῆμα καὶ τὸ τραχὺ καὶ τὸ λείον.

Καὶ τοῦτό φησιν ἀμαρτάνειν ἐν τῷ περὶ αἰσθήσεων λόγῳ τοὺς περὶ 5
Δημόκριτον, ὅτι τὰ κοινὰ αἰσθητὰ ἴδια ποιοῦσι τῶν αἰσθήσεων. φθάνει
δὲ εἰρηκέναι καὶ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς τίνα μὲν ἐστὶ κοινὰ αἰσθητά, τίνα δὲ
ἴδια, καὶ ὅτι αἱ αἰσθήσεις ἐν τοῖς ἰδίους ἐκάστη αἰσθητοῖς ἀληθεύει, περὶ
10 δὲ τὰ κοινὰ διαψεύδεται. καὶ νῦν δὲ τίνα τῶν κοινῶν παρατίθεται, δεικνύς 10
ὅτι τὰ κοινὰ αἰσθητὰ ἴδια ποιοῦσι. μέγεθος γὰρ καὶ σχῆμα κοινὰ αἰσθητά,
ὧν νῦν μνημονεύει, ὥσπερ καὶ κίνησις καὶ ἀριθμὸς καὶ | στάσις καὶ διά- 177
στημα. προστίθῃσι δὲ τῷ μεγέθει καὶ τῷ σχήματι ὥς κοινὰ καὶ αὐτὰ
αἰσθητὰ νῦν τό τε τραχὺ καὶ τὸ λείον καὶ τὸ ὀξύ καὶ τὸ ἀμβλὺ
15 τὸ ἐν ὄγκοις, ὥς οὐκ ὄντα ταῦτα σχήματα διὰ τὸ μὴ ὑποπίπτειν ἴσως τῷ
ὄρῳ τοῦ σχήματος. τὸ δὲ ἐν ὄγκοις προσέθηκεν, ἐπεὶ τὸ τραχὺ καὶ τὸ 5
λείον καὶ ὀξύ καὶ ἐν φόρῳ, ἔστι δὲ ὀξύ καὶ ἐν χυμῷ· ὧν τὰ μὲν ἀκοῆς
ἴδια αἰσθητά, τὰ δὲ γεύσεως.

Τὰ δὲ ἐν ὄγκοις φησίν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰρημένα, κοινὰ εἶναι
20 τῆς τε ἀφῆς καὶ τῆς ὀψεως, καὶ εἰ μὴ πασῶν. ὥς γὰρ σχημάτων ἡ
ὄψις ἐστὶν ἀντιληπτική, οὕτω καὶ τοῦ ἐν ὄγκοις τραχέος τε καὶ λείου καὶ 10
ὀξέος καὶ ἀμβλέος. σημεῖον δὲ τοῦ κοινὰ αὐτὰ εἶναι παρέθετο τὸ περὶ
ταῦτα ἀπατᾶσθαι αὐτάς, οὐκ ἀπατωμένας περὶ τὰ ἴδια· ἡ γὰρ ὄψις οὐκ
ἀπατωμένη περὶ τὰ ἴδια χρώματα ἀπατᾶται περὶ ταῦτα.

25 Διαφορὰν δὲ τοσαύτην τῶν | ἰδίων αἰσθητῶν ἐχόντων πρὸς τὰ κοινὰ, 178
ἐκεῖνοι τὰ ἴδια τοῖς κοινοῖς συνάπτουσι. πῶς δὲ τοῦτο ποιοῦσιν, ἐξῆς λέγει.
Δημόκριτος γὰρ τὰ χρώματα, τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ἴδια ὀψεως ὄντα,

1 τῆς supra lineam habet P, om. N

δεῖ T

4 αἰσθητῶν TAPN

6 αἰσθήσεων TVA: αἰσθήσεως PNa

(v. v. 11)

8 Περὶ ψυχῆς] B 6 p. 418^a10 ss.

om. V

ἀληθεύειν PN

2 τε] δὲ a: om. T

χρῶνται T: χρώνυται V: χρώννυται APN

7 τῶν αἰσθήσεων cum T del. Thurot, fort. recte

9 ἔτι PN

ἐν τοῖς ἰδίους

περιτίθεται PN: disponitur T, abhinc omitto N, v. ad. p. 82,26

om. Pa

15 prius τὸ MVA (Arist.): καὶ τὸ Pa: que (τὰ?) T

13 ὥς MTVA:

ὄγκοις A (coni. Thurot, ἐν τοῖς ὄγκοις Arist.): ὄγκω VP (mobile T, mole Thurot)

om. VP

tert. τὸ om. VAP

17 alt. καὶ TVA: om. Pa

ἐμφορον A

18 post ἴδια add. καὶ a

19 φασίν A

tert. τὰ om. V

20 γάρ] γοῦν MA

σχήματα V

ἡ om. Pa (habet etiam M)

21 τραχέως a: ταχέος V

καὶ

λείου om. T

22 ὀξέως καὶ ἀμβλέως a

καὶ ἀμβλέος om. V

εἶναι αὐτὰ

κοινὰ P

25 τῶν] ἐκ τῶν T

ante ἐχόντων add. ἐκ τῶν TVA

26 τοῖς

om. V

κοινοῖ P

τοῦτο om. T

27 γάρ VAP: δὲ a: μὲν γάρ T: om. M

τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκὸν Pa (sed v. Arist.)

εἰς τὸ λεῖον ἄγει καὶ τὸ τραχύ, τὸ μὲν λευκὸν λεῖον, τὸ δὲ μέλαν τραχὺ 178
λέγων, ἃ κοινὰ τῇ ὄψει πρὸς τὴν ἀφῆν ἐστίν, ὥστε γίνεται αὐτῷ τὸ κοινὸν 5
αἰσθητὸν τῷ ἰδίῳ τῆς ὄψεως ταύτων. πάλιν τῆς μὲν γεύσεως ἴδια αἰσθητὰ
οἱ χυμοί· οἱ δὲ περὶ Δημόκριτον τοῖς σχήμασι τοὺς χυμοὺς ἀνατιθέασιν·
5 παρὰ γὰρ τὴν τούτων διαφορὰν τὴν τῶν χυμῶν φασὶ διαφορὰν γίνεσθαι,
ὁξεῖς μὲν χυμοὺς λέγοντες εἶναι τοὺς ἐκ τῶν τοιούτων σχημάτων συγχεῖ- 10
μένους, γλυκεῖς δὲ τοὺς ἐκ λεῖων τε καὶ περιφερῶν. αἱ γὰρ ἄτομοι κατὰ
τὰς τῶν σχημάτων ὧν ἔχουσι διαφορὰς διαφέροντας τοὺς χυμοὺς τῶν ἐκ
τῆς συμπλοκῆς αὐτῶν γινομένων ποιουσί. γίνεται οὖν πάλιν τὰ σχήματα
10 κοινὰ ὄντα αἰσθητὰ ἴδια τῆς γεύσεως κατ' αὐτούς. |

Δεῖξας δὲ ὅτι τὰ σχήματα κοινὰ αἰσθητὰ ὄντα ἴδια κατ' αὐτούς 179
[ἐπὶ] τῆς γεύσεως γίνεται, ἐπιφέρει ὅτι [καίτοι] τὰ κοινὰ ἢ οὐδεμιᾶς
ἂν εἴη ἴδια ἢ μᾶλλον τῆς ὄψεως (ἐπιζητῆσαι δ' ἂν τις διὰ τί μᾶλλον
τῶν σχημάτων ἢ ὄψιν τῆς ἀφῆς εἴη ἂν κριτική. ἢ ἐπεὶ πάντων τῶν 5
15 κοινῶν ἢ ὄψιν ἀντιληπτική, κατὰ τοῦτο ἂν εἴη μᾶλλον ταύτης τὰ κοινὰ·
πλήθους γὰρ καὶ διαστήματος οὐκ ἔστιν ἡ ἀφῆ ἀντιληπτική). εἰ δὲ τὴν
γεῦσιν τις λέγοι μᾶλλον τῶν κοινῶν ἀντιληπτικὴν εἶναι (τῆς γὰρ ἀκριβε-
στάτης περὶ τι αἰσθήσεώς ἐστι τὸ τῶν κατ' αὐτὸ ἐλαχίστων ἀντιλαμβά-
νεσθαί τε καὶ διακρίνειν αὐτά· τῶν δὲ ἐλαχίστων σχημάτων τὴν γεῦσιν 10
20 φασὶν ἀντιλαμβάνεσθαι. ὧν γὰρ οὐδεμία αἰσθησις ἀντιλαμβάνεται ὄγκων
ὡς ὁξέων ἢ λεῖων, τούτων ἢ γεῦσις αἰσθάνεται κατ' αὐτούς, εἴγε οἱ χυμοὶ
ἐκ σχημάτων), (ἐχρῆν αὐτὴν καὶ τῶν) ἄλλων κοινῶν μάλιστα αἰσθάν-
νεσθαι. εἰ οὖν τῶν μὲν σχημάτων μὴ μόνον ἐν τοῖς χυμοῖς ἀλλὰ καὶ ἐν 180
πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὄντων, αἰσθάνεσθαι δὲ τῶν ἐλαχίστων καὶ δυσαισθητοτάτων
25 ταύτης, καὶ τῶν ἄλλων ῥαδίως αἰσθανθήσεται. νῦν δὲ οὐκέτι τῶν ἄλλων

- 1 alt. τὸ om. Pa 1. 2 τὸ μὲν—ἃ om. et δὲ post κοινὰ add. T 1 τραχὺν V
2 ἃ om. AP γίνεσθαι a 3 τῷ] τὸ δὲ V 4 ἀνατιθεῖ P: ἀνατιθεῖσι a
cf. Theophr. De sens. p. 517, 19 D. 5 περὶ V τούτων] τῶν χυμῶν T τῶν
χυμῶν] τούτων T φασὶ διαφορὰν VA(T?): διαφορὰν φασὶ (φησι a) MPa 6 λέγων
χυμοὺς A λέγοντες Thurot (*dicunt* T): λέγων VAPa τῶν APa: om. V
8 ἔχει A διαφέροντα V 9 γινομένους Ta 12 ἐπὶ *delevi* ἐπιφέρει Thurot:
ἐπεὶπερ εἰ libri καίτοι om. T, interpolatum ex Arist. καίτοι—ἢ suppl. m. rec. P
ἢ (sic) VAP: ἢν a: om. T 13 ἢ Arist. (*quidem* T = ἢ?): τί VP: διὰ τί Aa
14 ἢ] εἰ P ἐπὶ TVP 15 ἂν εἴη om. T post μᾶλλον add. ἔδει TAP
ταῦτα A 16 ἢ om. a (habet etiam M) δὲ TVAPa: μὴ M (Thurot), sed v.
Arist. p. 442^b14 18 περὶ τι om. T αἰσθήσεως] *visus* T αὐτὸ Va:
αὐτὴν P: αὐτοῦ A: αὐτὴν an αὐτὸ habeat T, dubium post ἐλαχίστων add. σχη-
μάτων P 20 αἰσθήσεων a ὄγκων] κοινῶν P: *puta* (οἶον?) T 21 ὡς] *si* T
εἴτε A 22 ἐχρῆν—τῶν addidi, ut apodosis illius εἰ v. 16 non deesset et αἰσθάνεσθαι
haberet unde penderet, cf. Arist. p. 442^b16 22. 23 μάλιστα αἰσθάνεσθαι TVA (Arist.):
ἀντιλαμβάνονται Pa 23 σχημάτων (τῶν) conicio post μόνον add. τῶν P
καὶ MV: om. TAPa 23. 24 ἐν—ὄντων V: ἐπὶ τῶν πάντων M: ἐπὶ πάντων A: τῶν
πάντων TPa 24 αἰσθάνεται vid. subaudiri posse αἰσθάνεσθαι δὲ V: ἅμα γὰρ
Pa: τοῖς γὰρ A: *enim* T * 25 ταύτης VA (*huiusmodi* T): αἰσθάνεται Pa: αἰσθάνεται
σχημάτων M αἰσθανθήσεται Pa: αἰσθάνοιτο V: om. TA

σχημάτων ἐστὶν ἡ γεῦσις ἀντιληπτική. πῶς γὰρ κύβου ἡ γεῦσις, καθὼς 180
γεῦσις, κριτική; δύο δὲ γραφῶν φερομένων μᾶλλον σφίζει τὴν τῶν λεγο- 5
μένων διάνοιαν ἢ οὕτως ἔχουσα· τὰ γοῦν ἐλάχιστα τῆς ἀκριβεστάτης
αἰσθήσεως ἐστὶν διακρίνειν περὶ ἕκαστον γένος. ὥστε ἐχρῆν
5 τὴν γεῦσιν καὶ τῶν ἄλλων κοινῶν αἰσθάνεσθαι.

p. 442^b 17 "Ἐτι τὰ μὲν αἰσθητὰ ἅπαντα ἔχει ἐναντίωσιν.

Καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως δείκνυσιν ὅτι μὴ ἐστὶ τὰ σχήματα 10
μήτε ὁρατὰ μήτε γευστὰ μήτε ὅλως ἴδια αἰσθητά. πάντα μὲν γὰρ τὰ
ἴδια αἰσθητὰ ἔχει ἐναντίωσιν, τὰ τῆς ὀψεως λευκόν τε καὶ μέλαν, τὰ τῆς
10 γεύσεως γλυκὺ καὶ πικρόν, τὰ τῆς ἀκοῆς ὀξύ καὶ ἀμβλύ, τὰ τῆς ἀφῆς 181
θερμὸν καὶ ψυχρόν, ὑγρὸν καὶ ξηρὸν καὶ ὄσων ἡ ἀφή ἐναντιώσεων, ἀλλὰ
καὶ ἐν τοῖς ὁσφρητοῖς ἐναντιώσις ἐστὶ. σχῆμα δὲ σχήματι οὐκ ἐστὶν
ἐναντίον. ὥστε εἰ ἐν τοῖς γευστοῖς ἐστὶν ἐναντιώσις, ἐν δὲ σχήμασιν 5
οὐκ ἐστὶν, οὐκ ἂν τὰ σχήματα εἴη γευστά, οὕτως δὲ οὐδ' ὅλως αἰσθητά
15 ὥς ἴδιά τινος αἰσθήσεως. ἐπεὶ δὲ φαντασίαν ἀποτελεῖ τὸ περιφερὲς ἐναν-
τίον εἶναι τῷ γωνίας ἔχοντι, διὰ τοῦ εἰπεῖν τίνι γὰρ τῶν πολυγωνίων
τὸ περιφερὲς ἐναντίον; ἔδειξεν ὅτι μὴδὲ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἐναντιότης.
δεῖ μὲν γὰρ ἐν ἐνὶ ἐναντίον εἶναι. ποῖον δ' ἐστὶ τῶν πολυγωνίων σχη- 10
μάτων ἐναντίον τῷ κύκλῳ; οὐ γὰρ μᾶλλον τόδε ἢ ἄλλο τι. * * * οὐκ
20 ἐστὶν ἀλλήλοις τὰ αὐτά. ἔτι ὅτι τῷ κύκλῳ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, διὸ οὐδὲ
τῇ κύκλῳ κινήσει, διὰ πλειόνων ἐν τοῖς Περὶ | οὐρανοῦ δέδεικται καθόλου. 182
ὥστε εἰ τὰ μὲν ἴδια αἰσθητὰ ἐναντίωσιν ἔχει, τὰ δὲ σχήματα οὐκ ἔχει
ἐναντίωσιν, οὐκ ἂν εἴη τὰ σχήματα ἴδια αἰσθητά. ἔτι ἀπείρων ὄντων
τῶν σχημάτων ἀναγκαῖον καὶ αὐτοὺς ἀπείρους εἶναι, εἰ οἱ χυμοὶ
25 [τὰ] σχήματα. ἄπειρα δὲ τὰ σχήματα διαφέροντα ἀλλήλων κατὰ Δημό- 5

1 σχημάτων om. a post γὰρ add. ἂν MA 2 δύο δὲ γραφῶν] nostri codd.
unum consonum textum praebent 3 εἰ οὕτως ἔχει A 4 ἐστὶν αἰσθήσεως
Pa (Arist.) ἐκάστου γένους V 5 τῶν ἄλλων] μᾶλλον V ante αἰσθά-
νεσθαι add. μάλιστα a (om. Thuroti codd.) 6 πάντα Arist. praeter S 7 καὶ—
δείκνυσιν om. P ταῦτα A 8. 9 πάντα—αἰσθητὰ om. T 8 μὲν om. Pa
9 bis ante τῆς add. μὲν M τε] τι a 10 bis ante τῆς add. δὲ M 11 primum
καὶ om. V(A?) alt. καὶ om. VAP ὄσον V 12 σχήματος V 15 ἴδιά
Thurot: διὰ libri ἐπὶ AP φαντασίαν Va: φαντασίας AP: φαντασία T
ἀποστελεῖ AP: innuit T τὸ VAP: τί τὸ a: τὸ τὸ male Thurot, cf. Alex. in Meteor.
p. 34,33 16 εἶναι om. T τοῦ] τὸ V τινὲς TP τῷ πολυγωνίῳ TAP
17 ἔδειξαν A 18 post ἐν add. ἐν A πολυγώνων a Arist. 19 οὐ] ἐν a (corr. M)
τόδε] hoc est contrarium T οὐ γὰρ ἐναντία ταῦτα, ὅτι e. gr. add. Thurot.
cf. Theophr. De sens. p. 513,14 D. 20 post ὅτι add. εἰ MA 21 ante διὰ
add. ὥς M Περὶ οὐρανοῦ] A 4 (cf. Alex. in Simplicii Comm. p. 153,19 ss. H.)
22 ὥστε εἰ Va: ἐνὶ A: ἔτι P: igitur T post μὲν add. οὖν P τὴν ἐναντιώσιν M
24 post εἰ add. δὲ a 25 prius τὰ del. Thurot * alt. τὰ VPa: om. A
σχήματα <τὰ> conl. Thurot p. 425 post κατὰ add. τὸν a

κριτον· ἔδει (οὖν) καὶ ἀπείρους διαφοράς εἶναι χυμῶν. εἴτα ἐπεὶ ἐδύνατό 182
 τις λέγειν, φεύγων τὸ ἄτοπον, τὸ εἶναι μὲν ἀπείρους χυμῶν διαφοράς, μὴ
 μέντοι πάσας αἰσθητάς εἶναι, πρὸς τὸ ῥηθὲν ἀνθυπήνεγκεν· διὰ τί γὰρ
 ὁ μὲν τῶν χυμῶν αἰσθησιν ποιήσῃ, ὁ δ' οὐ; δεῖται γὰρ τοῦτο λόγου.

5 p. 442^b23 Καὶ περὶ μὲν τοῦ χυμοῦ καὶ γευστοῦ εἴρηται· τὰ δ'
 ἄλλα πάθη τῶν χυμῶν.

Περὶ χυμοῦ, ὃ ἐστὶ γευστόν, εἰρῆσθαί φησιν ἡμῖν, τί ποτέ ἐστι καὶ 10
 τίς ἡ γεῦσις αὐτοῦ, ὃ ἦν οἰκεῖον τῇ προκειμένη πραγματείᾳ. τὰ γὰρ ἄλλα
 πάθη τῶν χυμῶν, | τίνες τε αὐτῶν διαφοραὶ καὶ τίνες ἐκάστου χυμοῦ 183
 10 οἰκεῖται καὶ προσεχεῖς γενέσεις, οἰκεῖά φησιν εἶναι τῇ περὶ φυτῶν φυσιο-
 λογίᾳ. καὶ ἐστὶ Περὶ φυτῶν Θεοφράστῳ πραγματεία γεγραμμένη· Ἀριστο-
 τέλους γὰρ οὐ φέρεται.

1 οὖν ex T add. Thurot, fort. p. 86,23 potius ἔτι <εἰ> scrib. ἐπεὶ οὐ δύνανται V
 3 ἀνθυπήνεγκεν Ta: ἂν ὑπήνεγκε VAP 4 ὁ μὲν ἂν ποιήσαιεν αἰσθησιν Arist. codd.
 EMY τοῦτο] τοῦ P 5 γευστοῦ καὶ χυμοῦ Arist. praeter L 7 γευστοῦ a,
 fort. recte 8 αὐτή a 11 ἐγγεγραμμένη P 12 οὐ φέρεται] v. V. Rose,
 Aristoteles Pseudep. p. 263

ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ

BIBLION Β΄

p. 442b27 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον δεῖ νοῆσαι καὶ περὶ τὰς ὁσμὰς.
5 ὅπερ γὰρ ποιεῖ ἐν τῷ ξηρῷ τὸ ὑγρὸν, τοῦτο ποιεῖ ἐν ἄλλῳ γένει
τὸ ἔγχυμον ὑγρὸν.

Μεταβέβηκε μὲν ἀπὸ τῶν χυμῶν ἐπὶ τὸν περὶ τῶν ὁσφραντῶν λόγον.
ὁ δὲ φθάσας εἶπε βραχέως, ὅτι περὶ τῶν χυμῶν τὸν λόγον ἐποιεῖτο, νῦν
διασαφεῖ. ὁ μὲν γὰρ προεῖπεν ἔστι· “περὶ δὲ ὁσμῆς καὶ χυμοῦ λεκτέον·
10 σχεδὸν γάρ ἐστι τὸ αὐτὸ πάθος, οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς δὲ ἐστὶν ἐκάτερον 5
αὐτῶν,” τοῦτο δὲ νῦν πῶς ἐν ἐκείνοις εἶπε δείκνυσι. τὸν αὐτὸν γάρ, |
φησί, τρόπον δεῖ νοῆσαι γινομένην τὴν ὁσμὴν, ὃν τρόπον ἐδείχθη γινό- 185
μένος καὶ ὁ χυμός. ὥς γὰρ τὸν χυμὸν ἐποίει τὸ ξηρὸν τὸ ἐν τῇ γῇ
μιγνύμενόν πως καὶ ἐναποπλυνόμενον τῷ ὕδατι ὑπὸ θερμότητος συνεργού-
15 μενον, οὕτω φησὶ τὸ ὑγρὸν τὸ ἥδη χυμὸν ἔχον, τοῦτο δ’ ἐστὶ τὸ ξηρῷ 5
μεμιγμένον, ὃν τρόπον εἴρηκεν, ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι ἀποπλυθέν πως ποιεῖν
τὴν ὁσμὴν.

Ἐν ἄλλῳ δὲ γένει εἶπεν· οὔτε γὰρ καθὸ ὑγρά ἐστι ταῦτα, γίνεται
ἐν αὐτοῖς ἢ ὁσμῇ, οὔτε καθὸ διαφανῇ ἢ χυμοῦ δεκτικά, ἀλλὰ καθὸ ἄλλης

1 tit. om. Aa	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ περὶ ὁσμῆς Ἀριστοτέλους P	Ἀφροδισέως V
αἰσθησέων T	3 βιβλίον β’ M (<i>secundus liber</i> T): om. VP	4 δὲ T (Arist.):
δὴ VAP	5 γὰρ] <i>quidem enim</i> T	ἐν τῷ ὑγρῷ τὸ ξηρὸν Arist. codd. praeter
S et sic vid. scrib. v. 13 et p. 90,5	8 ὁ om. T	βραχὺν P
TA, tum ἐν τοῖς ἐπάνω add. TP, ἐν τοῖς A	τὸν—ἐποιεῖτο om. T	9 νῦν] <i>nunc</i>
<i>autem</i> T	προεῖπε MA (sc. 440b28): εἶπε a: εἶπεν TVP	ἔστι om. Ma
δὲ om. a (habet etiam M)	καὶ om. P	post χυμοῦ add. νῦν Arist. codd. EMYL
v. ad p. 66,18	10 ἐκατέρας V	11 post δὲ add. ὃν P
		αὐτὸν om. V
12—14 γινομένην—ἐναποπλυνόμενον om. a (habet etiam M)		13 prius τὸ V: om. AP
alt. τὸ] εἰ M	14. 15 <i>cooperans</i> P	15 alt. τὸ om. a
		τοῦτο Pa: τοῦτον TVA
δ’ ἐστὶ τὸ Usener: δ’ ἐπὶ τὸ VA (<i>autem in</i> T): δὲ πως Pa		16 μιγνύμενον V: <i>mixto</i>
<i>mixtum autem</i> T	ἐν om. V	ἀποπλυθέν V: ἀποπλυνθέν APa
littera incerta in P: ποιεῖ A	18 γένει δὲ a	καθόλου V
VPa	19 δεκτικὴν P	ὑγρά TA: ὑγρὸν

φύσεως κεκοινώνηκε τῆς δυναμένης δέχεσθαι τὰς ὁσμάς, ἣν ἀνάλογον ἄν 185
 τις δίσσμον ὀνομάζοι. καθὼ μὲν γὰρ διαφανῇ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ, χρω- 10
 μάτων εἰσὶ δεκτικά· κατὰ δὲ τὴν ὑγρότητα τὸ ὕδωρ τὴν σωματώδη, καθ'
 ἣν ἐστὶν ὑπὸ τοῦ ξηροῦ παθητικόν, τοὺς χυμοὺς δέχεται, τὰς δὲ ὁσμάς
 5 κατ' ἄλλην τινὰ κοινὴν | δύναμιν παρὰ ταύτας, ἣν ἄλλο γένος ὠνόμασεν· 186
 ἣ ἐν ἄλλῳ γένει εἶπε 'τῷ ὁσφραντῷ'. οὐ γὰρ ταῦτόν γένος γευστόν τε
 καὶ ὁσφραντόν.

Εἰπὼν δὲ ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι γίνεσθαι τὴν ὁσμὴν ὑπὸ τῆς ἐγγύμου
 ξηρότητος, ἐπεὶ κοινὸν αὐτοῖς καὶ τὸ διαφανές, ὅτι μή, καθὼ διαφανῇ ἐστὶ, 5
 10 κατὰ τοῦτο τὰς ὁσμάς δέχεται, δι' ὧν ἐπιφέρει ἐδήλωσε. κοινὸν μὲν γὰρ
 φησι κατ' αὐτῶν τὸ διαφανές κατηγορεῖσθαι, οὐ μὴν δέχεσθαι τὰς ὁσμάς
 καθὼ διαφανῇ ἐστὶν, ἀλλὰ καθὼ πλυτικά καὶ ῥυπτικά ἐστὶν ἐγγύμου ξηρό-
 τητος ἀποπλυνομένης πῶς ἐν αὐτοῖς, ὡς ἐγένετο ὁ χυμὸς τῆς γεώδους 10
 ξηρότητος ἐναποπλυνομένης ἐν τῷ ὕδατι. εἰπὼν δὲ πρότερον ἔγχυμον
 15 ὑγρότητα εἶναι τὴν ἐν τῷ ἀέρι καὶ τῷ ὕδατι τὰς ὁσμάς ποιοῦσαν, νῦν τὸ
 αὐτὸ τοῦτο ἔγχυμον πάλιν ὠνόμασεν ξηρότητα, ὅτι ὁ χυμὸς ἐξ ἀμφοῖν,
 ἔκ τε ὑγρότητος ὑδατώδους καὶ ξηρότητος γεώδους, | ἐδείχθη. τὸ μὲν οὖν 187
 ξηρὸν οὐδέπω χυμὸν ἔχον ἐν αὐτῷ, μιγνύμενον καὶ ἐναποπλυνόμενον τῷ
 ὕδατι τοὺς χυμοὺς πεσσομένον ὑπὸ θερμότητος ἐποίει· τὰς δὲ ὁσμάς οὐκέτι
 20 τὸ ἄχυμον ξηρόν, ἀλλὰ τὸ μεμιγμένον ἤδη τῷ ὕδατι καὶ χυμὸν ἔχον ποιεῖ.
 ὅτι γὰρ ὑπὸ τῆς ἐγγύμου ὑγρότητος ἢ ξηρότητος (οὐδὲν γὰρ διαφέρει ὅπως 5
 ἂν ῥηθῇ) αἱ ὁσμαὶ γίνονται, δείξει μὲν καὶ αὐτός, δῆλον δὲ καὶ ἐκ τοῦ
 πάντα ὅσα ἐστὶν ὁσφραντὰ ταῦτα καὶ χυμὸν ἔχειν τινά. τῇ γοῦν ὁσφρήσει
 πολλάκις πρώτη γνωρίζομεν <τινας> καὶ τῶν σηπομένων χυμῶν καὶ τῶν
 25 προσχαιομένων καὶ τῶν δέξων γινομένων καὶ τῶν εἰς ἄλλον τινὰ χυμὸν ἐξ
 ἄλλου διὰ τὴν ἐψῆσιν μεταβαλλόντων, μηδέπω φανεράς αὐτῶν τῆς μετα- 10
 βολῆς τῇ γεύσει γινομένης, ὡς ἐκ τῶν χυμῶν τὴν γένεσιν τῆς ὁσμῆς

2 *dyafanum* T ὀνομάζει (I litt. erasa) V: ὀνομάζει P καὶ τῷ μὲν διαφανῇ V
 3 δεικτικά V 3. 4 τὴν—παθητικόν om. M 4 ἐστὶν—χυμοὺς om. a δέχεσθαι V
 5 δύναμιν om. P περὶ VA ὠνόμασεν MTVA: om. Pa 8 ἔαρι A post
 καὶ add. ἐν V 9 καθὼ διαφανές ἐστὶ P εἰσι Aa 10 κατὰ τοῦτο om. T
 δέξεται T communiter T 11 τὸ διαφανές κατ' αὐτῶν V αὐτὸ P
 12 διαφανές P πλυτικόν Arist. 12. 13 ξηρότητα a (corr. M) 13 ἀπο-
 πλυνόμενα V 13. 14 πῶς—ἐναποπλυνομένης om. a (habet etiam M) 13 αὐταῖς P
 ἐγένετο Usener (*fiēbat* T) γαιώδους V 14 ἐν om. P ἔγχυμον om. a (habet
 etiam M) 15 alt. τῷ om. P 16 τοῦτο om. TP πάλιν ξ. ὧν. ἔγχυμον a:
 πάλιν ὠνόμ. ἔγχυμον ξηρότητα T 17 γαιώδους V 18 ἔχοι A
 αὐτῷ VAP: ἐαυτῷ a 19 τοὺς χυμοὺς om. T πατιόμενον P: παυσόμενον A:
cooperans T (sic p. 88, 14. 15 συνεργούμενον vertit) 19. 20 ἐποίει — ποιεῖ] sic aut
humidum iam saporem habens T 21 ἀπὸ V ἣ] οὐ V γὰρ om. V
 22 ἐκ τοῦ] ἐν τῷ V 23 εἰσὶν a 24 πρώτου a τινας addidi ex Alex.
 De an. p. 53, 22 Br.: ὁσμὴν add. Usener χυμῶν VAPa (De an.): *saporem* T:
 τὸν χυμὸν Thurot 25 προσχαιομένων] *dulcorem* T τινὰ om. T 27 γεῦσιν a
 (γένεσιν etiam M)

ἐχοῦσης καὶ κατὰ τὴν ἐκεῖνων μεταβολὴν ὁμοίως γινομένης καὶ αὐτῆς καὶ συμμεταβαλλούσης ἐκεῖνη. |

p. 443^a2 Οὐ γὰρ μόνον ἐν ἀέρι ἀλλὰ καὶ ἐν ὕδατι τὸ τῆς ὁσφρῆ- 188
σεώς ἐστίν.

5 Προσιπὼν ὅπερ γὰρ ποιεῖ τὸ ξηρὸν ἐν τῷ ὑγρῷ, τοῦτο ποιεῖ
ἐν ἄλλῳ γένει τὸ ἐγχυμον ὑγρόν, ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι ὁμοίως, νῦν
ὅτι ἐν ἀμφοτέροις δείκνυσιν. ὅτι γὰρ μὴ μόνον ἐν ἀέρι τὰ ὁσφραντά, ὡς
ἔδοξέ τισι <τῷ> τοῖς πλείστοις διὰ τῆς τοῦ ἀέρος ἀναπνοῆς τὴν ὁσφρησιν 5
γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν ὕδατι, ἔδειξεν ἐπὶ τε τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὁστρα-
10 κοδέρμων, ἃ ἐν τῷ ὕδατι ὄντα ὁσφρᾶται καὶ πολλάκις πόρρωθεν ἐπὶ
τὴν τροφήν ἔρχεται τῇ ὁσφρήσει ἐπόμενα, οὔτε ὄντος ἐν τῷ ὕδατι
ἀέρος (οὐ γὰρ ἐν τῷ βάθει τοῦ ὕδατος μένει, ἀλλὰ ἐπιπολάζει. ἀνα-
τρέχει γάρ, καὶ ἐν βάθει γένηται, ὅτε ἀήρ καὶ τὸ πνεῦμα· δηλοῦσι δὲ 10
καὶ οἱ ἀσχοὶ οἱ πεφυσχημένοι τοῦτο, ἂν εἰς βάθος κατενεχθέντες † λυθεῖεν),
15 ἀλλ' οὐδὲ αὐτὰ ὅλως ἀναπνέοντα. ὅτι γὰρ ὅσα πνεύμονα τῶν ζώων
οὐκ ἔχει οὐκ ἀναπνεῖ, | δέδεικται αὐτῷ ἐν ἄλλοις. εἰ δέ τις μὴ μόνον 189
λέγοι τὸ ὕδωρ ὑγρόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀέρα (καὶ γὰρ αὐτὸς ὑγρός), εἴη ἄν,
φησὶν, ὁσμή ἢ ἐν τῷ ὑγρῷ τοῦ ἐγχύμου ξηροῦ φύσις, τουτέστιν
ὁσφραντὸν ἂν εἴη τὸ ἐγγινόμενον ὑπὸ τοῦ ἐγχύμου ξηροῦ πάθος, καθὼ
20 τοιοῦτόν ἐστιν, ἐν τῷ ὑγρῷ. 5

Ἐξῆς δὲ ὅτι μὴ ἀπλῶς ἀπὸ ξηρότητος, ὡς ἐγίνετο ὁ χυμός, ἀλλ'
ἀπὸ ἐγχύμου ξηρότητος ἢ ὁσμή γίνεται, δείκνυσιν διὰ τοῦ τὰ ὁσμήν ἔχοντα
πάντα καὶ χυμὸν ἔχειν καὶ ὅσα ἄχυμά ἐστι ταῦτα καὶ ἄσσμα εἶναι. τὰ
μὲν γὰρ ἀπλᾶ σώματα ἄσσμα, ὅτι καὶ ἄχυμα· οὔτε γὰρ γῆ καθ' αὐτήν
25 οὔτε πῦρ καθ' αὐτὸ χυμὸν ἔχει τινά, καίτοι ξηρὰ ὄντα, οὔτε ὕδωρ ἢ ἀήρ 10
ὕγρα πάλιν ὄντα αὐτὰ καθ' αὐτὰ χυμὸν τινά ἔχει. ὅσα γὰρ δοκεῖ χυμὸν
τινά ἔχειν αὐτῶν, οὐκ ἐστίν ἀπλᾶ, ἀλλ' ἤδη μέμικται. ἥ τε γὰρ θάλασσα

1 ἔχειν A alt. καὶ om. V 2 συμμεταβαλλούσης Aa: *simul mutato* T: συμ-
μεταβαλλούσης V: συμμεταβαλλομένης P 5 τὸ ξηρὸν post ὑγρῷ Arist. 6 καὶ
TAPa (Arist.): καὶ ἐν MV 7 τὰ ὁσφραντά TVAPa: ἢ ὁσφρησις γίνεται M, sed v. ad
p. 94,4 7—9 ὡς—γίνεσθαι om. M 8 ἔδειξέ Aa τι a τῷ add. Usener
(διὰ τὸ Thurot) ante διὰ add. δὲ a 9 ἐν Thurot: *sὺν libri* τε] τε
τῆς P 10 ἃ MT: om. VAPa post ὕδατι add. γὰρ P ὁσφρᾶται VP:
ὁσφραντά A: ὁσφρᾶσθαι a: ὁσφραίνεται M: *odorum* T (*odorant* Thurot) 11 οὔτε]
οὐκ P (sed v. Arist. p. 443^a4) 12 ἀέρος VPa: τοῦ ἀέρος MA οὐ] οὔτε V
13 τὸ om. V 14 ἂν om. AP, fort. recte ἐνβαθεῖ V λυθῶσιν Usener
ante λυθεῖεν add. ὅτε P, fort. recte 15 ἀλλ' οὐδὲ] οὔτε Arist. 16 αὐτὸ V
ἐν ἄλλοις] De part. an. Γ 7 p. 670^a29 17 λέγων a: *non dicat* T τὸ om. a
γὰρ TVA: γὰρ καὶ Pa οὔτος conl. Usener 18 ἢ ὁσμή ἢ a 19 τὸ ἐγγινό-
μενον om. T πάθους V 21. 22 bis ὑπὸ conl. Thurot 22 τὰ] τὴν P
25 καίτοι om. T aer aut aqua T 26 ἔχει τινά AP 27 ἔχειν τινά P
αὐτοῖς P

ὕγρὰ οὖσα χυμὸν ἀλμυρὸν ἔχει, ὅτι μέμικται τινι ξηρότητι | (διὸ καὶ ὁσμὴν 190
 ἔχει), ἀλλὰ καὶ οἱ ἅλεις δοκοῦντες εἶναι γῆς καὶ ὁσμὴν ἔχουσι καὶ χυμόν·
 οὐ γάρ εἰσιν ἄμικτον ἔχοντες ὑγρῷ τὴν ξηρότητα. καὶ μᾶλλον φησι τοὺς
 ἅλεις τοῦ νίτρου καὶ χυμὸν καὶ ὁσμὴν ἔχειν, ὅτι καὶ μᾶλλον οὗτοι τῷ
 5 ὑγρῷ εἰσι μεμιγμένοι· τὸ μὲν γὰρ νίτρον γῆς ἐστὶ μᾶλλον, οἱ δὲ ἅλεις 5
 πλείω τὴν ὑγρότητα ἔχουσιν, ὡς δηλοῖ τὸ ἐξικμαζόμενον ἔλαιον ἐξ αὐτῶν.
 ἦτοι δὲ τοῦ ἔχειν ὑγρότητα τοὺς ἅλεις σημείω ἐχρήσατο τῷ ἐξικμαζομένῳ
 ἐλαίῳ, ἢ τοῦ χυμὸν αὐτοὺς ἔχειν· δοκεῖ γὰρ πικρὸν εἶναι τὸ ἐξικμαζό-
 μενον ἔλαιον ἐξ αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ οἱ λίθοι ἄσμοι, ὅτι καὶ ἄχυμοι. τὰ
 10 δὲ ξύλα ὁμοῦ ὁσμῆς τε φαίνεται κοινωνοῦντα καὶ χυμοῦ, καὶ ὅσα αὐτῶν 10
 ὑγρότερα, ὁμοῦ τε ἀχυμότερα καὶ ἀσμοτέρα.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μεταλλευομένων δείκνυσι συνοδεύουσιν τὴν ὁσμὴν
 τῷ χυμῷ· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων τὰ μὲν ἄχυμα ἄσμοι εἶναι ὡς χρυσόν,
 ὁσμῆς δὲ μετέχειν τὸν τε χαλκὸν | καὶ τὸν σιδήρον, ὅτι καὶ χυμοῦ. ὅτι 191
 15 δὲ ὁ χρυσὸς ἔλαττον ὕδατος ἔχει, ὁπλὸν καὶ ἐκ τοῦ μὴ σήπεσθαι αὐτόν·
 ὁ γὰρ ἰὸς σῆψίς ἐστιν, ἥτις γίνεται δι' ἀπεπτον ὑγροῦ μεταβολήν. δυσώδης
 δὲ καὶ ὁ τοῦ χαλκοῦ καὶ ὁ τοῦ σιδήρου ἰὸς τῷ ὑγροῦ πλέον ἔχειν. ὁ δὲ
 χρυσὸς λειώτερός τε ἐστὶ καὶ ἐλαύνεται μᾶλλον [ἀλλὰ] τῷ καλῶς κεκράσθαι 5
 τε καὶ μεμιχθαι· ὅτι δὲ ἄσμος καὶ ἄχυμος ὁ χρυσὸς ἢ αἰσθησις μαρ-
 20 τυρεῖ· πρὸς δὲ νῦν αὐτῷ κέχρηται παραδείγματι. καὶ τὸ τὰς σκωρίας δὲ
 ἀσμοτέρας γίνεσθαι τῶν μεταλλευομένων διὰ τὸ ἐκκαίεσθαι τὸ ἐν αὐταῖς
 ὑγρὸν τε καὶ τὸν χυμὸν σημείον τοῦ τὴν ὁσμὴν ἐν χυμῷ ὑγρῷ εἶναι. 10
 τὸν δὲ ἀργυρὸν καὶ τὸν κασσίτερον τῶν μὲν ἀσμοτέρον φησιν εἶναι, τῶν
 δὲ μᾶλλον ἔχειν ὁσμὴν, χρυσοῦ μὲν μᾶλλον ὁσμὴν ἔχειν, χαλκοῦ δὲ καὶ
 25 σιδήρου ἀσμοτέρον εἶναι διὰ τὸ εἶναι ὕδατος πλέον ἐν αὐτοῖς καὶ μὴ
 ὁμοίως κεκράσθαι τὸ ὑγρὸν τῷ ξηρῷ ἐν | τούτοις, ὡς ἐν τῷ σιδήρῳ τε 192
 καὶ χαλκῷ. πῶς οὖν, εἰ ἅμα δὲ τε χυμὸς καὶ ἡ ὁσμὴ ἐστίν, ἔτι εἴη ἂν

- 1 χυμὸν om. T διὸ om. a 2 εἶναι] τῆς V 3 φησι om. T
 4 ἅλεις MTVAP: ἄλλας a tert. καὶ om. T 6 τὸ] τε a ἐξικμαζόν
 male Arist. codd. EMYP 7—9 ἦτοι—ἐξ αὐτῶν om. V 7 ἄλλας a (corr. M)
 τῷ om. AP 10 ὁμοῦ om. a (habet etiam M) 11 τε] καὶ coni. Usener (cf. T?)
 10. 11 alt. καὶ—ὕγροτερα TAPa: καὶ τῆς αὐτῶν ὑγρότητος V 11 ἀχυμότερον καὶ
 ἀσμοτέρον V: ἀσμοτέρα καὶ ἀχυμότερα A 12 ἐπὶ om. Arist. codd. LSP
 12. 13 ἐπὶ τῶν—καὶ γάρ om. A 12 συνοδεύουσιν P 13 ἄσμοι om. P
 15 καὶ om. T 16 ἀπέπτου M 17 post σιδήρου add. καὶ ἀργύρου καὶ κασι-
 τέρου a 18 ἀλλὰ om. T 19 ἄσμος καὶ ἄχυμος VAP: ἄχυμος καὶ ἄσμος a:
 ἄσμος T 19. 20 post μαρτυρεῖ add. δὲ T 20 πρὸς—νῦν] spat. vi litt. P δ MVA:
 ὃν T (V ut testatur Mau): ὃν a καὶ om. T τὸ] τῷ A (T?) σκωρίας A(?)a
 δὲ om. TV 21 ἀσμοτέρους V ἐγγίνεσθαι Pa τῶν μεταλλευομένων MA (*quam*
metallum T): τῷ μεταλλευομένῳ VPa 22 σημείον] *et hoc signum* T ἐγγύμψ coni.
 Thurot ὑγρῷ om. V 23 δὲ om. a (habet etiam M): γε T καττίτερον Pa
 prius τῶν VA: τὸν TPa ἀσμοτέρων V φησιν MTA: φασιν VPa alt. τῶν VA:
 τὸν TPa 24 ὁσμὴν—ἔχειν om. V alt. δὲ] τε VP 25 πλείον APa
 26 τῷ ξηρῷ τὸ ὑγρὸν Pa ὡς om. a (habet etiam M) 27 οὖν om. P
 δ τε MTVA: ὡς ὁ Pa ἡ om. V ἔτι Usener: ἐν τι libri (cf. p. 92,4)

ἡ ὁσμὴ ὑπὸ τοῦ ἐγγύμου ξηροῦ γινομένη; ἢ οὐ λέγει πρῶτον εἶναι τὸν 192
 χυμὸν, ἔπειτα τοῦτον ἐν τοῖσδε γινόμενον ποιεῖν τὴν ὁσμὴν, ἀλλὰ τὴν
 ἐγγυμον ξηρότητα, οὐχ ἀπλῶς τὴν ξηρότητα, αἰτίαν εἶναι τοῦ ἐν τε τῷ αέρι 5
 καὶ ἐν τῷ ὕδατι γινομένου πάθους, ὃ ἐστὶν ὁσμὴ, ὡς [ἄν] ἅμα μὲν εἶναι
 5 ἄμφω, αἴτιον δὲ τὴν ἐγγυμον ὑγρότητα τῆς ὁσμῆς γίνεσθαι, εἰ ποιητικὸν
 ὁ χυμὸς ἐστὶ τῆς ὁσμῆς. ὁ γὰρ ἀπὸ ἄχουμος ὢν ὁσμῆς γίνεται δεκτικός,
 ὥστε ποιητικὸν ἂν εἴη τῆς ἐν τούτῳ ὁσμῆς ἡ ἐγγυμος ξηρότης οὕσα ἐν
 ἄλλῳ. ὁμοίως καὶ τὸ ὕδωρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἄχουμον ὢν γίνεται ἀπὸ τῆς 10
 ἐγγύμου ξηρότητος * * * οὐ γινόμενον ἅμα καὶ γευστὸν. εἰ δὲ ἐν τούτοις
 10 ἡ ὁσμὴ οὕσιν ἀχύμοις, εἴη ἂν ὑπὸ τῆς ἐγγύμου ξηρότητος ἡ ἐν τούτοις
 ὁσμὴ γινομένη ὡς ὑπὸ αἰτίου ποιητικοῦ. ὡς γὰρ τὸ χρῶμα | τὸ διαφανὲς 193
 διατίθῃσιν, οὕτω καὶ ὁ χυμὸς τὰ ὑγρά τὰ προειρημένα· καὶ ὡς ἡ ὄψις
 οὐκ ἂν χωρὶς διαφανοῦς γίνοιτο, οὕτως οὐδὲ ἡ ὁσφρησις χωρὶς τούτων.
 ὁ μὲν οὖν χυμὸς ἐν τοῖς ἔχουσιν αὐτόν ἐστιν, ἡ δὲ ὁσμὴ οὐκ ἐν τοῖς
 15 ἔχουσι τὸν χυμὸν ἐστὶν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐχόντων ἐν τούτοις γίνεται· διὰ γὰρ 5
 τούτων πᾶσα ὁσφρησις τε καὶ ὁσμὴ.

p. 443^a21 Δοκεῖ δὲ ἐνίοις ἡ καπνώδης ἀναθυμιάσις εἶναι ὁσμὴ
 οὕσα κοινὴ γῆς καὶ αέρος, καὶ πάντες ἐπιφέρονται ἐπὶ τοῦτο
 περὶ ὁσμῆς.

20 Ἐνίοις τῶν φυσικῶν φησὶν ἐπὶ τῆς ὁξέως ταύτης γεγονέναι, ὅτι ἄρα
 ἐστὶν ἡ καπνώδης ἀναθυμιάσις ὁσμὴ οὕσα ἐξ αέρος τε καὶ γῆς· ὢν εἶναι
 καὶ Ἡράκλειτον λέγοντα· εἰ πάντα τὰ ὄντα ἦν καπνός, ῥῖνες ἂν διεγίνωσκον 10
 καὶ ἐγνώριζον αὐτά, δηλονότι τῷ αἰσθάνεσθαι αὐτῶν, ὡς τοῦ καπνοῦ ὄντος
 ἰδίου αἰσθητοῦ ταῖς ῥίσιν. εἰπὼν δὲ τινὰς τῶν φυσικῶν λέγειν ὁσμὴν εἶναι
 25 τὴν καπνώδη ἀναθυμιάσιν, πάντων φησὶ τῶν φυσικῶν τὴν ὁσμὴν τοὺς μὲν
 ἀτμίδα ὑπολαβεῖν εἶναι, τοὺς δὲ ἀναθυμιάσιν, τοὺς δὲ ἀμφοτέρω. τί δὲ
 ἐστὶν ἐκάτερον αὐτῶν καὶ τίς αὐτοῖς ἡ | πρὸς ἀλλήλα διαφορά, ἐξῆς λέγει. 194
 ἡ μὲν γὰρ ἀτμίς ὑγρά τίς ἐστὶν ἀναθυμιάσις (ἐκ γὰρ αέρος καὶ ὕδατος),

p. 91,27 ἡ ὁσμὴ om. T 2 γινόμενον conl. Usener ποιεῖ V 3 ante οὐχ
 add. καὶ P αἴτιον V ἐν τε] ἐντὸς ἐν a (corr. M) post τε add. ἐν P
 4 ἐν om. A γινομένου V ὃ om. V ἂν delevi μὲν εἶναι Usener:
 μένειν TVA: μένη P: μένους a 5 δὲ om. V εἰ] ἢ Usener ποιητικός T (M
 teste Thuroto), sed idem v. 7 ποιητικὸν 6 ἀπὸ] ἄκρον V χυμὸς A 8 ἄλλῳ
 (δὲ) conl. Thurot ἀπὸ APa(T): om. V: ὑπὸ conl. Thurot 9 οὐ (οὐ om. Pa)
 γινόμενον TVAPa: οὐ γινομένου M: ὁσφραντὸν γινόμενον conl. Thurot: (ὁσμῆς δεκτικόν, ὁσφραν-
 τὸν) οὐ(τω) γινόμενον conicio, cf. v. 6 ἅμα] illis T (ilico?) 9. 10 καὶ — ἀχύμοις
 om. M 9 εἰ δὲ Usener: ἤδη TAPa: ἅμα V 10 post ἂν add. ἄρα Pa ἀπὸ
 e corr. P, a (corr. M) 11 prius ὡς om. A alt. τὸ om. a 12 τίθησιν V
 ἡ A: om. VPa 13 γένοιτο VP 13. 14 ἡ — ἐστὶν om. T 14 αὐτό Pa
 18 γῆς] τῆς N (γῆς τε Arist. codd. EMY) alt. καὶ om. T inferunt hoc T
 20 ἐπὶ fort. del. v. ad. p. 20,19 et 223,11. 260,4 Th. ἄρα om. T 21 ante ὁσμὴ
 add. εἶναι V 22 ante εἰ add. ὡς V 23 palam autem quod T 23 τῷ MTVA:
 τὸ P: τοῦ a 23 fomalī T 24 αἰσθητικοῦ V narium T 27 λέξομεν V

ἥς ἡ μεταβολή εἰς ὕδωρ· ἣν δὲ λέγουσιν ἀναθυμιάσιν, καπνώδης ἐστίν 194
ἀναθυμιάσις, καὶ αὐτὴ ἔχουσα τι αἰέρος τε καὶ γῆς, ἐξ ἧς φησι γῆς
τι εἶδος συνίστασθαι· ἐκ ταύτης γὰρ ἡ τε αἰθάλη καὶ ἡ ἀσβόλη γίνεται. 5
εἰπὼν δὲ τί ἐκάτερόν ἐστιν, ἐπιφέρει· ἀλλ' οὐδέτερον τούτων ἔοικεν
δηλονότι ὁσμὴ εἶναι, ὡς ᾧοντο ἐκεῖνοι, καὶ δείκνυσι διὰ τί οὐδέτερον
αὐτῶν ὁσμὴ εἶναι δύναται· ἡ μὲν γὰρ ἀτμὶς ὕδατός ἐστιν, ὥστε οὐκ
ἂν ἐν τῷ αἰέρι ὁσμὴ εἴη, εἰ ἡ ἀτμὶς ὁσμὴ εἴη (τὸ δὲ ὕδωρ ἁσπμόν ἐστι 10
καθ' αὐτό). ἡ δὲ καπνώδης ἀναθυμιάσις οὐχ οἷα τε ἐν τῷ ὕδατι γίνεσθαι.
ὁσμὴ δὲ γίνεται ἐν αὐτῷ· ὁσφραῖται γὰρ ἐν αὐτῷ καὶ τὰ κατὰ τοῦ ὕδατος.

10 p. 443^b1 Ἔτι ἀναθυμιάσις ὁμοίως λέγεται ταῖς ἀπορροαῖς.

Ὅτι μὴ ἐστὶν ἀναθυμιάσις | δείκνυσιν ἐκ τοῦ τὴν μὲν ἀναθυμιάσιν 195
ἀφ' οὗ ἂν γίγνηται ἀπόρροιάν τινα εἶναι. ὡς οὖν οἱ ἀπορροαῖς εἶναι
λέγοντες καὶ ταύτας αἰτιώμενοι ὡς αἰτίας τοῦ ὁρᾶν οὐ καλῶς ἔλεγον
(ἀνάγκη γὰρ ἦν σωματικῆς τοιαύτης ἀπορροαῖς ἀπὸ τῶν ὁρατῶν γινομένης
15 μὴδὲ πρὸς ὀλίγον σφῆζεσθαι τὰ ὁρώμενα, ἀλλὰ διαφορεῖσθαι), οὕτως εἰ καὶ 5
ἀπὸ τῶν ὁσφραντῶν ἀναθυμιάσις τις καὶ ἀπόρροια γίνεται, ἔδει ταχέως
αὐτὰ διαφορεῖσθαι καὶ μὴδὲ πρὸς ὀλίγον αὐτὰ διαμένειν χρόνον. νῦν δὲ
ὁρώμεν, ὅτι βραχέα τινὰ ὄντα πλεῖστον ὅσον χρόνον μένει τὴν εὐωδίαν
ἢ τὴν ὁσμὴν ὅλως φυλάσσοντα· ὡς γὰρ ἐφ' ὧν φανερά ἡ ἀναθυμιάσις
20 ταχέως ἀναλίσκεται ταῦτα, ὡς τὰ θυμιώμενα, οὕτως ἔδει καὶ τὰ ἄλλα. 10
οὐ γινομένου δὲ τούτου οὐδ' ἂν τῇ ἀναθυμιάσει καὶ τῇ ἀπορροαίᾳ τῇ ἀπ'
αὐτῶν ἡ ὁσμὴ γίνοιτο. ἔτι δὲ ἀφ' ἧς ἂν γίνοιτο, ὡς προεῖρηται, ἡ τῶν
αἰσθητῶν αἰσθησις· <ὁ> ὅτι μὴ ὑγιὲς προεῖρηται. ὅμοιος οὖν ὁ τῶν | ἀναθυ- 196
μιάσεων λόγος ὢν τῷ τῶν ἀπορροαῖων ὁμοίως ἂν ἐκείνῳ ἄτοπος ὢν δεικνύοιτο.

25 p. 443^b3 Ὅτι μὲν οὖν ἐνδέχεται ἀπολαύειν τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ἐν
τῷ πνεύματι καὶ τὸ ἐν τῷ ὕδατι καὶ πάσχειν τι ὑπὸ τῆς ἐγχύμου
ξηρότητος οὐκ ἄδηλον.

Δείξας ὅτι μήτε ἀτμὶς μήτε καπνώδης ἀναθυμιάσις ἡ ὁσμὴ διὰ τοῦ

1 λέγει A	2 ἔχουσα TVPa: ἔχει MA	τι] ἐξ P	αἰέρος τι V
τε om. V	ἐξῆς T	3 ἡ τε — ἀσβόλη] spat. vii litt. T	5 δηλονότι
om. T	ὁσμὴν M	6 αὐτῶν] ἐκείνων a (corr. M)	7 εἰ om. AP
alt. εἴη] εἶπε AP	δὲ] γὰρ coniciam vel τὸ δὲ — αὐτὸ post ἐστὶν v. 6 transponam		ἡ om. V
8 γίνεσθαι V(T): γενέσθαι AP (Arist.): ἐγγίνεσθαι a	9 καὶ om. V	10 ἔτι TV: ἐστὶν	
AP: ἔτι ἡ Arist.	ἀπορροαῖς AP (Arist.): ἀπορροαῖς V	11 post ἐστὶν add. ὁσμὴ ἡ a	
12 γίγνηται V	13 ταῦτα V	ἐλεγον v. p. 57,1 ss.] ἔλεγεν V	15 μὴδὲν P
16 ὁσφραντῶν Pa: ὁσφρητῶν VA	17 μὴδὲν P	18. 19 odorem et suavitatem T	
19 ἡ ἀναθυμιάσις φανερά V	22 προεῖρηται] p. 82,24 ss.	23 ὁσφρητῶν coni. Thurot	
<ὁ> ὅτι scripsi: ὅτι libri (quod T): ὁ Thurot	sane T	ὅμοιος TP: ὁμοίως VLa	
24 τῷ] om. P: τὸ τῷ A	ἐκείνη P	ὢν] ὡς V: ἂν P	25 ἀπολαβεῖν T
καὶ om. V	26 quod in aqua et quod spiritu T	27 δῆλον T	28 ὅτι om. T
alt. μήτε T: ἡ M: om. VAPa	post καπνώδης add. ἡ Pa	τοῦ] τὸ M	

καὶ ἐν ὕδατι καὶ ἐν ἀέρι ὁσμὴν γίνεσθαι, ἐκείνων δὲ μᾶλλον ἐν ἀμφο- 196
τέροις (οὐτε γὰρ ἡ ἀτμίς ἐν τῷ ἀέρι οὔτε ἡ καπνώδης ἀναθυμίασις ἐν τῷ 6
ὕδατι), ὑπομινύσκει ἡμᾶς ὅτι ἐν ἀμφοτέροις ἐδείχθη ἡ ὁσμὴ γινομένη
ὑπὸ τῆς ἐγχύμου ξηρότητος διὰ τοῦ ἐν τῷ ἀέρι εἶναι τὰ ὁσφραίνόμενα καὶ
5 ἐν ὕδατι· οὐ γὰρ ὁ ἀήρ μόνος καὶ ἡ ἐν τούτῳ ὑγρότης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν
τῷ ὕδατι κοινωνεῖ τοῦ πάθους τούτου. εἰπὼν δὲ τὴν ἐν τῷ πνεύματι 10
ὑγρότητα, λέγων τὴν ἐν τῷ ἀέρι, * * *, ὑπομινύσκει ἡμᾶς τῶν ἐν ἄλλοις
εἰρημένων περὶ τοῦ ἀέρος ὅτι ὑγρὸς τὴν φύσιν καὶ αὐτός. εἴρηται δὲ 197
περὶ τούτου καὶ ἐν ἄλλοις μὲν, ἐν δὲ τοῖς Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς
10 προηγουμένως.

Εἰπὼν δὲ τοῦτο ἐπιφέρει ὅτι, εἰ ὁμοίως ἐν τοῖς ὑγροῖς τὸ ξηρὸν
ἐναποπλυνόμενον πως ποιεῖ τὰς ὁσμάς καὶ ἐν τῷ ὕδατι τοὺς χυμοὺς (ἐν
μὲν γὰρ τῷ ὕδατι ἡ ποιά τοῦ ξηροῦ ἀπόπλυσίς τε καὶ διήθησις χυμὸς ἦν, 5
ἐν δὲ τοῖς ὑγροῖς πάλιν, ἀέρι τε καὶ ὕδατι, ἡ τοῦ ἐγχύμου ξηροῦ πάλιν
15 ἀπόπλυσίς τε καὶ διήθησις ὁσμῇ), εἰ δὴ τὸ ξηρὸν ἐν τῷ ὑγρῷ ποιητικὸν
ἀμφοτέρων, τοῦ τε χυμοῦ καὶ τῆς ὁσμῆς, καὶ (τῆς ὁσμῆς) ἐστὶ τὸ ἐν τοῖς
χυμοῖς ξηρὸν ποιητικόν, φανερόν ὅτι ἀνάλογον δεῖ εἶναι τὰς ὁσμάς
τοῖς χυμοῖς. ἡ τὸ λεγόμενον ἐστὶν ὅτι, εἰ τὸ ἔγχυμον ξηρὸν ἐναποπλυ- 10
νόμενον τῷ τε ὕδατι καὶ τῷ ἀέρι ὁμοίως ποιεῖ τὰς ὁσμάς, ὁτλον ὡς ἀνά-
20 λογον ἔσσονται καὶ αἱ ὁσμαὶ τοῖς χυμοῖς ὑφ' ὧν γίνονται. κατὰ γὰρ τὰς
τῶν χυμῶν διαφορὰς ἔσσονται καὶ ὁσμῶν διαφοραί, εἴγε ὑπὸ τούτων 198
ἐκείναι γίνονται, ὡς ἔπεσθαι ἐκείνῳ ὃ φίλον ἐκείνῳ, εἰ οὕτως ἔχοι.
ἔτι δ' ὅτι καὶ οὕτως ἔχει δείκνυσι λέγων· ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἐπ'
ἐνίων συμβέβηκε, καὶ πῶς λέγει. καὶ γὰρ ὀριμεῖται καὶ γλυκεῖται
25 καὶ αὐστηραὶ καὶ στρυφναὶ καὶ λιπαραὶ εἰσιν ὁσμαί, ὥσπερ καὶ 5
χυμοί, ἀναλογίαν ἐκάστης ὁσμῆς πρὸς ἕκαστον τῶν χυμῶν τούτων σφζού-
σης. ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν διασσεσηπτότων ὁσμαὶ τοῖς πικροῖς τῶν χυμῶν ἀνά-
λογοι ἂν εἶεν. καὶ δεικνὺς τὴν ἀναλογίαν αὐτῶν εἶπεν· ὡς οἱ χυμοὶ οἱ

- 1 prius καὶ om. V alt. ἐν om. Aa (habet etiam M) οὐδέτερον a 2 οὔτε γὰρ
ἡ ἀτμίς M: δὲ (δὲ om. TVA) οὐδέτερον ἢ (ἢ om. T) τῶν TVAP (cf. p. 93,4) οὐδὲ V
4 ξηρότητα a (corr. M) ὁσφραντὰ cum T vid. scrib., cf. p. 90,7 5 οὐ] καὶ a
ὁ om. V 7 πάσχειν ὑπὸ τῆς ἐγχύμου ξηρότητος add. Thurot: ὑπὸ τῆς ἐ. ξ. πάσχειν
τι malim, ut in duplici ὑπο causa erroris agnoscat 8 καὶ om. Pa (habet etiam M)
8. 9 εἴρη . . . περὶ V 9 prius καὶ om. T Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς] B 3 passim
11 εἰ] p. 443^b6 ἔτι δ' εἴπερ (vel εἰ) cum Arist. codd. PSU(L) legit, cf. ad. v. 17
12 ποιεῖ τὰς Thurot: ποιεῖται VAPa (facit T) ὕδατι] ἀέρι Arist. τοὺς Va(T):
τότε AP 13 διάθεσις Pa ἦν] v. p. 73,32 ss. 14 ἀέρι τε καὶ ὕδατι T:
ἀήρ τε καὶ ὕδωρ VAPa πάλιν ξηροῦ a 15 διήθησις TVA: διάθεσις MPa
ante ὁσμὴ add. ἡ MA δὴ] δὲ Aa ἐν τῷ ὑγρῷ om. A 16 τῆς ὁσμῆς
add. Thurot ἐστὶ] etiam quod T 17 ὅτι] ἔτι Arist. codd. EMY δεῖ
ἀνάλογον Arist. 18 ἦ] εἰ AP ἐστὶν om. T 19 τε om. V
ποιεῖται A 19. 20 ἀναλόγως Va 20 καὶ om. a (habet etiam M) 21 post εἴ—
γε add. καὶ Pa 22 ἐκείναι] alii T (corr. illi) ὀφελῶν V ἔχοι TVA:
ἔχει Pa ἔτι δ' Diels: τις libri, cum ἔχοι coniunctum 24 καὶ—λέγει om. a
26 οἱ χυμοὶ a 27 ταῖς πικραῖς Arist. codd. EMY 28 εἰπὼν V

πικροὶ καὶ δυσκατάποτοι, οὕτω καὶ αἱ σαπραὶ ὁσμαὶ δυσανάπνευστοι. ἃ 198
 λαβὼν ὡς φανερώς οὕτως ἔχοντα, δι' αὐτῶν πιστοῦται τὰ προειρημένα, 10
 ὅτι <ὅπερ> ἐν τῷ ὕδατι ὁ χυμὸς ἐστὶ γινόμενος ὑπὸ τοῦ γεώδους ξηροῦ,
 τοῦτο ἐν τῷ ἀέρι καὶ ὕδατι ἢ ὁσμῇ γινομένη ὑπὸ τῆς ξηρότητος τῆς
 5 ἐγγύμου. καὶ ὅτι γε ἑκατέρου αὐτῶν αἰτία ἡ θερμότης (ποιητικὸν | γὰρ 199
 ἐδείχθη τῶν χυμῶν τοῦτο, ὑφ' ὧν ἡ ὁσμὴ γίνεται), δείκνυσιν ἐκ τοῦ τὸ
 ψυχρὸν καὶ τὴν πῆξιν ἀμβλύνειν καὶ ἀφανίζειν ὁμοίως τοὺς τε χυμοὺς καὶ
 τὰς ὁσμάς. τὸ γὰρ θερμὸν, ὃ ποιητικὸν ἐστὶ τῶν χυμῶν, ἀφανίζουσί τε
 καὶ φθείρουσιν ἢ τε πῆξιν καὶ τὸ ψυχρὸν ἢ δύο ὄντα τὴν διὰ τούτου 5
 10 γινομένην μῆξιν τε καὶ πέψιν ἐν αὐτοῖς. τῆς φθειρομένης εὐλόγως πρῶτον
 μὲν οἱ χυμοί, δευτέρως δὲ καὶ αἱ ὁσμαὶ αἱ ὑπὸ τούτων γινόμεναι ἐν τῷ
 ὑγρῷ φθείρονται. τὸ δ' ἐπ' ἐνίων προσέθηκεν, ὅτι ἔδειξέ τινας ὁσμάς
 οὐ τῷ ἔπεσθαι τοῖς χυμοῖς τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν ἐχούσας, ἀλλὰ καθ'
 αὐτάς.

15 p. 443^b16 Εἶδη δὲ τοῦ ὁσφραντοῦ δύο ἐστίν· οὐ γὰρ ὥσπερ φασί
 τινες, οὐκ ἔστιν εἶδη τοῦ ὁσφραντοῦ.

Ἦσαν τινες οἱ λέγοντες μὴ εἶναι εἶδη τοῦ ὁσφραντοῦ καθ' αὐτά, 11
 ὥσπερ ἦν εἶδη τῶν ὁρατῶν ἀλλὰ καὶ ἀκουστῶν καὶ ἀπτῶν καὶ χυμῶν.
 οὐχ | οὕτως γὰρ ἔλεγον εἶναι καὶ τῶν ὁσφραντῶν εἶδη· καθ' αὐτάς γὰρ 200
 20 δοκούσας αὐτῶν διαφοράς οὐ καθ' αὐτάς εἶναι, ἀλλ' ἀπὸ τῶν χυμῶν
 μεταφέρεσθαι· γλυκεῖαν γὰρ ὁσμὴν καὶ αὐστηράν καὶ στρυφνὴν καὶ τὰς
 τοιαύτας ἐν αὐταῖς διαφοράς κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν γευστῶν διαφορὰν λέγεσθαι, 5
 ὡς καὶ αὐτὸς ἔδειξε γινόμενον ἐπ' ἐνίων. δεικνὺς δὲ τοῦτο ψεῦδος ὅν
 φησι δύο εἶδη εἶναι καὶ δύο διαφοράς τῶν ὁσφραντῶν· τὴν μὲν γὰρ τῶν
 25 ὁσφραντῶν διαφορὰν τοῖς χυμοῖς ἀκολουθεῖν, ἢ τό τε ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν

1 prius καὶ om. T, fort. recte 2 ποιῶνται V 3 ὅπερ M (Arist.): om. TVPa
 ὃ om. V γινόμενος a, tum γίνεται γὰρ ὁ χυμὸς add. V, ὃ δὲ χυμὸς APa (del. M),
 et quod sapor T ἀπὸ τοῦ γαιώδους V 4 ante ἐν add. καὶ P ἀέρι καὶ
 ὕδατι T (Arist.): ὕδ. καὶ ἀέρι VPa: ἀέρι A 5 γε VAa: δὲ P: om. T ἐκάτερα V
 αὐτῶν om. a (habet etiam M) θερμότητα a (corr. M) 6 ἐδείχθη] v. p. 74,12 ss.
 7 ψύξιν V ἀμβλύνειν V (Arist.): λαμβάνειν TAPa τε] Alex. καὶ τοὺς χυμοὺς
 legisse vid. (τοὺς χ. Arist. codd. EY) 8 τὸ MTVN: τῷ Aa 9 δύο ὄντα TVAP:
 διὸ ὄντα a: διὸ καὶ M: δύο ὄντα καὶ Thurot: κωλύοντα conicio, λύοντα Diels τούτου
 MT: τούτων VAPa 11 ἀπὸ a ante ἐν add. αἱ V 12 ὁσμάς om. V
 13 οὕτω TA, prius P alt. τὸ om. V ἔχει A 13. 14 ἀλλὰ—αὐτάς om. T
 15 εἰ δὲ A τοῦ ὁσφραντοῦ P(T): ὁσφραντοῦ A: ὁσφραντῶν V ἐστίν AP (Arist. codd.
 plerique): εἰσὶν V (Arist. LP) 15. 16 οὐ γὰρ—ὁσφραντοῦ om. A 15 τινές φασιν Arist.
 codd. praeter LU 16 post ὁσφραντοῦ add. ἀλλ' V, fort. olim exstabant Aristotelea
 ἀλλ' ἔστιν 18 post ἀκουστῶν add. ἀλλὰ VPa (om. MTA), fort. scrib. τῶν ὁρατῶν
 ἀλλὰ καὶ ἀκουστῶν ἀλλὰ καὶ tertium καὶ om. a 21 φέρεσθαι P 22 γευστῶν]
 χυμῶν a 23 καὶ om. a αὐτὸ VP γινόμενον AP (factum T): γενό-
 μενον V: λεγόμενον Ma ἐπ' ἐνίων om. a (habet etiam M) δὲ A 24 εἶδη
 εἶναι TV: εἶναι εἶδη Pa: εἶναι A τῶν ὁσφραντῶν om. T ὁσφρητῶν A
 τὴν] τὰ VP 25 ὁσφρητῶν AP ἢ VP: ἢ TAa 25—96,2 τὸ λυπηρὸν—εἶδη om. A

- οὐ κατὰ τὴν αὐτῆς φύσιν ἔχει, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ 200
εἶδη τὰ κατ' αὐτὴν λεγόμενα κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν χυμῶν μεταφοράν, ὅφ' 10
ῶν γίνεται, ἔχει, καὶ οὐ καθ' ἑαυτήν. ἔστι δὲ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ὀσφραν-
τῶν, ὅσον τῷ τροφίμῳ τε καὶ θρεπτικῷ χυμῷ ἀκολουθεῖ, γινόμενον ὅπ'
5 ἐκείνου· καίτοι γὰρ οἱ ἡ ὀσμὴ ὑπὸ | τοῦ ἐγγύμου ξηροῦ γίνεται. ὅση 201
δὴ ὑπὸ τοῦ τροφίμου χυμοῦ γίνεται, αὕτη τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν ἔχει
κατὰ συμβεβηκός· κατὰ γὰρ τὴν ἐπὶ τὴν τροφήν ἀναφοράν, ὅφ' ἧς γίνεται,
καὶ αὕτη ἡδεῖα ἢ ἀηδὴς γίνεται. ἐπιθυμούντων μὲν γὰρ τῆς τροφῆς
ἡδεῖται αἱ ἀπ' αὐτῶν ὀσμαί, αἱ αὐταὶ δ' αὐταὶ ἀηδεῖς κεκορεσμένων· καὶ 5
10 οἷς μὲν ἡδεῖά τις τροφή, τούτοις καὶ ἡ ἀπ' αὐτῆς ὀσμὴ ἡδεῖα, οἷς δὲ
προσκορῆς τις τροφή, τούτοις ἀηδὴς καὶ ἡ ἀπ' αὐτῆς ὀσμὴ. ὅσαι μὲν οὖν
τοιαῦται τῶν ὀσμῶν, αὐταὶ κατὰ συμβεβηκός ἔχουσι τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν,
ὥς εἰρήκαμέν τε καὶ λέγουσιν οἱ μὴ λέγοντες εἶναι καθ' αὐτὰ εἶδη τοῦ
ὀσφραντοῦ (οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν, εἰ πάντα τὰ ὀσφραντὰ ἡκολούθει ταῖς τῶν 10
15 χυμῶν διαφοραῖς καὶ εἶχε τὸ <ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν> κατὰ συμβεβηκός, ἀλλ'
οὐ καθ' ἡ αὐτὰς τοιαῦται. ὥστε εἴη ἂν [αὐτῶν] εἶδη δύο διάφορα τῶν
οὕτως ὀσφραντῶν). εἰσὶ δέ, φησὶν, αἱ τοιαῦται ὀσμαὶ αἱ ὀσφρανταὶ ἐπὶ
τοῖς τροφίμοις χυμοῖς κοιναὶ πάντων <τῶν> ζώων· πάντα γὰρ τρέφεται 202
καὶ πάντα τῆς ἐπὶ τροφῇ ὀσμῆς αἰσθησιν ἔχει.
- 20 "Ἄλλο δέ φησιν εἶδος ὀσμῶν εἶναι, ἐν ᾧ οὐκ ἔτι κατὰ συμβεβηκός
οὐδὲ ἀπὸ τοῦ τροφίμου χυμοῦ τὸ ἡδὺ, ἀλλὰ καθ' αὐτό. τοῦτο δέ ἐστιν 5
δ μὴ ἐπὶ ταῖς τροφαῖς μηδὲ ἀπὸ τοῦ τοιούτου χυμοῦ γίνεται μηδὲ παρα-
καλεῖ ἡμᾶς ἐπὶ τὰς τροφάς. τοιαῦται δ' εἰσὶν αἱ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ὀσμαί,
αἱ οὐδὲν συμβάλλονται πρὸς τὴν τῆς τροφῆς ἐπιθυμίαν, ἀλλ' ὁμοίως καὶ
25 πεπληρωμένοις αὐτῆς καὶ μὴ εἰσὶν ἡδεῖαι. τοῦ δὲ <προσβιβάζειν> μηδὲν

1 αὐτῆς V 2 καθ' αὐτὴν Aa αὐτὴν om. T διαφοράν Va 3 ἑαυτήν
VA: αὐτὰ a: *ipsum* T: ἑαυτὰ P (Thurot) τοῦτο om. V 3. 4 ὀσφρητῶν AP
4 ἀκολουθεῖν Va 5. 6 ὅση δὴ P: ὅς ἤδη VAa: *que iam* P 6 αὐτὴ VPa
ἔχει] ἦτοι V 8 καὶ αὐτὴ—γίνεται om. T ἡδεῖα om. AP ἡ om. P
μὲν om. a (*habet etiam* M) 9 prius αἱ om. VA ἀπ' om. A αὐτῆς
conicio (cf. v. 11) αἱ ὀσμαί A αὐταὶ] αὐτε V 11 πρόσκορός P
τις om. T post τούτοις add. καὶ V 12 αὐταὶ om. a (*habet etiam* M)
13 αὐτὰ scripsi: αὐτὸ VAPa: om. T 14 ἦν AP: ἦσαν Va ἡκολούθησαν V
15 εἶχον a (Thurot) ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν addidi: ἡδὺ καὶ λυπηρὸν αἱ ὀσμαὶ add.
Thurot 15. 16 ἀλλ' οὐ AP: *non* T: ἀλλ' αἱ V: ἄλλαι a 16 καθ' αὐτὰ <ἦ>
τοιαῦτα (aut τοιαῦται del. *illatum ex v. 17*) conicio 16. 17 ὥστε—ὀσφραντῶν *suspecta*
habeo, cf. p. 205, 8 Th. 16 αὐτῶν om. T δύο TVP: om. Aa ante τῶν
add. τὰ εἶδη TAP 17 εἰσὶ δέ] ὥς εἶδη A: *in species* T ὀσφρανταὶ αἱ P
ἐπὶ] *et* T 18 τῶν addidi 20 ὀσμῶν εἶδος A *odoris* T οὐ ἔστι V
21 τοῦτο om. T 22 δ μὴ] ὀσμὴ V τροφαῖς om. A post χυμοῦ add.
τὸ ἡδὺ, ἀλλὰ καθ' αὐτό (ex v. 21) T alt. μηδὲν P: μὴ ἐν A 23 τὰς τροφάς MT:
ταῖς τροφαῖς VAPa δ'] *autem non* T 24 τῆς om. V 25 πεπληρωμένοις
AP (*replens* T, *repletis* corr. Thurot): πεπληρωμένως V: πεπληρωμένης M: πληρωμένης a
αὐτοῖς AP τοῦ δὲ Va: ὅτι μὲν A: ὅτι μὲν δεῖ P: πρὸς δὲ τὸ conī. Thurot
προσβιβάζειν ex T add. Thurot (*ad confirmandum*, sic saepius προσβ. vertit)

τάς τοιαύτας εἰς τροφήν συμβάλλεσθαι τῶν ὀσμῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀβρώτους 202
 τοὺς χυμοὺς ποιεῖν, ἐμνημόνευσε Στράτιδος τοῦ κωμικοῦ. δς σκώπτων 11
 Εὐριπίδην ἐπὶ τῇ τῶν ἐπῶν ἀκακίᾳ εἶπεν· ὅταν φακῇ ἐψηται, | μὴ ἐπι- 203
 χεῖν μύρον, ὥς οὐδαμῶς τῶν μύρων εἰς τὸν τρόφιμον χυμὸν τι συντε-
 5 λούντων, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἄτροφον αὐτὸν ποιοῦντων. ὃ τινὰς φησιν
 ὑπὸ φιληθονίας καὶ τῆς περὶ τὰ μύρα σπουδῆς βιάζεσθαι καὶ τοῖς πόμασι
 παραμίγνυσθαι, μύρον † τὸν ἀπὸ τῶν † χυμῶν ἐκ συνηθείας πότιμον 5
 ποιοῦντας αὐτοῖς καὶ τὰς ἐκ δύο αἰσθήσεων ἡδονάς, τὴν τε ἀπὸ τῆς γεύσεως
 μίαν καὶ τὴν μίαν ἀπὸ τῆς ὀσφρήσεως γινομένην, ἐκδέχεσθαι βιαζομένους
 10 αὐτούς. τοῦτο δὴ τὸ ὀσφραντὸν οὐκέτι κοινὸν τοῖς ζώοις φησὶν ἅπασιν
 εἶναι, ὥς τὸ ἀπὸ τῶν τροφίμων χυμῶν, ἀλλ' ἴδιον ἀνθρώπου.

Ἐκεῖνων μὲν οὖν τῶν ὀσμῶν διὰ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἔχειν τὸ 10
 ἡδὺ διηρησθαι φησι τὰ εἶδη κατὰ τοὺς χυμοὺς, τῆς δὲ τοιαύτης
 ὀσμῆς οὐκέτι κατὰ τὴν ἐπὶ τοὺς χυμοὺς ἀναφορὰν τὰ εἶδη διηρησθαι (οὐ
 15 γὰρ κατὰ συμβεβηκὸς ἐν αὐταῖς τὸ ἡδύ | τε καὶ τὸ λυπηρόν), ἥτοι λέγων 204
 ἐκεῖνης μὲν τῆς ὀσμῆς εἶδη εἶναι, ὅτι καὶ τῶν χυμῶν τῶν ἐφ' οἷς γίνονται,
 οἷς καὶ συνδιαιροῦνται, τῆς δὲ καθ' αὐτὴν ἡδεΐας ὀσμῆς οὐκέτι εἶδη εἶναι,
 ὅτι μὴ ἔχουσιν οἷς συνδιαιροῦνται (προεῖπε γὰρ διοριστέον πῶς ἔστιν
 εἶδη τῶν ὀσμῶν καὶ πῶς οὐκ ἔστιν), ἢ μᾶλλον ὅτι ἐκεῖνης μὲν οὐκ 5
 20 ἔστιν εἶδη καθ' αὐτά, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς (καὶ γὰρ τὸ ἡδὺ ὅλως καὶ
 τὸ λυπηρόν, αἱ πρῶται καὶ μέγισται διαφοραί, κατὰ συμβεβηκὸς εἰσιν ἐν
 αὐτῇ, ἀλλ' οὐ καθ' αὐτά), ταύτης δὲ καθ' αὐτὴν ἐχούσης τὴν τε ἡδὺ καὶ
 τὸ λυπηρόν εἶη ἅν, καὶ ἡ καθ' αὐτά, πρῶτα μὲν ταῦτα, τὸ ἡδύ τε καὶ
 τὸ λυπηρόν (κατὰ γὰρ τὴν ἰδίαν φύσιν αὐταῖς ταῦτα ὑπάρχει), ἔπειτα τὰ 10
 25 ἄλλα ἐστίν, αἵτινες ἐν τῇ ἡδεΐᾳ τε καὶ λυπηρῷ διαφοραί· εἰσὶ δὲ πολλαί,

1 εἰς τὴν τροφήν V: om. P 2 Στράτιδος a (Στράτις Arist. codd. EMY) 3 Εὐρι-
 πίδην Arist. (sic fort. P): Εὐριπίδην VA(P?): Εὐριπίδης a τῇ om. A ὅτε P
 φανῇ V φακῇ ἐψητε recte nonnulli Arist. libri 3. 4 μὴ ἐπιχεῖν μύρον (μύρου TV)
 TVPa: μὴ ἐπιχειρεῖν μύρῳ A 4 τῶν—εἰς] λέγων P τὸν VA: om. Pa χυμὸν
 τι MTVP: χυμὸν A: om. a 4. 5 συνεργούντων V 6 βιάζεσθαι] *facere* T 7 παρα-
 μίγνυσθαι Pa: παραμίγνυσι VA: *miscent* T: παραμινγῶναι conl. Thurot μύρον T: μύρου
 VAPa τὸν ἀπὸ τῶν χυμῶν MVAP¹(T): τὸν ἄποτον χυμὸν rec. m. P: τὸν ἀπόχυμον a:
 τὸ ἄποτον ἡμῖν bene conl. Thurot συνηθούς V 8 αὐτοῖς VAPa: *ipsos* T 9 τὴν
 μίαν ἀπὸ τῆς M: τὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς τῆς V: *ab uno* T: ἀπὸ μιᾶς τῆς AP: τὴν ἀπὸ μιᾶς τῆς a
 ὀσφρήσεως] γεύσεως TA 10 αὐτούς VAPa δὲ V 11 ἀνθρώπου] τῶν ἀνθρώπων
 Arist. codd. EMUY, ἀνθρώπου etiam Sophoniae paraphrasis in libros De an. p. 91, 17 H.
 12 κατὰ om. a (habet etiam M) 13 δὲ om. V 14 κατὰ om. T τοὺς om. V
 τὰ εἶδη om. T διηρεῖσθαι V 15 τε om. Pa alt. τὸ om. VA ἥτοι om. T
 17 συναναιροῦνται a (corr. M) 17. 18 τῆς—συνδιαιροῦνται om. V 17 οὐκέτι T:
 οὐχ' ὅτι APa 18 διαιροῦνται a (corr. M) 19 τῶν ὀσμῶν MTV: τῆς ὀσμῆς A:
 τῶν χυμῶν Pa 20 ἥδη a (corr. M) καθ' αὐτά Thurot: καθ' αὐτὴν VA: καθ' αὐτὸ Pa:
se T 20. 21 alt. καὶ—λυπηρόν om. T 21 τὸ VA: om. Pa ἐστὶν a
 22 αὐτά scripsi (cf. ad v. 20): αὐτὸ Pa: αὐτὴν VA: *se* T δὲ om. VA 23. 24 εἶη—
 λυπηρόν om. T 23 καὶ ἡ—ταῦτα] καθ' αὐτὴ V ἡ Thurot: ἡ APa: an εἶδη?
 24 ἰδίαν VPa: οἰκείαν MA αὐτῆς V ὑπάρχειν APa 25 ἢ τινες TV *differunt* T
 δὲ εἰσὶ A

εἰ καὶ μὴ εἰσιν ὠνομασμένοι καθ' αὐτάς. κατὰ γὰρ τὰς τῶν ἀνθρώπων
 διαφορὰς πολλαὶ τῶν ὁσμῶν διαφοραὶ καὶ τὰς ἀπὸ τῶν μύρων τῶν τε
 αὐτοφυῶν καὶ τῶν σκευαστῶν. εἶδη οὖν λέγει τοῦ ὁσφραντοῦ δύο εἶναι, 205
 τό τε κατὰ τοὺς χυμοὺς τεταγμένον, ὃ καὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν τῇ
 5 πρὸς τούτους ἀκολουθίᾳ ἔχει (διὸ καὶ κατὰ συμβεβηκός· οὐ γάρ, καθὼς
 ὁσμαί, τὸ ἡδύ, ἀλλὰ καθὼς τοιούτων χυμῶν μηνυτικάί, ὃ μόνον τινὲς ἡγού-
 μενοι εἶναι ἐν ταῖς ὁσμαῖς εἶδος τὸ τὴν ἀκολουθίαν ἔχον τὴν πρὸς τοὺς 5
 χυμοὺς οὐκ ἔλεγον εἶναι πλείονα εἶδη τοῦ ὁσφραντοῦ)· τὸ δέ τι εἶδος ἐστι
 τῶν ὁσφραντῶν τὸ ἐν ᾧ καθόλου τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν [τῶν ὁσμῶν]
 10 ἔστιν, οὐ κατὰ συμβεβηκός οὐδὲ κατὰ τὴν ἐπὶ τοὺς χυμοὺς ἀναφοράν.
 ὥστε δύο εἶδη ὁσμῆς, ἀλλ' οὐχ, ὡς ᾧοντό τινες, ἓν μόνον.

Εἰπὼν δὲ τὰς ἀπὸ τῶν τοιούτων ὁσμάς ἀνθρώπου ἰδίας εἶναι, ἐξῆς 10
 καὶ τὴν αἰτίαν τοῦτου προστίθησι· τῷ γὰρ ψυχρὸν εἶναι τὸν ἐγκέφαλον,
 ὃν πλείστον κατὰ ἀναλογίαν παρὰ τὰ ἄλλα ζῷα ἔχειν τὸν ἄνθρωπον, καὶ
 15 διὰ τοῦτο | ψυχρότερα τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον ἔχειν μέρη. καὶ γὰρ τὸ 206
 περὶ αὐτὸν αἷμα ἐν στενοῖς ὃν φλεβίοις λεπτὸν μὲν καὶ καθαρὸν ἐστιν,
 ἵνα ὦμεν εὐαίσθητοι, εὐψυκτον δὲ διὰ τε λεπτότητα καὶ ὀλιγότητα· διὸ
 δεῖσθαι ἔξωθεν τινος ἐπικουρίας πρὸς τὴν τῶν μερῶν τούτων ψυχρότητα.
 διὰ τοῦτο γὰρ γίνεσθαι καὶ τὰ ρεύματα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῖς ἀνθρώποις, 5
 20 τῆς ἀναφερομένης ἐπὶ ταῦτα τὰ μέρη ἀναθυμιάσεως ψυχομένης τε καὶ
 συνισταμένης καὶ ἐπιρρεούσης τοῖς ἐντός. τὴν δὲ φύσιν πρὸς τὴν τῆς
 ὑγείας βοήθησιν τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ὁσμῆς ἐπιμηχανήσασθαι θερμότητος
 χάριν τῶν αὐτόθι μερῶν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔργον τῆς τοιαύτης ὁσμῆς ἢ 10
 τὸ θερμαίνειν τε καὶ διαχεῖν τοὺς περὶ τὸν ἐγκέφαλον ψυχροτέρους ὄντας
 25 τόπους καὶ εἰς τὸ σύμμετρον ἄγειν· αἱ γὰρ τοιαῦται ὁσμαὶ τῇ αὐτῶν φύσει

2 post καὶ add. κατὰ T ἀπὸ suspectum 3 οὖν V (itaque T): om. APa: δὲ Thurot
 4 τεταγμένον] acceptam T 5 τοῦτο A: ταύτη V ἀκολουθῶς V 6 μηνυτικάί
 T: μικταί V: μηνυτικά Pa: μηνυτικὸν A 8] ἢ A 7 post εἶναι spat. xx litt. a,
 εἶδος add. M εἶδος] om. a: post εἶναι M alt. τὴν om. a (habet etiam M)
 8 τὸ] τοῦτο V ἐστι VAPa: εἶναι ex T Thurot 9 τὸ ἐν ᾧ Thurot: τὸ ἐν τῷ MTVA:
 ᾧ ἐν τῷ P: ἐν ᾧ a tert. τὸ om. V τῶν ὁσμῶν om. T 10 ἐπὶ χυμῶν a
 (corr. M) 12 ὁσμῶν 2s Pa (corr. M) ἀνθρώπων a 13 τοῦτου TAP: τοῦτω a: om. V
 13. 14 cf. Arist. p. 444^a30 14 περὶ VP habet homo T, item verbum finitum
 posuit v. 18. 19. 22 post ἀνθρωπὸν add. φησι M 15 ἔχειν A: ἔχει TVP, sed
 utrumque membrum causam significat, et καὶ (v. 14) lectionem ἔχει refellit, cf. p. 100, 11 ss.
 16 αὐτῶν V καθαρώτερον V 17 ὦμεν] ἢ μὲν A εὐαίσθητον A
 εὐψυκτον a (Arist.): εὐψυκτον V: εὐεκτον A: facile possibile T: εὐαίσθητον P τε om. a
 19 διὰ τοῦτο] Alex. legit διὸ cum Arist. codd. LSUP καὶ om. V 20 ἀνα-
 θυμιάσεως T (fort. τῆς τροφῆς add. v. Arist.): τροφῆς APa: spat. viii litt. V: Thurot τροφῆς
 del., sed post ἀνθρώποις add. τῆς ἀναθυμιάσεως 21 καὶ om. V τοῖς] τῆς A¹:
 τὰς a (corr. M) δὲ V 22 βοήθησιν VPa: βοήθειαν MA (Arist.), fort. recte
 22. 23 χάριν θερμότητος TA 23. 24 ἢ τοῦτο legit cum Arist. codd. LSU
 25 μέτρον V αἱ—φύσει ex T Thurot (nisi quod pro οἰκεία scripsi αὐτῶν ex A):
 τοιαῦται γὰρ αἱ τοιαῦται φύσεις τῶν ὁσμῶν V: τοιαῦται γὰρ αἱ τῇ αὐτῶν φύσει ὁσμῶν A:
 τοιαῦται γὰρ αἱ τῶν τοιούτων φυσικῶν ὁσμῶν διαφοραὶ Pa

εὐώδεις τε καὶ ἡδεῖται· ξηραὶ γάρ | καὶ διακεκριμέναι μαλακῶ καὶ ἡδεῖ 207
 τῷ θερμῷ, καὶ ὅσῳ ἂν μᾶλλον ὥσι κατεργασμέναι τῷ θερμῷ, τοσοῦτον
 εὐωδέστεραι. ὅλως μὲν γὰρ αὐτοῖς εὐωδία διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ πέψιν
 <τοῦ> ἐν αὐτοῖς ὑγροῦ. διὰ τοῦτο γοῦν τὰ ἐν τοῖς θερμοῖς τε καὶ ξηροῖς
 5 τόποις εὐωδέστερα, καὶ ἡ θερμὴ τε καὶ ξηρὰ γῆ, ὅταν πρῶτον ὕδωρ
 δέξεται, εὐωδὴς διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτῇ θερμότητα· λεπτοὶ γὰρ καὶ
 ξηροὶ οἱ ἀπ' αὐτῆς χυμοὶ τότε. αἱ δὲ ἀηδεῖς καὶ μοχθηραὶ τῶν ὁσμῶν
 διὰ ψυχρότητα καὶ ἀπεψίαν γίνονται τοῦ ἐνυπάρχοντος ὑγροῦ τῶν ἀφ' ὧν
 αἱ ὁσμαί. ὅτι δὲ ὑγείας χάριν αἱ ἀπὸ τούτων ὁσμαὶ † δέχονται τοῖς
 10 ἀνθρώποις ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ οὐδενὸς ἄλλου, ἔδειξε διὰ τοῦ τὰς μὲν ἐπὶ
 τοῖς χυμοῖς ἡδεῖας ὁσμάς, ὅς κατὰ συμβεβηκὸς εἶπε, πολλάκις νοσώδεις
 εἶναι (πληροῦσι γὰρ τὰς κεφαλὰς αἱ ποτῶν τέτινων καὶ βρωμάτων ὁσμαί).
 ἡ δὲ ἀπὸ τῶν τοιούτων ἡδεῖα ὁσμὴ αἰὲν σχεδὸν καὶ ὁπωσοῦν | ἔχουσιν 208
 ὑγιεινὴν τε καὶ ὠφέλιμον· καὶ γὰρ ἐν ταῖς λοιμώδεσιν ἡ ἀπὸ τούτων ὁσμὴ
 15 ὑγιεινότερους πεπίστευται φυλάσσειν.

Εἰπὼν δὲ ἴδιον ἀνθρώπου τὸ τῶν ὁσμῶν τούτων ἀντιλαμβάνεσθαι,
 πῶς ἴδιον ἐδήλωσεν· οὐ γὰρ ὅτι μόνον, ἀλλ' ὅτι μάλιστα, ἐπεὶ καὶ τῶν 5
 ἐναίμων τινὰ φησι τῆς τοιαύτης ὁσμῆς αἰσθησὶν ἔχειν, ὡς τὰ τετράποδα καὶ
 ὅσα ἀναπνεῖ (ταῦτα γὰρ λέγει ἂν μετέχειν μᾶλλον τῆς τοῦ ἀέρος φύσεως).
 20 ἀναφερομένων γὰρ τῶν ὁσμῶν διὰ τῆς ἀναπνοῆς πρὸς τὸν ἐγκέ-
 φαλον, διὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν θερμότητα καὶ κορυφότητα ὑγιεινότερον διατίθεται
 ταῦτα τὰ μέρη. ἡ γὰρ εὐωδὴς ὁσμὴ, καθάπερ εἰρήκαμεν, θερμὴ τὴν 10
 φύσιν· καὶ γὰρ ἡ γένεσις αὐτῶν τοιαύτη. ὥσπερ δὲ ἐπ' ἄλλων τινῶν ἡ
 φύσις τῷ αὐτῷ πρὸς πλείω χρῆται (τῇ γοῦν γλώττῃ καὶ ἐπὶ τῇ τῶν
 25 χυμῶν διακρίσει καὶ ἐπὶ τῇ τῆς φωνῆς τε καὶ τοῦ λόγου προφορᾷ ἐπὶ
 τῶν ἀνθρώπων | φανερώς φαίνεται χρωμένῃ), οὕτω φησὶ καὶ τῇ ἀναπνοῇ 209
 [ὅτι τῶν ἀναπνεόντων] πρὸς δύο αὐτὴν χρῆσθαι, ὡς μὲν ἔργῳ καὶ

2 ἂν Thurot: δὴ VAPa (*utique* T, sic et ἂν et δὴ vertit) κατεργασμέναι V, prius P
 τοσοῦτον a 3 εὐωδέστεραι T: εὐώδεις τε καὶ VA: εὐώδεις τε καὶ ἡδεῖται Pa
et totaliter quidem T γάρ om. V γάρ—τὴν et πέψιν om. T εὐ. αὐτ. A
 εὐωδῖαν a 4 τοῦ add. Thurot ὑγροῖς V 5 prius καὶ] τε καὶ Va 6 εὐώδεις A:
 om. T ὑπερέχουσιν V 7 αἱ δὲ] *rursum autem* T = πάλιν δὲ αἱ? καὶ
 VAP: τε καὶ M: om. a post μοχθηραὶ add. τε a (om. etiam M) 8 τῶν
 MTVA: om. Pa: τοῖς conl. Thurot: an τῷ ἀφ' οὗ? 9 ὑγείας a αἱ V: om. APa
 ὁσμαὶ VA: αἱ ὁσμαὶ Pa παρέχονται conl. Diels 10 ἀπὸ conl. Thurot 12 πλη-
 ρῶσιν a γάρ V: *enim* T (sic interdum γοῦν vertit): γοῦν AP: οὖν a 12 *capita*
quarundam escarum odores T αἱ ποτῶν τε MA: ἔγνωσται V: ἔγνωσται Pa 13 τῶν
 a: τοῦ τῶν V: τούτων TAP 14 ταῖς VAP: τοῖς a (cf. p. 109,8) 15 ὑγιεινότερους
 MTP: ὑγιεινότερα V: ὑγιεινότερα A: ὑγιεινότεροις a φυλάττειν V 16 τὸ
 om. V τούτων om. Aa 17 post πῶς add. ἐδήλου et ἐδήλωσεν om. A
 μόνος conl. Thurot, sed ζῶων iam hic subaudiri vid. (Vahlen, Poet.³ p. 103*) 18 ἀναί-
 μων a τινῶν A ἔχειν TVP: ἔχει Aa 21 ὑπ' V 21. 22 ταῦτα διατί-
 θεται V 22 εὐωδία V εἰρήκαμεν] v. 2 ss. 23 αὐτῆς conicio 24 καὶ om.
 Pa (habet etiam M) 25 prius καὶ om. T προσφορᾷ a 26 χρώμενος V
 τὴν ἀναπνοὴν a (corr. M) 27 ὅτι τῶν ἀναπνεόντων del. M (cf. ad p. 100,1) αὐτὴν
 M: αὐτῇ VAPa: αὐτῇ T χρῆται T ἔργα A: ἔργον a (corr. M): *ad necessitatem* T

προηγουμένως ἢ τε καὶ εἰς σωτηρίαν μάλιστα τῶν ἀναπνεόντων συντελοῦντι 209
πρὸς τὴν ἔμφυξιν τὴν ἐν τῷ θώρακι, ἣ γίνεται ὑπὸ τοῦ ἀναπνεομένου
ἀέρος, ὡς παρέργῳ δὲ καὶ δευτέρως ἐπὶ τὴν ὁσμὴν ἀναπνεόντων 5
γὰρ ὥσπερ ἐν παρόδῳ τὸ πνεῦμα κινεῖται καὶ ἀνοῖγον τὰ δι' ὧν ἡ ὁσμὴ
5 γίνεται αἷτιον τῆς ὁσφρήσεως γίνεται.

Μάλιστα δὲ ἴδιον τῶν ἀνθρώπων φησὶ τὸ τοιοῦτον εἶδος τε καὶ γένος
τῶν ὁσμών εἶναι, καὶ μάλιστα τὸν ἄνθρωπον χαίρειν ταῖς ἀπὸ τῶν τοιούτων 10
ὁσμαῖς διὰ τὸ πλεῖστον τε τὸν ἄνθρωπον ἐγκέφαλον ἔχειν κατ' ἀνα-
λογίαν τῶν ἄλλων ζώων καὶ διὰ τοῦτο ψυχρότερα ἔχειν τὰ περὶ αὐτὸν
10 μέρη καὶ μάλιστα δεόμενα τῆς θύραθεν ἐπικουρίας. τοῖς δ' ἄλλοις φησὶ
τῶν ζώων ὅσα ἀναπνεῖ | μὲν τῷ πνεύμονα ἔχειν καὶ δεῖται τῆς διὰ τοῦ 210
ἀέρος τοῦ ἀναπνεομένου ἐμφύξεως καὶ ἀναπνέοντα ὁσφρᾶται, οὐκ αἰσθάν-
ονται δὲ [τῶν δὲ] ἄλλων τινῶν ὁσμών ἢ τῶν ἀπὸ τῶν τροφίμων χυμῶν,
καὶ τούτοις, ἐπεὶ ὅλως ἀναπνεῖν αὐτοῖς, τὴν αἴσθησιν τῆς ὁσμῆς ἢ
15 φύσις ἀπέδωκεν, ὅπως μὴ δύο αἰσθητήρια ποιῇ, ἐν μὲν δι' οὗ ἢ 5
ἀναπνοή, ἕτερον δὲ δι' οὗ ἢ ὁσμὴ· αἰσθητήριον εἰπὼν καὶ τὸ ἀναπνευστι-
κόν. ὡς γὰρ τοῖς ἀνθρώποις διὰ τῆς ἀναπνοῆς τὸ διττὸν εἶδος τῶν ὁσμών
αἰσθητόν, οὕτως ἐκείνοις τὸ ἕτερον, τὸ ἀπὸ τοῦ τροφίμου χυμοῦ, οὐ καὶ
μόνου εἶδους ἢ ὁσμὴ αἰσθάνεται.

20 Τὰ δὲ μὴ ἀναπνέοντα τῶν ζώων ὅτι μὲν ὁσφρᾶται, δῆλον (ἔρχεται 10
γὰρ ἐπὶ τὴν τροφήν πόρρω οὔσαν καὶ τὸ τῶν ἰχθύων γένος καὶ τὰ ἔντομα).
δι' οὗ δέ, οὐ δῆλον. |

p. 444^b5 Ἀπόχρη γάρ, ἐπείπερ καὶ ὧς ἀναπνέουσιν.

211

Ἐπεὶ καὶ τὰ τοῦ ἐτέρου τῶν ὁσμών εἶδους αἰσθανόμενα ἀναπνεῖ,

1 προηγουμένως Ta: προηγουμένω VAP τε καὶ] τε post ἔργῳ ponit, καὶ del. Thurot
(τι) τῶν e p. 99,27 conicio (v. p. 97,4 et p. 249,11 Th.) τῶν ἀναπνεόντων Pa: om. TVA
συντελοῦσθ conio. Thurot 2 ἔμφυχον a θώρακι] σώματι T 3 ὡς παρέργῳ
δὲ MA: ut praeter necessitatem autem T: ὡς πάρεργον δὲ V: ὥσπερ ἔργῳ δὲ P: ὥσπερ ἔργον a
δευτέρον a (corr. M) 6 φησὶ] post ἴδιον a: om. T 8 ὁσμών VA
τε om. a 9 ἄλλων legit cum Arist. codd. EMY 10 δεόμεθα a (corr. M)
11 καὶ TVP: οὐ A: om. Ma δεῖται scripsi: δεῖσθαι MTVAP: om. a τῆς διὰ
scripsi: τῆσδε TVAPa: om. M: τῆσδε (τῆς) conio. Thurot 12 τοῦ MVP: om. Aa
ἀναπνέοντος ὁσφραντοῦ V 12. 13 respirantia odorem non sentiunt, alios autem quosdam
odores qui a cibalibus saporibus T αἰσθάνεται conicio (ex εται δὲ supra scripto fort. τῶν
δὲ interpolatum est) 13 τῶν δὲ VAP: τῶν a: del. Thurot (om. T?) alt. τῶν om. V
tert. τῶν om. a 14 post τούτοις add. αὐτοῖς M ἀναπνεῖ M αὐτὰ a: del. M
15 ἀποδédωκεν Arist. codd. praeter P ὅπως a (Arist.): οὕτως TVAP αἰσθ. δύο
Arist. EMY αἰσθητικά a (corr. M) ποιῇ M (Arist.): ποιεῖ TAa: ποιεῖν VP
16 αἰσθητικὸν a (corr. M) καὶ] κατὰ MA τὸ om. A 17 τὸ διττὸν] dicitur T
19 μόνου εἶδους cum T scripsi: μονοειδοῦς VAPa 20—22 τὰ—δῆλον post 101,6 γραφὴ
recte transp. Thurot 20 ὁσφραντὰ V 21 τὴν] τῷ τὴν A οὔσαν om. T ἄτομα V
22 δι'—δῆλον] om. in spatio XII litt. a (habet etiam M) 23 γάρ V: γὰρ καὶ TAPa ἐπέ-
περ om. Arist. codd. EMY ὡς om. a (Arist. codd. EMY) 24 τὰ om. M ἐκατέρου M
αἰσθανόμενα TV: αἰσθανόμεθα APa ἀναπνεῖ TVA: ἀναπνεῖν Pa: τῷ ἀναπνεῖν M

ἔχει αὐτοῖς ἡ ἀναπνοὴ καὶ πρὸς τὴν τῶν ὀσφραντῶν, ὧν ὀσφραίνεται. ἀντί- 211
ληψιν. τὸ δὲ εἰς τὸ καὶ ὅλως, ὥσπερ τοῖς ἀνθρώποις ἀμφοτέρων ὀ-
τῶν ὀσφραντῶν, τοῦτοις μόνον τῶν ἐτέρων ὑπάρχουσα ἡ αἴσθησις
ἀπὸ κοινοῦ εἴρηται τοῦ ἀπόχρη. καὶ φέρεται ἐν τισιν ἀντιγράφοις ἡ
5 γραφὴ χωρὶς τοῦ καὶ ὅλως, καὶ ἔστιν οὕτως ἔχουσα καταλληλοτέρα καὶ
φανερώτερον ἔχουσα ἡ γραφὴ.

p. 444^b15 Διὸ καὶ ἀπορήσειέ τις, τίνοι αἰσθάνονται τῆς ὀσμῆς.

Δείξας ὅτι καὶ τῶν μὴ ἀναπνεόντων ζώων τινὰ τῆς ἐπὶ τῇ τροφῇ 10
ὀσμῆς αἰσθάνεται (πόρρωθεν γὰρ ἐπ' αὐτὴν ἔρχεται ὑποσµα γενόμενα),
10 ἀπορεῖ, μήποτε ἄρα ἄλλην τινὰ αἴσθησιν παρὰ τὴν ὀσφρησιν ἔχει. ἡ γὰρ
ὀσφρησις ἀναπνεόντων γίνεται, οὐκ ἀναπνεῖ δὲ ταῦτα. δόξαι ἂν (οὖν) μηδ'
ἔχειν | τὴν ὀσφρησιν ταύτην, ἀλλὰ τιν' ἄλλην παρὰ τὰς πέντε αἰσθή- 212
σεις, ἣ αἰσθάνεται ἐκεῖνα τῶν ὀσφραντῶν. ὁ ἀπορήσας ἐπιφέρει ἀδύνατον
λέγων εἶναι τὸ ἄλλην τινὰ αἴσθησιν ἔχειν αὐτὰ παρὰ τὰς πέντε, καὶ
15 προστίθῃσι τὴν αἰτίαν τούτου· τοῦ γὰρ ὀσφραντοῦ ἡ αἴσθησις ὀσφρησίς 5
ἐστὶ, καὶ οὐκ ἄλλη τις. ὥστε καὶ ταῦτα τούτων αἰσθάνεται † ὀσφρῆσαν
αὐτῶν. αἰσθάνοιτο δ' ἂν ἡ ὀσφρησις (οὐ) τὸν αὐτὸν τρόπον πᾶσιν, ἀλλὰ
τοῖς μὲν ἀναπνεύσει διὰ τοῦ ἀναπνευμένου ἀέρος ἀφαιρουμένου τὸ τῇ ὀσφραν-
τικῷ πόρῳ ἐπικείμενον ὥσπερ πῶμα καὶ ἡ ἀποκαλύπτοντος αὐτὰ ἡ
20 ἐπαγείροντός τε καὶ ἀνευρόνοντος· διὸ μηδὲ δύνασθαι τὰ ἀναπνευστικά τῶν 10
ζώων ἄλλως ὀσμῶν ἀντιλαμβάνεσθαι, εἰ μὴ ἀναπνεοί.

Οὐ γὰρ ὅπου φέρεται τὸ ἀναπνεόμενον πνεῦμα, ἐκεῖ καὶ αἱ ὀσμαί,
ἀλλ' ἐν τῇ παρόδῳ τὸ πνεῦμα τὸ ἀναπνεόμενον τὸ | μόριον τοῦτο ἐπιτή- 213
δειον πρὸς τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν ποιεῖ. ὅτι γὰρ μὴ ἐκεῖ, ὅπου φέρεται τὸ

1 ὀσφραντῶν (M)a: ὀσφρητῶν VAP ὧν MTVA: ὡς P: om. a 1. 2 ἀντί-
ληψις P 2 prius τὸ] τοῦ conī. Thurot εἰς τὸ καὶ TVAP (i. e. enuntiatum, quod
p. 100,23 attulit, continuatum usque ad verba καὶ ὅλως κτλ.): ἀπόχρη a post ὥσπερ
add. ἐν V 3 τῶν ἐτέρων μόνον a (τῶν ἐτέρων μόνων Arist. codd. EMYS, τ. ἐ. μόνον
LP, μόνων τ. ἐ. U) ὑπάρχουσαν V: ὑπάρχει A 4 τοῦ ἀπόχρη] spat. in litt. T
τοῦ VAP: τὸ a 5 καὶ ὅλως TVA (cf. v. 2): ὅλως Pa, ceterum deest καὶ ὅλως etiam
in nostris Arist. codd. ἐχούσης P καταλληλοτέρα T (καταλληλότερα V):
καταλληλότερον APa 7 ἀπορήσει καὶ τῷ τίνι V αἰσθάνεται Arist. codd. EMYU
9 αἰσθάνονται V γὰρ TVAP: καὶ a: καὶ γὰρ M ἐπ'] ὑπ' V αὐτὴν AP(T):
αὐτῆς V: αὐτὸν a(M) ἔποςμα a (ceterum cf. De an. p. 421^b12) 10 ἄρα erasit
et post ἄλλην scripsit V, fort. recte: ἄρα om. T αἴσθησιν Thurot (e codice B? cf.
Arist. p. 444^b19): ὀσφρησιν libri περὶ V ὀσφρησιν Ta (ὁ. ταύτην M): ὀσφρη-
τικὴν VAP 11 οὖν add. Thurot 12 ὀσφρησιν] αἴσθησιν conī. Thurot ταῦτα V,
fort. recte 13 ὀσφρητῶν AP 15 ἡ a: om. VAP 16 καὶ ταῦτα om. M
τούτου M ὀσφρῆσαν VA: ὀσφρησις ἂν Pa: ὀσφρησις καὶ M: odorantia T: an ὀσφρη-
σάμενα? 17 αὐτῶν om. M οὐ ex B² (Arist.) add. Thurot πᾶσιν TAA:
πᾶσα VP 18 τὸ om. V 18. 19 ὀσφραντικῷ MTAP: ὀσφραντῷ Va
19 πόρῳ VP πτῶμα A αὐτὸ V: αὐτὸν conicio 20 ἐπαγείροντος corr.
ex ἐπαγείραντος P τε καὶ] aut T 21 ἄλλως Thurot: ἄλλων libri 23 τῇ
fort. del. cf. p. 100,4 24 ante γὰρ add. μὲν V

ἀναπνεύμενον πνεῦμα, αἱ ὁσφρήσεις, δῆλον ἐκ τοῦ ἀναπνεῖν ἡμᾶς καὶ τῷ 213
 στόματι, φέρεσθαι δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἀναπνεόμενον διὰ τοῦ στόματος ὅπου
 καὶ τὸ διὰ τῶν ῥινῶν, μηδένα δὲ τῇ στόματι ἀναπνέοντα ὁσφραίνεσθαι, 5
 ὡς τῆς διὰ τῶν ῥινῶν ἀναπνοῆς παρ' ἐκείνους τοὺς πόρους τοὺς ὁσφραντικούς
 5 γινομένης. τὰ μὲν οὖν ἀναπνέοντα ἐπικεκαλυμμένον ἔχοντα τὸ μόριον
 τοῦτο δεῖται τοῦ ἀποκαλύφοντος αὐτό, ὃ ποιεῖ τὸ διὰ τῶν ῥινῶν ἀναπνεό-
 μενον πνεῦμα ἐν τοῖς τῶν ζώων ἀναπνευστικοῖς· τῶν δὲ μὴ ἀναπνέοντων
 ἀσκέπαστον ἂν εἴη τοῦτο καὶ ἀνεωγμένον καὶ οὐ δεόμενον τοῦ ἀνοίγοντος 10
 αὐτὸ πνεύματος. οὐδὲν γὰρ ἄτοπον τοιαύτην διαφορὰν ἔχειν τὰ ζῶα τὰ
 10 ὁσφραίνόμενα περὶ τὸ ὄργανον τῆς ὁσφρήσεως, ὅποιαν ἔχοντα ἢ ὁράται.
 καὶ γὰρ τούτων καὶ περὶ τὴν ὄψιν τὰ μὲν ἔχει βλέφαρα, ὧν μὴ | ἀπο- 214
 καλυφθέντων οὐχ οἷόν τε εἶναι ὁρᾶν, τὰ δὲ οὐκ ἔχει οὐδὲν ἐπικάλυμμα,
 ὥσπερ τὰ σκληρόφθαλμα· διὸ οὐδὲ δεῖται τινος τοῦ ἀποκαλύφοντος αὐτά,
 ἀλλ' ἄνευ ταύτης τῆς βοηθείας ὁράται τὰ ὁρατὰ αὐτοῖς.

15 p. 444^b28 Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων ὅτιοῦν οὐδὲν δυσχε-
 ραίνει τῶν καθ' αὐτὰ δυσωδῶν.

Διελόμενος τὰ ὁσφραντὰ εἰς εἶδη δύο καὶ τὰ μὲν τῷ τροφίμῳ χυμῷ 5
 ἀκολουθεῖν εἰπών, ἐν οἷς ἔδειξε κατὰ συμβεβηκὸς οὖσαν τὴν τε ἡδεῖαν
 ὁσμὴν καὶ τὴν λυπηράν (τῇ γὰρ ἐπὶ τὴν τροφήν ἀναφορᾷ), ὧν καὶ πάντα
 20 τὰ ὁσφρησιν ἔχοντα τῶν ζώων αἰσθάνεται, τὰ δὲ καθ' αὐτὰ δείξας τό τε
 ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν ἔχοντα, ὧν μόνον τὸν ἄνθρωπον ἀντιλαμβάνεσθαι διὰ 10
 τὸ καὶ δεῖσθαι μάλιστα τοῦτον τῆς ἀπὸ τῶν τοιούτων εὐωδίας θερμῆς
 οὔσης τὴν φύσιν καὶ ἐπικουρούσης τῇ περὶ τὸν ἐγκέφαλον ψυχρότητι
 πλείονι οὔσῃ ἐν τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὸ καὶ | πλείονα καὶ ὑγρότερον τῶν 215
 25 ἄλλων ζώων κατὰ ἀναλογίαν τοῦ μεγέθους τοῦ σώματος ἐγκέφαλον αὐτὸν
 ἔχειν, καὶ εἰπών τῶν καθ' αὐτὰς ἡδεῖων ὁσμῶν, ὅσαι ἀπὸ τῶν ἀνθῶν,
 τὰ ἄλλα ζῶα μὴ αἰσθάνεσθαι, εἰ μὴ καὶ τρόφιμα αὐτοῖς εἴη, νῦν προστί-
 θησιν ὅτι οὐδὲ τῶν ἀντικειμένων ταῖς ἀπλῶς ἡδεῖαις ὁσμαῖς δυσωδῶν, 5

1 πνεῦμα om. a (habet etiam M) 2 τὸ MAP: om. Va 3 καὶ—ῥινῶν om. T
 τῶν om. a (habet etiam M) 4 τῆς om. a 5 γινομένους
 erat 6 ἀποκαλύφοντος Thurot (cf. v. 8 et 13): ἀποκαλύπτοντος Ta: ἀπο-
 καλυφθέντος VAP 7 τὸ om. V 8 ἀνοίγοντος T 9 περὶ TP:
 παρὰ Va: om. M 10 τῆς om. V 11 αἰσθήσεως a (corr. M) 12 ὁποίας V
 ὁρᾷ conī. Thurot, sed fort. καὶ περὶ τὴν ὄψιν add. vel e lin. 11 transpon. post ὁράται
 11 τούτων MTVA: τούτω P: τοῦτο a 12 ἀποκαλυφθέντα a 13 ἐπικάλυμμα
 scripsi: ἀποκάλυμμα libri (revelamen T) 14 ἀποκαλύπτοντος T 15 ὁσφραντὰ Thurot:
 ὁσφραντικά TPa: ὁσφρητικά VA 16 ἀκολουθεῖ V 17 prius καὶ] ἢ T
 τῇ VA: ἔχει T: τίς Pa 18 ἀναφορᾷ V (prius διαφορὰν?), A: ἀναφορὰ Pa: ἀναφορὰν T
 ὧν καὶ] quoniam T (quorum etiam?) 19 ὧν] τὰ ὧν T 20 ἐπικουρούσης P
 21 prius καὶ] ipse T 22 alt. καὶ om. V 23 ὑγρότητα V 24 αὐτὰς scripsi:
 αὐτὰ libri (T anceps) 25 ἡδέων οἷον ὅσαι conī. Thurot 26 ὅσαι scripsi cum T:
 ὅσαι ἢ VA: ὅσαι ἢ MP: om. a 27 ἀπὸ] ἐκ a 28 οὐδὲ Thurot: οὐδὲν libri
 ἐγκειμένων V

αἴτινες καὶ αὐταὶ καθ' αὐτὰς ἀηδεῖς ὥς ἐκεῖναι ἡδεῖαι, οὐδὲν τῶν ἄλλων 215
ζώων αἰσθάνεται. οὕτε γὰρ τῶν καθ' αὐτὰ ἡδεῖων αἰσθήσιν ἔχει οὕτε
τῶν ἀηδῶν, εἰ μὴ εἴη, † τί φησι, τῶν καθ' αὐτὰ ἀηδῶν τε καὶ δυσωδῶν
τινα φθαρτικά αὐτῶν. ὥς γὰρ τῶν τροφίμων καὶ σωστικῶν καὶ κατὰ
5 συμβεβηκὸς ἡδεῖων ὁσμῶν αἰσθάνεται, οὕτω καὶ <τῶν> φθαρτικῶν ἑαυτῶν, 10
αἱ πάλιν αὐτοῖς κατὰ συμβεβηκὸς εἰσιν ἀηδεῖς, διότι φθείρουσιν αὐτά. |

Ἐξῆς δὲ πῶς οἶόν τε φθείρεσθαι αὐτὰ ὑπὸ ὁσμῶν τινων λέγει. ὥς 216
γὰρ οἱ ἄνθρωποι ὁσφραίνόμενοι τῶν ἀνθρώπων οὐχ ὑπὸ τῆς ὁσμῆς αὐτῆς,
ἀλλ' ὑπὸ τῆς <ἀπ'> αὐτῶν φερομένης ἀτμίδος διὰ τῆς ἀναπνοῆς καρῆ-
10 βαροῦσί τε καὶ φθείρονται, οὕτω καὶ κεῖνα ὑπὸ τε τῆς τοῦ θείου 5
ἀναθυμιάσεως καὶ τῆς ἐν αὐτῇ δυνάμεως καὶ ὑπὸ τῆς τῶν ἀσφαλτωδῶν
φθείρεται· διὸ καὶ φεύγειν δοκεῖ τὴν ἀπ' αὐτῶν ὁσμὴν. οὕτω καὶ οἱ
ὄφεις κερατίων θυμωμένων (τοιαύτη καὶ ἡ βοτάνη ἦν πόλιον λέγουσιν),
οὐ καθὼς δυσώδη ἐστὶ φεύγοντες τὴν ἀπ' αὐτῶν ὁσμὴν, ἀλλὰ καθόσον
15 ἐστὶν αὐτῶν φθαρτικά. εἰκότως δὲ περὶ αὐτῶν ἐποιήσατο τὸν λόγον· 10
ἐπειδὴ γὰρ δοκεῖ τινα τῶν ζώων φεύγειν τινὰς δυσωδίας, αἱ εἰσιν οὐκ
ἀπὸ τροφῆς ἀλλὰ καθ' αὐτάς, ἣν δὲ ἀκόλουθον τῷ φεύγοντι τὰς καθ'
αὐτάς ἀηδεῖς τὸ καὶ διώκειν τε καὶ αἰσθάνεσθαι τῶν καθ' αὐτάς ἡδεῖων, 217
ἔδειξεν ὅτι ταύτας, οὐχ ἡ ἀηδεῖς ἀπλῶς, ἀλλ' ἡ φθαρτικαὶ αὐτῶν, φεύ-
20 γουσιν. ὥστε καὶ κεῖνων [ἐστὶν] ἄστινας διώκοιεν, ὥς τροφίμους ἂν καὶ
ἡδεῖας διὰ τὴν τροφήν διώκοιεν.

1 καὶ αὐταὶ TV: κατὰ A: καὶ ἄτε Pa: om. M post αὐταὶ add. *velut* T post αὐτάς
spat. xiii litt., tum ἐκεῖναις a: ἀντίκεινται ἐκεῖναις M: ἐκεῖναι A: ἐκεῖναις P, sed omnia haec
additamenta ex genuinis codicis V verbis facile explicantur ὥς—ἡδεῖαι V: om. TAP:
spat. xv litt. a 2 οὕτε Thurot: οὐδὲ VA: οὐδὲν Pa: οὐ T ἡδεῶν conl. Thurot
3. 4 εἴη—τινα] *si non fuerint alicia secundum indelectabilia et fetentia* T 3 τί φησι VA:
om. T: τίθησι Pa: φησὶ conl. Thurot: ἡ φησι vel φύσει conicio 4 αὐτῶν MTV: αὐτὰ Pa
5 αἰσθάνεσθαι Aa (corr. M) καὶ om. T τῶν add. Thurot φθαρτικά V
ἑαυτῶν TVA: αἱ αὐτῶν αἰσθήσεις P: ἑαυτῶν αἰσθήσεις a: ἑαυτῶν δὲ αἰσθήσεις M 6 αἱ πάλιν
om. M διότι MV: διότι γὰρ TAP: διὸ a 7 ὑπὸ VA: ὑπὸ τῶν Pa τινων om. a
(habet etiam M) 9 ἀπ' T: om. MVAPa αὐτῶν om. a (habet etiam M) διὰ
om. V 9. 10 καρῆβαρῶσί a 10 καὶ om. A ὑπὸ A: ἀπὸ VPa
11 ὑπὸ Thurot: ἀπὸ libri alt. τῆς MVAP(T): om. a 12 ἀπ' om. T
13 κερατίων scripsi: κεράτων libri 14 οὐ TVA: om. AP δυσώδη scripsi:
δυσώδης APa: δυσώδεις V ἐστὶ om. T φεύγοντες scripsi: φεύγο⁵ VP: φεύγοντα
Ta: φεύγουσι M (sed v. 12 ad οὕτω potest subaudiri ποιούσι) αὐτῆς Pa
15 φθαρτικόν APa 16 ἐπειδὴ] spat. v litt. V τὴν δυσωδίαν ἣ ἐστὶν T
17 ἀποστροφή a (corr. M) δὲ om. T ἀκολουθῶν a: ἀκολουθοῦν M τῷ φεύγοντι]
εἰ φεύγουσι ex T Thurot 18 τὸ] τε Pa διώκειν scripsi: δοκεῖν libri τε καὶ
VAP: τε a: ἀπλῶς M: om. T ἑαυτάς P ἡδεῖων om. T 19 ταύτας MTVA:
ταύ^τ P: ταύτη a οὐχ] χ erasum P φθαρτικὰς a αὐτῶν M: *ipsorum*
sunt T: ἀπλῶς καὶ αὐτῶν VAP: ἀπ' a 20 καὶ κεῖνας T ἐστὶν (εἰσὶν M) om. T
(ex dittographia vocis ἄστινας ortum) ἄστινας APa(T): . . . τινας V 20 ἂν
MTVA: om. Pa 21 διὰ τὴν τροφήν MVAP: om. Ta διώκοιεν VAP (*inse-*
quebantur T): om. Ma

Σημεῖον δὲ παρέθετο τοῦ τὰς μὲν καθ' αὐτὰς δυσώδεις ὁσμάς μὴ 217
φεύγειν αὐτὰ τὸ πολλὰς τῶν βοτανῶν δυσώδεις οὕσας τὰ μὲν μὴ φεύγειν, 6
τὰ δὲ καὶ νέμεσθαι, τὸ ἐν ταῖς ὁσμαῖς ἡδὺ καὶ λυπηρὸν τῷ τροφίμῳ
μόνον καὶ τῷ φθαρτικῷ παραμετροῦντα. ταῦτα γὰρ αὐτοῖς ἡδέα μόνον τῶν
5 ὀσφραντῶν, ἢ πρὸς γεῦσιν ἢ πρὸς τὴν τροφήν ὅλως συμβάλλεται τι. 10

Ἀπορήσεις δ' ἂν τις εὐλόγως ἐκ τῶν νῦν εἰρημένων ὁρμώμενος, πῶς
ἐν τε τῷ δευτέρῳ Περὶ ψυχῆς περὶ ὀσφρήσεως λέγων χειρίστην εἶπε τὸν
ἄνθρωπον ταύτην | ἔχειν τὴν αἴσθησιν, ἐν τε τῷ πρὸ ὀλίγου μέλλων περὶ 218
τῶν χυμῶν λέγειν ἀποδιδοῦς αἰτίαν τοῦ ἐναργεστέρου ἡμῖν τοῦ χυμοῦ
10 εἶναι τῶν ὀσφραντῶν εἶπε· “τούτου δὲ αἴτιον ὅτι χειρίστην ἔχομεν τῶν
ζώων τὴν ὀσφρησιν καὶ τῶν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς αἰσθήσεων.” πῶς γὰρ χειρί-
στην τῶν ἄλλων ζώων, εἰ ἡμεῖς μὲν τῶν ἡδέων τῶν ἐν τοῖς ὀσφραντοῖς 5
ἀπάντων αἰσθάνομεθα, τὰ δ' ἄλλα μόνων τῶν ἐπομένων τῷ τροφίμῳ χυμῷ;
ὅτι τούτων ὧν καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ὀσφραίνεται ὁσμῶν, ἃς εἶπε κατὰ συμ-
15 βεβηκὸς ἔχειν τὸ ἡδύ τε καὶ ἀηδέες, χειρίστα αἰσθανόμεθα. οὔτε γὰρ ἀπὸ
διαστήματος ἴσου οὔτε ὁμοίως πληκτικῶς. ὥς εἰ καὶ τῶν ἄλλων ἐκεῖνα
ἡσθάνετο, καὶ ἐν ἐκείνοις ἂν ἐπλεονέκτει τὸν ἄνθρωπον· οὐκ αἰσθάνεται
δὲ τὰ ἄλλα ἐκείνων, ὅτι μῆδὲ δεῖται αὐτῶν. |

p. 445^a4 Ἔοικε δὲ ἡ αἴσθησις ἡ τοῦ ὀσφραίνεσθαι περιττῶν 219
20 οὐσῶν τῶν αἰσθήσεων.

Διὰ τούτων δείκνυσιν ὅτι ἡ ὀσφρησις μεταξὺ πῶς ἐστὶ τῶν τε ἀπτι-
κῶν αἰσθήσεων, αἷ εἰσιν ἀφή τε καὶ γεῦσις, καὶ τῶν διὰ τινος ἄλλου
μεταξὺ γινομένων, οἷα εἰσιν ἢ τε ὄψις καὶ ἡ ἀκοή. πάντῳ δὲ γλαφυρῶς
ἐπεχείρησε πρὸς τὸ μέσσην αὐτὴν εἶναι· ἐπειδὴ γὰρ πᾶς ἀριθμὸς περισσὸς 5
25 μέσον τι ἔχει, περιττὸς δὲ καὶ ὁ τῶν αἰσθήσεων ἀριθμὸς, διὰ τοῦτο
εὐλογον καὶ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν οὕσαις περισσαῖς εἶναι τίνα μέσσην αἴσθησιν,
καὶ ἐστὶν αὐτῶν ὀσφρησις. πῶς δὲ ἐστὶ μεταξὺ ἀμφοτέρων πως μετέχουσα

1 σημειῶσαι V 2 αὐτὰ TP: αὐτὸ V: αὐτὰς a: om. A τὸ P: τῷ V: *sed eo quod* T:
τὰς a: om. A πολλὰς] ἀπὸ A φουσώδεις AP μὴ TV: om. APa 3 prius
καὶ om. Ta ἐν supra scr. P λιπαρὸν Pa (corr. M) 4 μόνον TV: μόνων A:
μόνῳ Pa 5 συμβάλλεται] λαμβάνεται P 6 ἀπορήσει V 7 δευτέρῳ
Περὶ ψυχῆς] B 9 p. 421^a10 9 ἐναργέστερον A 10 εἶπε] v. supra p. 67,4
τῶν <ἄλλων> conicio, cf. v. 12 11 αἴσθησιν AP αὐτοῖς om. T 11. 12 χει-
ρίστην T: χωρὶς VAPa 12 εἰ] ἢ V ἡδέων TAa: ἡδαιῶν VP 13 μόνον T
χυμῶν Aa 14 ante ὅτι add. καὶ A ante ὁσμῶν spat. vi litt., item post
ὁσμῶν π—m litt. P, sed chartae difficultas causa fenestrarum ἃς MTVAP: οὗς a
15 αἰσθανόμεθα M: αἰσθάνεται TVAPa 16 ὥς εἰ] *sicut* T καὶ τὰ ἄλλα ζῷα
ἐκείνων ex T Thurot, recte ut vid. 17 *sentiant* T 18 post ἄλλα add. ζῷα T
19. 20 περιττῶν οὐσῶν] μεταξὺ P: om. T 19 περὶ τῶν VA¹ 20 οὐσῶν A:
ὁσμῶν V τῶν V (Arist.): om. A 21 τούτου Ta 21. 22 τε ἀπτικῶν A:
τε ἀστικῶν V: ἀπτικῶν τε Pa 23 γιγνομένων A 24 μέσον ut vid. A
γὰρ om. V 25 τι om. T τοῦτο om. T 26 οὕσι V περιτταῖς Pa
27 αὐτῶν] αὕτη coni. Thurot πῶς] καὶ πῶς M, T (*et quomodo participat*) πως
μετέχουσα legisse potest

- λέγει· καθόσον μὲν γὰρ τὸ ὁσφραντὸν τῶν γευστικῶν χυμῶν ἐστὶ πάθος 219
 τι, οἷ εἰσι γευστοὶ καὶ διὰ τοῦτο ἀπτοί, κατὰ τοσοῦτον κοινωνοίη ἂν ταῖς 11
 δι' ἀφῆς αἰσθήσεσιν, (ὅτι δι' ἀφῆς) αἰσθανόμεθα πῶς καὶ αὐτῶν τῶν
 γευστῶν. ἐν γὰρ τῷ ἀπτῷ γένει τὰ θρεπτικά· | καὶ γὰρ ἡ γεῦσις ἐδείχθη 220
 5 ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς ἀφή τις οὖσα. μετέχει δὲ πάλιν καὶ κοινωνοῖ ταῖς
 διὰ μέσων τινῶν γινομέναις αἰσθήσεσιν, ὧν ἐστὶν ἡ τε ὄψις καὶ ἡ ἀκοή,
 τῷ καὶ ταύτην δι' ἀέρος καὶ ὕδατος γίνεσθαι, δι' ὧν καὶ ἐκείνων ἡ ἀντί-
 ληψις. εἰπὼν δὲ τῷ ἀκουστικῷ, ἀντὶ τοῦ προσθεῖναι 'καὶ τῷ ὁρατῷ' εἶπε 5
 τῷ διαφανεῖ· διὰ γὰρ τοῦ διαφανοῦς τοῦ κατ' ἐνέργειαν ἡ ὄψις.
- 10 Εἰπὼν δὲ ταῦτα, προστίθησιν ὅτι ἄρα καὶ εὐλόγως ἐκ τοιούτων
 καὶ οὕτω γίνεσθαι τὰς ὁσμὰς εἰρήκαμεν· ἀμφοτέρω γὰρ ἐν τῷ λόγῳ περι-
 ἔχεται, τὰ τε ἀπτά καὶ τὰ μεταξύ, δι' ὧν αἱ ἄλλαι αἰσθήσεις. κεῖται γὰρ 10
 ἡμῖν ἡ ὁσμὴ γίνεσθαι ὑπὸ τῆς ἐγχύμου ξηρότητος (τοῦτο γὰρ προσυπα-
 κοῦειν δεῖ τῇ ξηρότητι) ἐν τῷ ὑγρῷ, οἷον βαφὴ τις καὶ πλύσις οὖσα.
- 15 εἶπε δὲ εὐλόγως τὸ 'παρεικάσθαι' διὰ τὴν βαφὴν τε καὶ πλύσιν· οὐ γὰρ
 ἀντικρυς τοῦτο ἔστιν, | ἀλλὰ μετενήνεκται ἀπὸ τῶν διὰ τῆς πλύσεως 221
 βαπτόντων τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ ἰπλύνοντι· οὐ γὰρ δὴ ἐν ἀέρι γίνεται πλύσις
 ἡ κυρίως λεγομένη. χυτὸν δὲ καὶ ὑγρὸν ἐκ παραλλήλου ἂν λέγοιτο· καὶ
 γὰρ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ ὑγρά τε καὶ χυτά. ἡ εἴη ἂν ὑγρὸν μὲν τὸ ὕδωρ,
- 20 χυτὸν δὲ τὸν ἀέρα λέγων, ἐπειδὴ ἐξ ἀναθυμιάσεως ὁ ἀήρ, ἥτις λεγομένων
 τῶν ἐξ ὧν ἡ μεταβολὴ εἰς τοῦτον γίνεται. χεῖται γὰρ ἐπὶ πλεον τὸ ὕδωρ
 εἰς ἀέρα μεταβάλλον τῷ ἀραιότερον εἶναι καὶ λεπτότερον τὸν ἀέρα. διὸ
 καὶ ἐπὶ μεζονος ὄγκου· μεζῶν γὰρ τὸν ὄγκον ὁ ἐκ τοῦ ἴσου ὕδατος ἀήρ.

- 1 γευστικῶν TVP: γευστῶν A: θρεπτικῶν conī. Thurot (Arist.) 2 γευστικοὶ V
 κοινωνοίη scripsi: κοινωνοῖ V: κοινῶς MA: κοινὸν Pa: *velut* T 2. 3 ταῖς — αἰσθα-
 νόμεθα] *sensibus quia (qui Thurot) per tactum sentimus* T 3 ὅτι δι' ἀφῆς addidi
 (cf. T) 3. 4 αὐτῶν τῶν γευστῶν T: αὐτὰ ἀπτῶν V: αὐτοὶ ἀπτῶν A: αὐτως ἀπτῶν P:
 αὐτῶν ἀπτῶν a 4 ἀπτῷ] αὐτῷ Arist. libri EMYS 5 Περὶ ψυχῆς] B 10
 p. 442^a 8 5 πάλιν καὶ κοινωνοῖ scripsi: πάλιν καὶ ὧν οἱ VA: πάλιν καὶ ὧν ἐν P:
 καὶ ὧν πάλιν ἐν a: πάλιν καὶ τῶν ἐν M 5. 6 καὶ κοινωνοῖ—αἰσθήσεσιν om. T
 6 γινομέναις αἰσθήσεσιν VA (sic etiam T vid. habuisse; defectus enim homoeoteleuto
 vocum πάλιν et αἰσθήσεσιν explicatur): αἰσθήσεσι γινομέναις a: αἰσθήσεις γινομέναις P
 8 ἀκουστικῷ ex Arist. Thurot: ἀκουστικῷ libri τοῦ] τὸ V προθεῖναι VP
 8. 9 εἶπε τῷ (τῷ om. Arist. codd. LSUP) διαφανεῖ ante ἀντὶ Pa 10 τοῦτο T
 ἄρα om. T καὶ om. Arist. codd. EMYS 11. 12 περιέχεται Pa (*comprehendit*
 T): περιέχονται A: παρέχεται V 13 ἡμῖν MVA: *in nobis* T: om. Pa
 13. 14 προσακούειν a (corr. M) 14 post οἷον rep. ὑπακούειν—οἷον (13. 14) TP
 τις] τε P 15 τὸ] τε a παρεικάσθαι MTVA: παρεικάσαι Pa: παρείκασται
 Thurot 16 μετήνεκται a 17 ἐν τῷ πλύνοντι] *in abluyente* T: τῷ ἐναποπλυ-
 νομένῳ conicio (v. p. 74,3): ἐν τῷ πλυνομένῳ conī. Thurot 18 λεγομένη T: γινομένη
 libri, cf. Simpl. in libros De an. p. 154,1 ss. χυτὸν TPa (Arist.): χυμὸν MVA
 19 χυτὴ A ἡ a (idem inest in χυτὴ A): om. TVP (M teste Thuroto) 21 εἰς
 τοῦτον A, V? (τοῦ V), idem conī. Thurot: εἰς τοῦτο Pa: *in huius* T 22 μεταβάλλων V
 τῷ] ὧ V 23 ἔστι μεζῶν ὁ ὄγκος conī. Thurot (ἔστι fort. recte) μεζῶν]
 μεζῶν Pa (corr. M) τὸν ὄγκον MTPa: τῶν ὄγκων VA ὁ ἐπὶ ἴσου ὕδατος a:
 ὁ ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ ἴσου MA

καθόσον μὲν οὖν ὑπὸ ξηρότητος ἢ γένεσις, αὕτη δὲ ἀπτή, κατὰ τοσοῦτον 221
 ἂν ἀπτόν τι ἔχοι· καθόσον δὲ ἐν ὑγροῖς γίνεται, δι' ὧν ἡ τε ὄψις καὶ ἡ 11
 ἀκοή, κατὰ τοῦτο δὲ εἴη ἂν ταυτὸν ἔχουσα τοῖς διὰ μέσου τινὸς ἐκτὸς
 ὄντος γινομένοις αἰσθητοῖς. |

5 p. 445^a14 Πῶς μὲν οὖν εἶδη δεῖ λέγειν καὶ πῶς οὐ δεῖ τοῦ 222
 ὁσφραντοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

Τουτὶ δὲ προέθετο. καὶ ἔστι τὸ εἰρημένον ἥτοι ὅτι εἶδη ταῦτα τῶν
 ὁσφραντῶν ἔχοι ἄν, ἃ ἔστιν ἀπὸ τῶν τροφίμων χυμῶν (ὅσα γὰρ εἶδη τῶν
 χυμῶν ἐκείνων, τσαῦτα καὶ τῶν ὁσφραντῶν τῶν ἀπ' αὐτῶν, οὐχ ἀπλῶς
 10 δέ, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· κατὰ γὰρ τὴν ἐπὶ τοὺς χυμοὺς ἀναφορὰν δια- 5
 φέρειν λέγομεν καὶ τὰς ὁσμάς), τὰ δ' ἀπλῶς ὁσφραντὰ καὶ καθ' αὐτὰ
 ἡδέα ἢ λυπηρὰ οὐκέτι ἐκεῖνα εἰς εἶδη διαιρεῖται· ἢ μᾶλλον ὅτι ἐν ἐκείνοις
 οὐκ ἔστι τοῖς ὁσφραντοῖς εἶδη καθ' αὐτά, ὅτι μηδὲ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν
 τὴν ἀρχὴν ἔστιν ἐν αὐτοῖς καθ' αὐτά (τοῦτο γὰρ καὶ ἔλεγον τινες), ἐν οἷς
 15 δὲ καθ' αὐτὰ τό τε ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρὸν, ὧν εἶπε μόνον τὸν ἄνθρωπον 10
 αἰσθάνεσθαι, ἐν τούτοις ἂν εἴη καθ' αὐτὰ καὶ εἶδη ὁσφραντῶν. τὸ γοῦν |
 ἡδὺ καὶ λυπηρὸν ἐν τούτοις κατὰ τὴν τῶν ὁσφραντῶν φύσιν διακρίνεται 223
 καὶ τῷ εἶδει ἀλλήλων διαφέρει. ἐφ' ὧν μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ τὸ νῦν μὲν
 ἡδὺ αὖθις καὶ λυπηρὸν, οὐ κατ' εἶδος ταῦτα ἀλλήλων διαφέρει (ἀδύνατον
 20 γὰρ αὐτό τι αὐτοῦ τῷ εἶδει διαφέρειν)· ἐφ' ὧν δὲ διήρηται ταῦτα τῇ
 οἰκείᾳ φύσει, ταῦτα ἀνάγκη κατ' εἶδος ἀλλήλων διαφέρειν. ὥστε εἰ μὲν 5
 τις λαμβάνοι τὰς κοινὰς ὁσμάς τοῖς ζώοις (αὗται δὲ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν
 τροφίμων χυμῶν γινόμεναι), οὐκ ἂν εἶδη τῶν ὁσμῶν εἴ(η· εἰ δέ) τις λαμ-
 βάνοι (τάς) ἀνθρώποις ὡς ἰδίας ὑπαρχούσας, γίνοιτο † ἀνάγκη τῶν ὁσμῶν.

- 1 γεῦσις V 2 ἂν MTAP: γὰρ V: om. a ἔχοι TVA: ἔχη P: ἔχει a
 3 ἀκοή in spatio om. V δὲ om. T (M teste Thuroto) τοῖς VAP: ταῖς a(T?)
 3. 4 ἐκτὸς ὄντος om. a (habet etiam M) 4 γινομένοις αἰσθητοῖς (αἰσθητῶν A) VAP:
 αἰσθανομέναις αἰσθήσεσιν a: γινομέναις αἰσθήσεσιν (sensibus) ut vid. T 5 οὐ δεῖ Aa
 (Arist.): οὐ TP: δεῖ V 6 ἐπεὶ A 7 τουτὶ Ta: ταύτην VAP καὶ om. M
 ὅτι om. V 8. 9 ἔχοι—ὁσφραντῶν om. a (habet etiam M) 8 ἔχοι ἂν in spatio om. V
 ἃ ἔστιν] τὸ εἶναι M 11 alt. καὶ om. V ἑαυτὰ a 13 ὁσφρητικοῖς V: ὁσφρητοῖς P
 13. 14 ὅτι—καθ' αὐτά om. A 13 alt. τὸ om. V 15 λυπηρὸν MT: ὁσφραντὸν
 VAPa 19 καὶ TVAP: δὲ a 20 αὐτόθι Aa αὐτοῦ VP ταῦτα
 διήρηται a 22 λαμβάνει VP αἱ om. V εἶδη τῶν ὁσμῶν V: ἡ τῶν
 ὁσμῶν A: etiam odorum T: om. Pa 23. 24 εἰ—ὁσμῶν om. V 23. 24 εἴ(η·
 εἰ δέ) τις λαμβάνοι Diels (ante εἶδη add. εἴη Thurot): εἴ τις λαμβάνοι a: εἴ τις λαμβάνει P:
 τις λαμβάνοι T: τίς λαμβάνοι ἥτις λαμβάνοι A 24 τὰς addidi ἀνάγκη TAPa:
 ἂν εἶδη bene coni. Thurot post ὁσμῶν add. ἢ διαίρεσις M cum nota: τοῦτο γὰρ
 δοκεῖ μοι λείπειν

p. 445^a16 Ὁ δὲ λέγουσί τινες τῶν Πυθαγορείων, οὐκ ἔστιν 223
εὐλογον.

Τὴν μὲν δόξαν τὴν ὅτι τὰ ὀσφραντά τινα, καθὼς ὀσφραντά ἐστὶ, 10
τρέφει, λέγει τῶν Πυθαγορείων εἶναι. ἤδη μέντοι καὶ ἱατροὶ τινες ἐγένοντο
5 τῆς δόξης ταύτης. ὅτι δὲ μὴ | εὐλογον τὴν ὀσμὴν τρέφειν δείκνυσιν διὰ 224
τοῦ δεῖν μὲν τὴν τροφὴν σύνθετον εἶναι (τοιαῦτα γὰρ καὶ τὰ κυρίως
τρέφόμενα). οὔτε γὰρ ἀπλοῦν τι σῶμα τρέφει οὔτε ἀπλῶς, ὥς εἶπε καὶ
ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς· οὐδὲ γὰρ τὰ φυτὰ ὕδατι τρέφεται μόνω. καὶ τοῦ
μὴ εἶναι τὴν τροφὴν ἀπλοῦν σημεῖον παρέθετο τὰ περιττώματα ὄντα 5
10 καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρά. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ζώων δηλόνοσι τὰ περιττώματα
ταῦτα ἐντὸς γινόμενα οὕτως ἐκκρίνεται, ἐπὶ δὲ τῶν φυτῶν ἔξω φησὶ
γίνεσθαι τὰ περιττώματα. εἴη δ' ἂν τὸ ἐπ' ἐκείνων περίττωμα ἦτοί τὸ
δάκρυον τὸ ἀπορρέον ἀπ' αὐτῶν ἢ καὶ ἡ πρὸς ταῖς ῥίζαις εὐρισκομένη
τεφρώδης καὶ γεώδης σύστασις· καὶ ἡ τῶν φύλλων ἔξω γινομένη μεταβολὴ 10
15 εἰς γεώδη σύστασιν περιττωματική· ἀλλὰ καὶ ὁ φλοιὸς ἐν αὐτοῖς τοιοῦτον.
καὶ ἡ πέψις δὲ τῶν καρπῶν ἐκτὸς αὐτῶν γίνεται, καὶ οὐχ ὥσπερ τοῖς
ζώοις ἐντὸς· εἴεν δ' | ἂν καὶ πεσσομένων τῶν καρπῶν αἱ ἀποκρίσεις αἱ 225
γινόμεναι ἐκτὸς αὐτῶν γινόμεναι. εἰ δὲ οὐχ ἀπλοῦν μὲν σῶμα ἡ τροφή,
τὸ δὲ ὕδωρ ἀπλοῦν καὶ ὁ ἀήρ, δι' ὧν ἡ ὀσφρησις γίνεται, οὐκ ἂν εἴη τοῖς
20 ὀσφραντοῖς τρέφόμενά τινα· ἀπλοῦν γὰρ ἀέρα οἶον ἀναπνέοντες καὶ ὀσφραίνό-
μενοι δέχονται. τούτοις δὲ προστίθῃσιν ὅτι μηδὲ τὸ ὕδωρ (ἀπλοῦν δὲ τὸ 5
ὕδωρ μόνον ἄμικτον ὃν ἄλλοις τισί) τροφή γίνεται τῷ [δὲ] δεῖν μὲν τὴν
τροφὴν σύστασιν τινα ἐν τῇ θρέψει τε καὶ κατεργασίᾳ λαμβάνειν, μὴ ὀύνασθαι
δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ ὕδωρ συνίστασθαι· δεῖ γὰρ παχύτητά τινα ἔχειν
25 σωματώδη τὸ συστησόμενον καὶ διὰ πέψεως μεταβληθῆσόμενον. διὸ

1 δ δὲ V (Arist.): εἰ δὲ δ TAP 3 τὴν μὲν δόξαν τὴν (τῶν A) TAPa: τὰ μὲν δόξαντα V
τὰ VAPa: del. Thurot 4 τρέφει λέγει T: τρέφειν λέγει MA,
e corr. P: τρέφει λεγόντων V: λέγει τρέφειν P¹: τρέφειν λέγων a Πυθαγορείων εἶναι
om. V (τῶν inest in λεγόντων) 5 μὴ δὲ A: δὲ T 6 τὴν om. V
συνθετὴν Arist. codd. EMPSU¹ 7 τρέφοντα T, sed v. Arist. τρέφειν Pa
8 Περὶ ψυχῆς] Γ c. 12 p. 434^b19? Thurot relegat ad librum De gen. et corr. II 8
p. 335^a10—14 (cf. Philoponi Comm. p. 280,2 ss. V.) τοῦ a (T?): τῷ VAP
9 <σῶμα> σημεῖον conicio ὄντα TVA: πάντα ὄντα Pa 10 prius καὶ TV: ἢ M:
om. APa alt. καὶ TVAPa: ἢ M οὖν om. T 11 ταῦτα] πάντα a 13 καὶ
MVA: om. TPa 14 τὴν ἀφρώδης P γαιώδης V 15 γαιώδη V σύστασις V
τοιοῦτος APa 16 ἐντὸς a 17 alt. αἱ om. Thurot 18 alt. γινόμεναι om. MT
(Thurot) μέν om. TA 19 τὸ δὲ ὕδωρ ἀπλοῦν V: om. TAPa καὶ]
ἀλλ' Pa (corr. M) ὧν VAPa: οὗ MT 20 ὀσφραντοῖς MV: ὀσφρητοῖς APa
γὰρ om. a ἀναπνέοντα V 21 an δεχόμεθα? τούτοις V (huic T):
τοῦτον MA: τοῦτο Pa 22 μόνον
post ὕδωρ lin. 21 transpon. Thurot (*solum autem aqua simplex* T cum codicibus graecis con-
gruere vid.) ὃν ex. Arist. codd. LSUP (om. EMY) Thurot: ἐν libri τῷ δὲ TV:
τὸ δὲ A: τὸδε Pa: δὲ del. Thurot ἰδεῖν V: δεῖ a μέν om. T 23 κατ-
εργασίαν Pa 24 ἑαυτὸ P

καὶ κόπρον παραμιγνύουσιν οἱ γεωργοὶ καὶ ἀναπαράσσουσι ταύτῃ ὑδρέοντες 10
τὰ φυτά· οὐδὲ γὰρ ἄλλως πρέμνον ἂν ἢ ῥίζα ἢ φλοιὸς | ἢ καρπὸς 226
γένοιτο. εἰ δὲ μηδὲ τὸ ὕδωρ μόνον τρέφειν οἶόν τε, ἦττον ἔτι ὁ ἄλλος
τρέφει ἄν· λεπτότερος γὰρ οὗτος καὶ ἦττον σωμάτων σύστασιν δεχόμενος.
5 τὰ δὲ πλεῖστα τῶν ὀσφραινομένων διὰ τούτου ὀσφραῖται. εἴη δ' ἂν ἡ
ἐπιχείρησις κατὰ τὸ μᾶλλον τε καὶ τὸ ἦττον.

p. 445^a 23 Πρὸς δὲ τούτοις ὅτι πᾶσιν ἐστὶ τοῖς ζώοις τόπος
δεκτικὸς τῆς τροφῆς.

Καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως δείκνυσιν ὅτι μὴ τῇ ὁσμῇ τρέφεταί 6
10 τινὰ ζῷα. πᾶσι γὰρ τοῖς ζώοις ἐστὶ τις τόπος ἀποκεκριμένος ἐν τῷ
σώματι, εἰς ὃν δέχεται τὴν τροφήν. οὗτος δὲ ἐστὶν ἡ κοιλία· αὕτη γὰρ
ὑποδέχεται τὴν πρώτην τροφήν, ἐξ ἧς καὶ κατὰ μεταβολὴν πᾶν τὸ σῶμα 10
τὴν χορηγίαν ἔχει, πρώτης τῆς καρδίας πεπτούσης τὸ αἷμα καθαρῶς καὶ
χορηγούσης αὐτὸ τοῖς ἄλλοις μέρεσιν. εἰ δὲ ἡ μὲν κοιλία δεκτικὴ τῆς
15 τροφῆς (ἀπὸ ταύτης γὰρ ἡ χορηγία καὶ ἡ μεταβολή τε καὶ | ἀνάδοσις τῆς 227
τροφῆς τοῖς τρεφόμενοις), τὸ δὲ πνεῦμα καὶ ἡ ὁσμὴ οὐκ εἰς τὴν κοιλίαν
ἔρχεται, οὐκ ἂν εἴη τῶν τρεφόντων τοῦτο· ὅτι δὲ μὴ εἰς τὴν κοιλίαν
ἡ ὁσμὴ μηδὲ ἔνθα ἡ τροφή, ἔδειξεν ἀπὸ τε τοῦ τὸ τῆς ὀσφρήσεως
αἰσθητήριον περὶ τὴν κεφαλὴν εἶναι καὶ γίνεσθαι τὴν ὀσφρήσιν μετὰ 5
20 πνεύματος καὶ τοιαύτης ἀναθυμιάσεως· τὸ δὲ πνεῦμα τὸ ἀναπνεόμενον οὐκ
εἰς κοιλίαν οὐδὲ ἔνθα ἡ τροφή φέρεται, ἀλλ' εἰς τὸν πνεύμονα. ὥστε
εἴτε εἰς τὴν κεφαλὴν, ἔνθα τὸ αἰσθητήριον τῆς ὀσφρήσεως, φέροιτο, εἴτε
εἰς πνεύμονα, ἔνθα τὸ ἀναπνεόμενον πνεῦμα, οὐκ ἂν εἴη τῶν τρεφόντων.
εἰ δὲ τινὰ τῶν ζώων ἐκλυόμενά ποτε ὑπὸ τινων ὁσμῶν ἐπανίσταται, οὐκ ἂν 10
25 εἴη σημεῖον τοῦτο τοῦ τρέφεσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡ τροφή ἐπανίστησιν
ἀλλ' οὐδὲ ἡ ὁσμὴ μόνη, ἀλλὰ καὶ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος πρόσκλυσις τονώσασα,
καὶ ἂν πληγὴ τις· ἃ οὐδεὶς <ἂν> εἴποι τρέφειν. |

1 παραμιγνύουσιν MA: περιμιγνύουσιν P: ἀναμιγνύουσιν V: μιγνύουσιν a (T?) ταύτη
TPa: ταύτην VA ὑδρέοντες a: ὑδρέοντες M 2 ἄλλως MTVA: ἀπλῶς Pa
πρέμνον ἂν Thurot: πρέμνον δὲ V: πρέμνον TA: πρέμνος a 3 μηδὲ TV: μηδὲν
Pa: μὴ A 4 οὕτως a ἦττων V 5 τούτου TAa: τοῦτο VP
6 τε καὶ τὸ V: τε καὶ A: καὶ Pa 7 πᾶς V 9 ταῦτα V τῆς om. V
τρέφεσθαι a (corr. M) 10 τινὰ] τὰ A πᾶσι—ζώοις om. a (habet etiam M)
τις om. V post τόπος add. καὶ a 11 δέχεται prius P ut vid., a: δέχονται
VA, e corr. P: anceps T 12 πρώτην τροφήν TVP: πρώτην A: τροφήν a
ἐξ ἧς AP: ἐξῆς TV: καὶ ἐξ ἧς a πᾶν om. V 13 πρώτον V 14 δὲ a
15 χορηγίαις V ἡ ἀνάδοσις A 18 prius ἡ om. Pa (habet etiam M) 19 μηδὲ
TVAP: μὴ a: om. M τε om. a 19 καὶ] et sic T 22 τὴν om. a
φέροιτο post πνεῦμα T 25 τοῦτο om. T ἐπανίσταται Pa 26 ἀλλ' om. T
τοῦ ψυχροῦ ὕδατος MA: τοῦ ὕδατος ψυχροῦ TV: τοῦ ὕδατος Pa πρόσκλυσιν Aa
27 πληγὴ Pa (percussura T) ἂν add. Thurot εἴη a: εἴ, cetera in extremo
versu evanuerunt P (om. ND)

Ἄλλ' ὅτι μὲν τὸ ὁσφραντόν, καθὼς ὁσφραντόν ἐστιν, οὐ τρέφει, δῆλον 228
εἶναι φησι. προσέθηκε δὲ τὸ ἧ ὁσφραντόν, ἐπεὶ κατὰ συμβεβηκὸς
δύναται καὶ τὸ ὁσφραντὸν τρέφειν· τῇ γὰρ τροφῇ συμβεβηκεν ὁσφραντῇ
εἶναι, ὡς προεῖρηται. ὅτι μέντοι τὰ ὁσφραντὰ τὰ ἀπλῶς καὶ τῇ ἑαυτῶν 5
φύσει τοιαῦτα εἰς ὑγίειαν συμβάλλεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ τῆς
αἰσθησέως φησιν εἶναι γνώριμον· ὑγιεινότερον γὰρ διαγούσιν οἱ ἐν ταῖς
τοιαύταις ὁσμαῖς ἀναστροφὰς ποιούμενοι καὶ ἥττον ἀλίσκονται πάθεις τισιν,
ὡς γνώριμον γίνεται μάλιστα ἐν τοῖς λοιμώδεσι καταστήμασιν. ἀλλὰ καὶ
ἐκ τῶν εἰρημένων δῆλον τοῦτο· ἧ τε γὰρ τῶν τοιούτων εὐωδία διὰ 10
θερμότητα εὐκρατος, δι' ἣν καὶ ὑφ' ἧς ἡ πέψις ἡ ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ περὶ
τὴν κεφαλὴν τύπος, μάλιστα τοῖς ἀνθρώποις ψυχρὸς ὢν διὰ τὴν τοῦ ἐγκε-
φάλου ὑγρότητα καὶ θεόμενος τοιαύτης ἐπικουρίας. καὶ ἔστι, φησὶν,
ἀνάλογον ὡς ὁ χυμὸς πρὸς τὸ θρεπτικὸν καὶ τὰ τρεφόμενα ἀναπληρῶν
αὐτῶν τὴν κατὰ | τοῦτο ἔνδοξον τῇ προσκρίσει, οὕτω τὸ ὁσφραντὸν πρὸς 229
15 ὑγίειαν· πάλιν γὰρ αὐτὸ τοῦτο εἰς τὴν ὑγίειαν συντελοῦν ἀναπληροῦ τῇ
οἰκείᾳ θερμότητι τὴν περὶ τὴν κεφαλὴν πλεονάζουσαν ψυχρότητα.

p. 445^b3 Ἀπορήσεις δ' ἂν τις, εἰ πᾶν σῶμα εἰς ἄπειρον διαιρεῖ-
ται, ἄρα καὶ τὰ παθήματα τὰ αἰσθητά;

Εἰπὼν περὶ τε τῶν αἰσθητηρίων καὶ περὶ τῶν ἐκάστη αἰσθήσει 5
20 ὑποκειμένων αἰσθητῶν, τίνα ποτὲ ὄντα ἐστὶν αἰσθητά (περὶ γὰρ τοῦ ἀπτοῦ
αἰσθητοῦ, ὅτι γὰρ † σύγκριμα τούτου ὄψει τοῦτο, ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς
εἴρηται· διὸ νῦν τὸν περὶ αὐτοῦ παρείασε λόγον), ἀπορεῖ τίνα ἀπορίαν ἡρτη-
μένην τῶν αἰσθητῶν. ζητεῖ γὰρ εἰ, ὥσπερ τὰ σώματα ἐπ' ἄπειρον τέμνεται,
οὕτω καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάθη <τὰ> αἰσθητά. ἔστι δὲ τὰ αἰσθητά πάθη 10
25 τῶν σωμάτων χρώματα, χυμοί, ὁσμαί, φόφοι, βάρη κουφότητες, θερμό-

1 οὐ om. V 2 ἧ a: om. VAP 2. 3 ἧ—καὶ τὸ om. T 3 ἡ... τροφή
... ὁσφραντῇ P 5 τοιαῦτα MTVA: αὐτὰ Pa ὑγίαν Pa 6 γνῶ-
ριμα V 7 ἀναλίσκονται V (prius A) 10 εὐκρατος P: bone contemperantie T:
ἄκρατος a: εὐκρατον MVA 13 ἐν τῷ θρεπτικῷ Arist. καὶ τὰ τρεφόμενα om. A

15 prius ὑγίαν a alt. ὑγίαν Pa ἀναπληροῦ a: ἀναπλη P: ἀναπληροῦν TA:
ἀναπληρῶν V, fort. συντελεῖ ἀναπληροῦν scrib. 16 ψυχρότητα MTVA: θερμότητα
ψυχρότητα P: θερμότητα καὶ ψυχρότητα a 17 ἄπειρα Arist. codd. EMYUP
18 alt. τὰ Pa: om. MVA 19 εἰπὼν περὶ T (sed post αἰσθητά add. erunt = εἶη): εἶη
τῶν περὶ V: εἶη ὢν περὶ MA: ὢν περὶ Pa τε om. a sensibus T τῶν
περὶ V 20 ποτὲ om. T ἐστὶν om. MA 21 αἰσθητοῦ TP: αἰσθητηρίου VLa
σύγκριμα—τοῦτο om. T, corrupta esse vidit Thurot ὅτι γίνεται συγκρίματι τῆς ἄψεως
τοῦτο coni. Diels τούτου] τοῦ V Περὶ ψυχῆς] B 11 22 post ἀπορεῖ add.
δὲ TPa (δὴ coni. Thurot) ἀπορίαν om. a (habet etiam M) 23 ὡς εἴπερ a (corr. M)
τέμνεται TA: τέμνεσθαι V, e corr. ut vid. P, a 24 τὰ ἐν αὐτοῖς πάθη TAPa: τὰ (τὰ
om. teste Duemmlero) ἐν τοῖς πάθεσιν V τὰ add. Thurot prius αἰσθητά VT:
om. APa (de T v. infra) ἔστι (δὲ ex V addidi) τὰ αἰσθητά πάθη APa: ἔστι δὲ καὶ
πάθος αἰσθητῶν V: *passiones* T (lacuna explicatur ex duplici αἰσθητά, ut archetypum
codicis T utrumque αἰσθητά testetur) 25 ante τῶν add. ἄρα ex lin. 18 TAPa
χυμοί, χρώματα T 25. 110,1 κουφότητες—ξηρότητες om. T

τητες ψυχρότητες, ὑγρότητες ξηρότητες, μαλακότητες σκληρότητες, καὶ 230
 ὅσαι ἄλλαι ἀπταὶ ἐναντιώσεις. πάντα γὰρ ταῦτα αἰσθητὰ ὄντα πάθη τῶν
 σωματίων ἐστίν· ἐκείνοις γὰρ συμβέβηκεν. ἀπορεῖ δὴ, πότερον καὶ ταῦτα
 συνδιαιρεῖται τοῖς σώμασι καὶ ἐπ' ἄπειρόν ἐστι διαιρετὰ ἢ ἴσταιται ἢ τούτων
 5 τομὴ καὶ τέμνεται τὰ σώματα εἰς τινα, ἃ οὐκέτ' ἔχει πάθη ταῦτα, ἃ 5
 αἰσθητὰ ἐστὶ τε καὶ λέγεται. ἀπορεῖ δὲ περὶ τούτου, διότι δοκεῖ ἑκατέρου
 ὑποτεθέντος ἄτοπόν τι ἔπεσθαι. εἰ μὲν γὰρ συνδιαιρεῖται τοῖς σώμασι τὰ
 πάθη, τῷ ἑκαστον τῶν παθῶν τούτων κινητικὸν εἶναι τῆς αἰσθήσεως
 (ἑκαστον δὲ αὐτῶν ἅμα τέ ἐστι τοῦτο ὃ ἐστίν, οἷον λευκὸν ἢ μέλαν ἢ
 10 θερμὸν ἢ ψυχρὸν ἢ γλυκὺ ἢ πικρὸν ἢ τι τῶν ἄλλων, καὶ αἰσθητὸν ἐστίν· 10
 τὸ δὲ αἰσθητὸν ἐστὶ τῷ δύνασθαι κινεῖν τὴν αἰσθησιν, τουτέστι τῷ δύναι-
 σθαι ἐνεργεῖα αἰσθησιν αὐτοῦ γίνεσθαι. οὐ γὰρ πᾶν αἰσθητὸν ἐνεργεῖα 231
 ἐστὶν αἰσθητὸν, οὐδ' εὐθὺς τῷ αἰσθητὸν εἶναι καὶ αἰσθησίς ἐστι κατ'
 ἐνέργειαν αὐτοῦ· ἅμα μέντοι αἰσθητὸν ἐστὶ καὶ δύναμιν ἔχει τοῦ κινεῖν
 15 αἰσθησιν· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, οὐδ' αἰσθητὸν), εἰ δὴ ἐπ' ἄπειρον συνδιαι- 5
 ρεῖται τοῖς σώμασι τὰ πάθη, καὶ ἡ δύναμις, καθ' ἣν κινητικὰ τῶν
 αἰσθήσεων ἐστίν, ἐπ' ἄπειρον καὶ ἡ κατ' ἐνέργειαν αἰσθησίς αὐτῶν
 διαιρεθήσεται· πάντα γὰρ ἔσται μέγεθος, τουτέστι σῶμα αἰσθητὸν· ἀλλ'
 εἰ πᾶν σῶμα αἰσθητὸν, πᾶν μέγεθος ὁρατὸν ἐστὶ καὶ αἰσθητὸν. καὶ
 20 ὅτι οὖν μῶριον τοῦ σώματος ὁρατὸν· πᾶν δὲ τὸ ὁρώμενον μετὰ μεγέθους
 ὁράται· πᾶν μέγεθος ἄρα ὁρατὸν ἔσται καὶ αἰσθητὸν. οὐ γὰρ οἷόν τε 10
 λευκὸν μὲν τι ὁρᾶν, οὐ ποσὸν δέ· ὥστε ἐν ὀπηλικροῦν μεγέθει χρῶμά
 ἐστὶ καὶ ὁρατὸν, καὶ τὸ μέγεθος ἂν εἴη αὐτὸ ὁρατὸν τε καὶ αἰσθητὸν·
 οὕτω τε οὐδὲν ἂν εἴη σῶμα διὰ μικρότητα ἀναίσθητον. | ἀλλὰ μὴν δοκεῖ 232
 25 ἔνια μεγέθη καὶ μῶρια τοῦ σώματος ἐκφεύγειν τὴν αἰσθησιν. εἰ δὲ
 τοῦτο, οὐδ' ἂν πᾶν μῶριον τοῦ σώματος ἐν αἰσθητῷ πάθει εἴη· εἴπετο
 γὰρ τῷ ἔχειν πάθος αὐτὸ τὸ καὶ αἰσθητὸν αὐτοῦ τὸ μέγεθος εἶναι.

Ἀγαθὸν δὲ τὴν πρώτην ὑπόθεσιν τὴν εἰ συνδιαιρεῖται τὰ πάθη τοῖς 5

- 2 ἀπλαῖ a 3 ἀπορεῖ V δὴ TAP: δὲ Va ἐνταῦθα a 5 οὐκέτ' ἔχει
 Usener: οὐ κατέχει VAPa: non habent T <τὰ> πάθη conī. Thurot τοιαῦτα conicio
 6 τούτων P 6. 7 ἐκά^{τρ} (ἐκατέρω A) ὑποταθέντι VA 7 ἄπορον V συνδιαιροῖτο
 VA, sed v. 15. 16. 28 8 ἑκαστα P τῶν] εἶναι V 9 δὲ cum T scripsi:
 τε VA: τε γὰρ Pa τούτω P: τούτων a 10 ψυχρὸν ἢ θερμὸν P γλυκὺ ἢ
 ψυχρὸν T 11 τὸ δὲ αἰσθητὸν ἐστὶ libri (T anceps): αἰσθητὸν δὲ ἐστὶ Thurot
 prius τῷ MTV: τὸ APa alt. τῷ Ta: τὸ VAP 12 actum sensitivi ipsius fieri T
 13 εὐθὺς VA(T): ἔνθα Pa: εὐθὺς Thurot τῷ TVA: καὶ τῷ Pa: καὶ τὸ M
 αἰσθησιν V 16 κινεῖται a (corr. M) 18 πᾶν A αἰσθητὸν del. Thurot
 19 post σῶμα add. ὁρατὸν Thurot (malim addere ὁρατὸν καὶ) • post alt. αἰσθητὸν add.
 καὶ γὰρ αἰσθητὸν Thurot καὶ <εἰ> conicio 19. 20 alt. καὶ—ὁρατὸν om. T
 20. 21 μῶριον—ἄρα om. Pa (habet etiam M) 21 ὁρατὸν ἄρα V 22 μέν om. T
 μέντοι P οὐ ποσὸν δέ TVAP: ποσὸν δέ a: ποσὸν δὲ μὴ M: μὴ ποσὸν δὲ ex Arist.
 Thurot 24 οὐδὲν TVA: οὐδ' Pa σμικρότητα Aa 25. 26 ἐκφεύγειν—
 σώματος om. T 25 εἰ δὲ] οὐδὲ V 26 post ἂν add. πᾶν μῶριον τοῦ σώματος
 ἐκφεύγει (sic)—οὐδ' ἂν, sed rursus del. P πᾶν errore del. P 27 τῷ M(T)VP:
 τὸ Aa τὸ] τῷ A 28 συνδιαιρεῖται a (v. ad v. 7): συνδιαιροῖτο TVAP

σώμασιν ἐπ' ἄπειρον ἐπὶ τὸ ἄτοπον τοῦτο τὸ παντὸς μέρους σώματος ἐπ' 232
 ἄπειρον τεμνομένου πᾶν μέγεθος αἰσθητὸν τε καὶ ὁρατὸν ἔσεσθαι, μέτειςιν
 ἐπὶ τὴν ἀντικειμένην ταύτη ὑπόθεσιν, τὴν λαμβάνουσιν μὴ συνδιαιρεῖσθαι
 τὰ πάθη τοῖς σώμασιν ἐπ' ἄπειρον, καὶ φησιν· εἰ γὰρ μὴ οὕτως, ἐνδὲ- 10
 5 χοιτ' ἂν τι σῶμα μηδὲν ἔχον χρῶμα μηδὲ βάρος μηδ' ἄλλο τι
 τοιοῦτον πάθος. ἔστι γὰρ ὃ λέγει· εἰ γὰρ μὴ συνδιαιροῖτο τὰ πάθη ἐπ'
 ἄπειρον καὶ αὐτὰ τοῖς σώμασιν, εἴη ἂν τινα μέρη τοῦ σώματος τοῦ τεμνο-
 μένου σώματα καὶ αὐτὰ ὄντα μηδὲν ἔχοντα | μήτε χρῶμα μήτε βάρος 233
 μήτε ἄλλο τι πάθος αἰσθητὸν· ἀλλ' εἰ τοῦτο, ἔσται καὶ τὸ ἄλλο ὅλον
 10 μέγεθος συγκεῖμενον ἐξ οὗ αἰσθητῶν οὐδ' ἐχόντων πάθος.

Ταῦτ' εἰπὼν ἐπιφέρει· ἀλλ' ἀναγκαῖον· οὐ γὰρ ὁ γὰρ ἔκ γε τῶν 5
 μαθηματικῶν. τὸ γὰρ φυσικὸν καὶ αἰσθητὸν σῶμα ἀναγκαῖον καὶ
 διαιρεῖσθαι εἰς μέρη φυσικά. πᾶν δὲ φυσικὸν σῶμα σὺν πάθει καὶ
 σύγκειται ἐκ τοιούτων. εἰ γὰρ μὴ ἐκ τοιούτων εἴη συγκεῖμενον καὶ εἰς
 15 τοιαῦτα διαιρούμενον, εἴη ἂν ἐκ μαθηματικῶν σωμάτων τὰ φυσικά συγκεί-
 μενα· ἀπαθῆ γὰρ τὰ μαθηματικά. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον ἐκ τοιούτων λέγειν 10
 συγκεῖσθαι σώματα φυσικά τε καὶ αἰσθητά, τῷ ταῦτα, λέγω δὲ τὰ μαθη-
 ματικά σώματα, μηδ' ἐν ὑποστάσει εἶναι καθ' αὐτά, ἀλλὰ τῇ ἐπινοίᾳ χωριζό-
 μενα τῶν παθῶν λαμβάνεσθαι. |

20 p. 445^b15 Ἔτι τίνι κρινοῦμεν ταῦτα ἢ γνωσόμεθα; ἢ τῷ νοῷ; 234
 ἀλλ' οὐ νοητά.

Ταῦτά φησι τὰ ἀπαθῆ τε καὶ ἀναίσθητα σώματα. εἰ δ' εἴη τινὰ
 τοιαῦτα εἰς ἃ διαιρεῖται τὰ αἰσθητά σώματα, τίνι κρινοῦμέν τε καὶ
 γνωσόμεθα; πάντα μὲν γὰρ ἃ γινώσκουμεν, ἢ νοητά ὄντα ἢ αἰσθητά,
 25 γινώσκουμεν ἢ διὰ τοῦ νοεῖν αὐτὰ ἢ διὰ τοῦ αἰσθάνεσθαι αὐτῶν· δύο γὰρ 5
 ταῦτα κριτήρια ἢ φύσις ἡμῖν δέδωκεν ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν τῷ καὶ
 τὰ ὄντα ταύταις ταῖς διαφοραῖς διαιρεῖσθαι. ἀλλὰ μὴν τὰ μέρη τῶν

1 τοῦ σώματος a ἐπ' ἄπειρον—ἄτοπον TVA: ἐπὶ τὸ ἄπειρον Pa τοῦτο τὸ
 VAP(T): τοῦτο a: om. M 2 μέτειςιν] μέν τισιν T 3 ταύτην VP
 4 εἰ] ἐάν V 5 τι] εἶναι τι Arist. ἄλλο om. T 7 καὶ αὐτὰ AP: καὶ
 αὐτὰ V: ἐαυτὰ a: om. MT 7. 8 εἴη—μηδὲν om. V 7 τινα μέρη TPα: μέρη
 τινα A 8 σώματα MT: σώματος A: om. Pa prius μήτε om. T
 9 τὸ VAP: om. a ὅλον MV: ὅλως A: om. TPα 10 ἐξ οὗ καὶ αἰσθητὸν V
 οὐδ' TV: οὐδὲν APα πάθη V 11 ταῦτ' P: ταῦτα a: hoc T: om. VA
 γὰρ δὲ] *uique* T: γὰρ Arist. codd. LSU γε AP: τε V: om. T 12 αὐτὰ om. T
 13 δὲ] γὰρ a σὺν πάθει TVP: σὺν πάθει A: συμπάρεστι a 14 σύγκειται APα:
 συγκεῖσθαι TV τούτων a εἰ] ἐάν V 15 τοιαῦτο P 17 τὰ σώματα A
 τε om. V (τε φυσικά testatur Mau) τῷ ταῦτα MVA: om. Pa δὲ Ta: δὲ VAP
 18 μηδ' TV: μηδὲν APα εἶναι] *possunt esse* T 20 *iudicamus* T prius ἢ TV:
 καὶ A: τε καὶ P *cognoscimus* T 21 ἀλλ' οὐ] *si enim* T 22 πάθη Pa
 δ' Pa: om. TVA 23. 24 *iudicamus et cognoscimus* T 24 γινόμενα V
 26 καὶ om. T 27 ταῦτα V

σωμάτων ταῦτα τὰ ἀναίσθητά τε καὶ ἀπαθῆ οὐδετέρῳ τούτων ὑποπείσεται. 234
οὔτε γὰρ τῷ νῷ· οὐ γὰρ νοητὰ καθ' αὐτά. οὐδὲν γὰρ ὁ νοῦς τῶν ὑπο-
κειμένων καθ' αὐτὸ ἐκτὸς ὄντων χωρὶς αἰσθήσεως νοεῖ· ἔστι γάρ τιν' ἀ 10
ἐκτὸς ὄντα καθ' αὐτὰ [καὶ ἐκτὸς ὄντων χωρὶς αἰσθήσεως νοῖ] ὑφίστηναι
5 οὐ πέφυκεν, ἄτομοι οὐσίαι ὄντα (τὰ γὰρ εἶδη τὰ τούτων καὶ τὰ κοινὰ οὐκ
ἐκτὸς | ὑφίστηκεν οὐδὲ καθ' αὐτά· ἐν γὰρ τῷ νοεῖσθαι τὸ εἶναι τοῖς 235
κοινοῖς, ὥστε καὶ ὑπόστασις αὐτῶν ὡς τοιούτων ἐν τῷ νῷ καὶ οὐκ ἐκτός).
εἰ δὲ μὴδὲν τῶν οὕτως ὄντων χωρὶς αἰσθήσεως ὁ νοῦς νοεῖ, ταῦτα δὲ
οὐκ αἰσθητά, οὔτ' ἂν ὁ νοῦς αὐτὰ οὔτε ἡ αἰσθησις κρίνοι. νοεῖ δὲ ὁ
10 νοῦς τὰ αἰσθητὰ μετ' αἰσθήσεως, τῷ δύνασθαι αἰσθήσεως αὐτῶν γε- 5
νομένης τὸν νοῦν αὐτῶν θεωρεῖν τὴν τε πρὸς ἄλληλα διαφορὰν καὶ τὸ τί
ἦν εἶναι ἐκάστου αὐτῶν καὶ πῶς ἔχει τὰ τοιαῦτα πρὸς τὸ καθόλου, καὶ
τῷ διαλαμβάνειν ἀπάντων τῷ λόγῳ τό τε συμβεβηκὸς αὐτοῖς καὶ τὸ εἶδος
τὸ ὑποκείμενον.

15 p. 445^b 17 'Ἀλλ' εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, ἔοικε μαρτυρεῖν τοῖς τὰ
ἄτομα ποιοῦσι.

Καὶ τοῦτο ἄτοπον προσφέρει τῇ δόξῃ τῇ εἰς ἀπαθῆ διαιρούσῃ τὰ αἰσθητὰ 10
σώματα, τὸ ἔσεσθαι σύμφωνον τὸ λεγόμενον τοῖς τὰ ἄτομα μεγέθη ὑπο-
τιθεμένοις. ὃ γὰρ | ἐκεῖνοι χρῶνται λόγῳ, ἀνάγκη καὶ τοὺς ταῦτα 236
20 λέγοντας χρῆσθαι καὶ λύειν τὰ ἀπορούμενα πρὸς αὐτούς. λέγουσι δὲ οἱ
τὰς ἀτόμους ὑποτιθέμενοι ἀπαθῆ τὰ ἄτομα σώματα ὄντα ἐν τῇ ποιᾷ πρὸς
ἄλληλα συνθέσει τε καὶ σχέσει τὰ πάθη καὶ τὰς τοιαύτας ποιότητας ἀπο-
γεννᾶν. τὸ αὐτὸ δὴ ἐξαναγκασθήσονται καὶ οὗτοι λέγειν· καὶ γὰρ τούτοις 5
ἐν τῇ ποιᾷ συνθέσει τῶν ἀπαθῶν μερῶν τὰ πάθη τὰ ἐν τοῖς σώμασιν ὄντα
25 γεννηθήσεται.

1 τὰ om. V οὐδετέρῳ scripsi: οὐδενὶ τρόπῳ V: οὐδὲ πρὸ A: οὐδέπω Pa: οὐδέ τῷ
M: neque hiis T 2 οὐδὲν om. T 2. 3 ὑποκειμένων TVA: ἐν ὑποκειμένῳ Pa
3 αὐτὰ conicio νοεῖσθαι Pa 3. 4 ἔστι—ὑφίστηκεν MA (partim T): om. VPa,
nisi quod V ὑφίστηκεν habet 3 τιν' ἀ Diels: τινὰ libri 4 καὶ ἐκτὸς—πέφυκεν
om. T καὶ—νοῖ interpolatum ex lin. 3 del. Diels νοῖ A: νοή . . M (νοήσει)
ὑφίστηναι scripsi: ὑφίστηκεν MVA 5 ante οὐ add. . . . σθαι M (cf. ad v. 3)
οὐ πέφυκεν om. V post πέφυκεν add. ἀλλ' οὐχὶ Pa 6 ἐντός V ἐν γὰρ
om. T 7 prius καὶ MVA(T): ἡ Pa: καὶ ἡ Thurot alt. καὶ om. a 8 δὴ
coni. Thurot. οὕτως om. a (habet etiam M) ὄντων] habentium T ταῦτα δὲ
om. a (habet etiam M) 9 αὐτὸ V αὐτὰ—αἰσθησις om. T κρίνοι
scripsi: κρίνει TA: κρίνη V: κρίνη P: ἔτι κρινεῖ a 10 αὐτῷ Aa 10. 11 γινο-
μένης V ut testatur Mau 11 αὐτὸν Pa 12 ἐκάστῳ Pa, sed v. Alex. De an.
p. 87, 24. 88, 11 Br. ἔχει Pa: ἔχοι TVA 13 prius τῷ] τὸ P ἀπάντων τῷ λόγῳ
om. T 15 ἀλλ' ἄμα δ' Arist. codd. EMY: om. T εἰ] αἰ A ἔχει οὕτως P
post ἔχει add. ὡς A 17 διαιροῦσι a 18 prius τὸ] ὡς M τὸ ἔσεσθαι] quod
sicut T (sit Thurot) 19 τοῦς] τί P 22 τε om. V 23 δὴ om. a: δὲ M
ἐξαναγκασθήσονται a (M) 24 μερῶν om. T post ὄντα add. καὶ VA
25 γεννηθήσεται Thurot (generabuntur T): γεννηθήσεται MVA: γεννησθήσεται P: γενήσονται a

“Α εἰπὼν ἐπιφέρει ἀλλ’ ἀδύνατα † ὧν ἐστὶ τὰ ἄλλα δυνατὰ τὰ ὑπ’ 236
ἐκείνων λεγόμενα. ὁ καὶ αὐτοὶ εἴποιεν ἂν λύειν τὰ ἀπορούμενα θέλοντες·
ἀδύνατα γὰρ ἐροῦσι καὶ αὐτοὶ ταῦτά γε ἐκείνοις λέγοντες. φησὶ δὲ εἰρησθαι 10
περὶ τῶν τὰ ἄτομα ὑποτιθεμένων σώματα ὅτι ἀδύνατα λέγουσιν ἐν τοῖς
5 Περὶ κινήσεως λόγοις, Περὶ κινήσεως λέγων τὰ τελευταῖα τῆς Φυσικῆς
ἀκροάσεως, ἐν οἷς ὅτι μὴ οἶόν τε ἄτομον εἶναί τι μέγεθος δέδειχε. |

p. 445^b20 Περὶ δὲ τῆς λύσεως αὐτῶν ἅμα δῆλον ἔσται [τε] καὶ 237
διὰ τί πεπέρανται τὰ εἶδη.

Περὶ τῆς λύσεως τῶν ἡπορημένων, ἃ ἦν, εἰ τὰ πάθη συνδιαιρεῖται
10 τοῖς σώμασιν ἐπ’ ἄπειρον διαιρουμένοις, ἄτοπον ἔσσεσθαι τὸ πᾶν σῶμα καὶ
μέγεθος αἰσθητὸν γίνεσθαι, καὶ μὴ συνδιαιρουμένων τὸ ἐξ ἀπειρῶν καὶ
ἀπαθῶν συγκεῖσθαι τὰ σώματα, ἅμα, φησί, λύσομέν τε τὰ ἡπορημένα καὶ 5
διὰ τῆς λύσεως τούτων δῆλον ποιήσομεν καὶ τὸ διότι πεπέρανται τὰ εἶδη
τῶν καθ’ ἐκάστην αἰσθησιν αἰσθητῶν, οἷον χρωμάτων, χυμῶν, ψόφων
15 φθόγγων, ὁσμῶν καὶ τῶν ἀπτῶν ἀπάντων. τοῦτο γὰρ πρότερον μὲν
προέλαβε καὶ αὐτὸ ὡς ὑφείλον ζητηθῆναι, νῦν δὲ συνάπτει τῶν ἡπορη-
μένων τὴν λύσιν καὶ τὴν τούτου δεῖξιν ὡς οἰκείαν. εἰ γὰρ ἐπ’ ἄπειρον 10
ἢ τομῇ τῶν παθῶν, πότερον καθ’ αὐτὰ οὕτως ὡς τὰ εἶδη αὐτῶν
ἄπειρά τε ἐστὶ καὶ καθ’ αὐτὰ διαιρετὰ τὰ πάθη ἐπ’ ἄπειρον, ἢ οὐ |
20 καθ’ αὐτὰ οὐδὲ τῷ εἶδει ἢ ἐπ’ ἄπειρον αὐτῶν τομῇ καὶ ὅλως ἢ εἰς μεγέθη, 238
ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, τῷ γὰρ ἐν οἷς ἐστὶ διαιρουμένοις συνδιαιρεῖσθαι
καὶ αὐτά; καὶ πρῶτον μὲν δι’ ἣν αἰτίαν ἀνάγκη ὠρίσθαι τὰ εἶδη τῶν
αἰσθητῶν λέγει· ἔπειτα τοῦτο συνάψει τῇ τῆς προκειμένης ἀπορίας 5
λύσει καὶ δείξει πῶς χρήσιμον τὸ ἕτερον εἰς τὸ ἕτερον. ἢ δὲ δεῖξις
25 αὕτη· ὧν ἐστὶν ἔσχατά τινα, τουτέστιν ἐν οἷς τὰ πέρατα ὠρίσται,
ἀνάγκη τούτοις καὶ τὰ μεταξὺ τῶν τε ἐσχάτων καὶ τῶν περάτων ὠρίσθαι.

1 ἀλλ’ ἀδύνατον TV (Arist. codd. MP) ὧν—δυνατὰ V: ὧν ἐστὶ τῷ ἀλλ’ ἀδύνατα Λ: τὸ ἀλλ’
ἀδύνατα Pa: om. T, fort. scrib. ὡς ἐστὶ (ὅ ἐστὶ Diels) τὰ ἀλλ’ ἀδύνατα 2 ὁ TVAP: ὁ a
ἐθέλοντες a 3 ἀδύνατον a ταῦτά Thurot: ταῦτα VAPa: hoc T δὲ om. V
4 τὰ om. Λ σωμάτων APa 6 τι om. a δέδειχε in spatio om. V,
v. Phys. VI 1 (cf. Simpl. p. 925 D.) 7 δὲ] τε AP τε deleui cum Arist. codd.
an τὸ scrib? v. v. 13 8 τί] τὸ VA 9 ὁ ἦν TAPa: ἢ ἦν M: ὁ μὲν V erant
ad impossibilia(?) simul dividi (= ἐπὶ τὰ ἀπαθῆ συνδιαιρεῖσθαι) T εἰ τὰ scripsi: ἐπὶ Λ:
ἐπεὶ τὰ Pa: οὖν τὰ V 10 post ἄτοπον add. enim T 11 διαιρουμένοις P: διαιρου-
μένης a: συνδιαιρουμένης M τὸ] τῷ a 13 ποιήσομαι V 15 φθόγγων]
gustabilium T ἀπάντων om. T μὲν ante γὰρ V 17 τῇ λύσει V
καὶ] τε καὶ a τούτων a εἰ om. TA 19 ἄπειρά τε] ἀπείρατα V
ἐστὶ T: εἶναι VAPa ἐαυτὰ P ἀδιαίρετα T 20 εἶδει] ἤδη a (corr. M)
ἢ om. V 21 τῷ] τὸ Pa (corr. M) γὰρ om. T (habet etiam M), sed cf. p. 115,7
et p. 312,9 Th. 22 πρῶτα a (corr. M) ἦν om. T αἰτίαν] αὐτὰ V
23 τῆς τῆς (!) a 24 εἰς τὸ ἕτερον] om. V: εἰς ἕτερά τινα A δὲ om. T 25 ἐσχατά]
ἕτερα TA post τινα add. δὲ V 26 ἀναγκαῖον Arist. codd. EMY, cf. p. 114,10
τὰ] τῶν V τε om. V (ut testatur Duemmler), a καὶ τῶν περάτων om. T ὠρίσται V

ἔσχατα δὲ ἐν παντὶ γένει τάναντία· καὶ ὥριται τὰ ἐναντία, εἴγε τὰ 238
 πλείστον διεστῶτα ἀλλήλων ἐναντία, τὸ δὲ πλείστον ὠρισμένον τι· ὥστε 10
 ἐν οἷς ἐναντία, ἐν τούτοις τὰ ἔσχατα ὥριται. ἐν δὲ τοῖς αἰσθητοῖς
 πᾶσιν ἐναντίωσις ἐστὶ, καὶ τοῦτο δείκνυσι καθ' ἕκαστον αἰσθητὸν προχει-
 5 ριζόμενος. τὰ ἄρα αἰσθητὰ ἅπαντα κατὰ τὸ εἶδος πεπέρανται. εἰ γὰρ
 ὦν τὰ ἔσχατα πεπέρανται, τούτων καὶ τὰ μεταξὺ πεπέρανται, | ἐν οἷς δὲ 239
 ἐστὶν ἐναντία, τούτων τὰ ἔσχατα πεπέρανται, ἐν οἷς ἄρα ἐστὶν ἐναντίωσις,
 ταῦτα πεπέρανται· ἐν δὲ τοῖς αἰσθητοῖς πᾶσιν ἐστὶν ἐναντίωσις· τὰ αἰσθητὰ
 ἄρα πάντα πεπέρανται. τὸ δὲ ὦν τὰ ἔσχατα πάντα πεπέρανται, τούτων
 10 ἀνάγκη καὶ τὰ μεταξὺ πεπεράνθαι· νῦν μὲν ὡς γνώριμον λαμβάνει, ἔδειξε 5
 δὲ αὐτὸ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὑστέρων Ἀναλυτικῶν. εἰ γὰρ μὴ εἴη γε αὐτὰ
 πεπερασμένα, ἀλλὰ ἐπ' ἄπειρον, οὐδ' ἂν τὰ ἔσχατα εἴη πεπερασμένα, μηδέ-
 ποτε δυναμένων ἡμῶν ἐπὶ τὸ πέρασ ἐλθεῖν τῷ τὰ μεταξὺ ἄπειρα εἶναι. ἔνεστι δὲ
 καὶ οὕτως ἐπιχειρήσαντας δεῖξαι ὅτι μὴ εἰς ἄπειρα εἶδη τέμνεται τὰ αἰσθητὰ·
 15 εἰ γὰρ ἀπείρων τῶν εἰδῶν ὄντων πᾶν εἶδος κατὰ ἀπείρων ἀτόμων κατηγο- 10
 ρεῖται, ἀπειράκις ἄπειρα ἔσται τινά· εἰ δὲ κατὰ πεπερασμένων, πολλὰ
 ἄπειρα ἅμα ἔσται. τοῦτο δὲ ἀδύνατον· ἡ γὰρ παράθεσις τῶν ἐτέρων |
 τοῖς ἐτέροις περαῖνοι ἂν αὐτά, καὶ ἔτι γίνοιτ' ἂν ἄπειρον ἀπείρου πλέον καὶ 240
 ἔλαττον.

20 p. 445^b27 Τὸ μὲν οὖν συνεχὲς εἰς ἄπειρα τέμνεται ἄνισα, εἰς δὲ
 ἴσα πεπερασμένα, τὸ δὲ μὴ καθ' αὐτὸ συνεχὲς εἰς πεπερασμένα
 εἶδη.

Διὰ τῶν νῦν εἰρημένων εἶπεν ἅμα τε λυθήσεσθαι τὴν ἀπορίαν καὶ 5
 δειχθήσεσθαι ὅτι τὰ εἶδη τῶν αἰσθητῶν πεπέρανται. λύσει μὲν γὰρ τὴν
 25 ἀπορίαν δεῖξας, πῶς τῇ ἐπ' ἄπειρον διαίρεσει τῶν συνεχῶν συνδιαρεῖσθαι

- 1 καὶ—ἐναντία om. a (habet etiam M) γε] τε a (corr. M) 2 πλείστα V
 τι TVP: τί ἐστὶν A: om. a 3 tert. ἐν] prius ἂν P 4 πᾶσιν M: πάθεις TVAPa,
 sed. v. v. 5 et 8 et Arist. 6 alt. τὰ om. V 6. 7 δέ—ἐν οἷς om. TPa (habet
 etiam M) 7 ἐναντίωσις V ἐναντία A 8 πεπέρανται ταῦτα a πάθεις a
 ἐστὶ πᾶσιν V ἐναντία A 9 prius πάντα om. a τὰ ἔσχατα om. T 10 καὶ
 om. T μὲν ὡς] autem T ἔδειξαν V 11 δέ] enim T τῶν] τῷ V
 ὑστέρων Ἀναλυτικῶν] A 19—22 12 ἄπειρον <τέμνοιτο> conl. Thurot, sed v. e. gr. Arist.
 p. 1074^a29 ἂν τὰ VP(T): ἂν αὐτὰ A(?): αὐτὰ a 13 τὰ om. a (habet etiam M)
 14 ἐπιχειρήσαν P: ἐπιχειρήσαντα a: argumentantes T 15 εἰ γὰρ—κατηγορεῖται M: εἰ γὰρ
 πᾶν εἶδος κατὰ πλείονων ἀτόμων κατ. V: εἰ γὰρ πᾶν εἶδος κατὰ πλείονων ἀπείρων τῶν εἰδῶν
 ὄντων εἰ μὲν καὶ ἕκαστον εἶδος κατὰ ἀπείρων ἀτόμων (ἀτ. ἀπ. A) κατ. (κατηγορηθήσεται T)
 AT: εἰ γὰρ πᾶν εἶδος κατὰ ἀπείρων ἀτόμων κατ. Pa: plures excogitari possunt textus con-
 stituendi rationes vix codici M praeferendae 17 ἅμα om. A 18 περαῖνοι—
 ἔτι om. T ἄπειρον om. TPa (habet etiam M) 20 ἄπειρον V 21 τὸ] quorum T
 αὐτὰ VA συνεχές] in continuum T 23 τῶν νῦν εἰρημένων a: τοῦτο τὸ νῦν
 εἰρημένον TVAP: τούτου τοῦ νῦν εἰρημένου conicio ῥηθήσεσθαι prius V
 24 solvitur T μὲν om. T

ὄνεται τὰ πάθη, καὶ πῶς τῶν αἰσθητῶν τὰ μέρη πάντα αἰσθητὰ τε καὶ 240
 οὐκ αἰσθητὰ. τὰ δὲ εἶδη τῶν αἰσθητῶν οὐκ ἔσται ἄπειρα, εἰ καὶ συν-
 διαιοῖτο ἐπ' ἄπειρον, διὰ τὰ προσηρημένα· ἐν οἷς γὰρ ἔστιν ἐναντία, τούτων 10
 ἀνάγκη καὶ τὰ μεταξὺ εἶδη τῶν ἐναντίων ὀρίσθαι. οὐδὲ γὰρ καθ' αὐτὰ
 5 διαιρεῖται οὕτως, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, συνδιαιρούμενα τούτοις ὧν ἔστι
 τὰ πάθη. ἄτοπον γὰρ ἦν τὸ εἶδη | τινὰ τῶν αἰσθητῶν μὴ λέγειν αἰσθητὰ 241
 εἶναι, ὃ συνέβαινεν ἐν τῇ ἐπ' ἄπειρον τῶν σωμάτων διαιρέσει, τῇ γὰρ
 καὶ τὰ αἰσθητὰ συνδιαιρούμενα αὐτοῖς εἰς εἶδη διαφέροντα διαιρεῖσθαι.
 δείκνυσιν οὖν, τίνι διαφέρει ἡ τῶν συνεχῶν διαίρεσις τῆς τῶν μὴ συνεχῶν
 10 διαιρέσεως, ὅποιά ἐστι καὶ τὰ πάθη τὰ ἐν τοῖς σώμασι. τὰ μὲν δὲ 5
 συνεχῆ τέμνεσθαι φησιν, εἰ μὲν εἰς ἴσα τέμνοιτο, εἰς πεπερασμένα, τὴν δὲ
 ἐπ' ἄπειρον αὐτῶν γίνεσθαι διαίρεσιν κατὰ τὴν εἰς ἄνισα τομήν, ὥς ἔδειξε
 καὶ ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει, καὶ εἶναι ἀμφοτέρας τὰς διαιρέσεις καθ' αὐτὰ
 τῶν συνεχῶν τὰς εἰρημένας, τῶν δὲ μὴ συνεχῶν, ὅποιά ἐστι τὰ αἰσθητὰ
 15 καὶ ὅλως τὰ πάθη, τὴν καθ' αὐτὰ διαίρεσιν εἰς πεπερασμένα εἶδη 10
 γίνεσθαι· εἰς γὰρ εἶδη, ἀλλ' οὐκ εἰς μεγέθη, ἡ τῶν μὴ συνεχῶν διαίρεσις·
 τὰ δὲ εἶδη τούτων πεπέρανται, ὅτι καὶ ἐναντίωσίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς. |

"Ὅτι μὲν οὖν πᾶν συνεχές, εἰ εἰς ἴσα διαιοῖτο, εἰς πεπερασμένα 242
 διαιρεθῆσεται, ὀκλον. πᾶν μὲν γὰρ συνεχές πεπερασμένον (ὁδῶνεται γὰρ ὅτι
 20 μὴδὲν ἐστὶν ἐνεργεία ἄπειρον)· τὸ δὲ πεπερασμένον πᾶν καταμετρεῖται ὑπὸ
 παντὸς μορίου αὐτοῦ. καὶ γὰρ εἰ τὸ τελευταῖον καταμετροῦν αὐτὸ μὴ 5
 συναπαρτίζοιτο αὐτῷ, ἀλλ' ὑπερβάλλοι αὐτό, οὐδὲν ἦττον κατεμέτρησεν
 αὐτό· εἰ δὲ κατεμέτρησε, ὀκλον ὅτι πεπερασμένα ἂν εἴη ἐν αὐτῷ τὰ
 τηλικαῦτα, ἡλίκον ἐστὶ τὸ καταμετροῦν αὐτό. εἰς μὲν οὖν ἴσα πεπερα-
 25 σμένα πᾶν συνεχές τέμνεται διὰ τοῦτο· ἡ δὲ εἰς ἄπειρον διαίρεσις τῶν
 συνεχῶν γίνεται κατὰ τὰς ἀνίσους διαιρέσεις ἀεί. εἰ (γὰρ) τοῦ ἀφαιρουμένου 10

2. 3 συνδιαιρεῖ τῷ V: διαιρεῖτο a (corr. M) 3 προκείμενα V γὰρ] δὲ V
 ἐστὶν ἐναντίων P τούτοις A 4 post μεταξὺ add. ὀρίσθαι· ἐν δὲ τοῖς εἶδεσι τῶν
 αἰσθητῶν ἐστὶν ἐναντίωσις· ἀνάγκη ἄρα καὶ τὰ μεταξὺ add. Thurot ἐναντίων TVAP:
 αἰσθητῶν a (Thurot) ὀρίσθαι a: εἰρησθαι TAP: πεπέρανθαι V οὐδὲν P: non T
 κατὰ ταῦτα VA 5 συνδιαιρούμενα] διαιρούμενοις a 6 αἰσθητικῶν APa 7 δ V:
 ui T: δ καὶ Pa: om. A ταῖς et διαιρέσεσι A τῷ T: τὸ VAPa γὰρ cf.
 p. 113,21. 8 αὐτῶν V εἰς om. a (habet etiam M) 9 οὖν TVA: ἐν τῷ Pa
 9—12 τῆς τῶν—διαίρεσιν om. A 11 μὲν corr. ex μὴ P: μὴ a (corr. M)
 13 prius καὶ om. T τῇ Pa: om. VA Φυσικῇ ἀκροάσει] Θ 8 p. 263^a? (Thurot
 dubitanter ad Z 2 p. 233^a 10ss. relegat) καθ' αὐτὰ Thurot: καθ' αὐτὸ VAPa: om. T
 14 τὰς εἰρημένας τῶν συνεχῶν T ut vid: unde defectus, quem infra adnotabo, facilius ex-
 plicatur τῶν et μὴ συνεχῶν om. T 15 καθ' αὐτὰ Thurot: καθ' αὐτὸ libri
 16 γενέσθαι prius A: γίνεσθαι a μὴ om. T 18 συνεχές πᾶν V εἰ—διαι-
 ροῖτο TVA: εἰς ἴσα διαιρούμενον Pa 19 μὲν om. T alt. γὰρ] μὲν γὰρ Pa
 22 συναπαρτίζοιτο A: commensuretur T: συνδιαρπάζοιτο V: συναρπάζοιτο P: συναρμύζοιτο a
 αὐτῷ] αὐτό V ἀλλ'] sed neque T οὐδὲν] vel T 24 εἰς MT: εἰ VA:
 ἡ Pa μὲν οὖν MVAPa: enim T ἴσα MT: εἰς ἴσα VAPa 26 συνεχῶς a
 εἰ (γὰρ) τοῦ Diels: si igitur T: εἴτ' οὖν VAPa ἀφαιρουμένου TV: ἀφαιρούμενος a:
 μὲν
 ἀφαιρούμενον A: ἀφαιρου' (!) P (ἀφαιρούμενος ND)

τοσοῦτον ἀφαιροῖτο ὅποσον ἦν αὐτὸ ἀφ' οὗ ἀφηρέθη, εἴγε, καθ' ὃν λόγον
 ἔφθασεν διηρησθαι τὸ ὅλον, κατὰ τοῦτον καὶ τὸ μῦριον αὐτοῦ διήρηται
 καὶ τὸ τούτου πάλιν μῦριον ὁμοίως, ἐπ' | ἄπειρον ἢ διαίρεσις ἔσται. τοῦ 243
 μὲν οὖν συνεχοῦς ἢ διαίρεσις τοιαύτη· τοῦ δὲ μὴ καθ' αὐτὸ συνεχοῦς,
 5 ὅποιαί εἰσιν αἱ αἰσθηταὶ ποιότητες, αἱ διαίρεσεις εἰς πεπερασμένα εἶδη γίνονται,
 εἰ διαιροῖντο καθ' αὐτάς, ὡς δέδεικται.

Ἦν δὲ τὸ ἀπορούμενον, εἰ, ὥσπερ τὰ σώματα ἐπ' ἄπειρον διαιρεῖται, 5
 οὕτω καὶ τὰ πάθη αὐτῶν. τοῦτο δὲ δεικνὺς λέγει ὅτι καθ' αὐτά μὲν ἢ
 τῶν παθῶν διαίρεσις εἰς πεπερασμένα γίνεται εἶδη. τὰ γὰρ πάθη τῶν
 10 σωμάτων ταῦτα τὰ αἰσθητὰ εἶδη ἐστί, καὶ οὐ μετέθῃ οὐδὲ συνεχῇ καθ'
 αὐτά· διὸ καὶ ἡ διαίρεσις αὐτῶν εἰς πεπερασμένα γίνεται. τῷ δὲ πάθη 10
 εἶναι τῶν συνεχῶν καὶ ἐν τοῖς συνεχέσιν ὑπάρχειν καὶ ἐν τούτοις τὸ εἶναι
 ἔχειν, κατὰ συμβεβηκὸς ἂν ἐκείνοις συνδιαιροῖτο, καὶ δῆλον ὅτι, ὡς ἂν
 ἐκεῖνα | διαιροῖτο, καὶ ταῦτα αὐτοῖς συνδιαιρεθῇσεται. ἐπεὶ τοίνυν δυνάμει 244
 15 ἐπ' ἄπειρον διαιρετὸν τὸ συνεχές ἐστι, εἴη ἂν καὶ τὰ πάθη κατὰ συμβεβηκὸς
 ὁμοίως ἐκείνῳ διαιρετὰ ἐπ' ἄπειρον δυνάμει. δεῖ οὖν, φησὶν, ἐν τοῖς
 αἰσθητοῖς τοῖς ἐν συνεχείᾳ οὗσι λαμβάνειν ὅτι τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνερ- 5
 γείᾳ ἕτερον (ἄλλο γὰρ τὸ ἐνεργείᾳ αἰσθητῷ εἶναι καὶ ἄλλο τὸ δυνάμει),
 καὶ ὡς τὰ μέρη τοῦ συνεχοῦς ἐν τῷ ὅλῳ δυνάμει, καὶ τὰ τῶν μωρίων
 20 πάθη ἃ ἐστὶν αἰσθητὰ δυνάμει ἐστὶν αἰσθητὰ, ὄντων τῶν μωρίων ἐν τῷ
 ὅλῳ. ὅλη μὲν οὖν ἢ κέγχρος αἰσθητὴ καθ' αὐτήν (καθ' αὐτήν γὰρ καὶ
 ἔστι), τὸ δὲ μωριστὸν μέρος τῆς κέγχρου δυνάμει ἐστὶν αἰσθητὸν τῷ 10
 μὴ εἶναι καθ' αὐτό, ἀλλ' ἐν τῇ κέγχρῳ οὕσῃ συνεχεῖ. ἐπέρχεται μὲν
 γὰρ καὶ τοῦτο ἢ ὄψις, ὅταν τὴν κέγχρον βλέπῃ, οὐ μὴν καθ' αὐτὸ αὐτὸ
 25 ὄρᾳ, ἀλλὰ ὡς ἐν τῷ ὅλῳ ὄν. ὁμοίως ἔχει καὶ περὶ τοῦ ἐν τῇ διέσει

- 1 τοσοῦτον APa: τοσούτου TV ἀφαιροῖτο TVA: ἀφηρέιτο M: ἀφαιρείτω Pa
 αὐτοῦ T: αὐτὸ τοῦ coni. Thurot εἴ γε Thurot: si quidem T: ἂν γὰρ VAPa
 2 τοῦτο V τὸ TVA: om. Pa 3 πάλιν] πᾶν T μωρίων M
 4 τοιαύτη] αὕτη a καθ' αὐτὸ A (T): καθ' αὐτά V: om. Pa 5 αἰσθητικαὶ a
 alt. αἱ V: εἰς Pa: εἰ T: ἐκ MA διαίρεσεις TVPa: διαιρέσεως MA εἰς V: εἰσι
 APa (fiant T) γίνονται V: γίνοιτο A (fiet T): γίνοντο P: γίγνοι a: om. M:
 γίνοντ' ἂν coni. Thurot 6 διαιροῖτο T 7 δὲ MTA: δὴ Pa: om. V
 9 in species fit finitas T γίνεται εἶδη VA: εἶδη γίνεται Pa 10 εἶδη om. T
 οὐδὲ om. T 11 παθητὰ AP: παθητικά a (corr. M) 13 ἐκείνους] ἐκείνους A ὅτι
 ὡς ἂν] sicut T 14 ἐκεῖνα] ἐκείνων V διαιροῖτο P: condividantur T: διαιρεῖτο a: διαιρεῖται
 M: διαιρῇται A (quod ne probes, cf. p. 121,25): διήρηται V 14. 15 δυνάμει—ἐστι
 V (nisi quod post δυνάμει rep. ἐστιν): ἐπ' ἄπειρον διαιρεῖται ὦν (ὄν T) τὸ συνεχές ἐστι τὸ
 (τὸ om. A, T?) δυνάμει TAPa 15. 16 εἴη—δυνάμει om. T 16 ἐκείνῳ A:
 ἐκεῖνα P: ἐκείνους Va 17 αἰσθητῇ P τοῖς om. a (habet etiam M) ἐν] ἐν
 τῇ a, fort. recte (v. p. 117,19) 18 prius τὸ om. a (habet etiam M) ἐναργείᾳ
 αἰσθητὸν V sensible esse et dicendum potentia T 21 οὖν VA: igitur T: γὰρ a:
 om. P καθ' αὐτήν om. T καὶ om. a 22 δὲ T: γὰρ VAPa
 τῷ] τὸ a (corr. M) 24 αὐτὸ καθ' αὐτὸ V αὐτὸ om. a (habet etiam M)
 25 ὄν TVAP: ὄντι a: ὄντι μέρος M post ὁμοίως add. δὲ T ἐν τῇ Pa (Arist.):
 in T: ἐν V: om. A διέσει TPa: διέπει V: διαιρέσει A

φθόγγου· τοῦ μὲν παντὸς | μέλους συνεχοῦς ὄντος, οὗ μῶριον ὁ ἐν τῇ 245
 διέσει φθόγγος, καθ' αὐτὸ ἀκούει ἢ ἀκοή, δυνάμει δὲ τοῦ ἐν τῇ διέσει,
 ὅτι μῶριον ἐκείνου. εἰπὼν δὲ συνεχοῦς ὄντος τοῦ μέλους ἀκούει
 παντὸς ἢ ἀκοή, τὸ δὲ διάστημα φησι τοῦτο τὸ τῆς διέσεως, ὃν μῶριον τοῦ
 5 μέλους καὶ μεταξὺ ὃν τῶν ἐσχάτων, τούτέστι τοῦ ὅλου διαστήματος τοῦ 5
 μέλους (τούτο γὰρ ἐστὶ τὸ τοῦ μεταξὺ πρὸς τοὺς ἐσχάτους) λανθάνειν
 (τὸ γὰρ μεταξὺ ὃν τῶν ἐσχάτων φθόγγων μῶριόν ἐστὶ τοῦ ἀκουομένου
 παντὸς μέλους) τῷ ἐν τῷ ὅλῳ εἶναι, αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὐκ αἰσθητὸν τότε
 ἐνεργείᾳ ὄν, ὅτι μηδὲ ἐστὶ καθ' αὐτό.
 10 Εἰπὼν δὲ ἐπὶ τοῦ ὁρατοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκουστοῦ τὰ μῶρια τὰ ἐν τοῖς 10
 ὅλοις λανθάνειν τῷ μὴ εἶναι ἐνεργείᾳ αἰσθητὰ μηδὲ καθ' αὐτά, ὅταν ἡ ἐν
 τοῖς ὅλοις, ἀλλὰ δυνάμει, ὁμοίως φησὶν ἔχειν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν·
 τὰ γὰρ μικρὰ | μῶρια τὰ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς δυνάμει εἶναι αἰσθητὰ, ἐνεργείᾳ 246
 δὲ μὴ, ὅτι μηδὲ τὴν ἀρχὴν κεχώρισται μηδὲ ἐστὶ καθ' αὐτά. οὐδὲ γὰρ
 15 ἡ ποδιαία ἐνεργεία ἐστὶν ἐν τῇ δίποδι συνεχεῖ οὔσῃ, ἀλλὰ δυνάμει· ἐνεργείᾳ
 δὲ τότε γίνεται ἡ ποδιαία, ὅταν χωρισθῇ καὶ καθ' αὐτὴν ληφθῇ χωρι-
 σθεῖσα τῆς πρὸς τὴν ἐτέραν συνεχείας. 5
 Εἰπὼν δὲ τὰ μῶρια τὰ ἐν τοῖς ὅλοις δυνάμει [τε] αἰσθητὰ εἶναι τῷ
 δυνάμει καὶ εἶναι ἐν τῇ συνεχείᾳ τῇ τῶν ὅλων, ἐφεξῆς ζητεῖ, εἰ χωρι-
 20 σθέντα τῆς συνεχείας πάντα δύναται καθ' αὐτὰ αἰσθητὰ γίνεσθαι, ἢ, εἰ μὴ
 τοῦτο, πῶς ἐν τῷ ὅλῳ ὄντα δυνάμει λέγοιτ' ἂν εἶναι, καὶ φησὶν ἐνδέχεσθαι 10
 μὲν, εἰς τὰ τηλικαῦτα τῆς διαιρέσεως γινομένης, μηδὲ μένειν ἔτι τὰ μῶρια
 τὰ τηλικαῦτα ἐπὶ τῆς οἰκείας φύσεως, ὥς μὴ μένειν ἔτι ἀφαιρεθὲν τὸ
 μυριστὸν τῆς κέγχρου μέρος ἔτι μέρος κέγχρου καὶ τὸ πάθος ὃ εἶχεν ὃν
 25 ἐν τῇ | κέγχρῳ, ἀλλ' ἀναλύεσθαι καὶ μεταβάλλεσθαι εἰς τὸν περιέχοντα 247
 αἴρα, ὥς μεταβάλλον ἐκείνου πάλιν γίνεσθαι συνεχὲς μῶριον. ὥς γὰρ ὁ

- 1 μὲν <γάρ> conī. Thurot 1—3 οὗ—ὄντος om. V 1. 2 ὁ ἐν—ἀκοή om. T
 2 καθ' AP: οὐ καθ' a αὐτὸν ἀκούσεται ἢ ἀκοή conī. Thurot ἀκούει ἢ ἀκοή
 scripsi (cf. v. 3. 4): ἀκούεται ἀκοή APa autem qui in dyesi T 4 ante prius τὸ add.
 ἢ TAP δὲ om. A (del. Thurot), sed v. Arist. φησὶ τὸ δὲ διάστημα V
 διαιρέσεως TVP 5. 6 καὶ—μέλους om. T 5 τῶν ἐσχάτων Thurot: τοῦ ἐσχάτου
 libri 6 τούτου a λανθάνειν v. 8 post μέλους transponit Thurot
 7 ὄντων T 8 τῷ τῶν APa post ὅλῳ add. καὶ Pa καθ' αὐτὸ om. T
 9 ὃν V: om. TAPa 10 prius ἐπὶ om. a (habet etiam M) alt. ἐπὶ om. TV
 11 λανθάνειν] ὑπὸ V 12 φησὶν om. T τῶν om. V 14 μὴ] μηδὲ V
 ὅτι] spat. vii litt. V aut cum Thuroto μήτε . . . μήτε scrib. aut μὴ pro priore μηδὲ
 cum T μηδὲ ἐστὶ om. T οὐ a (οὐδὲ etiam M) 15 τῇ] τῷ A οὐσα A
 16 p. 446^a6 μὴ cum EMYP legit 17 τὴν om. A ἐτέρας M 18 δὲ om. T
 τὰ ἐν om. a (habet etiam M) ἄλλοις A τε del. Thurot 19 καὶ MVA:
 om. TPa ἐν TV: εἰς τὸ ἐν A: ὅσα ἐν Pa ὅλων TV: ὅλων ἢ A: ὅλων ἢ Pa
 εἰ] ἢ V 20 δυνάμει V γίνεσθαι MTVA: εἶναι Pa 21 ἐνδέχεται a
 22 γινόμενα a 23 μὴ om. a (habet etiam M) ἔτι del. Thurot ἀφαιρεθὲν a
 24 alt. μέρος] μέρη V τὸ πάθος Pa: τοῦ πάθους MTVA: τὸ πάθος μέρος τοῦ πάθους
 fort. scrib., certe intellegendum 25 εἰς τὰ περιέχοντα Arist. 26 ὥς μετα-
 βάλλον om. T μεταβάλλον VA: μεταβάλλοι P: μεταβάλλοντος a πάλιν] iocius T:
 cf. p. 116,3

κύαθος τοῦ οἴνου εἰς τὴν θάλασσαν ἐγχυθεὶς οὐ φυλάσσει τὴν αὐτοῦ φύσιν, 247
 ἀλλ' εἰς τὴν τῆς θαλάσσης οὐσίαν μεταβάλλει, οὕτω καὶ τὰ τῶν αἰσθητῶν 5
 μόρια τηλικαῦτα εὐλογον χωριζόμενα, εἰς οὕτω μικρὰ διαιρουμένου τοῦ
 ὅλου, εἰς τὸ περιέχον ἀναλύεσθαι· ὥστ' οὐδ' οὕτως ἂν εἴη καθ' αὐτά,
 5 ἀλλὰ μέρη τούτων εἰς αὐτὰ ἀνελύθη.

Οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ μὴ φθειρόιτο, ἀλλὰ μένοι, οὐδ' οὕτως ἂν εἴη
 ἐνεργεία αἰσθητόν, ἀλλὰ καὶ τότε δυνάμει· πάντα μὲν γὰρ τὰ ἐν τοῖς 10
 ὅλοις μέρη, ἔστ' ἂν ἐν τοῖς ὅλοις ᾗ, δυνάμει ἐστὶν αἰσθητὰ καὶ οὐκ ἐνεργεία·
 καὶ γὰρ τὰ μέρη τοῦ ὅλου οὕτως ἔχει τὸ εἶναι. οὕτω δὲ καὶ τῶν μορίων
 10 τὰ τηλικαῦτα, ὡς διὰ μικρότητα διαφεύγειν τὴν αἰσθησιν, καὶ χωρισθέντα
 τῶν ὅλων φυλάσσει τὸ δυνάμει, ὅσον μὲν ἐπὶ τῇ αὐτῶν φύσει αἰσθητὰ
 ὄντα | καὶ ἔχοντα τὸ πάθος (καὶ γὰρ ἐν τῷ ὅλῳ ὄντα αἰσθητὰ ᾗ, † ἐπεὶ 248
 οὖν ἡ ὄψις, εἰ καὶ μὴ καθ' αὐτά), διὰ δὲ σμικρότητα τὴν αἰσθησιν δια-
 φεύγοντα. τούτου δὲ αἴτιον, ὅτι ἡ ὑπεροχὴ τῆς αἰσθήσεως οὐ καθ' αὐτὴν
 15 αἰσθητὴ, τουτέστιν οὐ πᾶν μόριον τοῦ αἰσθητοῦ αἰσθητόν ἐστι καθ' αὐτό· 5
 ὑπεροχὴν γὰρ αἰσθήσεως εἴη ἂν λέγων ἀντὶ τοῦ κατ' ἐνέργειαν. ὑπεροχὴ
 δὲ τοῦ αἰσθητοῦ εἴη ἂν μόριον, οὐ ἀφαιρεθέντος τὸ καταλειπόμενον ἔτι
 αἰσθητόν ἐνεργεία μένει. εἰ τοῦτο οὖν τὸ μόριον τὸ ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ
 ἀφαιρούμενον οὐ πᾶν ἐστὶ, μονωθὲν καὶ χωρισθὲν τοῦ ὅλου, καθ' αὐτό
 20 αἰσθητόν, ἀλλὰ δυνάμει, (δυνάμει) μὲν εἴη ἂν καὶ τότε αἰσθητόν, ἐνεργεία 10
 δὲ οὐ. καὶ γὰρ καὶ ὅτε ἐν ὅλῳ ᾗ ἐν τῷ ἐνεργεία αἰσθητῷ, οὐ καθ' αὐτό
 ᾗ αἰσθητόν. ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο οὐδὲν αἰσθητόν ᾗ.

Ἡ τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν· ὡς γὰρ ἡ ἀκριβε|στέρα αἰσθησις 249
 ὑπερέχει τινὶ δυνάμει αἰσθητικῇ τῆς ἡττον ἀκριβοῦς (οὐ γὰρ κατ' ἄλλο τι
 25 ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀκριβεστεράς αἰσθήσεως ἢ κατὰ δύνανμιν αἰσθητικὴν), οὐ
 μὴν καθ' αὐτὴν ἡ ὑπεροχὴ αὐτὴ γινομένη αἰσθησίς ἐστι (τὸ γὰρ αἰσθητὴ
 εἶπεν ἀντὶ τοῦ αἰσθητικῆ· οὐ γὰρ εἴ τις τοσαύτην ἔχουσα δύνανμιν, ὅση 5
 ἐστὶν ἡ αἰσθητικὴ ὑπεροχὴ ἐν τῇ ἀκριβεστερᾷ αἰσθήσει, ἥδη καὶ αἰσθά-

- 1 θάλατταν a ἐγχυθεὶς Arist. φυλάσσει] *servabit* T αὐτοῦ libri
 2 τῆς om. V θαλάττης a 3 μόρια <τὰ> conl. Thurot τηλικαύτης a ἄλογον V
 3. 4 διαιρουμένου—εἰς om. T, sed post ἀναλύεσθαι add. *si possit per totum* διαιρού-
 μενα a (corr. M) 5 ἀνελήλυθε V 7 ἀλλὰ om. T 8 ἔστ'] *erunt* T
 ἡ T 9 γὰρ] πάντα a (corr. M) 10 τὰ om. V σμικρότητα a
 11 τῶν] εἶναι a φυλάσσει A: φυλάσσοι V: φυλάσσειν Pa: φυλάξει T ὅσω Pa
 αὐτῶν libri φύσιν a (corr. M) 12. 13 ἐπεὶ οὖν] ἔπεισι γοῦν conicio v. p. 116,23
 et Arist. p. 446^a1 13 ἡ ὄψις] τὰ αἰσθητὰ Pa καὶ om. a (habet etiam M)
 13.14 διαφεύγειν M 14 αἰτίαν V 15 αἰσθητὴ TPa: αἰσθητὰ V: αἰσθητὴν A 16 αἰσθη-
 σις A κατ' ἐνέργειαν corruptum censet Thurot, αἰσθητοῦ subaudi 18 αἰσθητήριον a
 (corr. M) ἐνεργεία V 19 οὐ πᾶν ἐστι] spat. vi litt. T καὶ] καὶ V
 20 δυνάμει addidi μὲν scripsi: μένει TVAP: μένειν a: om. M 21 καὶ γὰρ]
 οὐ γὰρ a ὅτι a τῷ VA: τὸ P: om. a: τῶν M αἰσθητῷ VA: αἰσθητῶν M:
 αἰσθητόν Pa 22 οὐδὲ <δυνάμει> conicio ᾗ αἰσθητόν V 25 ἡ om. V
 26 κατ' αὐτὴν APa αὐτὴ MVA: αὐτῇ P: αὐτοῦ a: om. T: αὐτῇ Thurot
 γινομένη A αἰσθητῇ TP (αἰσθητικὴ V huc refert Duemmler) αἰσθητικὴ V (ut
 testatur Mau) A: αἰσθητικοῦ TPa 27 ἔχει MA 28 ἡ om. V αἰσθητικὴ
 ὑπεροχὴ V: ὑπεροχὴ αἰσθητικὴ MA: ὑπεροχὴ T: αἰσθητικὴ Pa

νεσθαι ἂν δύναιτο· καίτοι αὖξει τὴν αἰσθησιν τῇ προσθήκῃ· δυνάμει γὰρ 249
 ἐν τῇ ἀκριβεστέρᾳ αἰσθήσει ἢ ὑπεροχῇ ἐνυπάρχει, καὶ ἔστιν αἰσθησις
 δυνάμει, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὥστε καὶ χωρισθεῖσα καθ' αὐτὴν αἰσθησις εἶναι),
 οὕτως καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἕνια τῶν μορίων οὕτως ἐστίν, ἐν τῷ ὅλῳ 10
 5 ὄντα, δυνάμει αἰσθητά, ὡς ὄντα μὲν ἐν τῷ ὅλῳ συντελεῖν τι αὐτῷ πρὸς
 τὸ αἰσθητὸν εἶναι, χωρισθέντα μέντοι καὶ καθ' ἑαυτὰ γινόμενα μὴ εἶναι
 αἰσθητά δι' ὑπεροχῆν. (ὑπεροχῇ) γὰρ καὶ αἰσθήσεως λέγειν ἂν καὶ τὴν ἐν 250
 τῇ ἀκριβεστέρᾳ γινομένην πρὸς τὴν ἡττον ἀκριβῆ. ὅρᾳ μὲν γάρ τι πλεόν ἢ
 ἀκριβεστέρα αἰσθησις, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὡς ὑπερβάλλουσα οὐχ ὁμοίως αὐτὸ
 10 οὐχ ὁρᾶν τῇ ἀκριβεῖα, ἀλλ' ἀκριβέστερον. λίαν δὲ ἀνυσίμως ἔδειξε τὸ
 προκείμενον τῇ τῆς αἰσθήσεως ὑπεροχῇ χρυσάμενος καὶ τὴν ὁμοιότητα 5
 δεῖξας αὐτῶν. ὡς γὰρ ἢ ὑπεροχῇ τῆς ἀκριβεστέρας αἰσθήσεως συντελοῦσα
 εἰς τὴν αἰσθησιν τῷ ἔχοντι χωρισθεῖσα οὐκ ἔστιν αἰσθησις καθ' αὐτήν,
 οὕτως οὐδὲ τὸ τηλικούτον μέρος τοῦ αἰσθητοῦ χωρισθὲν ἔσται καθ' αὐτὸ
 15 αἰσθητόν, ἀλλ' ὁμοίως μὲν αἰσθητόν, ὡς ἦν καὶ ὅτε ἦν ἐν τῷ ὅλῳ·
 δυνάμει γὰρ καὶ τότε· οὕτως γὰρ ἢ ὑπεροχῇ τῆς ἀκριβεστέρας αἰσθήσεως 10
 καθ' αὐτὴν λαμβανομένη αἰσθησις δυνάμει τῷ προστεθείσης ἄλλης δυνά-
 μεώς τινος αἰσθησις γίνεσθαι. οὐ μὲν, ἐπεὶ μὴ καθ' αὐτὸ αἰσθητόν ἐστι
 χωρισθὲν, διὰ τοῦτο ἀναίσθητον καὶ ἀπαθὲς | ἔσται· ἀλλ' ἔσται καθ' 251
 20 αὐτὸ ὃν δυνάμει αἰσθητόν· ἔχει μὲν γὰρ τὰ πάθη τὰ αἰσθητά, διὰ δὲ
 σμικρότητα ἐκπέπτωκε τοῦ καθ' αὐτὸ κινεῖν τὴν αἰσθησιν δύνασθαι.
 ἐνεργείᾳ δὲ αἰσθητόν ἐσται ἄλλοις ὁμοίοις προσγενόμενον. ὅταν γὰρ
 ἀθροισθῇ ταῦτα ἅ κατ' ἰδίαν ὄντα καὶ κεχωρισμένα δυνάμει μόνον ἦν 5
 αἰσθητά, δι' ἀσθένειαν μὴ δυνάμενα τὴν αἰσθησιν κινεῖν ἐνεργείᾳ, καὶ
 25 γένηται ἐξ αὐτῶν τηλικούτον ὡς δύνασθαι κινεῖν ταύτην, † δι' ὧν ἢ κατ'

- 1 δύναιτο Thurot: δύναιτο libri καὶ αὖξειν Pa (corr. M) 1—3 τὴν αἰσθησιν—
 ὥστε om. a(M) 2 ἐνυπάρχει] ἐν ὑπεροχῇ V αἰσθησίς ἐστι P 3 καί]
 est T (sit Thurot, corr. et) κατ' αὐτὴν APa αἰσθησιν VPa εἶναι om. T
 4 ante alt. ἐν add. ὡς a 5 αἰσθητά δυνάμει V 6 τὸ] τῷ Va καὶ om. T
 αὐτὰ a 7 adhuc ante δι' interpungebant, quare δι' ὑπεροχῇ suspecta habet Thurot
 ὑπεροχῇ addidi καὶ αἰσθήσεως V: αἰσθήσεως Pa: καὶ αἰσθησιν MTA 7. 8 ἐν
 τῇ ἀκριβεστέρᾳ Pa: ἐν τῷ ἀκριβεστέραν V: ἐν τῷ ἀκριβεστέρω A: ἀκριβεστέραν T
 8 γενομένην P ὁρῶμεν a μὲν om. MT 9 οὐχ οὕτως ὡς Pa: οὐ τοῦ ὡς
 V: οὐ τούτω A: non hoc ut T ὑπερβάλλουσα—ἀκριβέστερον corrupta censet Thurot
 οὐχ ὁμοίως om. M αὐτὰ V 10 οὐχ om. M ὁρᾶν τῇ scripsi (cf. v. 3):
 ὅρᾳ τῇ TVPa: ὁρατῇ A δέ] γὰρ A ἀνυσίμως om. T 12 ἀκριβε-
 στάτης V 13 τοῦ ἔχοντος Pa (corr. M): om. T καθ' αὐτὴν om. T
 αὐτὰ V 14 ante οὕτως add. καὶ A αὐτὰ V 15 μὲν om. V
 16 αἰσθήσεως om. Ta (habet etiam M) 17 αὐτὰ V αἰσθησιν V δυνάμει
 TVA: δυνάμει ἐστὶ Pa 18 τινὰ a (corr. M) αἰσθησιν Aa (T anceps)
 αὐτὰ V 19 propter hoc et sensibilis T 20 alt. τὰ V: om. APa 22 ἄλλοις
 ὁμοίοις Thurot: ἄλλοις ὁμοίως MTV: ἄλλως ὁμοίως A: ἀλλ' οὐχ ὁμοίως Pa προσγενό-
 μενον prius V, Pa (Arist.): προσγινόμενον (T)V²A 23 καὶ om. a 24 δυνάμεθα A
 24. 25 καὶ γένηται VA (et fiat T): γίνεται Pa 25 τηλικούτον—ταύτην] actu T
 ταύτην scripsi: ταῦτα VA: αὐτὰ Pa: αὐτὴν Thurot δι' ἡνωμένων conicio, corruptum
 δι' ὧν alterius corruptelae γίνεται causa ἢ om. a

ἐνέργειαν αἰσθησις γίνεται. οὐ γὰρ ἐν ποιότητι μόνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν ποσότητι 251
 τῆς δυνάμεως ἢ ὑπὸ τοῦ αἰσθητοῦ τότε κίνησις γίνεται ἐνεργείᾳ αἰσθητῇ,
 οὐχ ὡς ἐκάτερον αὐτῶν κατ' ἰδίαν ὃν αἰσθητόν, ἀλλ' ὡς διὰ τὴν σύνθεσιν 10
 συντελοῦντα τῷ ὄλῳ τῷ [τε] ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ δύνασθαι κινεῖν τὴν κατ'
 5 ἐνέργειαν αἰσθησιν. οὕτω γὰρ καὶ ἐν τῷ ὄλῳ ὄντα δυνάμει αἰσθητά, οὐχ
 ὡς ἐνεργείᾳ δυνάμενά ποτε γίνεσθαι καθ' αὐτά, ἀλλ' ὡς μέρη. μέρη 252
 γὰρ ἦν τοῦ καθ' αὐτὸ αἰσθητοῦ, καὶ εἴη ἂν τῆς δυνάμεως αὐτῶν τῆς πρὸς
 τὴν αἰσθησιν, ἣν ἔχει κεχωρισμένα ἐνεργείᾳ, ἢ ἡ ὑστέρα δύναμις, καθ'
 ἣν ἐν τῷ ὄλῳ ὄντα καὶ μέρη δυνάμει ἐλέγετο αἰσθητὰ εἶναι. τότε γὰρ 5
 10 αὐτῶν ἢ αἰσθησις ἀντιλαμβάνεται πῶς καὶ ἐνεργεῖ περὶ αὐτά, εἰ καὶ μὴ
 ὡς καθ' αὐτά ὄντα κεχωρισμένα.

Δείξας δὲ ταῦτα ἐπιφέρει· ὅτι μὲν οὖν ἔνια μεγέθη καὶ πάθη
 λανθάνει καὶ διὰ τίνα αἰτίαν καὶ πῶς αἰσθητὰ καὶ πῶς οὐ,
 εἴρηται, τῷ μὲν μεγέθῃ 'καὶ πάθῃ' προσθεῖς· οὐ γὰρ τῷ ἀπαθῇ εἶναι
 15 ἔνια μεγέθη λανθάνει τὴν αἰσθησιν [οὕτως γὰρ], ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη, ὡς
 τὰ μεγέθη, λανθάνει τὸ δὲ καὶ διὰ τίνα αἰτίαν, ὅτι οὐ διὰ τὸ [μὴ] 10
 ἀπαθῇ τε καὶ χωρὶς τινος αἰσθητῆς διαφορᾶς εἶναι λανθάνει τὴν αἰσθησιν
 (οὕτω γὰρ γίνεται τὸ ἀπορηθὲν τὸ ἐξ ἀναίσθητων καὶ ἀπαθῶν τὰ πάθη 253
 τε καὶ τὰ αἰσθητὰ γίνεσθαι, ὡς ἐδόκει τοῖς ἀτόμοις ἀρχὰς ὑποτιθεμένοις),
 20 ἀλλὰ τῷ ἔχειν μὲν, ἐλάττω μέντοι εἶναι ἢ ὡς κινεῖν τὴν αἰσθησιν καθ'
 αὐτά ὄντα δύνασθαι. διὰ τοῦτο γὰρ οὔτε πάντα αἰσθητά, εἰς ἄπειρον γινο-
 μένης τῆς διαιρέσεως, οὔτ' ἔστι τινὰ μόρια τῶν αἰσθητῶν ἀναίσθητα καὶ 5
 ἀπαθῇ τῇ αὐτῶν φύσει. ὅταν μὲν οὖν ταῦτα τὰ καθ' αὐτά διαλανθάνοντα
 τὴν αἰσθησιν ἐνυπάρχη τινὶ καὶ ἅμα τοσαῦτα ὡς ἤδη κινεῖν τὸ ἐξ

1 μόνῃ MTVA: μόνον Pa 2 τῆς om. A ἢ om. a ἀπὸ conī. Thurot
 τότε om. T 3 συνήθειαν A 4 συντελοῦντα TVP: συντελοῦνται A: συντελοῦν a
 4. 5 τῷ τε—τῷ ὄλῳ om. Pa (habet etiam M) τε delevi (v. p. 121,1), intercidit simul
 cum τῷ in margine desecto M κινεῖν om. V 5 post αἰσθησιν add. ἐντιθεμένῳ M
 7 alt. τῆς Pa: τῇ V: τὴν A 8 κεχωρισμένην Pa ἢ ὑστέρα] προτέρα ἢ conī. Thurot:
 πρεσβυτέρα ἢ conicio aut ἐνέργεια ἢ (cf. v. 10) 9 καὶ om. a μέρει A ante εἶναι
 add. ὄντα Pa (om etiam M) 10 ἐνεργείᾳ (actu) T καὶ εἰ V 11 post ὄντα
 add. καὶ Thurot 14 τῷ μὲν μεγέθῃ MAPV (μεγε^θ, V): τῷ μεγέθει a: magnitudinibus T
 καὶ πάθῃ TAA: ὅτι καὶ πάθῃ P: τὸ πάθος V: τὸ καὶ πάθῃ conicio προσθεῖς
 VAP (apponēt corr. in apponens T): προσέθηκεν a 14—16 οὐ γὰρ—λανθάνει] sicut
 enim quedam magnitudines que sine passione sunt latent sensum, sed et passiones et magnitu-
 dines accipit T 14. 15 τῷ—γὰρ] μόνῃ τὰ μεγέθη λανθάνει τὴν αἰσθησιν e. gr. conī.
 Thurot, traditam lectionem ex sequentibus interpolatam censens 14 ἀπαθεῖ V
 15 οὕτως γὰρ (cf. v. 18) delevi ἀλλὰ TPA: ἂν Va 16 λανθάνοι a
 τὸ] hec T οὐ A²Pa: μὴ A¹: om. TV 16. 17 propter ea que sine passione T
 16 μὴ del. Thurot (cf. T) 17 αἰσθητῆς τινος TP 18 παθῶν a 20 τῷ
 ἔχειν μὲν Aa (τὰ πάθη subaudi): τῷ ἔχειν μὴ P: in humido (in habendo Thurot) T: τῷ
 ἔχειν V ἔλαττον A μέντοι a: quidem secundum T: μὲν τὸ VAP
 21 αὐτά V: αὐτὸ APA δύνασθαι om. T ut vid. ἄπορον A 22 οὐτ'
 ἔστι MTAP: οὔτε Va 23 τὰ bis habet P 24 ἐνυπάρχει V (Alex. vid. com-
 probare Arist. codd. LSU ἐνυπάρχη τούτω τοσαῦτα) τοιαῦτα A τὸ TV, v. 4:
 τὰ APA

αὐτῶν τὴν αἰσθησιν δύνασθαι καὶ μὴ μόνον ἢ αἰσθητὰ τὰ ἐξ αὐτῶν 253
δυνάμει, οὕτως ἔτι ἐν τῷ ὅλῳ ὄντα συντελεῖ τι τῷ ὅλῳ πρὸς τὴν ἐκεῖνου 10
αἰσθησιν, ἀλλ' οὐ δυνάμει οὕτως ἐν τῷ ὅλῳ αἰσθητὰ ὡς, ἂν χωρισθῇ,
δύνασθαι καὶ καθ' αὐτὰ αἰσθητὰ εἶναι.

5 Ὅταν δὲ τὰ μέρη τοῦ συνεχοῦς τε καὶ αἰσθητοῦ μεγέθους τηλικαῦτα
ἦ, ὡς | μὴ μόνον συντελεῖν τῷ ὅλῳ πρὸς τὸ εἶναι αἰσθητῷ τῷ καὶ αὐτὰ 254
εἶναι ὄντα ἐν αὐτῷ δυνάμει αἰσθητὰ, ἀλλὰ καὶ χωρισθέντα καθ' αὐτὰ
ἐνεργείᾳ αἰσθητὰ εἶναι, ἀναγκαῖον ταῦτα τὰ μεγέθη πεπερασμένα
κατὰ ἀριθμὸν εἶναι ἐν τῷ μεγέθει· οὐ γὰρ οἶόν τε εἰς τηλικαῦτα ἄπειρα
10 μεγέθη διαιρεῖσθαι (τὸ) πεπερασμένον. αἱ γὰρ εἰς τοιαῦτα διαιρέσεις
ὅμοιαι τῇ εἰς ἴσα· οὐ γὰρ ἔτι εἰς ἐλάττω ὁ οὕτω διαιρῶν διαιρεῖ. διττὸν
γὰρ τὸ δυνάμει αἰσθητόν, τὸ μὲν, ὅτι ἐν τῷ ὅλῳ ἐστὶ καὶ μηδέπω κεχώ-
ρισται, δυνάμενον καὶ χωρισθὲν ἐκεῖνου καθ' αὐτὸ αἰσθητόν εἶναι, τὸ δὲ
ὅτι συντελεῖ τῷ ὅλῳ πρὸς τὸ εἶναι αἰσθητῷ, οὐκ ὃν καθ' αὐτὸ ἐνεργείᾳ 10
15 αἰσθητόν οὐδέποτε. τὰ δὲ οὕτως δυνάμει αἰσθητὰ ἐν τῷ ὅλῳ ὡς καὶ καθ'
αὐτὰ αἰσθητὰ δύνασθαι εἶναι πεπερασμένα γίνεται, ὡς ἐγένετο καὶ ἡ εἰς
ἴσα αὐτῶν διαίρεσις. οὐ γὰρ εἰς ἄπειρα αἰσθητὰ ἐνεργείᾳ οἶόν τε τὸ
συνεχὲς διαιρεῖσθαι, ὥσπερ οὐδὲ | εἰς ἴσα. ὡς οὖν τὰ ἄπειρα μέρη ἐν τῷ 255
συνεχεῖ δυνάμει μὲν ἐστίν, ἐνεργείᾳ δὲ οὐδέποτε, οὕτως καὶ τὰ αἰσθητὰ
20 τὰ κατὰ τὴν ἐπ' ἄπειρον τομὴν διαιρούμενα δυνάμει μὲν ἔσται αἰσθητὰ,
ἐνεργείᾳ δὲ αἰσθητὰ οὐδέποτε καθ' αὐτὰ γίνεται. ὡς δὲ τὰ τηλικαῦτα
μέρη τοῦ συνεχοῦς πεπερασμένα τῷ ἀριθμῷ, οὕτω καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ὄντα 5
αἰσθητὰ πάθῃ, τῷ τὴν τούτων διαίρεσιν τὴν οὕτω γινομένην κατὰ συμβε-
βηκὸς γίνεσθαι καὶ οὐ καθὼς ἦν αὐτῶν ἢ κατ' εἶδη διαίρεσις, συνδιαιρού-
25 μενα τοῖς μεγέθεσιν, ὡς ἂν ἐκεῖνα ἔχοι τὸ ἄπειρόν τε καὶ πεπερασμένον,
οὕτω καὶ αὐτὰ ἔχει, κατὰ συμβεβηκὸς μέντοι. ἔδειξεν οὖν ὅτι μήτε πᾶν 10
μόριον τοῦ αἰσθητοῦ αἰσθητόν ἐνεργείᾳ μήθ' ὅτι ἐξ ἀναισθήτων καὶ ἐξ

1 καὶ μὴ om. M ἢ VAPa: ἐστίν M: om. T: εἶναι conicio αἰσθητόν τὸ ἐξ
conicio τὰ om. a ἐξ αὐτῶν om. M 2 ἔτι TVP: ἔστι A: ὡς M: om. a
ἐκεῖνου Thurot (cf. p. 116,16): ἐκεῖνων libri 4 δυνάμει V 5 μεγέθη A
6 ἢ MTVA: καὶ Pa μόνως Pa (corr. M) πρὸς τὸ εἶναι M (cf. v. 14 et
p. 119,5): τὸ εἶναι VAPa (*quod sit* T) καὶ MVAP: om. Ta 7 ὄντα εἶναι V
8 αἰσθητὰ ἐνεργείᾳ V πεπερασμένως M 9 εἰς] εἰ a 10 τὸ add. Thurot
πεπερασμένα Pa 12. 13 κεχώρισται scripsi: κεχωρίσθαι libri 14 αἰσθητόν
Pa(T) ὃν M(T?): ὃν τὸ VA: ὄντω P: ὄντα a αὐτὰ Pa (corr. M)
15 ὡς om. a (habet etiam M) 16 ἐγένετο a ἢ V, e corr. A: om. Pa: εἰ T
16. 17 καὶ εἰ εἰς ἴσα αὐτὰ ἦν ἢ conicio (*esset* add. T), ἢ iam Thurot add. 19. 20 ἐστίν
—μὲν om. T 20 τὰ om. a (habet etiam M) ἐστίν V 21 ὡς] οὐ a 23 πάθους
Pa (corr. M) τῷ κατὰ Pa (corr. M) prius τὴν] spat. iv litt. V
γινομένων a (corr. M) 24 καὶ] δὲ Pa (corr. M) αὐτῷ Pa: αὐτοῖς M
24. 25 συνδιαιρούμενα TA: συνδιαιρουμένη VPa 25 ἔχῃ a (sed v. p. 116,14)
26 αὐτὸ V ἔχει TAP: ἔχοι V: ἔχῃ a μὲν τι A πᾶν μήτε V
27 αἰσθητόν MA: om. TVPa μήθ' μήδ' Pa ὅτι del. Thurot καὶ ἐξ
om. T

ἀπαθῶν τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰ πάθη, καὶ ἐτήρησε τὸ πᾶν μόριον τοῦ αἰσθη-
τοῦ αἰσθητὸν εἶναι τῇ αὐτοῦ φύσει.

Οὐ μὴν, εἰ | ἔστι τι ἀναίσθητον μέγεθος καθ' αὐτό, ἥδη ἔστι καὶ 256
μέγιστόν τι ἀναίσθητον καὶ ἐλάχιστον αἰσθητόν. τῷ γὰρ ἐπ' ἄπειρον εἶναι
5 τοῦ μεγέθους τὴν διαίρεσιν, ὡς δέδεικται, καὶ τοῦ μεγέθους τὸ μέρος
μέγεθος εἶναι, πᾶν μὲν τὸ ἀπὸ τοῦ ληφθέντος ὡς ἐλάχιστου αἰσθητοῦ ἀφαι-
ρούμενον, (ὡς) εἶναι ἀνεπαίσθητον μέγιστον τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν, διαιρετὸν 5
ἔσται. διαιρούμενου δὲ αὐτοῦ καὶ προστιθεμένου καθ' ἕκαστον τῶν μορίων
αὐτοῦ τῷ (ἀνεπ)αίσθητῳ γενομένῳ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τούτου, εἰ μὲν
10 μένοι ἀνεπαίσθητον ἔτι προστιθεμένων τούτων, οὐκ ἦν μέγιστον ἀνεπαί-
σθητον τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν. εἰ δὲ αἰσθητὸν γίνοιτο καθ' ἑκάστην 10
προσθήκην, ἐλάχιστον αἰσθητὸν ἀφ' οὗ ἀφαιρεθὲν τοῦτο τὸ τεμνόμενον καὶ
προστιθέμενον ποιήσει τὸ ἀνεπαίσθητον· καὶ γὰρ † μέρους αὐτοῦ ἀφαι-
ρεθέντος προστεθὲν αὐτῷ καὶ οὕτω | ποιεῖ αὐτὸ αἰσθητόν· ὥστ' οὐκ ἦν 257
15 ὅλον τὸ μετὰ τοῦ ἀφηρημένου ἐλάχιστον αἰσθητόν. καὶ τοῦτο ἔνεστι
δεικνύναι ἐπὶ πάσης ἀφαιρέσεως. ὥστ' εἰ καὶ ἔστι τι ἀνεπαίσθητον, ἀλλ'
οὐ μέγιστον, ὥσπερ οὐδὲ τι αἰσθητὸν ἐλάχιστον, εἰ καὶ ἔστι τι ἀνεπαί- 5
σθητον· ἔτι δὲ εἰ πᾶν μέγεθος δυνάμει ἐστὶν αἰσθητόν (τὸ γὰρ ἀνεπαί- 5
σθητον οὐ τῇ ἑαυτοῦ φύσει τοιοῦτον, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς αἰσθήσεως
20 ἀσθένειαν),· οὐκ ἂν εἴη ἀνεπαίσθητόν τι μέγεθος τῇ αὐτοῦ φύσει· ὥστε
οὐδὲ μέγιστον. εἰ δὲ μήτε ἐλάχιστόν τί ἐστὶν αἰσθητὸν τῇ αὐτοῦ φύσει
μήτε μέγιστον ἀνεπαίσθητον, οὐδ' ἂν ἐλάχιστόν τι ὃν τῇ αὐτοῦ φύσει
μέγεθος δεικνύοιτο, ὡς οἶεται ὁ Διόδωρος δεικνύναι. 10

- 1 τετήρηκεν a 2 ante αἰσθητὸν add. τὸ A αὐτοῦ libri 3 ss. cf. Epi-
curea p. 17,1 ss. U. 3 τι om. Pa (habet etiam M) αὐτὰ V 4 αἰσθη-
τόν om. T 5 μέρος om. Pa (habet etiam M) 6 μὲν TVPa: μὲν γὰρ A:
om. M 6. 7 ἐλάχιστον αἰσθητὸν ἀναφαιρόμενον V 7 ὡς addidi εἶναι
om. M μέγιστον V: *magnum* T: μέγιστον γένηται A: μέγεθος Pa: om. M
τὸ VA (*quod . . . erit* T), cf. v. 11: τῷ Pa: om. M 7. 8 διαιρετὸν ἔσται MV: ἀδιαί-
ρετον ἔσται T: διαιρετὸν εἶναι A: διαιρετῷ εἶναι P: διαιρετὴν εἶναι a 8 προστιθεμένων M
9 αὐτοῦ TAP: αὐτῷ Va ἀνεπαίσθητῳ scripsi: αἰσθητῷ libri γεγόμενον V
10 μένοι e corr. A (*maneant* T): μένη V: μένει Pa, sed cf. v. 11 ἦν] *erit* T
magnum T 11 γίνοιτο AP: γένοιτο Va 12 τοῦτο] *habet* T 13 ποιήσοι
V: *faciant* T μέρος αὐτοῦ ἀφαιρεθὲν conl. Thurot: μέρος τοῦ ἀφαιρεθέντος conicio
14 προστεθὲν TVPa, e corr. A: προστιθὲν prius A: καὶ προστεθέντος M καὶ om. M, fort.
recte *ipsi* T 14. 15 ὥστ'—αἰσθητόν om. A 15 ὅλον τὸ TVP: τὸ ὅλον a
μεταξὺ Pa 16 δεικνύσθαι TA ἐπὶ] καὶ ἐπὶ a εἰ om. Pa (habet etiam M)
16—18 ἀλλ'—ἀνεπαίσθητον om. Pa (habet etiam M) 17 *magnum* T τι scripsi:
τὸ VA: om. T 17. 18 εἰ—ἀνεπαίσθητον del. Thurot 18 ἔτι] ἔστι A
18. 19 ἔτι—ἀνεπαίσθητον om. T 19 αἰσθήσεως MTVP: φύσεως Aa 20 αὐτοῦ
libri post φύσει add. ἀνεπαίσθητον, tum spat. M 20. 21 ὥστε—φύσει om. Pa (habet
etiam M) 21 μέγιστον V: μέγα MTA αὐτοῦ VA: om. M (. . . M teste Thurot)
22 μέγα T οὐδ' Thurot: οὕτ' VAPa αὐτοῦ libri 23 Διόδωρος] Cronus
v. Zeller II 14 p. 267², eisdem verbis utitur Simpl. in Phys. p. 926, 20 D.
δεικνύσθαι A

p. 446^a 20 Ἀπορήσεις δ' ἂν τις, εἰ ἄρα ἀφικνοῦνται τὰ αἰσθητὰ
ἢ αἰ κινήσεις αἰ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν.

- Ἡ ἀπορία νῦν ἐστίν, εἰ πάντα τὰ αἰσθητὰ πρὸ τοῦ τῇ αἰσθῆ|σει προσ- 258
βάλλειν πρῶτον ἐν τῷ ἡμῖσι τοῦ διαστήματος τοῦ μεταξὺ τῆς τε αἰσθήσεως
5 καὶ αὐτοῦ γίνεται. τοῦτο γὰρ ἐπὶ μὲν τινων αἰσθητῶν γνώριμον, ὥς ἐπὶ
τε τῶν ψόφων καὶ ἐπὶ τῶν ὁσμῶν. οὕτε γὰρ εὐθὺ τῷ γενέσθαι τὸν
ψόφον ἢ ἀκοή (ἀμέλει οἱ πόρρωθεν ὄντες τῶν πλησίον βραδύτερον 5
ἀκούουσιν, ὥς ἐν χρόνῳ πλείονι φερομένου τοῦ αἰσθητοῦ πρὸς αὐτοὺς διὰ
(τὸ διὰ) πλείονος διαστήματος φέρεσθαι), ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὁσμῶν ὁμοιον
10 τὸ γινόμενον· οὐ γὰρ εὐθὺ τῷ τὸ εὐὼδες παρενεχθῆναι ἢ ὀσφρησις, οὐδὲ
κατὰ ταῦτόν οἷ τε ἐγγὺς αὐτοῦ καὶ οἱ πόρρω αἰσθάνονται. ἐπὶ μὲν οὖν
τούτων γνώριμον· ζητεῖσθαι δὲ ἄξιον, εἰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀψέως οὕτως, εἰ καὶ 10
δεῖ ἐνεχθῆναι τι ἀπὸ τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦτο ἐν χρόνῳ τῷ τὸ φερόμενον πᾶν
διάστημα ἐν χρόνῳ κινεῖσθαι.
- 15 Ἡ μὲν ἀπορία αὕτη. εἶπε δὲ τὸ ἄρα ἀφικνοῦνται ἢ τὰ αἰσθητὰ | 259
ἢ αἰ κινήσεις αἰ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν, ὅτι τοῖς μὲν ἐδόκουν ἀπόρροιαί
τινες ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν πρὸς τὰς αἰσθήσεις φέρεσθαι καὶ εἶναι τούτων
τὴν αἰσθησιν (κατὰ δὴ τούτους αὐτὰ τὰ αἰσθητὰ ἀφικνεῖται πρὸς τὰς
αἰσθήσεις), τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν οὐδὲν ἀπορρεῖν οὐδὲ φέρεσθαι δοκεῖ, 5
20 κινεῖσθαι δὲ πῶς τὸ μεταξὺ τοῦ τε αἰσθητοῦ καὶ τῆς αἰσθήσεως καὶ δια-
τίθεσθαι ὑπ' αὐτοῦ τῷ ταύτης εἶναι τῆς φύσεως, ὥς ἔδειξεν αὐτὸς γινό-
μενον τὸ αἰσθάνεσθαι. ἐπεὶ τοίνυν διάφορος μὲν ἡ περὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι
δόξα, οὐ πρόκειται δὲ αὐτῷ νῦν περὶ τοῦ πῶς τὸ αἰσθάνεσθαι γίνεται
λέγειν, τὴν ἀπορίαν κοινὴν ποιεῖ· εἴτε γὰρ οὕτως εἴτε ἐκείνως γίνεται, 10
25 ἀπορήσειεν ἂν τις, εἰ ἐν τῷ μεταξὺ πρῶτον ἢ τὸ αἰσθητὸν ἢ ἡ ἀπὸ τοῦ

1 εἰ ἄρα TVP: ἄρα A (Arist.) cf. v. 15

alt. αἰ TAP: om. V αἰ ἀπ' αὐτῶν P

4 ἡμῖσι a 5 αὐτῶν conl. Thurot

(habet etiam M) alt. ἐπὶ om. V

9 διὰ τὸ addidi φέρεσθαι del. Thurot: feratur T

MA: τὸ Va κατενεχθῆναι V αἰσθησις a (corr. M)

αὐτόν A: κ. . . αὐτόν (post κ ras.) corr. in κατὰ αὐτόν P

13 δεῖ ἐνεχθῆναι TA: δὴ ἐνεχθῆναι V: διενεχθῆ Pa

15 μὲν] δὲ T: δὴ conl. Thurot

16. 17 ὅτι—αἰσθητῶν om. T

17 φέρεσθαι om. a (habet etiam M)

18 δὲ a τούτοις Va

21 ταύτην V αὐτὸς] ipsum T

αἰσθάνεσθαι μὲν διάφορος V

24 post οὕτως add. νῦν A

εἰς τὸ μεταξὺ (Arist.) conicio aut p. 124,1 γίνεται (cf. 124,8)

(habet etiam M)

2 ἢ ante τὰ add. Arist. cf. v. 15

3. 4 προσβάλλειν Ta: προβάλλειν VAP

post γὰρ add. καὶ a ὥς om. a

7 τῶν] τῷ V πλησίον V

10 εὐθὺς a τῷ τὸ P: τῷ

11 κατὰ] μετὰ V κατ'

12 alt. καὶ εἰ e T Thurot

ταῦτα V ἐν VA: ἐν τῷ Pa

16 alt. αἰ] ἡ V: ἡ A

17. 18 et est horum

18. 19 τὴν αἰσθησιν A

20 τε om. Pa (habet etiam M)

21. 22 γινόμενον om. T

22 ἡ περὶ τοῦ

23 proponit autem ipse T

25 ἀπορήσοι P: ἀπορήσαι corr. in ἀπορήσῃ A

πρῶτα V ἡ om. Pa

αἰσθητοῦ κίνησις ἔρχεται. εἶτα πρῶτον ὅτι εὐλογον οὕτως ἐπὶ πασῶν τῷ
ἐπὶ τῆς ἀκοῆς οὕτως ἔχειν καὶ ἐπὶ τῆς ὁσφρήσεως συνίστησιν. |

Ἐπὶ δὲ τῆς ὀφειώσ φησι ζητεῖσθαι τοῦτο, εἰ καὶ ἐπὶ ταύτης οὕτω 260
γίνεται, ὥσπερ Ἐμπεδοκλεῖ δοκεῖ· λέγει γὰρ ἐκεῖνος τὸ ἀπὸ τοῦ ἡλίου φῶς
5 πρῶτον ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς γίνεσθαι, εἰθ' οὕτως ἐν τῇ
γῇ. τῆς δ' αὐτῆς δόξης καὶ Δημόκριτός ἐστι καὶ πάντες καθ' οὓς ἀπὸ 5
τῶν ὁρατῶν ἀπορρέον τι φέρεται πρὸς τὴν ὄψιν. καὶ φησιν ὅτι εὐλογον
εἶναι δόξει τὸ πρῶτον ἐν τῷ μεταξὺ γίνεσθαι τὸ ὁρατόν. ἡ γὰρ κίνησις
γίνεται ἢ αὐτοῦ τοῦ ὁρωμένου ἢ ἄλλου τινὸς ὑπ' αὐτοῦ· πᾶσα δὲ κίνησις
10 ποθέν ποιεῖ καὶ ἐν χρόνῳ· πᾶς δὲ χρόνος διαιρετός. ἐν (οὖν) τῷ ἡμίσει
τοῦ χρόνου τοῦ ἐν ᾧ ἡνέχθη τὸ ὁρώμενον ἢ τὸ ἀπ' αὐτοῦ πάθος καὶ ἡ 10
κίνησις ἢ ἐγγινομένη τῷ μεταξὺ πρὸς τὴν ὄψιν εἴη ἂν ἐν τῷ ἡμίσει ἢ
ἐν τινι μεταξὺ τοῦ διαστήματος, ὃ ἐφέρετο καὶ δι' οὗ ἐκινεῖτο, καὶ οὐδέπω
πρὸς τῇ ὀφει· φερόμενον ἄρα πρὸς αὐτὴν οὐδέπω ἐωρᾶτο. ὥστε | καὶ ἡ 261
15 ἀκτίς ἢ ἀπὸ τοῦ ἡλίου οὕτως, ὥς φησιν Ἐμπεδοκλῆς, ὁρᾶται, οὐκ εὐθὺ
τῷ τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι οὐδὲ ἄμα ὑπὸ πάντων οἷς ἀνέτειλεν, ἀλλ' ἐν
χρόνῳ καὶ ἐν πλείονι τοῖς πορρωτέρω οὖσιν. ἔλαβε δὲ τὸ εὐλογον εἶναι
οὕτω γίνεσθαι, εἰ διὰ κινήσεως γένοιτο, δεικνύς ὅτι, εἰ μὴ οὕτως γένοιτο 5
τὸ ὁρᾶν, ἔτι οὐδὲ μετὰ κινήσεως ἔσται.

20 p. 446^b2 Καὶ εἰ ἅπαν ἀκούει ἄμα καὶ ἀκήκοε καὶ ὅλως αἰσθάνεται
καὶ ἡσθηται.

Εἰπὼν ὅτι δοκεῖ εὐλογον εἶναι τὸ πρῶτον ἐν τῷ μεταξὺ τὸ αἰσθητὸν
γίνεσθαι φερόμενον πρὸς τὰς αἰσθήσεις πρὸ τοῦ ἡμᾶς αἰθάνεσθαι αὐτοῦ.
καὶ τοῦτο ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, οὕτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὁρατῶν,

- 1 πρῶτα V: deleam quippe ex p. 123,25 illatum τῷ Diels: τῶν libri 1. 2 οὕτως
ἐπὶ πασῶν τῶν (αἰσθήσεων ἔχειν διὰ τοῦ) ἐπὶ τῆς ἀκοῆς οὕτως ἔχειν coniciebam 1 οὕτως
1. 2 τῶν ἐπὶ A: ὥσπερ Pa 1. 2 πασῶν—prius ἐπὶ om. M 1 παθῶν T
VA (sit corr. in sic T): τῶν ἀπὸ Pa: ἐπὶ τῶν V: om. T 2 καὶ om. T 3 ταύτην V
5 πρῶτα V: primo T ἐν τῷ μεταξὺ] intermedio T (in add.) 6 αὐτοῦ MA
ἐστι om. A 8 δοκεῖ T ὁρατόν Thurot: ὁρᾶν VAPa: videri T 9 prius αὐτοῦ
MTA: ἀπὸ VPa 9. 10 motus enim omnis alicui de quo et in tempore T
10 καὶ om. Pa (habet etiam M) οὖν add. Thurot ἡμίση a 11 alt.
τοῦ MVA: om. Pa 12 ἐγγινομένη MVA: γινομένη Pa (factus) T ante prius
τῷ add. ἐν Pa(T?) ἡμίση a: ἡμῶν P 13 ὁ APa (more Aristotelico): ὧ
V: ἐν ᾧ Thurot (in quo T) 14 τὴν ὄψιν MA ἀέρα Ma πρὸς—
οὐδέπω] . . . αὐτὴ M ἐωρᾶτο M(T) Arist.: ὠρᾶτο VP: ὁρᾶτο Aa 15 post
ἡλίου add. εἰ V ὁρᾶται MT: ὁρᾶτο Aa: ὠρᾶτο V: ὠρᾶτο P εὐθὺς a
16 τῷ] τὸ V ἀνέτειλεν V: ἀνέτειλλεν aA(?): ἀνέτελλεν P: oritur P 17 καὶ
ἐν V (ut testatur Mau), P: καὶ Aa: om. T ἔλαβε δὲ] ἔλαττον V 18 prius εἰ om. a
(habet etiam M) γένοιτο V: δείκνυτο A: ἐδείκνυτο MP: ostendatur T: spat. x litt. a:
γένοιτο conicio γένοιτο V 20 εἰ om. T ἄμα ἀκούει T Arist. praeter I.
cf. p. 125,20. 24 post ὅλως add. sentiet et T 21 καὶ] ἢ T 22 post ὅτι
add. οὐ Pa δοκεῖ om. V πρῶτον] πρῶτα καὶ V post μεταξὺ add. καὶ Pa
(om. etiam M) 23 ad sensum T 24 δὲ om. MV

προστίθῃσι τούτῳ τὸ ὅτι * * * οὐδὲν γὰρ διαφέρει τὸ μὴ γένεσιν τοῦ
αἰσθάνεσθαι εἶναι πρὸς τὸ μὴ χρόνον τινὰ γίνεσθαι, ἐν ᾧ τὰ αἰσθητὰ ἐπὶ
τὰς αἰσθήσεις φέρεται. τῶν γὰρ οὐκ ἀεὶ ὄντων τὰ μὲν ὅσα διὰ | γενέσεως 262
εἰς τὸ εἶναι πρόεισιν οὐχ ἅμα γίνεταί τε καὶ ἔστιν, ἀλλὰ προὑπάρχει τῆς
5 οὐσίας ἢ γένεσις αὐτῶν. διὸ καὶ ἔστι μὲν τι αὐτῶν, ὅτε γίνεται, ἔστ' ἂν
ἢ γινόμενον. τὰ τε γὰρ κατὰ φύσιν γινόμενα οὕτως γίνεται (οἷον ἵππος
οὐχ ἅμα γίνεταί τε καὶ ἔστιν, ἀλλ' ἔως ἂν γένηται, οὐδέπω μὲν ἔστιν 5
ἵππος, ἔστι δέ τι αὐτοῦ), ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τέχνην· οἰκία τε γὰρ οὕτως
καὶ ἱμάτιον καὶ ὑπόδημα. τότε γὰρ ἔστι ταῦτα, ἃ λέγεται γίνεσθαι, ἔστ'
10 ἂν τοῦ γίνεσθαι παύσῃται· ἔστ' ἂν δὲ γένηται, ἔστι μὲν τι αὐτῶν, οὐ
μὴν αὐτὰ γε.

Ἔστι δέ τινα ἃ οὐ διὰ γενέσεως εἰς τὸ εἶναι πρόεισιν ἐκ τοῦ μὴ εἶναι,
οὐδὲ ἔστιν αὐτῶν εἰπεῖν ὅτι μέρος μὲν τι ἔστιν, οὐ μέντοι δὲ συμπε- 10
πλήρωται οὐδὲ ἔστιν ὅλα τῷ γίνεσθαι ἔτι καὶ δεῖσθαι χρόνου τινὸς πρὸς
15 τὴν τελείωσιν· παντὸς γὰρ γένεσις ἐν χρόνῳ γίνεται. τοιοῦτόν ἐστιν | 263
ἡ ἀφή· οὐ γὰρ ἔστι γένεσις ἀφῆς· οὐ γὰρ ἐν ἄλλῳ μὲν χρόνῳ γίνεται ἡ
ἀφή, ἐν ἄλλῳ δὲ ἔστιν, ἀλλ' ἅμα ἤρξατό τε καὶ εὐθὺς ἔστιν ἀφή, καὶ οὐκ
ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἔστι μὲν τι τῆς ἀφῆς, οὐδέπω δὲ ἔστιν ἡ ἀφή, ἀλλ' ἔτι
γίνεται. τῶν δὲ τοιούτων καὶ ἡ ἐνέργεια ἡ κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἐστίν· οὐ 5
20 γὰρ ἔστι γένεσις αὐτῶν, ἀλλ' ἢ τε ἀκοὴ ἅμα τε ἀκούει καὶ ἀκήκοε, καὶ οὐκ
ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἔστι μὲν τι τῆς ἀκοῆς, γίνεται δὲ καὶ οὐδέπω ἔστιν ἀκοή·
ἀλλ' ὥς τῆς ἀφῆς πᾶν τὸ ληφθὲν μόνιον ἐστὶν ἀφή καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν
τοῦτο ἀφῆς μὲν τι εἶναι, μηδέπω δὲ ἀφήν, ὁμοίως δὲ καὶ τῆς ἡδονῆς,
οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς ἔχει· ἅμα γὰρ ἀκούει καὶ ἀκήκοε· πᾶσα 10
25 γὰρ ἐνέργεια αὐτῆς ἀκοὴ καὶ πᾶν μόνιον· διὸ τὸ ἀκοῦον εὐθὺς τῷ ἀκούειν
ἀκήκοεν. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἐνεργειῶν· |
ἀθροαί γὰρ αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν καὶ ἀντιλήψεις καὶ οὐ δεόμεναι εἰς τελείω- 264

1 προστίθῃσι V τούτῳ TAPa: τοῦτο V τὸ om. Thurot (T articulum non vertit)
ὅτι del. Usener, idem lacunam agnovit, in qua olim lemma p. 124,20 exstabat
γὰρ om. T 2 γενέσθαι a 4 τε] τι P τε καὶ ἔστιν om. T προὑπάρχειν a
5 ὅτε] ὅτι T ἔστ' ἂν] quando T, item infra v. 9. 10 6 τε om. V γάρ] vero T
7 τε] τι APa οὕτω A 8 τὰ om. Pa τέχνην VAa: τὴν τέχνην P
9 ἱμάτιον] ἱμάτια a (corr. M) 9. 10 ἔστ'—παύσῃται om. a 10 τοῦ] τοῦτο P
γίνηται A, e corr. P: γένηται a, prius P: γίνεται V αὐτοῦ Pa 11 γε a:
γίνεται VAP: sunt T 12 οὐ om. V 13 ss. cf. Alex. De an. II 143,24 ss. Br.
13. 14 ἔστιν—δεῖσθαι om. Ma (nisi quod M habet δεῖται) 13 μέρος post ἔστιν V
δὲ om. T? 13. 14 συμπλήρωται V 14 δεῖται M 15 πάντως Pa
γένεσις V ἐν—ἔστιν om. T 16 ἔστι—οὐ γὰρ om. T 17 εὐθὺς Aa
19 δὲ Ta (corr. M) alt. ἢ MVA: καὶ ἢ TPa 20 prius τε] γε coni. Usener (te
non vertit T) alt. τε APa: τε καὶ V: om T: καὶ Usener, recte ut vid. 21 δὲ]
δέ τι M; δ' ἔτι coni. Usener 22 πᾶν] παρὰ a 23 τοῦτο] hic T (hoc Thurot): τὸ
conicio 24 πᾶσα TVA: ταῦτα Pa 25 αὐτοῦ V ἀκοὴ TVA: ἀκούει Pa:
ἀκούειν coni. Usener διὰ Aa τὸ ἀκοῦον TA (coni. Usener): τὸ ἀκούειν VPa
εὐθὺ VAP(T): οὐκ εὐθὺς a 26 post ὁμοίως add. δὲ a κατὰ τὰς αἰσθήσεις]
sensus T 27 δέομαι V

σιν χρόνου. πρὸς μὲν γὰρ τὸ τοσαῦτα ἀκοῦσαι ἢ τοσαῦτα ἰδεῖν ἢ τοσοῦ- 264
 των γεύσασθαι χρόνου δεῖ, πρὸς δὲ τὸ ἀπλῶς ἰδεῖν ἢ ἀκοῦσαι ἢ γεύσασθαι
 οὐκέτι. ἀλλ' οὖν εἰ καὶ οὕτως ἔχουσιν αἱ αἰσθήσεις, οὐδὲν κωλύει τὰ 5
 αἰσθητὰ πρὸ τοῦ πρὸς ταῖς αἰσθήσεσιν εἶναι ἐν τῷ μεταξὺ που εἶναι, ὡς
 5 μὴ ἅμα τῇ ἐκείνων κινήσει καὶ τὰς αἰσθήσεις κινεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν. ὡς
 γὰρ ἐπὶ τῆς ἀφῆς τὰ μέλλοντα ἄψασθαι, ὅτε φέρεται πρὸς ἄλληλα, οὕτω
 ἄπτεται ἀλλήλων [εἰ] καὶ μὴ ἔστι τι τῆς ἀφῆς τότε, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων αἰσθήσεων ἔχειν οἷόν τε, καὶ ἐπ' ἐνίων γε φανερόν τοῦτο. οὐ γὰρ 10
 ὁ φῶφος εὐθὺς τῷ γενέσθαι που ἦδη πρὸς τῇ ἀκοῇ ἐστίν, ἀλλὰ μετὰ τὸ
 10 γενέσθαι ἢ ἀκοῇ αὐτοῦ, ὅταν ἐνεχθῇ πρὸς αὐτήν, ἀντιλαμβάνεται. | διὰ 265
 τοῦτο γοῦν οὐδὲ κατὰ ταῦτόν ἀκούουσιν αὐτοῦ οἷ τε ἀπ' ἐλάττονος ὄντες
 διαστήματος καὶ οἱ ἀπὸ πλείονος· ὕστερον γὰρ οἱ ἀπὸ πλείονος. σημεῖον
 δὲ παρατίθεται τοῦ μὴ ἅμα γίνεσθαι τε τὴν πληγὴν καὶ ἀκούεσθαι τὸ τοῦς
 τῶν λεγόντων πορρωτέρω ἀφεστῶτας ἀκούειν μὲν φῶφου τοῦ ἐκ τῆς φωνῆς, 5
 15 μὴ ἀκούειν δὲ τὸ ῥηθέν, διὰ τὸ ἐν τῷ μεταξὺ [τουτέστι] μετασχηματίζεσθαι
 [τὰ γράμματα] τὰ ἐκ τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν συγχειμένων
 λόγων γινόμενα ἐν τῷ ἀέρι σχήματα ὑπὸ τῆς πληγῆς καὶ μὴ τοιούτους
 ἀφικνεῖσθαι τοῦς φῶφους πρὸς τὴν ἀκοήν, ὁποίους αὐτοὺς οἱ λέγοντες ἐσχη-
 μάτισαν. εἴτε δὴ τῷ τὸ σχῆμα ὑπαλλάττεσθαι αὐτῶν ἐν τῇ φορᾷ εἴτε τῷ 10
 20 ἐκλύεσθαι τὸν τόνον τῆς πληγῆς, ὡς Στράτων λέγει (οὐ γὰρ φησιν ἐν τῷ
 σχηματίζεσθαι πως τὸν ἀέρα τοῦς διαφόρους φῶφους γίνεσθαι, ἀλλὰ τῇ
 τῆς πληγῆς ἀνισότητι), ἀλλ' οὖν, ὁποτέρως ἂν γίνηται τὸ μὴ οὕτως
 ἀκούεσθαι, ὡς γίνετα ἢ φορᾷ, [καὶ] τῷ ἐν τῷ μεταξὺ διαστήματι, | δι' οὗ 266
 φέρεται, [τῷ] διαδέχεσθαι τὴν πληγὴν ἄλλον ἐξ ἄλλου ἀέρα τοῦτο γίνετα.
 25 Εἰπὼν δὲ ταῦτα περὶ τοῦ φῶφου, περὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ὡς ὁμοίως

- 1 τὸ om. a prius τοσαῦτα MA: τοσοῦ^Ω V: τοσοῦτου P: τοσοῦτον TA 1. 2 τοσοῦτων
 Thurot: τοσοῦτω M: τοσοῦτον TAPa: ἀκοῦσαι ἢ V 2 post prius γεύσασθαι add. ἢ ἐπὶ
 τοσοῦτον TA (om. etiam M) χρόνου—γεύσασθαι om. VPa χρόνου δεῖ scripsi: χρόνου
 ἰδεῖν TA: χρόνου δεῖται M πρὸς om. T 3 οὖν om. T 4 πρὸ τοῦ om. A
 πρὸς] πρὸ a (corr. M) 4. 5 που—μὴ] spat. vii litt. V 6 ἄψασθαι a: tangere T:
 ἄψασθαι VAP οὕτω TVA: οὕτως P: τότε a 7 εἰ cum Usenero del. aut εἰ καὶ μὴ
 ἐστὶ πόρρω τῆς e. gr. scrib. aliquis tactus T ποτὲ A 8 ἄλλως A
 αἰσθῆσεται Pa (corr. M) ἔχειν TVA: om. Pa: post οἷόν τε M οἷόν τε MAP (on
 in rasura excidit P) a: οἷονται TV γε om. a 9 εὐθὺς Pa που ἦδη V: σπουδῇ
 APa: om. T 10 αὐτὰ a (corr. M) 11 κατ' αὐτόν a αὐτοῦ Thurot (T?):
 αὐτῆς VAPa: εὐθὺς M ἐλάττονος A 12 ὕστερον—πλείονος om. A οἱ VP: om. a
 13 ἀκούειν T 14 τῶν om. a (habet etiam M) πορρώτερον ut vid. P
 15 τουτέστι APa: δεῖ T (διαστήματι Diels): om V (del. Usener) σχηματίζεσθαι A
 16 τὰ γράμματα del. Usener litteras et compositum sermonem ex litteris et factas in aere T
 συγχ.] γινόμενων V 19 εἴτε δὴ MTAP: εἰ δὲ δὴ V: εἴτε δὲ a τῷ τὸ (T)VP: τῷ M:
 τὸ Aa φρουρᾷ a (corr. M) 20 Στράτων] v. Diels, Berl. Sitzungsberichte 1893 p. 114
 22 οὖν om. T ὁπότερον a γένηται a τὸ Usener: τῷ Pa: τοῦ MVA
 22. 23 quod non sic audiat T 23 ἀναφορά Pa καὶ TVA: ἀλλὰ Pa: αἰτία ἐστὶ M:
 delevi, sed fort. v. 22 ὁπότερον ἂν γίνηται τοῦ μὴ—φορᾷ, <αἷτιον> scrib., cf. p. 276,6 Th.
 prius τῷ om. A 24 τῷ] τὸ V: del. Thurot τῆς πληγῆς a (τὴν πληγὴν etiam M):
 om. T ἀέρος T γίνεσθαι Pa 25 post φῶφου add. καὶ Pa

τοῖς φόφοις γινομένων κατ' ἐνέργειαν αἰσθητῶν οὐδὲν διαπορεῖ, περὶ δὲ τῆς 266
 ὅψεως καὶ τῶν ὁρωμένων ἀπορεῖ καὶ φησιν· ἄρα οὖν οὕτω καὶ τὸ 6
 χρῶμα καὶ τὸ φῶς; οὐ γὰρ δὴ τῷ πῶς ἔχειν τὸ μὲν ὁρά, τὸ
 δὲ ὁράται, ὥσπερ ἴσα ἐστίν· οὐδὲν γὰρ ἂν ἔδει που ἐκάτερον
 5 εἶναι. διὰ τούτου πιθανῶς τὸ μὴ κατὰ σχέσιν τῶν ὁρώντων πρὸς τὰ
 ὁρώμενα τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι συνίστησιν. ἐπειδὴ γὰρ τὰ κατὰ σχέσιν τὴν
 πρὸς ἄλληλα τοῖα ἢ τοῖα γινόμενα οὔτε κινήσεως οὔτε χρόνου δεῖται,
 ὅτι μὴ οἶόν τε οὕτω λέγειν τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι πιθανῶς ἐπεχείρησεν ἀπὸ τῶν 10
 πρὸς τι καὶ κατὰ σχέσιν τὴν πρὸς ἄλληλα ὄντων, ὅποια τὰ μὴ ποιᾶς θέσεως |
 10 τῆς πρὸς ἄλληλα δεόμενα πρὸς τὸ τοιαῦτα εἶναι· οὐ γὰρ οὕτως ἢ ἐνταῦθα 267
 κείμενα ἴσα, ἄλλως δὲ ἢ ἀλλαχοῦ τεθέντα οὐκ ἴσα. οὐχ οὕτως ἐστὶ τὸ
 ὁρᾶν, ἀλλὰ δεῖται καὶ θέσεως ποιᾶς. πιθανῶς δέ, ὡς εἶπον, ἐπεχείρησεν·
 οὐ γὰρ πάντα τὰ κατὰ σχέσιν τὴν πρὸς ἄλληλα ἢ ὄντα ἢ γινόμενα ὁμοίως 5
 ἐστί· τὸ γὰρ δεξιὸν τὴν σχέσιν ἔχει ἐν ποιᾶ θέσει. δεικνύς δὲ ὅτι μὴ
 15 ἐστὶ κατὰ σχέσιν τὸ ὁρᾶν, λέγει ὅτι τὰ μὲν ἴσα, ἔνθα ἂν ἦ, τὴν αὐτὴν
 σχέσιν ἔχει πρὸς ἄλληλα· οὐ γὰρ ἐνταῦθα μὲν ὄντα τὰ ἴσα ἴσα ἐστίν, μετενε-
 χθέντα δὲ οὐκ ἐστίν, ἀλλὰ ἂν τε ἅμα ἢ ἂν τε κεχωρισμένα, τὰ ἴσα ἴσα
 ἐστίν. ὁμοίως καὶ τὰ ὅμοια. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄνισα τοιαῦτα. οὐχ οὕτω 10
 φησὶν ἔχειν καὶ τὴν κατὰ τὴν ὅψιν αἰσθησιν, ὡς μηδὲν αὐτῇ διαφέρειν
 20 τὴν θέσιν τῶν ὁρωμένων καὶ τὸ διάστημα πρὸς τὸ ὁρᾶν· οὐ γὰρ πάντα τὰ
 ὁρατὰ ὁρά | οὐδὲ τὰ ὅπου δὴ ὄντα ἢ ὁπωσοῦν. τοῦτο δὲ λέγει συνη- 268
 γορῶν πιθανῶ ὄντι τῷ δοκεῖν καὶ τὰ ὁρατὰ φέρεσθαι ἐπὶ τὴν ὅψιν,
 ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα, * * * (οὐ γὰρ ὡς τὰ ἴσα πρὸς ἄλληλα ἔχει, οὕτω
 καὶ πάντα τὰ πρὸς τι· τὸ γὰρ δεξιόν, ὡς εἶπον, ποιᾶς θέσεως χρεῖαν ἔχει
 25 πρὸς τι ὄν, ὁμοίως καὶ τὸ ἔμπροσθεν καὶ τὸ ὀπίσθεν καὶ τὸ ἄνωθεν καὶ 5
 τὸ κάτωθεν), ἀλλ' ὡς οὐ τούτων τῶν πρὸς τι δυναμένης τῆς ὅψεως εἶναι,

- 1 γινομένων a: γινομένοις V οὐδεὶς e corr. ut vid. P, a (corr. M) ἀπορεῖ Pa:
dubitat T 1. 2 περὶ—ἀπορεῖ καὶ om. a (habet etiam M) 2 οὖν om. T
 3 ἔχει V 4 ἴσόν V: *in que* T ἂν om. Arist. codd. LSU 5 διὰ TV:
 διὰ γὰρ APa τοῦ V: τοῦτο TAPa ante τὸ add. πρὸς TVP 5—9 τῶν—
 σχέσιν om. A 6 γὰρ om. a 7—9 prius τοῖα—ἄλληλα om. V 7 bis οὔτε
 Thurot: οὐδὲ Pa 9 τὴν P: om. a ὄντα V: *etiam* T ὅποια τὰ μὴ]
 2 αὐτῆς V θέσεως TV, conl. Usener: διαθέσεως APa 10 δεόμενα MTP:
 δεῖται V: ἐσόμενα Aa τὸ V: τὰ APa εἶναι V: om. TAPa οὐ γὰρ οὕτως
 ἢ V: ταῦτα γὰρ οὐχ οὕτω τὰ APa: *hec quidem non ut nequaquam* T 11 οὐχ om. Pa
 οὕτως] *tamquam* T ἐστὶ Thurot: *ἔτι libri* post *ἔτι* add. καὶ V 12 θέσεως
 Usener: αἰσθήσεως libri ποιᾶς] *aliqua* T εἰπεῖν ut vid. T ἐπεχείρησεν
 Aa (cf. v. 8): ἠπόρησεν TVP: ἠπόρει prius P 13 prius ἢ om. Pa 14 ἐστί
 om. T *dextrum enim secundum habitudinem in aliqua positione existens* T cf. v. 24
 et p. 277,2 Th. et Alex. De an. II 143,13 ss. Br. Quaest. p. 16,13 ss. Br. δείκνυσι T
 δὲ V: om. TAPa 15 λέγων T ἢ] εἴη V 16 μὲν Usener: μόνον libri
 16—18 μετενεχθέντα—ἴσα ἐστίν om. Pa (habet etiam M) 17 alt. ἴσα om. T
 18 post οὕτω add. δὲ Thurot 19 κατὰ] καὶ V ὅψιν om. a (habet etiam M)
 22 τῷ] τὸ VP 23 post ἄλλα add. ἴσα MT (an αἰσθητά?) καὶ οὐχ ὡς τοῦ
 ὁρᾶν οὐκ ὄντος τῶν πρὸς τι supplet Thurot 25 post ὁμοίως add. δὲ Ta
 26 τὸ Aa: om. VP

ἃ γε οὐδὲν δέεται θέσεώς τε καὶ διαστήματος, ἐπεὶ ἐν σχέσει γε ποιᾷ αὐτῷ 268
δοκεῖ καὶ τὸ ὁρᾶν εἶναι τοῦ τε ὁρῶντος καὶ τοῦ ὁρωμένου. ἡ δαίται μὲν
τὸ ὁρᾶν σχέσεώς τινος, οὐ μὴν ἐν τῇ σχέσει τὸ ὁρᾶν (τὸ δὲ δεξιὸν ἐν τῇ 10
σχέσει). ἀλλὰ καὶ δύναμιν τινα εἶναι τὴν ἀντιληπτικὴν τῶν ὁρωμένων.
5 ἄνευ γὰρ ταύτης οὐδὲν ὄφελος πρὸς τὸ ὁρᾶν τῆς σχέσεως. διὸ τὸ μὲν ἐν
τῷ διαφαίνειν καὶ κατὰ σχέσιν, τὸ δὲ ὁρᾶν οὐκέτι κατὰ σχέσιν. | 269

Εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ διαφορήσας λέγει· ἡ περὶ μὲν τὸν ψόφον
καὶ τὴν ὁσμὴν τοῦτο συμβαίνειν εὐλογον. ὥσπερ γὰρ ὁ ἀῆρ καὶ
τὸ ὕδωρ συνεχῇ μὲν, ἀλλ' ὅμως μεμέρισται τούτων ἡ κίνησις.
10 διὸ καὶ ἔστι μὲν ὥς τὸ αὐτὸ ἀκούει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ὕστερος καὶ
ὁσφραίνεται, ἔστι δὲ ὥς οὐ. βούλεται δὲ διὰ τούτων διαφορὰν τινα
δεῖξαι πρὸς τὰς ἄλλας αἰσθήσεις τῆς ὄψεως, καὶ ὅτι ἐπ' ἐκείνων μὲν ἀληθὲς
τὸ πρὸ τοῦ εἶναι πρὸς τῇ αἰσθήσει τὰ αἰσθητὰ φέρεσθαι πρὸς αὐτὴν καὶ 5
χρόνον τινα ἐν μέσῳ τῆς φορᾶς αὐτῶν γίνεσθαι, ἐπὶ δὲ τῶν ὁρατῶν οὐχ
οὕτω. λέγει δέ· ὁ τε ἀῆρ καὶ τὸ ὕδωρ, τὰ μεταξὺ τῆς τε ἀκοῆς καὶ
τῆς ὁσφρήσεως, οἱ ὧν τό τε ἀκούειν καὶ τὸ ὁσφραίνεσθαι γίνεσθαι αὐτῶν
πασχόντων καὶ κινουμένων ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ὁμοίως ἀλλήλοις συνεχῇ
ἔστι, τὸ μὲν ὕδωρ δηλονότι τῷ ὕδατι, ὁ δὲ ἀῆρ τῷ ἀέρι (σώματα 10
γάρ, καὶ ὥσπερ ὁ ἀῆρ συνεχῆς ἑαυτῷ, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἑαυτῷ),
20 αἱ μέντοι κινήσεις αἱ ἐν αὐτοῖς γινόμεναι μεμερισμένως καὶ κατὰ
μέρος γίνονται, πρῶτου τοῦ πρῶτου μέρους διατιθεμένου ὑπὸ τῶν 270
αἰσθητῶν, εἰθ' οὕτως διαδόσεως τῆς κατὰ τὴν κίνησιν γινομένης, αἱ ὑπὸ
τοῦ πρῶτου παθόντος μορίου πάσχοντος τοῦ μετ' αὐτὸ καὶ οὕτω τοῦ πάθους
καὶ τῆς κινήσεως μέχρι τῶν αἰσθητηρίων διαδιδομένης. καὶ δὴ ὁ μὲν τις
25 πρῶτον ἀκούει τοῦ αὐτοῦ ψόφου, ὁ δὲ ὕστερον, ὁ μὲν κατὰ τὸ πρῶτον 5

1 ἃ γε] *velut* T οὐδεὶς a δέεται MVAP (*indiget* T): λέγεται a θεάσεως P:
διαθέσεως a (ut vid. M) σχέσει γε om. T ποιᾷ αὐτῷ Ta: ποιᾷ αὐτὸ P: αὐτῷ ποιᾷ V: αὐτὸ
ποιᾷ A 2 *videnti sed et visibilis* T ἡ] εἰ P: καὶ a 3 τὸ δὲ δεξιὸν] *aut* T
4 δεῖ post καὶ add. Thurot, sed v. Usener l. c. p. 438^a 5 ταῦτα V τῇ σχέσει A
alt. τὸ] τὰ (*hec*, corr. *hoc* Thurot) T, fort. relatum ad τῶν ὁρωμένων 6 διαφανεῖ a
7 καὶ om. T ἡ] εἰ T 8 γὰρ TP (Arist.): γὰρ καὶ VA 9 ἀλλ'—
τούτων] ἀλλ' ὅμως μ. ἀμφοτέρων Arist. codd. LSU (cf. p. 129,2): μεμέρισται δ' ἀμφοτέρων
Arist. codd. EMY 10 post ἀκούει add. *et* T ὁ ὕστερος] ὕστερος P
11 ὥς om. T alt. δὲ om. Pa 12 ante τῆς add. καὶ A 13 τὸ om. a
αὐτὴν A(T): αὐτὰ V: αὐτόν Pa 14 ἐπὶ om. T 15 δὲ] δὴ TPa ὁ τε
scripsi: ὅτε MT: ὅτι V: ὁπότε APa τὰ om. a (*habet etiam* M) τε om. A
17 post αἰσθητῶν add. εἰθ' οὕτω διαδόσεως τῆς κατὰ τὴν κίνησιν Pa (om. *etiam* M) v. 22
ὁμοίως om. M 18 ante ἀέρι add. ἐν V σῶμα V 20 alt. αἱ TV: καὶ APa:
om. M ἑαυτοῖς V γινόμενοι V μεμερισμέναι a 20. 21 κατὰ μέρος
om. T 21 μέρη V πρῶτου τοῦ πρῶτου VA(T): πρὸ τοῦ τοῦ πρῶτου P: τοῦ πρῶτου M:
πρὸ τοῦ a μέρους om. V διατιθεμένων Va (corr. M) 22 εἰθ'—κίνησιν
hic om. Pa (*habet etiam* M), cf. ad v. 17 τῆς διαδόσεως M τὴν om. V
post κίνησιν add. ὁμοίως M post γινομένης add. καὶ M 22. 23 *semper a prima*
parte ad eam que post, et sic T 23 post alt. τοῦ add. καθ' αὐτὸ a (om. *etiam* M)
μεθ' (!) P 24 μέχρις P τῶν αἰσθητηρίων M: τῶν αἰσθητῶν VAPa: *sensum* T
25 πρῶτος et ὕστερος conicio (πρῶ^T P)

κινούμενον μόριον ὧν ἡ τοῦ ἀέρος ἢ τοῦ ὕδατος πρῶτος, ὁ δὲ κατὰ τὸ 270
 ὕστερον ὕστερος. τοῦ δὲ ἀμφοτέρων, τοῦ τε ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος, δι' ὧν
 γίνεται τὸ τε ὁσφραίνεσθαι καὶ τὸ ἀκούειν, τὸ πάθος καὶ τὰς κινήσεις τὰς
 ἀπὸ τῶν ἀκουστικῶν καὶ ὁσφραντικῶν διηρησθαι καὶ κατὰ πλείω γίνεσθαι
 5 μόρια ἅμα σημεῖον παρατίθεται τὸ πλείους αἰσθάνεσθαι τῶν αὐτῶν, καὶ 10
 τοὺς μὲν πρῶτους, τοὺς δὲ ὕστερους. διὸ καὶ πῶς μὲν τοῦ αὐτοῦ ἀκούουσί
 τε καὶ ὁσφραίνονται, ἔστι δὲ ὡς οὐ τοῦ αὐτοῦ.

Γράφεται | καὶ οὕτως· ὥσπερ γὰρ ὁ ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ συνεχῇ μὲν, 271
 μεμερίσται δὲ ἀμφοτέρων ἡ κινήσεις. καὶ οὕτω λέγοι ἂν τῷ * * *
 10 ὥσπερ γὰρ ὕδωρ καὶ ἀήρ, καὶ τὸ ὕδωρ δὲ παρατίθεται, ὅτι ὁσμὴ καὶ δι' ὕδατος.
 τὸ μὲν οὖν ἡ τὰ μόρια κατὰ κίνησιν γίνεσθαι τοῦ τε ἀέρος καὶ τοῦ ὕδατος 5
 ἐν ταῖς τῶν αἰσθητικῶν διαδόσεσιν ὁμοιον (διὸ καὶ ἀμφοτέραι αἱ αἰσθήσεις
 ἐν χρόνῳ τῶν αἰσθητικῶν ἀντιλαμβάνονται). διαφορὰ δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ψόφων
 καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ὁσφρητικῶν κινήσεώς ἐστιν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ὁσφραντικῶν τὸ
 15 πρῶτον κινήθην ὑπὸ τῆς ὁσμῆς μόριον φυλάσσει ἐν αὐτῷ τὸ πάθος δια-
 δίδωσι καὶ τῷ μεθ' αὐτό (διὸ εἰ καὶ πρῶτοι οἱ πλησίον τῆς ὁσμῆς 10
 ὁσφραντο, ἀλλὰ καί, ὅτε οἱ πόρρω ἀντιλαμβάνονται τῆς ὁσμῆς, καὶ οἱ
 πλησίον ἔτι μένουσιν ὁσφραίνόμενοι), ἐπὶ δὲ τοῦ ψόφου οὐχ οὕτως, ἀλλὰ
 μεταδίδονται ὑπὸ τοῦ πρώτου μέρους τῷ μετ' αὐτὸ ἡ κινήσεις, οὐ μένουσα
 20 ἐν τῷ | πρώτῳ κινήθηντι μέρει. διὸ ἄλλοτε ἄλλοι εἰσὶν οἱ ἀκούοντες. 272
 ἔοικε γὰρ τὸ μὲν φορᾷ μᾶλλον αὐτῶν, τὸ δὲ ἀλλοιῶσει.

Εἰπὼν δὲ τὸ ἔστι μὲν ὡς τὸ αὐτὸ ἀκούει ὁ πρῶτος καὶ ὁ

- 1 ὧν om. a πρῶτος TA, πρῶ^τ VP: πρῶτον a post δὲ add. καὶ Aa
 τὸ] τοῦ V 2 ὕστερος] *posterius* T δὲ <δι> coni. Thurot ἀμφοτέρου Pa
 3 τὸ πάθος καὶ VA: *passum* T: καὶ Pa: τὰ πάθη καὶ αὐτὸ τὸ πάθος καὶ τὴν κίνησιν τὴν
exspecto, cf. p. 124,11. 131,7 5 ἅμα] ἄλλο V παρατίθενται a
 6—8 αὐτοῦ—ὕδωρ om. a (αὐτοῦ—αὐτοῦ *habet* M) 7 ὡς VAP: καὶ M: om. T
 8 ὁ ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ P: ὕδωρ TVA συνέχει A 8. 9 συνεχῇ — κινήσεις
 om. M, sed in superiore mg. *habet* ὥσπερ γὰρ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ συνεχῇ μὲν ἀλλ' ὁμοίως
 μεμερίσται ἀμφοτέρων ἡ κινήσεις 8 μὲν P (de M cf. *supra*): om. TVA: spat. vi
 litt. a 9 de textu v. ad p. 128,9 δὲ Pa(T): δ' A: δι' V ἀμφοτέραι
 P: ἀμφοτέρα a ἡ κινήσεις Thurot: αἱ κινήσεις libri λέγοι ἂν V: *dicūt* T:
 λέγει ποῖαν A: λέγει ποῖαν Pa τῷ om. T spat. vi litt. M a, iii vel iv litt.
 A: lacunam non significant TVP 10 alt. καὶ om T *et fit per aquam* T
 (ὕδατος <γίνεται> Thurot) 11 τὸ] τῷ M κατὰ μόρια τὴν κίνησιν conicio (sim.
 Thurot) cf. v. 4 et p. 128,20 12 ὁμοία Pa αἱ om. V 13 ἐν τῷ
 χρόνῳ Pa διάφορον A post ἐπὶ add. τῆς A τὸν ψόφον V
 14 τῆς ἐπὶ M: ἐπὶ τῆς VAPa ὁσφρητικῶν a: ὁσφραντικῶν conicio alt. ἐπὶ om. a
 (*habet etiam* M) ὁσφραντικῶν A: ὁσφρητικῶν VPa 15 ὁρμῆς P αὐτῷ VPa:
 ἑαυτῷ A 16 μεθ' αὐτό (!) P: μετ' αὐτό TVA: μεθ' ἑαυτὸ a εἰ om. a
 πρῶτοι VA: *primum* T: πρῶτως Pa 16—18 τῆς ὁσμῆς — πλησίον om. Pa
 16 τῆς ὁσμῆς MTV: τῶν ὁσμῶν A 17 ὁσφραντο V: ὁσφρανται A (M. teste Thuroto):
 ὁσφραντον M: *odorant* T (ὁσφραίνονται Thurot): ὁσφροντο conicio ἀλλὰ καὶ ὅτε MTA:
 ἀλλ' ὅτε καὶ V: ἀλλὰ καὶ Thurot 19 μεταδίδωται a μέρους om. V
 20 ἄλλοθι coni. Thurot *alii alias* T 22 τοῦ αὐτοῦ M, sed cf. p. 130,4 et
 p. 128,10 alt. ὁ VA: om. Pa

ὕστερος καὶ ὁσφραίνεται, ἔστι δὲ ὡς οὕ, πρὸ τοῦ λέγειν πῶς ἐπὶ τῆς 272
 ὀψέως ἔχει καὶ ὅτι μὴ ὁμοίως ἐπὶ τούτων, λεγομένην τινὰ ἀπορίαν περὶ 6
 τῶν αἰσθήσεων ἴστωρεῖ, ἧς δεῖξει λύσιν οὖσαν τὴν προειρημένην τὴν ἔστι
 μὲν ὡς τὸ αὐτὸ ἀκούει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ὕστερος καὶ ὁσφραίνεται,
 5 ἔστι δ' ὡς οὕ. τοῦ γὰρ ἀπορουμένου τούτῳ λύσει χρήσεται. ἡ δὲ ἀπορία
 τοιαύτη δοκεῖ· ἀδύνατόν φησιν (ἄλλον) ἄλλῳ τὸ αὐτὸ ἀκούειν ἢ ὁρᾶν ἢ 10
 ὁσφραίνεσθαι. εἰ γὰρ οἱ κεχωρισμένοι ἀλλήλων κατὰ ταῦτ' εἶεν ἀντι-
 λαμβανόμενοι τε καὶ αἰσθανόμενοι ἐνός τινος καὶ τοῦ αὐτοῦ κατ' ἀριθμόν,
 εἴη ἂν ἐκεῖνο τὸ οὐ αἰσθάνονται αὐτὸ αὐτοῦ χωρὶς, | εἰ κατὰ τὸ αὐτὸ 273
 10 ἐν τοῖς διαφέρουσιν εἴη τόποις. ἧς ἀπορίας παρατίθεται τὴν λύσιν λέγων
 τοῦ μὲν πρώτου κινήσαντος τὸ μεταξὺ, εἴτε ὕδωρ μεταξὺ εἴτε ἀήρ εἴη,
 ἅπαντας τοῦ αὐτοῦ κατ' ἀριθμόν αἰσθάνεσθαι. εἰ γὰρ εἴη κώδων ἢ ἡχοῦσα,
 ταύτης πάντας ἀκούειν μιᾶς οὔσης, εἴτε λιβανωτὸς ὁ θυμιάμενος, τούτου 5
 πάντας ὁσφραίνεσθαι, εἴτε πῦρ εἴη τὸ θερμαῖνον ἢ ὁρῶμενον, καὶ τούτου
 15 πάντας τοῦ αὐτοῦ αἰσθάνεσθαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ θερμαινόμενους διὰ τῆς ἀφῆς
 ἢ τοὺς ὁρῶντας αὐτό· δι' οὗ δὲ ἡ ἐκεῖνων ἀντίληψις, οὐκέτι τοῦτο πᾶσι
 ταῦτόν κατ' ἀριθμόν εἶναι, ἀλλ' ἐκάστῳ ἄλλο τὸ προσεχὲς καὶ ἴδιον μέρος τοῦ 10
 αἴρος ἢ τοῦ ὕδατος, δι' οὗ μεταξὺ ὄντος ἡ ἐκεῖνων ἀντίληψις· εἶδει γὰρ μόνον
 ταῦτ' οὗτο. τὸν γὰρ αὐτὸν κατ' εἶδος ψόφον ἢ τὴν αὐτὴν ὁσμὴν ἢ τὸ
 20 θερμὸν κατ' | εἶδος παθόντα ταῦτα διαγγέλλει τε καὶ διαδίδωσι ταῖς αἰσθή- 274
 σεσιν, ἄλλῃ κατ' ἄλλο μῦρον αὐτοῦ. οὕτως δὲ γινομένης τῆς τῶν αἰσθητῶν
 ἀντιλήψεως, οὐδὲν ἄτοπον ἅμα τοὺς αὐτοὺς τὸ αὐτὸ καὶ ὁρᾶν καὶ ὁσφραί-
 νεσθαι καὶ ἀκούειν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ὕγιες τὸ προειρημένον τὸ 'ἔστι μὲν ὡς 5
 τοῦ αὐτοῦ αἰσθάνεσθαι, ἔστι δ' ὡς οὕ.'

25 Διό, φησὶν, οὕτε σώματα ταῦτα, λέγων τὰ αἰσθητά, τὸν ψόφον,
 τὴν ὁσμὴν, τὸ χρῶμα, τὴν θερμότητα, ἀλλὰ πάθη καὶ κινήσεις, οὕτε χωρὶς
 σώματος· τούτου γὰρ καὶ ἐν τούτῳ πάθη. διὸ πάσχοντος τοῦ μεταξὺ
 σώματος καὶ διατιθεμένου πως ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν αἰ κατὰ τὰς αἰσθήσεις 10

2 ἐπὶ ταύτης vel (ὡς) ἐπὶ conicio περὶ TVPa (Arist.): ἐπὶ MA 3 δόξει a
 τὸ προειρημένον τὸ conicio, cf. v. 5 τούτῳ et v. 23 4 τοῦ αὐτοῦ M alt. ὁ VA:
 om. Pa 5 ταύτῃ M 6 ἄλλον ex Arist. add. Thurot prius ἢ] καὶ T Arist.
 codd. EMY alt. ἢ] καὶ Arist. 7 ταῦτ' a: τοῦτο ἂν TA: τοῦτο VP
 post ταῦτ' add. τούτων a post εἶεν add. ἂν VP 8 τοῦ αὐτοῦ Thurot (*idem* T):
 αὐτοῦ τοῦ VAPa 9 αἰσθάνονται MV, e corr. P: αἰσθάνεται Aa, prius P
idem a se ipso T αὐτοῦ VAa 10 διαφοροῖς A εἴη] *fiunt* T
 ἀπορίαν V λέγων om. Pa 11.12 *primum quidem movens intermedium, cum sit inter-*
medium aqua sive aer, omnes T 12 ἅπαντα V εἴη κώδων] *fiunt* T 12. 13 ἔχουσα
 ταῦτα Pa (corr. M) 13 πάντα Aa 14 πάντως P ὁσφραίνεται P 15 ἀπ'
 αὐτῶν V 16 διὸ οὐδὲ TAP¹ 17 εἶναι] ἐστι ex T Thurot, sed v. ad p. 53,27, et
 v. 12 ss. infinitivos mutavit T τὸ] τε V 18 ἢ MTAP: om. Va ἢ om. V
 19 ταῦτ' a τοῦτον VA alt. ἢ VP²a: om. TAP¹ 19.20 τὸ θερμὸν κατ' εἶδος TPa:
 κατ' εἶδος τὸ θερμὸν A: τὸ θερμὸν V: an τὸ (αὐτὸ) θερμὸν? 20 ταῦτα] sc. τὰ μεταξὺ
 21 ἀλλ' ἢ V 22 ἅμα τοσοῦτους conicio prius καὶ om. Pa 23 τοῦ αὐτοῦ om. T
 προκείμενον A 24 τοῦ] αὐτοῦ V αἰσθάνεται conicio 25 διὸ a: δι' ὧν TVAP
 ταῦτα om. V post ταῦτα add. δεῖ M λέγειν Ma ἐσθητά V 26 οὕτε P²a:
 οὐ VATP¹: οὐδ' Arist. EMY 27 ante ἐν add. τὰ a 28 αἰ] οὐ A

ἀντίληψις. εἴτε γὰρ σώματα ἦν τὰ ὧν αἰσθανόμεθα, οὐχ οἷόν τε ἂν ἦν
 πλείους τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς κατ' ἀριθμὸν αἰσθάνεσθαι ἅμα (ἦν γὰρ <ἂν>
 αὐτὸ αὐτοῦ χωρὶς τὸ αἰσθητόν, εἰ σῶμά γε ὃν ἅμα ἐν πλείουσιν ἐγίνετο
 καὶ διαφέρουσιν), εἴτ' | ἄνευ σώματος, πάλιν οὐχ οἷόν τε αὐτῶν τὴν 275
 5 ἀντίληψιν γίνεσθαι. ἡ γὰρ κίνησις, δι' ἧς ἡ ἀντίληψις, σώματος, ἀλλὰ καὶ
 ἡ διαίρεσις μεγέθους, καθ' ἣν διαίρεσιν συνδιαιρουμένων τῶν παθῶν τῷ
 σώματι τῶν αὐτῶν πλείους αἰσθάνονται. τῷ γὰρ πάθη εἶναι καὶ κινήσεις
 τὰ αἰσθητὰ ἐν σώματι γινόμενα, τούτῳ πλείους ἅμα αὐτῶν αἰσθάνονται, 5
 ἅμα πασχόντων τῶν σωμάτων ὑπὸ τῶν ποιούντων τὰ πάθη κατὰ διαφέροντα
 10 μόρια.

p. 446b27 Περὶ δὲ τοῦ φωτὸς ἄλλος λόγος· τῷ εἶναι γάρ τι τὸ
 φῶς ἐστίν, ἀλλ' οὐ κίνησις τις. ὅλως.

Εἰπὼν περὶ μὲν τὸν φόρον καὶ τὴν ὁσμὴν εὐλόγως συμβαίνειν τὸ
 ταῦτα πρὸ τοῦ τὴν αἴσθησιν κινεῖν ἐν τῷ μεταξύ γίνεσθαι τῷ κινήσεως 10
 15 καὶ φορᾶς καὶ διαδόσεώς τινος τοῦ αἰσθητοῦ διὰ τοῦ μεταξύ τοῦ συνεχοῦς
 σώματος γινομένης τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν καὶ τὴν αἴσθησιν γίνεσθαι (διὸ καὶ
 ἐν χρόνῳ ἡ τούτων αἴσθησις), οὐχ ὁμοίως φησὶν οὕτω γίνεσθαι καὶ τὸ
 φῶς ἐν τῷ | διαφανεῖ καὶ τῷ μεταξύ σώματι τοῦ τε ἀφ' οὗ τὸ φῶς καὶ 276
 τῆς ὀφείας. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ χρώματος.

20 p. 446b27 Τῷ γὰρ ἐνεῖναι τι τὸ φῶς ἐστίν, ἀλλ' οὐ κίνησις τις.

Ἔστι δὲ ὃ λέγει ὅτι οὐχ ὥς ἐπὶ τοῦ φόρου καὶ τῆς ὁσμῆς κινούμενον
 τὸ μεταξύ σῶμα κατὰ διάδοσιν τοῦ πάθους, ἄλλοτε ἄλλου τοῦ πάσχοντος 5

1 ἀντίληψις A post ἀντίληψις add. γίνεται P, γίνονται a εἴτε γὰρ VA: si
 enim T: οὔτε γὰρ εἰ Pa οὐχ V: om. TAPa 1. 2 ἦν πλείους scripsi (cf. v. 8):
 ἦν πλείω V: ἦν πλείω ὥς T: ἦ πλείω ὥς AP¹a: ἦ πλείωνας P² 2 ἂν add. Thurot
 3 αὐτοῦ libri γε TV: τε APa ὃν MTA: ὧν V: ἦν Pa ἐγένετο a
 4 διαφέρει A εἴτ' TVA: οὔτ' Pa οὐχ V: om. TAPa ante αὐτῶν
 add. esset T 5 prius ἡ Pa: om. VA σῶμα T 5. 6 καὶ ἡ] καθ'
 ἦν A 6 μεγέθους—διαίρεσιν om. A διαίρεσιν MVP: διαιροῦσι a συν-
 διαιρουμένων MTAP (sed συν in ras. P²): συνδιαιρουμένου V: spat. v litt., tum διαιρου-
 μένων δὲ a 7 τῷ—κινήσεις] et passionēs enim esse motus esse T 8 σώματι]
 τῷ στόματι V 9 ἅμα] vel T post κατὰ add. τὰ A 11 ἐνεῖναι ex v. 20 et
 p. 132,8 conicio (sic Arist. cod. P, inesse T, sed hac praep. saepe instrumentalem vertit)
 τι om. T 12 τὸ φῶς AP Arist. codd. LPSU (cf. v. 20): φῶς V (Arist. EMY)
 cum ὅλως ad sequens enuntiatum pertineat, patet lemma decurtatum esse τις om.
 Arist. codd. EMYU 13 ἀλόγως V 13. 14 τὸ ταῦτα P: τοσαῦτα V: τὰ τοιαῦτα A:
 ταῦτα a: hoc T 14 ἐν τῷ] τὸ M alt. τῷ TVA: τὸ P: τῆς a 16 ante prius
 τὴν add. et sicut T αὐτῶν bis habet V 17 καὶ om. T 18 οὗ VA: οὗ ἐστὶ
 T: οὗ τί Pa 19 λόγος TPa: om. VA 20 ἐνεῖναι A (cf. ad v. 11): ἐν εἶναι P:
 ἐν εἶναι TV ἐστὶν om. A 22 τὸ om. a (habet etiam M) κατὰ διάδοσιν]
 μεταδιδοῦσι P ἄλλοτε coni. Thurot cf. p. 129,20

αὐτοῦ μέρους ὄντος, τῆς αἰσθήσεως αὐτῶν αἴτιον γίνεται, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ 276
τοῦ φωτὸς καὶ τῶν ὁρατῶν. οὐ γὰρ διὰ κινήσεως ὁ ἀήρ καὶ τὸ διαφανὲς
φωτίζεται, ἀλλ' ἀθρόον ἐκ δυνάμει διαφανοῦς ἐνεργείᾳ διαφανὲς γίνεται καὶ
πεφωτισμένον, ἔχον ἐξ οὐκ ἔχοντος γινόμενον, οὐ διὰ τὸ λαμβάνειν τε καὶ 10
5 κινεῖσθαι. σχέσει γὰρ καὶ παρουσίᾳ τῇ τοῦ φωτίζοντος πρὸς τὸ πεφυκὸς
φωτίζεσθαι τὸ φῶς, ὡς ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἴρηται. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ
εἰρημένον ἐκεῖ τὸ 'παρουσία | πυρὸς ἢ τοῦ φωτίζειν πεφυκότης ἐν δια- 277
φανεῖ', ἣν παρουσίαν διὰ τοῦ ἐνεῖναι ἐδήλωσεν. ὡς γὰρ τὸ δεξιὸν τινος
οὐ διὰ κινήσεως δεξιὸν γίνεται οὐδὲ διὰ γενέσεως, ἀλλὰ τῇ τοῦ πρὸς ὃ
10 δεξιὸν ἐστὶ ποιᾷ σχέσει πρὸς αὐτὸ ἀθρόως οὐκ ὅν πρότερον δεξιὸν γίνεται
δεξιόν, οὕτω καὶ τὸ δυνάμει διαφανὲς ἐνεργείᾳ γίνεται τοιοῦτον ἀθρόως 5
μεταβάλλον τῇ τοῦ φωτίζειν πεφυκότης αὐτὸ πρὸς αὐτὸ σχέσει ποιᾷ. πᾶν
γὰρ ὅσον δύναται ὑπὸ τῆς τοιαύτης σχέσεως τοῦ φωτίζοντος ἐνεργείᾳ γενέσθαι
διαφανὲς καὶ πεφωτισμένον ἀθρόως φωτίζεται, οὐκ ἀρξάμενον πρῶτον ἀπὸ
15 τοῦ πλησίον τῷ φωτίζοντι καὶ κατὰ διάδοσιν καὶ κίνησιν ἐν χρόνῳ ἐπὶ τὰ 10
πορρωτέρω μέρη διεξιόν, ὡς εἶχεν ἐπὶ τοῦ ψόφου καὶ τῆς ὁσμῆς.

"Ο δὲ πρῶτον ὡς δυνάμενον λέγεσθαι περὶ τοῦ ὁρᾶν εἶπε, νῦν αὐτὸς
τοῦτο κατασκευάζει εἰς † δὲ τοῦτο διὰ βραχείων περὶ [τε] τὸ εἰρημένον
παραμυθεῖσθαι | δι' ἄλλων τινῶν ὅτι μὴ ἀδύνατον. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ κινήσεως, 278
20 φησί, πάσης ὁμοίως ἔχει. οὐ γὰρ ὁμοίως ἢ τε ἀλλοίωσις ἔχει καὶ ἡ
φορά, τουτέστιν ἡ κατὰ τόπον κίνησις, γίνεται, τοῦ φερομένου πρῶτον ἐν
τῷ μεταξὺ γινομένου. φορᾷ δὲ ἔοικε καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ψόφου γινομένη κίνησις,
ὁμοίως καὶ ἡ κατὰ τὴν ὁσφρησιν. διὸ εὐλόγως αἱ τούτων ἀντιλήψεις ἐν 5
χρόνῳ· γεγονότος γὰρ τοῦ ψόφου οὐδέπω ἀντίληψις, καὶ τοῦ ὁσφραντοῦ
25 ὄντος ὅθεν οἶόν τέ ἐστὶν αὐτοῦ ὁσφραίνεσθαι, οὐδέπω αὐτοῦ ἡ ὁσφρησις

- 1 αὐτῶν] αὐτὸ A γίνεται Thurot (*sic* T corr. *sic* Thurot): γίνεσθαι VAPa δὲ om. T
3 *totum potentia dyafanum actu* T ἐκ] εἰς V post διαφανὲς add. ὅν V
4 ἔχον TVPa: ἔχον καὶ A: οὕτως M γινομένου Pa 5 καὶ παρουσία P: οὐκ
οὐσία TAA: ἐκουσία V φωτίζονται A πρὸς MTVP: om. Aa 6 post
φῶς add. *est* T Περὶ ψυχῆς] B 7 p. 418^b 16 7 πυρὸς] φωτὸς a (corr. M)
8 ἥνπερ οὐσίαν A (*quam quidem substantiam* T) ἐνεῖναι MTAP: ἐν εἶναι V: εἶναι a
(Arist.) 9 γενέσεως ex κινήσεως corr. P δ] τὸ a (corr. M) 10 γίνεται
Pa: νῦν ἔσται VA: *erit* T 11 post οὕτω add. δὲ A 12 τοῦ φωτίζειν πεφυ
in foramine perierunt, suppl. m. rec. τοῦ ἐνεργείᾳ φωτίζειν π (?)P alt. αὐτό] αὐτὰ
V: αὐτῷ P 13 ὡς τοῦ φωτ. ἐν. perierunt, ὡς τοῦ φωτὸς ἐνεργείᾳ γι m. rec. P
14 ἀθρόαν A πρῶτα V 14. 15 ἀπὸ τοῦ—φωτὶ suppl. m. rec. P, in quibus
male πλησιάζειν 15 ἐπὶ] καὶ Pa (corr. M): *postea* T 16 δεξιὸν P
εἶχεν—ψοφο recte suppl. m. rec. P 17 δὲ] καὶ V *impossibile* T (om. ὡς)
post νῦν add. *autem* T αὐτὸ a 18 *ad hoc autem quod brevia* T
ὡς δέον τοῦτο conicit Diels βραχείος Pa παρά a (corr. M) τε del.
Thurot (om. T?) 19 παραμυθεῖται Pa ἀδύνατοις TA οὐδέ] οὐ T
μν'
20 alt. ἔχει om. T, 21 κίνησις, <ἦτις> conicio πρῶτα V 22 γινο P:
γινομένη a φορᾷ MTAP: φορᾶς V: διαφέρειν a 23 ὁμοίως] *sed* T τὴν
VP: om. Aa ἀλόγως V 25 post ὅθεν add. εἰ P ἐστὶν om. a prius
αὐτοῦ fort. del. ἡ αὐτοῦ a

ἔστιν, ἀλλὰ χρόνου δεῖται. διὸ οὐκέτι φησὶ τὴν κατὰ ἀλλοίωσιν κίνησιν 278
 ὁμοίως γίνεσθαι ἐπὶ πάντων τῇ φησὶ· ἐνδέχεται γὰρ ἀθρόον τι 10
 ἄρξασθαι τῆς ἀλλοιώσεως πᾶν, καὶ μὴ τὸ ἡμισυ αὐτοῦ μηδὲ τὸ μόριον
 πρῶτον, ὡς γίνεσθαι μὲν καὶ ταύτην ἐν χρόνῳ. οὐδὲ γὰρ εἰ ἀθρόον ἤρξατο
 5 τῆς ἀλλοιώσεως τε καὶ τῆς πῆξεως, ἤδη καὶ εὐθὺς τῷ ἄρξασθαι πέπηγε τὴν 279
 πῆξιν ἢν πηγνυται, ἀλλὰ χρόνου δεῖται.

Εἰπὼν δὲ μὴ κατὰ τὴν τῶν μερῶν διάδοσιν τὴν ἀλλοίωσιν γίνεσθαι
 πάντως (εἶναι γὰρ τι μέγεθος ἀθρόως ἀρχόμενον), προστίθησιν ὅτι 'καὶ
 ἐπὶ τούτων μέντοι, εἰ πολὺ εἴη τὸ ἀλλοιούμενον οἶον τὸ θερμαινόμενον ἢ 5
 10 πηγνύμενον, οὐ πᾶν ἅμα ἄρχεται, ἀλλὰ τὸ ἐχόμενον ὑπὸ τοῦ ἐχομένου
 μέρους πάσχει τε καὶ ἀλλοιοῦται, ἀλλ' οὐ πᾶν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀλλοιοῦντος,
 μέρος μέντοι ἀθρόον ἀπ' ἐκείνου ἤρξατο τῆς ἀλλοιώσεως'. ταύτην δὲ τὴν
 εἰκόνα παρέθετο, οὐκ ἀλλοίωσιν λέγων εἶναι τὸ φωτίζεσθαι (οὐ γὰρ οὕτως
 αὐτῷ δοκεῖ), ἀλλὰ βουλόμενος λαβεῖν ὅτι καὶ ἀθρόα τινὰ ὅλα δύναται 10
 15 μεταβάλλειν, καὶ οὐ πάντως, εἴ τι μεριστόν ἐστι, δεῖ αὐτὸ ἀπὸ τινος μορίου
 ἀρξάμενον μεταβάλλειν. εἰ οὖν ἐπὶ τῆς ἀλλοιώσεως κινήσεως οὔσης καὶ
 ἐν χρόνῳ γινομένης ὅμως οὐδὲν κωλύει ἀθρόον τι μέρος ἄρξασθαι τῆς
 μεταβολῆς, οὐδὲν παράδοξον τὸ καὶ τὸ φωτιζόμενον ἀθρόον λέγειν | πᾶν 280
 δέχεσθαι τὸ φῶς, μὴ διὰ κινήσεως τοῦ φωτίζεσθαι γινομένου. ὅτι γὰρ
 20 μὴ διὰ τοῦτο τὴν ἀλλοίωσιν παρέθετο, ὡς καὶ τοῦ φωτίζεσθαι ἀλλοιώσεως
 οὔσης, σημεῖον εἶπεν αὐτός· οὐ μὴν ἀλλ', ἂν ἡ πολὺ τὸ θερμαινό-
 μενον ἢ πηγνύμενον, τὸ ἐχόμενον ὑπὸ τοῦ ἐχομένου πάσχειν. 5
 φωτίζεσθαι δέ, ἂν πολὺ τὸ φωτιζόμενον ἢ, οὐ τότε πρῶτον ὑπὸ τοῦ
 φωτίζοντος, ἀλλ' ὅσον ἂν ἡ τὸ φωτίζεσθαι δυνάμενον ἐν τῇ τοιαύτῃ σχέσει
 25 τοῦ φωτίζοντος τῇ πρὸς αὐτό, τοῦτο ἅμα πᾶν φωτίζεται ὑπ' ἐκείνου, καὶ
 οὐκ ἔστι τι μόριον, ὃ νῦν μὲν οὐ πεφώτισται, μετ' ὀλίγον δέ, μένοντος
 τοῦ φωτίζοντος τοῦ αὐτοῦ τε καὶ ἐν τῷ αὐτῷ.

10

- 1 φησὶ om. T τὴν] τὰ Ma κινούμενα M 3 καὶ] *ut et* T μὴ om. a (habet etiam M)
 4 μὲν vid. del. εἰ MVP: om. Aa 5 alt. τῆς om. a alt. καὶ
 MTVA: om. Pa εὐθὺς a 7 δὲ om. T τὴν τῶν om. V μερῶν] καιρῶν TA
 διάθεσιν A 8 γὰρ εἶναι ex T Thurot, ante πάντως interpungens ἀρχο-
 μένου V καὶ om. T 9 εἰ om. TA 10 ἄρχεται P: ἔρχεται TVAa
 11 μέρος TV πάθει V 12 ἀθρόως V ἀπ' Thurot: ὑπ' VAPa
 13 εἶναι post φωτίζεσθαι a (T) 14 τὸ] τῷ a ante δοκεῖ add. *esse* T λαλεῖν V
 καὶ om. Ta (habet etiam M) 15. 16 καὶ οὐ—μεταβάλλειν om. V 15 δεῖ] δι' A
 ἀπὸ om. T 16 μεταβάλλει A καὶ om. V 17 ὅμως Thurot: ὁμοίως
 libri simul per totam aliquam partem T 18 post οὐδὲν add. γὰρ Pa alt. τὸ
 om. a ἄθρων A 19 δέχεσθαι Pa: δὲ δεδέχθαι VA: *susceptibile* T
 20 ὡς VP: *quia* T: om. Aa καὶ τοῦ φωτίζεσθαι om. T 21 αὐτός TV: αὐτὸ
 MA: om. Pa οὐ—ἢ] *quin immo non* T ἀλλ' ἂν ἡ Pa: ἀλλὰ μὴ VA: ἀλλ'
 ἐνίοτε ἂν ἡ M 22 πάσχειν Pa: om. TVA: πάσχει Arist. codd. praeter EM
 23 φωτίζεται M δέ Pa: om. TVA οὐ τότε Pa: τοῦτο δὲ TVA 23. 24 τοῦ
 φωτίζοντος om. a 25 φωτίζεσθαι a (corr. M) ὑπ' ἐκείνου om. T
 26 μόριον δ νῦν bis habet a μὲν οὐ TVAP: οὐ μὲν M: οὐ a μετ'] *non* T

ᾧ δὴ ἐχρήσατο ἐκ τοῦ παραδείγματος, ἔστι τὸ ἀθρόον τι μεταβάλλειν μέρος τοῦ ἀλλοιουμένου ὑπὸ τοῦ ἀλλοιοῦντος, † ἢ εἶπεν οὕτως· τὸ δὲ πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀλλοιοῦντος μεταβάλλει, καὶ ἀνάγκη ἅμα ἀλλοιοῦσθαι | καὶ ἀθρόον· τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς τὸ προκείμενον 281
 5 χρήσιμον, ἐπειδὴ καὶ ἡ ὁσφρησις ἀλλοιουμένου γίνεται τοῦ μεταξὺ. ἴσως γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο ἀληθὲς τὸ πᾶν ἀθρόον τῆς ἀλλοιώσεως ἄρχεσθαι. μῶριον μὲν γάρ τι τοῦ παντὸς ἀθρόον ἄρχεσθαι ὕγιές, τὸ δὲ πᾶν οὐκέτ' ἂν δόξαι, 5
 εἴ γε δεῖ, ὡς εἶρηκεν ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει, παντὸς τοῦ κινουμένου τὸ μὲν τι μῶριον εἶναι ἐν τῷ ἐξ οὗ, τὸ δὲ (ἐν τῷ) εἰς ὅ· διὰ γὰρ τούτου πᾶν
 10 τὸ κινούμενον ἐδείχθη διαιρετὸν ὄν.

Ὅτι δὲ ἐν σχέσει τὸ φῶς, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀλλοιώσει, δῆλον ἀπὸ τοῦ τὰ μὲν ἀλλοιούμενα οὐκ εὐθὺ τῷ τὸ ἀλλοιοῦν ἀπελθεῖν πεπαῦσθαι τοῦ ἐγγενομένου πάθους ἐν αὐτοῖς ὑπ' αὐτοῦ (οὐ γὰρ τοῦ θερμαίνοντος ἀπελ- 10
 θόντος εὐθὺς καὶ τὸ θερμαίνόμενον ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐγγενομένης ὑπ' ἐκείνου
 15 θερμότητος αὐτῷ παύεται), τὰ δὲ κατὰ τὴν πρὸς τι σχέσιν ὄντα τοιαῦτα, ἀπελθόντος τοῦ πρὸς ὃ ἡ σχέσις, συμπαύεσθαι καὶ ταῦτα | τοῦ ἔτι εἶναι 282
 ἐν τῇ πρὸς ἐκεῖνο σχέσει· υἱοῦ γὰρ ἀποθανόντος πέπαυται καὶ ὁ πατήρ πατήρ ὢν, καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀπελθόντος ὁ δεξιὸς οὐκέτι δεξιὸς ἐστίν. οὕτω δὲ ἔχει καὶ τὸ φῶς· συναπέρχεται γὰρ ἀθρόον τῷ φωτίζειν πεφυκότη.
 20 Εἰπὼν δὲ διὰ βραχέων ταῦτα, λέγει· ἦν δ' ἂν καὶ τὸ γεύεσθαι ὥσπερ 5
 ἡ ὁσμὴ, εἰ ἐν ὕγρῳ ἦμεν. ἔστι δὲ ὁ λέγει· ὡς ἐπὶ τῆς ὁσμῆς, πόρρω ὄντος τοῦ τὴν ὁσμὴν ἔχοντος, αἰσθανόμεθα αὐτοῦ τῷ τὸν μεταξὺ ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ πάσχειν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὸ πάθος διαδιδόναι τῇ αἰσθήσει,
 οὕτω, φησί, καὶ ἐπὶ τῆς γεύσεως εἶχεν ἄν, εἰ ἦμεν ἐν ὕγρῳ, τουτέστιν ἐν 10
 25 ὕδατι, καὶ δι' ἐκείνου τὴν ἀντίληψιν τῶν χυμῶν ἐποιοῦμεθα. δεχόμενον γὰρ

- 1 ὧ δὴ TAPa: δὴ ὧ V ἐκ τοῦ παραδείγματος] παραδείγματι T ἔστι] ὅ ἐστι Pa
 μεταβάλλειν om. T 2 τοῦ ἡλλοιωμένου M: eius quod illuminatur T 2. 3 ἢ—ἀλλοιοῦντος
 om. (habet etiam M) 2 ἢ] καὶ coni. Thurot: an <ὅ> καὶ? fort. lacuna statuenda
 3 ἀλλοιουμένου V μεταβάλλειν prius P (Arist. codd. EMP) 3. 4 μεταβάλλει—
 ἀλλοιοῦσθαι om. T 3 οὐκ post καὶ add. Arist. codd. EMY 4 γὰρ om. a
 5 ἡ om. V ἀλλοιουμένου TAA: ἀλλοιουμένη VP γίνεται om. a 6 γὰρ] δὲ T
 οὐδὲν ἐκείνου a ἀληθὲς om. T 7 μὲν γὰρ] tamen T δόξη Pa:
 videbatur T 8 εἴ γε δεῖ Thurot (si vero oportet T): εἴ γε δὴ MVP: εἴτε δεῖ A: εἴτε
 δὴ a εἶρηκεν V: ἔοικεν TAPa: ἔδειξεν M 8 Φυσικῇ ἀκροάσει] Z 4 p. 234^b10 ss.
 cf. quae Simpl. p. 968 D. ex Alex. adnotat 9 ἰον αὐτοῦ εἶναι ἐξ male suppl. m.
 rec. P τὸ δὲ] ὁ δὲ V ἐν τῷ T: om. VAPa τούτου Ta: τοῦ VAP
 11 ν σχέσει φησὶν ἀλλ' suppl. m. rec. P 12 εὐθὺς a τὸ om. a ἐλθεῖν
 πέπαυται suppl. m. rec. P πεπαῦσθαι VA: πέπαυται a: παύεσθαι Thurot (quod—
 cessant T) 13 ἐγγενομένου M TVAP: ἀλλοιουμένου a ὑπ' αὐτοῦ om. T
 θερμάναντος V 14 ἐγγινομένης V 16 ἀπελθόντά V συμπαύεται e. T
 Thurot 17 παύεται Ta καὶ] esse T 18 καὶ τοῦ om. a (habet
 etiam M) post δεξιὸς add. καὶ Pa, ὁ δεξιὸς οὐκέτι δεξιὸς add. V 20 ἦν γὰρ
 καὶ V γενέσθαι V 21 εἰ Arist.: ἡ V: om. TAP ἦμεν MV: ἡ μὲν A:
 om. TP ὡς om. V ἐπὶ] περὶ V 22 αὐτῷ A 22. 23 ἀέρα μεταξὺ V
 24 γενέσεως V ἂν om. Pa ἦμεν V (post ὕγρῳ M): ἡ μὲν A: μὲν T: μὴ P:
 om. a 24. 25 ἐν τῷ ὕδατι A 25 facimus T

ἂν τὸ ὕδωρ τὴν ἀπὸ τῶν χυμῶν ποιότητα διὰ τοῦ γεύεσθαι αἰσθῆσιν ἡμῖν
 παρεῖχε τῶν γευστῶν πρὸ τοῦ ἐντυχεῖν ἐκείνοις, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ὀσφραντοῦ
 ποιεῖ. νῦν δὲ τοῦτο οὐ γίνεται. ὁ (γὰρ) ἀὴρ ὁσμῆς μὲν ἐστὶ δεκτικός,
 ἐν ᾧ ἔσμεν, (καὶ πέφυκε) * * * | χυμῶν πάσχειν, ἀλλ' οὐ παντὸς ὑγροῦ, 283
 5 ἐπεὶ καὶ ὁ ἀὴρ ὑγρός. εὐλόγως δὴ, φησί, διὰ τὰ εἰρημένα ὧν ἐστὶν
 αἰσθητῶν ἀντιλήψεις διὰ τινος μεταξὺ, ταῦτα (τὰ) μεταξὺ οὐχ ἅμα πάντα
 πάσχει, οὐδ' ἅμα αἰεὶ δι' αὐτῶν ἀντιλήψεις τε καὶ αἰσθήσεις γίνονται, ἀλλ' ἢ
 ἐν χρόνῳ, πλὴν ἐπὶ τοῦ φωτὸς καὶ τῶν ὁρατῶν. διὰ τί δὲ εὐλόγως; ἢ
 ὅτι ἐκεῖνα μὲν τὰ αἰσθητὰ διὰ κινήσεως καὶ πάθους ἐγγίγνεται, τοῦ μεταξὺ
 10 ἀλλοιουμένου καὶ πάσχοντος αὐτοῦ, διὸ καὶ ἐν χρόνῳ ἀπὸ τοῦ κινήσαντος
 τὸ πάθος τὸ ἐγγινόμενον διαδίδεται· τὸ δὲ φῶς καὶ τὰ χρώματα οὐ διὰ
 κινήσεως (ἐν ποίᾳ γὰρ σχέσει τοῦ φωτίζοντος πρὸς τὸ φωτιζόμενον τὸ 10
 φῶς), διὸ καὶ ἅμα πᾶν τὸ διαφανὲς φωτίζεται. οὕτως δὲ γινομένου τοῦ
 φωτὸς ἀχρόνως εὐλόγως καὶ τὸ ὁρώμενον ἀχρόνως τῇ ὄψει προσβάλλει, | 284
 15 ὥς γίνεσθαι οὐ μόνον τὸ ὁρᾶν ἀχρόνως (τοῦτο γὰρ ἐδείχθη πάσαις ταῖς
 αἰσθήσεσιν ὑπάρχον), ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσθητὸν ἀθρόως καὶ χωρὶς χρόνου
 προσπίπτειν τῇ ὄψει. αἱ γὰρ ἀπὸ τῶν χρωμάτων κινήσεις ἐν τῷ διαφανεῖ
 τῷ κατ' ἐνέργειαν ὁμοίως γίνονται, ὥς τὸ φῶς ἐν τῷ διαφανεῖ ἢ ἐδήλωσεν ἢ
 αὐτὸς εἰπὼν· διὰ τὸ αὐτὸ δὲ καὶ περὶ τοῦ ὁρᾶν· τὸ γὰρ φῶς
 20 ποιεῖ τὸ ὁρᾶν. εἰ γὰρ ἐκεῖνο μὴ διὰ κινήσεως μὴδ' ἐν χρόνῳ γίνεται
 ἐν τῷ διαφανεῖ, οὐδ' ἂν τὸ ὁρᾶν γίνοιτο ἐν χρόνῳ. διὸ καὶ εὐθὺς ἀναβλέ-
 ψαντες ὁμοίως τὰ τε ἐγγὺς ὁρώμεν καὶ τὰ πόρρω.

p. 447^a12 Ἔστι δὲ ἀπορία καὶ ἄλλη τις τοιάδε περὶ τὰς αἰσθήσεις,
 πότερον ἐνδέχεται ἅμα δύο αἰσθάνεσθαι ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἀτόμῳ
 25 χρόνῳ.

Ἡ μὲν ἀπορία ἦν ἀπορεῖ σαφής. ζητεῖ γὰρ εἰ ἅμα πλείονων ἔστιν 10

- 1 ἂν om. T 2 exhibet T ὥσπερ VA: ὥς Pa τοῦ ὀσφραντοῦ ποιεῖ scripsi:
 τῶν ὀσφραντῶν ποιεῖ A: τοῦ ὀσφραντοῦ ποιεῖν V: τοῦ ὀσφραντοῦ ἔχει a: ποιεῖν P: in odo-
 rabili fit T 3 γὰρ add. M γευστικός a (corr. M) 4 ἔσμεν om. V
 καὶ πέφυκε add. M ἔσμεν, (ἀλλ' οὐ) χυμῶν (οὐδὲ πέφυκε) πάσχειν ὑπὸ παντὸς ὑγροῦ
 coni. Thurot: ἔσμεν, καὶ πέφυκε (ὑπὸ ὑγροῦ τοῦ ἐγ)χύμου πάσχειν e. gr. conicio χυμῶν
 VP: χυμῶ MAa: χυμὸν T οὐ] οὐχ ὑπὸ M 5 δὲ V 6 τὰ add. Thurot
 alt. μεταξὺ om. M fort. recte (v. Arist.) πάντα om. Arist. LSU 8 εὐλογον a (corr. M)
 9 ante διὰ add. τὸ V τοῦ a: τοῖς VAP: καὶ τοῖς T 10 ἀλλοιουμένους V
 11 alt. τὸ om. Aa ἐγγενομένον A δὲ] enim T 12 γὰρ σχέσει TPa:
 σχέσει γὰρ VA alt. τὸ om. P 14 καὶ—ἀχρόνως om. a (habet etiam M)
 ἀχρόνως om. A προσβάλλει MTA: προσβάλλειν VPa 15 τῷ prius τοῦ P
 15. 16 ταῖς αἰσθήσεσι πάσαις Pa 17 προσπίπτειν M: προσπίπτων V: προσπίπτει a:
 προσπίπτων TAP αἱ γὰρ VAPa: ὅτι δὲ αἱ M, fort. recte 18 τῷ κατ'—διαφανεῖ
 om. A post διαφανεῖ add. τῷ κατ' ἐνέργειαν a (δ) ἐδήλωσεν conicio
 19 αὐτὰ εἰπὼν V περὶ] ἐπὶ Arist. EMY γὰρ] autem T 19. 20 φῶς—ὁρᾶν om. T
 21 γίνοιτο a: γίνηται A: γένοιτο VP: fiet T 21. 22 ἀναβλέψαντος V 22 pro τὰ
 bis τὸ Pa 23 καὶ ἄλλη τις ἀπορία P: τις ἀπορία καὶ ἄλλη Arist. EMY τις] om. A
 περὶ αἰσθήσεως Arist. codd. EMYS 24 δεῖν ἅμα Aristot. codd. EMYSU (δουῖν M)
 δύνασθαι ante αἰσθάνεσθαι male add. Arist. codd. EY (Biehl)

αἰσθάνεσθαι, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πλειόνων τινῶν αἰσθητῶν ἀντίληψιν
 γίνεσθαι, ἢ οὐχ οἶόν τε. τὸ δὲ ἀτόμῳ χρόνῳ εἶπεν οὐχ ὡς ἀδιαίρετῳ
 (οὐ γὰρ ἔστιν ἀδιαίρετος χρόνος), ἀλλὰ μὴ τούτου ἐν ᾧ | αἰσθανόμεθα 285
 χρόνῳ ἐν μέρει μὲν τινι αὐτοῦ τοῦδε αἰσθάνεσθαι, ἐν ἄλλῳ δὲ ἄλλου, ἀλλ' ἐν τῷ
 5 αὐτῷ χρόνῳ πλειόνων. μέλλων δὲ ἐπιχειρεῖν πρῶτον ἐνδόξως εἰς τὸ μὴ
 οἶόν τε εἶναι λαμβάνει τινὰ καὶ τίθησιν ὡς ἐναργῆ, δι' ὧν κατασκευάζει
 ὅτι καὶ τὰ πλείω αἰσθητὰ ἐμποδίζει ἀλλήλοις, πρῶτον μὲν τὸ αἰεὶ τὴν 5
 μείζω κίνησιν ἐκκρούειν τὴν ἐλάττω, οὗ παρέθετο πίστιν τὸ πολλάκις ὑπὸ
 τοὺς ὀφθαλμούς τινων τιθεμένων ἢ φερομένων μὴ αἰσθάνεσθαί τινας, ὅταν
 10 τύχωσιν ἢ σφόδρα τι ἐννοοῦντες ἐν ἑαυτοῖς ἢ φοβούμενοι ἢ ἀκού-
 οντες μεγάλου ψόφου (ἡ γὰρ περὶ ἄλλα σύντονος ἐνέργεια τῆς ψυχῆς
 κωλύει τὰς ἐλάττους ἀντιλήψεις ἐν αὐτῇ γίνεσθαι). τὸ δὲ δεύτερον τίθησι τὸ 10
 μᾶλλον ἔστιν αἰσθάνεσθαι ἀμιγροῦς καὶ ἀκράτου καὶ καθ' αὐτὸ ὄντος | 286
 ἢ μεμιγμένου καὶ κεκραμένου πρὸς ἄλλο, ὃ πάλιν ἐναργῶς ἔδειξεν οὕτως
 15 ἔχον ἐπὶ παραδείγματων οἴνου ἀκράτου τε καὶ ὕδατι κεκραμένου, ὁμοίως
 καὶ μέλιτος, ὁμοίως καὶ λευκοῦ ἀκράτου καὶ ἄλλῳ μεμιγμένου τινὲ χρώ-
 ματι, ὁμοίως καὶ νήτης αὐτῆς τε καθ' αὐτὴν λαμβανομένης καὶ μεμιγμένης 5
 τῇ ὑπάτῃ ἢ ἄλλῳ τινὲ φθόγγῳ ἢ τῇ διὰ πασῶν συμφωνίᾳ· ἐπὶ πάντων
 γὰρ τούτων τε καὶ τῶν τοιούτων εἰλικρινεστέρα τε καὶ ἀκριβεστέρα ἢ αἰσθησις
 20 ἀπλῶν λαμβανομένη τῶν αἰσθητῶν ἢ εἰ εἴη συγχεύμενα καὶ κεκραμένα
 ἀλλήλοις.

Οὗ τὴν αἰτίαν παρέθετο· διὰ γὰρ τὸ ἀφανίζειν ἄλληλα ἀφανέστερα
 ἕκαστα γίνεται ἐν τῇ μίξει τῇ πρὸς ἄλληλα. εἰπὼν δὲ ἀφανίζειν ἕκαστα 10
 ἐν τῇ μίξει, ἐν τίσιν ἢ μίξιν γίνεται καὶ τίνα ἐστὶ τὰ ἀφανίζοντα ἄλληλα

2 τὸ] τῷ V ἀδιαίρετῳ MVP²: διαιρέτω TAP¹: ἀδιαίρετος a 4 χρόνον M:
 om. a: χρόνου conicio ἐν μέρει VP¹(?)a: ἐμέρισε TA: ἐμμένει P² μὲν V:
 om. TAPa αὐτοῦ V: om. TAPa ἐν—ἄλλου V: om. TAPa ἀλλ']
 sed et T 5 χρόνῳ MVA: πρῶτῳ TPa 6 ἐνεργῇ V δι' ὧν MVA:
 ὧν T: δὲ ὄντα Pa κατασκευάζει VA: κατασκευάζει MTPa 7 καὶ τὰ MA: κατὰ
 TPa (tum spat. xi titt. a): τὰ V πρῶτον MV: πρῶτα APA: primo T τὸ VPa:
 τῷ A: quod T 7. 8 τὴν κίνησιν τὴν μείζω Pa 9 ὑποφερομένων ὑπὸ Alex. legit
 cum Arist. LSU (τὸ ἐπιφερόμενον ἐπὶ EMY) 10 τύχωσι σφόδρα Pa (corr. M) Arist.
 αὐτοῖς Pa 11 ἢ] ὁ V τὰ ἄλλα A σύντονος TP²a: σύντομος VAP¹ 12 κολούει
 Pa (corr. M) ἐλάττονας a δὲ om. V ante τίθησι add. τι T alt. τὸ
 a(T): τῷ V: τῶν AP (V ut testatur Mau) 13 ἀκρατοῦς VA alt. καὶ om. TA
 ἐαυτὸ A 14 δ] ἡ P¹ πάλαι ἐνεργῶς V 15 παραδείγματι a (corr. M)
 ἀκράτου om. a (habet etiam M) τε MAP: om. Va ὕδατος Va 16 ὁμοίως
 TVA: om. Pa λευκοῦ MTV: λευκοῦ καὶ APA ἄλλῳ M (cf. v. 18): ἄλλου
 TVAPa τινι MA: τῷ P²a (T ut vid.): τε V(P¹?) 16. 17 χρώματος V
 17 νήτης (!)V: ἡ τῆς TAa: τῆς νήτης M: ἡ τῆς νήτης P αὐτῆς τε M(T)VA: τὲ P:
 spat. xviii litt. a ante καθ' add. καὶ Pa (om. etiam M) 19 τε om. a
 εἰλικρινεστέτη prius P 20 ἀπλῶν TVA: ἀπλῶς Pa accipiens T, male ἀντιλαμβα-
 νομένη Thurot, cf. v. 17 ἢ εἰ MTA: ἡ VP: εἰ a εἴ] ἡ A 22 ἀλλ' P
 ἀφανέστερα MTVA: ἐμφανέστερα P: ἐμφανέστερον a 24 ἀφανίζεσθα T: fort. recte,
 vel <ἄλληλα> ἕκαστα scrib.

ἐν τῇ μίξει τῷ ἐν μέσῳ που | καθίστασθαι τὸ μεμιγμένον καὶ τὴν εἰ- 287
 λικρύνειαν ἀποβάλλειν ἕκαστον τῶν ἐν τῇ μίξει, ἐδήλωσε προσθεῖς· τοῦτο
 δὲ ποιεῖ ἐξ ὧν ἓν τι γίνεται. ταῦτα δὲ μίγνυται τε ἀλλήλοις καὶ
 ἀφανίζει ἀλλήλα ἐν τῇ μίξει, ἐξ ὧν μιγνυμένων ἓν τι δύναται γίνεσθαι.
 5 οὐ γὰρ πᾶν παντὶ μικτόν, ἀλλὰ χυμοὶ μὲν χυμοῖς, ψόφοι δὲ ψόφοις. χρώματα
 δὲ χρώμασι, θερμότητες δὲ καὶ ψυχρότητες ἀλλήλαις καὶ ξηρότητες καὶ
 ὑγρότητες, ὁμοίως καὶ αἱ ἄλλαι ἐναντιώσεις. οὐ γὰρ μίγνυται ψόφος χρώματι
 οὐδὲ χυμὸς ψόφῳ· οὐδὲ γὰρ δύναται ἓν τι ἐκ τῆς τῶν τοιούτων συνθέσεως
 γίνεσθαι. καθόλου γὰρ τὰ διαφόροις αἰσθητέσιν αἰσθητὰ ἄμικτα τῷ εἶναι 10
 10 ἑτερογενῇ. ὁμογενῶν γὰρ καὶ ἐν ὁμογενέσιν ἡ μίξις· τῶν γὰρ ἐναντίων
 καὶ τῶν μεταξύ. ἔχει δὲ κείμενον ὅτι τὰ αἰσθητὰ ἀλλήλα ἐμποδίζει, τὰ
 μὲν διαφέροντα, ὡς μῆδὲ αἰσθησιν γίνεσθαι τῶν ὅλων ἢ ἐλαττόνων, τὰ 288
 δὲ ὁμογενῇ καὶ μιγνόμενα τῷ ἔλαττον ἐν τῇ μίξει αἰσθητὰ εἶναι τὰ
 μεμιγμένα ἀλλήλοις τῶν ἀμικτῶν. τούτοις δὲ χρώμενος πειράται δεικνύει
 15 ὅτι μὴ οἷόν τε ἅμα δύο τινῶν αἰσθησιν γίνεσθαι.

Προστίθῃσι δὲ τούτοις ὅτι οὐδέ, ὅτε ἡ ἐλάττων ὑπὸ τῆς σφοδρότερης 5
 ἀφανίζεται ἐκκρουομένη, οὐδὲ τότε τῆς μείζονος εἰλικρινῆς ἡ ἀντίληψις
 γίνεται. εἰ γὰρ ἡ μείζων κίνησις ἐκκρούει τὴν ἐλάττω ἐπισκοτούσα αὐτῇ
 (διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φοβούμενοι σφόδρα οὐχ ὁρώμεν), ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μίξει
 20 τῇ πρὸς ἀλλήλα οὐχ ὁμοία ἡ ἀντίληψις, ἀνάγκη ἄρα, ἂν ἅμα ἡ τινῶν
 αἰσθησις γινομένη, τοῦ μὲν μᾶλλον κινεῖν δυναμένου, τοῦ δὲ ἥττον, καὶ 10
 αὐτὴν τὴν τοῦ μᾶλλον αἰσθητοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῇ πρὸς ἄλλο τι αἰσθητόν,
 εἰ καὶ ἔλαττον εἴη ἐκείνου, ἥττον γίνεσθαι ἢ εἰ μόνον αὐτοῦ ἐγίνετο ἡ
 αἰσθησις. ἀφαιρεῖται γὰρ τι ἀπ' αὐτῆς ἐν τῇ πρὸς τὴν ἐλάττω | μίξει· 289
 25 κεῖται γὰρ τὸ πάντα ἀπλᾶ καὶ ἄμικτα ὄντα μᾶλλον αἰσθητὰ εἶναι.

* * * Τὸ ἴσως τοῖς πρώτοις ληφθεῖσιν ἀκόλουθον ὡς ἐπόμενον τοῦτο

1 ἐν τῇ μίξει om. T τῶν ἐμμέσων τοῦ (οὐ a) Pa (corr. M) καθίστασθαι]
constituunt T ante τὸ spat. xvi litt. a, μεμιγμένων add. M 2 ἕκαστα Pa
 ἐν τῇ μίξει TVPa: μεμιγμένων A (huc fortasse rectius refertur quod ad v. 1 ex M ad-
 notatum est) 3 δὲ ποιεῖ] ποιεῖν P ποιεῖται V alt. δὲ] an δὴ?
 4 μεμιγμένον a 5 χυμὸς et ψόφος a 6 θερμότητι A δὲ T: τε VAPa
 ψυχρότητι A 6. 7 ξηρότητι καὶ ὑγρότητι A 7 post ἄλλαι add. αἱ V
 8 ἐν τῇ et συνθέσει V συνθήκης A 9 γὰρ om. V διάφορα ut vid. A
 τῷ τοῦ A 10 ὁμοιογενέσιν a ante τῶν add. καὶ M 11 δὲ Pa
 post αἰσθητὰ add. μᾶλλον P ἀλλήλα ἐμποδίζει TVA: ἐμποδίζει ἀλλήλα Pa, sed illud
 μᾶλλον codicis P veri ordinis vestigium 12 ὡς] τῷ Thurot τῶν ὅλως ἄλλο-
 γενῶν conicio ὅλων TAP: ὅλως V: ἄλλων a 13 μιγνόμενα VAP: *mixtura* T:
 μεμιγμένα a τῷ τὸ Pa (corr. M) ante τὰ add. *et* T (fort. *ea*) 14 δὲ TV:
 δὲ APa 16 οὐδέ om. Pa, sed vestigium latet in corruptela ex P infra adnotata
 ὅτε] οὔτε P¹ ἡ om. V σφοδρότητος VP 17 post ἀφανίζεται add. ἡ
 P, del. P² ut vid. ἐκκρουόμενος V post τῆς add. μίξεως TA 18 ἐπισκο-
 τοῦσαν a αὐτὴν P 19 prius καὶ Aa: om. TVP alt. καὶ om. T
 22 τι] τε V 23 ἥττονα conii. Thurot 24 μίξει TA: μίξιν VPa 26 τὸ TV:
 τὰ A: τὸ δὲ Pa, sed lemma Aristoteleum p. 447^a25. 26 olim extabat ἀκόλουθα A:
 om. T τοῦτο] om. T: τούτοις conicio 26. 138,1 πάλιν τοῦτο A

πάλιν λαμβάνει τό, ἂν ἴσαι ὥσιν τινες αἰσθήσεις, τουτέστιν ἐπὶ ἴσων αἰσθητῶν,
 διαφερόντων δὲ καὶ ὑπὸ διαφόρους αἰσθήσεις, τὸ μηδετέρου αὐτῶν αἴσθησιν 5
 ἔσσεσθαι. εἰ γὰρ τῆς μείζονος αἰσθήσεως ἀφήρει τὴν † ἐλάττω καὶ ἠφάνιζε
 μία γινομένη αὐτῇ, καὶ ὥσιν ἴσαι ἀμφοτέραι διαφόρων οὔσαι αἰσθητῶν,
 5 ἀφανισθῶσιν ἢ ἐτέρα τὴν ἐτέραν ὁμοίως. ἀπλᾶ μὲν γὰρ † ἐξ ἴσου καὶ
 εἶεν ἐξ ἀμφοτέρων ἅμα γινομένων· ἢ γὰρ ἀπλῇ αἴσθησις ἀπλοῦ αἰσθητοῦ. 10
 λείπεται ἄρα ἢ μηδ' ὅλως γίνεσθαι αἴσθησιν ἢ μικτὴν τινα καὶ ἀπ' ἀμφοῖν
 μίαν. ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ἐπὶ τῶν μίγνυσθαι δυναμένων ἀλλήλοις, ὥσπερ
 ἐπὶ τῶν κιρναμένων· | ἐπὶ γὰρ μεμιγμένων ἢ τοιαύτη αἴσθησις. ἐκ μὲν 290
 10 γὰρ τινων αἰσθητῶν μεμιγμένων γίνεταιί τι, ἐκ δὲ ἐνίων οὐδὲν γίνεται
 τῷ μηδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτὰ μικτὰ εἶναι, ὡς προειρήκαμεν· τοιαῦτα γὰρ τὰ
 ὑπὸ τὰς διαφόρους αἰσθήσεις. μικτὰ γὰρ τὰ ὁμογενῆ καὶ τὰ ὑπὸ τὴν 5
 αὐτὴν αἴσθησιν· τοιαῦτα δὲ ὧν τὰ ἔσχατα ἐναντία εἰσὶν ἀλλήλοις.
 ἔσχατα γὰρ ἐν ἐκάστω τὰ πλείστον ἀλλήλων διεστῶτα, τὰ δὲ πλείστον
 15 ἀλλήλων ἐν τοῖς ὁμογενέσι διεστῶτα ἐναντία. ταῦτα δὲ ἀλλήλοις μίγνυται·
 ἐκ μὲν γὰρ λευκοῦ καὶ μέλανος μίγνυμένων ἐν τι γίνεται ἅμα, ἀλλὰ καὶ
 ἐκ τῶν μεταξὺ τούτων πρὸς ἀλλήλα τε καὶ πρὸς ταῦτα μεμιγμένων· ἐκ 10
 δὲ λευκοῦ καὶ ὀξέος οὐχ οἷόν τε ἐν τι γίνεσθαι (εἰ μὴ εἶη τὸ ὀξὺ μέλαν
 ἢ φαινόμενόν τι ἄλλο χρῶμα, καθ' ὃ ἢ μῖξις αὐτοῦ πρὸς τὸ λευκὸν ἔσται)
 20 ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός. | ἢ εἶη ἂν κατὰ συμβεβηκὸς μεμιγμένον τὸ 291
 λευκὸν καὶ τὸ ὀξὺ καὶ ἐν τι ἅμφω, εἰ ἅμα τινὲς ἅμφω εἶη συμβεβηκότα,
 τὸ λευκὸν καὶ τὸ ὀξὺ, ὡς τὸ λευκὸν (ὀξὺ) καὶ τὸ ὀξὺ (λευκὸν) εἶναι. ἀλλ'
 οὐχ οὕτως ταῦτα ἐν ὧς ἢ ἐξ ὀξέος καὶ βαρέος συμφωνία· ταῦτα γὰρ
 καθ' αὐτὰ μικτά· ὁμογενῆ γὰρ καὶ ὑπὸ αἴσθησιν μίαν.

- 1 λαμβάνει (*accepit* T) τὸ TVA: λαμβάνοιτο Pa ἂν om. T post τινες add.
 αἰ P ἐπεὶ P¹ 2 διαφόρου A αἰσθήσεις] αἰσθήσεως ἐστὶ A
 post αἰσθήσεις add. ἀχθέντων M τὸ μηδετέρου (τῷ μηδὲν ἕτερον P) αὐτῶν αἴσθησιν
 TVAP: τῷ μηδὲν πρὸς αἴσθησιν αὐτῶν a 3 εἰ] ἢ a ἢ μείζων αἴσθησις conī.
 Thurot *aufferat* T ἀφήρει τι ἢ ἐλάττων conicio, v. p. 137,24 ἠφάνιζετο a:
exterminet T 4 γινομένη A αὐτῇ T ἴσαι ὥσιν Aa 5 ἀπλῇ μὲν
 γὰρ αἴσθησις οὐκ ἂν εἶη conicio v. Arist. γὰρ TA: om. VPa 6 γινόμενα M
 7. 8 αἴσθησιν—μίγνυσθαι om. A 7 ἀπ' Thurot.: ἐπ' libri 8 γίγνεται a
 ὥσπερ] εἴπερ καὶ a 9 κιρναμένων M(T)AP: κιρνωμένων V: spat. xx litt. a
 ἐπὶ et μεμιγμένων om. T post γὰρ add. τῶν Pa 9. 10 μὲν γὰρ om. T
 10 μεμιγμένων om. V 11 μηδὲ om. M μικτὰ V: ἄμικτα TAPa εἶναι
 om. T 11. 12 τὰ ὑπὸ] spat. xviii litt. a 12 γὰρ om. T ὁμοιο-
 γενῆ V 13 ἐναντία] ἐν male Arist. codd. EMY ἐστὶν a, fort. recte
 14 ἔσχατα—διεστῶτα om. T πλείστων V 15 ὁμοιογενέσι V δὴ conī.
 Thurot 16 μὲν om. TM μεμιγμένων a (T anceps) 18 γενέσθαι a (Arist.
 codd. EMP) 18. 19 εἰ—ἔσται suspecta habet Thurot, equidem parenthesis signa posui
 19 καθὰ V αὐτοῦ scripsi: αὐτῶν libri 20 ἢ εἶη ἂν VA: *autem* (corr. *aut*) *utique*
erit T: εἰ εἶη ἂν M: εἶη ἂν Pa 21 post ὀξὺ add. ὡς τὸ λευκὸν A post alt. καὶ
 add. τὸ ὀξὺ εἶναι, sed rursus del. A καὶ ἐν—ὀξὺ (22) om. V 22 ὀξὺ et
 λευκὸν add. Thurot, vel τὸ (αὐτὸ) λευκὸν καὶ [τὸ] ὀξὺ scrib. 23 ἐν ὧς scripsi (cf.
 Arist.): ἐν ὧ TVAPa: ὡς ἐν ὧ M

Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐπιφέρει ὥς ἐκ τῶν χειμένων θεδαιγμένου τοῦ μὴ οἶόν τε εἶναι τῶν διαφορῶν αἰσθητῶν ἅμα αἰσθάνεσθαι. ἡ γὰρ ἴσαι ἔσονται αἱ ἀπ' αὐτῶν κινήσεις ἢ ἡ ἐτέρα ὑπερέξει. ἀλλ' εἰ μὲν ἴσαι, ἀφανισοῦσιν ἀλλήλας· εἰ γὰρ οὐδὲ τῆς μείζονος οἶόν τε εἰλικρινῶς αἰσθάνεσθαι, 10 ὅταν μετ' ἄλλης τινὸς ἐλάττωτος γένηται, ὅταν ἴσαι ᾧσι, δῆλον ὅτι ἀφανισοῦσιν ἀλλήλας· οὐ γὰρ δὴ μιχθεῖσαι ἐν τι ποιήσουσιν αἰσθητῶν. εἰ δὲ ἡ ἐτέρα ὑπερέχει, ταύτης μόνῃς ἀντίληψις ἔσται· κεῖται γὰρ ὅτι ἡ μείζων κίνησις ἀφανίζει τὴν ἐλάττω. | 292

p. 447^b6 Ἔτι μᾶλλον ἅμα δυοῖν αἰσθοῖτο ἂν ἡ ψυχὴ τῇ μιᾷ αἰσθήσει ὧν μία αἰσθησις.

Καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως δείκνυσιν ὅτι μὴ οἶόν τε πλειόνων ἅμα αἰσθητῶν αἰσθάνεσθαι, τῶν διαφορῶν αἰσθήσεσιν αἰσθητῶν. ποιεῖται δὲ τὴν ἐπιχείρησιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. λέγει γὰρ ὅτι ἅμα ἡ 5 ψυχὴ πλειόνων (ἂν μᾶλλον) αἰσθοῖτο τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν αἰσθησιν αἰσθητῶν ἢ τῶν ταῖς διαφορῶν αἰσθήσεσι. τὸ δὲ τῇ μιᾷ αἰσθήσει εἶπεν ἀντὶ τοῦ 'μιᾷ ἐνεργείᾳ καὶ ἅμα γινομένη'. τὸ δὲ ὧν μία αἰσθησις συναπτέον τῷ ἅμα δυοῖν αἰσθοῖτο ἂν ἡ ψυχὴ· τούτῳ γὰρ ἔπεται τὸ ὧν μία αἰσθησις. ὁ κατασκευάζων λέγει· μᾶλλον γὰρ ἡ κίνησις τῆς 10 μιᾶς αὐτῇ ἑαυτῆς ἢ τοῖν δυοῖν, οἶον ὅψεως | ἀκοῆς ἴσον [ἐστὶ] τῷ 293 20 'μᾶλλον γὰρ ἡ κίνησις ἢ τῆς μιᾶς αἰσθήσεως ἅμα καὶ μία ἢ αἱ τῶν δύο αἰσθήσεων'. ἔστι δὲ ὁ λέγει ὅτι μᾶλλον μία καὶ ἡ αὐτὴ ἢ τῆς μιᾶς αἰσθήσεως ἐνέργεια δύναται εἶναι ἢ αἱ τῶν πλειόνων· ὥστε ἅς μᾶλλον ἐνδέχεται δι' ὁμοιότητα μίαν εἶναι, αὐταὶ ἂν μᾶλλον ἅμα γίνοντο ἢ αἱ 5 πλεῖον ἀλλήλων κεχωρισμένα.

2 ἔσονται MTVA: εἰσὶν Pa 3 ἡ MA: om. VPa 3.4 *pertingunt* T, vid. corr. in *exterminabunt* 4 οὐδὲ TV: οὐδὲν APA τῆς] τοῦ V 5 ἄλλου V
post τινὸς add. ἐξ a γένηται prius P,a 6 ποιήσουσιν TPa: ποιουσιν VA
7 ὑπερέχει TV: ὑπερέχει Pa: ὑπερέξει A ἀντίληψιν V post κίνησις add. τε V
9 ἔτι A (Arist. codd. LSU): εἰ ἔτι T: ἔτι εἰ VPa (Arist. P): ἐπεὶ Arist. EMY δυεῖν
Arist. codd. EY ἂν om. TPa ἡ ψυχὴ] *si omnia* T (*anima* Thurot)
11 διὰ ταύτης T: δι' αὐτῆς VAPa 12 τῶν VA: ταῖς Pa: τῶν ταῖς M αἰσθήσεσιν]
sensibilibus T αἰσθητῶν om. a (habet etiam M) 13 κατὰ om. V alt. τὸ A:
om. VPa, sed v. p. 108,6 14 ἂν μᾶλλον add. Thurot 15—17 τῇ μιᾷ—
ἔπεται τὸ om. Pa (habet etiam M) 15 τῇ om. M 16 τὸ] *hec* T
17 τῷ] *hoc* T ante ἂν add. τι TA τὸ] *hec* T 18 ὁ V: om. TAPa
post κατασκευάζων add. δὲ τοῦτο M post γὰρ add. ἅμα M (Arist.), sed v. v. 20, ubi
verbis ἅμα καὶ μία Alex. illud αὐτῇ interpretari videtur 19. 20 τῆς μιᾶς om. a (habet
etiam M) αὐτῇ ἑαυτῆς] ταύτης Arist. codd. EMY αὐτῇ A ἑαυτῆς Aa:
sui ipsius T: αὐτῆς V (Arist. SU): αὐτῆς P (Arist. PL) οἶον MTAP: om. Va (Arist.
codd. EMY) ὅψεως καὶ ἀκοῆς Ma (Arist.) ἴσον ἐστὶ τῷ (τὸ V) Va (ἐστὶ *delevi*):
equivalet huic T: τὸ δὲ A: τοῦτο δὲ ἴσον ἐστὶ τῷ M: τὸ δὲ, tum μᾶλλον—ἀκοῆς ex v. 18. 19
rep. (hic τῆς μιᾶς et οἶον om., habet ἑαυτῆς et καὶ post ὅψεως) P 20. 22 ἅμα—αἰσθήσεως
in mg. V 20 *et unius quamdiu duorum. est autem* T καὶ μίαν V ἢ] καὶ a
(corr. M) αἱ APA: ἡ V 22 εἶναι δύναται Pa ἢ αἱ—ἐνδέχεται (23) om. T
αἱ om. a (habet etiam M) 24 πλεῖστον a: πλειόνων P

Εἰς δὲ τοῦτο ἀγαγὼν τὸν λόγον μετὰ ταῦτα δείκνυσιν ὅτι μὴ οἶόν τε
 τὴν μίαν αἰσθησιν πλειόνων ἅμα αἰσθάνεσθαι, ὃ ἀκολουθήσει τὸ μηδὲ
 κατὰ τὰς διαφορὰς αἰσθήσεις ἅμα δύνασθαι αἰσθάνεσθαι. τῇ γὰρ αὐτῇ
 αἰσθήσει φησὶν ἀδύνατον εἶναι ἅμα δύο τινῶν ἡσθῆσθαι κεχωρισμένων καὶ 10
 5 μερόντων δύο. μεμιγμένων μὲν γὰρ καὶ οἶόν τε τῷ μηδὲ εἶναι τὰ μεμι-
 γμένα ἔτι πλείω, ἀλλὰ ὥς ἑνὸς αἰσθάνεσθαι τῶν μεμιγμένων. τοῦ δὲ
 τῶν ἀμίκτων | ἅμα μὴ δύνασθαι αἰσθάνεσθαι τὴν αἰσθησιν ἀπόδειξιν 294
 φέρει τὸ τοῦ ἑνὸς κατ' ἀριθμὸν μίαν κατ' ἀριθμὸν αἰσθησιν εἶναι. τοῦτο
 γὰρ σημαίνει τὸ ἡ δὲ μία ἅμα αὐτῇ· ἡ γὰρ μία ἐνέργεια τῆς αἰσθήσεως
 10 καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἅμα γίνεται. τῶν δὲ μεμιγμένων ἅμα 5
 αἰσθάνεται ἡ αἰσθησις ἐξ ἀνάγκης, ὅτι τε ἐκεῖνα ἐν καὶ τοῦ ἑνὸς κατὰ
 ἀριθμὸν αἰσθητοῦ μία ἡ ἐνέργεια κατ' ἀριθμὸν ἡ τῆς αἰσθήσεως· τοῦ
 μὲν γὰρ ἑνὸς κατ' ἀριθμὸν μία κατ' ἐνέργειαν ἡ αἰσθησις. ἃ δὲ οὐ κατ'
 ἀριθμὸν τὸ ἐν, ἀλλὰ κατ' εἶδος ἢ γένος ἔχει, ὥσπερ τὸ λευκὸν καὶ τὸ
 15 μέλαν (ταῦτα γὰρ εἶδει ταῦτά), τούτων μία αἰσθησις, οὐχ ἡ κατ' ἐνέργειαν, 10
 ἀλλὰ ἡ δυνάμει τε καὶ κατὰ δύναμιν μία. πᾶσαι γὰρ αἱ τῆς ὀψεως
 ἐνέργειαι δυνάμει ἅμα ἀλλήλαις, ὅτε δύνανται ἡ ὀψις αὐτάς ἐνεργεῖν. μία
 γὰρ αἰσθησις ἡ μὲν | κατ' ἐνέργειάν ἐστιν, ἡ δὲ κατὰ δύναμιν. τῇ οὖν 295
 κατὰ δύναμιν μιᾷ τῷ γένει τῶν αὐτῶν αἰσθητῶν αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ.
 20 Λαβὼν δὲ τὸ τοῦ ἑνὸς κατ' ἀριθμὸν αἰσθητοῦ μίαν εἶναι τὴν κατ'
 ἐνέργειαν αἰσθησιν, ἀντιστρέφει αὐτὸ καὶ λέγει καὶ τὴν μίαν κατ' ἐνέργειαν
 αἰσθησιν ἑνὸς κατ' ἀριθμὸν ἔσεσθαι αἰσθητοῦ· ἡ μία ἄρα ἐνέργεια ὥς 5
 ἑνὸς καὶ μεμιγμένου τῶν πλειόνων αἰσθητῶν † αἰεὶ πλείονα αἰσθάνοιτο ἂν,
 εἰ ἅμα αὐτῶν αἰσθάνοιτο. εἰ δὲ μὴ εἴη μεμιγμένα, δύο ἂν καὶ αἰσθήσεις
 25 καὶ ἀντιλήψεις γίνοντο αὐτῶν καὶ τοσαῦται, ὅσα τὰ ὁμογενῇ μὲν αἰσθητά,

- 1 ἀγαγὼν τὸν λόγον V: om. TAPa 2 ὃ om. T consequitur T 3 δύνανται
 V (T, nisi v. 2 pro *hec* (= τὸ) scrib. *quod*) 3. 4 (τὴν) γὰρ αὐτὴν αἰσθησιν M
 4 δύο ἅμα A ἡσθῆσθαι VAP (cf. p. 310,5 Th.): *sentire* T (Arist. p. 447^b10 αἰσθάνε-
 σθαι, sed αἰσθεσθαι Arist. P): om. a καὶ] ἡ Pa 5 μὲν MTAP: om. Va
 καὶ MTA: om. VPa μηδὲν Pa (corr. M) 5. 6 τὰ μεμιγμένα MTVA: om. Pa
 6 ἀλλὰ ὥς ἑνὸς MTVA: ἀλλὰ ὥς ἐν P: ὥς ἐν a ante τῶν add. *adhuc* T
 8 κατὰ τὸν ἀριθμὸν Pa μίαν κατ' ἀριθμὸν om. T 9 δὲ ἡ V αὐτῇ Pa:
 αὐτῇ A (Arist. codd. EPY): αὐτὴν V: *hic* T (*huic* Thurot) τῆς αἰσθήσεως MTV:
 τῶν αἰσθήσεων APa 10 post δὲ add. μὴ A 11 αἰσθάνεται] αἰσθητῶν A
 ἐξ ἀνάγκης om. a 12 αἰσθητῇ V αἰσθητοῦ—ἑνὸς κατ' ἀριθμὸν (13) om. Aa
 ἡ P: om. V κατ' ἀριθμὸν V ἡ τῆς VP: *miās male* Thurot ex T, in quo iunge:
unius quid (corr. *quidem*) enim 13 ἡ Pa: om. VA οὐ] οὐδὲ P 14 ἔχει]
ut T 15 εἶδει TVP: εἶδη Aa: γένει M ταῦτά] ταῦτα MV ante τούτων
 add. δὲ V 16 ante κατὰ add. ἡ T πᾶσαι om. T 17 ἀλλήλοις A
 18 ἐστὶν om. T τῇ—δύναμιν (19) om. a (habet etiam M) οὖν] ἣν M
 19 μία Pa ante τῷ fort. add. τῶν (cf. p. 141,18) τῷ γένει τῶν Pa: τῶν
 γενικῶν MTVA 20—22 αἰσθητοῦ—ἀριθμὸν om. a (habet etiam M) 21 ἀντι-
 στρέφει MTAP: ἀντιστρέφων δὲ V 22 ἔσεσθαι] γενέσθαι a 23 ante τῶν add.
 ἐκ T αἰεὶ πλείονα] om. M: τῷ μηκέτι εἶναι πλείονα e. gr. conicio, cf. v. 5
 24 εἰ om. M post αἰσθήσεις add. τε VP 25 τοσαῦται M, τοσαῦ^τ VP: τοσαῦτα Aa
 ὁμοιογενῇ V μὲν MVAP: om. Ta

⟨αὐτῇ⟩ μεμιγμένα δὲ ἀλλήλοις. ἀλλ' ἀπὸ τῆς μιᾶς κατ' ἀριθμὸν δυνάμεως 10
 τῆς ἐν ἀτόμῳ γινομένης χρόνῳ μίαν τὴν ἐνέργειαν ἀνάγκη εἶναι. τῆς γὰρ
 κατ' ἀριθμὸν μιᾶς | δυνάμεως ἡ εἰσάπαξ γινομένη μία χρῆσις τε καὶ 296
 ἐνέργεια κατ' ἀριθμὸν, τουτέστιν ἐνὸς ἀντιλήψις. οὐκ ἄρα ἐν τῷ αὐτῷ
 5 χρόνῳ ἅμα ἀμφοτέρων ἡ μία κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσις ἀντιλήψεται· οὐ
 μὲν γὰρ αἱ τῶν δύο ἀντιλήψεις, ἡ δὲ μία ἐνέργεια ἐνὸς ἀντιληπτικῆς. κατα- 5
 σκευάσας δὲ τὸ μὴ δύνασθαι τῇ μιᾷ αἰσθῆσαι πλείονων ἅμα ἀντιλαμβάνεσθαι
 κατὰ τὸ αὐτό, ἀκόλουθον τῷ τεθέντι ἐπιφέρει τὸ ἥττον ἔτι δυνῆσεσθαι τὴν
 ψυχὴν κατὰ τὸ αὐτὸ τῶν πλείοσιν αἰσθήσεσιν αἰσθητῶν αἰσθάνεσθαι.

10 p. 447^b24 Φαίνεται γὰρ τὸ μὲν ἐν τῷ ἀριθμῷ ἡ ψυχὴ οὐδενὶ
 ἑτέρῳ λέγειν ἀλλ' ἢ τῷ ἅμα, τὸ δὲ τῷ εἶδει ἐν τῇ κρινούσῃ
 αἰσθῆσαι καὶ τῷ τρόπῳ.

Καὶ τοῦτο εἰς πίστιν τοῦ τὴν μίαν ἐνέργειαν τῆς αἰσθήσεως ἐνὸς κατ' 10
 ἀριθμὸν ἀντιληπτικὴν εἶναι παρατίθεται τὸ τὸ μὲν ἐν τῷ ἀριθμῷ ἐπικρίνειν
 15 αὐτὴν οὐδενὶ ἑτέρῳ ἢ τῷ χρόνῳ. τῷ γὰρ ἅμα καὶ ἀδιαιρέτου αὐτοῦ | 297
 χρόνῳ ἀντιλαμβάνεσθαι ἐν αὐτῷ κατ' ἀριθμὸν κρίνει· ὥστε πάντα ὅσα
 γινώσκει ἡ αἰσθήσις ἐν ἀδιαιρέτῳ χρόνῳ ὡς ἐν κατ' ἀριθμὸν γινώσκει. τὰ
 δὲ τῷ εἶδει ταῦτά τε καὶ ἐν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῷ γένει (εἶδος γὰρ νῦν
 ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν καὶ τὸ γένος λέγει) τῇ τε κρινούσῃ αἰσθῆσαι ἐπικρίνειν 5
 20 φησὶν αὐτὴν καὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἀντιλήψεως, τῇ μὲν κρινούσῃ αἰσθῆσαι
 τὰ τῷ γένει ταῦτά, τῷ δὲ τρόπῳ τῆς ἀντιλήψεως τὰ τῷ εἶδει. τὰ μὲν
 γὰρ ὑπὸ τῆς αὐτῆς αἰσθήσεως κρινόμενα ὁμογενῆ, τὰ μὲν ὑπ' ὅψεως
 ἀλλήλοις, τὰ δὲ ὑπὸ ἀκοῆς ἀλλήλοις· πάλιν ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
 οὕτω μὲν οὖν τὰ τῷ γένει ταῦτά τῇ κρινούσῃ αἰσθῆσαι ὀρίζεται, τὰ δὲ 10

1 μὴ T: om. VAPa ἀπὸ] an ἐπὶ? (κατὰ Arist.) 2 ἐν om. T 3 ἀπαξ
 Pa (εἰσάπαξ etiam M et Arist.) χρῆσις] sensus T (usus Thurot) 4 ἀντιληπτικὴν V
 5 ἅμα om. a (habet etiam M) post μία add. ἡ a 6. 7 κατασκευάσασθαι V
 7 τὴν μίαν αἰσθησιν T ἅμα om. a (habet etiam M) 8 τιθέντι V
 δυνῆσεσθαι TVPa: δύνασθαι MA 9 αἰσθησιν V αἰσθητῶν] per sensibilia T
 10 γὰρ] δὲ a (corr. M) ἐν APa (post ἀριθμῷ Arist.): ἐν TV (post ἀριθμῷ T)
 ἡ ψυχὴ P (Arist.): ἡ ψυχὴ ἢ T: ἡ ψυχὴ ἐν a: ἐν ψυχῇ ἢ VA 11 ἀλλ' ἢ] enim
 nisi T ἐν P(T): ἐν MVA: om. a κρινούσῃ MPa: κρίσει οὖσα τῇ V (iudicio
 existente T): κρίσει ἔση τῇ A 12 αἰσθητῇ V 14 παρέθετο Pa prius τὸ
 T (scilicet) VA: τῷ Pa ἐν TP: ἐν Aa: ἐν ἐν V post ἀριθμῷ add. οὐκ ἄλλῳ
 τινὶ Pa 15 αὐτὸν a (corr. M) οὐδενὶ ἑτέρῳ V: om. TAPa τῷ χρόνῳ]
 specie T ἀδιαιρέτου V: ἀδιαιρέτω TAPa καὶ (ἐν) ἀδιαιρέτῳ αὐτοῦ τῷ χρόνῳ
 conii. Thurot αὐτοῦ] om. M: ipsa suis corr. in ipsius T 16 χρόνῳ MV:
 χρόνου TA: τοῦ χρόνου Pa ὅσα πάντα P 17 γινώσκει ἡ Pa: γινομένη TVA
 ἐν et γινώσκει M: ἐνὸς (unus T) et γίνεται TVAPa 18 τῷ] τινὶ TA ταῦτα TV
 19 τε TVAP: om. a 19. 20 ἐπικρίνειν—αἰσθῆσαι TPa: om. VA 21 ταῦτα V
 21. 22 τῷ δὲ—αἰσθήσεως om. Pa (habet etiam M, sed ante ἐπικρίνειν) 21 alt. τὰ
 MTV: om. a tert. τὰ T (? hec) V: ταῦτα A (T?): spat. vi litt., tum τα M: fort.
 ταῦτά. τὰ 22 ὁμογενῇ TPa: ὁμοιογενῇ VA μὲν τὰ Ta post alt. ὑπὸ
 add. τῆς MA 23 ὑπὸ τῆς ἀκοῆς A ἀλλήλων V 24 τὰ δὲ om. T

τῷ εἶδει πάλιν ταῦτά ἀπὸ τῶν ὁμογενῶν διαιρεῖ τῷ τρόπῳ τῆς ἀντιλήψεως
 αὐτῶν. ἡ αὐτὴ μὲν γὰρ | αὐτῶν ἀντιλαμβάνεται, οὐχ ὁμοίως δέ. ἐκάστη 298
 μὲν γὰρ αἰσθησις τῶν καθ' αὐτὴν ἐναντίων ἐστὶ κριτική, ὅψις λευκοῦ καὶ
 μέλανος, γεῦσις γλυκέος καὶ πικροῦ, ἀκοή ὀξεῖος καὶ βαρέος, ὁμοίως δὲ καὶ
 5 αἱ ἄλλαι. τὸ γὰρ μέλαν καὶ τὸ λευκόν, ὅτι ταῦτά ἐστι τῷ γένει, κρίνει
 τῷ τὴν μίαν αἰσθησιν αἰσθάνεσθαι· τῷ δὲ κατὰ διαφέροντα τρόπον καὶ 5
 κατὰ διάφορον πάθος αὐτῶν αἰσθάνεσθαι κρίνει ἕτερα ὄντα ἀλλήλων τῷ
 εἶδει. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τῷ διαφέροντα τὸν χρόνον εἶναι καὶ ἡ κατὰ τὸν
 χρόνον διαφορὰ περιεῖληπται ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ἀντιλήψεως. εἴη δ' ἂν
 10 καὶ τὰ τῷ εἶδει ταῦτά κρινόμενα τῇ τε κρινούσῃ αἰσθήσει οὔσῃ τῇ αὐτῇ
 καὶ τῇ τοῦ χρόνου διαφορᾷ μόνῃ.

Ἔστι δὲ τὰ ἐναντία ἀλλήλοις ὁμογενῇ μὲν, οὐ μὴν ἔτι ὁμοειδῇ· ἕτερα 10
 γὰρ τῷ εἶδει τὰ ἐναντία ἀλλήλοις. τούτων δὲ τὰς διαφορὰς ἐπικρίνει τῷ
 τρόπῳ τῆς ἀντιλήψεως. οὐ γὰρ ὁμοίως ἡ ὅψις λευκοῦ καὶ μέλανος ἀντι-
 15 λαμβάνεται, ἀλλὰ τοῦ μὲν ὡς ἕξεως, τοῦ δὲ ὡς στερήσεως. ἐν ἅπασιν γὰρ | 299
 τοῖς ἐναντίοις τὸ μὲν ὡς ἕξις ἐστὶ, τὸ δὲ ὡς στερήσις τούτου. κρίνει μὲν
 οὖν τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν ἕτερα ὄντα ἀλλήλων τῷ εἶδει ἡ αὐτὴ αἰ-
 σθησις· ἡ γὰρ ὅψις τῇ κατὰ τὴν ἀντίληψιν διαφορᾷ καὶ τῷ τρόπῳ. ὁμοίως
 καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν διαφέροντα καὶ αὐτὰ κατ' εἶδος ὄντα ἡ γεῦσις 5
 20 κρίνει. ὥστε οὐδέπω ἱκανὸν πρὸς τὸ τῷ εἶδει τινὰ ταῦτά εἶναι τὸ τῇ
 αὐτῇ αἰσθήσει αἰσθητὰ εἶναι· τῷ δὲ τρόπῳ τῆς ἀντιλήψεως τὰ τῷ εἶδει
 ταῦτά κρίνεται ὑπὸ τῆς οἰκείας αἰσθήσεως. ὁμοειδῇ γὰρ τῶν ὑπὸ τὴν
 αὐτὴν αἰσθησιν ἀλλήλοις ὣν ὡς ἕξεων τινων ἀντιλαμβάνεται, καὶ πάλιν αὖ
 ἀλλήλοις ὁμοειδῇ ὣν ὡς στερήσεων. τῶν δὲ τοιούτων ἡ κρίσις κατὰ τὴν 10
 25 τοῦ χρόνου διαφορὰν μόνῃ γίνεται. τῶν δὲ μεταξὺ τὰ μὲν τούτοις, τὰ δὲ
 ἐκείνοις προσνέμοιτο ἂν, κατὰ τὴν τοῦ πλείονος ἐν αὐτοῖς μῖξιν τῆς νομῆς
 γινομένης.

Ὅμοίως δέ φησιν ἀλλήλαις | τὰς αἰσθήσεις τὰ σύστοιχα ἀλλήλοις αἰ- 300
 σθάνεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλως μὲν ἡ ὅψις ἕξεως καὶ στερήσεως τῶν ἐναντίων

2 αὐτῇ] ἀπτῇ Pa αὐτῶν] ἀπτῶν Pa 3 μὲν MVA: om. TPα ἐναντία V
 ἡ ὅψις a καὶ] τε καὶ a 4 ψεύσις V 6 τῷ δὲ V: καὶ τῷ MTA: τῷ Pa
 τόπον V 7 διάφορα V κρίνει—εἶδει (8) V: om. TAPα 8 τῷ M, corr.
 in τὰ ut vid. P: om. VAT (? *palam autem quod et differens tempus fit*) 9 εἴη—ἀντι-
 λήψεως (14) ante ἀλλὰ v. 15 V 10 τε om. a (habet etiam M) 12 ὁμογενῇ—
 ἀλλήλοις (13) om. A 13 ἀλλήλοις VP: ἀλλήλων a ἐπικρίνει MTVP: μὲν
 κρίνει Aa 14 τόπω V 15 ἕξεως] ὀξεῖος Pa (corr. M) 16 bis τῷ pro
 τὸ P 17 οὖν om. Pa 18 τόπω V 19 prius καὶ τὸ MTVAP: τῷ a
 διαφέρονται A 20 τινὰ om. A 21 αὐτοῦ V αἰσθητὴν Pa (corr. M)
 22 post ταῦτά add. τῷ αὐτῷ ὄντι Thurot ὁμοειδῇ V 23 ὀξεῶν V
 ἀντιλαμβάνεται] ἀντιλαμβάνειν τε V αὖ] ἂν Ta 24 ὁμοειδῇ V ὦν]
quorum quedam T (fort. legit στερήσεων τινων, cf. v. 23) ἡ Pa: om. VA 25 τοῦ
 om. V τούτοις] τοῖς A: τούτου P 26. 27 τῆς νομῆς μίξιν ἐν αὐτοῖς γινομένης M
 26 ἐν αὐτῷ V: om. Pa 26. 27 τῆς νομῆς γινομένης TVA (cf. M): ἐκείνοις γινομέ-
 νοις Pa 28 ἀλλήλαις Thurot (cf. p. 143,3): ἀλλήλοις VAPα (ἀλλήλους prius ut vid. P)
 στοιχεῖα a (corr. M) ἀλλήλοις V: ἀλλήλων APα 29 ἄλλως μὲν ἡ Pa: ἡ μὲν TVA
 ὀψεως V ἕξεως om. V

ἀντιλαμβάνεται, ἄλλως δὲ ἡ ἀκοή τῶν ἐν αὐτῇ ἐναντίων, καὶ ἄλλως πάλιν
 ἡ γεῦσις καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστη, ἀλλὰ πᾶσαι τῶν ὑφ' ἑαυτὰς ἐναντίων
 ὁμοίως ἀλλήλῃς καὶ ἀνάλογον· τῶν γὰρ συστοίχων ἀλλήλοις σύστοιχοι 5
 καὶ αἱ ἀντιλήψεις τε καὶ αἰσθήσεις. ὥς γὰρ ἐν χρώματι τὸ λευκόν, οὕτως
 5 ἐν χυμοῖς τὸ γλυκύ· διὸ καὶ ὁμοίως ἡ γεῦσις γλυκέος ἀντιλαμβάνεται, ὥς
 ἡ ὄψις λευκοῦ. πάλιν ὥς τὸ μέλαν ἐν χρώμασιν, οὕτω τὸ πικρὸν ἐν χυμοῖς·
 στερήσεις γὰρ ἄμφω. οὕτω δὲ αὐτῶν καὶ αἰσθήσεις αἱ οἰκεῖται ἀντι-
 λαμβάνονται· ὥστε ὁμοίως ἡ ὄψις μέλανος καὶ ἡ γεῦσις πικροῦ. 10

p. 448^a1 Ἔτι εἰ τῶν ἐναντίων κινήσεις αἱ ἐναντίαι.

10 Καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως δείκνυσιν ὅτι μὴ οἶόν τε τὴν αὐτὴν
 αἰσθη|σιν ἅμα πλείονων αἰσθάνεσθαι. εἰ γὰρ διὰ κινήσεως μὲν τινος 301
 αἰσθήσεις καὶ κινήσεις τινές, ἐναντίαι δὲ κινήσεις αἱ ὑπὸ τῶν ἐναντίων,
 ἀδύνατον δὲ ἅμα τὰ ἐναντία εἶναι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ἀδύνατον ἂν εἴη
 καὶ τῶν ἐναντίων αἰσθάνεσθαι τινὰ αἰσθησιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. ἅμα γὰρ
 15 <ἂν> τὰς ἐναντίας κινεῖτο κινήσεις. ὥς δὲ τῶν ἐναντίων ἅμα ἀδύνατον αἰ- 5
 σθάνεσθαι τὴν αὐτὴν αἰσθησιν, οὕτω καὶ τῶν μὴ ἐναντίων. ἔστι δὲ τὰ
 μεταξὺ τῶν ἐναντίων ταῦτα· καὶ γὰρ τούτων τὰ μὲν τοῦδε τῶν ἐναντίων,
 τὰ δὲ τοῦ ἐτέρου ἐστίν, ὥς προειρήκαμεν· μίξει γὰρ τῶν ἐναντίων τὰ
 μεταξύ, καὶ οὐ ἂν πλείον τι τῶν ἐναντίων ἔχῃ, τούτῳ συντάσσεται. ὥστε 10
 20 οὐδὲ τῶν μεμιγμένων τε καὶ μεταξὺ ὄντων ἅμα πλείονων ἢ αἰσθησις ἀντι-
 λήφεται, φαιοῦ, ἂν τύχῃ, καὶ ἐρυθροῦ, ἢ τοῦ διὰ πασῶν καὶ τοῦ διὰ
 πέντε. ἐναντιώσεις γὰρ καὶ ἐν τούτοις οὖσι μικτοῖς, εἴγε ὁ μὲν διὰ πέντε
 φθόγγος ἔχει | οὕτως, ὥς περιττὸς πρὸς ἄρτιον (ὥς γὰρ τρία πρὸς δύο), ὁ 302
 δὲ διὰ πασῶν ἔμπαλιν, ὥς ἄρτιος πρὸς περιττόν· ὥς γὰρ δύο πρὸς ἕν.
 25 ἅμα δὲ οὐχ οἶόν τε αἰσθάνεσθαι ἀναλογίας περιττοῦ πρὸς ἄρτιον καὶ ἔμπαλιν
 ἀρτίου πρὸς περιττόν.

Εἰπὼν δὲ μὴδὲ τῶν μεμιγμένων τε καὶ μεταξὺ ὄντων ἅμα πλείονων 5

1 αὐτῷ a	2 πᾶσα a	ἑαυτὰς MV: αὐτὰς A: ἑαυτῶν a: αὐτὸ P	3 ἀλλήλοις A
στοιχείων Va (corr. M)		ἀλλήλῃς a (corr. M)	σύστοιχαι V
καὶ αἱ V	χρώματι TP	5 ἡ γεῦσις ὁμοίως V	6 χρώματι A
7 στερήσεις T	καὶ] καὶ αἱ a	8 ὁμοίως—πικροῦ TAP (nisi quod πικροῦ ἢ γεῦσις P): ὁμοίως ἢ γ. π. καὶ ἡ ὄψις μ. V: ἡ ὄψις ὁμ. μ. καὶ πικροῦ ἢ γ. a	9 ἔτι εἰ V (Arist. codd. ULP cf. v. 11): ἔτι δὲ TP: ἐπὶ δὲ A: ἔτι Arist. codd. EMYS
			αἱ] ante τῶν ἐναντίων Arist.
	10 μὴ om. T	12 καὶ κινήσεις TVA: om. Pa	ἀπὸ V (coni. Thurot)
	13 ante ἐν add. ἅμα V	ἀδύνατον—χρόνῳ (14) om. a (habet etiam M)	
14 καὶ om. T	15 ἂν addidi (post κινεῖτο Thurot)	16 τὰ μὴ ἐναντία V	
τὰ] τὸ A	17 τοῦδε τῶν om. V	ἐναντία V	18 τούτου ἑτερά a
προειρήκαμεν] p. 142,25	alt. τὰ] τὸ A	19 ἐάν Pa	20 οὐδὲ MP: οὐδὲν TVA: οὐδεῖς a
20. 21 suscipit T	23 φθεγγόμενος Pa (corr. M)	ἔχει] ἔστιν a	
24 ὥς] ἕως V	25 δὲ om. V	ἀναλόγως V	περιττοῦ post ἄρτιον V:
om. a (habet etiam M)	26 ἀρτίου πρὸς περιττόν om. T	27 εἰπὼν δὲ (γὰρ A)	τε καὶ om. T
μὴδὲ MA: εἰπὼν δὲ μὴ V: et cum dixisset neque T: om. Pa			

αἰσθησιν γίνεσθαι, προσέθηκεν ἂν μὴ ὡς ἐν αἰσθάνηται· οὕτως δὲ
ὁ λόγος ὁ τῶν ἄκρων εἰς γίνεται, ἄλλως δ' οὐ. ἔστι δ' ὁ λέγει
ὅτι πλειόνων μὲν οὕτως ὡς κεκραμένων καὶ μεμιγμένων ἀλλήλοις αἰσθάνεται
ἅμα· ὡς γὰρ ἐνός αἰσθάνεται τοῦ φαινοῦ, καίτοι ἐκ τῶν ἐναντίων συγχει-
5 μένου. ἀλλ' ἐν τῇ τοιαύτῃ μίξει εἰς τις λόγος ἐκ τῆς τῶν ἄκρων τε καὶ 10
ἐναντίων μίξεως γίνεται καὶ μία τις φύσις καὶ ἐν πρᾶγμα. ὥστε, ἐπεὶ ἐν
τί ἐστι τὸ ἐκ τῆς μίξεως γεγονός, αἰσθάνεται τοῦ οὕτω μεμιγμένου ἅμα·
ὡς γὰρ ἐνός. ὡς μέντοι κεχωρισμένων ἢ τῶν ἐξ ὧν τὸ φαινὸν μέμιχται ἢ
τῶν | μεμιγμένων ἤδη ἀλλήλοις, ὡς ἔχει τὸ φαινὸν καὶ τὸ ἐρυθρόν, οὐκέτι 303
10 ἅμα ἀντιλαμβάνεται. τὸ δὲ ἔσται γὰρ ἅμα ὁ μὲν πολλοῦ πρὸς ὀλίγον
ἢ περιττοῦ πρὸς ἄρτιον, ὁ δὲ ὀλίγου πρὸς τὸ πολὺ ἢ ἀρτίου πρὸς
περιττὸν εἴρηκεν ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν τῶν τοιούτων, ἃ ἔστι μεταξύ. ἔσται 5
μὲν γὰρ καὶ τούτων ἕκαστον μεμιγμένον, οὐ μέντοι ὡς ἓνα λόγον ἔχειν
αὐτὰ πάντα. τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν ἔξει, ὡς πολὺ μὲν ἔχειν τοῦ λευκοῦ,
15 ὀλίγον δὲ τοῦ μέλανος, ὡς τὸ ἐρυθρόν, τὸ δ' ἔμπαλιν, ὡς τὸ φαιόν, καὶ
πάλιν ἐπὶ τῶν φθόγγων ὁ μὲν περισσοῦ πρὸς ἄρτιον, ὡς ὁ διὰ πέντε, ὁ
δὲ ἀρτίου πρὸς περισσόν, ὡς ὁ διὰ πασῶν, οἵτινες διαφέροντες ἀλλήλων 10
λόγοι καὶ ὑπεναντίοι. ἀλλ' οὐκ ἴσως τὸ φαινὸν ἓνα τινὰ λόγον ἔχει, καίτοι
σύνθετον, ὁμοίως καὶ ὁ διὰ πέντε φθόγγος.

20 p. 448^a13 Εἰ οὖν πλεῖον ἀπέχει ἔτι ἀλλήλων καὶ διαφέρει τὰ συ-
στοίχως μὲν λεγόμενα.

Λαβὼν τὸ μᾶλλον δύνασθαι | τὴν μίαν αἰσθησιν πλειόνων οἰκείων αἰ- 304
σθητῶν ἅμα ἀντιλαμβάνεσθαι, αἰσθήσεως ἐκάστης οἰκείου τινὸς αἰσθητοῦ
ἀντιλαμβανομένης, καὶ δείξας ὅτι μὴ οἷόν τε ἅμα πλειόνων τὴν μίαν ἀντι-
25 λαμβάνεσθαι ἢ πλείους ἅμα γίνεσθαι αἰσθήσεις, (αἰσθήσεως) ἐκάστης οἰκείου

1 *sensus* T ἐάν] ἂν Arist. codd. EMYL μὴ ὡς ἐν VPα (Arist.): μήπω TA
οὕτως TAP 1. 2 δ' εἰς λόγος ὁ (om. EMY) τῶν ἄκρων γίνεται Arist. δὲ ὁ] δ' εἰς
conicio ex Arist. 2 alt. ὁ om. a, habet etiam T εἰς Pa: om. TVA, fort.
recte (v. ad. v. 1) οὐ] οὖν A 3 ὡς om. Aa κεκραμένων A
μιγμένων V 4. 5 συγχειμένων A 5 τις om. A 6 φύσις om. T
ἐπεὶ om. A 6. 7 ἐν τί] ὄντι A 8 ὡς γὰρ ἐνός VAPa: sic enim unum T
μέντοι V: enim T: μὲν ἤτοι (τι add. M) MA: μὲν τι Pa κεχωρισμένων V: κεχωρισ-
μένον TAPa τῶν ὀξέων τὸ T 9 ἀλλήλων V 10 ἀντιλαμβάνεται ἅμα V
ἀντιλαμβάνεται a (corr. M) hec T ὁ Pa: ut T: om. VA πρὸς ὀλίγον
πολλοῦ V 11 ὁ a: τὸ VAP: om. T τὸ cum Aristot. vid. del. πρὸς AP:
πρὸς τὸ Va 13 ἔχειν Thurot: ἔχει libri (quod—habeant T) 14 αὐτὰ πάντα
VA: ταῦτα πάντα T: πάντα αὐτὰ Pa ἔχειν MVAP (v supra scr. P): ἔχει Ta
16 περιττός V 17 ἀρτίου TPa: ἀρτίος VA περιττόν APa 18 καὶ ὑπεναντίοι
λόγοι V 19 post σύνθετον add. ὅν Thurot καὶ ὁ] et propter quod T
20 ἔτι ἀπέχει Arist. codd. EMYU 20. 21 συστοίχων A: σύστοιχα P 23 ante
αἰσθήσεως add. καὶ a (om. etiam M) 23. 24 quam sensus unusquisque—suscipere T
24 ἀντιλαμβανομένου V πλειόνων om. A 25 αἰσθήσεις (αἰσθήσεως) Thurot (quod
subaudiri vix potest propter duplicem vocis sensum): αἰσθήσεις TVAP: αἰσθήσεως a

τινὸς αἰσθητοῦ ἀντιλαμβανομένης, ἐπιφέρει τοῖς κειμένοις τὸ ἀκόλουθον τὸ 304
 μηδὲ ἃ ἤττον ἐνδέχεται ἅμα δύνασθαι γίνεσθαι ἅμα. εἰ γὰρ πλεῖον ἀλλήλων 6
 διαφέρει τὰ μὴ ὁμογενῇ τῶν ὁμογενῶν (τοῖς μὲν γὰρ ἢ κατὰ τὸ γένος
 ὑπάρχει ταυτότης τε καὶ ὁμοιότης, τὰ δὲ καὶ ταύτης ἐστέρηται. ἔστι δὲ
 5 τῶν μὴ ὁμογενῶν τὰ μὲν σύστοιχα ἀλλήλοις καθ' ἑκάστην αἰσθησιν, τὰ
 δὲ οὐ σύστοιχα μὲν, ὁμοίως δὲ ἔχοντα πρὸς ἄλληλα· τῶν ταῖς διαφορῶν 10
 αἰσθήσεσιν αἰσθητῶν σύστοιχα μὲν αἰ μὲν ἔξεις ταῖς ἔξεσιν, αἰ δὲ στερήσεις
 πάλιν ἀλλήλαις, οὐ σύστοιχα δὲ αἰ ἔξεις τῶν ἄλλῃ | αἰσθήσει αἰσθητῶν 305
 τῇ στερήσει τῶν ὑπ' ἄλλην αἰσθησιν. ὁ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν εἰπὼν τὸ
 10 γλυκὺ καὶ τὸ λευκὸν καλῶ σύστοιχα, γένει δ' ἕτερα. ὁμογενῇ γὰρ
 τὰ ἐναντία· ὑπὸ γὰρ γένος τε ταῦτόν καὶ μίαν αἰσθησιν· πλείων γὰρ
 διάστασις τῷ γλυκεῖ πρὸς τὸ λευκὸν ἢ τῷ λευκῷ πρὸς τὸ μέλαν, καὶ ἔτι 5
 πλείων τῷ γλυκεῖ πρὸς τὸ μέλαν ἢ πρὸς τὸ λευκόν· τὸ μὲν γὰρ λευκὸν
 καὶ μέλαν ὁμογενῇ, τὸ δὲ γλυκὺ καὶ τὸ λευκὸν ἀνομογενῇ μὲν, σύστοιχα
 15 δέ, τὸ δὲ γλυκὺ καὶ τὸ μέλαν οὔτε ὁμογενῇ οὔτε σύστοιχα), εἰ οὖν τῶν
 ὁμογενῶν ἀδύνατον ἅμα πλείωνων αἰσθάνεσθαι, ἔτι ἂν ἤττον ἐνδέχοιτο τῶν
 ἀνομογενῶν καὶ ὑπὸ διαφορῶν αἰσθήσεις συστοίχων ἅμα ἀντιλαμβάνεσθαι 10
 πλείωνων, καὶ ἔτι ἤττον, εἰ πρὸς τῷ ἀνομογενῇ εἶναι μηδὲ σύστοιχα εἶη.

p. 448^a 16 Τὸ γλυκὺ δὲ τοῦ μέλανος πλεῖον ἔτι τῷ εἶδει διαφέρει
 20 ἢ τὸ λευκόν.

Καταλληλότερον καὶ σαφέστερον ἂν ἢ λέξις ἔχοι, εἰ εἶη | γεγραμμένον 306
 ἢ τοῦ λευκοῦ, ἵνα ἢ τὸ γὰρ γλυκὺ τοῦ μέλανος πλεόν ἔτι τῷ εἶδει
 διαφέρει ἢ τοῦ λευκοῦ. τὸ δέ, ὅτι τὸ μὲν λευκὸν σύστοιχον (ἐκάτερον
 γὰρ αὐτῶν ἐν τῷ οἰκείῳ γένει ὡς ἔξις ἦν), τὸ δὲ μέλαν στερήσις ὃν οὐδὲ
 25 σύστοιχον ἔτι ἐστὶ τῷ γλυκεῖ.

2 μηδένα ἤττον Pa (corr. M) δύνασθαι MTVA: om. Pa γινώσκεισθαι conī.
 Thurot alt. ἅμα TV: om. APa 3 ὁμοιογενῶν V τὸ MAP: om. Va
 4 τὰ] τὸν A 5 ὁμοιογενῶν V 6 μὲν scripsi: μόνον libri ὁμοίως δὲ A:
 τὰ ὁμοίως δὲ V: τὰ ὁμοίως Pa: *hec autem similiter* T 6. 7 τῶν—αἰσθητῶν deleam
 6 διαφοραῖς V 8 οὐ om. T αἰ ἔξεις MTVA: om. Pa 9 στερήσει] *privationi*
enim T, fort. corr. *privationibus* et Alexandro ταῖς στερήσεσι restituendum τῶν] εἶναι V
 ἄλλην scripsi: ἀλλήλων libri: ἄλλας conī. Thurot αἰσθησιν V (*sensu* T): αἰσθήσεων
 APA: αἰσθήσεις conī. Thurot αὐτὸς TPa: αὐτὸ VA 10 καλῶ Pa (Arist. codd.
 LSUP): καλῶν VA: καλῶς T (ἀλλ' ὡς Arist. codd. EMY) 11 πλείωνων V
 12 τὸ γλυκὺ V τῷ λευκῷ] τὸ λευκὸν V 13 πλείων Aa: πλείω P: πλεῖον T:
 πλείωνων V τὸ γλυκὺ V 14 <τὸ> μέλαν conicio ἀνομοιογενῇ a
 15 ὁμοιογενῇ a 16 ante ἔτι add. οὐκ T 17 ἀνομοιογενῶν VPa καὶ om. T
 ὑπὸ διαφορῶν αἰσθήσεις Thurot (*sub differentibus sensibus* T): ὑπὸ διαφόρων αἰσθήσεων
 VAPa συστοίχως V 18 post τῷ add. μὴ V ἀνομοιογενῇ V
 εἶη TA: εἶναι VPa 19 δὲ γλυκὺ P 20 τὸ λευκόν etiam Arist. codd. EMYP,
 λοῦ λευκοῦ recte LSU 21 ἀκαταλληλότερον a καὶ TVA: οὖν καὶ Pa
 22 ante ἢ add. καὶ τὸ τοῦ μέλανος V ἢ τοῦ λευκοῦ TV: καὶ τὸ ἢ τοῦ λευκοῦ A (καὶ
 τὸ solum restat vestigium interpolationis modo e V adnotatae): καὶ τὸ ἢ λευκοῦ Pa
 ἵνα om. T γὰρ om. V τῷ εἶδει om. V 23 διαφέρον V prius τὸ] τοῦτο Thurot
 (hoc T) τὸ δὲ <αἵτιον> conicio alt. τὸ in τῷ corr. A 24 ὡς om. V οὐδὲν P

p. 448^a19 Ὁ δὲ λέγουσί τινες τῶν περὶ τὰς συμφωνίας, ὅτι οὐχ 306
ἅμα μὲν ἀφικνοῦνται (οἱ ψόφοι, φαίνονται) δέ.

Κατασκευάσας δι' ὧν ἐπικεχείρηκε τὸ μὴ δύνασθαι ἅμα πλειόνων 5
αἰσθῆσιν γίνεσθαι, ὃ χρώμενοί τινες πειρῶνται δεικνύναι τὸ μὴ γίνεσθαι
5 μὲν ἅμα πλειόνων αἰσθῆσιν, φαίνεσθαι δέ, τοῦτο τίθησι καὶ δείκνυσι ψευδὸς
ὄν, ἐνδεικνύμενος ὅτι μὴ ταύτῃ οἷόν τε τῇ λύσει προσχρωμένους δεικνύναι 10
ὅτι μὴ ἅμα πλειόνων αἰσθανόμεθα. ἦν δὲ τὸ λεγόμενον τὸ τὰ δοκοῦντα αἰσθητὰ
ἅμα κινεῖν τὴν αἰσθῆσιν μὴ ἅμα μὲν κινεῖν, | ἀλλ' ἐν χρόνοις διαφόροις, 307
τῷ δὲ εἶναι τοὺς μεταξὺ χρόνους ἀνεπαισθήτους ταύτῃ δοκεῖν ἅμα γίνεσθαι.
10 δείκνυσι δὴ τοῦτο ψευδὸς ὃν διὰ τοῦ δεῖξαι ὅτι μηδὲ εἷς ἐστὶ χρόνος ἀναι-
σθητος τῇ αὐτοῦ φύσει. χρήσιμον δὲ τοῦτο δειχθὲν εἶη ἂν καὶ πρὸς τὰ
ἐφθακότα περὶ τῆς ὀψεως εἰρησθαι, ὅτι μήτε τὸ φῶς χρόνῳ ὁράται μήτ' 5
ἄλλο τι τῶν ὁρατῶν· ἅμα γὰρ ἀναβλέψαντες καὶ τὰ ἐγγὺς ὁρῶμεν καὶ τὰ
πόρρω. ὃ ἀναιρεῖσθαι δύναται ἂν, εἰ εἶη κείμενον τὸ εἶναί τινας ἀναι-
15 σθητοὺς χρόνους· λέγοιτο γὰρ ἂν ὅτι μὴ ἅμα μὲν ὁρῶμεν, δοκοῦμεν δὲ
διὰ τοῦς ἀναισθητοὺς χρόνους. τίθησι δὴ πρῶτον τὴν δόξαν καὶ μνημο-
νεύει τῶν ἀρμονικῶν καὶ τῶν περὶ τὰς συμφωνίας, ὡς ἐκείνων χρωμένων 10
τῇ δόξῃ ταύτῃ καὶ λεγόντων ὅτι μὴ ἅμα μὲν οἱ ἀπὸ τῶν ἡρμοσμένων
ὀργάνων καὶ κρουομένων συμφώνως ἀφικνοῦνται ψόφοι πρὸς | τὴν ἀκοήν, 308
20 ἀλλ' ἐν διαφόροις χρόνοις, φαίνονται δὲ ἅμα γίνεσθαι καὶ εἷς τις ἦχος ἐξ ἀπάν-
των καὶ μὴ διαλείπειν ἡ ἀκοή, ἀλλ' ὡς συνεχοὺς ἀκούειν τοῦ ψόφου διὰ τὸ
ἀναισθητοὺς εἶναι τοὺς μεταξὺ τῶν φερομένων ἐπ' αὐτὴν ψόφων χρόνους.
χρῶνται δὲ τοῖς ἀναισθητοῖς χρόνοις καὶ οἱ κατὰ εἰδώλων ἐμπτώσεις τὸ 5
ὁρᾶν γίνεσθαι λέγοντες. τοῦτο οὖν, φησὶν, ἐξεταστέον, εἴτε ὁρθῶς λέγεται
25 εἴτε μὴ. καὶ τοῦ δεῖν ἐνταῦθα αὐτὸ ἐξετάζεσθαι τὴν αἰτίαν παρέθετο.

p. 448^a22 Τάχα γὰρ ἂν φαίη τις καὶ νῦν παρὰ τοῦτο δοκεῖν ἅμα
ὁρᾶν καὶ ἀκούειν, ὅτι οἱ μεταξὺ χρόνοι λανθάνουσιν.

Εἰ γὰρ τοῦτο οὕτως ἔχοι, εἶη ἂν λύσις τῶν ἀπορεῖσθαι δυναμένων 10
πρὸς αὐτὴν κατεσκευάσεν ὡς νῦν δεικνύς ὅτι μὴ οἷόν τε ἅμα πλειόνων

2 οἱ—φαίνονται ex Arist. addidi, ut de stare possit	3 ante ἅμα add. μὲν M
4 μὴ] μάλλον a (corr. M)	γίνεσθαι] δύνασθαι V
καὶ om. P	δείκνυται P
	6 προσχρώμενος V
8 χρόνοις διαφόροις MTVP: χρόνοις a: χρόνῳ διαφόρῳ A	7 πλειόνων ἅμα A
δοκοῦν A	9 τῷ TAP: τὸ MVA
10 δὴ TVP: δὲ Aa	post τοῦτο add. τὸ V
εἶη ἂν καὶ MTVA: εἶη ἂν P: εἰ καὶ a	11 αὐτοῦ libri
μηδὲ A	12 πεφθακότα Pa
μητ' Thurot: μηδ' VAPa	εἰρησθαι] p. 131, 21 ss.
14 ὃ TPa: αὐ VA	13 τι om. T
δύναται V	ἀναβλέψαντα V
εἰ TA: om. VPa	15 λέγοιτο—χρόνους (16)
om. a (habet etiam M)	ἂν om. V, s. s. P
16 δὴ TVP: δὲ Aa	
18 ταῦτα V	ὅτι MTVA: om. Pa
21 ἀκούει a	
22 ψόφον χρόνον V	23 κατὰ VA: κατὰ τῶν P: κατὰ τὰς τῶν a
25 αὐτὰ V	
26 περὶ τούτοις V: iterum hoc T	27 λαμβάνονται A
28 ἔχοι TAP: ἔχει Va	
ἂν λύσις V (utique ergo T): λύσις ἂν A: ἂν Pa	29 ὡς] an καὶ?
	ἅμα—οἷόν τε (147, 2) om. V

αἰσθάνεσθαι. ἀποροῖτο μὲν γὰρ ἄν, πῶς δοκοῦμεν ἅμα πλειόνων αἰσθάνεσθαι,
εἰ μὴ τοῦτο οἶόν τε. λύοιτο δ' ἂν ἐν τῇ τῶν μεταξὺ χρόνων ἀναίσθησις,
εἰ εἴη τις χρόνος ἀναίσθητος. εἰ δὲ μηδεὶς χρόνος τοιοῦτος, ἄλλω τινὶ
χρηστέον, | ἀλλ' οὐ τούτω. ὅτι οὖν μηδένα χρόνον ἐνδέχεται ἀναίσθητον 309
5 εἶναι, δείκνυσιν. δεῖ δὲ ἡμᾶς προλαβεῖν ὅτι ὁ χρόνος αἰσθητὸν οὐ καθ'
αὐτό ἐστιν. οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ χρόνος ὑποκειμένη τις φύσις ἣς αἰσθανόμεθα,
ἀλλὰ τῷ τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων τε καὶ ὄντων αἰσθάνεσθαι ἡμᾶς, τούτω 5
καὶ ὁ χρόνος αἰσθητός ἐστιν. εἴη ἂν οὖν ἀναίσθητος χρόνος οὗτος, ἐν ᾧ
μηδενὸς οἶόν τε τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων αἰσθησὶν γίνεσθαι. εἰ δὲ μηδεὶς
10 εἴη τοιοῦτος, ἀλλ' εὐρίσκειτο ἐν παντὶ μορίῳ χρόνου αἰσθησίς τις τῶν
ἐν αὐτῷ γινομένων οὕσα, οὐδεὶς ἂν εἴη χρόνος ἀναίσθητος. οὐ γὰρ εἴ
τινα τῶν γινομένων ἐν χρόνῳ ἀναίσθητά ἐστι, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ 10
ὁ χρόνος ἀναίσθητος ὁ ἐν ᾧ ταῦτα γίνονται. ἀλλ' εἰ μὲν ἐν τῷ αὐτῷ
χρόνῳ, ἐν ᾧ τὰ ἀναίσθητα ἔστι τε καὶ γίνονται, μηδενὸς ὅλως οἶόν τε | 310
15 αἰσθέσθαι, εἴη ἂν οὗτος ὁ χρόνος ἀναίσθητος. εἰ δὲ ἄλλων τινῶν ἐν τῷ
αὐτῷ χρόνῳ αἰσθανόμεθα, οὐ διὰ τὸν χρόνον (ἂν) ἀναίσθητα ἐκεῖνα εἴη
οὐδ' ἂν ὁ χρόνος δι' ἐκεῖνα ἀναίσθητος λέγοιτο. δύναται γὰρ ἀναίσθητά
τινα καὶ ἐν ἐνῆαυτῷ ὅλῳ κινεῖσθαι, ὣν τῆς κινήσεως οὐκ ἔστιν ἡσθηθῆναι, 5
οἶον εἰ εἴη τινὰ διὰ σμικρότητα ἐκπίπτοντα τὴν αἰσθησὶν σώματα.
20 ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ὁ τοσοῦτος χρόνος ἀναίσθητος, ἀλλ' αἰσθητός, ὅτι
ἄλλων τινῶν αἰσθανόμεθα ἐν αὐτῷ. ἂν δὲ δεῖξῃ ἐν παντὶ χρόνῳ
αἰσθησὶν τινος ἔχοντας ἡμᾶς, εἴη ἂν ἀνηρηκῶς τὸ εἶναί τινα χρόνον
ἀναίσθητον. ὅτι οὖν παντὸς ἐνδέχεται ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι χρόνου,
τουτέστιν ἐν παντὶ χρόνῳ αἰσθάνεσθαί τινος, οὕτω δείκνυσιν. εἰ, 10
25 ὅτε τις ἑαυτοῦ αἰσθάνεται αἰσθανομένου καὶ ἐν χρόνῳ, ἀδύνατον
τότε λανθάνειν αὐτὸν ἑαυτὸν ὅτι ἔστι τε καὶ αἰσθάνεται, ἀδύνατον

1 ἀποροῖτο—αἰσθάνεσθαι om. T ἀποροῖτο A: ἀπορεῖται Pa ἂν AP: om. a
ἅμα hic habet (habebat T, sic enim defectus homoeoteleuto explicatur): post αἰσθάνεσθαι Pa
4 οὖν ὅτι V 5 προλαβεῖν TAP: προσλαβεῖν Va ὅτι TVA: ὅτι εἰ Pa
αἰσθητὸν APa: αἰσθητός V: anceps T 6 αὐτόν Thurot οὐ γὰρ ἐστὶν MTVA:
om. Pa ἥ V (coni. Thurot): ἡ T: ἡ Aa: ἡ P 7 post ὄντων add. καὶ V
τούτου V 8 αἰσθητὸν A ἂν om. A ante alt. χρόνος add. ὁ Thurot
ἐν ᾧ Pa: eo quod T: εἰ VA 11 ἐν τῷ γινομένῳ a (corr. M) οὐσιῶν V
εἴη om. A 12 τινα TVPa: τινος MA ἀναίσθητός MA 13 alt. ἐν om. a
(habet etiam M) 14 αἰσθητά V prius τε—χρόνῳ (16) om. a (habet etiam M)
prius τε om. A 15 αἰσθέσθαι MA: αἰσθάνεσθαι VP: sentire T 15. 16 τινῶν χρόνων
ἐν ταυτῷ P 16 post χρόνῳ add. καὶ M αἰσθανόμεθα Ma οὐ] ὁ A
ἂν addidi (post ἐκεῖνα Thurot) ἀναίσθητάς ut vid. V 18 ἐν MTVP: om. Aa
sentire T, sed cf. p. 140,4 19 μικρότητα V τῆς αἰσθήσεως conicio
σώματα] τοῦ σώματος V 20 post τοῦτο add. tantum T τοιοῦτος a
21 post prius ἐν add. τῷ V δὴ om. V παντὶ om. T 22 τινὰ ἔχοντα V
ἔχοντος A ἀνηρηκῶς V χρόνον τινὰ Pa 23 post οὖν ras. π litt. V
παντὶ V 24 αἰσθανόμεθα V 25 ἑαυτοῦ αἰσθάνεται Pa: ἐ. αἰσθάνεσθαι A:
αἰσθάνεσθαι ἑαυτῷ V: ἑαυτοῦ T 25. 26 αἰσθάνεται—ἑαυτὸν om. T 25 ἐν (τούτῳ
τῷ) coni. Thurot 26 αὐτὸν om. V ὅτι TVP: ὅτε Aa

ἄρα εἶναι τινα χρόνον ἀναίσθητον. ὁ κατασκευάζει ἐκ τοῦ, εἰ εἴη τις ἀναί|σθητος χρόνος, ἔσεσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ τῷ συνεχεῖ χρόνῳ ἐν 311
 ᾧ τις αἰσθάνεται αἰσθανομένου ἑαυτοῦ, εἰ δὲ τοῦτο, ἐν τούτῳ τὸν αἰσθανόμενον μῆτε τούτων αἰσθήσεσθαι τινος ὧν αἰσθάνεται μῆτε αὐτοῦ
 5 αἰσθανομένου καὶ ὄντος. εἰ γὰρ εἴη τοιοῦτον, ὁ γλῶσσον ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ λήσεται τις αὐτὸν καὶ ὅτι αἰσθάνεται καὶ ὅτι ἔστι, καὶ οὐκ 5 αἰσθήσεται ὄντος ἑαυτοῦ· ὥστε ἐν ᾧ χρόνῳ αἰσθάνεται τις ἑαυτοῦ αἰσθανομένου, καὶ οὐκ αἰσθήσεται οὔτε ὄντος ἑαυτοῦ οὔτε αἰσθανομένου· ὁ ἀδύνατον· πᾶς γάρ, ὅτε αἰσθάνεται, ἑαυτοῦ ὄντος τε καὶ αἰσθανομένου
 10 συναισθάνεται. ὁμοίως δέ, ὡς ἐφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἄλλου αἰσθανομένου 10 αἰσθάνεται τις, ἀδύνατον, καὶ ἐκείνου ὅτε αἰσθάνεται τις αἰσθανομένου, μὴ αἰσθάνεσθαι καὶ ὅτι ἔστιν <καὶ ὅτι> αἰσθάνεται, ἀλλὰ διαλείπειν τινὰ χρόνον καὶ μὴ αἰσθάνεσθαι ὄντος αὐτοῦ. εἰ δὲ μηδεὶς | ἔστι χρόνος, 312
 ἐν ᾧ ἐνεργοῦντες καὶ αἰσθανόμενοι λανθάνομεν ἑαυτοὺς ὅτι ἔσμεν, οὐδεὶς
 15 ἂν εἴη τῇ ἑαυτοῦ φύσει χρόνος ἀναίσθητος. οὐ γὰρ εἰ κοιμώμενοι λανθάνομεν ἑαυτοὺς ὅτι ἔσμεν, ἀναίσθητος οὗτος ὁ χρόνος· ἄλλοι γὰρ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ αἰσθάνονται, καὶ ἡμεῖς δέ, ἐὰν ἐγρηγορότες ὦμεν. οὐ 5 γὰρ ὑπὸ τῶν οὐκ αἰσθανομένων ἀναίσθητος κρίνεται χρόνος ἢ ὅλως τι ἀναίσθητον· πάντα γὰρ ἐκείνοις ἀναίσθητα, καὶ χρώματα καὶ φόφοι καὶ
 20 ὅσμαι καὶ χυμοὶ καὶ τὰ ἀπτά.

p. 448^a30 Ἔτι οὐκ ἂν εἴη οὔτε χρόνος οὔτε πρᾶγμα οὐδὲν ὁ αἰσθάνεται ἢ ἐν ᾧ μὴ οὕτως, ὅτι ἐν τούτου τινὶ ἢ ὅτι τούτου τι ὁρᾷ, εἴπερ ἔστι τι μέγεθος καὶ χρόνου καὶ πράγματος ἀναί-
 σθητον.

25 Καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως ἔτι ταῦτόν δεικνυσιν, ὅτι γὰρ

1 εἰ om. V 2 ἔσεσθαι (καὶ add. M) MTVAP: ἔπεται καὶ a καὶ ante alt. ἐν add. T
 3 αἰσθανομένου scripsi: αἰσθανόμενος TVAPa: μὴ αἰσθανόμενον M 4 prius μῆτε V:
 μηδὲ A: neque T: μηδὲν Pa αἰσθάνεσθαι τινα Pa αὐτοῦ libri 5 τοιοῦτον
 MTVAP: τοσοῦτον καὶ a 6 λήσεται V αὐτὸν A: αὐτῶν V 7 αἰσθά-
 νεται A ὥστε—ἑαυτοῦ (8) gm. Aa ὥστε VP: ὥστε καὶ T 8 καὶ V: om. TP
 ὅπερ a 9 ante ἑαυτοῦ add. οὐχ TVA (an ὁμοῦ?) 10 δέ TVA: δὲ καὶ Pa
 αὐτοῦ P καὶ MTA: καὶ VPα αἰσθανόμενος conl. Thurot 11 ὅτε]
 οὕτως V αἰσθανομένου V: αἰσθανόμενος TAPa: αἰσθανόμενον conl. Thurot
 μὴ TVA: μηδὲν Pa 12 καὶ ὅτι addidi αἰσθάνεται scripsi: αἰσθάνεσθαι libri
 13 εἰ] οὐ V 13ss. eodem argumento utitur Alex. apud Simpl. in Phys. p. 753, 18 ss. D
 ἔστι V 14 ἐνεργοῦνται V λανθάνομενοι V αὐτοῦς A 15 αὐτοῦ P:
 αὐτοῦ a 15. 16 λανθάνοιμεν P 16 οὗτος MTVA: ἄρα οὗτος Pa
 17 ἡμεν VP 18 ὑπὸ Thurot: ἀπὸ libri οὐκ T (scientibus non) VAP: om. a
 αἰσθομένων P ἀναίσθητος om. Pa ὁ χρόνος Aa ἡ] εἰ M τι T:
 τί APa: τι δὲ V 19 γὰρ ἐκείνοις VP: γὰρ ἐν ἐκείνοις TAA: γὰρ ἐν <ἐκείνῳ> ἐκείνοις
 Thurot αἰσθητά T 20 ἀπτά] αἰσθητά T 21 ὃ] ὁ μὴ Arist. codd. EMY
 22 ᾧ] ᾧ εἰ Arist. codd. SU ὅτι TP (Arist.): ὅτε VA τούτῳ V ἢ ὅτι] ὅτε
 V: om. Arist. codd. LSU¹ 23 prius τι om. A (Arist. codd. LU¹) χρόνος καὶ
 πράγματα V 23. 24 αἰσθητὸν VA 25 ταῦτα V γὰρ om. M cf. ad p. 113, 21

μηδεὶς χρόνος ἐστὶν ἀναίσθητος, συναποδείκνυσί τε αὐτῷ ὅτι μηδὲ μέγεθος 312
 τι καὶ μέρος αἰσθητοῦ ἀναίσθητον οἶόν τε εἶναι τῇ αὐτοῦ φύσει. ἔπεται 11
 γὰρ ταῦτα ἀλλήλοις· καθ' οὓς γὰρ ἀναίσθητά τινα καὶ ἀμερῆ σώματα ἔστι
 τῇ αὐτῶν | φύσει, κατὰ τούτους καὶ κινήσεις εἰσὶν ἀναίσθητοι καὶ χρόνοι. 313
 5 ἡ δὲ δεῖξις ἀσαφῶς μὲν εἴρηται, ἐκλαβόντι δὲ τὴν διάνοιαν εἴη ἂν τοιαύτη·
 εἰ ἔστι μόνιον τι τοῦ χρόνου ἢ τοῦ μεγέθους ἀναίσθητον, οὔτε χρόνος
 τις ἔσται, ἐν ᾧ αἰσθανόμεθα, οὔτε μέγεθος τι, οὗ αἰσθανόμεθα. ἀπλῶς
 καὶ κυρίως· ἀλλ' ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ λέγομεν αἰσθάνεσθαι, οὕτως 5
 ἐσόμεθα αἰσθανόμενοι, οὐχ ὅτι ἐν τούτῳ, ἀλλ' ὅτι τῶν τούτου τινί, καὶ
 10 παντὸς μεγέθους αἰσθησόμεθα, οὐχ ὅτι τούτου αἰσθανόμεθα (οὐδενὸς
 γὰρ ὅλου αἰσθησόμεθα), ἀλλ' ὅτι τῶν τούτου τινός. ἀλλὰ μὴν ὅσα ἐν
 χρόνῳ λεγόμεθα αἰσθάνεσθαι οὕτω τῷ ἐν μορίῳ τινὶ αὐτοῦ αἰσθάνεσθαι 10
 ἢ μεγέθει τῷ μὴ ὅλων, ἀλλὰ μορίων τινῶν αὐτῶν αἰσθάνεσθαι, διὰ τοῦτο
 ἀληθεύομεν, ὅτι ἔστι τις πρῶτος χρόνος τοῦ ἐν ᾧ αἰσθανόμεθα παντί, καὶ
 15 ἐπὶ τοῦ μεγέθους, ὅτι ἔστι τι μόνιον | τούτου οὗ πρώτου καὶ παντὸς αἰσθάνο- 314
 μεθα. πᾶν γὰρ τὸ κατὰ τι καὶ κατὰ μόνιον ἀληθὲς τότε ἔστιν λαβεῖν,
 ὅταν ἢ λαβεῖν ἔκείνου μόνιον τι, ὃ πρῶτον τοιοῦτόν ἐστι. λευκόν τε γὰρ κατὰ
 μόνιον τότε ἀληθὲς ἐστίν, ὅταν ἢ τι μόνιον αὐτοῦ λαβεῖν, ὃ μηκέτι λαβεῖν
 κατ' ἄλλο καὶ κατ' ἄλλο μόνιον λευκόν ἐστίν, ἀλλ' ἀπλῶς τε καὶ πρώτως· 5
 20 καὶ κινεῖσθαι κατὰ μόνιον τότε λέγεται ἀληθῶς, ὅταν ἢ τι μόνιον αὐτοῦ
 λαβεῖν, ὃ πᾶν, ἀλλ' οὐ κατὰ μόνιον αὐτοῦ κινεῖται. ἐν οἷς γὰρ οὐδέν
 ἐστι μόνιον, καθ' οὗ τὸ κατηγορούμενον ὅλου ὡς κατὰ μόνιον αὐτοῦ ὑπάρχον
 ὅλου τε καὶ πρώτως κατηγορηθήσεται, (κατηγορηθήσεται) τούτων οὐκ
 ἀληθῶς τὸ κατὰ μόνιον αὐτοῖς ὑπάρχειν ἔκείνο ὃ κατηγορεῖται. ὡς οὖν 10
 25 ἐπὶ τῶν ἄλλων, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων ἔξει. εἰ γὰρ μηδὲν εἴη
 τοιοῦτον μήτε ἐν χρόνῳ μήτε ἐν αἰσθητῷ, ἐν ᾧ πρώτῳ αἰσθησόμεθα ἢ |
 οὗ πρώτου, οὐδ' ἂν τὸ κατὰ μόνιον τοῦ χρόνου αἰσθάνεσθαι ἢ μορίου 315
 τινός τοῦ μεγέθους ἀληθὲς εἴη· ἀναιρουμένου γὰρ τοῦ πρώτως ἀναι-
 ρεῖται καὶ τὸ κατ' ἄλλο. ἀλλὰ μὴν ἀναιρεῖται τὸ πρώτως, εἰ χρόνος

- 1 τε om. T αὐτὸ P μήτε V 2 αὐτοῦ libri 3 τινι P
 4 αὐτῶν libri 5 ἐκλαβόντες V 8 παντὶ (τῷ) conl. Thurot λεγόμεθα conl. Thurot
 9 τῶν VAPa: ἐν M: om. T, v. ad p. 152,25. 154,3. 7 10 οὐχ] ἀλλ' A
 10. 11 αἰσθανόμεθα—ὅλου om. Aa 11 τῶν om. TV 11. 12 ἐν χρόνῳ om. T
 12 λέγομεν T, fort. recte, v. v. 8 οὕτω τῷ TP: οὕτω τῶν V: οὕτως A: οὗ τῷ a
 13 μεγέθει V (magnitudinem T, sed ὅλων legit): μεγέθει Aa, e corr. P 14 ἀληθὲς μὲν V
 χρόνος om. Pa παντί] παν V: om. T, ne παντὸς conicias, cf. p. 154,2 16 post
 alt. κατὰ add. τι a 17 πρώτως V τε om. V 18 ἀληθῶς conicio aut alt.
 λαβεῖν post ἔστιν transpon. αὐτοῦ om. T ὃ μηκέτι λαβεῖν om. A
 18—21 ὃ—λαβεῖν om. a (habet etiam M) 19 τε] ὥστε M 19. 20 καὶ π
 κενεῖσθαι M 21 πᾶν TVA: μὴ πᾶν Pa ἀλλ' οὐ TVA: ἀλλὰ Pa: ἀλλ' ἢ οὐ M
 ἐν οἷς scripsi: ἐνὸς TVA: ἐνθα Pa 22 ὑπάρχον MTA: ὑπάρχει VPa 23 ὅλως T
 alt. κατηγορηθήσεται addidi: ἐπὶ add. Thurot (de his T) 24 ἀληθὲς M, sed v.
 superiorem notam 26 alt. μήτε om. T πρώτως V 27 οὐ P: τοῦ V
 οὐδ' ἂν TA: οὐδέν VPa τὸ] τὰς TV 28 εἴη ἀληθὲς Pa

τις εἴη ἀναίσθητος ἢ μέγεθος· πᾶς γὰρ ὁ λαμβανόμενος χρόνος ἔξει 315
 τινὰ ἐν αὐτῷ μέρη ἀναίσθητα, ὥστε ἐν οὐδενὶ οὕτως αἰσθησόμεθα, ὥς 5
 πρώτως ἐν αὐτῷ αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ὥς ἔχοντι ἐν αὐτῷ μέρη ἐν οἷς
 αἰσθανόμεθα. ὁμοίως καὶ πᾶν μέγεθος ἔξει τινὰ μέρη ἀναίσθητα, ὥστε
 5 οὐδὲ μέγεθος τινὸς αἰσθησόμεθα τῷ ὅλου αἰσθάνεσθαι, ἀλλὰ τῷ ἔχειν
 τινὰ μέρη αὐτοῦ αἰσθητά. οὔτε ἄρα ἐν χρόνῳ πρώτῳ τινὶ αἰσθησόμεθα 10
 οὔτε πρώτως τινὸς αἰσθησιν ἔξομεν· μὴ <ὄντος δὲ τοῦ> πρώτως τινός,
 οὐδὲ τινος κατ' ἄλλο τῶν ἐν οἷς οὐκ ἔστι τὸ πρώτως. οὔτε ἄρα ἐν
 χρόνῳ αἰσθησόμεθα οὔτε μέγεθος τινός. ὅτι δέ, εἰ ἔστι χρόνος τις |
 10 ἀναίσθητος ἢ μέγεθος τῇ αὐτοῦ φύσει, οὔτε ἐν χρόνῳ τινὶ πρώτῳ οὔτε 316
 μέγεθος τινὸς πρώτως αἰσθησόμεθα, αὐτὸς οὕτω δείκνυσιν.

p. 448^b4 Εἰ γὰρ τὴν ὅλην ὁρᾷ, καὶ αἰσθάνεται τὸν αὐτὸν
 συνεχῶς χρόνον οὕτω τῷ ἐν τούτου τινί. ἀφηρησθῶ τὸ ΓΒ, ἐν
 ᾧ <οὐκ> ἡσθάνετο.

15 Διὰ γὰρ τούτων τὸ προκείμενον δείκνυσιν ἐπὶ στοιχείων, ὅτι μήτε τις
 χρόνος πρώτως ἔσται ἐν ᾧ τις αἰσθησεται μήτε αἰσθητὸν τι ὃ μὴ τῷ τῶν 5
 τούτου τι αἰσθητὸν εἶναι αἰσθητὸν ἔστιν, ἀλλὰ κατ' αὐτό. σφόδρα δὲ
 ἐπιτετμημένως τὴν δεῖξιν ποιεῖται. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· εἰ ἔστι
 τις ἀναίσθητος χρόνος, ὁῦλον ὅτι καὶ ἐν τούτῳ ἔσται ἀναίσθητός τις
 20 χρόνος, ἐν ᾧ συνεχῶς αἰσθανόμεθα τινός· ἔσται οὗτος ὁ ΑΒ. ὁμοίως καὶ 10
 εἰ ἀναίσθητον ἔστι τι, τοῦ αἰσθητοῦ μέρος ἔσται, καὶ ἐν τούτῳ, οὐ
 αἰσθανόμεθα ἐν τῷ ΑΒ χρόνῳ, ἀναίσθητά τινα μέρη ἔσται. καὶ τούτου,
 οὐ αἰσθανόμεθα ἐν τῷ ΑΒ χρόνῳ, τὸ μέγεθος ΑΒ. τοῖς γὰρ αὐτοῖς |

2 αὐτῷ libri quare neque in in (!) nullo aliquantulum sentiemus T οὕτως MA:
 ὅπως VP: πῶς Ta 3 αὐτῷ APa 3. 4 ἐν οἷς αἰσθανόμεθα TVAP: ἀναίσθητα a
 5 οὐδὲν P μέγεθος V prius τῷ] τοῦ V alt. τῷ MTA: τοῦ VPa
 6 αὐτοῦ libri sentimus T 7 ante μὴ add. ἀλλ' εἰ Thurot ὄντος δὲ
 τοῦ addidi, cf. p. 153,19. 155,18 τινός om. T 8 οὐδὲ τινος Thurot: μηδὲ τινος
 οὐδὲ τινος Aa: μηδὲ τινος V: neque T 10 αὐτοῦ libri 11 πρώτον (sic) A
 12 αὐτὸν om. P 13 συνεχῇ V οὕτω τῷ (sic V: τοῦ A: eius quod T: τὸ P:
 an ὅτι ex p. 151,22?) ἐν τούτου (τοῦ V, τούτῳ ceteri) τινὶ libri (Arist. codex P, nisi quod
 τὸ pro τῷ): οὐ τῶν (τῷ E) νῦν τούτων τινὶ Arist. codd. EMY: οὕτως ὅτι ἐν τούτου τινί
 κτλ. Arist. LSU τὸ γβ TVa (Arist. codd. LSU): τὸ γω A: τοῦτο γὰρ P: ἢ τὸ γβ
 Arist. EMYP 14 ᾧ] ᾧ Arist. EMYP οὐκ ex Arist. EMYL addidi v. p. 152, 2.
 15 τούτου TV 16 αἰσθάνεται Pa, fort. recte, nisi v. 17 ἔσται scribas (cf. 153,18)
 ὃ VP: eo quod T: ὃ Aa τῷ τῶν MA: τῶν VPa: eo quod T 17 τι TV: om. APa
 prius αἰσθητῶν Pa ἔστιν MTVA: om. Pa 18 ἐπιτετμημένην V: fuit T
 ἔστι] δὲ V 19 alt. τις om. A 20 ἐν ᾧ—τινος iterum habet ante ὁῦλον v. 19 T
 ᾧ om. T, habet in interpolatione modo adnotata ante τινός add. α—β V
 ἔσται—ὁ αβ TVA: ἔσται. οὕτως οὖν Pa: οὕτως M 21 εἰ om. T ἔστι τι TA:
 ἔστι V: τί ἐστι Pa μέρους Pa post ἔσται add. α—β V 22. 23 ἀναίσθητά—
 χρόνῳ MPa: om. TVA propter homoeotelenon 22 αβ] αὐτῷ Pa ἔσται M:
 ἔστω Pa 23 <οὖν> οὐ conicio prius αβ scripsi: αὐτῷ Pa ante τὸ add.
 ἔσται T, fort. recte alt. αβ MTVA: αὐτό Pa

στοιχείοις χρῆται καὶ ἐπὶ τοῦ χρόνου καὶ ἐπὶ τοῦ αἰσθητοῦ. θηλυκῶς δὲ 317
ἐκφέρει τὸ αἰσθητὸν ὃ λαμβάνει μέγεθος, λέγων ἐν ταύτης τινὶ ἢ
ταύτης τι, ἐπὶ γραμμῶν τε τὴν δεῖξιν ποιούμενος καὶ ὄντος καὶ τοῦ
χρόνου γραμμῆς, ἐφ' ἧς πρώτως AB, καὶ τοῦ μεγέθους ὁμοίως. εἰπὼν 5
5 δὲ εἰ γὰρ τὴν ὅλην ὁρᾷ ἐπὶ τοῦ ὁρωμένου μεγέθους, ἐπὶ τοῦ χρόνου
πάλιν τὰ αὐτὰ λέγων οὕτως εἶπε· καὶ αἰσθάνεται τὸν αὐτὸν
συνεχῶς χρόνον, ἀντὶ μὲν τοῦ ὁρᾶν τὸ αἰσθάνεσθαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ὅλου
τὸν αὐτὸν συνεχῶς χρόνον· ἴσον γὰρ τοῦτο τῷ ὅλῳ τινὶ χρόνῳ. 2
λαβὼν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ AB τὸ ΓΒ. τὸ μὲν οὖν ἐν ταύτης 10
10 τινὶ ἐπὶ τοῦ χρόνου καὶ τῆς κατὰ τοῦτον γραμμῆς, λέγει δὲ τὸ ταύτης
τι ἐπὶ τῆς τοῦ ὁρωμένου μεγέθους.

Πῶς δὲ τὸ ὁρῶμενον κατὰ μέρος ὁρᾶται εἰδείξεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ
τὸν χρόνον ἐπὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ· τὴν μὲν γὰρ γῆν ὁρᾷ | τις, ὅτι τόδε τι 318
μέρος αὐτῆς, ἐν δὲ τῷ ἐνιαυτῷ βαδίζει, ὅτι ἐν τῷδε τῷ μέρει
15 αὐτοῦ. τὸ δὲ οὐκοῦν ἐν ταύτης τινὶ ἢ ταύτης τι ἐξηγητικόν ἐστι
τοῦ πῶς λέγεται τὸ ἐν τούτου τινί, ὥς ἂν εἰ ἔλεγεν· οὐκοῦν τοιοῦτόν ἐστι
τὸ ἐν ταύτης τινὶ καὶ ταύτης τι, ὅποῖον δὴ ἐστίν, ὅταν ἐπὶ τῆς γῆς 5
λέγωμεν ὅτι ὁρᾶται ἀπλῶς· τῷ γὰρ μόνον αὐτῆς ὁρᾶσθαι οὕτω λέγεται
ὁρᾶσθαι ἢ γῆ· ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ λέγεται τῷδε τὰ Ὀλύμπια, ὅτι
20 ἐν τῷδε τῷ μορίῳ αὐτοῦ. εἰ οὖν τις ὅλης τῆς AB ἐν τῷ AB χρόνῳ
συνεχῶς αἰσθάνεται, ἔχει δὲ ὁ χρόνος ἐν αὐτῷ μέρια τινὰ (ἀν)αίσθητα (τοῦ
του γὰρ δηλωτικὴ ἢ λέξις ἢ λέγουσα οὕτως ὅτι ἐν τούτου τινί), εἰ 10
δὴ ἔχει ὁ AB χρόνος, ἐν ᾧ συνεχῶς καίται [τι] αἰσθάνεσθαί τινος, ἀναί-
σθητά τινὰ ἐν αὐτῷ, ἀφηγήσθω ταῦτα· | καὶ ἔστω τοῦτο τὸ ΓΒ μέρος τοῦ 319

2 αἰσθητὸν Pa: ἀναίσθητον TVA λέγει V 3 ταύτης] ταῦτα V τι V
Arist. (cf. v. 11 et 15): πῶς TAPa γραμμῆς a τὴν—ποιούμενος καὶ om. T
4 ἀφ' T πρώτως Pa: πρώτος MA: πρῶτον V (*primum* T) AB Thurot: β TVA:
ω P: om. a· 5 εἰ] οὐ V 7 συνεχῇ V ἀντὶ μὲν om. T 7. 8 prius ἀντὶ—
χρόνον om. VA 7 ἀντὶ δὲ τοῦ ὅλου] *autem per totum* T 8 τῷ] τὸ V
2] δ V 9 AB] αὐτοῦ Pa γβ MV (*g d* T): γω A: γάρ Pa τὸ μὲν
οὖν] δ μὲν ex T Thurot 9. 10 ταύτης τινὶ scripsi: τάτη ἐστὶν libri 10 τοῦτο Pa
λέγει δὲ τὸ Pa: λέγει τὸ δὲ TA: λέγων τόδε V 11 τι MTVA: om. Pa τῆς
τοῦ A: τῆς V: τοῦ Pa 12 τὸ MVA: om. Pa 13 τόδε τι] *aliquam* T: τοδὶ
ex Arist. et p. 153,1 conicio 14 τῷδε τῷ Arist. codex E: *aliqua* T τῷ hic
et v. 20 Thurot propter praecedens τι, de quo v. quod modo adnotavi 15 οὐκ ὃν V

τι MTVA: om. Pa 16 τούτου Thurot, cf. p. 150,13. 152,4: τούτω libri (τοῦ V)
17 τινὶ καὶ ταύτης om. T ὅποια Aa δὴ Thurot: δέ libri τῆς om. A
18 ὅτι MTVAP: τὸ a αὐτοῦ V 19 τῷδε] τὸ δὲ P: om. T, fort. recte
20 τις TP: τῆς VAa ὅλης τῆς AB om. T 21 συνεχῇ V αὐτῷ libri
τινα om. V ἀναίσθητα Thurot: αἰσθητά libri 22 ὅτι V: *eius quod* T: τοῦ APA:
om. M: τῷ coni. Thurot (cf. p. 150,13), sed dubium est, utrum ad Arist. p. 448^b5 an ad
448^b2 respiciat τούτου a: τούτω TVP: τῷ A (cf. ad v. 16) 22. 23 εἰ δὴ
T: εἶδη A: εἰ δὲ V: ἡδὴ Pa 23 *si igitur* AB *habet tempus* T ὁ Thurot: ὅτι ὁ V:
ἡ Pa: om. A χρόνον Pa(T?) τι om. T 24 αὐτῷ libri ἔστω V:
ἡτω A: *sit* T: εἰ Pa: ἡ M

AB χρόνου. ἀφαιρεθέντος <δὴ> δῆλον ὅτι ἐν τῷ καταλειπομένῳ τῷ ΑΓ 319
 τοῦ αὐτοῦ αἰσθάνεται. ἐν γὰρ τούτῳ τῷ μὲν ἀναισθήτῳ ὄντι οὐδενὸς
 ἡσθάνετο, οὐδὲ τὸ ἄ συνημμένον τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ἡσθάνετο, ἐν τούτῳ
 τι αἰσθάνεται τῷ ἐν τούτου τινὶ αἰσθάνεσθαι· τοῦ γὰρ ΑΒ χρόνου 5
 5 μόνον τὸ ΑΓ, ἐν ᾧ αἰσθάνεται τούτου ἄ, οὐκ ἐν τῷ ἄ Β χρόνῳ αἰσθάνε-
 σθαι ἔχειτο. ἀσαφῆ δὲ τὴν λέξιν ἐποίησεν αὐτὸς τὸν τε χρόνον θηλυ-
 κῶς σχηματίσας καὶ συμπλέξας ἅμα καὶ τὴν ὀρωμένην γῆν, ὡς τοῦ
 αὐτοῦ συμβαίνοντος καὶ ἐπὶ τοῦ ὀρωμένου, ὅπερ ἐδείχθη καὶ ἐπὶ τοῦ
 χρόνου, ἐν ᾧ ἐτέθη ὀρᾶσθαι τὸ ὀρώμενον ἔχον ἐν ἑαυτῷ ἀναίσθητα. 10
 10 ἀφαιρεθέντων οὖν τούτων (ἔστω πάλιν τὸ ΓΒ) τὸ καταλειπόμενον ὁμοίως
 καὶ ὡς τὸ αὐτὸ ὀραθήσεται, τῷ τὰ ἀναίσθητα μέρη μὴδέ, ὅτε ἦν
 σὺν τῷ ὄλῳ, συντελεῖν τι εἰς τὴν γινομένην αἴσθησιν αὐτοῦ. ὅλον ἄρα τὸ
 ΑΒ ἑώρατο οὐ καθ' αὐτό, | ἀλλὰ τῷ τῶν τούτου τι ὀρᾶσθαι. 320

Καὶ τὸ μὲν δεικνύμενον τοῦτο. αὐτὸς δὲ οὕτως εἴρηκεν οὐχοῦν ἐν
 15 ταύτης τινὶ ἢ ταύτης τι, τὸ μὲν ταύτης τινὶ τῆς κατὰ χρόνον
 διαστάσεως τε καὶ συνεχείας λέγων, τὸ δὲ ταύτης τι τῆς τοῦ ὀρωμένου
 διαστάσεως. ἔστι γὰρ τὸ συμπέρασμα τῶν δεδειγμένων τὸ μήτε ἐν τῇ 5
 κατὰ χρόνον διαστάσει τῇ ΑΒ ὅλη ὀρᾶν τὸ ὀρῶν, ἀλλ' οὕτως ἐν ταύτῃ
 ὡς ἐν ταύτης τινί, μήτε τὴν τοῦ ὀρωμένου διάστασιν τὴν ΑΒ ὅλην ὀρᾶ-
 20 σθαι, ἀλλὰ τῷ ταύτης τι. ἀφ' ἑκατέρας γὰρ διαστάσεως ἀφαιρεθείσης
 τῆς ΓΒ διαστάσεως ἀναισθήτου οὐσης ἢ καταλειπομένη διάστασις οὐδὲν
 ἐμειοῦτο, οὔτε ἢ ἐν χρόνῳ καθ' ἦν ἑώρα οὔτε ἢ ἐν τῷ ὀρατῷ ἦτις ἦν 10
 ὀρωμένη.

Εἰπὼν δὲ διὰ βραχέων ταῦτα ὑπομινύσκει ἡμᾶς πῶς λέγεται τὸ κατ'
 25 ἄλλο ὀρᾶσθαι τι καὶ μὴ πρῶτως μὴδ' ἐν χρόνῳ | πρῶτον, ἀλλὰ τῷ τῶν 321
 τούτου τινί, δεικνὺς ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν δεδειγμένων συμβαῖνον ὁμοιον τοῦτοις

1 ἀφαιρεθέντος TVA: ἀφαιρεθῇ Pa δὴ addidi ἐκ τοῦ καταλειπομένου A
 alt. τῷ MA: τοῦ TVPa ΑΓ] a d T 3 τὸ <ΓΒ συντελεῖ τι> et <εἰ> ἐν conicio; τὸ
 om. et συνημμένον conī. Thurot συνειλημμένον V 4 τῷ M: τοῦ VAPa: om. T
 τούτῳ a (corr. M) χρόνου om. T 5 τὸ μόνον Pa τὸ ΑΓ om. T
 τούτου οὐκ MVAP: hoc enim T: τούτῳ οὐκ a: τοῦ ΑΒ· οὐ γὰρ conicio <καὶ τοῦ αβ
 μεγέθους τὸ μόνον οὐ αἰσθάνεται>· τούτου γὰρ ἐν τῷ αβ conī. Thurot β TVA: ᾧ a
 (cf. ad p. 151,4.9): ὁ P: γβ conicio 6 αὐτὴν V 7 χρωματίσας V alt. καὶ
 om. T 9 ἔχων Α αὐτῷ a 10 οὖν Pa: om. MTVA πάλιν] igitur T
 ΓΒ] αγ Thurot, quod distinctione mutata improbo 12 τελεῖν Pa (corr. M)
 τι om T τὴν τῶν γινομένων Α 13 τῷ τῶν MVAP: τῷ Ta 14 δὲ
 εἴρηκεν οὗτος V 15 hoc quidem in hoc aliquo T (μὲν <ἐν> Thurot) τὸν χρόνον Pa
 16 τε om. a (habet etiam M) συνέχει V λέγων om. T 18 χρόνον V:
 τὸν χρόνον ΑPa τὴν αβ ὅλην a τὸ ὀρῶν TVA: τὸ ὀρᾶν P: om. a
 οὕτως V: ὅπως TAPa 19 ὡς V: ἔστω ΑPa: ἐστὶν M (fit T): τῷ conicio
 ταύτῃ V 20 τῷ om. T ἐφεκότερα a (corr. M) γὰρ <τῆς> conī. Thurot
 22—24 ἦτις—τῶν δὲ om. T 24 Εἰπὼν scripsi: τῶν libri; breviter autem hoc exponens
 nobis T: [τῶν δὲ] διὰ βραχέων <δὲ> ταῦτα <ἐκτιθέμενος> ὑπομινύσκει Thurot coniciebat
 25. 26 τῷ—τινί] eo quod horum T 25 τῷ τῶν VP(T): τῶν Αa: τῷ ἐν Thurot,
 v. ad p. 149,9

ἐστί. λέγει γάρ· ὥσπερ τὴν γῆν ὁρᾷ ὁλην, ὅτι τοῦ αὐτῆς, καὶ ἐν 321
 τῷ ἐνιαυτῷ βαδίζει, ὅτι ἐν τῷδε τῷ μέρει αὐτοῦ· ὡς γὰρ ἐπὶ
 τούτων ἔχει, οὕτω γίνεται καὶ ἐπὶ παντὸς χρόνου, ἐν ᾧ τις αἰσθάνεται, καὶ 5
 ἐπὶ παντὸς μεγέθους, οὗ τις αἰσθάνεται. ἂ ἐν μέσῳ θείσ ὧν ἔλαβε συμπε-
 5 ρασμάτων διὰ τοῦ οὐχοῦν ἐν ταύτης τινὶ ἢ ταύτης τι, τὴν αἰτίαν ἀπο-
 δίδωσι λέγων· ἀλλὰ μὴν ἐν τῷ ΒΓ οὐδὲν αἰσθάνεται. τῷ ἄρα ἐν
 τούτου τινὶ τοῦ ΑΒ χρόνου αἰσθάνεσθαι ἐν τῷ ΒΓ μορίῳ οὐκ
 αἰσθάνεται. αἰσθάνοιτο ἂν (οὖν) ἐν τῷ ΑΒ χρόνῳ οὕτως αἰσθανόμενος, ὅτι 10
 ἐν μορίῳ τοῦ χρόνου αἰσθάνεσθαι λέγεται τοῦ ὅλου, οὐχ ὡς ἐν μορίῳ τοῦ
 10 χρόνου μορίου τοῦ αἰσθητοῦ αἰσθανόμενος, ἀλλ' ὡς ἐν τῷ μορίῳ τοῦ ὅλου.
 δεῖξας δὲ τοῦτο, τὸ ἐπόμενον καὶ ἐπὶ τοῦ ΑΓ χρόνου, ὅς ἦν μόριον τοῦ
 χρόνου, ἐν ᾧ ἐδόκει αἰσθανόμενος τοῦ ὅλου ἐν τῷ ὅλῳ αὐτῷ αἰσθάνεσθαι 322
 (πάλιν γὰρ ἐπεὶ καὶ ἐν τούτῳ ἐστὶ τινὰ ἀναίσθητα μέρη, ἀφαιρεθέντων
 ἐκείνων (ἐν) τῷ καταλειπομένῳ μέρει αὐτοῦ ἔσται αἰσθανόμενος, ὥστε οὐκ
 15 ἐν τῷ ὅλῳ πρώτως) εἰπών, τὸ ἐπὶ πάντων τοῦτο ἔσεσθαι τῶν τε χρόνων
 καὶ τῶν ὁρωμένων ἐδήλωσεν εἰπών· αἰεὶ γὰρ ἐν τινὶ καὶ τινός, ὅλου 5
 δὲ οὐκ ἔστιν αἰσθάνεσθαι. ὃ εἴη ἂν δεικτικὸν τοῦ μήτε χρόνον τινὰ
 ἔσεσθαι, ἐν ᾧ πρώτως αἰσθησόμεθα τινος, μήτε αἰσθητόν, οὗ πρώτου καὶ
 ὅλου αἰσθησόμεθα. μὴ ὄντος δὲ τοῦ πρώτως οὐδὲ τὸ κατ' ἄλλο ἂν εἴη.
 20 τὸ γὰρ κατ' ἄλλο ἀληθές, ὅτι ἔστι τι, ὃ πρῶτον καὶ καθ' αὐτὸ τοιοῦτόν ἐστιν.
 Ἡ διὰ τὸ [μὴ] ἔχειν ἐν αὐτῷ αἰσθητά τινὰ τὸν χρόνον, ἀληθές τὸ
 γίνεσθαι τὴν αἰσθησίν τινος ἐν αὐτῷ τῷ ἐν τούτου τινὶ αἰσθάνεσθαι. εἰ δὲ
 τοῦτο ἀληθές, ἔσται ἀφαιρεῖν τι αἰεὶ | αὐτοῦ καὶ ζητεῖν πῶς ἐν πρώτῳ 323
 αὐτῷ αἰσθάνεται, οὐ τὰ ἀναίσθητα τοῦ χρόνου χωρίζοντας, ὅτι μηδὲ οἷον
 25 τε, (ἀλλ') ἄλλο μόριόν τι ἀπ' αὐτοῦ ἀφαιροῦντας, ἐπεὶ ἐφ' οὗ ἀληθές τὸ
 κατὰ μόριον εἶναί τι, ἀληθές ἐπὶ τούτου καὶ τὸ ἀφαιρεῖσθαι τι μόριον, καθ'
 ὃ τοιοῦτον τὸ ὅλον. * * * δύνатаι τὸ ΓΒ ἀπὸ τοῦ ΑΒ χρόνου παντός, 5

1 τοῦ αὐτῆς ex Arist. Thurot (*aliquid ipsius* T): τε δι' αὐτῆς VAP: δι' αὐτῆς a: αὐτῆς
 τι M 1. 2 καὶ—αὐτοῦ om. T 3 γίνεται om. T τις om. V
 4 ἔλαβε om. T 4. 5 συμπέρασμα τῶν Pa 5 διὰ τοῦ Thurot: δι' αὐτοῦ libri
 7 τούτῳ TA αἰσθάνεσθαι om. VA 7—9 ἐν τῷ—αἰσθάνεσθαι om. T
 8 οὖν add. Thurot αἰσθανόμεθα V 9 αἰσθάνεται λέγων V τοῦ ὅλου om. T
 9. 10 οὐχ—ὅλου om. a (habet etiam M) 10 αἰσθητοῦ T: αἰσθανομένου MVAP
 11 τούτων V τὸ om. Aa ΑΓ Thurot: αβ libri 12 τοῦ ὅλου om. T
 αὐτοῦ a (corr. M) 13 πάλιν om. T γάρ om. M ἀναίσθητα M: αἰσθητά TVAPa
 14 ἐν add. Thurot 16—20 repetuntur p. 155, 15—19 17 αἰσθέσθαι A: om. T
 ὃ TVA: ἢ P: ἢ a μήτε et τινὰ] *multum* T (*neque ullum?*) 18 ἔσεσθαι MV (*sit* T):
 αἰσθέσθαι APa 18. 19 τινος—αἰσθησόμεθα om. Pa (habet etiam M) 18 τινος
 om. T 21 μὴ del. Thurot ἐν αὐτῷ] ἐνταῦθα a (corr. M): om. T
 22 *sensus* T ἐν αὐτῷ τινος Pa τούτῳ V 23 ἐστίν A post
 ἔσται add. τε a τι αἰεὶ scripsi: τὸ αἰεὶ T: τι δεῖ αἰεὶ V: τὸ δεῖ αἰεὶ A (sed αἰεὶ ex αὐ
 corr.): τὸ ἔστιν αἰεὶ Pa: τὸ αἰσθητόν αἰεὶ coni. Thurot 24 αὐτῷ om. V αἰσθάνεσθαι Pa
 (corr. M) οὐ Thurot: οὗ VAPa: om. T χωρίζονται V μηδὲ] μὴ TV
 25 ἐλλ' addidi 25. 26 ἀπ'—τι om. T 25 αὐτοῦ V: αὐτῶν APa 26 τούτῳ P
 26. 27 *secundum quam quale autem totum* T 27 (οὐ γὰρ ὡς) δύνатаι (τις) conicio

ἐν ᾧ τις ἔχειτο αἰσθάνεσθαι, τῷ ἐν μέρει τινὶ αἰσθάνεσθαι αὐτοῦ, ἀφαιρεῖν, 323
οὕτω τὸ ἐν ᾧ οὐκ ἡσθάνετο αὐτοῦ μέρος· οὐδὲ γὰρ ἔστι τοῦτο ἀποκρίνε-
σθαι καὶ χωρίζεσθαι. ἀλλ' ἐπεὶ ἐν τῷ ὅλῳ καίται αἰσθάνεσθαι τῷ ἐν τῷ
τῶν τούτου τινί, μέρος αὐτοῦ λαβὼν τὸ ΓΒ ὅρα εἰ ἐν τούτῳ πρώτῳ δύναται
5 αἰσθάνεσθαι, εἰτα λέγει ὅτι μὴ οἶόν τε μηδὲ ἐν τῷ ΓΒ οὕτως αἰσθάνεσθαι 10
τινος, ὡς ἐν πρώτῳ τούτῳ. εἰ γὰρ εἰσι χρόνοι τινὲς ἀναίσθητοι, καὶ ἐν τῷ
ΓΒ ἔσονται, ὥστε καὶ ἐν τούτῳ αἰσθησονται οὕτως, ὡς ἐν τῷ τῶν τούτου
τινὶ | καὶ ἐν τῷ ΑΒ ἄρα ἐλέγετο τὸ αἰσθάνεσθαι. ὡς δὲ ἐπὶ τοῦ ΓΒ 324
μορίου τοῦ ΑΒ χρόνου ἔχει, οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ ΑΓ μορίου αὐτοῦ.
10 οὐδὲ γὰρ ἐν ἐκείνῳ ὅλῳ οὐδὲ πρώτῳ αἰσθησεται, ἀλλὰ τῷ ἐν μορίῳ αὐτοῦ, καὶ
τοῦτο ἐφ' ἐκάστου τῶν λαμβανομένων μορίων. οὐδεὶς γὰρ εὐρεθήσεται χρόνος, 5
ἐν ᾧ πρώτῳ τις αἰσθησεται. ἀεὶ γὰρ αἱ εἰς ἐλάττω διαιρέσεις τοῦ χρόνου πρὸς
τὸ μὴ λανθάνειν τὸ ἐν ᾧ πρώτῳ τὸ αἰσθανόμενον αἰσθησεται καὶ * * * τοῖς
ἀναίσθητοις χρόνοις, εἴπερ ἄρα τινὲς εἰσι τοιοῦτοι, πρὸς ἐκεῖνο. ὅτι δὲ
15 μὴ οἶόν τε εἶναι τινὰς ἀναίσθητους χρόνους δεικνύοιτο ἂν καὶ διὰ τοῦ μὴ
εἶναι τὸν χρόνον τῶν ὑπομενόντων, ἀλλὰ τῶν ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι 10
ἐχόντων. εἰ γὰρ οὐκ ὑπομένει ὁ πρῶτος τὸν δεύτερον ὥστε ἀθροισθῆναι
τινα ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ κατὰ ἀναίσθητόν τι μέρος ἢ πάροδος αὐτοῦ, ὁ πᾶς
ἂν χρόνος ἀναίσθητος εἴη. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ μεγέθους δύναται ἀναίσθητον
20 τινὶ διὰ | σμικρότητα ὑπομένοντι προσγεγόμενον ἀναίσθητον ὁμοίως ἄλλο 325
αἰσθητὸν τὸ ὅλον ποιήσασθαι· ἐπὶ δὲ τοῦ χρόνου οὐκέτι οἶόν τε τοῦτο τῷ
τοῦ δευτέρου παριόντος φθίρεσθαι τὸ πρὸ αὐτοῦ.

Ἀφηγήσθω τὸ ΓΒ, ἐν ᾧ ἡσθάνετο, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ χρόνου 5
τοῦ ἐν ᾧ ἡσθάνετο. ὁ ἀφελὼν δεῖξει πάλιν ἐπὶ τοῦ ΓΒ τοῦ ἀφηρημένου
25 ἀπὸ τοῦ ΑΒ ὅτι καὶ ἐπὶ τούτου ἀληθὲς ἔσται τὸ ἐν τούτῳ τινὶ αἰσθάνε-
σθαι, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ μεγέθους τὸ τούτου τινὸς αἰσθάνεσθαι. εἰπὼν

1 ἔχειτό τις Pa τις fort. post δύναται (153,27) transpon. cf. v. 4 et p. 152,6, sed v.
etiam p. 347,6 Th. τῷ] τὸ Α ἀφαιρεῖσθαι coni. Thurot, sed v. ad p. 153,27
2 ante οὕτω add. ἀλλ' οὐκ Thurot, sed v. ad v. p. 153,27 τὸ] τῷ V 2. 3 ἐστὶ
τοῦτο ἀποκρίνεσθαι καὶ χωρίζεσθαι V: ἔτι τοῦτο ἀποκρίνεται καὶ χωρίζεται TAPa 3 αἰσθά-
νεται prius P 3. 4 τῷ ἐν τῷ τῶν MA: τὸ ἐν τῷ τῶν Pa: ἐν τῷ τῶν V: τῷ ἐν T
4 ante τινί add. αἰσθάνεσθαι MA τινί] τι ἢ a (corr. M) ὅρα V εἰ om. T
5 μὴ Pa: μήτε TVA μηδὲ V: μήτε A: neque T: μηδὲν P: τι μηδὲν a 6 καὶ
om. T 7 ὡς MTVAP: om. a ἐν τῷ τῶν VAP: ἐν τῷ a: in T τούτου
TAP: τούτῳ V: τούτων a 8 (ὡς) καὶ conicio γβ T: βγ APa: αγ V
9 ἐπὶ om. T 10 οὐδὲν Pa αἰσθητικῷ a (corr. M) τῷ] τὸ Pa (corr. M)
post ἐν add. τῷ Α 12 αἱ om. Pa (habet etiam M) minori T 13 primum τὸ]
τῷ Pa alt. τὸ om. Thurot (T?) καὶ (τίς διαφορὰ) e. gr. conicio 14 ὅτι]
quid T 14. 15 μὴ δὲ Pa (corr. M) 15 ostendet T 17 ὥστε] τῷ V:
impossibile T 18 τινὰς Pa ἀναίσθητου APa πάροδος TVP: παράδοσις A:
πρόοδος a 21. 22 τῷ τοῦ (T)V: τῷ Α: τὸ τοῦ Pa 22 παρόντος Α
τὸ om. Pa (habet etiam M) 23 post ᾧ add. οὐκ M, quod in hac altera interpreta-
tione cum Arist. SU omisit Alex. 24 prius τοῦ om. a (habet etiam M)
γβ MTV: γω AP: γα a 25 καὶ MVAP: om. Ta ἔσται MTVA: ἐστὶ Pa
τὸ] τῷ M τούτου T: ταύτῃ VA: αὐτῇ P: αὐτῷ a 26 ὁμοίως—αἰσθάνεσθαι
om. a καὶ] δὲ καὶ M τὸ] τῷ M

γὰρ διὰ μέσου πῶς λέγεται τι ὁρᾶν ὅλον, <ὅτι> ἀπὸ μέρους, καὶ ἐν χρόνῳ 325
 τινί, ὅτι ἐν μέρει, καὶ γνώριμα ταῦτα ποιήσας διὰ παραδειγμάτων ἐπήνεγκεν 10
 ἀλλὰ μὴν ἐν τῷ ΒΓ οὐδὲν αἰσθάνεται, τὴν αἰτίαν λέγων, δι' ἣν εἶπεν
 ἐπὶ τοῦ ΓΒ πρὸ ὀλίγου τὸ οὐκ οὖν ἐν ταύτης τινὶ ἢ ταύτης τι. ὅτι
 5 γὰρ | ἐν τῷ ΓΒ τῷ ἀφηρημένῳ οὐδενὸς πρῶτως αἰσθάνεται, διὰ τοῦτο καὶ 326
 ἐπὶ τούτου ῥηθήσεται τὸ ἐν τούτου τινί, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ΑΒ ὅλου
 ἐλέγετο. τῷ οὖν ἐν μέρει τινὶ τοῦ ΓΒ χρόνου τοῦ ΑΒ αἰσθάνεσθαι μεγέ-
 θους, τούτῳ ῥηθήσεται ἐν τῷ ΓΒ αἰσθάνεσθαι χρόνου τοῦ ὅλου καὶ τὴν 5
 ὅλην, τουτέστι τὸ μέγεθος καὶ τὴν γραμμὴν. δεῖξας δὲ τοῦτο, τὸν αὐτὸν
 10 λόγον φησὶ ῥηθήσεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ ΑΓ, ὃ ἦν τὸ ἕτερον μῶριον τοῦ ΑΒ
 χρόνου παντός· οὐδὲ γὰρ ἐν τούτῳ πρῶτον αἰσθήσεται τῆς ΑΒ, ἀλλὰ τῶν
 μορίων τινί. αἰεὶ γὰρ ὃ ἂν λάβωμεν μῶριον ἢ τοῦ χρόνου ἢ τοῦ μεγέθους,
 ἐν τινὶ χρόνῳ ἐσόμεθα αἰσθανόμεναι καὶ τινὸς μεγέθους, ὅλως δὲ ἐν χρόνῳ 10
 τινὶ ἢ ὅλως μεγέθους τινὸς οὐδέποτε. τοῦτο γὰρ ἐπὶ πάντων τῶν ὁρωμένων
 15 ἐδήλωσεν εἰπών· αἰεὶ γὰρ ἐν τινὶ καὶ τινός, ὅλου δὲ οὐκ ἔστιν αἰ-
 σθάνεσθαι. ὃ | εἴη ἂν δεικτικὸν τοῦ μήτε χρόνον τινὰ ἔσεσθαι, <ἐν> ᾧ 327
 πρῶτως αἰσθησόμεθα τινος, μήτε αἰσθητόν, ὅτου πρῶτου καὶ ὅλου αἰ-
 σθησόμεθα. μὴ ὄντος δὲ τοῦ πρῶτως, οὐδὲ τὸ κατὰ ἄλλο <ἂν εἴη· τὸ γὰρ
 κατ' ἄλλο> ἀληθές, ὅτι ἔστιν αὐτοῦ ὃ πρῶτον καὶ καθ' αὐτὸ τοιοῦτόν ἐστι.

20 p. 448^b12 "Ἀπαντα μὲν οὖν αἰσθητά ἐστιν, ἀλλ' οὐ φαίνεται.

Δείξας ὅτι μηδὲν ἐστὶ τῇ αὐτοῦ φύσει ἀνεπαίσθητον μῶριον τοῦ αἰσθη- 5
 τοῦ, ὃ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔδειξεν (ἐμνημόνευσε γὰρ ὅτι μηδὲν τῇ αὐτοῦ
 φύσει μῶριον αἰσθητοῦ ἀνεπαίσθητόν ἐστι καὶ ἀπαθές· καὶ γὰρ μυριοστὸν
 μέρος τῆς κέγχρου αἰσθητόν ἐστι, καὶ ὁρᾷ αὐτὸ ἡ ὄψις, ὅτε τὴν κέγχρον
 25 ὁρᾷ, οὐ μὴν καθ' αὐτὸ οὐδὲ ἡλίκον ἐστί), τοῦ αὐτοῦ τούτου καὶ νῦν ἡμᾶς 10
 ὑπομνησκει λέγων ἅπαντα μὲν τὰ μῶρια τοῦ αἰσθητοῦ αἰσθητὰ εἶναι, οὐ

1 γὰρ TVA: δὲ Pa medium per quod videtur aliquid videre T ὁρᾶν VA:
 τὸ ὁρᾶν Pa: ὁρᾶν τὸ M ὅτι M: om. TVAPa 2 τινὶ om. M 3 γβ T:
 κγ A οὐδὲ a λέγει M 4 τοῦ] τὸ Pa βγ Ta, prius P bis ταύτη P
 τινί] ἦν A 5 γβ V: βγ TPa: κγ A τούτου a 6 τὸ] τῷ M ἐν] ἐκ V
 τούτου MTVAP: τούτῳ a 7 τῷ om. T γοῦν A γω AP
 AB] ΓΒ conī. Thurot 8 τοῦτο a (T anceps) γω A χρόνῳ conicio
 9 δεῖξαι A 11 οὐδὲν Pa τῆς TAPa: τοῦ V post ἀλλὰ add. ἐν M
 12 ἀναλάβωμεν P: ἀναλαβὼν μὲν TA prius ἢ MTVAP: ἐκ a 13 post alt. ἐν
 add. τῷ V 14 τινὶ om. M τινός om. M post γὰρ add. καὶ P
 ὁρωμένων TVPa (v. p. 153,16): εἰρημένων MA 15 γὰρ om. a (habet etiam M)
 ἐν om. T 16 ἐν ᾧ T: ὡς VAP: ᾧ a 17 αἰσθανόμεθα V ὅτου a:
 ὅτι VAP (T anceps) 18. 19 ἂν—ἄλλο e p. 153,20 addidi 19 αὐτοῦ P: ἐαυτοῦ
 TVa: τι (cf. p. 153,20) αὐτοῦ aut πρὸ αὐτοῦ conicio δ] καὶ A ante τοιοῦτον
 add. τὸ P 21 nulla natura est T αὐτοῦ VAa ἀναίσθητον V
 22 ἔμπροσθεν] p. 445^b31 ss. μηδὲν om. a αὐτοῦ libri 24 τῆς ex
 τοῦ corr. P post κέγχρου add. μηδὲν a 25 καὶ om. T 26 ἀνα-
 μιμνήσκει Pa τοῦ αἰσθητοῦ om. T εἶναι om. V

μὴν φαίνεσθαι ἡλίκα ἐστὶν τὴν ἀρχὴν [ὁρᾶσθαι] αὐτὰ καθ' αὐτά. ὅτι γὰρ |
οὐκ ἀνάγκη πάντα ὅσα ὁρᾶται εὐθὺς καὶ ἡλίκα ἐστὶν ὁρᾶσθαι παρατίθεται 328
τὸν τε ἥλιον καὶ τὸ τετράπηχυ μέγεθος, ἃ ὁρῶσα ἡ ὄψις οὐκέτι καὶ τὰ
μεγέθη αὐτῶν ἡλίκα ἐστὶν ὁρᾶ, ἀλλ' ἐνίοτε ἐκ πλείονος αὐτῇ διαστήματος
5 ἀδιαίρετα φαίνεται τὰ ὁρώμενα· καίτοι οὐδὲν εἶδεν ἀδιαίρετον· τὰ δὲ χρώ- 5
ματα ἡ ὄψις ὁρᾷ ἐν σώμασιν ὄντα. τὴν δὲ αἰτίαν φησὶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν
εἰρησθαι περὶ τούτου, οὐ περὶ τοῦ τὸν ἥλιον ὁρᾶσθαι μὲν, μὴ ἡλίκως δέ
ἐστὶν ὁρᾶσθαι λέγων, οὐδὲ τοῦ τὰ ἀπὸ πλείονος διαστήματος ὁρώμενα ἐνίοτε
ἀδιαίρετα φαίνεσθαι (τούτῳ γὰρ ἐχρήσατο ὡς ἐναργεῖ πρὸς δεῖξιν ὅτι οὐκ
10 ἀνάγκη τὰ ὁρώμενα καὶ ἡλίκα ἐστὶν εὐθὺς ὁρᾶσθαι)· ἀλλὰ φησι τὴν αἰτίαν 10
εἰρησθαι τοῦ τὰ μύρια τὰ ἐν τοῖς ὅλοις ὁρωμένων τῶν ὅλων ὁρᾶ-
σθαι μὲν, | μὴ ἡλίκα δέ ἐστιν. ἔστι δ' αὕτη ἡ ἐν τοῖς ἐπάνω εἰρηκεν, 329
ὅτι μηδὲν αὐτῶν καθ' αὐτὸ ὁρᾷ ἡ ὄψις ἐν τῷ ὅλῳ, ἀλλ', ὡς ἔφην, ἔπεισι
μὲν καὶ τούτων ἕκαστον ὧ καὶ προσβάλλει [καίτοι ἡ] τὸ ὅλον ὁρῶσα, οὐ
15 μὴν καὶ καθ' αὐτὸ ἕκαστον τούτων ὁρᾷ οὐδὲ ἡλίκον ἐστὶν, ὅτι μηδὲ ὁρατὸν 5
τὸ τηλικούτῳ ἐστὶ καθ' αὐτό. ἡ ὑπομινύσκει ἡμᾶς οὐ ἐν τοῖς ἐπάνω 5
εἶπε περὶ τοῦ πάντα τὰ ὁρώμενα μετὰ μεγέθους ὁρᾶσθαι· εἶπε γὰρ ἀδύνατον
λευκὸν μὲν ὁρᾶν, μὴ ποσὸν δέ· εἰ δὲ πᾶν τὸ ὁρώμενον ποσόν, οὐδὲν ἀδιαί-
ρετον ἂν εἶη ὁρώμενον. συναποδείξας δὲ τῷ μὴ εἶναι χρόνον ἀναίσθητον
20 τὸ μηδὲ μέρος τι τοῦ αἰσθητοῦ ἀναίσθητον εἶναι, ὃ ἦν αὐτῷ δεδειγμένον 10
ἤδη, συγκεφαλαιοῦται τὸ δεδειγμένον λέγων· ὅτι οὐδεὶς ἐστὶ χρόνος
ἀναίσθητος, ἐκ τούτων φανερόν.

Εἰπὼν δὲ καὶ δείξας ταῦτα, | ἐπάνεισιν ἐπὶ τὸ προκείμενον καὶ τὰ 330
αὐτῷ προηπορημένα, οὗ χάριν καὶ τούτων ἐμνημόνευσεν ἐν τῷ μεταξού.
25 ἦν δὲ τὸ ζητούμενον, εἰ οἷόν τε ἅμα πλείονων αἰσθάνεσθαι ἢ τῇ αὐτῇ

1 φαίνεσθαι TAP: φαίνεται V: καὶ a ἡλικία a (corr. M): quantas T ὁρᾶσθαι τὴν
ἀρχὴν Pa ὁρᾶσθαι (videre T) delevi, interpolatum ut vid. ex v. 2 καθ' αὐτά om. T
2. 3 καὶ ἡλίκα—οὐκέτι om. a (habet etiam M) 2 καὶ TMAP: om. V παρα-
τίθενται V 3 ὁρᾶν V καὶ om. T 3. 4 τὰ μέγεθος MA: τὸ μέγεθος TVPa
4 ἡλίκον Pa ὁρᾷ MTA: ὁρᾶν VP a αὐτοῦ A 5 εἶδεν Thurot (cf. Arist.
p. 448^b15): εἶπεν libri 6 σώμασιν TVP: σώματι Aa 7 εἰρησθαι a: γενέσθαι
TVAP (an λέγεσθαι?) οὐ περὶ om. A ἡλίκον Pa: qualiter T 8 ἐστὶν
om. a τοῦ τὰ Thurot (qui ante τοῦ e T add. περὶ): ταῦτα Pa: τοῦ V: τὰ A: de
eo quod videtur T 9 ἐνεργεῖ V 10 εἰσὶν V 11. 12 partes visibilium
totorum que in totis videntur quidem T 11 alt. τὰ om. V ὁρωμένων AP:
ὁρώμενα Va τῶν ὅλων TVP: τῶν ἄλλων A: τῷ ὅλῳ a 12 αὐτῇ TA: αὐτῇ
e corr. P ἐπάνω] p. 445^b31 ss. 13 αὐτῶν TVP: αὐτὸ Va ἡ ὄψις
ὁρᾶν V ἔφην VAPa (p. 116, 23. 118, 12): ἔφη T ἔπεισι om. T 14 ὦ a:
ὃ TVP, e corr. A καὶ om. T καίτοι ἡ AP (et quidem T): καίτοι εἰ Va: inter-
polatum ex Arist. p. 446^a1 agnovit Usener 15 καὶ om. T ὅτι] sed quia T
16 ἡ a (corr. M) ἐπάνω] p. 445^b10 17 εἶπε γὰρ TVA: καὶ γὰρ M: om. Pa
19 συναποδείξει V 20 αὐτὸ P 21 ἤδη—δεδειγμένον om. T οὐδεὶς Arist.
codd. EMYP, οὐκ LSU 22 ἀναίσθητός om. P τούτου Arist. codd. LSUY
23 ante δείξας add. μὴ P 23. 24 καὶ τὰ—προηπορημένα] et ad ab ipso dubitata T
23 καὶ MT: om. VAPa: κατὰ conicio 24 αὐτῷ scripsi e T (in quo ab ipso = αὐτῷ
etiam v. 20): ταυτῷ A, ut vid. V: ταυτὰ Pa προαιρεμένα a 25 πλείονων om. V

αἰσθήσει ἢ διαφόροις. ὁ ζητῶν ἐπιχειρήσας εἰς τὸ μὴ οἶόν τε εἶναι δι' 330
 ἐνδόξων, νῦν ἐπὶ τὸ ὅπως ἔχει λέγειν μέτεται καὶ πῶς οἶόν τε γίνεσθαι τὴν 5
 τῶν πλειόνων ἅμα αἰσθῆσιν. ἐναργὲς γὰρ εἶναι τοῦτο δοκεῖ. εἰπὼν δὲ
 εἰ ἅμα πλειόνων αἰσθάνεσθαι ἐνδέχεται ἢ οὐ, πῶς τὸ ἅμα λέγει
 5 ἐξηγούμενός φησι τὸ μὲν ἅμα λέγω ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ χρόνῳ πρὸς
 ἄλληλα, τὸ πρὸς ἄλληλα προσθεῖς, ἵνα μὴ τις αὐτὸν ὑπολάβῃ λέγειν 10
 ἄτομόν τινα χρόνον, ἀλλὰ τὸ οὕτως ἄτομον, ὡς πρὸς ἄλληλα τὰ ὦν ἢ
 αἰσθησις ἄτομον αὐτὸν καὶ εἶναι καὶ μὴ διαιρεῖσθαι αὐτὸν κατὰ τὰ ὦν
 αἰσθανόμεθα, ὡς ἐν μὲν τούτῳ τῷ μέρει αὐτοῦ τοῦδε ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι,
 10 ἐν δὲ τῷδε τοῦδε, ἀλλ' ἐν ἅπαντι τῶν πλειόνων ὁμοίως. | 331

p. 448^b 20 Πρῶτον μὲν οὖν ἄρ' ὥδε ἐνδέχεται, ἅμα μὲν, ἐτέρῳ
 δὲ τῆς ψυχῆς αἰσθάνεσθαι;

Ζητῶν πῶς οἶόν τε λέγειν ἅμα πλειόνων αἰσθάνεσθαι ἡμᾶς, ἐπεὶ δοκεῖ
 τὸ τοῦτο γίνεσθαι ἐναργὲς εἶναι, πρῶτον τίθησι τὸ εἰ ἐνδέχεται λέγειν οὕτως
 15 ἅμα πλειόνων ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι, τῷ ἅμα μὲν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ 5
 πάντων, ἐτέρῳ δὲ καὶ ἐτέρῳ τῆς ψυχῆς, ὡς τῶν διαφερόντων διαφερούσαις
 δυνάμεσιν αἰσθανομένων ἡμῶν κατὰ τὸ αὐτό. ἐξηγούμενος δὲ τὸ ἀτόμως
 πάλιν πῶς εἶπεν· καὶ οὕτως ἀτόμῳ, ὡς παντὶ ὄντι συνεχεῖ. εἰπὼν
 γὰρ τὸ δὲ ἅμα λέγω ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ χρόνῳ, μνημονεύσας τοῦ ἅμα
 20 πάλιν διὰ τοῦ εἰπεῖν πρῶτον μὲν ἄρ' ὥδε ἐνδέχεται, ἅμα μὲν, ἐτέρῳ 10
 δὲ τῆς ψυχῆς, ἐπεὶ τὸ ἅμα ἔκειτο εἶναι ἴσον τῷ ἐν ἀτόμῳ χρόνῳ,
 πῶς ἅμα καὶ πῶς ἐν ἀτόμῳ λέγει χρόνῳ προσέθηκεν· ὡς γὰρ παντὶ ἐν
 ᾧ αἰσθάνεται χρόνῳ τῶν ἐτέρων ταῖς διαφερούσαις δυνάμεσιν ἐνὶ καὶ 332
 συνεχεῖ λαμβανομένῳ, καὶ μὴ ἐν ἄλλῳ μὲν αὐτοῦ τῆς τοῦδε τινος αἰ-
 25 σθήσεως γινομένης, ἐν ἄλλῳ δὲ τῆς τοῦδε. γράφεται καὶ οὐ τῷ ἀτόμῳ.

1 post ζητῶν spat. xxv litt. a, καὶ M ἐπιχειρήσας APa: ἐπιχειρήσεις V: argumen-
 tatus est T εἶναι Ta: om. VAP 2 ἐνδόξων] opposita T (opinabilia conī. Thurot)
 νῦν] nunc autem T ἔχει om. V ἔπεισι V καὶ πῶς] καίπερ V
 3 γὰρ om. V εἶναι τοῦτο δοκεῖ VA: εἶναι δοκεῖ τοῦτο Pa: videtur hoc esse T
 τοῦτο in τούτῳ corr. P εἰπὼν δὲ om. V 4 λέγει MTV: λέγειν A: om. Pa
 5 φησι] ei dicens T λέγων P ἐνὶ κατὰ ὁμοχρόνῳ V 6 post τὸ add.
 μὴ V πρὸς ἄλληλα om. T 7 τὸ οὕτως ἄτομον del. Thurot (idem v. 8 οὕτως) ἄτομον
 καὶ αὐτὸν) 7. 8 ὡς πρὸς—ἄτομον om. T 8 ἄτομον om. V μὴ om. V
 alt. αὐτὸν om. V 10 ὁμοίως om. V 11 primo igitur similis (si sic Thurot,
 cf. ad v. 20), contingit T οὖν om. V 13 ζητῶν om. T λέγειν] λαβεῖν V
 ἡμᾶς om. a (habet etiam M) 14 prius τὸ Pa: om. VA 15 τῷ TVA: τὸ Pa, prius A
 16 post ψυχῆς add. μορίῳ Pa 17 ἡμῶν om. V ἀτόμῳ conicio 18 καὶ Pa:
 αἰ TVA: λέγει· καὶ conī. Thurot καὶ οὐ τῷ ἀτόμῳ, οὕτω δὲ ἀτόμῳ (ἄτομον, ἄτομα)
 male Arist. codd. EMYP 18. 19 ὡς—ἀτόμῳ om. V 19. 20 πάλιν τοῦ ἅμα Pa
 20 ἄρ' ὥδε] si sic T 21 τῆς om. V ἐν om. T 23 διαφόροις A:
 διαφορούσαις a 24 λαμβανομένων A αὐτῷ A 25 καὶ] δὲ καὶ T
 (καὶ οὕτω) καὶ οὕτως conī. Thurot, sed v. ad v. 18 οὐ τῷ V (non in T): οὕτω A:
 οὕτως Pa ἀτόμων conī. Thurot

κἀν ἡ αὕτη ἡ γραφή †, λέγων περὶ τούτου οὗ αἰσθανόμεθα ὅτι οὐχ οὕτως 332
 ἐνὶ τινι αἰσθανόμεθα ἅμα πλειόνων, ὡς ἀτόμων τῇ αὐτῶν φύσει, ἀλλ' ὡς 5
 ἐνὶ παντὶ ὁμοίως ἀπάντων. οὐ γὰρ ἐνὶ μέρει καὶ ἀτόμῳ τῆς ψυχῆς πάντων
 αἰσθανόμεθα, ἀλλ' ὡς παντὶ τούτῳ ᾧ αἰσθανόμεθα ἐνὶ ὄντι καὶ συνεχεῖ
 5 αὐτῷ ἐκ διαφερόντων συγχειμένῳ μερῶν.

Ὅτι δὲ μὴ οἶόν τε οὕτω πλειόνων ἅμα αἰσθάνεσθαι ἐξῆς δείκνυσι διὰ 10
 τοῦ, εἰ οὕτω γίνοιτο ἡ τῶν πλειόνων αἰσθησις, ὡς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ μορίῳ
 τῆς ψυχῆς τῶν πλειόνων γίνεσθαι τὴν ἀντίληψιν, ὅταν πλειόνων ὁμοειδῶν
 ἅμα αἰσθανόμεθα, πλείῳ μέρη ἔσεσθαι αἰσθητικὰ ὁμοειδῆ ἀλλήλοις· οἶον
 10 εἰ πλείῳ εἴη τὰ ὁρώμενα, πλείῳ (ἀν) μέρη εἴη τὰ ὁρατικά καὶ ταῦτα ὁμοει-
 δῆ ἀλλήλοις· | ὁμοειδῶν γὰρ ὄντων τῶν αἰσθητῶν ὁμοειδῆ ἀν καὶ τὰ 333
 μέρη τὰ οἷς αἰσθανόμεθα αὐτῶν εἴη. εἰ γὰρ εἴη πλείῳ ἅμα ὁρῶν τις, εἴη
 δὲ ἄλλου ἄλλῳ αἰσθανόμενος, πλείῳ μέρη ἔσται τῆς ὀψεως, τουτέστι πλείους
 αἰσθήσεις καὶ ὄψεις πλείους ὁμοειδεῖς ἀλλήλαις ἔσονται τῷ καὶ τὰ αἰσθητὰ 5
 15 ὁμογενῆ ἀλλήλοις εἶναι· ὁρατὰ γὰρ πάντα. τῶν γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἡ
 αὐτὴ κατ' εἶδος αἰσθησις.

Ἀπορήσας δὲ καὶ δεῖξας διὰ τῶν τῇ αὐτῇ αἰσθήσει αἰσθητῶν τὸ λειπό-
 μενον ἄτοπον, εἴ τις λέγοι πλειόνων ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι, ἄλλῳ μορίῳ τῆς 10
 ψυχῆς καὶ ἄλλῃ δυνάμει ἄλλου, ἐξῆς προσιστάμενος πρὸς τὸ ἠπορημένον,
 20 τὸ πλείους ὄψεις ὁμοειδεῖς ἔσεσθαι, εἰ πλείῳ τις καὶ διαφέρειντα ἅμα ὁρῶν,
 (λέγει)· εἰ δὲ | ὅτι ὄμματα δύο, φαίη τις, οὐδὲν κωλύει οὕτω καὶ 334
 ἐπὶ τῆς ψυχῆς. διὰ γὰρ τῆς λέξεως ταύτης ἐστὶν ὃ λέγει τοιοῦτον· εἰ
 δέ τις, φησί, λέγοι, ὡς ἐπὶ τῆς ὀψεως διὰ πλειόνων αἰσθητηρίων ὁμοειδῶν
 ὁρῶμεν (διὰ γὰρ δύο ὀφθαλμῶν), οὕτω καὶ τὴν ψυχὴν πλείους δυνάμεις
 25 ὁμοειδεῖς ἔχειν μὴ κωλυῖσθαι, αἷς ἅμα τῶν ὁμοειδῶν αἰσθάνεται, τοῦτο 5
 θεῖς ὡς δυνάμενον λέγεσθαι πρὸς τὸ ἠπορημένον, ἐλέγχει αὐτὸ δεικνὺς ὅτι
 οὐχ ὅμοιον τὸ παραβεβλημένον, λέγων ὅτι ἔσως ἐκ μὲν τούτων ἐν τι

- 1 *ei quidem eadem scriptura* T ἡ] ἡ TA αὐτῇ libri ἡ V: om. APa
 λέγων] ἀληθῆς, λέγει vid. scrib. (λέγει iam Thurot) οὐ om. V ante ὅτι add.
 λέγων Pa (om. etiam M) 2 ἐνὶ Pa: ἐν ἐνὶ MTVA ὡς om. A αὐτοῦ V
 3 prius ἐνὶ Thurot: ἐν libri ὁμοίῳ P ἀπάντων MA: πάντων VPa
 4 ᾧ] *quod* T 5 ἐκ] ἐν V συγχειμένῳ T: συγχειμένων VAPa 6 μὴ δὲ A
 ἐξ ἧς P 7 τοῦ TA: τὸ MVPa εἰ οὕτω TPa: ἡ οὕτω V: εἰπὼν A: εἰπεῖν εἰ
 οὕτω M γένοιτο a (corr. M) 8 γενέσθαι Pa τὴν om. a (habet etiam M)
 8. 9 ἅμα ὁμοειδῶν a 9 ἔσεσθαι—μέρη (10) om. T 9—11 οἶον εἰ—ἀλλήλοις
 MA (εἴη—ἀλλήλοις T): om. VPa 10 ἀν addidi εἴη] ἔσται Thurot 11 τὰ]
 αὐτὰ V 12 εἶεν πλείους M: *sunt plures* T ὁρῶν τις VP: ὁρῶντες TAA
 13 ἄλλου ἄλλῳ TPa: ἄλλῳ ἄλλου VA μέρος a 14 ἀλλήλαις om. T 15 ὁμογενῆ
 ἀλλήλοις] *invicem talia* T 17 ἀποδείξας δὲ Pa (corr. M) δὲ] *et* T καὶ δεῖξας
 om. T 17. 18 ἐπόμενον conicio 18 λέγει P 19 προσιστάμενος TV:
 προιστάμενος Aa: anceps P 21 λέγει add. Thurot ὅτι] ὅτι ὡς Arist. libri
 EMY, ὅτι καὶ P, καὶ ὅτι LSU δύο ὄμματα Arist. codd. praeter LP κωλύει
 TVA (Arist. codd. EY): κωλύειν Pa (Arist. codd. MLSUP) 21. 22 οὕτω—ψυχῆς
 om. A 22 ἐν τῇ ψυχῇ Arist. 23 φησί om. V λέγει VP
 25 ἔχειν om. V 27 οὐχ V: εἰ TAP: εἰ μὲν a περιβεβλημένον V λέγων
 om. M ἐκ] εἰς V

γίνεται, τῶν ὅψεων λέγων, καὶ μία ἢ ἐνέργεια ἢ ἀμφοτέρων (ἐνὸς γὰρ 334
κατ' ἀριθμὸν ἢ δι' ἀμφοτέρων ἀντίληψις καὶ ἅμα· τὸ δὲ ἴσως προσέθηκεν, 10
ὅτι μηδὲν πω περὶ τούτου διώρισται), ἐκεῖ δέ, εἰ μὲν ἐν τῷ ἐξ ἀμφοῖν,
ἐκεῖνο τὸ αἰσθανόμενον ἔσται, εἰ δὲ χωρὶς, οὐχ ὁμοίως ἔξει.
5 δαίχνουσιν ὅτι μὴ ὅμοιον τό τε ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν δύο ὄντων καὶ τὸ ἐπὶ
τῆς ψυχῆς καὶ τῶν πλειόνων δυνάμεων. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ὀφθαλμῶν, 335
εἰ καὶ δύο οἱ ὀφθαλμοί, ἀλλ' ἐν τι τὸ γινόμενον· μία γὰρ αἴσθησις καὶ
ἐνέργεια μία ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν γινομένη· διὸ καὶ μιᾶς δυνά-
μεως. ἐπὶ δὲ τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, εἰ μὲν ἐν ἐστὶ τὸ διὰ πλειόνων
10 δυνάμεων ἐνεργοῦν καὶ περὶ ἐν τι ἢ ἀμφοτέρων ἐνέργεια καὶ μία, ἐκεῖνο 5
ἔσται τὸ αἰσθανόμενον τὸ ἐνεργοῦν δι' ἀμφοτέρων μίαν ἐνέργειαν (καὶ οὐδὲν
ἄτοπον· ἐνὸς γὰρ γίνεται μία δύναμις αἰσθανομένη διὰ πλειόνων, ὥς καὶ
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν)· εἰ δὲ μὴ τοῦτο λέγοιτο (ἦν γὰρ τὸ ζητούμενον, πῶς
πλειόνων μία αἰσθάνεται), ἀλλὰ λέγοιτο ἐκάστη τῶν αἰσθήσεων αἰσθάνεσθαι
15 ἰδίου τινός, τὸ παραβαλλόμενον οὐχ ὅμοιον ἔσται. τῶν μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν 10
πλειόνων ὄντων μία ἢ ἐνέργεια καὶ ἡ αἴσθησις, τῶν δὲ πλειόνων τῆς ψυχῆς
δυνάμεων πλείους αἱ αἰσθήσεις· ἐκάστη γὰρ αὐτῶν ἰδίου τινός ἔσται. ἀσα-
φῆς δὲ ἡ λέξις γέγονε τῷ συνάψαι αὐτὸν τῷ ῥηθέντι ἂν ὑπ' ἐκείνων τὴν
δεῖξιν τοῦ ὅτι μὴ ὁμοία ἢ παραβολή, ἣ κέχρηται πάντες. | 336

20 p. 448^b29 Ἔτι αἰσθήσεις αἱ αὐταὶ πλείους ἐνὸς ἔσονται, ὥσπερ
εἴ τις ἐπιστήμας διαφόρους φαίη.

Εἰπὼν διὰ μέσου καὶ δείξας ὅτι μὴ οἷόν τε οὕτω λέγειν πλειόνων
ἅμα αἰσθάνεσθαι, ὥς διὰ πλειόνων δυνάμεων καὶ διὰ πλειόνων αἰσθητηρίων
ἀντιλαμβανομένης (τῆς ψυχῆς), ὥς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει, περὶ τῆς ἀπορίας 5
25 πάλιν λέγει καὶ δαίχνουσιν ἄτοπον ἐπόμενον, ὃ ἤδη προεῖπεν. εἰ γὰρ εἴη
κατὰ πλείους δυνάμεις ἅμα ἢ ψυχὴ τῶν πλειόνων αἰσθανομένη τῷ γένει
τῶν αὐτῶν αἰσθητῶν, πλείους αἰσθήσεις ἔξομεν καὶ δυνάμεις ἀντιληπτικὰς,
οἷον ὁρατῶν, ὥσπερ εἴ τις τοῦ αὐτοῦ ἔλεγε πλείους ἐπιστήμας ἔχειν ἡμᾶς.
τοῦ γὰρ αὐτοῦ μία ἐπιστήμη, οὕτω καὶ αἴσθησις. καὶ διὰ τί πλείους 10

- 1 λέγων om. M prius ἢ om. a 2 δι' TVA: om. Pa 3 μηδέπω T, fort. recte
ἐκεῖ δὲ εἴ] εἰ δὲ ἧ (vel ἡ) Arist. codd. EMY post μὲν add. γὰρ A ἐν om. T
4 ἐκεῖνο] ἐν καὶ Arist. codd. EMY ἔσται] εἶναι P ὅμοιον ἔξεως A
7 γὰρ om. T 8 μία om. a (habet etiam M) 12 καὶ om. V (test. Mau)
13 τοῦτο μὴ Pa 14 τῶν αἰσθήσεων TV: τινῶν Pa: αὐτῶν A 15 ἰδίου τινός T:
καὶ δι' οὗ τινός APa: καὶ οὕτω V ἔσται MVA: ἐστὶ TPa 16 δὲ om. V
17 ἐκάστου A ἰδία T ἔσται om. T 18 δὲ om. V τῷ] καὶ A
αὐτὴν Pa (corr. M) τῷ—ἐκείνων] spat. viii litt. T ἂν om. Pa (habet etiam M)
19 ὅτι MTVA, post add. P: om. a κέχρηται a πάντα Pa: πάντως conicio
20 ἔτι V: quod T: ὅτι αἰ AP: ἔτι αἰ Arist. codd. EMY, ἔτι καὶ Arist. P ἐνὸς om. P
22 ante διὰ add. δὲ Aa 24 ἀντιλαμβανομένης TA: ἀντιλαμβανομένων Pa: anceps V
τῆς ψυχῆς T: om. VAPa 28 ὥστε εἴπερ τις a (corr. M) 29 (ὥς) μία conicio
post μία add. ἐστὶν a αἰσθήσεις Pa: ἡ αἴσθησις V

αἰσθησεις ἔξομεν τῶν αὐτῶν ἐπήνεγκεν· οὔτε γὰρ ἡ ἐνέργεια ἄνευ τῆς
κατ' αὐτὴν ἔσται δυνάμεως, οὔτε ἄνευ ταύτης αἰσθησεις ἔσται.
εἰ γὰρ ἅμα εἴημεν | πλείω ὁρῶντες, δῆλον ὅτι καὶ ἐνεργοίημεν ἂν πλείους 337
ἐνεργείας. ἀδύνατον γὰρ χωρὶς ἐνεργείας αἰσθησιν γίνεσθαι· ὁ εἶπε διὰ
5 τοῦ οὔτε ἄνευ ταύτης αἰσθησεις ἔσται. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον ἐνέργειαν
γενέσθαι χωρὶς τῆς οἰκείας δυνάμεως. ὥστε, ὅτε πλείω ὁρῶμεν, πλείους
ἐνεργείας ἅμα ἐνεργήσομεν· εἰ δὲ πλείους ἐνεργείας, καὶ πλείους δυνάμεις 5
ἅμα ἔξομεν, ἀφ' ὧν αἱ διάφοροι καὶ διηρημέναι ἐνέργειαι. πλείους ἄρα
δυνάμεις ἔξομεν ὁρατικὰς· ὁμοίως καὶ καθ' ἐκάστην αἰσθησιν· πλείους ἄρα
10 τὰς τῶν αὐτῶν αἰσθησεις ἔξομεν.

Οὐχ ὡς τὸ αὐτὸ λέγων διὰ τοῦ ἔτι αἰσθησεις αἱ αὐταὶ πλείους
ἐνὸς ἔσονται τῷ πρώτῳ εἰρημένῳ τῷ ὅτι πρῶτον μὲν τὸ κατὰ τὴν 10
μίαν αἰσθησιν, οὕτως εἴρηκεν (εἰπὼν γὰρ ἡ πρῶτον μὲν, ὡς προστιθεὶς
ἐκείνῳ δευτέρον εἴρηκεν ἔτι αἰσθησεις αἱ αὐταὶ πλείους ἐνὸς ἔσον·| 338
15 ται), ἀλλὰ μὴν διὰ τοῦ πρώτου ἔδειξεν ὅτι ἡ ψυχὴ πλείω μέρη καὶ πλείους
δυνάμεις ἔξει εἶδει τὰς αὐτάς, διὰ δὲ τοῦ προστεθέντος δευτέρου, ὅτι
ἐνέργειαι ἔναι πλείους ἔσονται. εἰ γὰρ ἅμα πλείονων ὁρατῶν αἰσθησόμεθα,
ἅμα τοῦ αὐτοῦ πλείους ἐνέργειαι ἔσονται. εἰ γὰρ πλείους δυνάμεις ἀντι- 5
ληπτικαὶ τῶν ὁρατῶν καὶ διὰ τῆς οἰκείας ἐνεργείας ἀντιλαμβάνονται τοῦ
20 αἰσθητοῦ (χωρὶς γὰρ ἐνεργείας οὐ γίνεται αἰσθησεις), ἅμα ἂν τοῦ ἐνὸς
πλείους ἐνέργειαι γίνοντο, δι' ὧν ἡ ἀντίληψις τοῦ ὁρατοῦ. ἀλλ' αἱ πλείους
ἀνήρουν ἀλλήλας. πρῶτον μὲν οὖν ἔλαβε τῇ δόξῃ ἐπόμενον ἄτοπον
τὸ πλείω μέρη ἔξειν τὴν ψυχὴν καὶ πλείους δυνάμεις καὶ αἰσθησεις τῷ 10
εἶδει τὰς αὐτάς, οἷον ὁρατικὰς πλείους καὶ πλείους ἀκουστικὰς· νῦν δὲ προσέ-
25 θηκε καὶ τὴν δεῖξιν πῶς πλείους καὶ ὅτι τῶν αὐτῶν πλείους ἔσονται ἡμῖν
αἰσθησεις, καὶ ἅμα τῆς δόξης τὸ ἄτοπον τῇ παραθέσει τῶν ἐπιστημῶν 339
ἔδειξεν. ἀδύνατον γὰρ τοῦ αὐτοῦ πλείους ἐπιστήμας εἶναι κατὰ τὸ αὐτό,

1 οὔτε] οὕτως A 2 καθ' αὐτὴν P (Arist.): *ad hanc* T prius ἔσται om. A ἔσται
αἰσθησεις Arist. EMY ante alt. ἔσται add. τις Pa 3 *simul sicut quidem plures potentie*
videntes T 4—6 δ—γενέσθαι om. a (habet etiam M) 6. 7 ὥστε—ἐνεργήσομεν ante
ἀλλὰ v. 5 transpon. Thurot 6 ὅτε] εἶτε V 7 ἐνέργειαι V 8 ἅμα MTVAP:
om. a αἱ MVA: ante ἐνέργειαι Pa διαφοραὶ V διειρημέναι V 11 post
ἔτι add. αἱ VA, sed v. 14 et ad p. 159,20 αἱ TPA: εἰ V: εἰ αἱ A αὐταὶ V
12 τῷ προειρημένῳ V alt. τῷ a: τὸ VAP: *quod* T post ὅτι add. τῷ a (om.
etiam M) τὸ TVPa: om. MV: τὰ Arist. τὴν om. V 13 post αἰσθησιν
add. ἔσονται a ἡ TVAP: ἡ a: ὅτι M προστιθεὶς VA: *apponit* T: προσθεὶς Pa
15 post μὴν add. καὶ a μέρει prius P καὶ] ἡ T πλείους om. T
16 εἶδει V: διὰ TA: καὶ διὰ Pa προτεθέντος A 17 ἐνεργεῖς ἔννοιαὶ V
19 ὁρῶμένων a, prius P (corr. M) καὶ διὰ V: διὰ T: om. APa ἀντιλαμβά-
νονται Ta: ἀντιλαμβάνεται VAP 21 γίνοντο MTVA: ἔσονται Pa ἡ om. V
22 *interimunt* T: <ἂν> ἀνήρουν conicio ante πρῶτον add. καὶ, quod rursus del. et ἡ
add. A οὖν om. V ἔλαθε A ante τῇ add. τὸ a 23 μέρει A
καὶ αἰσθησεις V: αἰσθήσεις P: *scilicet sensus* T: αἰσθήσεων Aa 24 οἷον TV: ὁμοιον A:
ὁμοίως Pa alt. πλείους om. T 25 ὅτι] *quomodo* T 26 καὶ V: om. TAPa
(Thurot, qui *δείξας* coni.) τῇ δόξῃ A 27 τοῦ αὐτοῦ om. a (habet etiam M)
ἐπιστήμας] *sensus* T

ὥς ἅμα ἡμᾶς ἐνεργεῖν κατὰ τὸ αὐτὸ θεωρήμα πλείους ἐνεργείας, * * * 339
ἀλλὰ ἄλλης μὲν τὸ τὸ ἰσοσκελὲς τρίγωνον δύο ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν τὰς τρεῖς ὁ
γωνίας, ἄλλης δὲ ὅτι τὸ σκαληνὸν καὶ τὸ ἰσόπλευρον.

Τὸ δὲ εἰ δὲ τοῦτο ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ αἰσθάνεται τοιοῦτόν ἐστιν.
5 εἰ γὰρ τῶν διαφερόντων αἰσθητῶν ἡ ψυχὴ ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ χρόνῳ πλείονων
ἅμα αἰσθάνεται διαφόροις μέρεσι τῆς ψυχῆς καὶ δυνάμεσι, δῆλον ὅτι καὶ
τῶν ὁμοειδῶν ἅμα πλείονων αἰσθάνοιτ' ἄν. μᾶλλον γὰρ τῶν ὁμοειδῶν ἅμα 10
πλείονων αἰσθάνεσθαι αὐτὴν εὐλογον, ὥς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐρρήθη περὶ
τῶν ἀνομογενῶν. τιθεμένου δὲ τούτου ἄτοπον εἶπετο τὸ πλείους τὰς αὐτάς
10 δυνάμεις ἔχειν. γράφεται καὶ οὕτως εἰ δὲ τούτων ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ 340
αἰσθάνεται, καὶ ἔστι σαφέστερον αὕτη ἔχουσα ἢ γραφή· τούτων δ' ἂν
λέγοι τῶν ἀνομογενῶν καὶ διαφόροις αἰσθήσεσιν αἰσθητῶν. πρότερον μὲν
οὖν δεικνύς ὅτι μὴ οἷόν τε τῶν ὁμογενῶν πλείονων αἰσθάνεσθαι, ἀνήρει καὶ
τῶν ἀνομογενῶν ἀπὸ τοῦ μᾶλλον ἐπιχειρῶν, νῦν δὲ ἀπὸ τοῦ ἥττον πάλιν 5
15 ἀντιστρέψας ἔδειξεν. εἰ γὰρ ὧν ἥττον ἅμα πλείονων αἰσθάνεσθαι οἷόν τε,
τούτων ἅμα αἰσθάνεται, ὃ ἦν τιθέμενον ὑπὸ τοῦ ἅμα δύνασθαι κατὰ πλείους
αἰσθήσεις ἐνεργεῖν καὶ ἅμα πλείονων δύνασθαι αἰσθάνεσθαι, καὶ ὧν μᾶλλον
οἷόν τε, πλείονων ἅμα αἰσθάνοιτ' ἄν· ὃ ἔδειξεν ἐπόμενον τὸ πλείους ἡμᾶς 10
αἰσθήσεις τε καὶ δυνάμεις ἔχειν τῶν αὐτῶν αἰσθητῶν, ὃ ἐστὶν ἀδύνατον.
20 ἀδύνατον (οὖν) ἂν εἴη καὶ τῶν ἀνομογενῶν πλείονων ἅμα αἰσθάνεσθαι.

Ἦν δὲ ἂν σαφεστέρα ἢ λέξις, εἰ | οὕτως εἶχεν 'εἰ γὰρ ἐκείνων ἐν ἐνὶ 341
καὶ ἀτόμῳ αἰσθάνεται, δῆλον ὅτι καὶ τούτων' ἢ οὕτως 'εἰ δὲ * * * τῷ ἐνὶ
καὶ ἀτόμῳ αἰσθάνεται', τουτέστιν 'εἰ γὰρ τοῦτο οὕτως ἔχει καὶ τὸ αἰσθητικὸν
ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ χρόνῳ τῶν τῷ γένει διαφερόντων αἰσθάνεται διαφόροις
25 μέρεσι καὶ δυνάμεσιν' (εἰπὼν γὰρ διὰ μέσου περὶ τῶν ἀνομογενῶν αἰσθητῶν ὁ
ἐπάνεισιν ἐπὶ τὸ προτεθέν), 'ὁῦλον δὴ ὅτι, εἰ ἐκείνων, καὶ τῶν ὁμοειδῶν

1 θεωρήμα TVAP: πλείω θεωρήματα καὶ a (πλείω om. M) 2 post ἀλλὰ add. καὶ
εἶναι Thurot ἄλλοις Va τὸ τὸ scripsi: τοῦτο MVPa: τοῦτο τὸ A: hic quidem T
ἰσοσκελὲς MTVA: ἴσως καὶ Pa τρίγωνον TVA: τῶν τριγώνων MPa ὀρθὰς V
ἔχον V 3 ἄλλοις Va 4 τὸ] τῷ A τὸ δὲ om. T εἰ δὲ] εἶδει VA
τούτων Pa (Arist. codd. MLSU), v. v. 10 post ἐνὶ add. τούτω A 4. 5 αἰσθά-
νεται—ἀτόμῳ om. A 6 δυνάμεις V 8 αὐτὸν A ἄλογον T: οὐ λέγων V
ἔμπροσθεν] p. 448^a17 ἐρρήθη a περὶ] ἢ conicio cf. p. 162,2 9 τῶν
om. V ἀνομοιογενῶν T τιθεμένου TV: τιθεμένω A: τιθέμενος P: τιθεμένοις a
τούτου TV: τούτω A: τοῦτο Pa εἶπε τὸ T τὸ MVAP: om. a πλείον A
10 δόσεις V τούτων] v. ad v. 4 11 planior T αὕτη T: αὐτὴ VAPa
ἔχει A: om. T 12 λέγει a (corr. M) λεγόντων AP ἀνομογενῶν V: ὁμογενῶν
TAP: αἰσθητῶν a: ὁμ. αἰσθ. M διαφόρων prius P 13 πλείον VA 13. 14 καὶ
τῶν ἀνομογενῶν om. Pa (habet etiam M) 13 καὶ (τὸ) bene conii. Thurot
14 ἥττων a 15 post ἥττων add. δύναται et ante οἷόν τε interpungit T 16 αἰσθά-
νεται Thurot: αἰσθάνεσθαι libri 17 δύνασθαι om. TV 18 ὃ] ὧν P
19 αὐτῶν om. a (habet etiam M) 20 οὖν add. Thurot ὁμογενῶν Pa (corr. M)
21 ἂν V: om. TAPa ἀσαφεστέρα TA 22 αἰσθάνεσθαι P 22. 23 δῆλον—
αἰσθάνεται om. A 22 τοῦτο καὶ e. gr. addam τῷ (T)VP: τῶν ἐν a: ἐν Thurot
fort. recte 23 αἰσθητήριον V 24 τῶν om. V 25 αἰσθητῶν] sensibus T
26 δὴ MTA: δὲ VPa εἰ MV: om. TAPa καὶ om. T ὁμοειδῶν a: ἀνομοειδῶν TVAP

ἅμα αἰσθήσεται· ὠμολόγητο γὰρ ἂν μᾶλλον δύνασθαι τῶν ὁμοειδῶν ἅμα 341
 πλειόνων αἰσθάνεσθαι ἢ τῶν τῷ γένει διαφερόντων· ὃ τὸ ἐπόμενον ἄτοπον
 οὐκ ἐπήνεγκεν· εἶη δ' ἂν ὁ προεῖπεν, ὅτι πλείους αἰσθήσεις ἔξομεν εἶδει 10
 τὰς αὐτάς, πλείους ὄψεις, ἦταν ἅμα πλειόνων ὁρατῶν ἀντιλαμβανόμεθα,
 5 καὶ πλείους ἀκοάς καὶ ἐφ' ἐκάστης ὁμοίως. πάλιν γὰρ καὶ ἐπὶ τούτων
 συνδαιρεθῇσονται αἱ δυνάμεις ταῖς | ἐνεργείαις καὶ ἴσαι τὸν ἀριθμὸν ἔσονται 342
 αὐταῖς. ἐδόκει δέ μοι ἐξετάζοντι ἡ γραφὴ ἡμαρτῆσθαι καὶ εἶναι τὸ ὀφείλον
 γεγράφθαι· εἰ γὰρ ἐκεῖνα ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ αἰσθάνονται, δῆλον ὅτι
 καὶ τοῦτο· δύναται δὲ τὸ ὀφείλον γεγράφθαι τοιοῦτον εἶναι· εἰ δέ τις τῶν
 10 ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ μὴ αἰσθάνεται, δῆλον ὅτι καὶ τῶν ἄλλων· καὶ ἦν ἂν
 σαφῇ τε τὰ λεγόμενα καὶ ἀκόλουθα τοῖς προειρημένους. 5

p. 449^a5 Εἰ δὲ δὴ ἄλλῳ μὲν γλυκέος, ἄλλῳ δὲ λευκοῦ αἰσθάνεται
 ἡ ψυχὴ μέρει, ἥτοι ἐκ τούτων ἔν τι ἐστὶν ἢ οὐχ ἔν.

Θεῖς ὅτι διαφόροις δυνάμεσι τῶν διαφερόντων κατὰ γένος αἰσθάνεται
 15 ἡ ψυχὴ καὶ πρὸς τούτῳ * * * εἰ γὰρ ἄλλῳ μὲν μέρει * * * ἄλλως,
 ἐπὶ τὸ λῦσαι τὰ ἡγορημένα μετελήλυθε, καὶ δείκνυσιν ὅτι μία τέ ἐστὶν ἡ
 αἰσθητικὴ δύναμις ἡ πάντων τῶν αἰσθητῶν ἀντιλαμβανομένη, καὶ πῶς 10
 οἶόν τε μίαν οὖσαν ἅμα πλειόνων καὶ διαφερόντων αἰσθητῶν αἰσθάνεσθαι, 343
 ὑπομιμνήσκων ἡμᾶς τῶν περὶ τούτων ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς εἰρημένων. ἐπεὶ
 20 οὖν ἄλλῳ μὲν μέρει τε καὶ ὀργάνῳ γλυκέος αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ, ἄλλῳ δὲ
 λευκοῦ καὶ <ἄλλῳ> ἄλλου τῶν διαφερόντων αἰσθητῶν, καὶ δῆλον ὅτι κατ'
 ἐκάστην τῶν διαφόρων δυνάμεων, ζητεῖ πότερον ἔν τι ἐστὶ τὸ ταύταις ταῖς 5
 δυνάμεσιν ὑποκείμενόν τε καὶ χρώμενον καὶ ὅλον τι ἦν ἐκ τῶν μερῶν τού-
 των, ἢ ἐκάστη δύναμις κατ' ἰδίαν ἐστὶ καὶ οὐκ ἐπὶ ἔν τι τὴν ἀναφορὰν

1 post prius ἅμα add. αἰσθάνεται ἢ (δ a) Pa ὠμολόγητο sc. p. 448^a17] ὠμολόγηται V:
 ὠμολογεῖτο M ἂν om. T 2 ὡς TP 3 προεῖπεν p. 448^b24] προεῖπον a
 εἶδει V: εἰ διὰ APa: *scilicet propter* T 4 *eadem* T post αὐτάς fort. οἶον add.,
 cf. p. 160,24 ὁρατῶν] *sensibilia* T 7—9 καὶ εἶναι—δύναται δὲ τὸ TVAP: om. a
 (sola καὶ εἶναι τὸ habet M) 9 δὲ V: om. TAP εἶναι om. M τι a
 9. 10 τῶν ἐν] τούτων M: τούτων ἐν bene Thurot 10 ἐν om. a μὴ om. M
 10. 11 ἦν ἀσαφῇ ex ἵνα σαφῇ corr. P 11 τὰ λεγόμενα post προειρημένους Pa
dictis T 12 δὴ om. T 13 ἡ ψυχὴ μέρει] *alia autem in parte* T ante μέρει
 add. ἐν TVA ἐκ] τὸ ἐκ Arist. ἦ] καὶ A ἢ οὐθέν Arist codd. EPSY
 14 ante θεῖς add. α A κατὰ MTA: καὶ κατὰ VP a 15 *sensus restitui potest*
 e v. 20 ss. μὲν] ἐνὶ A post ἄλλως spat. xxi litt. a ἄλλῳ conicio 16 μία
 τε Pa: τε μία VA: *non una* T ἡ] εἰ V 17 ἀντιλαμβάνουσα Pa (corr. M)
 18 post μίαν add. τε AP 20 οὖν] om. a (habet etiam M): *similiter* T τε om. A
 21 καὶ ἄλλῳ ἄλλου (aut καὶ ἄλλῳ ἐκάστου) scripsi: ἄλλου M: ἀλλ' οὐ TAPa: καὶ ἄλλῳ V:
 ἄλλῳ δ' ἄλλου coni. Thurot alt. καὶ om. T, fort. recte 22 ἐκάστην T: ἐκαστον
 VP a: ἐκαστα MA τῶν διαφόρων δυνάμεων a: τῶν διαφόρων δυνάμει P: διαφόρῳ δυνάμει
 VA: *differentem potentiam* T τί ἐστὶ ἐν V τὸ ταύταις] *ex hiis* T 23 τε MVA:
 om. Pa alt. καὶ V: om. TAP a ἦν VA: ἢ Pa: *est* T τῶν a: om. VAP
 24 ἢ TVA: ἢ Pa ἐκάστη] *qualibet alia* T ἐστὶ om. V τι TAP: τε a: om. V

ἔχουσι. τὸ γὰρ ἦτοι ἐκ τούτων ἔν τι ἐστὶν ἢ οὐχ ἔν τοῦτο δηλοῖ· 343
 'ἢ ἔν τι τὸ ὑποκειμένον ἐστὶ καὶ χρώμενον ταῖς διαφοροῖς κατὰ τὰς αἰσθη- 10
 σεις δυνάμεσιν, ἢ οὐχ ἔν, ἀλλὰ πλείω'. οἷς ἐπιφέρει τὸ ἀλλὰ ἀνάγκη·
 ἔν γὰρ τὸ αἰσθητικὸν μέρος, λέγων ἀνάγκην εἶναι ἔν τὸ αἰσθανόμενον
 5 καὶ ταῖς πλείοσι χρώμενον δυνάμεσιν. οὗ τὴν | αἰτίαν ἐπήνεγκεν εἰπών· 344
 'τὸ γὰρ αἰσθητικὸν ἔν τι μέρος ἐστὶ τῆς ψυχῆς', ἀλλ' οὐ πολλά. καὶ δέδει-
 κται αὐτῷ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς ὅτι, εἰ μὴ ἔν εἴη τὸ αἰσθητικόν, ὅ πᾶντων τῶν
 αἰσθητῶν αἰσθανόμεθα, ἀλλ' ἦν ἄλλο ἄλλου τῶν αἰσθητῶν τὸ αἰσθανόμενον,
 οὐδ' ἂν τὰς διαφορὰς τῶν αἰσθητῶν τὰς πρὸς ἄλληλα διαγινώσκειν ἐδυνάμεθα, 5
 10 ἀλλ' οὕτως ἂν εἴχομεν περὶ τὰ αἰσθητά, ὥς ἂν εἰ ἄλλος μὲν τις τοῦδε
 τοῦ αἰσθητοῦ ἡσθάνετο, ἄλλος δέ τις τοῦδε. ὥς γὰρ οἱ διαφέροντες αἰσθανό-
 μενοι οὐκ ἔχουσι τῶν ἀλλήλοις αἰσθητῶν συναίσθησιν, οὕτως οὐκ ἂν καὶ
 ἡμεῖς τῶν πλειόνων ἡσθάνομεθα, εἰ διαφοροῖς τισὶν καὶ μὴ ἐνὶ αὐτῶν
 ἡσθάνομεθα. οὗ γὰρ τὸ κρίνειν τὰς διαφορὰς τῶν αἰσθητῶν, τούτου καὶ 10
 15 τὸ αἰσθάνεσθαι αὐτῶν. ἐνὸς δὲ τὸ κρίνειν τὰς τῶν αἰσθητῶν διαφορὰς,
 ἐνὸς ἄρα καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι αὐτῶν. ἀνάγκη δὲ καὶ ἅμα αὐτῶν | γίνεσθαι 345
 τὴν ἀντίληψιν τῇ αἰσθήσει, ὅτε αὐτῶν καὶ ὥς ἐτέρων αἰσθάνεται.

Λαβὼν δὲ ὅτι ἐνός ἐστι τὸ αἰσθητικὸν μόριον τῆς ψυχῆς ζητεῖ τίνος
 οὗν ἐκεῖνο ἐνός; οὐδὲν γὰρ ἐκ τούτων ἔν. εἰπὼν ἔν εἶναι τὸ αἰσθη- 5
 20 τικὸν ἡπόρησε, τίνος ἔσται ἐνός ἐκεῖνο αἰσθητικόν τε καὶ ἀντιληπτικόν.
 ἐκ γὰρ τούτων ὧν αἰσθανόμεθα τοῖς διαφοροῖς μέρεσι τῆς ψυχῆς, οἷα ἦν
 τὸ γλυκὺ καὶ τὸ εὐώδες καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῶν ἀνομογενῶν αἰσθητῶν,
 οὐδὲν γίνεται ἔν· ἄμικτα γὰρ ταῦτα ἀλλήλοις. * * * ἔχειν τὸ ἐν τὰς τε
 δυνάμεις τὰς αἰσθανομένας καὶ τὰ αἰσθητὰ ὧν αἰσθάνεται, εἰ αἱ δυνάμεις 10
 25 ἀπὸ μιᾶς πλείους, καὶ τὰ αἰσθητὰ εἶναι ἔν τι καὶ ὑπὸ μίαν φύσιν, ὥς ἦν

- 1 ἔχει MA ἦτοι TVAP: τὶ a: ἦτοι τὸ M 2 ἢ Thurot: εἰ libri χρῶμα A
 3 ἢ MV: om. TAPa ἀνάγκη ἔν· ἔν γὰρ melius Arist. codd. EMYL 4 post γὰρ
 add. τι et ἐστὶ ante μέρος Arist. cf. v. 6 λέγων MV: ἄγον A: ἄγων P: *deducens* T:
 om. a ἀνάγκην εἶναι ἔν (εἶναι add. T) TVA: ἀνάγκη ἔν (ἂν a) εἶναι Pa: ἀνάγκην ἂν
 εἶναι ἔν M 6 γὰρ] *quidem enim* T τι om. T 7 αὐτὸ V Περὶ
 ψυχῆς] Γ 2 p. 426^b 17 ss. 7—9 cf. Quaest. p. 95,7—11 Br. 7 αἰσθητὸν V
 7. 8 τῶν αἰσθητῶν om. V 8 ἀλλ'—αἰσθανόμενον om. a (habet etiam M) 9 οὐδ']
non T ἡδυνάμεθα A 10—14 cf. De an. p. 60,27—61,3 Br. 10 εἰς V
 ἄλλος TP, e corr. A: ἄλλο V: ἄλλως a, prius A μὲν τις] *si quis* T (*aliquis* Thurot)
 11 δέ om. T 12 ἀλλήλοις MAP(I): ἀλλήλων V: ἄλλοις a ἀλλήλοις τῶν conicio οὐκ
 ἂν Pa: ἂν VA: *si* T: οὐδ' ἂν conicio 13 εἰ MA: ἦ T: om. VPa post τισὶν add. εἰ a
 (om. etiam M) 14 ἡσθάνομεθα· οὗ (οὐ T) γὰρ TMVAP (cf. Quaest. p. 94, 29. 30 Br.):
 spat. v litt. a 14. 15 τούτου—αὐτῶν MTVAP: om. a 14 τούτου] *hoc est* T
 15 ἐνός—διαφορὰς TVP: om. Aa 16 ἔν V 16. 17 cf. Quaest. p. 95,14—19
 De an. p. 61,10 ss. 16. 17 τὴν ἀντίληψιν γίνεσθαι V 17 τῇ αἰσθήσει] om. A:
sensus T καὶ om. T 18 ἐνός Pa: ἐν οἷς TA: ἔν V ἐστὶ VPa: ἦν TA
 αἰσθητὸν V 19 ἐνός om. T οὐδὲν a ἔν om. Arist. EMYSU ante εἰπὼν add.
 καὶ T 19. 20 αἰσθητὸν V 20 ἐκεῖνου T αἰσθητικόν τε καὶ om. T 21 ταῖς P
 22 alt. καὶ om. VP 23 ante οὐδὲν add. δέ V ἀλλὰ μὴν ἀληθὲς τὸ add. Thurot: λέγει
 δέ, εἰ ἀνάγκη ἅμα ἀλλήλοις e gr. addam ἔχειν TV: ἔχει APa 24. 25 ὧν—αἰσθητὰ
 om. T 25 εἶναι] ἐστὶν conij. Thurot, sed v. ad v. 23 ἦν MTA: εἶναι VPa

τὰ ὁρώμενα ὑπὸ μίαν τινὰ φύσιν, ὁμοίως καὶ τὰ ἀκουστά καὶ τὰ ἄλλα.
 ὁ ἀπορήσας ἐπιφέρει ἀνάγκη ἄρα ἔν τι εἶναι τῆς ψυχῆς, ὃ | πάντα 346
 αἰσθάνεται, λέγων διὰ τούτου ὅτι ἀνάγκη ἔν τι εἶναι μέρος ὃ πάντων
 τῶν αἰσθητῶν αἰσθάνεται, ἄλλο δὲ γένος αἰσθητὸν δι' ἄλλου ὀργάνου.
 5 Ἐξῆς δὲ λέγει πως ἄλλως, τίνος τὸ αἰσθητικὸν τοῦτο ἐνός ἐστιν ὑποκει-
 μένου καὶ τίνος σώματος αἰσθητικῇ δυνάμει ἐστι. διαφέροντα γὰρ τὰ 5
 αἰσθητήρια δι' ὧν καὶ ἡ ἀντίληψις, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν γίνεται. εἰπὼν
 δὲ τοῦτο, τὸ μὲν ἐνός τίνος οὐ λέγει, λέγει δὲ περὶ τῆς δυνάμεως ὅτι
 ἐστιν ἔν τι μῶριον τῆς ψυχῆς ὃ αἰσθανόμεθα πάντων, ἀδιαίρετον αὐτὸ ὄν,
 10 καθάπερ, φησὶν, εἴρηται πρότερον, ἦτοι ἀναπέμπων ἡμᾶς εἰς τὰ Περὶ
 ψυχῆς (ἐν ἐκείνοις γὰρ ἔδειξεν ὅτι ἔν τί ἐστιν, ὃ πάντων τῶν αἰσθητῶν 10
 ἀντιλαμβάνεται καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν τὰς πρὸς ἄλληλα
 κρίνει, ἔδειξε δὲ καὶ ὁποῖόν τί ἐστι καὶ ὅτι οὕτως τὸ ἐν ἔχει, ὡς ὁ ὅρος
 καὶ τὸ σημεῖον | καὶ ὡς τὸ πέρας τῶν πλειόνων γραμμῶν· καὶ γὰρ τοῦτο 347
 15 καὶ ἔν ἐστι καὶ οὐχ ἔν, τῷ μὲν ἀδιαίρετον εἶναι [ἐν] ὃ αἰσθανόμεθα ἔν,
 καθόσον δὲ πλείω, κατὰ τοσοῦτον τῶν διαφερόντων ἅμα· ἅμα γὰρ τῶν
 πλειόνων ἐστὶ πέρας· ἢ δὲ ἐπὶ ταῦτα ἡμᾶς ἀναπέμπει, ἢ ἐπὶ τὰ προειρη-
 μένα, ὅτι δεῖ ἐν τὸ αἰσθανόμενον εἶναι ἐν ἡμῖν. εἰ γὰρ ἄλλω ἄλλου 5
 αἰσθησις εἴη κειμένη γίνεσθαι, εἴπετό τινα ἄτοπα. ἐν μὲν οὖν δεῖν κατ'
 20 ἀριθμὸν εἶναι τὸ αἰσθανόμενον διὰ ταῦτα λαμβάνει (δι' ἄλλου μέντοι μωρίου
 σώματος καὶ ὀργάνου ἄλλου τῶν διαφερόντων αἰσθάνεται), χρώμενος τοῖς
 δεδιγμένοις αὐτῷ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, λέγων ἄρ' οὖν ἢ μὲν ἀδιαί- 10

2 δ V: om. TAPa ὡς V 3 τούτου V: τοῦτο TAPa εἶναι V: om. TAPa
 μέρος] μέγεθος V 4 γένος] λέγει A αἰσθητοῦ V 5 ἄλλως TPA: ἄλλης A: ὅλως V:
 om. M (Thurot, qui pōs tinos scribit) τὸ om. VA αἰσθητοῦ τούτου V
 5. 6 ὑποκειμένου TA: ὑποκείμενον VPa 6 τίνος] ἐνός conl. Thurot αἰσθητικῇ
 TAP: αἰσθητοῦ V: αἰσθητικὸν a ἔσται V γὰρ TVA: γὰρ ἐστὶ Pa
 7 prius καὶ om. T ἐν post οὐδὲν add. Thurot (cf. p. 163,19), sed deest etiam in
 Arist. codd. praeter LP 8 τοῦτο om. T 9 ὦ MTP: οὐ VAa πάντως T
 10 ἦτοι om. T τὰ] τὸ V 11 ἔδειξεν] v. ad p. 163,7 12 alt. τὰς] τῶν P
 13 ἔδειξε] Γ 2 p. 427^a 8 ss. ὅτι TVAP: om. a ὡς] καὶ V 14 primum καὶ
 Thurot: ὡς TVA: om. Pa ante alt. καὶ add. ὅταν ληφθῇ Thurot cf. p. 165,19

Quaest. p. 96,14. 30 Br. tert. καὶ V: ὡς APA: om. T τοῦ⁵ P 15 prius
 καὶ MTVA: om. Pa τῷ μὲν] et (corr. eo?) quidem quod T τῷ VAa (cf. T): τὸ P
 εἶναι ἐν ὃ] spat. v litt. T ἐν ὦ Pa (ἐν delevi): ἐν τῷ, tum spat. fere ix litt. A
 (ὦ in mg.): spat. xxxii fere litt. V ἐν a: om. TVAP 16 δὲ τῶν διαφερόντων
 ἅμα, κατὰ τοσοῦτον πλείω conl. Thurot (cf. Alex. De an. p. 63,11 ss.) τοσοῦτων V
 alt. ἅμα om. V 17 ἢ δὲ V: ἦδη TP: εἰ δὲ A: ἦτοι δὲ a adhuc T, corr. ad hec
 ἀναφέρει V 17. 18 ἀναπέμπει—ἐν om. T 18 εἶναι τὸ αἰσθανόμενον A
 ἄλλω A: ἄλλο VPa: alicuius T 19 κείμενον V <ἐν> τινα conl. Thurot
 ἄτοπον V δεῖν scripsi: δεῖ MTVA: om. a 20 λαμβάνει μέντοι <ὅτι ἐν τί
 ἐστὶ μῶριον τῆς ψυχῆς, δ> conl. Thurot μέντοι (ὅτι M) ante λαμβάνει Pa
 21 καὶ V: κατὰ APA: per T: ὡς M post ὀργάνου add. καὶ ἄλλου καὶ Pa
 τοῖς om. a 22 post ψυχῆς lacunam statuit Thurot 22. 165,1 ἢ μὲν διαίρεσις V
 22 ἢ] εἰ P: ἢ T

ρετόν ἐστι κατ' ἐνέργειαν, ἔν ἐστι τὸ αἰσθητικὸν γλυκέος καὶ
 λευκοῦ; διὰ γὰρ τούτου δείκνυσι πῶς ἐν ὄν πλειόνων τε καὶ διαφερόντων
 ἅμα αἰσθῆσεται. καθόσον μὲν | γὰρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ λαμβανόμενόν τε 348
 καὶ νοούμενον ἀδιαίρετον πέρας τι ὄν πάντων τῶν αἰσθητηρίων, ἐνεργεία
 5 τε καὶ τῇ αὐτοῦ φύσει ἀδιαίρετον ἔν τι ἔσται, καὶ τοῦτο πάντων αἰσθητῶν
 ἀντιληπτικόν τε καὶ αἰσθητικόν· ὅταν δὲ διαιρετόν γένηται κατ' ἐνέρ-
 γειαν, τοιούστιν ὅταν δὲ ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ αἰσθητήριον ἐνεργειῶν διαιρεθῇ, 5
 πλείω ἔσται. οὕτω δὲ καθὼ μὲν ἔν τί ἐστι κατὰ τὸ ὑποκείμενον, ταῦτόν
 ἔσται τὸ πάντων τῶν αἰσθητῶν αἰσθανόμενον καὶ κέντρον αὐτά, καθὼ δὲ
 10 ὑπὸ τῶν κατὰ τὰ αἰσθητήρια ἐνεργειῶν διαιρεῖται, πολλά πῶς γινόμενον
 πλειόνων καὶ διαφερόντων ἅμα αἰσθῆσεται. εἴρηκε δὲ περὶ τῆς ὁδῆς 10
 ταύτης ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. λαμβάνεται δὲ ὡς διαιρετόν τῷ πέρας πλειόνων
 λαμβάνεσθαι. πάντων γὰρ τῶν αἰσθητηρίων ὁμοίως ὄν πέρας, ὅταν κατὰ
 πλείω γίνηται ἢ ἐνέργεια αἰσθητήρια, ὡς διηρημένον καὶ ὡς πλείω λαμ-
 15 βάνεται· καθόσον δὲ ἅμα πλειόνων γίνεται | πέρας τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς κατὰ 349
 πλείω αἰσθητήρια ἐνεργείαις, κατὰ τοσοῦτον ἂν καὶ ἐν τῶν πλειόνων τε
 καὶ ἀνομογενῶν ἅμα αἰσθάνοιτο. τὸ αὐτὸ γάρ ἐστιν ἔν τε καὶ πολλά, ὡς
 τὸ ἐν τῷ κύκλῳ κέντρον· καὶ τοῦτο δὲ ἐν ὄν κατὰ τὸ ὑποκείμενον πολλά
 πῶς γίνεται, ὅταν ὡς πέρας λαμβάνηται τῶν ἀπὸ τῆς περιφερείας ἐπὶ τὸ 5
 20 κέντρον ἀγομένων.

Χρησάμενος δὲ πρώτῃ λύσει τῆς ἀπορίας τῇ προειρημένῃ, ἣν οὕτως
 ἔχουσαν ἐδείξεν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, ἐφεξῆς χρῆται καὶ ἑτέρα, ἣν καὶ
 αὐτὴν ἔθηκεν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. λέγει γάρ· ἢ ὡς περὶ τῶν πρα-
 γμάτων αὐτῶν ἐνδέχεται, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς. ἔστι δὲ ὁ λέγει·
 25 ὡς ἐπὶ τῶν σωμάτων τε καὶ τῶν ὑποκειμένων ταῖς αἰσθήσεσιν ἐνδέχεται 10
 τὸ αὐτό τι ὄν κατ' ἀριθμὸν πλείω πάθη ἔχειν ἐν αὐτῷ (τὸ γὰρ μῆλον ἐν
 κατ' ἀριθμὸν ὄν ἅμα μὲν γλυκύ, ἅμα δὲ ξανθὸν ἢ λευκόν, ἅμα δὲ εὐωδές

1 post ἐν add. τί Arist. codd. LSU(P), cf. 5.8

ante γλυκέος add. τοῦ V

2 τοῦτο V 3 ἅμα MTVP: ἅμα καὶ α αἰσθάνεται M καθ' αὐτὸ MTVA: om. Pa

4. 5 πέρας—ἀδιαίρετον om. V 4 τι om. T ὄν] ἐστι con. Thurot 5 αὐτοῦ libri

ἀδιαίρετον fort. del. 6 τε καὶ αἰσθητικόν om. T αἰσθητόν V διαιρετόν om. T

7 δὲ om. TA αἰσθητόν V 8 πλείων V 8. 9 οὕτω—ἔσται om. V 8 κατὰ

om. A 9 ἔσται] *est erit* T τῶν om. a (habet etiam M) καὶ TPa: om. VA

αὐτά A: αὐτό TVPa δὲ om. a (habet etiam M) 10 τὰ αἰσθητήρια TPa: τὸ αἰσθη-

τήριον A: τὰ αἰσθητά V πολλαπλῶς (*multipliciter*) T πῶς V: πῶς γὰρ APa(T): (πολλά)

γὰρ πῶς con. Thurot 11 ἅμα om. T 12 Περὶ ψυχῆς] v. ad p. 163,7 13 αἰσθητῶν V

post ὅταν add. μὲν M 14 γίνεται a διηρημένα Pa 15 τὸ αὐτό om. V

15. 16 ἐν—ἐνεργείαις om. M 15 τοῖς a post κατὰ add. τὰ A 16 αἰσθητήρια

TAP: αἰσθητηρίοις a: αἰσθηταῖς V ἐνεργεῖ a post ἐν add. καὶ M: ἐν (ὄν) conicio, cf.

ad 167,8 τε] τι V 17—20 cf. Quaest. p. 96,14—18. De an. p. 63,8—13 18 δὲ

(aut γὰρ) scripsi: τε MA: τὸ VPα ὄν] *est* T (*ens* Thurot) 19 πῶς om. A

ἀπὸ om. T 21 τῆς προειρημένης T 22 ἔχειν A 22. 23 ἐφεξῆς—ψυχῆς

om. T 23 αὐτὸς V Περὶ ψυχῆς] Γ 2 p. 426^b 10 ss. λέγει γὰρ om. a

(habet etiam M) ἢ om. A ἢ ὥσπερ ἐπὶ ex Arist. vid. restituendum esse

24 αὐτῶν om. T 26 αὐτῷ libri μᾶλλον A 27 alt. δὲ] τε T

ἐστὶν καὶ ἐστὶν ἀλλήλων διαφέροντα τὰ πάθη καὶ διαφοροῖς | αἰσθήσεσιν 350
αἰσθητά), οὕτω δύναται καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἔχειν, ὥς μίαν οὔσαν τὴν αἰσθη-
τικὴν πλειόνων καὶ διαφορῶν ἅμα ἀντιληπτικὴν τε καὶ κριτικὴν εἶναι τῷ
πλείους δυνάμεις ἔχειν.

5 Δεικνὺς δὲ ὅτι ἐν τι τὸ ὑποκείμενον διαφέροντα καὶ πλείω πάθη ἅμα
ἔχον, φησί· τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐν ἀριθμῷ λευκὸν καὶ γλυκύ ἐστὶ καὶ 5
ἄλλα πολλά· εἰ γὰρ μὴ χωριστὰ τὰ πάθη ἀλλήλων, ἀλλὰ τὸ εἶναι
ἕτερον ἐκάστω, λέγων διὰ τούτων καὶ δεικνὺς ὅτι ταῦτα τὰ περὶ τὸ ἐν
κατ' ἀριθμὸν πάθη οὐκ, εἰ μὴ τοιαῦτά ἐστὶν, ὥστε ἕκαστον αὐτῶν κατ'
10 ἰδίαν ἢ εἶναι ἢ δύνασθαι λαμβάνεσθαι, ἤδη διὰ τοῦτο ταῦτά ἐστὶν ἀλλήλοις·
καὶ γὰρ εἰ μὴ χωρίς, ἀλλὰ τὸ εἶναι ἐκάστου αὐτῶν καὶ ὁ λόγος διάφορος.
ὦν δὲ τὸ εἶναι ἕτερον, ταῦτα ἕτερα ἀλλήλων· οὐ γὰρ μόνον τὰ ἕτερα τῷ 10
κεχωρίσθαι κρίνεται, ἀλλὰ καὶ τῷ διάφορον τὸ τί ἦν εἶναι ἔχειν. οὕτω
δὲ καὶ τὰ πάθη ἀλλήλων τε | καὶ <τοῦ> ὑποκειμένου ἕτερα. 351

15 * * * ὁμοίως δὴ φησι δεῖν λέγειν καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῆς αἰσθη-
τικῆς, τὸ μὲν αὐτὸ καὶ ἐν αὐτῇ οὔσαν τῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ ὑποκεί-
μενον τῷ καὶ ἐνός εἶναι ἐντελέχειαν πάντων τῶν αἰσθητῶν ἀντιληπτικὴν
εἶναι, κατὰ τὸν λόγον μέντοι καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι διαφέρειν, 5
κατὰ τὴν τῶν αἰσθητῶν διαφορὰν διαφοροῦς δυνάμεις ἔχουσιν, καὶ τὰς
20 μὲν τῷ γένει διαφοροῦς, τὰς δὲ τῷ εἶδει, ὥς ἔχει τὰ αἰσθητὰ πρὸς ἄλληλα·
ἡ μὲν γὰρ χρωμάτων διαφορὰ τῷ εἶδει ἐστὶν ἑτέρα, ἡ δὲ χρωμάτων καὶ
ψόφων τῷ γένει. οὕτως δ' ἂν εἴη ἡ ψυχὴ ἐν, ἡ μὲν κατὰ τὸ ὑποκείμενον 10
πάντων αἰσθανομένη καὶ πολλάκις γε καὶ πλειόνων ἅμα τε δεχομένη, τουτ-

- 1 καὶ V: εἰ TAV: καὶ εἰ M διαφορόντων V αἰσθησιν V 2 *sensibillum sic* T
ὥς] οὐ V τὴν MVAP: om. a 3 διαφορόντων V τε MVAP: om. a
5 τὸ Pa: om. VA post ὑποκείμενον add. τῷ Pa 6 ἔχον scripsi: *habeat*
(ἔχει?) T: ἔχειν ceteri prius καὶ om. Arist. codd. EMY ἀριθμῷ] *nunc* T
γλυκύ καὶ λευκὸν P 6. 7 ἐστὶν ἀλλὰ A 7 γὰρ om. Arist. codd. EMY
τὸ εἶναι] *secundum se (esse?)* T 8 ἐκάστω Aa: ἐκάστων V: ἕκαστον TP
8 ταῦτα—ἐν] *tantum unum* T τὰ MA: τε V: om. Pa τὸ ἐν Thurot (cf. T):
τῶν ἐνὶ MAP: τῶν, tum spat. XII litt. a: τῶν ἐν ἐνὶ V 9 οὐκ εἰ μὴ V: οὐκ .. μὴ A,
item M inter οὐκ et μὴ lacunae signum habet, sed in mg. nil explevit: οὐκ ἔστι μὴ Pa:
non T ἐστὶν] εἶναι Pa (corr. M) 10 prius ἢ MTVAP: om. a ταῦτα VP
11 χωριστὰ coni. Thurot ἕκαστον P¹, ἐκάστω P^{2a} (corr. M) 12 μόνον V
ante τὰ add. καὶ AP 13 post τῷ add. τὸ APa διάφορον A: διαφόρων V:
διαφέρον Pa: *differens* T 14 δὲ om. V prius καὶ om. T τε καὶ] καὶ τὰ
coni. Thurot <τοῦ> ὑποκειμένου scripsi: ὑποκειμένου A (*subiecto* T): ὑποκείμενα VPa
ἕτερα Pa: ἐτέρου VA (*altro* T) 15 videtur excidisse lemma Aristotelicum p. 449 a 16—19
δὴ MAP: δεῖ V: δέ a: om. T δεῖν om. V 15. 16 αἰσθητῆς V 16 prius
τὸ] τῷ M 17 εἶναι ἐντελέχειαν VA: *existens endelechia* T: ἐντελεχεία P: ἐντελέχεια (—αν
corr. M) εἶναι a αἰσθητικῶν P^{2a} ἀντιληπτικὴ Pa (corr. M) 18 alt. εἶναι om. A
19 αἰσθητικῶν TA ἔχουσιν scripsi: ἔχον VPa: ἔχων A: *habens* T: ἔχειν coni.
Thurot 20 διαφοροῦς TP: διαφορὰς Aa: διαφέρειν V αἰσθητήρια a (corr. M)
21 εἶδη a 23 *et saepe et plura simul suscipiens* T πλείω scripsit et τε om. cum
T Thurot δὴ ἐχομένη A: δὴ δεχομένη Pa

ἐστὶ κρίνουσα, κατὰ δὲ τὸν λόγον καὶ τὸ τί ἦν | εἶναι οὐ τῷ αὐτῷ· 352
 κατ' ἄλλον γὰρ λόγον καὶ κατ' ἄλλην δύναμιν χρώματος, καὶ κατ' ἄλλην
 φύφου ἢ χυμοῦ ἀντιλήφεται· ἄλλο γὰρ κατὰ τὸν λόγον καὶ τὴν δύναμιν
 τῶν διαφερόντων ἀντιληπτικόν. οὐ τοῦτο δ' ἂν λέγοι ὅτι τὸ αὐτὸ κατὰ
 5 τὴν πρὸς τὰ διαφέροντα αἰσθητὰ σχέσιν νῦν μεν ἀκουστικόν, νῦν δὲ ὁρατικόν ἢ
 γίνεται, ὡς οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς λέγουσι πῶς ἔχον τὸ ἡγεμονικὸν ποτὲ μὲν
 τόδε ποτὲ δὲ τόδε γίνεσθαι· εἰ γὰρ οὕτως, οὐκέτ' (ἂν) ἅμα δύναιτο πλείονων
 αἰσθάνεσθαι. ἀλλ' ἔστιν ὃ λέγει ὅτι ἐν ὧν κατὰ τὸ ὑποκείμενον πλείους
 δυνάμεις καὶ διαφορὰς ἀλλήλων ἔχει, καθ' ἃς ἅμα οἷόν τέ ἐστὶν ἐνεργεῖν. 10
 10 Ἀλλὰ καὶ εἰ μάλιστα οἷόν τε τὸ αἰσθητικὸν ἐν ὧν τῷ ἀριθμῷ ἅμα
 πλείω εἶναι κατὰ τὸν λόγον καὶ τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ πῶς γε ἅμα τῶν
 ἐναντίων ἀντιλήφεται; ὡς γὰρ τὰ ὑποκείμενα πλείονων μὲν παθῶν ἅμα
 ἐστὶ δεκτικά, οὐ μὴν διὰ τοῦτο καὶ τῶν ἐναντίων (οὐ γὰρ τὸ μῆλον, ἐπεὶ
 γλυκύ τε ἅμα καὶ λευκὸν εἶναι δύναται, ἡδὴ καὶ λευκὸν ἅμα καὶ μέλαν ἢ 15
 15 γλυκὺ καὶ πικρόν), οὕτως ἔξει καὶ ἐπὶ τῆς | αἰσθήσεως. ὥστε οὐδ' ἐκεῖνο 353
 ἀληθές τὸ μᾶλλον δύνασθαι τῶν ὁμογενῶν τὴν αἰσθησιν γίνεσθαι ἢ τῶν
 ἀνομογενῶν· ἦρτον γὰρ τῶν ἐναντίων τι ἅμα δεκτικόν ἐστὶν ἢ τῶν μὴδὲν
 ἐχόντων κοινόν. ἀλλὰ εἰ μὴ ἅμα τῶν ἐναντίων αἰσθησόμεθα, οὐδ' ὅτι
 ἐναντία ἐστὶ κρίνουμεν, εἴγε ὧν μὴ ἅμα τι αἰσθάνεται, τούτων οὐδὲ τῆς 5
 20 διαφορᾶς τῆς πρὸς ἀλλήλα αἰσθάνεσθαι δύναται· μνήμης γὰρ ἐκεῖνο, οὐκ
 αἰσθήσεως, ἐλέγομεν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς. ἢ ἡ αἰσθησις, εἰ καὶ δοκεῖ διὰ
 πάθους τινὸς γίνεσθαι, ἀλλ' αὐτὴ γε κρίσις ἐστίν (ἄλλο δὲ τὸ ἐν πάθει
 ἐναντίον καὶ ἄλλο τὸ ἐν κρίσει. ἐν πάθει μὲν γὰρ τὸ λευκὸν τῷ μέλανι, 10
 ἐν κρίσει δὲ οὐκ ἡ κρίσις ἢ περὶ τοῦ λευκοῦ ὅτι λευκὸν οὐδ' ἢ τοῦ μέλανος
 25 ὅτι μέλαν ἐναντία· αὐτὰ μὲν γὰρ ἅμα ἀληθεῖς· ἀδύνατον δὲ τὰς ἐναντίας
 κρίσεις ἅμα ἀληθεῖς εἶναι. ἀλλ' ἔστι τῇ περὶ τοῦ | λευκοῦ κρίσει ὅτι 354
 λευκὸν ἐναντίον ἢ περὶ τοῦ λευκοῦ ὅτι μέλαν. διὸ αὐτὰ μὲν οὐδέποτε

1 δὲ Thurot (cf. Arist. p. 449a20): τε VAP^{1a}: γε ut vid. P²: quia T (i. e. que aut quidem)
 τὸ αὐτὸ M 2 γάρ] et aliam T, in enim corr. Thurot χρώματος δύναμιν A
 alt. καὶ om. TV 3 φύφου] non sonum T 5 ἀκουστόν a 7 γίνεται V
 ἂν add. Thurot δύναται a (corr. M) post δύναιτο add. τὸ Aa, τῶν M
 8 ὧν om. V 9 διαφορὰς T ἔχειν prius P ἃς] οὐς P 10 ss. cf. Quaest.
 p. 95,18 ss. De an. p. 61,20 ss. εἰ καὶ V αἰσθητὸν V 11 εἶναι—
 ἅμα om. T 14 primum καὶ] ἢ T alt. καὶ om. A 16 τὸ] τε a
 17 ἀνομοιογενῶν MTA: ὁμογενῶν a 19 ἐναντία MTAP²: ἐναντίον VP^{1a} εἴτε a:
 εἴτα M αἰσθάνεσθαι a, tum περὶ add. a (corr. M) 20 ante μνήμης lacunam
 suspicor ante οὐκ add. καὶ a 21 ante ἐλέγομεν add. ὡς P (Thurot, μνήμης—
 αἰσθήσεως in parenthesi ponens) Περὶ ψυχῆς] cf. Alex. De an. p. 62,22 ss.
 ἢ om. A ἢ ἡ αἰσθησις] sensus vero T 21—168,4 cf. Quaest. p. 97,25—98,15
 De an. p. 64,4—22 21 videatur T 22 τινὸς MTVAP: om. a αὐτό a
 γε om. T ἄλλο δὲ τὸ ἐν (ἐν A²) VA²: ἄλλα δὲ τὰ ἐν P^{2a}: ἄλλα δοτέον TA^{1P}
 23 ἐναντία P^{2a} καὶ om. AP¹ καὶ ἄλλο] aut quod T ἄλλα τὰ P^{2a} 24 ἡ
 κρίσις] individua T (iudicia Thurot) 24—27 οὐδ'—λευκὸν rep. A 25 ἐναντία
 om. Pa (habet etiam M, v. ad p. 168,28) ἀληθῆ V ἀδύνατον T: δύνατον MVAPa
 δὲ] γὰρ MA 26 τῇ] τι M (cf. ad p. 168,26) κρίσις om. M, A (priori loco)
 27 ἐναντίον VP^a: ἐναντία MA (T anceps) αὐτὰ] huius T

συνυπάρχουσιν ἐν τῇ κατὰ τὴν αἰσθησιν κρίσει, ἐκείναι δέ· οὐ γάρ εἰσιν 354
ἐναντίαι), πάσχοντος μέντοι τοῦ σώματος ἐν ᾧ ἦδε † ψυχῇ, ὃ ἔθος ἐστὶ
λέγειν ἔσχατον αἰσθητήριον, οὐ κατὰ τὸ αὐτὸ μῦθον ὑπ' ἀμφοῖν, ἀλλὰ 5
κατὰ ἄλλο ὑπ' ἄλλου γίνεται, ὡς γὰρ ὁρῶμεν καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ
ἐπὶ τῶν κατόπτρων ἅμα ἐμφαινόμενα τὰ ἐναντία. διαφέρουσι δ' ἂν τῆς
πρώτης λύσεως ἢ δευτέρα, ἣ ἐπ' ἐκείνης μὲν ἐλαμβάνετο ἡ αἰσθητικὴ
ψυχὴ μία οὐ τῷ ἀριθμῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ
μὲν ἀριθμῷ μία, οὐκέτι δὲ τῷ λόγῳ, ἀλλ' ὡς ἔχει τὰ ὑποκείμενα πρά- 10
γματα, οὕτω καὶ αὐτῇ· ἦν δὲ ἐκείνα ἐν ἐνί τινι κατ' ἀριθμὸν ὑποκειμένῳ
πλείω τινὰ τῷ λόγῳ καὶ διαφέροντα. | 355

Δείξας δὲ πῶς οἷόν τε ἅμα πλειόνων αἰσθητῶν αἰσθάνεσθαι, δείκνυσιν
ἐξῆς ὅτι μὴδὲν αἰσθητὸν ἀμερές ἐστίν, ἀλλὰ πᾶν αἰσθητὸν μέγεθος ἐστὶ
καὶ διαιρετόν, ᾧ φθάσας ὡς ἀληθεῖ τε καὶ ὁμολογουμένῳ κέχρηται, ὅτε 5
ἔλεγε περὶ τῆς τῶν αἰσθητῶν παθῶν διαιρέσεως καὶ περὶ τοῦ μεγέθους
τοῦ ἡλίου. λέγει γάρ· ὅτι τὸ αἰσθητὸν ἐστὶ πᾶν μέγεθος καὶ οὐκ
ἐστὶν ἀδιαιρέτον αἰσθητὸν, δῆλον. ἐστὶ δὲ ἡ δεῖξις ἣ χρῆται τριαύτῃ·
λαμβάνει ἐναργῆς ὃν καὶ γνῶριμον τὸ μὴδὲν τῶν διὰ τινος μέσου αἰσθητῶν
ἀπὸ παντὸς διαστήματος αἰσθητὸν εἶναι, ἀλλ' εἶναί τι διάστημα ἀφ' οὗ 10
καὶ τὸ ὁρῶμενον ὁράται καὶ τὸ ἀκουόμενον ἀκούεται καὶ τὸ ὁσφραντὸν τὴν
ὁσφρησιν κινεῖ. αὗται γὰρ αἱ αἰσθήσεις διὰ τινος μεταξὺ γίνονται· ἡ γὰρ
ἀφή καὶ ἡ γεῦσις οὐ διὰ μεταξὺ τινος ἔξω ὄντος οὐδὲ ἀπὸ διαστήματός
τινος αἰσθάνονται τῶν οἰκείων αἰσθητῶν, ἀλλ' αὐτῶν ἀπρομέγων. τὸ μὲν 356
οὖν ὅθεν οὐκ ἂν αἰσθανοίμεθα τοῦ αἰσθητοῦ διάστημα πολὺ τε καὶ σχεδὸν
ἄπειρόν ἐστιν· ἀφ' οὗ γὰρ ἀρξόμεθα μὴ αἰσθάνεσθαι αὐξόντες τοῦτο τὸ
διάστημα καὶ αἰεὶ ἀπωτέρω γινόμενοι τοῦ αἰσθητοῦ ἔτι μᾶλλον αὐτοῦ οὐκ
αἰσθανόμεθα. ἄπειρον γὰρ εἶπε τὸ πολὺ καὶ μὴ ὠρισμένον· οὐ γὰρ 5
ἐστὶ λαβεῖν τὸ μέγιστον διάστημα ἀφ' οὗ οὐκ αἰσθανόμεθα. τὸ δ' ἀφ'
οὗ αἰσθάνεσθαι δυνάμεθα διάστημα ἐστὶν ὠρισμένον. ἐπεὶ τοίνυν ἐναργῆς
καὶ ὁμολογουμένον ἐστὶ τὸ εἶναί τι διάστημα τὸ ἀφ' οὗ αἰσθανόμεθα καὶ
30 τὸ ἀφ' οὗ οὐκ αἰσθανόμεθα, δῆλον ὡς εἴη ἂν τι καὶ ἔσχατον τοῦ ἀποστή-

2 πάσχοντα V ἦδε Aa: ἡ δὲ VP: om. T: ἡ δύναιμις ἡ αἰσθητικὴ τῆς ψυχῆς, ὃ ἔθος
coni. Thurot, cf. p. 164,6 De an. p. 60,6. 64,7 ss. Br. Quaest. p. 97,9 Br. 3 λέγει V
αἰσθητὸν V ὑπ' P: ἀπ' Aa: ab T: ἐπ' V 4 ἄλλου ὑπ' ἄλλου a 4—6 cf. Quaest.
p. 97,2—4 4 γὰρ ὡς coni. Thurot (vulgo ante γίνεται interpungebant)
5 ἐπὶ MTVA: om. Pa ἐμφαινόμενων a 6 ἡ AP 7 μόνῳ a
8 δὲ VA: δὲ καὶ Pa: om. T 8. 9 πράγματα TVA: σώματα καὶ πράγματα Pa (cf. 165,23 ss.)
9 ὑποκειμένης MA 10 post πλείω add δὲ T 12 μὴδὲν] hic desinit V
πᾶν MTAP: om. a 13 ᾧ] δ a (corr. M) 14 ἔλεγε] p. 448^b 10—13 15 magnitudo
est omne sensibile T 15 πᾶν ἐστὶ Arist. (sic infra p. 171,26) 16 αἰσθάνεσθαι
Arist. codd. EMY 17 αἰσθητὸν A 19 ὁσφρητὸν P 20. 21 γίνονται—
μεταξύ om. A 23 διάστημα T: διαστήματος APa 24 τὸ MAP: om. a
25 ἀπωτέρω an ἀπωτέρου P, dubium: ἀποτέρου a γινομένου Pa 26 in mg. hic
repetit M p. 167,26. 27 (ἀλλ') ἐστὶ—λευκόν, tum p. 167,24—26 οὐδ'—εἶναι 26—28 οὐ—
ὠρισμένον MAP: om. a 27—29 τὸ δ'—αἰσθανόμεθα om. T 27 alt. ἀφ'] αὐ M
28 διάστημα scripsi: διαστήματος MP 29 αἰσθανόμεθα AP: αἰσθάνεσθαι δυνάμεθα a
30 δῆλον MT: καὶ δῆλον APa

ματος ἀφ' οὗ ὁράται τὸ ὁρώμενον (ποιεῖται γὰρ τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ὁρατῶν· 356
τὸ δὲ ἐπὶ τούτων δειχθὲν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν, ὧν διὰ μέσου 11
τινὸς ἢ ἀντίληψις, ἀρμόζοι ἄν), ἀλλὰ μὴν καὶ πρῶτον ὅθιν λοιπὸν ἀρξά-
μενοι οὐχ ὁρώμεν τὸ ὁρατόν· εἰ γὰρ μηδὲν εἴη πρῶτον ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται,
5 διὰ | παντὸς ἄν εἴη τὸ ὁρώμενον. ἀλλὰ μὴν ἐναργὲς καὶ τὸ ὁράσθαι ἀπὸ 357
τινος καὶ τὸ μὴ ὁράσθαι τὸ ὁρώμενον καὶ † τοῦ πρώτου ἀφ' οὗ ὁράται
πάλιν ἀπ' ἄλλου. ἔστιν ἄρα τι τοῦ μὲν ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται διαστήματος
τὸ ὁρώμενον πρῶτον, τοῦ δὲ ἀφ' οὗ ὁράται ἔσχατον. τοῦτο δὴ τὸ με-
ταξὺ τοῦ ἐσχάτου ἀφ' οὗ ὁράται τὸ ὁρώμενον καὶ τοῦ πρώτου ἀφ' οὗ 5
10 οὐχ ὁράται, ἀνάγκη ἀδιαίρετον εἶναι. ὁ αὐτὸς μὲν ἔλαβεν ὡς ἐναργὲς,
ὅτι ἐπὶ τῶν οὕτως ἐχόντων τὸ αὐτὸ τοῦ μὲν πέρας γίνεται καὶ ἔσχατον,
τοῦ δὲ ἀρχή τε καὶ πρῶτον· δεικνύοιτο δ' ἂν οὕτως. εἰ γὰρ εἴη διαιρετόν,
οὐκ ἦν τὸ ληφθὲν ἔσχατόν τε καὶ πρῶτον ὕγιως εἰλημμένον. ἡ γὰρ τοῦ 10
μεταξὺ τούτου διαίρεσις τε καὶ προσθήκη τῶν μερῶν αὐτοῦ ἑκατέρῳ τῇ
15 τε ὡς πρώτῳ καὶ τῇ ὡς ἐσχατῷ ληφθέντι δείκνυσιν ὅτι μηδέτερον αὐτῶν
ὕγιως ἐλήφθη ἢ πρῶτον ἢ ἔσχατον. | ἂν γὰρ διελόντες τὸ μεταξὺ καὶ 358
προσθέντες ἑκατέρῳ ἔχωμεν τὸ μὲν ὁμοίως ἔτι μένον τοιοῦτον, ὡς τὸ ἐξ
αὐτοῦ (ὁρώμενον ὁρατόν εἶναι, τὸ δὲ τοιοῦτον, ὡς τὸ ἐξ αὐτοῦ) μὴ ὁρώ-
μενον ἀόρατον εἶναι, οὐκ ἦν οὔτε ἔσχατον τὸ ἀφ' οὗ ὁρώμεν τὸ πρὸ τῆς
20 προσθήκης εἰλημμένον οὔτε πρῶτον τὸ ἀφ' οὗ οὐχ ὁρώμεν. ἔσχατον μὲν 5
γὰρ ἔστιν ὁρατόν οὗ ἀπὸ μείζονος διαστήματος οὐχ οἶόν τε ὕψιν τε καὶ
ἀντίληψιν γενέσθαι. πρῶτον δὲ ἀόρατον οὗ ἀπὸ ἐλάττωτος διαστήματος
οὐχ οἶόν τε ἔστιν ἀόρατον εἶναι τὸ ὁρώμενον. τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων,
εἰ διαιρετόν εἴη τὸ μεταξὺ τοῦ τε ἀφ' οὗ πρώτου τι οὐχ ὁράται καὶ τοῦ
25 γε ἐσχάτου ἀφ' οὗ ὁράται, τῷ μὲν προστιθέμενον τὸ ἐκ τῆς διαιρέσεως 10
ἐπέκεινα μέρος τῷ ὁρατῷ ἔτι ὁρατόν αὐτὸ τηρήσει καὶ ἀναιρήσει τὸ εἶναι τὸ
εἰρημμένον διάστημα ἀφ' οὗ ἐσχάτου ὁρατόν ἦν τὸ ὁρώμενον· καὶ γὰρ ἀπὸ 359
μείζονος διαστήματος ὁρώμενον ἔσται· τῷ δὲ πάλιν τῷ ἀοράτῳ προστιθέ-

- 1 τὰ ὁρώμενα A 2 αἰσθητῶν MTA: om. Pa ὧν] *quod* T (*quorum* Thurot)
3 λοιπὸν om. T 4 *nullus sit primus* T οὐχ ὁρατὰ A 5 prius τὸ Pa: μὴ TA
6 μὴ om. T καὶ <οὐκ ἀπ' ἄλλου> τοῦ πρώτου ἀφ' οὗ ὁράται <καὶ ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται>
πάλιν ἀπ' ἄλλου e. gr. conicio 7 τοῦ διαστήματος ἀφ' οὗ οὐχ ὁρ. M(T?)
μὲν APA: om. MT 7—10 διαστήματος—ὁράται om. a 8 τοῦ δὲ TP: τὸ δὲ A
ἀφ' οὗ] *quod* T 8. 9 ἔσχατον—ἐσχάτου om. T 9 τὸ πρῶτον P 10 δ TAP:
δ καὶ a 11 τῶν MTA: τῶν οὐχ Pa 12 ἄν] ἂν καὶ T 13 εἰλημμένα
Pa (corr. M) 14 τε MAP: om. a ἑκατέρῳ A 15 alt. ὡς TPa: om. MA
αὐτῶν TA: ἐκ τῶν a: τῶν M 16 post ἐλήφθη add. αὐτῶν M alt. ἢ MTAP:
om. a διελθόντες Pa 17 ἔχομεν A 18 ὁρώμενον—αὐτοῦ ex T add.
Thurot 19 ἀόρατον TPa: ὁρατόν A οὔτε MTAP: ὅτε a 20 <ὕγιως>
εἰλημμένον conicio οὐχ om. A 21 οὗ] *ut* T, item 22 22 ἀόρατον
Thurot: ὁρατόν TAPa 23 ἔστιν om. a ὁρατόν a 24 τι TAP: om. a
24. 25 *et eius ultimum* T 25 τῷ TPa: τὸ MA μὲν] μὲν γὰρ a προτιθέμενον a
(corr. M) τὸ A, P²: τῷ e corr. A, P¹: om. a 26 μέρει a (corr. M)
τηρήσει καὶ M: ποιεῖ TA: spat. xix litt. a 27 ὁρώμενον om. T 28 prius τῷ Pa,
e corr. A: τὸ prius A 28. 170,1 προστιθεμένῳ a (corr. M)

μενον τὸ ἐπὶ τὰδε μόνιον αὐτοῦ ἔτι αὐτὸ ἀόρατον τηρήσει καὶ πάλιν ἀναι- 359
 ρήσει <τὸ> τὸ εἰρημένον διάστημα πρῶτον ἀόρατον εἶναι· καὶ γὰρ ἀπὸ τινος 5
 πρὸ αὐτοῦ ὄντος οὐκ ὄψεται. ὁμοίως καὶ τῷ ἐτέρῳ αὐτῶν προσγενό-
 μενον ὅλον τηρῇ αὐτὸ ὅμοιον, οὐκ ἦν τὸ πρὸ τῆς προσθήκης ὕγιως εἰλημ-
 5 μένον ἢ ἔσχατον εἶναι τοῦ ἀφ' οὗ ὁρῶμεν ἢ πρῶτον τοῦ ἀφ' οὗ οὐχ
 ὁρῶμεν. τῷ μὲν γὰρ ὁρατῷ προστιθέμενον μεῖζον τὸ διάστημα ποιήσει
 τοῦ εἰλημμένου ἐσχάτου ὁρατοῦ, τῷ δὲ ἀοράτῳ πάλιν ἔλαττον ποιήσει τοῦ 10
 εἰλημμένου πρώτου ἀοράτου. ἀδιαίρετον ἄρα ἀνάγκη εἶναι τὸ μεταξὺ τοῦ
 τε ἐσχάτου ἀφ' οὗ ὁρῶμεν καὶ τοῦ πρώτου ἀφ' οὗ οὐχ ὁρῶμεν.
 10 Μετὰ ταῦτα τῇ διὰ ἀδυνάτου | δεῖξει χρώμενος δείκνυσιν ὅτι μηδέν 360
 ἐστὶν ἀδιαίρετον αἰσθητόν, προσχρώμενος τῷ δεδειγμένῳ. εἰ γὰρ δυνατόν,
 ἔστω τι τοιοῦτον. τοῦτο δὲ ἂν τεθῇ ἐν τῷ ἀμερεῖ τῷ μεταξὺ τοῦ τε
 ἐσχάτου ὁρατοῦ καὶ τοῦ πρώτου ἀοράτου, ὁῦλον ὅτι ἐφαρμόσει αὐτῷ,
 ἐφαρμόζον δὲ αὐτῷ εἴη ἂν ἅμα ὁρατόν τε καὶ ἀόρατον, τῷ μὲν εἶναι 5
 15 ἐν τῷ πέρατι τοῦ ὁρατοῦ ὁρατόν, τῷ δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἀοράτου ἀόρατον.
 εἰ γὰρ τις ἀπὸ τοῦ διαστήματος, ἀφ' οὗ τὸ ὁρῶμενον ἦν πρῶτον ὁρατόν,
 ὁρώη τοῦτο τὸ ἀμερές ὁρατόν, ἅμα ἂν ὁρώη τε αὐτὸ καὶ οὐχ ὁρώη·
 <ὁρώη> μὲν ἂν, ὅτι ἐπὶ τὰδε κεῖται τοῦ ἐσχάτου διαστήματος, ἀφ' οὗ οὐχ
 οἶόν τε ἦν τὸ ὁρατόν ὁρᾶν, τὰ δὲ ἐπὶ τὰδε τοῦ ἐσχάτου ἀοράτου καὶ τοῦ 10
 20 πρώτου ὁρατοῦ διαστήματος ὁρατά· οὐκ ὄψεται δὲ αὐτὸ πάλιν, ὅτι ἐπέκεινα
 κεῖται τῆς ἀρχῆς τοῦ διαστήματος, ἀφ' ἧς ἦν τὸ ὁρᾶν οὐχ † ὁρῶμενον,
 τὰ δὲ ἐπέκεινα τῆς τοιαύτης ἀρχῆς κείμενα οὐκ ἦν ὁρατά. τὸ γὰρ |
 ἀμερές ὁρατόν τῷ μὲν ἐπέκεινα τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁρατοῦ κεῖσθαι διαστήματος 361
 οὐχ ὁραθήσεται (οὐδὲν γὰρ ἦν ἐπέκεινα αὐτῆς ὁρῶμενον), τῷ δὲ ἐπὶ τὰδε
 25 κεῖσθαι τοῦ πέρατός τε καὶ ἐσχάτου τοῦ ὁρατοῦ διαστήματος ὁραθήσεται.
 εἰ τοίνυν ἀδύνατον τὸ αὐτὸ ἅμα ὁρατόν καὶ ἀόρατον εἶναι κατὰ τὸ αὐτό, 5
 ἀδύνατον καὶ ἀδιαίρετόν τι ὁρατόν εἶναι. διαιρετόν μὲν γὰρ ὄν καὶ τεθὲν
 † κατ' ἐκείνου τὸ μὲν τι ὁρατόν ἔξει (πάντη γὰρ τὸ ἐπὶ τὰδε τοῦ ἐσχάτου

- 1 τὸ—αὐτοῦ om. M τὰδε TA: τὰ Pa: ταδὶ Arist. codd. EMY μόνιον Thurot:
 μόνια libri ἔτι] ὅτι ἔτι T τηρήσει καὶ M: τηρεῖν APa: τηρεῖ T πάλιν
 om. M 2 τὸ add. Thurot 3 ὄψεται MAP: ὄψεσθαι a: videbitur T, unde fort.
 recte ὀφθῆσεται Thurot (cf. p. 169,28) 4 τηρῇ Thurot: τηρεῖ MT: τηρεῖν APa
 4. 5 εἰρημένον A 5 prius ἦ] εἰ T prius τοῦ] cuius T 6 τῷ] τὸ M
 7 τῷ] τὸ M 9 τε om. A 10 ante μετὰ add. καὶ a δῆξει A
 12 ἔστω om. T alt. τῷ Thurot: τοῦ libri 13 ὅτι] τί A 14 ἅμα ἂν εἴη Pa
 post μὲν add. γὰρ M 17 ἂν ὁρώη τε AP: τε ἂν ὁρώη τὸ a (sed τὸ om. etiam T)
 18 ὁρώη addidi μὲν ἂν A: ἂν T: om. Pa post ὅτι add. μὲν M
 18. 19 οὐχ οἶόν τε om. M 19 ὁρᾶν Thurot: ὅταν libri τὰ δὲ Thurot: τὰδε
 libri ἐπὶ] ἢ ἐπὶ a 20 videt T 21 ἦν τὸ ὁρᾶν οὐχ TAPa: οὐκ ἦν
 ὁρᾶν τὸ M: ἦν ὁρατόν τὸ ὁρῶμενον conicio 22—25 repetitio iam Thurotum offendit
 23 ὁρατόν Thurot: ἀόρατον libri 24 οὐδὲν TA: οὐδὲ Pa τῷ] τὸ A
 25 τοῦ ἐσχάτου a invisibilis T 26—171,5 et prioribus et eis quae
 sequuntur p. 172,17 — 27 similia sunt, quod vidit Thurot 26. 27 κατὰ — εἶναι
 om. T 26 ταυτὸν Pa 28 κατ' ἐκείνου conicio κατ' APa: ἐπέκεινα
 (ultra) ut vid. T: τεθὲν <ἐπ' ἐκείνῳ καὶ τὸ μὲν ἐπὶ τὰδε ἔχον, τὸ δὲ> ἐπέκεινά coni. Thurot
 πάντα A: πᾶν T ἐπίπεδον τοῦ a (corr. M)

ὁρατόν· οὐ γὰρ ἐφαρμύσει τῷ ἀμερεῖ ὃν μεριστόν), τὸ δὲ ἀόρατον· τὸ γὰρ 361
ἐπέκεινα τοῦ ὁρατοῦ ἀόρατον. τοῦτο γὰρ ἦν τὸ πρῶτον ἀοράτου καὶ ἐσχάτου
ὁρατοῦ εἶναι τὸ τὸ μὲν τὰ ἐπὶ τάδε πάντα ὁρατὰ ἔχειν, τὰ δὲ ἐπέκεινα 10
πάντα ἀόρατα. ἀμερές (δὲ) ὃν (ἅμα) ἂν τούτων ἀμφοτέρων γίνοιτο· ὃ
5 ἔστιν | ἀδύνατον. 362

Αὐτὸς μέντοι ἔμπαλιν ἐχρήσατο τοῖς ἀποστήμασιν· ἐσχάτον μὲν γὰρ
εἶπεν τοῦ ἀποστήματος τὸ ὅθεν ἀρξάμενον τὸ ὁρατὸν οὐκέτι ὁράται· καίτοι
δοκεῖ τοῦ μὲν ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται μὴ δύνασθαι τὸ ἐσχάτον ληφθῆναι (διό
εἶπε καὶ αὐτὸς ἐπ' αὐτοῦ ἔστι γὰρ ὅθεν μὲν οὐκ ἂν ὁφθεῖν ἄπειρον 5
10 τὸ ἀπόστημα), τοῦ δὲ ἀφ' οὗ ὁράται πρῶτον μὲν εἶναι τὸ πλησίον τῆς
ὕψεως, ἐσχάτον δὲ μεθ' ὃ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ διαστήματος οὐκ ἂν ὁραθεῖν.

Δοκεῖ δὲ ἄλλοις ἢ δεῖξις λογικωτέρα εἶναι. οὐ γὰρ πᾶν τὸ ὁρατόν
ἀπὸ ἴσου διαστήματος ὁρατόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐγγύθεν ὁρατόν ἐστι,
πύρρωθεν δ' οὐ, τὸ δὲ καὶ πύρρωθεν, ὡς τὰ ἄστρα. οὕτως δὲ ἐχόντων 10
15 πῶς ἂν τις ἢ τὸ ἐσχάτον τοῦ διαστήματος, ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται τὰ ὁρατὰ,
ὀρίσαιο, ἢ τὸ πρῶτον ἀφ' οὗ ὁράται; ἢ εἰ καὶ ὅτι μάλιστα τὰ μὲν ἀπὸ
πλείονος διαστήματος ὁράται τῶν ὁρατῶν, τὰ δ' ἀπ' ἐλάττωτος, ἀλλ' ἔσται
ἐκάστου αὐτῶν πέρας ἀδιαίρετον, μεθ' ὃ οὐκέτι ὁράται τὸ ὁρατόν. 363

Ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις πῶς (ὅτι) οὐκ ἔστι μέρος τι τοῦ συνεχοῦς ἀμερές
20 δείκνυσι. τὸ γὰρ μεταξὺ τοῦ διαστήματος τοῦ τε ἐσχάτου ὁρατοῦ καὶ
τοῦ πρώτου ἀοράτου ἐστὶ τι χωρίζον αὐτὰ * * * ἅμα ἂν τι εἴη
ὅπως * * * ἀμερές λέγειν * * * οἷόν τε ἐξ ἀμερῶν συνεχές τι γίνεσθαι. 5
ἢ δεῖ ὑπολαμβάνειν αὐτὸν οὐχ ἀπλῶς τι ἀμερές δεικνύναι, ἀλλὰ πρὸς
αἰσθησιν ἀμερές. καὶ δείκνυσιν ὅτι μηδενὸς αἰσθητοῦ ὡς ἀμεροῦς ἢ αἰσθησις
25 αἰσθάνεται. ὅτι γὰρ μηδὲν ἀμερές οἷόν τε μέγεθος εἶναι ἐν ἄλλοις ἐδοξε
διὰ πλειόνων. δεῖ οὖν ἀκρῶς τοῦ ὅτι δὲ τὸ αἰσθητὸν πᾶν ἐστὶ μέγεθος
καὶ οὐκ ἔστιν ἀδιαίρετον αἰσθητὸν ὡς εἰρημένου ἀντὶ τοῦ ὅτι δὲ ἢ 10

1 οὐ TA: οὐδὲ Pa οὐ—μεριστόν p. 170,28 ante τὸ μὲν dubitanter transpon. Thurot
2 ἐπέκεινα τοῦ ὁρατοῦ om. T ὁρατοῦ a: ἀοράτου AP 3 εἶναι] εἰ οὖν TA
τὸ τὸ μὲν τὰ a: τὸ τῷ μὲν τὰ A: τὸ τὸ μὲν τὸ P: eo quidem quod que T τὸ δὲ P:
τὸ δὲ τὰ coni. Thurot 4 δὲ T: om. APa ante ἂν lacunae signum in M, ἅμα
addidi ἀμφοτέρων a 6 μὲν a (corr. M) 8 τοῦ TA: τὸ Pa
οὐχ MA²: om. TA¹Pa possit T 10 τοῦ T: τὸ APa δὲ om. T
εἶναι om. T 11 ὁραθεῖν T ut vid.: ὁραθῇ Pa: ὁραθῆναι A 12 δὲ om. A
alia T 13 post ἀπὸ add. τοῦ a ἀπὸ—ὁρατόν om. T esse sed T 14 δὲ
αὐτὸ δὲ TA post δὲ add. τούτων M 16 ὀρίσαιο om. T 18 ἀδιαίρετον
Thurot: διαιρετόν libri ὁράται MTA: om. Pa 19 ἐπιζητήση A ὅτι addidi
οὐκ ἔστι TA: οὐκέτι Pa: οὐκέτι (ὅτι οὐκ ἔστι) coni. Thurot 20 δείκνυσι Pa: δεικνὺς TA
21. 22 ἀοράτου — γίνεσθαι om. in spat. paulo plus quam unius versus P, in spatio xlv
litt. a (habet T) 21 post αὐτὰ spat. x litt. T, xv litt. A, signum lacunae M
alt. τι om. T post alt.τι signum lacunae M 22 post ὅπως spat. vii litt. T, xiv
litt. A post λέγειν spat. iii litt. T, xii litt. A, signum lacunae M continui T
23 ἢ] εἰ T 24 ὡς ἀμερές A 25 ἐν ἄλλοις] Phys. Z 2 p. 233^b 15 ss. 26 ἀκρῶς
τοῦ ὅτι δὲ scripsi: ἀκουστοῦ ὅτι a: ἀκούειν ὅτι TAP: ἀκούσαι τὸ ὅτι δὲ M πᾶν MTA
prius P: πάλιν a, e corr. P 27 εἰρημένου AP: εἰρημένον a

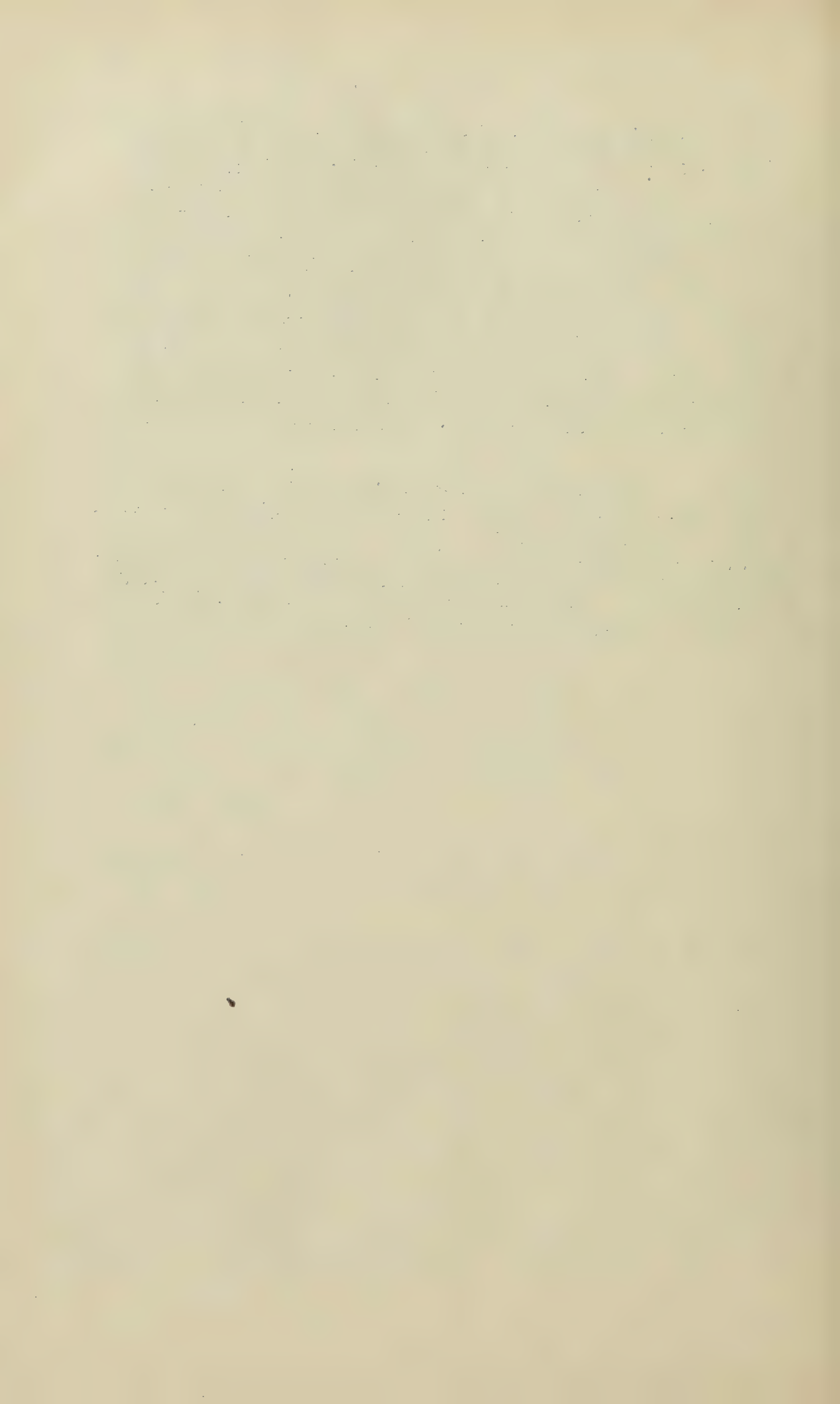
αἰσθησις οὐδενὸς ὡς ἀμεροῦς αἰσθάνεται. δεικνύοιτο δ' ἂν τὸ μεταξὺ
 ἀμερές πρὸς αἰσθησιν, ὅτι, εἰ ὡς μεριστὸν * * * | εἴη τῇ αἰσθησει καὶ 364
 ὡς διάστημα τι, ἦτοι ὁρώη ἂν τὰ ἐν αὐτῇ ἢ ὅψις ἢ οὐχ ὁρώη. οὕτως
 δὲ ἄν) ἀναιροῖτο εἶναι πρῶτον τοῦ διαστήματος ἀφ' οὗ τι ὁράται τὸ ὡς
 5 πρῶτον εἰρημένον ἦτοι εἶναι ἔσχατον τοῦ ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται τὰ ὁρώμενα
 τὸ εἰλημμένον ὡς ἔσχατον. ἢ οὐκ ἀνάγκη τὸ μεταξὺ διάστημα εἶναι τοῦ 5
 τε ἀφ' οὗ ὁράται τὸ ὁρατὸν καὶ τοῦ ἀφ' οὗ οὐχ ὁράται. ἐπὶ γὰρ τῶν
 οὕτως ἐχόντων ἀνάγκη τὸ αὐτὸ τοῦ μὲν πέρας εἶναι, τοῦ δὲ ἀρχήν. εἰ
 γὰρ συνεχές ἐστι τὸ <μεταξὺ> διάστημα τοῦ ἐν ᾧ τό τε ἔσχατόν ἐστιν
 10 ἀπόστημα τοῦ ἐν ᾧ ὁράται ἐσχάτου τὸ ὁρατὸν καὶ τοῦ ἐν ᾧ πρώτῳ ἀρξά-
 μενον μὴ ὁράσθαι οὐκέτι ὁράται, ὁῦλον ὡς ἔχει κοινόν τινα ὅρον τὸν 10
 συνάπτοντα τό τε ἔσχατον αὐτοῦ ὁρατὸν καὶ τὸ πρῶτον ἀόρατον, μᾶλλον
 δὲ ταυτὸν ἐστὶν ἀμφοτέρω, τοῦ μὲν πέρας, τοῦ δὲ ἀρχή, ὁ μέσος ὅρος ὢν
 ἀδιαίρετος· τοιοῦτος γὰρ ὁ ὅρος καθ' ὃν συνῆπται | τὰ συνεχῆ, ὁποῖόν 365
 15 ἐστὶ καὶ τὸ διάστημα δι' οὗ ὁράται τε τὰ ὁρώμενα καὶ οὐχ ὁράται. ἔσται
 ἄρα ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι τοῦ διαστήματος τοῦ ἐσχάτου ὁρατοῦ καὶ
 τοῦ πρώτου ἀοράτου, τοῦ μὲν πέρας ὢν, τοῦ δὲ ἀρχή· ἐν ᾧ ἂν <οὖν> τεθῇ
 τὸ ἀμερές αἰσθητόν, ἐφαρμόσει τ' αὐτῷ καὶ ἔσται καὶ αὐτὸ ἐν ἀμφοτέροις, 5
 καὶ τῷ ὁρατῷ καὶ τῷ ἀοράτῳ. ὃν δὲ ἐν ἀμφοτέροις, καθόσον μὲν ἐστὶν
 20 ἐν τῷ ὁρατῷ πέρας ὢν αὐτοῦ, ὁρῶτο ἂν, καθόσον δὲ ἐστὶν ἐν ἀοράτῳ
 ἀρχή ὢν αὐτοῦ, οὐκ ἂν ὁρῶτο. οὕτω δὲ ἅμα <ἂν> ὁρῶτό τε καὶ οὐχ
 ὁρῶτο· τῷ μὲν γὰρ μὴ εἶναι ἐπὶ τὰδε τοῦ πέρατος τοῦ ὁρατοῦ οὐκ ἂν
 ὁρῶτο (ἦν γὰρ ὁρατὰ ταῦτα), τῷ δὲ μὴ εἶναι ἐπέκεινα τῆς ἀρχῆς, ἀφ' 10
 ἧς οὐχ ἑωρᾶτο τὰ ὁρατά, ὁρῶτο ἂν, ἅτε μηδέπω ὢν ἐν τῷ ἀοράτῳ
 25 διαστήματι. ὁ διαιρετὸν ὢν οὐκέτ' ἂν ἔπασχεν· ἦν γὰρ ἂν αὐτοῦ τὸ μὲν
 ὁρατόν, ὅσον ἦν αὐτοῦ ἐν τῷ ὁρατῷ, τὸ | δὲ ἀόρατον, τὸ ὢν ἐν τῷ μετὰ 366
 τὸ ὁρατὸν διαστήματι.

Ἔοικε δὲ διὰ τούτων τὸν περὶ τῶν ἀμερῶν λόγον ἐρωτώμενον εἶτε ὑπὸ
 Διοδώρου εἶτε καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς αὐτὸς ἠρωτηκέναι τε πρῶτος καὶ κεχρησθαι
 30 αὐτῷ. ἀλλ' οὗτος μὲν εὐρὼν ἐχρήσατο αὐτῷ ὑγιῶς, οἱ δὲ μέγα ἐπ' αὐτῷ 5

1 οὐδενὸς MTAP: om. a 2 ὡς <διάστημα τι> conl. Thurot μεριστὸν <ὁρατὸν> conicio
 τῇ αἰσθήσει om. T 3 διάστημα τι M: διάστημα T: διαστήματι APa ἦτοι MA: ἢ Pa
 4 ἂν add. Thurot <ἦτοι> εἶναι conicio πρῶτα a (corr. M): πρώτου T 5 εἰλημ-
 μένον conl. Thurot ἦτοι] ἢ conicio 6 ἐσχάτου Pa εἶναι MTAP: om. a
 9 μεταξὺ add. Thurot τοῦ A: om. Pa 10 ἐσχάτου TA: ἐσχάτω Pa et huius
 primum a quo incipiens T alt. ἐν ᾧ om. A πρώτου A 11 τινὰ ὅρον κοινόν Pa
 12 post συνάπτοντα add. ὅρον T 14 talis post indivisibilis om. T 15 τὸ MAP:
 om. a τά τε a ante ἔσται spat. v litt. T 16 ἐσχάτου M: om. TAPa
 17 οὖν addidi 18 ἐφαρμόσει a 19 prius καὶ—ἀοράτῳ M: καὶ τῷ ὁρατῷ a:
 καὶ (om. T) τῷ ἀοράτῳ TAP ἐν MTAP: om. a 20 πέρας—ἀοράτῳ om. T
 21 ἂν T: om. APa 22 τοῦδε A 23 τῷ δὲ μὴ MT: τῷ μηδ' ἂν APa
 24 μηδέπω om. M ἀοράτῳ scripsi: ὁρατῷ libri 25 ἀδιαίρετον M 26 ἀόριστον
 P: ὁρατὸν T 28 τούτου T λόγων a 29 Διοδώρου] v. ad p. 122,23
 prius καὶ om. a (habet M) πρῶτον a καὶ κεχρησθαι T: κεχρησθαι A: καὶ
 χρησθαι Pa 30 post εὐρὼν spat. viii litt. A ὑγιῶς αὐτῷ Pa

φρονοῦντες ἔλαβον μὲν αὐτὸν παρὰ τούτου, ἐχρήσαντο δὲ αὐτῷ οὐ θεόντως. 366
 ὁ μὲν γὰρ ἔδειξε δι' αὐτοῦ <τὸ> πρὸς αἰσθησιν γινόμενον ἀμερές οὐκ ὂν
 ἀδύνατον, ἀλλ' ὂν ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν, [ἀλλ'] ὡς μηδὲν
 ὂν ἀμερές αἰσθητὸν τῷ μηδὲ τὸ μεταξὺ τοῦ τε ἐσχάτου αἰσθητοῦ καὶ τοῦ
 5 πρώτου ἀναισθήτου δύνασθαι τι εἶναι διάστημα ἀμερές ὂν· οὗτος γὰρ ὁ τὰ 10
 συνεχῇ συνέχων ὅρος. σώματος δὲ μέρος ἢ αἰσθητοῦ ἢ ἀναισθήτου ἀδύνατον
 εἶναι ἀμερές, ἐφ' οὗ αὐτῷ ἐχρήσαντο οἱ παραλογιζόμενοι, εἴγε τὸ τοῦ
 σώματος μέρος σῶμα. διὸ | οὐδὲ οἷόν τε ἐπ' ἐκείνων ἢ μέγιστον ἀνεπαί- 367
 σθητον ἢ ἐλάχιστον αἰσθητὸν τῇ αὐτοῦ φύσει, τῷ δεῖν μὲν * * * ἀμερές
 10 εἶναι, ἀλλὰ πᾶν <μέγεθος ἐπ'> ἄπειρον εἶναι διαιρετόν. δείξας δὲ ταῦτα,
 ἀνακεφαλαιοῦται διὰ βραχέων περὶ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ βιβλίῳ καὶ μνη-
 μονεύει ὅτι μετὰ τὸ βιβλίον τοῦτο τὸ Περὶ μνήμης καὶ ὕπνου τέτακται. 5

1 ἐχρήσατο P οὐδὲ ὄντως T 2 διὰ τοῦ A: *per hoc* T τὸ add. Thurot
 3 ἀλλ' ὡς APa: *alius* T: ἀλλ' delevi μηδὲ A 4 ἀμερές ὂν Pa τὸ M:
 τὰ TAPa 5 ἀμερές Pa: ἀληθές TA post ὂν spat. ix litt. AP, i litt. a
 οὗτος γὰρ om. a (habet etiam M) 7 ἀφ' a ἐχρήσατο P¹ 9 post μὲν
 spat. v litt. T, lxxx—lxxxx A, xv—xvii P, τοῦτο μέγεθος supplet Thurot 10 μέγεθος
 ἐπ' add. Thurot ἄπειρον εἶναι MTA: om. Pa 12 ὁῶσα σοι ὁ θεός in fine
 ter P, τέλος τοῦ εἰς τὸ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν ὑπομνήματος a

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

ἄβρωτος 97,1
 ἀγαθός. ἄμεινον c. inf. 9,29 32,20. 25 34, 16
 ἄγειν. τῶν ἀπὸ τῆς περιφερείας ἐπὶ τὸ κέντρον ἀγομένων (sc. γραμμῶν) 165,20 εἰς (= ἀνάγειν) 85,1 τὸν λόγον εἰς 140,1 ἐπὶ τὸ ἄτοπον τοῦτο τὸ ... 110,28 (εἰς ἔννοιαν) 11,6. 10. 20 cf. σύμμετρος
 ἄγρυπνος 6,21
 ἄδηλος 22,10
 ἀδιαίρετος 64,2. 7 156, 5. 9. 18 164, 9 sqq. 170,8. 11. 14. 27 χρόνῳ 141,15 not. (πέρας) 171,18 (χρόνος) 136,2. 3 141,17
 ἀδιάφορος 70,18
 ἀδύνατος 70,7 al. — 113,1 not. ἀδύνατον c. inf. vel acc. c. inf. 111,16 130,6 140,4 143,13. 15 al. ὃ ἐστὶν ἀδύνατον 171,5 ὃ ἀδ. 148,8 ὅσα ἔπεται ἀδ. 31, 22 ἀδύνατα λέγειν 113,3. 4 cf. δεῖξις
 ἀηδής 96,9. 11 103,1 (coni. μοχθηρός) 99,7 cf. πληκτικός
 ἀήρ (ἀραιότερος καὶ λεπτότερος) 105,22 (λεπτότερος) 108,4 ὑγρός sec. Arist. 94,8 ἀήρ et ὕδωρ τὰ μεταξὺ τῆς τε ἀκοῆς καὶ ὀσφρήσεως 128,15 cf. 129,2 gustus 105,7 τὸν μεταξὺ ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ 134,23 cf. 130,11 de aere medio 35,10 57,24. 27 cf. διαφανής — (ψοφητικόν) 66,12
 ἀθροίζειν pass. 119,23 154,17 (coni. ἄμα γίνεσθαι) 68,2
 ἀθρόος 7,26 31,25 125,27 132,3 133,4 sqq. ἀ. ὅλα 133,14 ἀ. πᾶν 133,18 134,6 (opp. κατὰ μικρά) 60,7 — ἀθρόως 132,10. 11 133,8 135,16
 αἰδιότης 11,20
 αἰθάλη 93,3

αἰρεῖσθαι 12,11 (opp. φεύγειν et ἀποστρέφεισθαι) 12,20
 αἵρεσις (opp. φυγή) 13,1
 αἵρετός 11,28
 αἰσθάνεσθαι def. 8,12 αἰσθανθήσεται 85, 25 not. ἡσθῆσθαι (pro aor. v. 147,15) 140,4 147,18 ἑαυτοῦ αἰσθάνεται αἰσθανομένου 147,25 sim. 148,3. 4. 7
 αἰσθησις i. q. αἰσθητήριον expl. 2,5 omnium animalium est 9,1 sqq. de earum materia 39,23 sqq. 14,18 sqq. de distributione sensuum et pretio 9,7-14,5 communis animae et corporis 2,5 sqq. 8,26 14,14 πρὸς τι καὶ ἄλλου τινός 16, 15 17,13 ἕξις 8,2 πάθος 9,6 ἡ κατ' ἐνέργειαν αἰσθησις καὶ τὸ αἰσθητὸν τὰ αὐτά (τὸ αὐτό?) 41,14 cf. 42,1 sqq. 110,14. 17 120,1. 5 140,13. 18. 21 141,5 (ἡ κατὰ τὴν ὄψιν) 127,19 (coni. δύναμις) 161,19 (coni. ἐνέργεια) 159,7 (coni. κίνησις) 143,12 (λόγου) 13,7 ἡ αἰσθησις μαρτυρεῖ 91,19 subaudi ad πρὸς ἄλλας 11,13 sim 84, 20
 αἰσθητήριον (plur.) 1,11 etc. sing. 1,13 etc. corpus est 8,13 14,18 ἔσχατον 168,3 (coni. δύναμις) 159,23
 αἰσθητικός 12,23 13,4. 10 (ἀρχή) 34,7 (δύναμις) 1,5 3,14 8,23 14,15 35,21 75, 9. 13 118,24. 25 162,17 164,6 (μόριον τῆς ψυχῆς) 163,18 (μέρη) 158,9 (ψυχῆ) 2,21 3,21 8,23 35,23 37,4 40,25. 28 166, 2. 15 168,6 (ὑπεροχή) 118,28 τὸ αἰσθητικόν 9,29 34,5 161,23 163,6. 7. 19 164,5 167,10 τὸ πρῶτον 59,13 cf. ἀντιληπτικός
 αἰσθητός. αἰσθητά 1,15 etc. enumerantur

- χρώματα καὶ ψόφοι καὶ ὀσμαι καὶ χυμοὶ καὶ τὰ ἀπτά 148,19 al. (κοινά, ἴδια) 11, 16 84, 7 sqq. (κοινά) 12,23 41,8 enumerantur 11,14 12,24 84,11 (ἴδιον) 92,24 (ἔσχατον) 173,4 (ἐλάχιστον) 122,4 sqq. 173,9 (πάθος) 109,24 110,5. 26 111,9 168,14 (σῶμα) 110,18 sqq. 112,17 αἰσθητός expl. αἰσθητικός 118,27
- αἰτία 15,11 65,25 66,5 al. cf. ἀνατιθέναι ἀποδιδόναι παρατίθεσθαι παρέχειν φέρειν αἰτιᾶσθαι (τὸ φῶς τοῦ ὁρᾶν) 23,7 sim. 18, 13 56,13 59,18 61,20 ταύτας αἰτιώμενοι ὡς αἰτίας τοῦ ὁρᾶν 93,13 τινός τι *riuperare* 70,20 74,22 τοὺς πλείστους ὡς ποιοῦντας 82,24
- αἴτιον 118,14 (πρῶτον) 11,22 (opp. συν-αἴτιον) 71,15 cf. ποιητικός
- ἀκαιρία (τῶν ἐπῶν) 97,3
- ἀκοή eius origo 125,20 sqq. cf. 83,21 sqq. pretium 11,3 sqq. ἀκοῆς ἴδια αἰσθητά 84,17 (ἀκούει) 83,21 (δυνάμει τὰ ἀκουστά) 37,18 cf. 42,12 v. ὄψις
- ἀκολουθεῖν 61,20. 23 63,25 77,27 95,25 96,4. 14 102,18 140,2 δύο ἄτοπα 62,4 ἀκολουθία 98,5. 7
- ἀκόλουθος 2,7 3,3. 4 22,5 43,10 103,17 al. ἀκόλουθον κωφοῖς τε καὶ ἐνεοῖς εἶναι 14,3 τὸ ἀκ. 137,26 141,8 145,1 τὸ ἀκ. τῆς λέξεως 13,19 cf. σαφής
- ἀκούειν τῆς λέξεως de interpretatione 10,1 cf. 171,26 v. s. ὁ
- ἀκουστικός 13,12 37,10 160,24 167,5 ἀκουστός 13,9. 21 95,18 al.
- ἄκρατος (coni. ἀμιγής) 136,13 sqq.
- ἀκριβής 118,23 sqq. (λόγος) 79,14 ἀκρόασις (Φυσική) 115,13 134,8 ἄκρος (coni. ἐναντίος) 81,5 144,5 τὰ ἄκρα 27,3 ἄκρως 26,27
- ἀκτίς 28,2. 4 29,2 sqq. 124,15
- ἀλήθεια. κατὰ ἀλήθειαν 11,21 πρὸς ἀλ. 65,7
- ἀληθεύειν 84,9 179,14
- ἀληθής. ἐπὶ τούτου ἀληθές 153,26 154,25 cf. 128,12 153,25 ἀληθῶς 63,19
- ἀλίσκεσθαι (πάθεισι) 109,7
- ἀλλὰ καὶ adnectit potius quam opponit 10,21. 23 11,9. 11 al. ἀλλὰ γε 31,5 167,22 ἀλλ' οὖν 28,20 126,22 ἀλλὰ μὴν 29,27 30,3 34,7 149,11 160,15 169,3 ἀλλ' ὅμως 69,3 ἀλλάσσειν pass. (παρά) 69,21 74,21 ἀλλαχοῦ 127,11
- ἀλλήλων v. διαφαίνεσθαι ὁρᾶσθαι φέρεσθαι χωρεῖν
- ἀλλογενής e coni. 137,12
- ἄλλοθι 37,13
- ἀλλοῖος 51,2. 7 60,21 90,1
- ἀλλοκότως τὴν λέξιν ταύτην ἐξηγήσαντο 82,16
- ἀλλοιοῦν 74,11 75,7 133,9 sqq. 134,2 sqq. pass. (coni. πάσχειν) 133,11 135,10
- ἀλλοιώσις 133,3 sqq. (opp. φορά) 129,21 132,20 133,1 (opp. σχέσις) 134,11
- ἀλλοιωτικός 76,28
- ἄλλος (παρά) 55,25 89,5 101,10 sqq. τινός 68,26 ἐν ἄλλοις 31,29 90,16 94,7 171,25 ἄλλον ἐξ ἄλλου 126,24 cf. 68,16 70,7 al. ἐν ἄλλῳ μὲν χρόνῳ γίνεται, ἐν ἄλλῳ δὲ ἔστιν 125,16 κατ' ἄλλο καὶ κατ' ἄλλο μόνον 149,19 ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ μορίῳ 158,7 — ἄλλως 15,6 ἄλλως ἐπιχειρῶν 39,16 ἄλλως μὲν . . . ἄλλως δέ 142,29
- ἄλλοτε 51,2 58,4 129,20 131,22
- ἀλλότριος (opp. οἰκεῖος) 12,21
- ἀλμυρός 71,25. 26 80,11 91,1 (coni. πικρός Ar.) 77,11 79,20 sqq.
- ἄλογος 27,27 33,19 ἄλογα 4,6
- ἀλυκός 76,2. 3. 11
- ἀλώσιμος 10,24
- ἄμα. ἄμα μὲν . . . ἄμα δέ 61,23 cf. γίνεσθαι χρόνος
- ἀμαρτάνειν 84,6 ἐδόκει ἡ γραφή ἡμαρτῆσθαι 162,7
- ἀμεγέθης 20,1
- ἀμέλει 123,7
- ἀμερής 168,12 sqq. (πρὸς αἰσθησιν) 171, 24 sqq. cf. ἀναίσθητος
- ἀμιγής 137,14 (coni. ἄκρατος) 136,13
- ἄμικτος 76,4 91,3 137,9 140,7 163,23 cf. ἀπλοῦς
- ἀμουργός Emped. expl. 23,18 sqq.
- ἄμπελος 70,12
- ἄν e coni. additum 17,23 47,6 131,2 139, 14 143,15 147,16 cf. ὡς — deest in apodosi enuntiatu irrealis 18,22 ἔδει 22, 22 36,10 74,20 83,20 84,3 ἀνάγκη τὴν 93,14 cf. 160,22 not. καὶ ἐπ' ὀλίγον 18,20 58,15 not.
- ἄν saepius quam ἐάν, velut 16,12 33,17 83,18. 22. 23 138,1 143,21 ἄν γε 50,24 in apodosi imperf. 169,16 170,3 ἄν . . . λυθεῖν corruptum 90,14 καὶ 10,6 28,

21 al. *χάν* ... ἐστι? 78,23 *ἄν τε* ... *ἄν τε* 127,17
ἀνά cf. μέρος
ἀναβλέπειν 30,5 135,21 146,13
ἀνάγειν εἰς 15,6 pass. 76,4. 11
ἀναγκαῖον 59,27 61,17 τοῦ ἀναγκαίου χάριν (opp. τοῦ εὖ) 10,28 τὰ ἀναγκαῖα (opp. ἐπιστήμη) 12,8 (opp. νοῦς etc.) 12,16 ἀναγκαῖως 48,1
ἀνάγκη c. acc. c. inf. 28,16 30,12 49,6 al. ἐξ ἀνάγκης 140,11
ἀναδέχεσθαι 42,27 (τὰ χρώματα) 50,17.20
ἀνάδοσις 108,15
ἀναθυμίασις (ἐκ τῆς τροφῆς) 7,26 cf. 79, 23 sqq. 98,20 (ὀσμὴ) 38,6 sqq. cf. 108, 20 92,17 sqq. (γῆς) 76,4. 6 (τοῦ θείου) 103,11 ἐξ ἀν. ὁ ἀήρ 105,20
ἀναιρεῖν logice 27,24 28,14 146,14 147, 22 149,28.29 160,22 161,13 169,26 170,1 172,4
ἀναισθησία 147,2
ἀναίσθητος active 39,27 passive 62,18 68,4 147,12 sqq. 148,19 sqq. 150,21. 22 154, 18. 20 156,20 (coni. ἀμερῆς) 149,3 (coni. ἀπαθής) 111,22 112,1 119,19 120,18. 22 121,27 (διὰ μικρότητα) 110,24 154,20 (πρῶτον) 173,5 (μέγιστον) 122,4 sqq. (μέγεθος) 60,12 62,16 122,3 (σῶμα) 60,9 173,6 (χρόνος) 59,24 sqq. 146,10 sqq. 147,11 sqq. 149,1 sqq. 150,19 sqq. 154, 6 sqq. 156,19
ἀνακεφαλαιοῦται 173,11
ἀνάκλασις sec. Arist. 20,7. 9 25,6 sqq.
ἀναλίσκειν pass. 28,18 57,1 93,20
ἀναλογία 94,26. 28 143,25 κατ' ἀναλογίαν 98,14 100,8 102,25 κατὰ τὴν (αὐτὴν) ἀν. 53,1 54,2. 5 55,26 80,26 κατ' ἀριθμούς τινας ὁρισμένους καὶ ἀν. 81,1 ἐν ἀναλογίᾳ 54,19. 21 (opp. ἔξω ταύτης) 54,18 ἐν ἀν. τινὶ καὶ λόγῳ 65,14
ἀνάλογος 94,27 ἀνάλογον sive potius ἀνὰ λόγον 45,2 52,26 54,10 89,1 94,19 143,3 ἀναλόγως 53,13
ἀναλύειν 28,22 pass. 76,15 117,25 118,4. 5
ἀναμετρεῖν 58,1
ἀναμίγνυσθαι 80,13. 18
ἀνάμνησις plur. 8,4
ἀναξηραίνειν pass. 76,8
ἀνάπαλιν 56,1
ἀναπεῖθειν 15,15 20,17
ἀναπέμπειν (ἡμᾶς εἰς) 164,10 ἐπὶ 164,17

ἀναπιμπλάναι (φωτός) 46,5
ἀναπληροῦν 109,13. 15
ἀναπληστικός 71,1. 7. 8
ἀναπνεῖν 29,19 90,16 100,11 sqq. 107,20 pass. 66,16 108,20. 23
ἀναπνευστικός 101,20 102,7 (αἰσθητήριον) 100,16
ἀναπνοή 6,24 29,19 90,8 99,20 100,16. 17 101,1 102,4
ἀναπόδεικτος 4,20
ἀνάπτειν τί τι 69,9
ἀνάρμοστος (coni. ἀσύμφωνος) 54,14
ἀνασπᾶν pass. 76,7
ἀναστροφή 109,7
ἀναταράσσειν 108,1
ἀνατεῖλαι 124,16
ἀνатиθέναι τί τι 37,9 38,13. 16 39,22 53,3 55,16 59,22 60,10. 14 62,8 74,12 85,4 (τὴν αἰτίαν) 70,20 ἀνατίθεσθαι εἰς *differre* 79,15
ἀνατομή plur. 27,11 35,27
ἀνατρέχειν 90,12
ἀναφέρειν pass. 7,27. 28 80,8 98,20 transl. ἐπὶ 10,1 εἰς 14,23
ἀναφορά 96,7 97,14 98,10 102,19 106,10 162,24
ἀνεπαίσθητος 122,10 sqq. (e coni. 122,9) 146,9 155,21 (coni. ἀπαθής) 155,23 μέγιστον 122,7 173,8
ἄνεσις cf. ἐπίτασις
ἀνευρύνειν 101,20
ἀνθυπήνεγκεν (πρὸς τὸ ῥηθέν) 87,3
ἄνισος 127,18 ἀνίσους (i. e. εἰς ἄνισα) διαιρέσεις 115,26
ἀνισότης 126,22
ἀνοῖγον 100,4 ἀνοίξοντος 102,8 ἀνεωγμένον 102,8
ἀνομογενής 145,14. 18 161,9 sqq. 163,22 165,17 167,17 (coni. ὑπὸ διαφόρους αἰσθήσεις) 145,17 cf. 161,12
ἀνομοιομερής 64,2
ἀνταποδιδόναι. οὐδὲν δοκεῖ ἀνταποδεδῶσθαι (sc. protasi) 43,10
ἀντίγραφα Arist. 101,4
ἀντιδιαρεῖν pass. 48,18
ἀντικεῖσθαι. ἀντικείμενος 22,21 40,23 102,28 111,3
ἀντικρυς 30,13 transl. 105,16
ἀντιλαμβάνεσθαι 8,12 9,15 11,5. 12 12, 15 13,16 27,2. 3 36,15 38,5 40,15 56,23 57,7 83,16. 18. 20 85,18. 20 99,16 101,

- 21 102,21 120,10 126,10 129,13. 17
130,7 141,5. 7. 16 142,2. 14. 23 143,1 sqq.
159,24 160,19 162,4. 17 164,12 167,
3. 12
ἀντιλέγειν 20,18 24,12. 23 28,12 35,3
67,19
ἀντιληπτικός 10,4 12,9. 14 56,23 78,3
84,2. 21 85,15. 16. 17 86,1 128,4 141,6.
14 159,27 160,18 166,17 167,4 (coni.
αἰσθητικός) 163,20 165,6 (coni. κριτικός)
166,3 9,12 not.
ἀντιληπτός 41,19 45,12
ἀντίληψις 10,19 11,4 12,29 56,20 57,11.
19 83,5 101,1 105,7 130,16. 18. 22 131,
1. 5 132,23. 24 135,6 136,1. 12 137,17.
20 139,7 141,4. 6. 20 142,9. 18 158,8
159,2 160,21 163,17 164,7 169,3 (coni.
αἰσθησις) 131,16 135,7 140,25 143,4
(coni. ἐνέργεια) 125,27 cf. ὄψις
ἀντιμεθίστασθαι 29,17
ἀντιπερίστασθαι 29,20. 22. 25. 26
ἀντιπερίστασις 29,15. 16. 20. 24
ἀντιπροσκρίνεται 57,2
ἀντιστρέφειν 140,21 ἀντιστρέψας ἔδειξεν
161,15
ἀντιστροφή 20,4
ἀντιτυπία 40,14 78,16
ἀντιφράττειν (ἀντιφράζον V 47,2) 46,15 47,2
ἀνυγραίνειν pass. 76,21
ἀνυσίμως ἔδειξε 119,10
ἄνω. εἰς τὸ ἄνω 30,27 79,21 cf. κίνησις
φέρεισθαι
ἄνωθεν 127,25
ἄξιον c. inf. 123,12
ἀξίωμα (i. q. ὑπόθεσις) 4,20
ἀόρατος 56,4 61,16. 21 62,9 63,3 65,16
διὰ μικρότητα 153,19 54,3. 16 56,14 59,
16 61,9 (τὸ πρῶτον) 170,13 sqq. (διά-
στημα) 172,24 (μέγεθος) 61,18 sqq. 63,
2 sqq. (σῶμα) 61,4
ἀόριστος 45,23 47,2. 3 50,16 (opp. διωρι-
σμένος) 45,8 (διαφανές vel διαφανῆ) 45,18
48,17. 21 50,8 52,9. 12 53,13 (opp.
ὠρισμένον) 50,14 51,10. 12 (σῶμα) 48,19
ἄοσμος 90,23. 24 91,9 sqq. 93,7
ἀπαθής 112,17 113,12 120,14 sqq. (μέρη)
112,24 (ἀ. τὰ μαθηματικά) 111,16 cf.
ἀναίσθητος ἀνεπαίσθητος
ἀπαναλίσκειν 28,25
ἄπαξ 60,17 ἄπαξ καὶ μιᾷ προσβολῇ 60,5
ἀπαρτᾶν pass. 36,19
ἀπεικάζειν 23,10
ἀπειράκις 114,16
ἀπείργειν 23,16 (coni. κωλύειν) 23,13
*ἀπειρακτικός 23,18
ἄπειρος 82,5 113,11. 19 114,13 sqq. 121,
17 sqq. 168,24 sqq. (opp. ὠρισμένος)
65,23 ἐπ' (εἰς) ἄπειρον cf. διαιρεῖν
διαίρεσις διαιρετός συνδιαιρεῖν τέμνειν
τομή
ἄπεπτος 70,14 91,16 (coni. πικρός) 69,26
ἀπερύκειν 23,18. 20
ἀπέρχεσθαι. ἀπελθεῖν 134,12. 13. 16
ἀπεψία 99,8 cf. πέψις
ἀπλοῦς (opp. σύνθετος) 9,2 (opp. συγκεί-
μενα καὶ κεκραμένα) 136,20 (coni. καὶ
καθ' ἑαυτὸ ὄν) 62,22 (opp. μεμιγμένον)
62,23 (coni. ἄμικτα) 137,25 (αἰσθησις)
138,5. 6 (σῶμα) 67,13 72,9. 30 90,24
107,7. 18 (ὑπεροχή) 54,9 ἀπλῶς 52,1
79,3 80,8 90,21 92,3 102,28 103,19
106,11 107,7 126,2 151,18 ἀπλῶς
λέγων 48,18 78,25 (opp. πρὸς αἰ-
σθησιν) 171,23 (opp. κατὰ συμβεβηκός)
42,26 106,9 ἀπλῶς καὶ κυρίως 149,7
ἀπλῶς τε καὶ πρῶτως 149,19 τὰ ἀπλῶς
καὶ τῇ ἑαυτῶν φύσει τοιαῦτα 109,4
ἀπό. τὰ ἀπὸ τοσούτου διαστήματος 28,23
cf. s. διάστημα — δεχομένη ἀπὸ τοῦ φερο-
μένου εἰδώλου μόριον 58,3 cf. 7. 8. 11
ἀπὸ τῆς μιᾶς δυνάμεως μίαν τὴν ἐνέρ-
γειαν ἀνάγκη εἶναι 141,1 sim. 160,8 αἱ
δυνάμεις ἀπὸ μιᾶς πλείους 163,25
ἀποβαίνειν. πιστοῦται ἐκ τῶν ἀποβαινόν-
των 36,22
ἀποβάλλειν 64,22 137,2
ἀποβλέπειν εἰς 18,10
ἀπογεννᾶν 112,22 pass. 54,4. 17
ἀπόδειξις 4,21 cf. φέρειν
ἀποδέχεσθαι *probare* 24,14
ἀποδιδόναι (αἰτίαν vel τὴν αἰτίαν) 2,13
14,16 51,11 104,9 153,5
ἀποκαλύπτειν 101,19 102,13 (opp. ἐπικ.)
102,6 pass. 102,11
ἀποκρίνειν *secerni* (opp. προσκρ.) 57,9
78,7 τόπος ἀποκεκριμένος 108,10 (coni.
χωρίζειν) 154,2
ἀπόκρισις 107,17 (σωματική) 57,2
ἀπολαμβάνειν pass. 26,17
ἀπολαύειν. τὸ ἀπολαῦσαν τῆς γῆς ὕδωρ
72,6. 16 ἀπολαύει τὸ ὕδωρ τῶν χυμῶν
74,4 ἀπὸ 74,17

ἀπολήγειν 29,8. 11
 ἀπομάττεσθαι 66,24 74,19
 ἀποπλύνειν pass. 74,4 89,13 ἀποπλυνθέν
 (var. ἀποπλυνθέν) 88,16
 ἀπόπλυσσις (coni. διήθησις) 94,13. 15
 ἀπορεῖν 16,8 33,26 101,13 109,22 110,
 3. 6 127,2 135,26 146,28 147,1 158,17
 163,20 164,2 μήποτε 101,10 ἀπορήσειε
 104,6 123,25 ἀπορήσαι? 16,13 τὸ ἀπο-
 ρούμενον 16,8 113,2 130,5 ἦν δὲ τὸ ἀπ.
 116,7 τὸ ἠπορημένον 113,9. 12. 16 158,
 19. 26 τὸ ἀπορηθέν 120,18
 ἀπορία 16,5. 7. 10 109,22 113,23 114,23.
 25 123,3. 15. 24 130,2. 5. 10 135,26 159,
 24 165,21
 ἀπορρεῖν 24,4. 19 29,9 30,22 31,21. 22
 56,12sq. 107,13 123,19 124,7 ἀπορρεύ-
 σεται pro ἀπορεύσει e coni. 57,15
 ἀπορροή 31,27 93,10 not.
 ἀπόρροια 32,14. 18 56,11. 18sq. 59,15sq.
 60,10. 16 61,5sq. 62,8 83,4 93,12sq.
 123,16
 ἀποσβεन्नύναι pass. 21,2. 21. 24 22,11sq.
 31,7
 ἀπόστασις 50,19
 ἀπόστημα 168,30 171,6. 7 172,10 ἐξ ἀπο-
 στήματος 83,22
 ἀποστρέφειν (coni. φεύγειν) 12,21
 ἀποτείνειν pass. 28,2. 3. 24
 ἀποτελεῖν (φαντασίαν) 55,18 c. inf. 86,15
 ἄποτος e coni. 97,7
 ἀπουσία (πυρώδους τινός) 43,7 (τοῦ φωτί-
 ζειν πεφυκότος) 47,19 53,5. 12 (σώματος
 opp. προσθήκη) 78,18
 ἀποχωρεῖν 50,24
 ἄπτειν 9,4. 5 34,20 126,6. 7 al.
 ἄπτός 9,2 65,24 77,5 78,2. 4 82,23sq.
 al. (πάθος) 78,13 cf. ἐναντιότης, ἐναν-
 τίωσις
 ἀπωτέρω 168,25
 ἄρα 154,8 al. ὅτι ἄρα 92,20 105,10 εἶπερ
 ἄρα 154,14 μήποτε ἄρα 101,10 cf. ὡς
 ἀραιός (opp. στερεός) 26,27 (coni. λεπτός)
 105,22
 ἀργία (opp. ἐνέργεια) 7,21
 ἀργός. εἶπε . . . οὐκ ἀργῶς 72,25
 ἀρέσκειν 38,14 ἀρεσκόμενος αὐτοῖς 39,17
 ταύτη τῇ δόξῃ 39,25
 ἀριθμητική 7,5
 ἀριθμητός 12,25. 26. 27
 ἀριθμός (ἐν ψόφῳ) 11,18 κατ' ἀριθμόν

49,18sq. 64,1. 5 121,9 130,8. 12. 17
 131,2 140,8sq. 159,2 164,20 165,26.
 27 166,9 (opp. τῷ λόγῳ) 48,5 168,9
 (opp. κατ' εἶδος ἢ γένος) 140,14 cf. ἀνα-
 λογία — κατὰ τὸν ἀρ. 81,12 τῷ ἀριθμῷ
 40,27 141,14 (opp. τῇ δυνάμει) 168,7
 (opp. τῷ λόγῳ) 42,2 48,4 168,8 (opp.
 κατὰ τὸν λόγον καὶ τὰς δυνάμεις) 167,10
 ἀριστερός et δεξιός exemplum σχήσεως 134,18
 ἀρκεῖν 26,23 101,1
 ἀρμόζειν intr. 169,3 ἤρμυσται πρὸς ἀλλήλα
 29,4 ἤρμυσμένος (ὄργανον) 146,18 (συμ-
 φώνως) 54,22
 ἀρμονικοί 146,17 ἀρμονική 7,5
 ἀρτᾶν. pass. τινός 5,27 109,22
 ἀρτηρία 66,17
 ἄρτιος 143,23. 24. 25. 26 144,16. 17
 ἄρχεσθαι (τινός) 2,20 3,4 al. ἀπό 41,1
 132,14 133,12. 15
 ἀρχή (πρώτη) 6,11. 26 (τῶν ψυχῶν ἐχόν-
 των ψυχῇ) 2,10 ἀρχαὶ τῶν μελλόντων
 λέγεσθαι 4,18 (ἀναπόδεικτοι) 4,20 ἀρχαὶ
 πράξεώς τε καὶ θεωρίας 11,3 ἀπὸ τούτου
 τὴν ἀρχὴν ἔχει 41,1 τὰς ἀρχὰς παρ'
 ἐκείνης ἔχουσα 7,4 (opp. πέρας) 169,11
 170,15sq. 172,8. 13. 17. 21. 23 cf. αἰσθη-
 τικός ἄτομος — τὴν ἀρχὴν 16,6 19,6
 25,25 29,19 39,3 47,11 76,22 106,14
 117,14 138,11 156,1 ἐξ ἀρχῆς 14,3
 ὡς ἀπ' ἀρχῆς τινος 25,24
 ἀσαφής 25,3 (λέξεις) 152,6 159,7 ἀσαφῶς
 149,5
 ἀσβόλη 93,3
 ἀσθένεια 119,24 (τῆς αἰσθήσεως) 122,20
 ἀσθενής cf. λεπτός
 ἀσκέπαστος 102,8
 ἀσκός 90,14
 ἀστρολογία 7,5
 ἄστρον plur. 11,12 171,14
 ἀσύμμετρία 54,25
 ἀσύμμετρος 54,10
 ἀσύμφωνος cf. ἀναίρμυστος
 ἀσφαλής. ἀσφαλῶς προσέθηκεν 51,3
 ἀσφαλτώδης 71,28. 29
 ἀσώματος neutr. 28,17 31,10 33,9. 13 34,
 10 ἀσώματα sec. Platonem 73,20. 21
 ἀταξία 54,26
 ἀτελής 3,13
 ἀτμίζειν pass. 80,10
 ἀτμίς et ἀναθυμίασις quid secundum Arist.
 differant 92,26sq.

ἄτομος (ἀρχαί) 120,19 (μέγεθος) 113,6
 112,18 (οὐσαι) 112,5 (σώματα) 112,21
 113,4 (χρόνος) 141,2 157,5 sqq. expl.
 136,2 αἱ ἄτομοι 112,21 κατὰ ἀπειρῶν
 ἀτόμων 114,15 Democriti στοιχεῖα πάν-
 των 68,25 cf. 85,7 ἀτόμως 157,17 (v.
 adnot.)
 ἀτοπία 32,4
 ἀτοπος 9,27 26,3 28,11 35,4 61,14.24 70,
 17 93,24 112,17 113,10 115,6 τῆς δό-
 ξης τὸ ἄτοπον 160,26 ἀτοπώτατον 33,12
 τοῦτο ἔπεται τὸ ἄτοπον 62,10 sim. 110,7
 161,9 164,19 τὸ ἐπόμενον ἄτοπον 56,22
 59,16 62,7 162,2 sim. 159,25 160,22
 τὸ λειπόμενον (ἐπόμενον?) ἄτοπον 158,18
 δύο δὲ ἄτοπα ἀκολουθήσει 62,4 τὸ συμ-
 βαῖνον ἄτοπον 61,15 διπλασιάζεται (δι-
 πλασιασθήσεται) τὸ ἄτοπον 60,11 61,19
 οὐδὲν ἄτοπον 102,9 130,22 159,12 cf. ἄγειν
 ἀτροφία (coni. φθίσις) 78,9
 ἄτροφος 97,5
 αὖ cf. πάλιν
 αὐγή Arist. expl. 50,8
 αὕξειν 78,19 168,24 (τὴν αἴσθησιν) 119,1
 pass. (opp. μειοῦσθαι) 57,4 cf. τρέφειν
 αὕξησις 78,15 79,12 (opp. φθίσις Ar.) 78,
 6.23 (coni. πρόσκρισις) 78,9 (opp. μεί-
 ωσις) 78,18
 αὐτάρκης 36,10 71,20 αὐτάρκως 66,10
 αὐτόθεν ἐναργές 8,10
 αὐτόθι 27,14 98,23
 αὐτός i. e. Aristoteles 10,14 11,3 35,4 43,4
 49,22 56,18 al. (male traditum ὁ αὐτός)
 43,4 ἦν καὶ αὐτὴν (αὐτὸς V) 165,23 cf. 55,
 13 ὁ καὶ αὐτὸ ἄτοπον 61,24 αὐτὸς de
 eo qui sentit 57,25 123,5 abundanter
 repetitur 11,20.21 115,21.22 al. — κατὰ
 τὸ αὐτό (ταυτό, ταυτόν) 19,13 123,11
 126,11 130,7.9 141,8.9 157,17 160,27
 170,26 ἐν τῷ αὐτῷ 30,18 al. μία καὶ ἡ
 αὐτή 139,21 al. τὰ τῷ εἶδει ταῦτά 141,
 21 142,1.10.22 cf. 142,20 160,24 εἶδει
 τὰς αὐτάς 160,16 162,3 cf. 140,15 τὰ
 τῷ εἶδει ταῦτά τε καὶ ἐν 141,18 τὰ τῷ
 γένει ταῦτά 141,18.21.24 cf. 142,5 πλει-
 όνων αἰσθανομένη τῷ γένει τῶν αὐτῶν
 159,27 (ὁ αὐτὸς κατ' εἶδος) 130,19.20
 158,16 cf. Ind. ad Comm. II 2 p. 615
 αὐτοῦ ibi 36,11 40,26
 αὐτοῦ (raro ἑαυτοῦ). εἰς τὸ ἴδιον εἶδος αὐτοῦ
 64,21 ἐξ αὐτῶν (coni. οἰκεῖον) 50,6 cf.

50,7 καθ' αὐτά (opp. κατὰ συμβεβηκός)
 97,20.22 113,20 115,4 sim. 12,8.16 96,
 13.16.21 καθ' αὐτό (opp. δυνάμει) 117,2
 καθ' αὐτά libere positum 115,13.15 al.
 cf. πρῶτος. — λέγει αὐτὸς τὴν αὐτοῦ δόξαν
 35,4 αὐτὴ ἑαυτῇ 20,22 sim. 106,20
 λανθάνειν αὐτὸν ἑαυτόν 147,26 αὐτὸ καθ'
 αὐτό sim. 71,3.10 77,24 90,26 92,8
 103,1 107,24 136,17 156,1 165,3
 αὐτοφύης (opp. σκευαστός) 98,3
 αὐχμός. τοῖς αὐχμοῖς 76,3 = ἐντοῖς αὐχμοῖς
 76,10
 ἀφαιρεῖν (τί τινος, ἀπό, ἐκ) 69,17.18.25.
 26 115,26 116,1 117,23 118,17.19 122,6
 137,24 138,3 151,9.24 152,1.10.20
 153,13.25.26 154,1.24 155,5
 ἀφαίρεσις 122,7 sqq. (opp. μονή) 69,21
 ἀφανής 136,22
 ἀφή in omnibus animalibus est 9,8 sqq.
 eius materia 39,22 sqq. οὐ γὰρ ἔστι
 γένεσις ἀφῆς 125,16 sqq. ἡ ἀφή καὶ ἡ
 γεῦσις οὐ διὰ μετὰξὺ τινος 168,21 sec.
 Democriteos omnis sensus ἀφή 82,25 sqq.
 61,12 93,22 δι' ἀφῆς 56,20.22 105,3.
 ἀφίστασθαι cf. προσεῖναι. — ἀφεστώς 57,20
 126,14
 ἀφρώδης cf. λευκός
 ἀχρόνως 135,14.15
 ἄχυμος 67,11 89,20 sqq. 90,23.24 92,6.
 8.10
 ἄψυχος 26,6

Βάθος. ἐν βάθει (Ar.) 51,25 90,13 (opp.
 ἐππολῆς) 55,28 56,2 ἐν τῷ βάθει 45,
 24 90,12 εἰς βάθος 90,14 διὰ βάθους
 48,14.15.
 βαρεῖν pass. 7,28
 βάρος plur. (opp. κουφότης) 109,25
 βαρύς (opp. κοῦφος) 73,28 βαρὺ 45,1 79,
 22 sqq. cf. ὀξύς
 βάσις (κῶνου) 29,12 (opp. κορυφή) 28,5
 βεβαιοῦν 52,3 pass. 12,2 med. 2,15
 βηλός. κατὰ βηλόν Emped. expl. 23,22
 βία (τῶν ἀνέμων) 57,28 βίᾱ 31,1
 βίαιος 28,27
 βιάζεσθαι 97,6.9
 βιβλίον 1,10 173,12
 βλαβερός 11,27.28 13,2
 βλέφαρον 29,1.3.8

βοήθεια 27,16 102,14
 βοήθησις (var. βοήθεια) 98,22
 βόρειος. βορείους 76,2 τοῖς βορείοις ἅτε
 πνέουσιν ἀπὸ τῶν ἐνύγρων 76,8
 βοτάνη 103,13 104,2
 βουλεύεσθαι 12,1
 βραδύτερον 123,7
 βραχύς. διὰ βραχέων 8,30 132,18 134,20
 152,24 173,11 κατὰ βραχὺ 60,3 βρα-
 χέως 86,8
 βρωμα pl. 99,12

Γάρ epexegeticum, quod deesse poterat (v.
 Vahlen ad Poet.³ p. 129, Diels Comm.
 X p. 1382, Hude, Hermes XXXVI p. 313)
 113,21 115,7 148,25 168,4 elliptice οὐ
 γάρ 32,19

γε 25,20 30,28 48,19 67,18 τῶν ἄλλων ἢ
 τῶν γε πλείστων 1,14 sim. 4,12 ἢ πάν-
 τως γε 83,25 ἐπ' ἐνίων γε 126,8 οὐ
 γάρ δὴ ἄλλο γέ τι 16,12 post ἐπεὶ 48,
 19 112,1 ἄν γε 50,24 (cf. εἴγε) — καί-
 τοι γε 70,4 ἄ γε 128,1 cf. ἀλλά

γειτνιαῖν 62,21

γειτνίασις (coni. οἰκειότης) 46,3

γένεσις 39,5 70,20. 22 71,16 72,13. 14. 25
 74,1. 12. 16. 23 75,25 82,15 (87,8 Add.) 89,
 27 99,23 106,1 125,1 sqq. 132,9 τὴν γένε-
 σιν ἔχουσα ἀπὸ 39,8 (coni. δημιουργία) 79,
 18 (coni. σύστασις) 71,20 (opp. οὐσία)
 125,5 ἐν οἷς γένεσις ἐστὶν ἐναντία 65,26

γεννᾶν 68,10 74,7 pass. 112,25

γεννητικός. τὰ πάντων γεννητικὰ τῶν
 χυμῶν σώματα 68,18. 23 cf. 68,8

γένος. τὰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει 158,15 τῷ
 γένει 166,22 (cf. s. ὁ αὐτός) διαφέρων τῷ
 γ. 161,24 162,2 cf. 166,20 κατὰ γένος
 162,14 κατὰ τὸ γένος 145,3

γεύεσθαι 126,2 (coni. τρέφεσθαι) 79,1

γεῦσις in omnibus animalibus est 9,8 sqq.
 eius materia 39,28 sqq. theoria 66,
 21 sqq. eius ἴδια αἰσθητά 84,18 ἀφ᾽ ἧς
 τι εἶδος 39,23 78,2 cf. 67,8 not. 105,4
 cf. ἀήρ — eius ἡδονή 97,8

γευστικός (χυμός) 105,1 (αἰσθησις) 10,10
 (δύναμις) 75,10 (μόριον) 9,13 10,7 (om.
 μ.) 10,8 sqq. (ὄργανον) 39,22

γευστός 77,7 sqq. (πάθος) 77,6

γεώδης 40,14 τὸ γ. 46,17 76,6 sqq. (coni.

ξηρόν) 74,5 (ξηρόν) 74,24 95,3 (ξηρό-
 τής) 75,27 76,5. 13 89,13. 17 (σύστασις,
 107,15 cf. τεφρώδης

γεωμετρία 7,5

γεωργοί 108,1

γίνεσθαι (ταύτης τῆς δόξης) 20,19 107,4
 92,20 not. ἐπὶ ταύτης οὕτω γίνεται 124,4
 sim. 132,22 153,3 περὶ 16,1 40,13 ἅμα
 68,2 138,6 139,23 145,2 146,20 (coni.
 εἶναι) 44,26 al. — μία γινομένη αὐτῇ
 138,4 (κατὰ πλείω μόρια) 129,4 (καθ'
 ἑαυτά) 119,6 — γέγονα 42,19 144,7
 159,18

γινώσκειν 111,20 sqq. de sensu 141,17

γλαφυρῶς ἐπεχείρησε 104,23

γλυκύ 143,5 145,12 sqq. i. q. τρώφιμον 77,
 9. 15. 21 79,3-10 82,14 cf. 80,7. 12. 23
 81,6 γευστόν 77,17 γεῦσις γλυκέος καὶ
 πικροῦ 142,4 τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν
 142,19 (coni. πότιμον) 82,19 (opp.
 ὀξύς) 85,7

γλυκύτης 80,16

γνωρίζειν de sensibus 82,26 89,24 92,23

γνώριμος 8,6 123,5. 12 γνώριμον γίνεται
 109,8 ὡς γνώριμον λαμβάνει 77,24 79,
 23 114,16 γνώριμα ταῦτα ποιήσας 155,2
 (coni. ἐναργές) 8,10 168,17 (διὰ τῆς αἰ-
 σθήσεως) 109,6

γνώσις (τῶν ὄντων) 111,26

γοῦν 10,24 22,14 31,13 57,6 67,7 al.

γράμματα 126,16

γραμμή 151, 3. 4. 10 155,9 164,14 cf. ἄγειν
 γράφειν. γράφεται καὶ 157,25 γράφεται
 καὶ οὕτως 10,5 129,8 161,10 τὸ ὀφείλον
 γεγράφθαι 162,7. 9

γραφεύς. τοὺς γραφεῖς 55,18

γραφὴ varia lectio 9,29 10,4. 11 22,2 86,2
 101,5. 6 158,1 161,11 162,7

γωνία 86,16 161,3

Δάκρυον 107,13

δέ. positio οὐχ ὡς τῆς γῆς δέ 72,8 cf. 40,
 25 καὶ ὑπαρξίς ἐστι δέ 63,20 οὕτως δέ
 in apodosi 45,2 124,24 125,24 132,1
 sim. 45,20 cf. δῆ

δεικνύναι (coni. συνιστάναι) 43,15 saepe
 c. acc. part. vel ὅτι, acc. c. inf. 82,9
 (v. not.), in altero membro post ὅτι 80,
 26 καὶ τὸ μὲν δεικνύμενον τοῦτο 152,14

δεικτικὸς 25,9 79,3 153,17 155,16
 δεῖν. δεῖ (χρόνου) 126,2 ἔδει (cf. Diels, *Parmenides* p. 59.60) 27,2 31,4 69,14 83,15 87,1 93,20 med. 100,11 102,6. 8. 13.22 104,18 127,10.12 133,1.6 (χρόνου) 62,19 125,14.27 127,7 δέεται 128,1 δεῖται γὰρ τοῦτο λόγου 87,4 — οὐ δεόντως 173,1
 δεῖξις 79,16 113,17.24 149,5 151,3 156,9 159,19 160,25 168,16 171,12 . τῇ δι' ἀδυνάτου δείξει 170,10
 δεκτικὸς 26,2 68,8 (τῶν ἐναντίων) 167,17 (ὁσμῆς) 92,6 135,3 (παθῶν) 167,13 (τῆς τροφῆς) 108,14 (φρονήσεως) 10,27 12,7 (χρωμάτων vel χρώματος) 43,16. 18 44,18.22 45,6 47,24 49,3.23.28 50,2.4 89,3 (χυμοῦ) 88,19
 δεξιὸς cf. ἀριστερός. δεξιὸν exemplum σχέσεως 127,14.24 128,3 132,8 sqq.
 δεύτερος. ἡ δευτέρα δόξα ῥηθεῖσα 63,4 — δευτέρως 46,5 95,11 cf. προηγουμένως
 δέχεσθαι 134,25 de anima 166,23 de oculo 57,15.16.23.24 58,4.11 59,3.12 62,1 (τὸ φῶς) 59,9 133,19 (τὰ χρώματα) 50,13 (τοὺς χυμούς) 89,4 (τὰς ὁσμάς) 89,1 10,11 ἐδέξατο καὶ ἔσχεν 47,1 cf. ἔχειν
 δὴ in epanalepsi protasis 51,23 65,1 sim. 164,17 ἢ δὴ 164,17 καὶ γὰρ δὴ 46,9 οὐ γὰρ δὴ 34,13 64,10 105,17 δὴ οὖν 80,1 sim. 18,9 εἰ δὴ 34,10 82,1 δὲ δὴ 24,22 ὅταν δὴ 29,18 διὰ τί δὴ 28,28 ὅπου δὴ ὄντα 127,21 οὕτω δὴ καὶ in apodosi (var. δέ) 45,20 65,4 cf. γε ὅποιος ὅστις
 δῆλος. δῆλον ποιήσομεν 113,13 δῆλον ἀπὸ 134,11 δῆλον ὥς 29,7 80,6 84,1 94,19 148,5 168,30 172,11 39,16 ? solet δῆλον ὅτι scribere
 δηλοῦν (fere de Arist.) *significare, explicare* 2,1 5,9 11,3 42,18 75,10 77,6.19 89,10 99,17 132,8 135,18 137,2 145,9 153,16 155,15 163,1 de re ὡς δηλοῖ τὸ ἔλαιον 91,6 sim. 20,12 46,20 90,13
 δηλωτικὸς 75,19 151,22
 δημιουργία (coni. γένεσις) 79,18
 διά. (ἢ διὰ πασῶν) 54,12 (ὁ δ. π.) 143,21. 24 144,17 (ὁ διὰ πάντε) 143,21 144,16. 19 (ἢ διὰ τεσσάρων) 54,13
 διαγγέλλειν 28,10 (coni. διαδιδόναι) 130,20

διάγειν intr. 109,6
 διαγιγνώσκειν 13,5 διαγιγνώσκειν 92,22 163,9
 διαδέχεσθαι (τὴν πληγὴν) 126,24
 διαδιδόναι 130,20 (τὸ πάθος) 25,22.24 128,24 129,15 134,23 135,11 (τὸ εἶδος) 32,19.20 59,11.13
 διάδοσις (τῶν αἰσθητῶν) 129,12 cf. 131,15 (τοῦ πάθους) 131,22 (τῶν μερῶν) 133,7 (τῆς ἐμφάσεως) 25,15 (coni. κίνησις) 131,15 132,15 (ἡ κατὰ τὴν κίνησιν) 128,22
 διαδύεσθαι τι 57,28 διὰ 57,28
 διαιρεῖν et διαιρεῖσθαι 30,11 64,1.5.6 97,14 106,12.20 111,13.15.23 112,17 113,21 115,5 sqq. 118,3 121,10 122,8 129,4 142,1 κατὰ 157,8 ὑπὸ τῶν ἐνεργειῶν 167,7.10 169,16 ταύταις ταῖς διαφοραῖς 111,27 (τὴν συνέχειαν) 37,2 ἐπ' ἄπειρον 110,18 113,10 116,7 (opp. συντιθέναι) 82,1 — διελόμενος (εἰς) 102,17 διηρημένος (coni. διάφοροι) 160,8 ὡς διηρημένον καὶ ὡς πλείω λαμβάνεται 165,14
 διαίρεσις 4,2 33,25 41,26 42,19 115,9 sqq. 121,10 sqq. 131,6 154,12 168,14 169,14. 25 ἐπ' ἄπειρον εἶναι τὴν διαίρεσιν 122,5 sim. 114,25 115,7 116,3 εἰς ἄπειρον γινομένης τῆς διαίρεσεως 120,22 sim. ἐπ' 115,12 ἢ εἰς ἀπ. δ. 115,25
 διαιρετός 122,7 124,10 134,10 168,13 sqq. 169,12.24 170,27 172,25 (ἐπ' ἄπειρον) 110,4 116,15.16 e coni. 173,10
 διακονία 25,21
 διακρίνειν. διακρινομένης τῆς τροφῆς 7,20 sim. 76,16 (coni. χωρίζειν) 69,29 *discernere* 9,24 10,24 85,19 99,1 106,17
 διάκρισις (τῶν χυμῶν) 99,25
 διαλαμβάνειν (τῷ λόγῳ) 112,13
 διαλανθάνειν 60,7 (τὴν αἰσθησιν) 120,23
 διαλείπειν 146,21 τινὰ χρόνον 148,12
 διαμαρτάνειν 20,4
 διαμένειν 22,23 57,4.5 93,17
 διάνοια 149,5
 διαπέμπειν 19,18
 διαπνεῖσθαι 26,18
 διαπνευστός 36,4
 διαπορεῖν 127,1 128,7
 διασαφεῖν 88,9
 διασήπειν. διασεσηπότες 94,27
 διασπᾶν 58,9
 διασπείρειν. διεσπάρθαι 67,23

διάστασις 66,2 145,12 152,17 sqq. (coni. συνέχεια) 152,16
 διάστημα 50,24 57,11. 19. 23 85,16 117, 4. 5 123,14 124,13 128,23 sqq. κοινὸν αἰσθητὸν 84,12 μέγιστον 168,27 ἀπὸ δ. (τινος, τοῦ αὐτοῦ, ἑξου, παντός etc.) 28,23 31,14 53,22. 23. 24 63,9 104,15 126,12 156,8 168,18. 21 169,21. 22. 28 171,11. 13. 17 ἐκ 156,4 ἐκ διαστημάτων 58,5 cf. μεταξύ
 διαστροφος (τὴν ὄψιν) 20,13
 διατείνειν intr. 41,3
 διατιθέναι et διατίθεσθαι 34,7 99,21 123, 20 128,21 (τὴν αἰσθησιν) 41,11 (τὸ διαφανές) 59,10 62,21. 23 92,12 cf. πάσχειν
 διαφαίνειν 128,6 διαφανέσθαι δι' ἀλλήλων 55,17
 διαφάνεια 43,19 44,1. 8. 12. 13 45,10 49,5 51,16 53,5 (opp. ἔμφασις) 26,26
 διαφανής 24,17 26,12 sqq. 49,3 52,2 (λῖθοι) 44,1 (coni. ἐμφανής) 26,22 sqq. 36,2 (coni. λευκός) 52,20 διαφανές 18,5. 8. 22 19,5 sqq. 35,9 sqq. 42,25 sqq. 49,8. 22 sqq. 51,19 92,11. 13 131,18 sqq. 135, 13. 21 διαφανῇ aer et aqua 44,4 52,20 89,2 sqq. (τὸ μεταξύ) 25,13. 17 59,4. 12. 13 61,13 62,20. 22. 24 (τὸ κατ' ἐνέργειαν) 35,7 59,5. 7 sqq. 105,9 135,17 cf. 25,18 διὰ διαφανοῦς τὸ ὁρᾶν 26,12 cf. 105,9 (τὸ ἐν τοῖς στερεοῖς σώμασι) 49,6 διὰ τῶν στερεῶν διαφανῶν 29,5 (ἀόριστα vel διωρισμένα) 45,8 cf. s. ἀόριστος — ἀόρ. διαφανῇ i. q. aer et aqua 50,8 (ὠρισμένον) 51,23. 24. 26, 28 (ιδίως) 45,11. 14. 21
 διαφέρειν τινός 70,11 83,9 86,25 106,10 sqq. 115,9 137,12 145,3 166,18 168,5 οὐδὲν γὰρ διαφέρει ὥπως ἂν ῥηθεῖη 89,21 οὐδὲν δ. τὸ . . . πρὸς 125,1 ὡς μὴδὲν αὐτῇ διαφέρειν τὴν θέσιν . . . καὶ τὸ διάστημα πρὸς τὸ ὁρᾶν 127,19 διαφέροντες etc. adiectivi vicem gerit 65,14 68,3. 10 70,9 85,8 115,8 130,10 131,9 138,2 157,16. 23 158,5 161,5. 24 162,2. 14. 21 167,5 οἱ διαφέροντες 163,11 τῶν δ. 164,21 167,4 διαφέροντα γὰρ ἐστὶ 164,6 166,1 διαφέρον ἢ 55,24 διαφέροντα ὄντα 142, 19 ἣν διαφέροντα 64,22 διαφέροντα ἑτέρα τε ἀλλήλων ἐστὶ 41,20 (coni. πολλά) 65,11 66,5 (coni. πλείω) 54,3 131,4 158,20 162,18 165,2. 11 164,16 166,5

168,10
 διαφεύγειν (τὴν αἰσθησιν) 67,22 118,10. 13
 διαφορά (opp. γένος) 10,8 al. (πρός) 43, 19. 20 112,11 128,11 163,9 164,12 167, 20 κατὰ τί αὐτοῖς ἡ διαφορά 50,14 cf. 92,27 154,13 not. (κατά) 54,11 94, 21 95,22 98,1 (αἰσθητή) 120,17
 διαφορεῖσθαι 93,17 (opp. σφύζεσθαι) 93,15
 διάφορος 30,7 50,20 al. (coni. ἄλλος) 56,2 (coni. πλείους) 166,3 167,9 (coni. διηρημέναι) 160,8 τῷ γένει 166,20
 διαχεῖν 98,24
 διαψεύδεσθαι 84,10
 διδάσκειν. τῶν εἰρημένων τε καὶ δεδιδαγμένων 8,31 4,23 not.
 διδόναι (ὑπόστασιν) 63,18
 διεγείρειν pass. 7,20
 διεκπίπτειν 23,21
 διεξελεῖν 1,7 3,14
 διεξίέναι 132,16
 διηθεῖν 74,6 pass. 71,25 sqq. 72,16 74,18
 διήθησις 74,10. 13. 15. 24 cf. ἀπόπλυσις
 διέναι 23,14. 17
 διίστασθαι 33,16 διέστηκεν (πλείστον) 66,2 διεστώς (ἐπὶ δύο) 49,16 (πλείστον) 66,2 114,2 138,14. 15
 διό 25,3 35,17 40,28 al.
 διόπτος 45,12 46,17 47,9
 διορᾶν 55,26. 27
 διορίζειν pass. 58,17 159,3 cf. ἀόριστος
 δίοςμος 89,2
 διότι quia 25,11 45,16. 25 46,17 47,9 50,6 52,19 110,6 113,13 (sequitur διὰ τοῦτο) 26,11 33,6
 διπλασιάζειν cf. s. ἄτοπος
 διπλάσιος 54,6
 διττός 100,17 121,11
 διώκειν 103,20. 21 e coni. 103,18
 δόξα opinio 11,27 al. cf. γίνεσθαι εἶναι ἐκτίθεσθαι χρῆσθαι
 δύναμις (ψυχῆς) 1,4 10,1 158,24 159,9. 17 161,10 162,24 163,3 (coni. αἰσθήσεις) 159, 27 (coni. εἶδος) 4,9 (coni. μέρη, αἰσθ.) 160, 23 (coni. μέρος) 161,6. 25 (coni. μόριον) 158,19 subaudi ad τῶν ἄλλων 1,14 δ. τὰς αἰσθανομένας 163,24 cf. s. αἰσθητικός γευστικός θρεπτικός ὁρατικός φανταστικός ἀριθμός — (πρώτη) 6,12 δύναμαι 51,25 59,9 116,16. 19. 20. 22 117, 18. 19. 21 cf. s. ἐνέργεια — κατὰ δύναμιν 76,28 78,21 cf. λόγος — δυνάμει τε καὶ

- κατὰ δύναμιν 140,16 τὸ δυνάμει τι ὄν
ὕλη ἐκείνου ὃ δυνάμει 38,20
δύνασθαι. ἐδυνάμεθα (var. ἡδυν.) 36,14
163,9
δύο est genetivus 140,5 141,6 dat. 10,11
cf. s. διυστάναι
δυσαισθητοτάτων 85,24
δυσασπόληπτος 26,18
δυσπαράδεκτος 18,18
δυσώδης 83,24 91,16 102,28 103,14 104,
1. 2.
δυσωδία 103,16
- Ἐαυτοῦ cf. ἀπλοῦς αὐτοῦ
ἐγγίνεσθαι 19,1 70,2 72,6 74,25 75,4. 12.
21 78,26 90,19 124,12 134,13. 14 135,
9. 11
ἐγγύς c. dat. 47,17
ἐγκαταμιγνύναι pass. 67,21 74,27 76,16
ἐγκατάμιξις 74,26 75,26 76,13
ἐγκέφαλος 7,27
ἐγρηγορότες ὤμεν 148, 17
ἐγχεῖν. ἐγχυθεῖς 118,1
ἐγχυμος 67,14. 23 72,8. 9 74,12 89,16
(ξηρόν) 94,14. 18 96,5 (ξηρότης) 89,8.
12. 21 90,22. 92,3. 7. 9 94,4 95,5 105,
13 (ὕγρότης) 89,14. 21 92,5
ἐδῶδιμος 69,27
ἐθίζειν. ὡς εἴθισται λέγεσθαι 45,11 cf. ἔθος
ἔθος ἐστὶ λέγειν 168,2
εἰ c. opt., et fut. in apodosi εἰ . . . ὁρῶν,
πῶς . . . ἔσται 29,22 60,16 62,2 81,24
94,22 115, 2. 18 124,18 139,7 sequitur
post idem εἰ opt. et imperf. 163,7 εἰ
προσπίπτει (ἔδει in apodosi, v. not.) 83,
23 sim. 164,19 εἰ γὰρ οὐδέ 139,4
εἶγε 3,19 9,12 12,4 20,22 31,6 34,9 37,
21 39,9. 14 40,10. 14 43,14 46,18 47,6
49,16 54,1 56,20 60,10 63,3 85,21 94,
21 114,1 116,1 131,3 134,8 143,22
167,19 173,7
εἰδοποιεῖν pass. 72,30 κατὰ 44,27 72,23
73,24 ἀπό 78,16 — εἰδοποιημένον
72,23
εἶδος. εἶδη (opp. ὑποκείμενον) 73,25 (coni.
ἐντελέχεια) 35,14 εἶδος γὰρ νῦν ἐπὶ τῶν
αἰσθητῶν καὶ τὸ γένος λέγει 141,18 (τὸ
τοῦ ὁρατοῦ) 32,20 36,3 (τὰ τῶν ὁρω-
μένων) 26,25 cf. 59,13 (τῶν αἰσθητῶν)
41,13 τῶν εἰδῶν τῶν αἰσθητῶν 37,21
τῷ εἶδει 113,20 διαφέρειν 106,20 δια-
φορος 166,20 ἕτερα 142,8. 13. 17 ἑτέρα
166,21 cf. ὁ αὐτός. — κατ' εἶδος δια-
φέρειν 106,19. 21 142,19
εἶδωλα Democriti et Epicuri 24,19. 22
26,4 56,12 57,15. 22 sqq. 60,4 62,3 146,
23 cf. φορά
εἰκῶν 133,13
εἰκῶς. εἰκότως 27,6 46,13 103,15
εἰλικρίνεια 137,1
εἰλικρινής (αἰσθησις, coni. ἀκριβής) 136,19
(ἀντίληψις) 137,17 cf. καθαρός — εἰλι-
κρινῶς αἰσθάνεσθαι 139,4
εἶναι. τὸ εἶναι 3,16 9,9 73,29 ἐν τίσιν
ἐκάστη τὸ εἶναι 1,5 cf. 8,3 9,10 51,27
78,16. 17 112,6 τὸ εἶναι ἐκάστου αὐτῶν
καὶ ὁ λόγος 166,11 ὧν δὲ τὸ εἶναι ἕτερον
166,12 τὸ τί ἦν εἶναι ἐκάστου 112,12
166,13. 18 167,1 ἐν τοῦτοις τὸ εἶναι ἔχειν
116,12 cf. 9,3 ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι
ἔχει 50,25 sim. 154,16 τὸ ὁρατὰ εἶναι
51,26 τὸ σώματι εἶναι 48,6 τὸ αἰσθητῷ
εἶναι 1,16 119,6 121,6. 14 τὸ διαφανέσι
εἶναι 53,7 τὸ εἶναι ὕδατι 73,22 cf. 171,2
ἐπεὶ μὴ ταυτὸν αὐτοῖς τό τε εἶναι καὶ τὸ
αἰσθητοῖς εἶναι 41,17 cf. προῖεναι — ἔστι
τε καὶ λέγεται 110,6 τηρούντων ἐστὶ 58,
18 cf. 36,16 al. μὴ εἶναι τὸν χρόνον
τῶν ὑπομενόντων 154,16 (τῆς δόξης)
124,6 — in periphrasi adhibetur pro
tempore simplicis (cf. Thurot p. 428) εἰ
μὴ ἀπτόμενα ἦν 9,4 εἰ οὕτως εἴη ἔχουσα
ἡ γραφή 9,29 sim. 10,10. 16 14,3 68,24
74,25 91,3. 27 92,10 101,5 106,3 111,7
137,20 147,22 149,9 152,22 153,14 155,
13 156,19 158,12 159,25 160,3 161,11.
16 164,19 al. εἰσὶν vid. suppl. οἳ τινες
διαφέροντες ἀλλήλων λόγοι 144,17 sim.
47,8 108,4 cf. s. διαφέρων
εἰπεῖν cf. φέρε.
εἴπερ cf. ἄρα
εἴς. ἔν τε καὶ συνεχές 62,2 (coni. συνεχής)
157,23 158,4 (τῷ γένει) 140,19 (κατ'
ἀριθμόν) 64,4. 5 140,13. 20. 22 al. (κατ'
ἐνέργειαν) 140,20. 21 cf. ὁ αὐτός
εἰσαγγέλλειν 12,18
εἰσάγειν 63,18
εἰσιέναι (εἰς τὴν ὄψιν) 58,1
ἐκ. ᾧ δὴ ἐχρήσατο ἐκ τοῦ παραδείγματος,
ἔστι 134,1

ἕκαστος. αἱ αἰσθήσεις ἐν τοῖς ἰδίοις ἑκάστη
αἰσθητοῖς ἀληθεύει 84,9 τὰ καθ' ἕκαστα
11,24 cf. ὁμοίως οὗτος
ἑκάτερος 6,3 7,23 27,1.2 30,14.15 54,5
55,25 64,18.21 67,2 81,26 92,27 93,4
95,5 152;20 ἑκατέρων (e coni. ἑκατέρας)
τῶν ὑπερβολῶν 27,2
ἐκδέχασθαι (ἡδονάς) 97,9
ἐκείνως 63,2 123,24
ἐκκρίνειν pass. 29,3 107,11
ἐκκρισις 68,10.11 76,18
ἐκλαμβάνειν (τὴν διάνοιαν) 149,5
ἐκλύειν pass. (τὰ ζῷα) 108,24 (τὸν τόνον)
126,20
ἐκπέμπειν 59,3 τοὺς ἐκπέμποντάς τι σῶμα
(= ἐκπέμπεσθαι λέγοντας cf. 31,22) 31,19
pass. 28,7 sqq.
ἐκπίπτειν τινός 119,21 (τὴν αἴσθησιν) 147,
19 not.
ἐκπνοή 6,24
ἐκτιθέναι med. 6,4 7,13 53,15 81,4 (δόξαν)
55,13 56,8 61,7 67,18.19
ἐκτρέπειν pass. τινός 28,27
ἐκφέρειν (θηλυκῶς) 151,2
ἐκφεύγειν (τὴν ὄψιν) 53,21 (τὴν αἴσθησιν)
110,25
ἐκχεῖν pass. 29,11
ἐκχυσις. ἀκτίνων ἐκχυσίν τε καὶ τάσιν 30,2
ἐλαία 70,1.12
ἐλαιον 69,30 71,5 91,6 sqq.
ἐλάττων 28,22 31,3 33,18 al. ἑλαττον
46,8 οὐκ ἑλαττον 26,15 οὐδὲν ἑλ. 48,
19 ἐλάχιστον 64,4 sqq. cf. αἰσθητόν —
ἐλάχιστα διαφανής 45,25 46,6
ἐλαύνειν. ὁ χρυσοῦς . . . ἐλαύνεται μᾶλλον
91,18
ἐλέγχειν 158,26
ἐλκεῖν 69,12.14 80,3 pass. 68,1.3 69,13.16
ἐμπαλιν 143,24 144,15 (χρῆσθαι) 171,6
καὶ ἔμπαλιν 73,5 143,25
ἐμπειρία 11,25
ἐμπεριλαμβάνειν 35,27
ἐμπιπλάναι (φωτός) 46,10
ἐμπίπτειν (de Democriti εἰδώλοις) 56,21
57,11 83,12 (τοῖς ὀφθαλμοῖς) 24,20 60,
16 (τῇ κόρῃ) 62,1.3 (τῇ ὄψει) 31,28
56,13 57,21.22 58,8
ἐμποδίζειν 8,1 c. acc. 137,11 dat. 136,7
(ἐμποδίσει) 57,8
ἐμπροσθεν 127,25 ἐν τοῖς ἔμπροσθεν 58,
24 155,22 156,6 161,8

ἐμπτωσις 83,4 (εἰδώλων) 60,5.6 146,23
ἐμφαίνειν pass. 25,13 ἐν 24,16 (ἐπὶ τῶν
κατόπτρων) 168,5 σῶμα ἀπλῶς λέγων
αὐτό, ὡς ἐμφαινομένης τῆς στερεότητος
ἐν τῷ σώματι 48,18
ἐμφανής v. διαφανής
ἐμφασις 20,10.11 Democriti 24,15 sqq.
cf. διαφάνεια
ἐμψυχος 8,8 (dist. ζῶον) 2,8 3,21
ἐμψυξις 100,2.12
ἐν instrumentale cf. λύειν — (opp. διὰ) 13,18
ἐναντίος 143,12 sqq. c. dat. saepe, τούτου
ἐναντίον corruptum 77,22 (coni. ἄκρος)
81,5 τὰ ἐναντία ὑπὸ τῶν ἐναντίων πάσχειν
73,4 72,20 τὸ ἐν. τῷ ἐν. ὕλη 40,10 ἐξ
ἐναντίας 30,18
ἐναντιότης 73,11.12 86,17 τῶν ἀπτῶν
ἐναντιοτήτων 78,3
ἐναντιώσεις 45,3 66,3 73,21 86,6 sqq. 114,
4.7.8 115,17 137,7 143,22 (ἀπτή, ἀπταί)
56,23 78,5 83,15 110,2
ἐναποπλύνειν 74,1.5.9.10 pass. 66,23
74,3. 75,21 88,14 89,14.18 94,12.18
ἐνάργεια 71,24
ἐναργής 55,19 67,3 104,9 156,9 157,3.14
169,5 ὡς ἐναργὲς λαμβάνειν 2,19 51,21
67,12 169,10 cf. 168,17 λαμβάνει τινὰ
καὶ τίθησιν ὡς ἐναργῇ 136,6 ἐναργὲς καὶ
ὁμολογούμενόν ἐστι 168,28 τὸ ἐναργὲς
55,20 cf. γνώριμος — ἐναργῶς ἐδειξεν
136,14
ἐναρμόζειν intr. 24,5
ἐνδεια 109,14
ἐνδείκνυσθαι 32,4 43,19 146,6
ἐνδεῖν τινί τινας 34,6
ἐνδέχασθαι *fieri posse* 117,21 139,23 145,
2.16 147,4 157,14
ἐνδοθεν 30,25
ἐνδον 80,3.19 (saepius ἐντός)
ἐνδοξος. δι' ἐνδόξων 157,2
ἐνεῖναι c. inf. 114,13 122,15
ἐνεός 13,24 sqq.
ἐνέργεια 8,24 14,8.13 66,11.12 75,9.18.
19 77,1 125,25 sqq. 139,16 140,9.12.17
141,4.6 161,1 def. 4,5 (opp. δυνάμεις) 37,
14 162,6 (αἰσθησεως) 1,11 8,28 al. (coni.
αἰσθησις) 159,16 (ἡ κατὰ τὰς αἰσθήσεις
vel τὰ αἰσθητήρια) 125,19.26 165,7.10.
16 2,21 cf. ψυχικός (opp. ἀργία) 7,21
— ἐνεργεία 38,2 41,26 al. (opp. δυνάμει)
75,7 sqq. 116,18 117,11.13.15 118,7.8.

20 120,6 121,19. 21 132,3. 11 ἐνεργεία
 τε καὶ τῇ αὐτοῦ φύσει 165,4 κατ' ἐνέρ-
 γειαν 25,18 68,6 75,8. 16 118,16 (opp.
 κατὰ δύναμιν) 140,18 (opp. δυνάμει) 37,
 17 sqq. 140,15 cf. αἰσθησις διαφανές
 ἐνεργεῖν 8,1 75,14. 15 159,10. 11 161,17
 167,9 περὶ 120,10 (ἐνεργείας) 140,17
 160,3. 7 161,1 ἐνεργοῦντες καὶ αἰσθανό-
 μενοι 148,14 pass. 14,14
 ἐνιέναι. τῆς τροφῆς τῆς ἐνεθείσης 80,3
 ἔνιοι. ἐπ' ἐνίων 95,23 126,8
 ἐνίοτε 156,4. 8
 ἐνίστασθαι πρὸς 27,23 69,11
 ἔννοια 11,5. 10. 20 12,2
 ἐνοῦν pass. 64,24 e coni. 119,25
 ἐνοχλεῖν 23,17
 ἐντελέχεια (ψυχῇ) 2,15 166,17 (φῶς) 42,
 25 cf. εἶδος
 ἐντυγχάνειν (τοῖς γευστοῖς) 135,2
 ἔνυγρος 76,9
 ἐνυπάρχειν 70,2 76,18. 20 99,6. 8 119,2
 ἐξαεροῦν pass. 76,18
 ἐξαίφνης 36,24
 ἐξαναγκάζειν pass. 112,23
 ἐξαρκεῖν. ἐξήρκει c. acc. c. inf. 84,3
 ἐξασθενεῖν 23,2
 ἐξετάζειν 162,7 pass. 146,24. 25
 ἐξέτασις 11,21
 ἐξηγεῖσθαι 43,4 82,12. 17 157,5. 17
 ἐξηγητικός 74,10 151,15
 ἐξῆς 4,17 6,4 al. τῷ ἐξῆς 16,17 διὰ τῶν
 ἐξῆς 49,22
 ἐξικμάζειν pass. 91,6. 7. 8
 ἔξις 8,2 145,24 (opp. στήρις) 142,15. 16.
 23. 29 145,7. 8. 24
 ἐξιστάναι. ἐκ(σταν) e coni. 19,6
 ἐξοχή plur. 58,13. 14
 ἐξυγραίνειν pass. 76,15. 17
 ἔξω. εἰς τὸ ἔξω 23,14. 17
 ἔοικε 132,22 172,28
 ἐπαγγέλλεσθαι c. inf. aor. 7,14
 ἐπάλειψις (coni. ἐπιπρόσθησις) 63,5
 ἐπανιέναι 27,21 156,23 161,26
 ἐπανιστάναι 108,25 pass. 108,24
 ἐπάνοδος 17,16 19,24
 ἐπανορθοῦν 49,13
 ἐπάνω. ἐν τοῖς ἐπάνω 156,12. 16
 ἐπεγεῖρειν 101,20
 ἐπεὶ initio enuntiati nam 25,20 27,4 cf. μή
 ἐπειδὴ 2,20 7,14 8,28 al.
 ἐπέκεινα 29,6 169,26 sqq. 172,23

ἐπέρχεται (ἡ ὄψις) 116,23
 ἔπεσθαι (τοῖς χυμοῖς) 95,13 cf. 104,13 (τῇ
 ὁσφρήσει) 90,11 (τῇ θεωρίᾳ) 5,1 εἴ τις
 ἔποιτο τοῖς εἰρημένοις 39,13 ἐκείνῳ ὁ φίλον
 ἐκείνῳ 94,22 ἰδίως ἐπόμενον 60,13 ἔχει
 ἐπόμενον 8,19 ἐπόμενον εἶναι 3,18 lo-
 gice 59,23 62,9 110,26 137,26 139,17
 149,2 153,11 161,18 cf. ἄτοπον
 ἐπί. (ἀήρ) ἐπὶ μείζονος ὄγκου (v. adnot.)
 105,23 ἐπὶ τινος saepe coniungitur cum
 verbis dicendi — cf. ἀληθές, τάδε
 ἐπιβουλή 10,21
 ἐπιγράφειν 2,3
 ἐπιγραφὴ (βιβλίου) 2,1
 ἐπιδήλως 33,18
 ἐπιέναι. ἔπεισι (ἡ ὄψις) 156,13 e coni.
 118,12
 ἐπιζητήσαι ἂν τις 85,13 171,19
 ἐπικάλυμμα e coni. 102,12
 ἐπικαλύπτειν (opp. ἀποκ.) pass. 102,5
 ἐπικεῖσθαι 18,16
 ἐπικουρεῖν 102,23
 ἐπικουρία 98,18 100,10 109,12
 ἐπικρίνειν 141,14. 19 142,13
 ἐπίμνηχανᾶσθαι 98,22
 ἐπιμνησθῆναι 79,16
 ἐπιμύειν 17,14 18,2. 6 28,23 29,1. 3
 ἐπίνοια (ἀριθμοῦ) 11,9 12,26 τῇ ἐπινοίᾳ
 χωριζόμενα τῶν παθῶν λαμβάνεσθαι 111,18
 ἐπιπολάζειν 71,5
 ἐπιπόλαιος (coni. ψευδής) 69,11
 ἐπιπολῆς. τὸ ἐπ. χρῶμα (Ar.) 60,20 62,
 20 cf. βάθος
 ἐπιπροσθεῖν 65,18
 ἐπιπρόσθησις 61,9 62,12 ἄλλου ἄλλῳ
 63,5 cf. not. 65,16
 ἐπιρρεῖν 98,21
 ἐπισκοπεῖν. ἐπισκέψασθαι 6,26 ὕστερον
 ἐπισκεπτέον 65,24
 ἐπισκοτεῖν τινι 18,14 137,18
 ἐπιστήμη 12,11 75,13 sqq. 159,21 sqq. τὰ
 κατὰ τὰς ἐπ. 12,5 (coni. θεωρία) 13,11
 ἐπιστρέφειν εἰς animadvertere 57,18
 ἐπίτασις (opp. ἀνέσις) 53,3
 ἐπιτέμνειν. ἐπιτετμημένως 150,18
 ἐπιτήδειος 101,23
 ἐπιτηδειότης 44,26 68,15. 28
 ἐπιτιθέναι pass. 55,23 57,14 65,16 not.
 83,20 (opp. ὑποτιθέναι) 56,5
 ἐπιφάνεια 44,11 sqq. (ποσόν) 49,16 (πέρας
 τοῦ σώματος) 49,12. 14 cf. σῶμα

ἐπιφέρειν *addere* 5,9. 11 15,12 61,1 62,11.
26 85,12 89,10 93,4 94,11 101,13 111,
11 113,1 139,1 141,8 145,1 155,2 160,1
162,3 163,3 164,2 (τὴν αἰτίαν) 9,19
163,5 τὸ ἐπιφερόμενον 22,5 τὸ ἐπενεχθέν
25,9
ἐπιχειρεῖν *argumentari* 114,14 146,3 ἄλλως
39,16 ἀπό 127,8. 12 161,14 εἰς 136,5
(ἐνδόξως) 157,1 πρὸς 40,3 104,24
ἐπιχειρήσεις 86,7 108,6. 9 139,11. 13 143,
10 148,25
ἐπομβρία. ταῖς ἐπομβρίαις 76,3 ἐν ταῖς
ἐπ. 76,12
ἔπος plur. 23,8. 10 24,3 97,3
ἐργασθέντα πως 46,20
ἐρυθρόν 143,21 144,9. 15
ἐρωτᾶν 172,29 τὸν . . . λόγον ἐρωτώμενον
172,28
ἔστε 118,8 125,5. 9. 10
ἔσχατα def. 113,25 sqq. 138,13 sqq. ἔσχα-
τόν τι 44,12 49,6 (opp. πρῶτον) 168,
30 sqq. cf. αἰσθητήριον αἰσθητός ὁρατόν
πέρας
ἐτερογενής 137,10
ἐτερος. τινός 166,14 cf. 41,20 ἐτέρῳ δὲ
καὶ ἐτέρῳ τῆς ψυχῆς 157,16 cf. εἶδος —
θάτερον 64,20 τὸ ἕτερον *ibid.*
ἔτι *adnectens* 28,23 saepe ἔτι δέ 1,14 7,22
8,27 al. ἔτι τε 84,2 not.
εὖ. τοῦ εὖ (opp. τοῦ ἀναγκαίου) 10,28
εὐαίσθητος 98,17
εὐδιάπνευστος 26,17
εὐήθης 31,8
εὐθρυπτος 71,8
εὐθύ 125,17 c. dat. 110,13 123,6. 10 124,
15 125,25 126,9 133,5 134,12
εὐθύς *adv.* 41,5 135,21 156,2. 10 ἐπ' εὐθείας
19,17 25,23 28,28 30, 14. 15 41,6
εὐκίνητος 30,26
εὐκρατος 109,10
εὐλογον *vel* εὖλ. ἐστι 30,24 31,3. 21 58,23
72,18 73,31 76,12 104,26 107,5 118,3
124,1. 7. 17. 22 161,8 *regit acc. c. inf.*
sed in altero membro ὅτι 59,15 τὰ λεγό-
μενα εὖλ. 18,17 εὐλογώτερον ἦν 22,23
23,2 εὐλόγως 2,12. 19 9,21 43,12. 21
72,4 75,23 77,1 95,10 104,6 105,15 131,
13 132,23 135,5 sqq.
εὐρίστος 64,25 cf. *adnot.*
εὐπαθής 22,11 28,27 31,28
εὐπορία (τροφῆς) 10,23

εὐρίπιστος 26,21
εὐρίσκειν 172,30 c. acc. part. 46,7 *pass.*
107,13 154,11 c. part. 147,10
εὐυποληπτότερον *Arist. expl.* 26,20 cf. 36,1
εὐφθαρτος 28,26
εὐφύλακτος 71,8 εὐφυλακτότερον (*Arist.*,
var. εὐφυλακτικώτερον) 26,16 cf. 36,1. 2
εὐώδης 99,1 sqq. 165,27 εὐώδες 83,8. 19
not. 130,10 163,22
εὐωδία 93,18 99,3 102,22 109,9
ἐφαρμόζειν *intr.* 170,13. 14 171,1 172,18
ἐφεξῆς 6,2 53,2. 14 71,16 117,19 165,22
ἐφιστάναι τινί 26,5
ἔχειν (αἰσθησιν) 150,7 ἔχει τε καὶ δέχεται
45,5 52,2 ἔχον ἐξ οὐκ ἔχοντος γινόμενον
132,4 πλέον ἔξει 61,3 ἔχων δεδαιγμένον
58,24 ἔχει κείμενον 137,11 *eodem sensu*
simplex ἔχων 8,18 περί 163,10 πῶς
ἐπὶ τῆς ὀψews ἔχει 130,2 ὡς εἶχεν ἐπὶ
132,16 *sim.* 52,12 124,1 125,24 126,8
134,24 149,25 153,3 154,8. 9 159,24
ὁμοίως ἔχειν καὶ ἐπὶ 117,12 al. ἔχει
suppl. ὁμοίως καὶ ἐπὶ 125,26 141,23 εἰ
καὶ ἐπὶ τῆς ὀψews οὕτως (*sc.* ἔχει) 123,
12 cf. 37,7 ὁμοίως ἔχει καὶ περί 116,25
οὐ γὰρ ὁμοίως ἦ τε ἀλλοίωσις ἔχει 132,20
cf. 54,17 134,19 145,6 οὐχ οὕτως δὲ
ἔχοντος 36,19 οὕτως δὲ ἐχόντων 171,14
τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων 169,23
ἔψειν *pass.* 70,3. 4 71,3. 11 75,26
ἔψησις 70,5 89,26
ἔως τινός 31,20 ἔ. ἄν 125,7

Ζηλωτός 12,3
ζητεῖν 53,2. 14 109,23 117,19 135,26 153,
23 157,1. 13 162,22 *pass.* 113,16 123,
12 124,3 ἦν τὸ ζητούμενον 156,25 159,
13 ζητητέον 29,20 ζητεῖν c. *inf.* 14,19
ζήτησις 11,22 14,4
ζωή 5,5 6,24 al. cf. ζῶον
ζῶον (*dist.* ζῶην ἔχοντα) 2,12 5,8 6,1. 23
7,12 (*dist.* ψυχὴν ἔχοντα) 3,5. 19 sqq.

"H *solutionem problematis adnectit* 32,13
85,14 al. *aliam interpretationem adnectit*
51,5 94,18 118,23 153,21 156,16 171,
23 al.

ἡγεμονικόν 167,6

ἡδη logice 10,27 13,8 al.

ἡδύς. τῶν καθ' αὐτάς ἡδαιῶν ὁσμῶν 102, 26 ταῖς ἀπλῶς ἡδαιαῖς ὁσμαῖς 102,28 (coni. προσηγής) 54,9 (opp. ἀηδής) 96, 8 sqq. (opp. λυπηρός) 102,18 τὸ ἡδὺ καὶ τὸ λυπηρόν 9,23 95,13. 25 96,6. 12 97,15. 22. 23 98,4. 9 102,21 106,13. 15 τὸ ἡδὺ καὶ λυπηρόν (om. articulo) 97,25 104,3 106,17 τὸ ἡδὺ τε καὶ ἀηδές 104,15

ἡλίκος 155,25 sqq.

ἡλιος 156,3. 7. 15 de eius colore 55,22

ἡμιόλιος 54,6

ἡμισυς 124,10. 12

ἡρεμεῖν 16,14. 19 17,2. 12. 13

ἡσυχάζειν 8,1

ἡτοι. φάος ἡτοι φως 45,14 ἡτοι . . . ἡ 15,5 30,22 35,26 57,17 78,25 91,7 97, 15 106,7 107,12 164,10 172,3. 4. 5 not. (raro ἡ . . . ἡ)

ἡττον. ἀπὸ τοῦ ἡττον ἐδειξεν 161,14 cf. μᾶλλον — ἡκιστα διαφανής 46,13

ἡχος 146,20

θάλασσα 90,27

θάλλειν 27,14

θέα 11,22

θέατρον 58,6

θεῖον 46,3

θερμαίνειν 52,23 69,7 98,24 130,14 134, 13 pass. 69,19 71,2. 3. 10. 11 130,15 134,14

θερμός. τὸ θερμόν 21,20 (opp. ψυχρόν) 40,9 72,23 sqq. θερμά ψυχρά 83,17 cf. 6,12

θερμότης 69,7. 8 72,10 73,15 sqq. 74,24. 26. 27 76,28 88,14 89,19 95,5 99,6 109,10. 16 plur. 109,25 137,6 (opp. vel coni. ψυχρότης) 44,23 78,12 109,16. 25 137,6 cf. σύμφυτος

θέρος 67,8 τοῦ θέρους 76,1 θέρους 76,5 ἐν τῷ θέρει 76,8

θέσις 127,9 sqq. (coni. σχέσις) 50,19 (coni. διάστημα) 128,1 (ἢ παρ' ἀλλήλα) 65,16 ποιά 127,9. 12. 24

θεωρεῖν 112,11

θεώρημα 161,1

θεωρητικός (φρόνησις) 12,7

θεωρία 6,2. 7 (περὶ) 2,4 4,9 5,1. 16 6,13

11,8 14,9 αἰσθησιν τῶν ἐν θ. 14,4 (opp. πράξις) 11,4 12,4 (coni. ἐπιστήμη) 13,11 (φυσική) 7,1 (τῶν ἱατρικῶν) 7,2

θηλυκῶς ἐκφέρειν 151,1 σχηματίζειν 152,6

θρεπτικός (χυμός, coni. τρόφιμος) 96,4 τὰ θρεπτικά 105,4 (δύναμις) 3,14 9,25. 27 (ψυχή) 3,20 78,10 τὸ θρεπτικόν 9,28 10,1. 7 sqq.

θρέψις 107,23

θρύπτεσθαι 66,13

θρύψις 66,15

θυμῶν pass. 38,6 93,20 103,13 130,13

θύραθεν 100,10

ἱατρική 7,3

ἱατρός plur. 7,1 107,4

ἴδιος 52,5 99,16. 17 100,6 130,17 159,15.

17 αἱ ἴδιοι 2,14 τὰς ἰδίους (ιδίας M)

4,11 sed ἴδιαι 2,11 τὰς ἰδίας (ιδίους V)

4,14 (—ους V 5,14) 5,14 98,12 106,24

ἰδίαν 97,24 (opp. κοινός) 2,9 sqq. 4,2 sqq.

5,14 (ἐνέργεια) 2,14 4,11. 14 5,14 (φύσις)

97,24 cf. αἰσθητός — ἰδίως 79,13 ἰδίως

ἐπόμενον 60,13 cf. διαφανής — ἰδίᾳ 3,9.

10 (opp. κοινῶς καὶ καθόλου) 1,4 κατ'

ἰδίαν 53,21 119,23 120,3 162,24 166,10

ἰδρώς 29,3

ἱκανός 18,4 26,25 28,21 142,20

ἶνα 34,11 57,9 al.

ἰός 91,17 (σῆψις) 91,16

ἰσάζειν intr. 56,1 pass. 64,19

ἰσόπλευρος (τρίγωνον) 161,3

ἴσος. ἴσα 127,15 sqq. ἴσον ἐστὶ τῷ 20,7

25,8 35,15 75,12 sim. 4,2 61,24 69,20

75,12. 17 139,19 151,8 157,21 ἴσως

25,28 134,5

ἰσοσθενής 30,20

ἰσοσκελής (τρίγωνον) 161,2

ἰσοταχῶς 30,4. 28

ἴσταται ἡ τομή 110,4

ἱστορεῖν 4,13 130,3 pass. 72,3

ἱστορία (coni. διαίρεσις) 4,14 cf. μάθησις

ἴσχειν 45,19 70,1. 5

Καθαρός (coni. εὐλκρινής) 67,13

καθείργειν 23,15

καθήκειν (πόροι) 41,5

καθίστασθαι (ἐν μέσῳ) 64,23 137,1
καθό 45,5 48,1.3 73,6 78,4.6.20 82,23
88,18 sqq. 90,19 103,14 107,3 165,8.9
sequitur κατὰ τοῦτο 48,12 73,11 89,9
(om. ἐστὶ) τῶν σωμάτων, καθὸ σώματα
44,10 sim. 44,19 49,1 sqq. 51,24 73,10.
23 77,5 78,19 86,1 98,5.6
καθόλου 3,11 11,27 27,23 40,9 41,9 56,
18 71,27 72,13 77,15.19 86,21 98,9
137,9 (coni. κοινῶς) 3,9 cf. ἰδέα — οἱ
καθόλου λόγοι 41,10 τὸ κ. 112,12
καθομιλεῖν pass. 25,19
καθόσον cf. ὅσος
καθότι 26,12
καίτοι 156,5 171,7 119,1 κ. γε 70,4 c.
part. 37, 15 80, 10 82, 23 90, 25 144, 4
καίτοι σύνθετον 144,18
καλεῖν. καλούμενος 66,17
καπνώδης 40,10 92,17 sqq.
κάρυα 69,18
κατά. τὰ κατὰ τοῦ ὕδατος 31,1 93,9 cf.
αὐτὸς μέρος μικρὸς μῶριον — κατὰ τι
149,16 periphrasi genetivi inservit ἡ
κατὰ τὰ χρώματα διαφορὰ 53,16 al. cf.
αἴσθησις ἐνέργεια
κατακαίειν. ἀπὸ ξηρῶν καὶ κατακεκαυ-
μένων 76,10
καταλαμβάνειν de oculo 17,20 19,1.9
καταλείπειν 79,20 sqq. (ὁ καταλειπόμενος)
10,13 19,16 20,1 33,18 118,17 152,1.
10.21 153,14
κατάλληλος 83,25 καταλληλότερον καὶ
σαφέστερον ἂν ἡ λέξις ἔχοι 145,21 ἔστιν
καταλληλότερα (καταλληλότερον fort. recte
ΑΡα) καὶ φανερώτερον ἔχουσα ἡ γραφή
101,5
καταμετρεῖν 115,21.22.23.24 pass. 115,20
καταναλῶσαι 28,21
καταριθμεῖν 81,14 ἐν 81,16 med. 6,6
κατασκευάζειν 132,18 136,6 139,18 141,6
146,3.29 ἐκ 148,1
κατάστημα 109,8
καταφέρειν pass. 7,28 90,14 ἐπὶ τὸ λέγειν
16,7
καταψύχειν. καταψυχθεῖσα 7,27
κατεργάζεσθαι. κατειργασμένοι pass. 99,2
κατεργασία 107,23
κατέχειν (τόπον, τὸν τόπον) 29,13.25 30,1
κατηγορεῖν τινος 44,4 149,23 κατὰ 89,11
114,15 149,22 ἐπὶ 64,14
κατισχύειν 64,20

κάτοπτρον 20,9.11 58,13 168,5
κάτω. εἰς τὸ κάτω 7,27 31,1
κάτωθεν 127,26
καῦμα 76,8
κέγχρος 64,8 116,21 sqq. 117,24.25 155,24
κεῖσθαι 127,11 κεῖται c. inf. 151,23 152,6
154,3 τὸ ἄμα ἔκειτο εἶναι ἴσον τῷ 157,
21 κεῖται ἡ ὁσμὴ γίνεσθαι 105,12 ἐν
ᾧ τις ἔκειτο αἰσθάνεσθαι 154,1 αἴσθησις
εἴη κειμένη γίνεσθαι 164,19 κείσθω τοῦτο
καὶ μενέτω 43,10 κεῖται ὅτι 96,5 139,7
εἰ εἴη κείμενον τό 146,14 τὰ κείμενα
139,1 145,1
κενόν 29,13 κενῶς λέγεται 21,18
κέντρον 165,20 (τὸ ἐν τῷ κύκλῳ) 165,18
κεραννύναι (cf. κερνάειν) κεκράσθαι 91,26
(dist. μεμίχθαι) 64,14 (coni. μεμ.) 91,18
136,14 144,3 (coni. συγκείμενα) 136,
20
κέρας δὲ καὶ τὸ χελώνιον διαφανῇ ἐργασθέντα
πῶς γίνεται 46,19
κεράτιον c. coni. 103,13
κινεῖν (coni. ἀλλοιοῦν) 75,6 κινεῖσθαι κινή-
σεις 143,15 (τὴν αἴσθησιν) 110,11.14
119,24.25 120,4.20.24 126,5 131,14
146,8 (τὴν ὁσφρησιν) 168,20 sim. al.
(τὴν ὄψιν) 53,25 (τὸ πάθος) 135,10
sim. al.
κίνησις. πᾶσα κίνησις ἐν χρόνῳ 30,2 (ψό-
φου) 11,18 (coni. πάθος cf. s. πάθος)
135,9 (coni. φορὰ) 131,14 (coni. τριψίς)
52,21 ἡ ἄνω κ. 30,26
κινήτικος 35,7.11 45,17 59,7 75,10 78,
21 110,8.16 (coni. μεταβλητικός) 10,17
cf. ποιητικός
κιρναμένων 138,9
κοιλία 108,11 sqq.
κοιμᾶσθαι 148,15
κοινός (ὅρος) 172,11 cf. ἴδιος αἰσθητός —
τὰ κοινά 112,5.7 τῶν μηδὲν ἔχόντων
κοινόν 167,18 κοινῶς cf. καθόλου —
κοινότερον κέχρηται τῷ ὀνόματι 25,18
cf. 8,6 ἀπὸ κοινοῦ εἴρηται 101,4
κοινωνεῖν 45,10 46,4 89,1 91,10 94,6
105,2.5
κοινωνία 137,22
κοιονορτός 46,18
κόπρος 108,1
κορεννύναι. κεκορεσμένων 96,9
κόρη 17,8 18,14.21 19,8 23,17 24,1.16.21
27,7.12 58,2.10 59,11 60,4 cf. ἐμπέπτειν

κορυφή cf. βάσις
 κόσμος (καὶ τὰ ἐν αὐτῷ) 11,7
 κοῦφος 79,9 cf. βαρύς
 κουφότης plur. (opp. βάρη) 109,25
 κρᾶσις 55,7 65,1
 κρατεῖν pass. 52,24
 κρίνη cf. πηγή
 κρίνειν 111,20 sqq. 165,9 167,1.19 τὰς
 διαφοράς 36,17 163,14.15 164,13 de
 sensu 58,2 141,16.22 142,5 sqq. ἡ κρί-
 νουσα αἰσθησις 141,11 sqq. 142,10
 κρίσις 142,24 167,22 sqq. (opp. πάθος)
 167,24
 κριτήρια 111,26
 κριτικός 9,11 85,14 86,2 142,3
 κρούειν (ὄργανον) pass. 146,19
 κύαθος 118,1
 κυβερνητική 7,5
 κύβος 86,1
 κύκλος 86,19 sqq. 165,18 τῇ κύκλω κινήσει
 86,21
 κυκλοτερής 24,1
 κύριος (δόξα) 63,6 κυρίως 4,5 107,6 κυ-
 ρίως λέγεσθαι 45,12 64,14 105,18 cf.
 ἀπλῶς πρώτως — κυριώτατα καὶ μάλιστα
 47,13
 κωλύειν 66,14 136,12 158,25 οὐδὲν κω-
 λυεῖ 126,3 133,17 sim. 63,7
 κωμικός 97,2
 κῶνος 28,4. 5. 6 29,12. 21 sqq.

Λαγωῶν 18,12

λαμβάνειν 111,19 149,16 sqq. 151,2 154,11
 155,12 157,24 165,12 sqq. 168,6 169,13.
 15 170,4 sqq. (δόξαν) 11,27 τὸ c. inf.
 44,8 71,9 124,17 140,20 144,22 160,22
 c. acc. c. inf. 35,25 43,17 71,18 111,3
 164,20 ὅτι 47,22 51,19 70,24 116,17
 133,14 163,18 (coni. ὑποτίθεται) 4,21
 τοῖς πρώτοις ληφθεῖσιν 137,26 λαβὼν ὡς
 φανερώς οὕτως ἔχοντα 95,2 cf. γνώριμος
 ἐναργής — λαμβάνειν de oculo 58,12 sqq.
 αὐτῆς καθ' αὐτὴν λαμβανομένης 136,17
 sim. 119,17 165,3 (coni. χωρισθῇ) 117,
 16 (ἀνάπαλιν) 56,1
 λαμπρός (coni. πυρώδης) 52,16 }
 λανθάνειν (τὴν αἰσθησιν) 120,15. 17 αὐτὸν
 ἑαυτὸν ὅτι 147,26 λήσεται τις αὐτόν, ὅτι
 148,6 sim. 148,14. 16

λέγειν πᾶρά 45,12 ταύτην (sc. τὴν αἰσθη-
 τικὴν ψυχὴν) ἐν τῇ καρδίᾳ λέγει 40,28
 λέγω δέ (var. δὴ) 111,17 λέγω δὴ (var.
 δέ) 47,25 ἔστι δὲ ὃ λέγει 5,13 131,21
 134,21 139,21 144,2 165,24 sim. 25,4
 150,18 158,22 167,8 ἔστιν οὖν τὸ λεγό-
 μενον 42,10 sim. 10,6 52,8 61,7 94,18
 118,23 146,7
 λεῖος 58,12 83,25. 26 91,18 (opp. τραχέα)
 83,16 τὸ λεῖον varia significat 84,17
 (coni. περιφερής) 85,7
 λειότης 17,8 plur. (opp. τραχύτητες 83,
 7. 10
 λείπειν *desse* 74,8 77,25 λείπεται c. acc.
 c. inf. 138,7
 λέξις 10,2 21,3 82,13. 17 145,21 151,22
 152,6 158,22 159,18 161,21 cf. ἀκόλουθος
 λεπτός 28,22 sqq. 57,10 sqq. (opp. πυκνός)
 50,27 (coni. ἀσθενής) 58,15 (coni. εὐ-
 παθής) 22,10 (ἀήρ) 108,4 τοῦ πυρὸς τὸ
 λεπτότατον (i. e. φῶς) 23,14. 17
 λεπτότης 23,21 26,22 28,22 71,5. 11 (coni.
 ὀλιγότης) 98,17
 λευκός 54,3 sqq. 143,4. 6 144,14 145,12 sqq.
 149,19 156,18 (χρῶμα) 52,19 eius origo
 53,12 sqq. τοῦ τε λ. καὶ τοῦ μ. 53,14
 cf. 18 56,9 al. τοῦ λ. τε καὶ μ. 53,17
 55,11 sqq. cf. 54,16 τὸ λευκὸν καὶ τὸ
 μέλαν 142,17 cf. 142,3. 14 (i. q. μά-
 λιστα ὁρατόν) 77,13 (coni. ἀφρώδης) 52,
 21 cf. διαφανής
 λέων 18,12
 λήθη plur. 8,4
 ληπτικός 9,12 not.
 λῆψις. τῇ τῶν εἰδῶν τῶν αἰσθητῶν λήψει
 37,21 (v. adnot.)
 λίαν 119,10
 λίθος (διαφανεῖς) 44,1 cf. 27,1
 λιπαρότης e coni. 79,6
 λογικός 13,2. 6 (δεῖξις) 171,12
 λόγος *oratio* def. 12,14 13,9 cf. φωνή — αἴτιος
 τῶν μαθήσεων 13,8 *ratio* 144,13. 18 (μί-
 ξωας) 65,14 56,2 *music* 54,12 sqq. τῷ
 λόγῳ (ὅpp. κατὰ τὸ ὑποκείμενον) 55,5 κατὰ
 τὸν λόγον καὶ τὴν δύναμιν 167,3 κατὰ τὸν
 λόγον μέντοι καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὸ τί
 ἦν εἶναι (opp. κατὰ τὸ ὑποκείμενον)
 166,18 sim. 166,11 167,1 cf. ἀριθμός —
 ὑπὸ τὸν τοῦ χρώματος λόγον 52,2 τὰ ἐν
 λόγῳ τινί 54,8 ἐν λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς 54,10
 ὃ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ (περὶ) 54,7

131,19 cf. 155,10 κατὰ τὸν αὐτὸν λ.
40,19
λοιμώδης (κατάστημα) 109,8 ἐν ταῖς λοι-
μώδεσιν (sc. νόσοις?) 99,14
λύειν 17,3 pass. 76,17. 21 e conī. 95,9
λύεσθαι τὴν συνέχειαν 30,10¹ (τὴν ἀπορίαν,
τὰ ἀπορούμενα sim.) 114,23. 24 112,20
113,2. 12 162,16 λύοιτο δ' ἂν ἐν 147,2
λυμαντικός 23,16
λυπηρός cf. ἡδύς
λύσις (ἀπορίας, τοῦ ἀπορουμένου) 113,9 sqq.
130,3. 5. 10 146,6. 28 165,21 168,6
λυτικός 16,8
λύχνος 33,16
λυχνούχος 23,11

Μάθημα. ὡς δοκεῖ τοῖς ἀπὸ τῶν μαθημά-
των 25,20
μαθηματικός (σῶμα) 111,15. 16. 17 μαθη-
ματικοί 28,2. 12
μάθησις 14,5 plur. 13,8 (conī. ἱστορίαι) 12,12
μάλα. μᾶλλον . . . δευτέρως δέ 46,5 τὸ
μᾶλλον ἢ ἤττον εἶναι 53,6 ἀπὸ τοῦ μᾶλλον
ἐπιχειρῶν 161,14 τὸ μᾶλλον τε καὶ ἤττον
μίξει τοῦ ἐναντίου 45,26 argumentari
κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἤττον 108,6 139,
13 μάλιστα τε καὶ πρῶτον 43,13 cf. κυρι-
ώτατα — καὶ εἰ μάλιστα 167,10 εἰ καὶ
ὅτι μάλιστα 73,24 171,16

μαλακός cf. σκληρός
μαλακότης plur. (opp. σκληρότητες) 110,1
μαλακτός 46,21
μανότης 44,23
μαρτυρεῖν 91,19
μαρτύριον 71,21 72,15
μάτην 30,25
μέγας (conī. μικρόν) 45,1 μέγιστον cf. ἀν-
επαίσθητον ἀναίσθητον
μέγεθος (conī. σχῆμα) 11,14 58,2 83,6. 9
84,11 sqq. (ψόφου) 11,17 cf. ἀναίσθητος
μειοῦν pass. 152,22 cf. αὔξειν
μείωσις cf. αὔξεις
μέλας 54,3 (χρῶμα) 53,13 τὸ μέλαν 77,
13 143,6. 8 144,15 145,12 sqq. μέλανά
τε καὶ ἐν στερήσει χρώματος 52,25 τὸ
μέλαν καὶ τὸ λευκόν 142,5
μέλλειν c. inf. fut. 35,21 126,6 ἡμελλεν
32,14 c. inf. praes. 43,12 136,5 τὰ μέλ-
λοντα 12,1

μέλος 117,1 sqq.
μένειν (opp. συγχεῖσθαι) 58,14 cf. ὀρίζειν
μέντοι 10,15 39,10 al. οὐ μέντοι 17,6
125,13 144,13 cf. 9,7
μερίζειν. μεμερισμένως καὶ κατὰ μέρος
128,20
μεριστόν 133,15 171,1 172,2
μέρος. μέρει τε καὶ ὀργάνῳ 162,20 cf. δύνα-
μις — ἀνὰ μέρος 11,8 ἀπὸ μέρους 155,1
κατὰ μέρος 151,12 cf. μερίζειν
μέσος (ὅρος) 172,13 εἰπὼν διὰ μέσου 155,1
159,22 161,25 διὰ μέσου τινός 83,22
105,6 106,3 168,17 169,2 ἐν μέσῳ 27,2
81,8 128,14 153,4 cf. καθίστασθαι — κατὰ
τὸ μέσον 30,13
μεσότης 9,10
μεταβαίνειν 88,7
μεταβάλλειν 64,21 74,14 al. pass. 107,
25 117,25 cf. πάσχειν — intr. 7,21 50,20
69, 22. 23. 28 89,26 105,22 117,26 118,2
132,12 133,15. 16 134,1
μεταβλητικός (conī. κινητικός) 10,17
μεταβολή 38,9 67,17 69,14. 19 70,1 89,26
90,1 91,16 93,1 105,21 107,14 108,12.
15 133,18
μεταδιδόναι. μεταδίδοται ἡ κίνησις 129,19
μεταξύ locali sensu 35,20 59,14 104,21
132,22 al. καὶ τούτων ἐμνημόνευσεν ἐν
τῷ μ. 156,24 τὸ μεταξύ διάστημα 31,24
126,23 de eis quae media sunt inter
obiecta et sensus τὸ μεταξύ τοῦ τε αἰ-
σθητοῦ καὶ τῆς αἰσθήσεως 123,20 τὸ
μεταξύ τοῦ τε ὁρωμένου καὶ τῆς ὁρώσης
ὄψεως 35,9 sim. 131,18 cf. ἀήρ διαφανές
— brevius τὰ (τὸ) μεταξύ 62,11 105,12
τὸ μ. σῶμα τῆς αἰσθήσεως αἴτιον 131,22
sensus fit διὰ τῆς κινήσεως τοῦ μ. 62,15
διὰ τινος μεταξύ 135,6 168,20. 21 sim.
10,13 104,23 cf. μέσος — de mediis inter
ἐναντία qualitatibus 65,26 66,4 113,26 sqq.
142,25 143,17 sqq. 144,12 (τὰ μ. χρώ-
ματα) 52,27 53,14 55,16 56,15 82,4 (χυμοί)
80,27 81,10 (χρόνος) 146,9. 22 147,2
μεταφέρεσθαι 127,16 translate ἀπὸ 95,
21 105,16 = κατὰ μεταφορὰν λέγεσθαι
95,22
μεταφορά 96,2 cf. Add. ad. 95,22
μετέρχεσθαι. μετελήλυθε (ἐπὶ) 24,13 162,16
μετιέναι ἐπὶ 41,8 70,17 111,2 157,2
μετόπωρον. μετοπώρου 76,1 τοῦ μετοπώ-
ρου 76,7

- μέχρι 28,7 32,21 35,20.23 36,21sq. 128,24
 μή. ὅτε μή 69,14 ὅτι μή 3,16.19 15,16
 20,18 22,19 31,16 35,26 36,9 39,26 42,
 26 43,24 49,21 56,3. 17. 18 58,23 62,10
 65,8 70,2 77,28 86,7 89,9 90,7. 21 93,
 11.23 101,24 107,5 108,9.17 113,6 114,
 14 127,8. 14 130,2 132,19 133,20 137,
 15 139,11 140,1 143,10 144,24 146,6.
 15. 18. 29 154,5. 15 158,6 159,5. 19. 22
 161,13 ὅτι μηδέ 48,5 58,24 86,17 104,
 18 107,21 117,14 146,10 149,1 153,24
 156,15 sed ὅτι οὐδέ 137,16 ὅτι μηδεῖς
 (sed οὐδεῖς 99,10) 147,4 149,1 155,21.
 22 156,13 159,3 170,10 171,24. 25 ὅτι
 μηδέτερον 94,1 169,15 ὅτι μηδέπω 25,
 27 ὅτι μήτε 93,28 121,26 146,12 150,
 15 διότι μηδέ 47,9 ἐπεὶ μή 1,12 18,5
 35,25 41,17 75,20 sed ἐπεὶ οὐκ 36,11
 sim. 48,19 ἐπειδὴ μηδέν 44,11 post
 relativum μή, μηδεῖς etc. 52,25 64,1
 82,16 96,22 147,9 149,18
 μηδέ, μηδεῖς, μηδέτερος cf. μή
 μηκέτι logice 51,13 cf. οὐκέτι
 μήλον 156,1 165,26 167,13
 μήν. οὐ μήν 26,11 35,13 49,14 68,10. 19
 al. c. part. 49,14 ἄλλο μήν 81,19 cf.
 ἄλλά
 μῆνιξι expl. 34,14
 μηνύειν 12,29
 μηνυτικός 98,6
 μήποτε 19,12 40,18 (post ἀπορεῖ) 101,10
 μήτε. ὅτι μήτε . . . μήθ' ὅτι 121,26 μήτε
 . . . καὶ corruptum 82,1
 μῆγμα 68,11
 μινύοναι pass. 34,12. 13 136,16 sq. 138,
 8 sq. 140,5. 6. 23. 24 141,1 144,7 sq.
 (coni. μεταξὺ ὄντα) 143,20. 27 (δι' ὅλου,
 δι' ὅλων) 64,15. 25 65,2
 μικρός. κατὰ μικρόν 61,27 κ. μικρά 60,
 14 (opp. ἀθρόον) 60,7
 μικρότης. διὰ μικρότητα (var. σμικρ. cf. s.
 σμικρ.) 67,22. 23 118,10 cf. ἀναίσθητον
 ἄόρατον
 μικτός 79,5 137,5 138,7. 11. 12. 24 143,22
 μῆξις 46,8 51,2 55,2 72,10 77,28 79,8 81,8
 82,4. 6 95,10 136,23sq. 144,5. 7 (ποιά)
 47,12 53,7 77,18. 25 80,25 (coni. παρά-
 θεσις) 55,6 — (κατὰ παράθεσιν) 63,21 sq.
 (τῶν ἐναντίων) 53,15 56,9 80,25. 26 81,
 2. 5. 11 137,10 143,18 144,6 (τοῦ ἐναν-
 τίου) 45,26 (τῶν ἄκρων) 81,9 (τοῦ πλεί-
- ονος) 142,26 (τῶν χρωμάτων) 59,17.
 22 60,20. 23 61,11. 16. 22 62,9. 13 63,
 2 sq. 65,5 (τῶν χρ. καὶ τῶν χυμῶν)
 82,8 διὰ παντός 64,13 cf. παρουσία
 μισητός 12,3
 μνήμη 5,27 etc. 7,11 167,20 plur. 8,3
 μνημονεύειν 56,16 66,21 84,12 97,2 146,
 16 155,22 156,24 157,19 173,11
 μοῖρα 45,23
 μονή (opp. ἀφαίρεσις) 69,21
 μονοῦν pass. (coni. χωρίζειν) 118,19
 μόριον 3,23 4,15 149,6 sq. al. (ψυχῆς)
 3,10 (coni. ὄργανον) 164,20 κατὰ μόριον
 149,16 sq. κατὰ μόρια e coni. 129,11
 cf. 57,8
 μοχθηρός cf. ἀηδής
 μύειν 57,12. 13
 μυριοστός 116,22 117,24 155,23
 μύρον plur. 98,2
 μυωπίζειν pass. 58,17. 19
- Ναός 58,6
 νέμεσθαι 104,3
 νεογνός 27,9
 νεῦρον 68,12. 13 70,10
 νέφος 52,23
 νοεῖν 111,25 112,3. 8 c. acc. part. 88,12
 pass. 112,6 cf. λαμβάνειν
 νοητός 111,24 112,2
 νομή 142,26
 νόσος 6,12 7,22
 νότιος. νοτίοις 76,2. 9
 νοῦς 112,8 sq. τῷ νοῦ 112,2. 7 νοῖ 112,4
 (v. adnot.) (coni. φρόνησις) 12,17
 νύκτωρ 31,8 saepius νυκτός
 νῦν logice 28,22 69,16 135,3
- Ξανθός 165,27¹
 ξηρόν 21,21 72,21 sq. al. ξηρά ὑγρά 6,12
 83,17 (τὸ ἐν χυμοῖς) 66,24 cf. ἔγχυμον
 ξηρότης 44,23 73,14 sq. 74,18 75,25 76,
 16 77,3 90,21 sq. 92,3 sq. 106,1 plur.
 110,1 137,6

¹Ο. de articulo modo posito modo ommisso
 cf. ἡδὺ λευκόν et τὸ τραχὺ καὶ τὸ λεῖον

καὶ ὁξύ 84,16 coniungitur cum nomine
 praedicativo ὅς ἐστιν ὁ ὁρῶν 20,11 25,10
 ἡ ... κίνησις ἐστιν ἡ τοῦ ὁρᾶν αἰτία 35,11
 αὕτη δὲ ἡ τῶν ψόφων ἀκουστική 37,10
 sim. 26,6 37,18. 19 38,21 44,22 45,4
 49,14. 22. 25. 28 50,1 al. e coni. 46,11
 — repetitur aliis interiectis τό 138,2
 ponitur ante relat. τὸ δι' οὗ 9,16 27,5
 29,21 τῶν δι' ὧν 55,27 τὰ δι' ὧν
 100,4 τοῦ ἀφ' οὗ 28,25 sim. 33,16 34,
 21 36,14 42,18 52,15 64,19 83,18 98,9
 99,8 105,21 130,9 131,1. 18 134,9 144,8
 149,14 154,2. 24 157,8 158,12 168,29.
 30 169,7. 8. 19. 20 170,5 171,8. 10 172,
 5. 6. 7. 9. 10 e coni. 50,25 interdum
 τούτου φ 26,14 sim. 50,25 — articulus
 totis enuntiatis praeponitur αἰτίαν ...
 τὴν ὅτι 2,13 107,3 τὸ ὅτι 26,10 125,1
 159,19 171,26. 27 τὸ πρὸς τί ἀντιπερι-
 ἴσταται 29,20 sim. 38,10 157,2 161,4
 periphrasi inseruit τὰ κατὰ τὰς ἐπι-
 στήμας 12,5 τὰ ἐν θεωρίᾳ 14,4 τὰ τοῦ
 ὀφθαλμοῦ 27,11 cf. 32,21 τὰ τοῦ ἀκού-
 οντος 36,18 — τὸ ἀκούον (pro ὁ ἀκ.) 125,
 25 τὸ ὁρῶν 152,18 cf. s. ὁρᾶν
 ὄγκος 84,15 sqq. 85,20 105,23
 ὅδε 92,2 133,23 al. ὅδε ... ὅδε 68,15.
 19. 20 69,2. 3 157,9. 10. 24. 25 163, 10.
 11 167,7 τόδε (opp. ἄλλο) 86,19 136,4
 (opp. τοῦ ἐτέρου) 143,17 τόδε τι 30,4
 68,19 157,24 ἐπὶ τᾷδε 170,1 sqq. 172,22
 ὁδοιπορεῖν 23,11
 ὁθόνη Emped. expl. 23,24
 οἰκεῖος 46,9 66,15 73,16 79,15 87,8 109,
 16 (coni. προσεχής) 87,10 (coni. ὠρι-
 σμένος) 45,19 49,5 (opp. ἀλλότριος) 12,20
 (αἰσθησις) 41,16 142,22 143,7 (αἰσθητόν)
 144,22. 23. 25 168,22 (γένος) 145,24
 (δύναμις) 160,6 (ἐνέργεια) 101,24 160,19
 (ἔρος) 48,17 (πέρας) 49,1. 4. 5 (τέλος)
 48,22 (φύσις) 41,19 106,21 117,23
 (χρῶμα) 43,2. 21 45,18 47,10 49,2 50,
 5 sqq. 52,4. 14
 οἰκειότης 33,11 47,8 (coni. γειννιάσις)
 46,4
 οἶνος 69,30 70,5 118,1
 οἶον 110,9 159,28 160,24 οἶον εἰ 69,5
 158,9
 ὀλίγος. ἐπ' ὀλίγον 8,29 18,20 31,17 e coni.
 58,15 μετ' ὀλίγον 133,26 πρὸ ὀλίγου
 20,5 34,15 40,16 56,16 74,17 82,13

104,8 155,4 πρὸς ὀλίγον 93,15 πρὸς
 ὀλίγον χρόνον 93,17
 ὀλιγότης cf. λεπτότης
 ὀλόκληρος 19,22 55,24
 ὄλος. ἐν τοῖς καιομένοις ὄλοις (var. ξύλοις)
 τὸ ὄλον 116,19 sqq. δι' ὄλου 46,16 δι'
 ὄλων 47,1 cf. μινύοναι τρέπεσθαι —
 ὄλως 51,8 57,18 70,15 78,24 86,14 97,
 20 99,3 100,14 113,20 115,15 138,7
 147,14 148,18 155,13. 14 e coni. 137,12
 ὀμαλότης 11,19
 ὀμβριος (ὕδωρ) 75,27 τὸ ὀμβριον 80,10
 ὀμμα. eius γένεσις 39,5 sqq.
 ὀμογενής 137,10. 13 138,15 140,25 141,22
 142,1. 12 145,3 sqq. 158,15 161,13 167,
 16 (coni. ὑπὸ τὴν αὐτὴν αἰσθησιν) 138,
 12 cf. 138,24
 ὀμοειδής 64,1 142, 12. 22. 24 158,8 sqq.
 161,7. 26 162,1
 ὀμοιομερής 64,11
 ὀμοιόμορφος 24,19 56,12 57,6
 ὀμοια 127,18 ὁμοίως δὲ καὶ 11,18 24,16
 39,22 65,23 74,3 96,1 141,18 142,4
 ὁμοίως καὶ 7,21 83,21 127,25 132,23
 137,7 142,18 144,19 150,4 154,26 164,1
 elliptice ὁμοίως καὶ τὰ ὀμοια 127,18
 ὁμοίως καὶ καθ' ἐκάστην αἰσθησιν 160,9
 (cf. 162,21) καὶ ἐφ' ἐκάστης ὁμοίως
 162,5 cf. ἔχειν
 ὀμοιοσχήμων 57,5
 ὀμοιότης 81,12 82,9 119,11 139,23 145,4
 ὀμολογεῖν pass. 162,1 168,13 cf. ἐναργές
 ὀμοῦ 91,11
 ὀμόφωνος 13,17
 ὄνομα (dist. ῥῆμα) 13,15
 ὀνομάζειν pass. 98,1
 ὀξύς (χυμοί Democriti, opp. γλυκύς) 85,6
 τὸ ὁξύ varia significat 84,17 ὀξέος καὶ
 βαρέος 142,4 cf. χυμός
 ὀξώδης 83,19 (cf. adnot.)
 ὀπηλικοσοῦν 110,22
 ὀπισθεν 127,25
 ὀποῖος 3,22 55,20 69,16. 22 71,27 83,11
 102,10 115,10. 14 116,5 126,18 127,9
 164,13 172,14 ὀποῖον δὴ 151,17
 ὀποτέρως 126,22
 ὀπτική 7,4
 ὀπως 89,21 157,2 fin. 10,17. 18 al.
 ὀπασσοῦν 127,21
 ὀρᾶν. ὀρώμεν 34,13 ὀραθῆναι 35,22
 ὀψεται (ὀφθῆσεται Thurot) 170,3 τὰ

- ὁρῶντα 50,19 τοῖς ὁρῶσι igitur vid. neutrius generis 50,22 cf. s. ὁ — pass. (δι' ἀλλήλων) 55,16 60,19
- ὁρατικός 167,5 (δύναμις) 25,6 36,9 37,1 160,9. 24 (ψυχή) 36,20 (μέρη) 158,10 τὸ ὁρ. 39,19
- ὁρατός 11,5. 25 12,19 17,9. 17 al. (ἔσχατον) 170,13 sqq.
- ὁργανικός (σῶμα) 2,16
- ὄργανον 78,11 musica 146,19 (σωματικά) 8,11 (αἰσθητικά) 41,1 (τῆς ἀφῆς τε καὶ τῆς γεύσεως) 40,11 (τῆς ὀσφρήσεως) 102,10 cf. γευστικός μέρος μόνιον
- ὀρθός. δύο ὀρθαῖς (sc. γωνίαις) 161,2
- ὀρίζειν pass. 65,26 113,22. 25. 26 114,1. 3 115,4 (coni. περατοῦν) 49,1 ὠρισμένους 49,6 52,14 65,22. 25 114,2 168,28 χρῶμα ὠρισμένον τε καὶ μένον 52,17 τὸ πολὺ καὶ μὴ ὦρ. 168,26 cf. ἀναλογία διαφανές οἰκῆτος — ὠρισμένως 57,4. 5 — med. 3, 12. 13 24,8 75,1 141,24 171,16
- ὀρμᾶν pass. ἀπό 11,7 (ᾧθεν) 15,9 ἐκ 104,6
- ὀρος 84,16 164,13 172,14 173,6 (κοινός) 172,11 (μέσος) 172,13 cf. οἰκῆτος
- ὄς (cf. διό, καθό). — δι' οὗ 130,16 cf. ὁ — relat. ad proxima refertur τὴν ἐπιφάνειαν, ὃ ἐστὶ πέρας 49,12 sim. 97,25 subst. repetitur ὑφ' οὗ πάθους 20,17 ἣν παρουσίαν 132,8 sim. 54,27 131,6 al. — ὅς pro interrogativo δι' ἣν αἰτίαν ἐρεῖ 6,8 12,10 113,22 cf. μή οὗτος
- ὀσμὴ 38,4. 7. 8 39,12 75,22 al. def. Arist. 90,18 eius origo 66,20sq. 77,3 genera 95,21 καὶ δι' ὕδατος 129,10
- ὅσος post πᾶν 132,13 post πάντα 141,16 156,2 ὅσα . . . ταῦτα 17,6 πλεῖστον ὅσον χρόνον 93,18 ἐφ' ὅσον 46,11 ὅσον ἐπὶ τούτῳ 17,17 ὅσον ἐπὶ τῇ αὐτῶν φύσει 118,11 καθόσον 51,15 78,15. 20 103,14 165,3 172,19. 20 sequitur κατὰ τοσοῦτον 47,14 51,15 78,5 105,1 106,1 164,16 165,15 sequitur κατὰ τοῦτο 106,2
- ὅσπερ. ὅπερ ἐστίν sim. 9,16 22,19 23, 14 al.
- ὅστις 28,2 al. ὅτῳ 46,15 ὃ τι δὴ καὶ ἔστι 30,7 subst. repetitur ἥ τις ἦν δόξα 61,9 144,17 cf. 14,9
- ὅστισοῦν 110,20
- ὅστοῦν 68,11. 12. 13 70,10
- ὀσφραίνεσθαι 83,21 94,4 al. ὠσφραντο 129,17 (v. not.)
- ὀσφραντικός (πόρος) 101,18 102,4 τὸ ὀσφρ. 37,15 sqq. 38,20. 23 39,18
- ὀσφραντός 37,19 sqq. 65,24 88,7 89,7. 23 90,7. 19 93,16 95,19. 24. 25 96,3. 14. 17 97,10 98,3. 8. 9 101,1. 13 102,17 104,5. 10. 12 105,1 106,6 sqq. 107,3 sqq. 109, 1 sqq. 129,4. 14 132,24 135,2 168,19 cf. ὀσφρητός
- ὀσφρᾶσθαι 37,20 90,10 93,9 100,12. 20 101,1 108,5 ὀσφρησάμενα e coni. 101,16
- ὀσφρησις saepe — περὶ τὸν ἐγκέφαλον 40, 8 sqq. quodammodo πυρός 37,11 sqq. eius origo 100,2 sqq. 123,3 sqq. καὶ ἐν ὕδατι 90,3 sqq. cf. ἀήρ — quomodo cohaereat cum γεύσει 66,20 sqq. 89,23 (δυνάμει τὰ ὀσφραντά) 37,19 38,21 ἡ κατ' ἐνέργειαν ὀσφρησις τὸ ὀσφραντὸν ἐστὶν 37,20 sim. 38,2. 3 39,16 (coni. ὀσμὴ) 92,16 eius ἡδονή 97,9 cf. 102,19 (ὀσφραίνεται) 83,21
- ὀσφρητός 86,12 129,14 cf. notas ad 65, 24 93,16 95,24. 25 101,1. 13 102,17 106,13 107,20 129,14 168,19 cf. ὄργανον
- ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, παρατίθεται τὴν δόξαν 49,11 cf. μή οὗτος
- οὐδαμῶς 97,4
- οὐδέν cf. κωλύει, ἄτοπον ὄφελος παράδοξον — (ἔδει) 36,10 (ἐλάττων) 28,22 48,19 (ῆττον) 115,22 (ἐμειοῦτο) 152,21
- οὐδέτερος 30,20 63,27 62,5 e coni. 112,1
- οὐκέτι logice 9,7 10,14 30,21 40,24 42,9 48,13 62,15 85,25 96,20 97,10. 14. 17 126,3 128,6
- οὖν. positio οὐ τὸ αἰσθητήριον οὖν δείκνυσι 39,2 in epanalepsi protasis 42,19 145, 15 ὥσπερ οὖν 1,14 4,4 6,24 14,13 44,3 cf. ἀλλὰ δὴ
- οὐσία οὐσίᾳ οὐκ ἔστιν ἐναντία 73,8 (coni. φύσις) 41,19 72,28 (coni. σῶμα) 31,16 (opp. γένεσις) 125,5 πὴν οὐ ἔχειν ἀπὸ 70,3
- οὕτε . . . alterum membrum aliter expressum 90,11 112,2
- οὗτος post relativum ἣν αἰτίαν . . . φέρει, ταύτην 20,24 δι' οὗ δὴ ταῦτα φαίνεται, τοῦτο δὲ ἰδίως καλοῦμεν 45,20 sim. 26, 23 52,16. 25 65,26 66,1 79,1 85,21 89, 23 93,20 116,2 149,4. 23 al. post inf. c. articulo τῷ γὰρ τὸ γλυκὺ ἐπιπολαστικόν εἶναι, τούτῳ . . . δεῖται 79,8 sim. 131,8 147,7 155,8 sed τῷ γὰρ μόνιον αὐτῆς ὀρᾶσθαι, οὕτω λέγεται ὀρᾶσθαι ἢ γῇ 151,

18 cf. 157,14. 15 τῷ . . . ταύτῃ 146,9
item in epanalepsi subiecti 45,15 in-
finitivi διὰ τὸ εἶναι . . . διὰ τοῦτο 15,17
participii δείξας ὅτι . . . διὰ τούτων 82,
24 ὅτι (ἐπεὶ) . . . διὰ τοῦτο 155,5 119,
18 cf. διότι — ὅτι . . . περὶ τούτων
41,14 κατὰ τοῦτο cf. ὅς, ὅσος — τῷ τὸ
μὲν χρῶμα πέρας καὶ τοῦτο εἶναι τοῦ σώ-
ματος 49,3. 6 sim. 43,21 καὶ τοῦτο ἐφ'
ἐκάστου 154,11 elliptice εἰ δὲ τοῦτο
110,26 e coni. 161,22 ταῦτα καὶ τοιαῦτα
31,19 58,21 τούτων τε καὶ τῶν τοιούτων
136,19
οὕτως. τουτί 106,7
οὕτως vel οὕτω cf. δὲ δὴ ἔχειν οὗτος —
elliptice ἀδύνατον δὲ καὶ οὕτως 34,18
εἰ γὰρ οὕτως. 167,7 εἰ δὲ ἐπὶ πάντων
οὕτω 19,7 οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ 132,1 ἐπὶ
δὲ φωτὸς οὐχ οὕτως 43,4 sim. 128,15
129,18 cf. ἔχειν
ὀφείλειν c. inf. 26,14 113,16 162,7. 9
ὀφελος (οὐδέν) 128,5
ὄφεις 103,13
ὄφεις eius materia 15,5 pretium 11,3 sqq.
Platonis theoria 20,24 23,4 Empe-
doclis 23,5 sqq. Democriti 24,10 sqq.
Aristotelis 35,6 sqq. ὄφεις et ἀκοή per
medium fiunt 104,23 sqq. ἐν ὑδροῖς
. . . δι' ὧν ἡ ὄφεις καὶ ἡ ἀκοή 106,2
(δυνάμει τὰ ὁρατά) 37,18 ἡ κατ' ἐνέρ-
γειαν ὄφεις τὸ ὁρατόν 37,21 cf. 39,15. 16
i. q. oculus 24,5. 12 al. (coni. ἀντίληψις)
169,21
Παθητικός 89,4 (ὑπό) 64,19 cf. ποιητικός
παθητικῶς 19,5 42,27 47,4 50,16 52,2
πάθος cf. ἀπτός αἰσθητός γευστός — (τὸ κατὰ
τὸν χυμόν) 75,21 cf. 75,23 76,27 (coni.
κίνησις cf. s. κίν.) 128,23 129,3 130,26
131,7
πάλιν initio enuntiati 153,13 162,5 al.
antithesin significat 68,20 73,20 76,8
90,26 103,6 105,5 169,28 duplex π.
94,14 πάλιν δ' αὖ 76,2 πάλιν γὰρ αὖ
109,15 πάλιν αὖ 142,23 cf. Radermacher
Philol. LIX p. 594 sqq.
παντελῶς 27,9
πάντῃ 19,15 20,12 170,28
πάντως 83,25 133,8. 15 e coni. 15,8

παρά causale 69,21 72,2 74,20 75,26 83,
11 85,5
παραβάλλειν *comparare* pass. 158,27 159,15
παραβολή 159,19
παράγεσθαι de oculo 16,19 17,17 sqq.
παραγωγή oculi 17,15. 16. 21 18,19. 20
παράδειγμα 91,20 134,1 ἐπὶ παραδείγματος
(-των) 62,8 136,15 διὰ παραδειγμάτων
155,2
παραδιδόναι (τὴν θεωρίαν) 6,7
παράδοξον (οὐδέν) 133,18
παράθεσις 53,26 54,24 sqq. cf. μῆξις —
(χρωμάτων) 53,26 54,16. 27 sqq. 56,15
59,16. 21 60,10. 14 61,8 sqq. 65,6 π.
τῶν ἐτέρων τοῖς ἐτέροις 114,17 *comparatio*
160,26
παρακεῖσθαι 57,17. 18 παρακείμενος 53,
27 58,5 63,9 65,18
παρακολουθεῖν 12,24
παράλληλος. ἐκ παραλλήλου ἂν λέγοιτο
105,18
παραλογίζεσθαι 173,7
παραλογώτατον 32,5
παραμετρεῖν 104,4
παραμιγνύναι pass. 80,15 97,7 παραμιγ-
νύουσιν 108,1
παραμυθεῖσθαι ὅτι 132,19 lenire 80,16
παρασκευάζειν 74,12 med. 23,12 pass.
58,18
παρασύρειν 57,27
παρατρεῖν 11,26
παρατιθέναι 54,27 pass. 54,4. 23 64,10
(coni. συντιθέναι) 54,2 (coni. μιγνύναι) 54,
18 med. 7,10 18,11 23,8 49,11. 12 55,28
84,10 129,10 133,13. 20 (καὶ δείκνυσι) 61,
15 (αἰτίαν, τὴν αἰτίαν) 36,8 66,22 136,22
146,25 sed τὴν αἰτίαν παρατίθησιν 59,28
(δεικτικόν) 79,3 (τὴν λύσιν) 130,10 (μαρ-
τύριον) 72,15 (τοῦτοεἰςπίστιν) 141,14 (πί-
στιν) 2,16 136,18 (σημεῖον) 82,18 84,22
104,1 107,9 126,13 129,5 (τεκμήριον) 24,21
παραφέρειν pass. 19,3 31,18 123,10
παρεῖν (τὸν λόγον) 109,22
παρεκτικός. τὸ παρεκτικὸν καὶ αἷτιον τοῦ
χρώματος 52,18
παρέχειν e coni. 99,9 (αἰσθησιν) 135,1
(τὴν αἰτίαν) 18,5 32,16 (ἀπορίαν) 16,6
παρέχεσθαι (ὀλίγον τὸ χρήσιμον) 13,6
παρίέναι 154,22
πάροδος 154,18 ἐν τῇ παρόδῳ 101,23
ὥσπερ ἐν παρόδῳ 100,4

- παρουσία (coni. μῆξις) 53,2. 11 (opp. ἀπουσία) 53,4. 11 (φωτός sim.) 52,10. 13 53,4. 11 59,9 132,5 sqq. (θερμοῦ) 38,25 πᾶς cf. διὰ μῆξις — διὰ παντός 169,5
- πάσχειν 72,16 128,23 al. πως 9,15 25,21 τι 7,25 72,18 (coni. δέχεσθαι) 72,10 (coni. διατίθεσθαι) 83,12 130,27 (coni. κινεῖσθαι) 128,17 (coni. μεταβάλλειν) 51,8 cf. ἀλλοιοῦν ἐναντίον ποιεῖν
- πατήρ et υἱός exemplum σχέσεως 134,17
- παύεσθαι (τινός) 125,10 134,12. 14 (ἐν) 6,28 c. part. 134,17
- παχύς 31,9 52,23
- παχύτης 31,7 107,24
- πειρᾶσθαι 137,14 146,4 λύσιν ἀμφοτέρων πειρᾶται 16,17 corruptum vid.
- πεπαίνειν pass. 76,22
- περαίνειν 114,18 pass. 113,13 114,5 sqq. πεπέρανται 114,24 115,17 πεπερασμένους 114,12. 16 115,11 sqq.
- πέρας 26,28 43,21 44,13 sqq. 48,4 sqq. 66,2. 4 113,25 sqq. 164,17 sqq. 171,18 (coni. ἔσχατον) 44,10 48,1 65,25 169,11 170,25 (τῶν πλειόνων γραμμῶν) 164,14 (πάντων τῶν αἰσθητηρίων) 165,4. 13 ἐπὶ τὸ πέρας ἐλθεῖν 114,13 κατὰ τὸ πέρας 28,9 48,10. 12 51,22. 23 52,4 cf. ἀρχή ἐπιφάνεια
- περατοῦν cf. ὀρίζειν
- περί c. dat. 40,11. 19. 20. 22 32,22 Add.
- περιαιρεῖν pass. 69,23
- περιγίνεσθαι. τὸ χρήσιμον ἡμῖν περιγίνεται 13,2
- περιέχειν 34,14 52,23 pass. 27,12 (ἐν τῷ λόγῳ) 105,11 τὸν περιέχοντα ἀέρα 117,25 τὸ π. 21,2 50,27 51,7 118,4
- περιζάρπιον 69,18. 21. 26 70,14
- περιλαμβάνειν 28,6 30,9 32,14 pass. 28,5 142,9
- περιπίπτειν τινί 10,18
- περιστερὰ. περιστερᾶς τράχηλος 51,3
- περιττός 104,25 143,23. 24. 25. 26 περισσός 104,24 περισσός (var. περιττός) 104,26 144,16. 17
- περίττωμα 80,5 plur. 107,9 sqq.
- περιττωματικός 107,15
- περιφέρεια 165,19
- περιφερής cf. λείος
- πέσσειν 74,12 πεττούσης 108,13 pass. (var. πέττεται) 69,27 70,15 πεττομένοις 76,20 (var. πεττόμενον) 89,19 107,17
- πέψις 69,7 76,13 sqq. 78,10. 11 79,17 95,10 99,3 107,16. 25 109,10 (coni. σύστασις) 68,17 74,15 (coni. συστροφή) 76,20 (opp. ἀπεψία) 78,8
- πηγή (coni. κρήνη) 72,1
- πηγνύναι pass. 52,24 133,6 πέπηγε 133,5
- πῆξις 76,17 95,7. 9 133,5. 6
- πιθανός 70,16 127,22 πιθανῶς 127,5. 8. 12
- πιθανολογεῖν 39,26 40,3
- πικρός 71,29 72,1 πικρόν 77,17 143,6. 8 cf. ἄλμυρός
- πιμελή 27,17
- πιστεύειν pass. 99,15
- πίστις cf. παρατίθεσθαι
- πιστοῦν med. 36,22 71,9. 19 95,2
- πλασματώδης 70,15
- πλατύνειν 29,11
- πλεονάζειν 109,16 τὸ πλεονάζον 73,5
- πλεονεκεῖν c. acc. 104,17
- πληγή 35,27 37,2 66,13. 15. 16 126,13 sqq.
- πληκτικός (coni. ἀηδής) 54,20 πληκτικῶς (αἰσθάνεσθαι) 104,16
- πλήρης 59,14
- πληροῦν (τὰς κεφαλὰς) 99,12
- πλησίον 171,10
- πλήσσειν. πληγῇ 108,27
- πλύσις 105,14 sqq.
- πλυτικός (πλυντ. Ar.) 89,12
- πνεῖν 76,9
- πνεῦμα 90,13 94,6 102,9
- πνεύμων 6,25 90,15 108,21. 23
- ποιεῖν (opp. πάσχειν) 73,8. 9. 10. 18. 19 (γνώριμα) 155,2 (δῆλον) 113,13 c. gen. materiae 15,4 ἐκ 15,5 24,12 27,22 ποιεῖσθαι (τὴν ἀντίληψιν) 134,25 (τὴν δεῖξιν) 150,18 151,3 (διαίρεσιν) 4,2 (τὴν ἐπιχειρήσιν) 139,12 (τὴν θεωρίαν) 5,16 6,2 (λόγον vel τὸν λόγον) 1,9 3,11 4,12. 25 al. αἰσθητὸν τὸ ὅλον ποιήσασθαι suspectum 154,21
- ποιητικός 11,7. 8 64,17 69,4. 6 70,24 73,5 75,8 76,23 79,18 92,5. 7 94,15. 17 95,5. 8 (αἴτιον) 92,11 (coni. κινητικός) 70,18 (coni. παθητικός) 73,12 ποιητικῶς 24,2
- ποικίλως 54,26
- ποιός 65,22 75,19. 20 86,18
- ποιός 53,1 55,6. 11 74,12. 26 94,13 112,24 cf. θέσις μῆξις σχέσις
- ποιότης 67,2 71,19. 27 72,15 73,26 112,22 116,5 120,1 135,1
- πόλιον 103,13

πολλαπλάσιος 30,5
 πολυγώνιος (πολύγωνος Ar.) 86,16. 18
 πολύς. κατὰ πολὺ 27,4 ἐπὶ πλεόν εἴρηται
 31,29 sim. 8,29 cf. συντελεῖν — ἔδειξε
 διὰ πλειόνων 171,26 cf. διαφέρων διάφορος
 πόμα plur. 97,6
 πόρος 59,14 plur. (ὄψεως) 24,5 cf. 29,1
 57,13 ἀπὸ καρδίας ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον
 διατείνουσι τρεῖς 41,3
 πορρωτέρω 50,18. 23 124,17 126,14 132,16
 πορρωτάτω 30,6 46,12 al.
 ποσός 50,19 78,20 156,18 τὸ π. 57,22
 ποσότης 120,1
 ποτέ. τίς ποτε 41,15. 17 87,7 109,20
 πότιμος 76,2. 9 97,7
 ποτόν (coni. βρωμάτων) 99,12
 που. εἰ μή που 6,21
 πρᾶγμα cf. φύσις
 πραγματεία 2,2 3,3. 24 5,7 6,17 79,15
 87,8. 11
 πραγματεύεσθαι 6,17
 πρακτικός (φρόνησις) 12,7
 πρᾶξις 11,23. 24 (coni. θεωρία) 11,4 12,4
 (dist. ἐνέργεια) 4,4 sqq.
 πρέμνον 108,2
 προαισθάνεσθαι 10,18. 22
 προαπορεῖν 16,17. τὰ αὐτῷ προηπορημένα
 156,24
 πρόδηλος 12,4 39,26
 προέρχεσθαι. προελεύσονται 30,20 προελθὼν
 λέγει 39,10 sim. 16,2 62,6
 προηγούμενος 28,14 80,12 (opp. δευτέρως)
 100,1 (opp. κατὰ συμβεβηκός) 12,13
 πρόθεσις 2,2 6,2
 προϊέναι (εἰς τὸ εἶναι) 125,4. 12 προῶν
 ὁλοῖ, ἐρεῖ, δεῖξει 11,3 38,10 65,25 67,1
 77,4 79,7
 προκαταβάλλειν. δόξα προκαταβεβλημένη
 56,10 67,18
 πρόκειται c. inf. 28,15 123,23 (ἀπορία)
 113,23 (πραγματεία) 87,8 (τὸ) προκεί-
 μενον 66,6 79,16 119,11 134,4 149,25
 150,15 156,23
 προκρίνειν 62,15
 προλαμβάνειν 113,16 ὅτι 147,5
 πρόοδος 29,10
 πρὸς τι 127,25 134,15 τὰ πρὸς τι 27,9. 24. 26
 προσάγειν (ἐπὶ τὴν ζήτησιν) 11,21
 προσαπορεῖν 33,26
 προσβάλλειν intr. 156,14 (τῇ αἰσθῇ) 123,3
 (τῇ ὄψει) 135,14

προσβιβάζειν 49,9 pr. (codd. προβ.) καὶ
 δεικνύναι 37,11 προσβιβάζων (var. προβ.)
 38,12 c. coni. 96,25
 προσβολή cf. ἀπαξ
 προσγίνεσθαι 119,22 154,20 170,3
 προσδεῖσθαι 8,21
 προσέτι 14,11 33,13
 προσεχής (coni. ἴδιος) 130,17 cf. οἰκέτος
 προσηγής cf. ἡδύς
 προσθήκη 119,1 122,12 170,4 c. casu
 verbi 169,14 (opp. ἀπουσία) 78,18
 προσιέναι (opp. ἀφίστασθαι) 50,18
 προσίστασθαι πρὸς τὸ ἠπορημένον 158,19
 προσκαίειν pass. 89,25
 πρόσκλυσις 108,26
 προσκορής 96,11
 προσκρίνειν 80,4 pass. (opp. ἀποκρίνεσθαι)
 57,7. 9 78,7
 πρόσκρισις 109,14 (coni. αὔξησις) 78,8
 προσλαμβάνειν 44,9
 προσνέμειν pass. 142,26
 προσπίπτειν 33,21. 22 (ἔξωθεν) 23,16 (τῇ
 ὄψει) 24,5 135,17 (τοῖς ὀφθαλμοῖς) 28,10
 31,21 (τῇ ἀφῇ) 83,23
 προστιθέναι τι vel ὅτι saepe — (τὴν
 αἰτίαν) 52,6 67,4 98,13 101,15 pass.
 119,17 122,8 sqq. 169,25 sqq.
 προσυπακούειν 105,13
 προσφέρειν (ἄτοπον) 112,17 med. (τροφὴν)
 80,13
 προσφύεσθαι 33,23
 προσχρῆσθαι 146,6 170,11
 προτιθέναι 15,15 περὶ 14,18 τῆς προτε-
 θέσεως πραγματείας 5,7 τὸ προτεθέν
 161,26 med. 106,7 c. inf. 4,3 5,1. 3
 41,23 49,25 66,9. 20
 προυπάρχειν 68,27 75,9. 14 125,4
 προφορά (τῆς φωνῆς τε καὶ τοῦ λόγου)
 99,25
 προφυλάξασθαι 12,10
 προχεῖν pass. 28,24 30,28 προχέεται 28,25
 sed προχεῖται 29,1 προχεῖσθαι 23,9
 29,5. 8 31,11
 προχειρίζεσθαι 114,4
 προωθεῖν 57,26
 πρῶτος χρόνος 149,14 152,25 153,23
 155,11 (χρῶμα) 82,6 cf. ἀναίσθητον ἀρχή
 πρῶτον (opp. ἔσχατον) 169,3 sqq. (coni.
 μέγιστος) 97,21 τῷ πρώτῳ εἰρημένῳ
 160,12 τὸ πρῶτον ἀλλοιοῦν 133,11 τὸ
 πρῶτον κινήσαν 130,11 πρῶτον καὶ καθ’

αὐτό 153,20 155,19 πρώτως 73,27
149,23 150,3. 7. 8. 11. 16 151,4 153,15.
18 155,5. 17 (opp. κατ' ἄλλο) 152,25
πρώτως τε καὶ κυρίως 12,25 τὸ πρώτως
149,29 (opp. τὸ κατ' ἄλλο) 149,28
150,7 153,19 155,18 cf. ἀπλῶς μάλιστα
πυγολαμπίς 18,13 not.
πυκνός cf. λεπτός
πυκνότης 23,20 44,24
πυρός 53,22. 23 63,11 64,8. 11
πυρώδης 38,6 43,6 cf. λαμπρός

Ῥάδιος. ῥᾶον δεῖξαι 8,11
ῥεῖν 71,28 72,3. 7
ῥεῦμα 29,2
ῥευστός 36,4
ῥῆμα (dist. ὄνομα) 13,15
ρίζα 107,13 108,2
ρίς. ῥῖνες 102,3. 4. 6
ροπή elementorum 73,27

Σαρκοφάγος 10,24
σάρξ 70,10
σαφής 135,26 161,21 (coni. ἀκόλουθος)
162,11 σαφῶς 8,30 σαφέστερον ἔχουσα
161,11
σβεννύναι et pass. 22,1 sqq. 31,2. 9 32,23
37,3
σβεστικός 22,19 32,24
σελήνη (eius φωτίσεις) 11,10
σεμνός 12,3
σημαίνειν 10,23 13,8 33,9 75,6 140,9
σημαντικός 26,20 e coni. 10,20 (φωνή)
13,14
σημεῖον 69,22 91,7. 22 108,25 133,21 cf.
παρατίθεσθαι τίθεσθαι (coni. σύμβολον)
13,14 punctum 18,7 164,14
σήπειν pass. 89,24 91,15
σῆψις 91,16
σκαληνός (τρίγωνον) 161,3
σκεδαννύναι pass. 57,10
σκέπειν 23,19 27,19 69,18
σκευαστός (opp. αὐτοφυής) 98,3
σκληρός σκληρὰ μαλακά 83,17
σκληρότης (plur. opp. μαλακότης) 110,1
σκότος (στέρησις φωτός) 52,11 σκότους
11,6 21,19 (= in tenebris) 17,9 23,1 sed

σκότου (σκότους a) 17,5 — σκότει 16,1
20,22 (σκότω V). 25 22,16 (σκότω V),
sed σκότῃ 52,26 53,14
σκοτώδης 31,8
σμικρότης. διὰ σμικρότητα 54,3 118,13
119,21 147,19 154,20 cf. μικρότης
σπᾶν 72,6 pass. 69,29 70,4
σπέκλον 29,7
σπουδή (περί τι) 97,6
στάσις 84,12
σταφυλή 69,30
στέγειν 26,1 47,4 sqq. (coni. σφίζειν) 25,22
(coni. φυλάσσειν) 36,3
στενός 29,8 98,16
στενοῦν pass. 29,10
στερεῖν. ἐστέρηται 145,4
στερεός 29,5 47,11 cf. ἀραιός (coni. σύν-
θετος) 50,1 (σῶμα) 47,8 48,18 49,5
50,1. 2. 23 51,6 53,11 στερεά 49,4 50,12.
27 51,14 53,7 64,2 στερεοῦ τε καὶ γῆς 45,23
στερεότης 27,18 48,19
στέρησις 77,8 sqq. 82,14 143,7 cf. ἔξις —
ἐναντίον καὶ κατὰ στ. 80,24 (τοῦ φωτός)
46,14 52,11 (διαφανείας) 47,18 (χρώ-
ματος) 52,25 ἐν στ. γίνεσθαι 47,5 cf.
52,25
στίλβειν 17,6 sqq.
στιλβηδῶν 17,21 18,2. 16. 20 19,4. 11. 19
στοιχεῖα 14,19 68,25 72,29 73,7 litterae
150,15 151,1
στόμα 102,2. 3
συγκατατίθεσθαι 63,16
συγκεῖσθαι 111,14. 17 113,12 συγκείμενος
85,6 111,10. 14. 15 126,16 158,5 cf.
κεκραμένος
συγκεφαλαιοῦσθαι 156,21
συγκλείειν 31,7
σύγκριμα 109,21
συγκρίνειν 12,6
σύγκρισις 68,12
συγχεῖσθαι cf. μένειν
συγχωρίζειν 33,17
συκῇ 70,12
συμβαίνειν 109,3 110,3 115,7 138,21
152,8. 26 ἐκ τῶν συμβαινόντων 11,
26 ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων 49,9 τὸ
συμβεβηκός 112,13 κατὰ συμβ. 47,23
96,7 97,15 98,5. 10 99,11 102,18 103,5.
6 104,14 109,2 116,13. 15 121,23. 26
138,20 cf. ἀπλῶς αὐτοῦ ἄτοπον προ-
ηγουμένως

συμβάλλειν intr. 29,23 30,16 med. τι πρὸς 96,24 104,5 sim. 14,4 εἰς 97,1
 σύμβολον (coni. σημείον) 13,14
 συμμεταβάλλειν intr. 90,2
 συμμεταφέρεισθαι 19,9
 συμμετρία 6,12 9,3. 10 39,11
 σύμμετρος 24,6. 9 50,24 54,8. 10 76,14
 εἰς τὸ σ. ἄγειν 98,25
 συμμιγῆς 28,8
 συμπαλαμβάνειν 75,4
 σύμπας 1,3
 συμπαύεσθαι 19,7 134,16
 συμπέρασμα 153,4 (τῶν δεδειγμένων) 152,17
 συμπλέκειν 152,7
 συμπληροῦν pass. 125,13
 συμπλοκή 85,9
 συμφύειν v. συνιστάναι
 συμφυῆς 32,23
 σύμφυσις 33,1. 13. 15. 23. 24 34,9. 19
 σύμφυτος (θερμότης) ἐν 78,10
 συμφωνία 54,11 136,18 146,17
 σύμφωνος 112,18 συμφώνως 54,22 146,19
 συνάγειν 52,20 εἰς (πρὸς Ar.) 14,20
 συναισθάνεται (ἐαυτοῦ ὄντος τε καὶ αἰσθανομένου) 140,10
 συναίσθησις 36,12 163,12
 συναναιρεῖν 27,24. 26
 συναναφέρειν 79,21 pass. 76,5
 συναπαρτίζειν pass. 115,22
 συναπέρχεσθαι 134,19
 συναποδεικνύειν 149,1 156,19
 συνάπτειν 81,15. 25 84,26 113,16. 23 139,17 159,18 172,12 intr. 4,16 pass. 7,3 8,27 14,10 152,3 172,14 cf. Diels, *Sitzungsber.* 1901 p. 189 adnot. 5
 συνδιαρεῖν pass. 97,17. 18 110,4. 7. 15 113,9. 11. 21 114,25 sqq. 121,24 131,6 162,6 ἐπ' ἄπειρον 110,15. 28 111,3. 6
 συνεπισκέπτεσθαι 5,16
 συνεπισπᾶν pass. 76,6
 συνεργεῖν πρὸς 78,9 pass. 88,14
 συνεργός 70,22
 σύνεσις 13,7
 συνέχεια 30,11 37,2 58,9 116,17 117,17. 19 cf. διάστασις
 συνέχειν 173,6
 συνεχής 31,28 57,1. 7 116,19 sqq. 121,5 sqq. 128,17 131,15 146,21 172,9 (ἐαυτῷ) 128,19 τὸ σ. 116,19 171,19. 22 τὰ συνεχῆ 114,25 115,9 sqq. 172,14 173,6 (χρόνος) 148,2 cf. εἷς — συνεχῶς 56,12 150,20 151,21. 23

συνηγορεῖν 127,21 συνήθως (λέγεται) 45,15
 σύνθεσις 13,16 53,20 56,4 58,6 112,24 120,3 137,8 (coni. σχέσις) 112,22
 σύνθετος 107,6 144,19 cf. ἀπλοῦς στερεός
 συνέναι τινός 13,18
 συνιστάναι 52,23 *demonstrare* 6,27 74,17 124,2 127,6 (coni. δεικνύς) 43,15 συνιστῶσα 74,11 συνιστῶντος 74,14 pass. 71,13 98,21 107,24. 25 (coni. συμφώντος) 28,9 συνεστάναι 26,19
 συνοδεύειν 49,7 91,12
 συντάσσειν 81,5 pass. 143,19
 συντελεῖν εἰς 2,4 10,20. 27 72,26 100,1 109,15 119,12 120,4 τι εἰς 97,4 152,12 πρὸς 10,15 12,7 121,6. 14 τι πρὸς 12,12 26,25 32,17 119,5 121,2 ἐπὶ πλέον πρὸς 13,22 not.
 συντιθέναι pass. 53,21 54,19 cf. διαιρεῖν παρατιθέναι
 σύντονος (ἐνέργεια) 136,11
 συνυπάρχειν 168,1
 σύστασις 25,12 26,21 39,6 71,10. 12. 20 107,14. 15. 23 108,4 cf. πέψις
 συστοιχία. ἐν τῇ χεῖρονι συστοιχία 77,16
 σύστοιχος 142,28 sqq. 145,5 sqq.
 συστροφή 76,20
 σφόδρα 25,3 150,17
 σφοδρός 137,16
 σχεδόν 2,13 3,7 5,23. 25 31,22 67,1 99,13 168,23
 σχέσις 31,11 sqq. 43,6 127,5 sqq. 128,3 sqq. 132,5. 13 133,24 134,15. 16. 17 167,5 (ποιά) 43,1 50,18 51,1 65,18. 19 112,22 128,1 132,10. 12 135,12 (opp. ἀλλοίωσις) 134,11
 σχῆμα plur. 126,17. 19 cf. μέγεθος
 σχηματίζειν 126,18 (θηλυκῶς) 152,7 pass. 58,12 126,21
 σῶζειν 26,24 (τὴν διάνοιαν) 86,2 (ἀναλογίαν) 94,26 pass. 9,13 20,26 26,17 55,24 57,26 61,10 64,9 81,21 (opp. διαφορεῖσθαι) 93,15 cf. στέγειν
 σῶμα (πᾶν ἐπιφάνειαν ἔχει) 49,17 ἀντιτυπία, ἐν ᾗ τῷ σώματι τὸ εἶναι 78,16 ὁρατὰ γὰρ τὰ σώματα κατὰ τὸ πέρας 51,22 οὐδὲν ἄπειρον σῶμά ἐστιν 44,11 48,2 (ποσόν) 78,20 (τὰ πρῶτα) 78,17 cf. ἀόριστος στερεός φυσικός
 σωματικός (στοιχεῖα) 14,19 (ἀπόκρισις) 57,2 (ἀπόρροια) 93,14 (ὄργανον) 8,11

σωματώδης (παχύτης) 107,25 (ὕγρότης)
89,3
σωρός 53,23
σωστικός 103,4
σωτηρία 10,15. 19. 26 12,9 100,1

Ταναός Emped. expl. 23,21
τάξις 28,28 (coni. φορά) 11,23
τάσις cf. ἔχουσις
τάσσεσθαι ἐπὶ τινος 36,13
ταυτότης (coni. ὁμοιότης) 145,4
ταχέως 19,8. 11 46,9 57,1 93,16. 20
θᾶπτον 31,3 66,14
τάχος 18,7. 19
τείνειν pass. 23,21 ἐπ' εὐθείας 41,6
τεκμήριον cf. παρατίθεσθαι
τέλειος 3,13
τελείωσις 125,15. 27
τελευταῖος 46,6 115,21
τέλος. ἐπὶ τέλει 9,8
τέμνειν pass. εἰς 110,5 114,14 115,11 sqq.
122,12 ἐπ' ἀπειρον 109,23 111,2
τεφρώδης καὶ γεώδης 107,14
τέχνη. κατὰ τέχνην (opp. κατὰ φύσιν)
125,8
τηλικούτος 60,6 115,24 117,22. 23 118,3.
10 119,14. 25 121,5. 9. 21 156,16
τηρεῖν 58,18 122,1 169,26 170,1. 4
τιθέναι 63,22 127,11 (ὕπο τοὺς ὀφθαλμούς)
136,9 ἐν μέσῳ 153,4 translate *pro vero*
37,9 39,26 136,12 146,5 157,14 158,26
161,9. 16 c. acc. c. inf. 152,9 τὸ τεθέν
141,8 (δόξαν) 58,25 63,16. 19 146,16
cf. ἐναργής — med. τίθεσθαι (χρόνους ἀναισ-
θήτους) 62,10 (τάς ἀτόμους στοιχεῖα)
68,25 (σημεῖον) 13,23
τις. τὸ αὐτὸ τι 29,15 30,3 εἷς τις, ἓν τι
130,8 137,3 sqq. 138,16. 18. 21 139,6
144,5. 6. 18 146,20 159,7. 10 168,9 τὸ
μὲν τι 3,12 τὸ δέ τι εἶδος 98,8 cf. ὅδε
κατὰ πρός
τοίνυν 77,16
τοῖος. τοῖα ἢ τοῖα 127,7
τοιόσδε 44,20 133,24
τοιούτος et ὁ τοιούτος saepe — in fine
interpretationis καὶ τὸ μὲν κατὰ συμ-
βεβηκός χρῶμα τοιούτον 43,5 sim. 47,19
cf. 152,14 τ. οἶος c. inf. 26,24 35,15 τ.
ὡς c. inf. 51,8 169,17 cf. οὗτος

τομή 110,5 113,20 115,12 ἐπ' ἀπειρον
113,18. 20 121,20
τόνος cf. ἐκλύειν
τονοῦν 108,26
τοπικῶς 28,18
τόποι 22,21 98,25 99,5
τοσαυτάκις 58,9
τοσοῦτος. κατὰ τοσοῦτον 31,26 62,1 cf.
ὅσος
τράχηλος cf. περιστερὰ
τραχύς cf. λεῖος. τὸ τραχύ varia significat
84,16
τραχύτης cf. λειότης
τρέπεσθαι (δι' ἑλῶν) 63,23
τρέφειν 80,7 pass. (coni. αὔξειν) 79,11
τρίγωνον 161,2 3
τρίψις cf. κίνησις
τρόπος τῆς ἀντιλήψεως 141,20 sqq. κατὰ
διαφέροντα τρόπον 142,6
τροφὴ (σύνθετος Ar.) 107,6 (μὴ ἀπλοῦν)
107,9. 18
τρόφιμος 9,23 102,27 103,4. 20 104,3
τρόφιμον i. q. γευστόν 77,6. 14 cf. γλυκός —
(χυμός) 80,12 sqq. 81,7 96,6. 18. 21 97,4.
11 100,13. 18 102,17 104,13 106,8. 23
cf. θρεπτικός
τυγχάνειν. ἂν οὕτω τύχη 83,24 ἂν τύχη
143,21 ὡς ἔτυχεν 81,3 ὁ τυχών 28,26
33,10 68,14. 22
τυφλός 13,24 sqq.
Υγεία 98,22 sed ὑγεία 6,11. 26 7,22
99,9
ὕγεινός 99,14. 15 109,6 ὑγιής *vernünftig*
56,17 93,23 130,23 134,7 — ὑγιῶς 40,15
169,13. 16 170,4 172,30 cf. ad 169,20
ὕγρός (coni. ἀόριστος) 47,3 (coni. ὁμοιομε-
ρής) 64,11 ἐν ὑγροῖς, δι' ὧν ἡ τε
ὄψις καὶ ἡ ἀκοή 106,2 cf. ξηρός ὑδατώδης
ὕγρότης 8,1 44,23 46,11 67,16 72,6. 10.
17 73,13 sqq. 74,27 89,15 sqq. 91,6. 7
94,5. 7 plur. 110,1 137,7 cf. ἔγχυμος
σωματώδης ὑδατώδης
ὑδατώδης 67,14 (ὕγρόν) 74,26 (ὕγρότης)
89,17
ὑδωρ cf. ἀήρ διαφανής. — καὶ διαφανές
καὶ ἐμφανές 26,22 (τροφὴ τοῦ πυρί)
46,10 ἄσμον (Ar.) 93,7
ὕδρεύειν 108,1

ὕελος 26,28
 ὕειν. τὸ ὕμενον 76,2
 υἱός cf. πατήρ
 ὕλη 38,20 sqq. 39,15 44,27 45,2 68,6. 13.
 21 69,4 73,29 74,23 cf. ἐναντίος
 ὕμην 18,14. 16 23,15 24,1
 ὑπαλείφειν 55,18 pass. 62,24
 ὑπαλλάττειν pass. 126,19
 ὑπάρχειν 51,17 54,8 97,24 106,24 116,12
 135,16 145,4 149,22. 24
 ὑπαρξίς 63,20
 ὑπάτη 136,18
 ὑπερβάλλειν 115,22 119,9
 ὑπερβολή 80,16 plur. 9,5 27,2 67,7
 ὑπερέχειν 139,3. 7 τινός 55,28 118,24 sqq.
 ὑπεροχή 54,5 sqq. 65,15 118,14 sqq. plur.
 26,26 56,2 64,22
 ὑπό c. gen. pendet a subst. 61,13 66,13. 16
 74,24 99,3 τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν αἰσθησιν
 142,22 sim. 145,9 138,2 143,2 εἶναι ὑπὸ
 7,4 ὑπὸ γένος τε ταυτὸν καὶ μίαν αἰσθησιν
 145,11 ὑπὸ μίαν φύσιν 163,25 164,1 cf.
 ἀνομογενής ὁμογενής λόγος
 ὑποδέχεσθαι 108,12
 ὑπόθεσις 110,28 111,3 def. 4,19
 ὕπνος def. 7,25
 ὑποκαεῖσθαι (ὕλη) 45,2 ὑποκείμενος (χρῶμα)
 55,24 60,21. 22 62,23 τῶν ἐκάστη
 αἰσθήσει ὑπ. αἰσθητῶν 109,20 sim. 165,25
 ὡς ψοφητικοῦ ὑπ. 66,13 (εἶδος) 112,14
 (φύσις) 147,6 (ὕλη) 41,13 (πράγματα)
 168,8 τὸ ὑπ., τὰ ὑπ. 9,3 44,26 47,24
 49,7 73,26 84,1 162,23 163,2 164,5
 166,5. 14 167,12 168,9 (καθ' αὐτό) 112,2
 κατὰ τὸ ὑποκείμενον 165,8. 18 167,8 cf.
 λόγος
 ὑπολαμβάνειν 15,10 19,13 92,26 157,6
 171,23
 ὑπομένειν 31,17 80,5 154,16. 20 τινά
 154,17
 ὑπομιμνήσκειν 8,22. 25. 30 14,16 42,23
 43,8. 13 56,18 58,23 94,3. 7 152,24
 155,26 156,16 162,19
 ὑπομνηματίζεσθαι (τὸ βιβλίον) 82,16
 ὑποπίπτειν τινί 112,1 (τῷ ὄρω) 84,15
 ὕψος 101,9
 ὑπόστασις 112,7 (opp. φαντασία) 55,7
 65,10 ἐν ὑποστάσει εἶναι 55,4 111,18
 cf. διδόναι φαίνεσθαι
 ὑποτιθέναι pass. (opp. ἐπιτιθέναι) 56,5
 med. 61,23. 26 112,18. 21 113,4 120,19

(coni. λαμβάνειν) 4,21 ἐκατέρου ὑποτε-
 θέντος 110,7
 ὑποχωρεῖν (opp. προσιέναι) 10,22
 ὕστερος. ἐν ὑστέρῳ 63,11
 ὑφιστάναι pass. (καθ' αὐτήν) 44,3 sub-
 sistere 10,22 ὑφεστηκέναι 112,4. 6
 Φαίνεσθαι 146,5. 20 155,20 sqq. τῷ
 φαίνεσθαι (opp. τῇ ὑποστάσει) 65,8
 φαινόμενος 11,12 138,19 φαινόμενον
 45,12 55,25
 φαῖόν 143,21 sqq.
 φάναι. τὰ αἰσθητήρια ἐκ γῆς φησιν ὄντα
 (εἶναι Thurot) 39,29
 φανερός 2,23 5,22 7,13 89,26 126,8
 φανερός 20,3 φανερός φαίνεται χρωμένη
 99,26 φανερώτερον ἔχουσα ἢ γραφή
 101,6
 φαντασία 55,12, 14. 16. 24 56,1. 9. 15 60,21.
 23 63,17 65,7 66,17 cf. ἀποτελεῖν ὑπό-
 στασις
 φανταστικός (δύναμις) 3,15
 φάος 45,13 sqq.
 φεγγίτης λίθος 29,7
 φέρειν *proferre* 16,8 (αἰτίαν) 20,25 (ἀπό-
 δεῖξιν) 140,8 pass. 6,16 30,7. 9 31,3
 57,9 sqq. 62,20 66,14 101,22 sqq. 108,21.
 22 123,8 sqq. 124,7 sqq. 126,10. 24
 127,22 128,13 132,21 136,9 φέρεσθαι
 c. acc. spatii 124,13 (ἄνω) 79,9 (ἐν
 ἀλλήλων) 30,9 δύο δὲ γραφῶν φερομένων
 86,2 sim. 101,4 φέρε εἰπεῖν 55,2 64,23
 φεύγειν (τὸ ἄτοπον) 87,2 cf. ἀποστρέφεσθαι
 φευκτός 11,28
 φθάνειν. φθάνει εἰρῇσθαι 2,20 14,14 sim.
 4,24 17,5 19,24 84,7 116,2 146,12
 φθάσας εἶπε 88,8 ᾧ φθάσας... κέχρηται
 168,13
 φθαρτικός 9,4 10,20 23,1 103,4. 5. 15. 19
 104,4
 φθείρειν 95,9 103,6 pass. 9,5 76,14 95,10.
 12 103,7 118,6 154,22
 φθίσις (coni. ἀτροφία) 78,9 cf. αὔξησις
 φθόγγοι 54,14
 φθορά 9,10. 11
 φιληδονία 97,6
 φίλος cf. ἔπεσθαι
 φλεβίον 19,18
 φλέψ 70,10

φλοιός 107,15 108,2
 φλόξ def. 46,18
 φορά 11,23 126,19. 23 128,14 132,22 def.
 132,21 (εἰδώλου) 57,24 cf. ἀλλοίωσις
 φρονεῖν (μέγα ἐπὶ τινι) 173,1
 φρόνησις 10,27 11,25 12,6 13,22 14,1
 (coni. νοῦς) 12,17 (πρακτική et θεωρη-
 τική) 12,7
 φυγή (opp. αἵρεσις) 13,1
 φυλακτικός 26,18
 φυλάσσειν 81,24 93,19 99,15 (ττ V) 118,1.
 11 129,15 sed φυλάττειν 24,17 cf. στέγειν
 — med. 9,4 10,20. 21
 φύλλον 70,13 107,14
 φυσᾶν. ἄσκοι οἱ πεφυσημένοι 90,14
 φυσικός 7,2 111,13 (θεωρία) 7,1 φυσική
 7,3. 4 cf. Ind. IV (σῶμα, coni. αἰσθητόν)
 111,12. 15. 17 φυσικοί 92,20. 24. 25
 φυσιολόγοι 71,22
 φύσις 111,26 cf. οὐσία. θερμῆς τὴν φύσιν
 102,23 τῇ αὐτοῦ φύσει sim. 38,19
 51,27 59,24 63,10 72,9 98,25 120,23
 122,2. 19 sqq. 146,11 148,15 149,2. 4
 150,10 155,21. 23 158,2 173,9 cf. ἀπλῶς
 ἐνέργεια — κατὰ τὴν αὐτῆς φύσιν 72,8
 96,1 ἐν τῷ κατὰ φύσιν 19,8 εἰς τὸ κατὰ
 φύσιν 17,16 19,23 cf. τέχνη — ἐν τε τῇ
 φύσει καὶ τοῖς πράγμασιν 173,3 ἐν τῷ
 παρὰ φύσιν τόπῳ 19,21 φύσιν ἔχειν c.
 inf. 79,19
 φυτόν 70,13 plur. 3,22 6,23 8,6 68,1 69,12.
 17 70,11 72,5. 7 74,21 107,8. 11 108,2
 φωνή 13,8. 14 def. 66,15 (coni. λόγος)
 99,25 cf. ψόφος
 φῶς def. sec. Arist. 43,7 ἐνέργεια (ἐντελέ-
 χεια) τοῦ διαφανοῦς 35,8 39,21 42,25
 ἀσώματον 31,10 33,13 e coni. 34,9 cf.
 31,16 (ἐν σχέσει) 134,11 οὐδὲ κίνησις
 φωτός ἐστίν 31,12 τοῦ πυρὸς τὸ λεπτό-
 τατον 23,14
 φωτίζειν et φωτίζεσθαι 11,10 31,5 sqq.
 33,15 32,21 35,8 sqq. 43,1. 20. 22 46,2.
 15 47,5 51,1 53,11 59,6. 9. 10 132,3 sqq.
 133,13 sqq. 135,12. 13 (coni. χρωρύνναι)
 50,5 52,10. 27 53,4
 φωτοειδής 47,15

Χαρίεις. τῶν ἱατρῶν τοὺς χαριεστάτους
 7,1

χάρις. χάριν τινός 10,28 80,17 98,23 99,9
 156,24 al.
 χειμών. τοῦ χειμῶνος 75,27 χειμῶνος
 76,3 κατὰ τὸν χ. 67.7
 χεῖν pass. 105,20. 21
 χείρων cf. συστοιχία — χείριστος 104,7 sqq.
 χελώνιον v. κέρας
 χιτών oculi 27,12. 18 34,15
 χιών 52,19
 χορηγεῖν 108,14
 χορηγία 108,13. 15
 χρεία 18,3 57,16 80,17 127,24
 χρῆσθαι (τούτῳ ὡς ἐναργεῖ) 156,9 (λόγῳ)
 112,19 173,1 (τῇ δόξῃ ταύτῃ) 146,17
 ᾧ χρώμενοί τινες πειρῶνται δεικνύναι
 146,4 cf. 146,23 147,4 (σημαίῳ) 91,7
 τοὺς μὴ δυναμένους τῇ ἀκοῇ κεχρῆσθαι
 (pro χρῆσθαι) 14,2
 χρήσιμος 12,4 sqq. 32,25 113,24 (εἰς) —
 τὸ χρ. 13,1. 6 τὸ χρ. αὐτῷ εἰς τὸ δεῖξαι
 15,16 sim. 1,10 16,2 51,12 134,5 146,11
 χροά 49,12 51,21 54,23 (χροιάς V) 55,19 65,5
 χροιά 54,1 65,10
 χρόνος. αἰσθητόν οὐ καθ' αὐτό ἐστίν. οὐ
 γάρ ἐστίν ὁ χρ. ὑποκειμένη τις φύσις
 147,5 μὴ εἶναι τὸν χρόνον τῶν ὑποκει-
 νόντων 154,16 cf. ἀδιαίρετος πρῶτος —
 ἐν χρόνῳ 30,3 192,13 al. sed χρόνῳ
 146,12 ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ 136,1. 5 al.
 ἅμα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ 157,15 sim.
 140,10 ἐν παντὶ χρόνῳ 149,8. 14 χωρὶς
 χρόνου 135,16
 χρώμα 12,18 sqq. 156,5 166,21 167,2
 Platonis def. 24,7 (διαφανοῦς ἐνέργεια)
 39,21 cf. 35,6 eorum natura et origo
 49,25 sqq. ex albo et nigro 77,18 80,25
 81,11 82,3 sqq. species finitae 65,22 sqq.
 (πέρας) 48,9 sqq. 49,2. 15. 21. 25 52,3
 cf. ἐπιπολῆς μεταξὺ
 χρωματίζειν 74,2 pass. 50,2 sqq.
 χρωρύνναι et χρώνυσθαι 11,16 12,22
 43,2. 20 44,19 47,4 48,11 49,17 50,6.
 11 51,8. 26 52,15. 17 53,6 62,18 74,2
 75,22 cf. φωτίζειν
 χυμός def. 9,13 sqq. 76,25 sqq. eorum origo
 66,20 sqq. ex dulci et amaro 77,20 sqq.
 80,24 sqq. eius εἶδη 81,4 sqq. species
 finitae 65,23 sqq. ὁξὺ καὶ ἐν χυμῷ
 84,17 τῶν σηπομένων χυμῶν καὶ τῶν
 προσκατομένων καὶ τῶν ὀξέων γινομένων etc.
 89,24 cf. τρώφιμος

χυτόν Arist. expl. 105,18 sqq.

χώρα. κατὰ χώραν 18,1 χώραν ἔχειν 46,14

χωρεῖν (δι' ἀλλήλων) 29,28 σῶμα διὰ σώματος χωρήσει 29,14 cf. 30,17 (εἴσω) 24,6 57,14

χωρίζειν 9,2 12,26 33,17 saepe cf. ἐπίνοια ἀποκρίνειν λαμβάνειν — κεχωρισμένων καὶ μενόντων δύο 140,4

χωριστός 44,2. 25

Ψευδός 146,5.10

ψευδής cf. ἐπιπόλαιος.

ψοφητικός 66,11. 12

ψόφος 10,19 ss. 11,17 37,10 65,24 166,22 167,3 (dist. λόγος) 12,13 sqq. (dist. λόγος, φωνή) 13,5 sqq. (coni. φωνή) 66,10 species quaedam 84,16, 17 def. 66,11 origo 126,9 sqq.

ψύχειν pass. 98,20

ψυχή def. Aristotel. 2,15 cf. αἰσθητική θρεπτική ὁρατική

Ψυχικός (ἐνέργεια) 5,18

ψυχός 76,15. 17

ψυχρός cf. θερμός

ψυχρότης 52,23 73,16 sqq. 99,8 102,23 plur. 110,1 137,6 cf. θερμότης

ὦς σώματος (= καθὸ σῶμα) 48,8 49,7 sqq.

c. gen. part. 40,18 69,27 71,23 72,7

79,5 89,27 92,23 102,4 127,26 133,20

139,1 157,16 159,23 (ὡς ἄρα) 56,11

ὡς c. acc. part. 64,21 84,15 120,3 173,3

ὡς ἄν c. part. 22,10 ὡς ἄν εἰ ἔλεγεν

151,16 163,10 ὡς ἄν c. opt. (pro con-

iunctivo) 116,13 121,25 nam 47,6 77,20

82,1 104,16 = ὥστε 57,26 68,21 75,7

119,9. 25 120,24 166,2

ὥσπερ cf. οὖν

ὠφέλιμος 11,26. 28 13,1

II INDEX NOMINUM

- Ἀλέξανδρος v. Praef. p. v
 Ἀναξαγόρας. οἱ πάντα ἐν πᾶσι μεμῖχθαι
 λέγοντες, ὡς A., ἐκ πάντων μὲν πάντα
 ἐκκρίσει γιννώσιν 68,9
 Anonymi Aristotelis interpretes. τινές 5,4
 οἱ ὑπομνηματισάμενοι τὸ βιβλίον 82,16
 Ἀριστοτέλης opinio περὶ τῶν ποιούντων
 τε καὶ πασχόντων 73,18 Περὶ ὑγείας καὶ
 νόσου (Zeller II 2 p. 96) dubium an
 scripserit 6,19 Περὶ φυτῶν (οὐ φέρεται)
 87,11 cf. Zeller II 2 p. 98
 Ἀσπάσιος 10,2
 Δημόκριτος de visu theoria 15,7 24,10sq.
 56,14 124,6 de saporibus 68,25 de
 sensibus 82,21 sqq.
 Διόδωρος Cronus ἐλάχιστον et ἀμερῇ 122,
 23 172,29
 Ἐμπεδοκλῆς 20,18 23,5 sqq. 24,7 34,15
 56,16 67,19 68,26 70,6 124,4. 15
 Ἐπίκουρος 24,19 fr. 319 Usener
 Ἡράκλειτος 92,22
 Θεόφραστος Περὶ ὕδατος 72,3 Περὶ φυτῶν
 87,11 (cf. ad p. 22,11 26,6 31,25. 27
 57,11 85,4 86,19)
 ἰατροί τινες 107,4
 Λεύκιππος 24,18 56,14
 μαθηματικοί v. Ind. I s. μ. et s μάθημα
 Ὀλύμπια 151,19
 Ὅμηρος N 23 23,22
 Πλάτων de visu 28,11 τοῖς Περὶ Πλάτωνα
 incorporalia agere et pati videbantur
 73,21
 Πυθαγόρειοι 14,23 49,11 51,20 107,1sq.
 Στοά. οὔτε γὰρ τὰ σώματα αὐτῷ δοκεῖ
 ποιεῖν τε καὶ πάσχειν, ὡς ἀρέσκει τοῖς
 ἀπὸ Στοᾶς 73,20 οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς λέ-
 γουσι πῶς ἔχον τὸ ἡγεμονικὸν ποτὲ μὲν
 τόδε ποτὲ δὲ τόδε γίνεσθαι 167,6
 Στράτις 97,2
 Στράτων de auditu 126,20
 φυσιολόγοι v. Ind. I

III LOCI PLATONICI

Meno	p. 76 C	24,7	p. 45 D	33,1
Timaeus	p. 39 B	11,9	p. 66 D. E	14,22
	p. 45 B-D	21,1		

IV LOCI ARISTOTELICI

Περὶ αἰσθήσεως titulus 2,2 not. dispositio
5,1 sqq.

2 p. 437^b10 58,24

p. 437^b32 34,15

p. 438^a14 35,28

3 p. 440^a15 93,13

4 p. 440^b31 104,10

p. 441^a3 78,2

p. 441^b15 67,1 94,13

p. 442^a2 77,10

p. 442^b1 93,22

5 p. 444^a24 38,10

p. 444^a28 39,10

6 p. 445^b10 156,16

p. 445^b31 . . . 155,22 156,6. 12

7 p. 448^a17 . . . 161,8 162,1

p. 448^b10 168,14

p. 448^b24 162,3

ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὑστέρων Ἀναλυτικῶν
c. 19-22 114,11

Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς

A 5 79,13

p. 322^a25 78,19

10 p. 327^b31 63,23

p. 328^a19 (Περὶ μίξεως) . 64,16

B 3 94,9

p. 331^a3 (Περὶ στοιχείων) 72,27

Περὶ ζωῆς καὶ θανάτου cf. 5,5

3 p. 469^a5 40,28

Π. ζώων γενέσεως locus non re-
pertus 79,14 not.

Περὶ ζώων ἱστορία

Δ 10 6,21

Περὶ ζώων μορίων

Γ 7 p. 670^a29 (ἐν ἄλλοις) . 90,16

Μετεωρολογικά

B 3 80,11

Περὶ μνήμης gener. 5,28

καὶ ὕπνου 173,12

Περὶ οὐρανοῦ

A 4 86,21

Φυσικὴ ἀκρόασις

Z 1 (ἐν τοῖς Περὶ κινήσεως λόγοις,

Περὶ κινήσεως λέγων τὰ τελευταῖα
τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως) 113,5

2 p. 233^b15 171,25

4 p. 234^b10 134,8

Θ 8 p. 263^a? 115,13 not.

Περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως etc.

cf. 5,6

Περὶ ἐγρηγόρσεως καὶ ὕπνου etc.

(φέρεται ἐν τῇ πραγματείᾳ τῇ

φυσικῇ αὐτοῦ βιβλίᾳ) 6,18

3 p. 456^b17 7,25

Περὶ ψυχῆς

generaliter 3,3. 11 5,19. 30 8,23. 29. 31

14,15

A 5 p. 410^a30 39,26

B 2 p. 413^b2 3,20 8,31

5 p. 417^a6 75,16

6 p. 418^a10 84,8

7 58,26

p. 418^b2 35,6 42,23

p. 418^b9 35,14

p. 418^b16 132,6

p. 419^a2 17,5

p. 419^a13? 25,25

8 66,10

9 p. 421^a9 67,9

421^a10 104,7

10 p. 422^a8 105,5

p. 422^a17 39,29 67,16

11 109,21

p. 423^b7 27,5

p. 423^b20 34,5

12 p. 424^a18 41,10

p. 424^a28 9,2

Γ 1 p. 425^a4 38,14

2 p. 425^b25 41,14 42,2

p. 426^a23 41,26

p. 426^b10 165,23

p. 426^b12 36,16

p. 426^b17 . . . 162,19 163,7

164,10. 22 165,12

p. 427^a8 164,13

12 p. 434^b19? 107,8 not.

p. 434^b22 10,14

13 p. 435^b4 9,8

p. 435^b7 9,2

A D D E N D A

- p. 16,10 not. del. „προτίθησιν conicio“
p. 25,18 ss. cf. etiam Alex. apud Simpl. De caelo p. 454,7 H.
p. 27,4. 5 not scrib. c. 11 pro 2
p. 32,22 τῇ κόρῃ cum TVANa scrib.
p. 45,13 colon pro commate pone
p. 53,6 post ἄν comma pone
p. 60,7 not. „σμιχρὰ α“ scrib.
p. 69,10 εἰπὼν (Diels) recipere debebam, v. Add ad 132,18
p. 87,8 nunc γένεσις conicio, v. Indiceim
p. 95,22 nunc μεταφοράς pro διαφοράς scribendum esse censeo
p. 101,5 v. Ind. s. κατάλληλος
p. 105,5 not. „p. 422“ leg. pro 442
p. 132,18 Diels εἰπὼν pro εἰς coniciebat, quod commemorare debebam
p. 133,4 post χρόνῳ nunc lacunam suspicor
p. 141,1 not. prave ἐπὶ conieci, v. Ind. s. ἀπό
p. 141,23 ἀλλήλοις πάλιν coniunge
p. 151,23 τι defendi potest, v. Ind. s. ὁ
-

is - In De Senu.
15626

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK CRESCENT
TORONTO—5, CANADA
15626 .

